

ZÁLA

A belügyminiszter a szövetséges ellenőrző bizottság intézkedésére szigorított határ-ellenőrzést rendelt el a magyar-csehszlovák és a magyar-osztrák határon. A kis határzár célja, hogy megakadályozza azon zsidók beutazását, akik illegálisan Palesztinába akarnak eljutni.

A magvetők közé kell állnod...

Sokan kérdezték már tőlem is, másoktól is, közszájon forog uton-utófélen belebotlunk a kérdésbe: Hát ez a demokrácia? Ilyenkor mindig elszomorodom egy kissé. Bánt, hogy szabadságunk második esztendejében még mindig akadnak, akik nem tudják, vagy nem akarják tudni, mi a demokrácia és ezt a szót, amit elődeink mártírveré irt szívéinkbe, amiről mi csak tisztelettel szólunk, hazug, rosszindulatú, kélértelmű frázissá alacsonyították. Ilyenkor vizsgálom a gyermekéveimre, amikor apámmal a határban sétálva egyszer a gyenge szárbaszökkenő buzáról példalódtam. Ez látod fiam, még nem buza, csak a vetése, ahhoz, hogy megérjen az aratásra, hosszú időn át gondos, lelkiismeretes kezek munkája szükséges hozzá.

Igy vagyunk valahogy mi is a demokráciával. A vetésnél tartunk csak. Akik elvetették az első magot, sajnos nagyon kevesen ápolják vetéseiket, mert a fasiszta zsidóvágyás gondoskodott kiirtásukról. Sok a mag, de kevés a nevelés, a tisztított közte és megkevesebb a tiszta magot vető. Vagy, hogy mindenki könnyen, egyszerűen megérthesse: Kevés az igaz demokrata. Hiszen tudjuk jól, hogy mit jelentett ez előtt két esztendeje is Magyarországon demokratának lenni. Kevesen merték ezt vállalni. Annál érdekesebb, hogy ma alig található más országunkban, mint jó demokrata. Hát hogy lehet ez? Talán keletről vagy nyugatról importáltuk őket? Nem! Valami más a magyarizata. Nem nehéz kitalálnunk. Nem is fűzöm tovább ezt a gondolatot, hanem megkíséreltem megtalálni a módját annak, hogy ebből az áldemokráciából, amiben ma élünk, végre kiláboljunk. Hogyan? Ki kell venni az irányítást azok kezéből, akiknek sose volt eddig és most sem szívfügye a dolgozó, a rend, a becsületes munka és gazdasági javak elosztásán alapuló népi demokrácia és át kell adni helyüket az arra rátermett és megfelelő képességgel bíró paraszt- és munkássorból származó vezetőknek. Tudom, hogy ilyen nagyon kevés van. De tudom azt is, hogy amíg ilyen embereket magunkból ki nem neveltünk, a demokrácia gyökerei meg nem erősödhetnek. Ez tehát az első feladat! Az állam szegény, anyagi támogatást alig tud biztosítani. Bármilyen nélkülözések árán, ezt a feladatot nekünk vállalnunk és teljesítenünk kell. Itt hiába számítunk a nagyok erszényeire, bankóira, nem céljuk a zavart és elkésredést szító bűnök orvoslása. Nekünk magunknak kell megteremtelnünk apró fillérekkel a lehetőséget, hogy népi származású, tehetséges szegény tanulni

A közös értekezlet nem hozott eredményt a kétszázézer magyar kiteleptetésének ügyében

Truman elnök beszédét intézett az egyik katonai akadémia növendékeihez és a következőket mondta: Az Egyesült Államok népeiben meg van a remény és a bizakodás, hogy a világ tartós béke felé halad. Az amerikai nép erősen hiszi, hogy a tartós béke ideje most következik el és a maga részéről a magasztos cél érdekében mindent meg is tesz. Mi sem természetesebb, hogy pacifista érzelmeink egyre erősebbek, ami a nagy háboru utáni időben magától értetődők. A katonai erő kifejlesztésére azonban nem a háborus célkitűzések miatt van szükség, hanem, hogy minden rendezettségben szemben biztosítsák a világ békés fejlődését.

Az angol kommunista párt londoni szervezetének értekezletén határozati javaslatot fogadtak el. A határozati javaslat hangoztatja a Szovjetunióval való szilárd szövetségi kapcsolatok szükségességét és a brit külpolitika teljes megváltoztatását. Követelik a Franco Spanyolországával való diplomáciai kapcsolatok megszakítását, a brit csapatoknak Görögországból és a Középkeletről, Indonéziából és Indiából való visszavonását. A határozati javaslat kimondja, hogy gazdasági szabadságot kell adni Indiának. Az angol kommunista párt megerősítette azon állásfoglalását, hogy a kormányt támogatja a szocialista munkaterv végrehajtásában.

Nürnbergben a nagy háborus bűnper utolsó felvonására került sor. Ma délelőtt 10 órakor a 21 náci vádlott elfoglalta helyét a vádlottak padján. A teremőr „vigyázz!” vezényelt és megkezdtek a világszerte nagy érdeklődéssel várt ítélet kihirdetését. Az ítélet 35 000 szóból áll és azt először csak általánosságban hirdetik ki. Az egyénenként kirótt büntetések kihirdetésére holnap kerül sor. A halálos ítéleteket, mivel felebezésnek helye nincs, 15 napon belül végrehajtják. Az ítélet kihirdetésére rendkívül óvintézkedéseket léptettek életbe, nehogy az utolsó percben fenakadás legyen. Nürnberget áthatolhatatlan katonai gyűrűvel vették körül és még az Dílésteremben is katonai őrségek vannak. Az ítéletet az angol legfőbb törvényszék elnöke hirdeti ki.

A békeértekezlet hírei

Közvetlen tárgyalások Magyarország és Csehszlovákia között

Párizs, szeptember 30

Csehszlovákia és Magyarország kiküldöttjei tegnap közvetlenül tárgyalták a csehszlovák-magyar kisebbség kérdését. A jelentés szerint a kiküldöttek nem tudtak megegyezni s azért néhány napon belül újabb tanácskozásra kerül a sor. A Triszettel foglalkozó bizottság végső jelentését ma estére várják. Az olasz politikai és területi bizottság több nagyobb kérdésben nem tudott megegyezni. Az olasz albizottság értekezlete is eredménytelenül maradt és ennek oka a négy nagyhatalom között alapvető véleménykülönbség. Néhány kisebb kérdésben sikerült megegyezni és az erről szóló jelentést a ma reggeli ülésen formálisan helybenhagyták.

Nincs megállapodás a kiteleptendő kétszázézer magyar ügyében

Párizs, szeptember 30

A magyar albizottság szombat esti ülésének végén az elnök bejelentette, hogy a legközelebbi ülésen, amelyet valószínűleg megtartanak meg, napirenden szerepel a 200.000 magyar kitele-

ptítéséről szóló csehszlovák pótindítvány. Az újzeelandi delegátus indványozta, hogy az albizottság kérdezze meg a csehszlovák és magyar delegátusok álláspontját és kívánatosnak mondta, hogy a csehszlovák-magyar delegáció kétoldali tárgyalásokat kezdjen a kérdésben. A csehszlovák megbízott kijelentette, hogy ellenzi a kétoldali megállapodás létrejöttére irányuló kísérletet és megállapította, hogy ez a találkozás semmiképpen sem jelent költöttséget az albizottságnak és az albizottság delegátusai nem mint döntőbírók, hanem mint megfigyelők jelennek meg a közvetlen magyar-csehszlovák tárgyaláson, az itt elhangzó pozitív indítvány megkönnyíti az albizottság munkáját. Végül abban állapodtak meg, hogy a két fél tárgyalása vasárnap délután 4 órakor lesz. A magyar delegáció ezután Gyöngyösi János lakosztályában a hajnali órákig tartó értekezletre ült össze és ezen öntötték végleges formába a magyar álláspontot kifejezésre jutató deklaráció szövegét. A vasárnap délután tartott magyar-csehszlovák tárgyaláson Masaryk külügyminiszter azt ajánlotta, hogy Hoopé kanadai de-

legátus foglalja el az elnöki széket. Hoopé a megbeszélés bizalmas jellegére való tekintettel zárt ülést rendelt el. A két delegáció 47 percig tartó ülésen tanácskozott a 200.000 magyar ügyében. Az ülés végével a következő hivatalos közleményt adták ki:

A csehszlovák és magyar delegáció a magyar területi és politikai bizottság albizottsága meghívásának eleget téve, Hoopé tábornok, kanadai delegátus elnöklete alatt tanácskozott. A megbeszélések nem vezettek megoldáshoz. A hivatalos közlemény kiadásával a 200.000 magyar ügye természetesen még nincs lezárva. Ezen ügy a hétfői albizottsági ülésen újból napirendre kerül.

Bezenye és Rajka Magyarországra marad

Párizs, szeptember 30

A magyar albizottság Csehszlovákia és Magyarország közötti tárgyalására vonatkozó határozat meghozatala előtt 4 órás ülésen tárgyalta meg azt a jelentést, melyet a magyar politikai és területi bizottság elé terjeszt a pozsonyi csehszlovák hídfő kiszélesítéséről. A gyűlés elején az elnök közölte, hogy az albizottságnak október 2-ig kell

akaró ifjakat neveljünk magunknak. Mi szelektáljuk ki őket, mi vesszük meg a tankönyvét, mi válogatjuk meg a tanárát, mi látjuk el élelemmel, lakással, becsülettel és öntudattal, hogy kitanulva mellénk álljanak és minden tehetségükkel valóban a népi demokrácia építője, egyuttal védelmezői legyenek. Nem áldozatot kérek a demokrácia oltárára, csupán annak teljesítését, amit ennek a népnek a jövője kötelességszerűen ránk ró. Hiába várjuk akárkitől is a segítséget, csatlódni fogunk mindenkiben, mert ez senki másnak nem hoz hasznót, jót, csak nekünk. De ne-

künk felmérhetetlen, mert századok panaszát, nyomorát és századok becsületes rendjét változtatja meg.

Nyissad hát meg az erszényedet, még nélkülözések árán is. Ha jönnek hozzád a népi kollégiumra gyűjtők, tudd azt, hogy adakozással a régi korhad rendszer alapját segíted megdönteni és építéd néped, fiad, országod igazságos jövőjét. Erősek tudunk lenni a nélkülözésben és erősek a szenvedésben, mert mindig biztunk, hogy a nép igazának el kell jönnie. Hát most, amikor magunkért kell lennünk, a mi, vagy az unokánk jövőjét kell biztosítanunk,

egy boldog világ boldog országában, hát miért zárkóznánk el? Ha részese akarsz lenni a jövő aratásának és betakarításának, most a magvetők közé kell állnod. Minden mulasztásod csak hosszabbítja a panaszok láncát! Demokratának tartod magad? Csak akkor, ha teljesítetted kötelességedet, amit a magyar demokrácia kér tőled. Hozzá kell járulnod a falu, a város felemeléséhez. Támogasd a népi kollégium felállítását, ami Zalaiban 50 szegénysorsu paraszt és munkásgyermeknek ad módot ingyen tanulásra.

Szabó Berény

benyújtani jelentését a két csehszlovák pótindítványról. Az újzealandi kiküldött nagy érdeklődés mellett kifejtette, hogy a csehszlovákok által kért terület kiterjesztését miképpen javasolja csökkenteni. Térképen mutatta be a bizottság tagjainak az új határvonalat. Eszerint Bezonye és Rajka Magyarországra marad, a másik három falut, Oroszvárt, Horvátjářfalut és Dunacsunyt átcsatolják. Csehszlovákia képviselője ehhez hozzájárult és a bizottság ezt a javaslatot 4 szótöbbséggel elfogadta. Ausztrália tartózkodott a szavazástól.

Kiadják Magyarországnak a theresienstadti hóhért.

Wien, szeptember 30.

A Landesgericht épületében nagy érdeklődés mellett tárgyalja az osztrák bíróság Theresienstadt hírhedt hóhéranak bűnügyét. Az ügyész tömeggyilkossággal vádolja dr. Siegfried Seindlt.

Dr. Siegfried Seindl 1941-ben lett a theresienstadti koncentrációs tábor parancsnoka. A táborban 20.000 zsidó betegségek, kínzások és kivégzések következtében elpusztult 80.000 ember gázkamrákban halt meg. 10.000-et Seindl lengyelországi munkatáborokba vitetett.

Az ügyész közölte, hogy Seindlt magyar állampolgárokon elkövetett emberfelelenségek miatt az ítélet után kiadják a magyar hatóságoknak.

Megfosztották állampolgárságuktól az Anders-hadsereg tisztsíjait

Varsó, szeptember 30.

A lengyel kormány az a rendelete, amellyel a nemzetgyűlés felhatalmazása nélkül a külföldön élő lengyel állampolgárokat megfosztotta állampolgárságuktól, az 1920. évi lengyel törvényen alapul. A rendelet értelmében Anders tábornokot és 75 tisztjét, köztük 4 tábornok, 14 ezredes, 26 alezredes és 3 őrnagy vesztíti el állampolgárságát. Az érintett tisztiek hozzátartozói nem veszítik el állampolgárságukat, de lehetővé teszi számukra, hogy elhagyják Lengyelországot. A rendelet az állampolgárságukat vesztített lengyel tiszteknek lehetővé teszi, hogy az országban visszatérjenek, ha többé nincsenek külföldi állam szolgálatában.

A pápa szózata a keresztény munkások küldöttségéhez

Róma, szeptember 30

A vatikáni rádió jelentette, hogy a pápa az olasz keresztény munkások szervezetének első kongresszusának berekesztése alkalmából tegnap fogadta a kongresszus 600-tagú küldöttségét. A pápa Istenhez való hűségére hívta fel a híveket a lelki és erkölcsi hanyatlás sötét napjaiban. Legyen bennük bátorság ahhoz, hogy nem működnek közre olyan mozgalmakban, amelyek az isten törvényeit, valamint az emberi méltóságot semmisítik meg. Legyenek az a kovács, amely a munkástömegeket átjárja és keresztény gondolkodás és keresztény erények hatják át őket.

Nagy többséggel elfogadták a francia alkotmány-tervezetet

Párizs, szeptember 30

A francia alkotmányozó nemzetgyűlés 440—106 elleneben elfogadta az új alkotmány-tervezetet. De Gaulle az alkotmány-tervezetről kijelentette, hogy az nem felel meg a szükséges feltételeknek és nem tartja elfogadhatónak.

A magyar sors további alakulására beláthatatlan jelentőségű a Magyar Kommunista Párt III. kongresszusa

A Magyar Kommunista Párt négy napos kongresszusa tegnap, vasárnap kezdődött el. Ezt megelőzőleg szombaton a párt központi székházában a külföldi kommunista pártok Budapestre érkezett kiküldöttjeinek tiszteletére sajtófogadást rendeztek, amelyen Kállay Gyula államtitkár üdvözölte a vendégeket.

— Ez a találkozás — mondotta — nagyban elősegíti majd a magyar nép ügyét. A magyar demokrácia még nehézségekkel küzd, de dolgozik az ország teljes újjáépítésén és felvirágoztatásán. A háborús főbűnösök felelősségrevonásában, az újjáépítésben számos országot megelőztünk. Kongresszusunk jelszava: „Harc a reakció ellen” és „Népi demokráciát akarunk”.

Ezután név szerint üdvözölte a külföldi vendégeket: Matti Janhusen finn népjóléti minisztert, Jensen Alfred dan volt közlekedésügyi minisztert, Lindedot Svent, a svéd kommunista párt elnökét, Phil Pirantint, az angol kommunista párt kiküldöttjét, az angol parlament tagját, Basile Lukát, a román kommunista párt főtitkárát, Vasilichi Gheorghet, a román párt központi bizottság tagját.

A kongresszust fél 6 órakor nyitották meg az Operaházban. A megnyitóbeszédet Rákosi Mátyás mondta:

— A Magyar Kommunista Párt büszkén állítja meg, hogy egymaga több vértanút adott a magyarság és a dolgozók felszabadításáért vívott harcokban, mint az összes többi pártok együttvéve. (Felcsapta a vértanúk hosszú sorát Sallai és Fürstől kezdve, akik életüket adták a dolgozók felszabadításáért és a Horthy-reakció megdöntéséért, a fasiszmus elleni harcban.)

— Ott voltunk a spanyol szabadságharcban — folytatta Rákosi Mátyás. — A Rakosi-zászlóalj Madrid védelmében az utolsó lövésig küzdött az egyesült fasiszta erők ellen és több mint 300 magyar hős spanyol földben porladó teteme tesz bizonyosságot arról, hogy nem hiányoztunk a nagy harcból. Résztvettünk a jugoszláv népek heroikus küzdelmében s az ott harcolók mosták le részben a gyalázatot, amit a Horthy-banditák becstelensége hozott a magyar népre.

— Meleg köszönetet mondok azoknak is, akiknek segítsége az egész emberiség csodálatát és köszönetét vivta ki, akiknek hősiessége leverte nemzetünk kezéről a bilincset és megnyitotta előttünk a szabadság és felemelkedés útját a hatalmas Szovjetunióhoz, a Vörös Hadseregnek (hosszantartó fergeteges taps) és nagy, bölcs, a magyarságot szerető vezérének, Sztálin elvtársnak.

— Engedjék meg — folytatta —, hogy ebből az alkalomból kiemeljem azt a fel nem becslhető szolgálót, amelyet szociáldemokrata testvérpártunk, munkásegységben a reakció ellen és a demokrácia megvédéséért vívott harcban velünk, vállvetve teljesített.

— Üdvözölöm a fiatal Nemzeti Parasztpártot (éljenzés, taps), a dolgozó demokratikus parasztpártjának elnökét, Veres Péter barátomat (éljenzés, taps).

— Üdvözölöm a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front negyedik tagjának, a Független Kiszegedőpártnak itt megjelent képviselőit (taps) és azokat a demokráta, parasztpárt és polgárokat, akik a párt soraiban őszintén és becsületesen kívánják a magyar népi erők diadalát.

— Itt külföldi testvérpártjaink jelenlétében rá akarok mutatni arra, hogy mi magyar kommunisták büszkén valljuk magunkat a magyar nemzeti és forradalmi hagyományok letétemenyeseinek és folytatójának. Tözszyökéres magyar párt vagyunk, a magyar munkásság, a dolgozó parasztság, a haladó értelmiség harcosa, egységes, céltudatos pártja. (Hosszas taps.)

Majd Szakasits Árpád emelkedett szólásra és többek között a következőket mondta:

— Nyíltan és őszintén meg kell mondanom, hogy a Magyar Kommunista Párt vezetői, funkcionáriusai és tömegei egészen az önmegtagadásig menő áldozatkészséggel és forró lelkesedéssel vettek részt az ország újjáépítésében. Erdemüket az ország újjáépítésében végzett hatalmas munkájukért semmi el nem homályosíthatja. Az ország megmentéséért és a demokrácia megalapozásáért folytatott hatalmas munkában sem a Szociáldemokrata Párt, sem a Kommunista Párt nem vette fontolóra, hogy hány szavazatot kapott. A két munkáspárt teljes erejét vetette bele a munkába és bizonyos, hogy mind amaz eredmény, amelyet elértünk sikerült, nem lett volna lehetséges a két párt tervszerű, becsületes és termékeny, együttműködése a demokrácia paraszti erőinek támogatása nélkül. Sikerült, mert együtt mentünk és együtt kell haladnunk ezután is, ha lehet, még szorosabb szövetségben, hogy elvégezhessük a még reánk váró roppant feladatokat.

— A távolabbi célokról ha nem is ejtek szót, mégis tudja mindenki, hogy ezek is a szükségszerűség egyre növekvő erejével követelik meg a két nagy munkáspárt szoros baráti együttműködését. Ez a szükségszerűség oly hatalommal lép fel velünk szemben, hogy kitérni előle a munkásosztály pusztulása nélkül lehetetlen volna. Együttműködésünk értelme éppen e távolabbi célok megvalósulására irányuló proletárakarásban rejlik. Ilyképpen az együttműködés még a vezetők akaratától is független. Nem taktikai, hanem stratégiai együttműködésről van szó, világszemléleti közösségről.

— Munkások, parasztek és a szabad értelmiségiek országát akarjuk, olyat, amely megbonthatatlan barátságban él a Szovjetunióval és a szomszédos népekkel, olyat, amely a békét, a haladást, a szocializmus ügyét szolgálja. Ezért küzd a két nagy munkáspárt és ez a küzdelem parancsolja rank a megbonthatatlan egységet. Ezt az egységet szolgálja a MKP III. kongresszusa is, tegye lehetővé, hogy a szükségszerűségen túl még a jóbaráti szellem is erősítse az együttműködést és együtt-tartsa a két nagy munkáspárt hatalmas tömegeit a győzelem órájáig.

Szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt

„A világpolitika négy beszéd-tükreben”

előadja Bencez Jenő főszervező

Minden érdeklődő pártállású való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetés.

Munkás — paraszt — értelmiség egységet akarsz? Segítünk tanítani a paraszt és munkás gyermeket: — adakozz a népi kollégiumra!

Művészek a mentőkért

Mindenkit érhet baleset. Semkinek tudhatja, mikor lesz szükség a mentők gyors segítségére. Hisz oly sok veszély leselkedik az emberre rövid élete folyamán. Lelép a járdáról a halandó, egy autót elüti. Jönnek a mentők és a kórházba viszik. Súlyos betegen fekszik otthon az ember. Orvos nincs. Hívják a mentőket. És minden bajnál, betegségnél, a mentőket hívjuk. A mentőknek pedig gyorsan kell a beteghez menniük. A nagykanizsai mentők azonban nem siethetnek, mert csak lovaskocsival mehetnek segíteni bajbajutott embertársukon. Az pedig nehézkes. Van a kanizsai mentőknek ugyan autójuk is, de használhatatlan. Ezt kell megcsinálni és még más súlyos kiadások is vannak. Ezért fordultak vasárnap kétizben is Nagykanizsa közönségéhez a város műkedvelőinek segítségével és kérték támogatását a fontos ügy érdekében. A város közönsége át is látta a kérdés súlyát és örömmel sietett a mentők segítségére, annál is inkább, mert ellenszolgáltatásul komoly művészetet kapott.

A művészt Strauss János „Déli rózsák” keringője és Kodály Hány János című daljátékából a Toborzó vezette be, melyeket a nagykanizsai Szimfonikus Zenekar adott elő Ivan-koviZis Ferenc karnagy vezényletével. A szimfonikusoknak komoly és megérdemelt sikerük volt. Ezután Kardos József, a konferansz jelentette, hogy a művészt tulajdonképpen a Zsófia sétahajó fedélzetén tartották. A hajó már indulásra készen állott, amikor Gáspár Endre, mint kapitány fogadta a nézőtérre érkező szereplőket. — Miután minden művész megérkezett, megkezdődött a műsor.

Legelső szám Kardosné Pallay Paulette és Gáspár Endre énekes-táncos kettőse volt, mely különösen a slágerek kedvelőinek tetszett. Ezután Benedek Margit énekelt két áriát nagy sikerrel. Utána Kardos József és Déry Julia „Na tudja mit?” kettőse következett. Litvai Piroška és Peti János énekeltek ezután. Lehár Mosolyországából a feakettőst, valamint egy kettőst a Maricza grófnőből: K. Pallay Paulette a Kék Duna keringőt táncolta el ezután, majd Babits Ferenc énekelt műdalokat. Az öregcserkészek mandolinzenekarának kíséretével Pék Anni énekelt a Jánosbogarika dalt. Déry Julia és Kardos József újabb kettőse után ismét Babits Ferenc énekelt műdalokat, majd Pallay-Gáspár kettős következett. Ezután Déry Julia énekelt el a Virágáros lány dalát. Az est Peti János énekszámaival ért véget.

— Áramkövetmény a hadigondozottaknak

Nagykanizsa és járása HONSZ csoport vezetősége tudatta lapunk szerkesztőségével, hogy a nehéz anyagi körülmények között élő hadigondozottak, akiknek a rászorultságát a HONSZ igazolja, a Drávavölgyi Villamos Áramszolgáltató R. T.-től Bölöni János mérnök úr közbenjárása eredményeként áramdíjkezdményt kapnak. A HONSZ vezetősége ezúton is köszönetet mond a kedvezményért.

Mindenszentekig meg kell építeni a temető-hidat

A Zala már többbizben foglalkozott azzal a tarthatatlan helyzettel, amit Nagykanizsa egyetlen hidjának felrobbantása okozott. Mint ismertettük, a város ígéretet kapott a MÁV-tól, hogy a felrobbantott hid helyébe egy szép kiképzésű vasbeton ívhidat építenek, aminek terminusát annakidején szeptemberre, szabták meg. Ma már szeptember végén járunk és még kísérletek sem történtek arra, hogy megkezdjék a hid építését. Meg kell mondanunk, hogy a MÁV-tól erre belátható időn belül nem számíthatunk, mert más téren oly sürgető kötelezettségei állnak fenn, amelyek a közeljövőben lehetlenné teszik a nagykanizsai temető-hid megépítését. A város közönsége nem várhatja be azt az időt, amíg a MÁV anyagi viszonyai odáig fejlődnek, hogy a hid megépítésére gondolhasson, éppen ezért, a városnak saját erejéből egy gyalogjáró provizórikus fahidat kell építeni, hogy a temető és a Szentgyörgyvári-hegy nagy kerülő nélkül elérhető legyen.

A város polgármestere munkatársunk előtt olyan nyilatkozatot tett, hogy a megfelelő építőanyag a város rendelkezésére áll, csupán annak építési költségeire 8000 forintra nincs fedezet.

Nyolcezer forintot mulik tehát, a temetői gyalogjáró-hid megépítése. Tudjuk, hogy a várostól távol áll az a gondolat, hogy ezt az összeget társadalmi uton hozza össze, de mégis az a véleményünk, hogy ez lenne az egyetlen járható út, ami a hid gyors megépítéséhez vezetne.

Meggyőződésünk, hogy nincsen ennek a városnak egyetlen lakója sem, aki dacára szűkös életszönyvének, pár forinttal hozzá

zá ne járulna a részére oly nélkülözhetetlen hid megépítésének költségeihez.

A város ne kérjen adományokat, ebben igaza van a polgármesternek, de rendezzen például egy társ-sorsjátékot, amelynek hasznából kétségtelenül bejönne az az összeg, amire a hidépítés céljából szükség lenne. Ne szegyenkezzünk akkor, amikor a köz érdekében kell cselekednünk, hanem ragadjunk meg minden eszközt, hogy a célt elérjük akkor, amikor az egész város nélkülözhetetlen igényeit elégítjük ki.

A város közvéleménye egy emberként sorakozik fel a polgármester megindítandó akciója mellé, mert komoly örömet jelentene számára, ha a halottak ünnepének napjáig megépülhetne az oly nagyon nélkülözött hid.

Köztudomásu, hogy löbb mint kétszáz építőmunkás van ma kenyér nélkül Nagykanizsán és ha ez az építkezés nem is jelentene valamennyiük számára munkát és kenyeret, mégis nagyban hozzájárulna a szükségben levő kitűnő szakmunkások nélkülözésének enyhítéséhez.

Meg kell indítani a közmunkákat a munkanélküliség leküzdésére, — ezt a jelszót halljuk mindenütt, de tudnunk kell, hogy pénz és akarat nélkül ez mindig csak jelszó marad, ami semmivel sem járulna hozzá a ténylegesen fennálló nagy munkanélküliség enyhítéséhez. Felkérjük a polgármestert, akiben megvan a jóakarát, hogy tegyen meg mindent a hid megépítése érdekében és ne mulasszon el egyetlen alkalmat sem, amely ezt a célt szolgálja. Ha megteszi, úgy nem kételkedünk: Mindenszentek ünnepén az új hidon mehetünk halott szeretteink sírjaihoz.

Járásai hadirokkantak és hadiözvegyek értekezlete

Nagykanizsa város és járása HONSz-csoportja vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta meg alakulása utáni első járási értekezletét. Ez alkalommal ünnepi díszbe öltözött a Hunyadi-utcai székházuk, amit Varga József polgármester és a városi tanács megértő támogatása juttatott a hadirokkantoknak. Az érkező vendégeket s hadigondozottakat már messziről üdvözölte a nemzeti színű zászló. Az értekezleten a járás 36 községének hadigondozottain kívül megjelent dr. Monostory Tibor járási főjegyző és dr. Simonfay Lajos ny. polgármester.

Fodor Béla Imre HONSz elnök üdvözlő szavai után az ügyvezető-igazgató beszámolót tartott, melyből megállapítható volt, hogy a csoport eddig is szép munkát végzett. Megtudtuk, hogy a polgármester, a járási főjegyző és a helyi sajtó milyen önzetlen segítők a hadirokkantoknak, hadiözvegyeknek és hadiárváknak. A jelenlevők lelkesen éltették mindhármukat. Garamvölgyi Iván társelnök ismertette a jegyzőségenként, körjegyzőségenként megalakuló fiókok szükségességét és feladatát.

Dr. Simonfay Lajos ny. polgármester a földbirtokreform végrehajtásával kapcsolatos jogszabályokat és sérelmeket

tárgyalta oly élvezetes előadás keretében, hogy a hallgatóság osztatlan tetszését érdemelte ki. Előadásából minden hadigondozott megértette, hogyan kell a földosztással kapcsolatos sérelmeiket orvosoltatni.

Viola Lajos társelnök, mint a városi hadigondozó bizottság tagja a vagyoni cenzusnak a város által történt végrehajtásáról beszélt. Beszédében kiemelte, hogy sehol sem hajtották végre ezt a rendeletet olyan szociális módon, mint éppen Nagykanizsán. Ez elsősorban Varga József polgármester érdeme.

Dr. Monostory Tibor járási főjegyző röviden ismertette, mi készítette a kormányt a vagyoni cenzus meghozatalára. Ígéretet tett, hogy ott, ahol a rendelet végrehajtásával kapcsolatban sérelmek merültek fel, minden egyes esetben ki fogja vizsgálni az ügyet, sőt a határozatokat is megsemmisíti, mert nem részrehajlás, hanem egyforma mértékkel márt igazságot akar a járásban. Szavait általános meglepedés fogadta. Ezután következett a községenként előadott panaszok meghallgatása és orvoslása. Az értekezlet a Himmusz eléneklésével ért véget. Öröm volt látni az arcokról sugárzó meglepedést: hála Isten, törődnek velünk. Fodor Béla

A szivhatatlan pécsi „Munkás” és „Magyar” cigaretták helyett jó minőségű dohányárut követelnek Nagykanizsa dohányzói

A közelmúltban kormányintézkedés történt, melynek következtében a dohányárut az egész ország területén felszabadították. Így most már mindenféle cigarettát, pipadohányt és cigarettadohányt lehet jégy nélkül árusítani. Ez így van az ország minden városában és falujában. Egyedül Nagykanizsa dohányzói vannak abban a mostoha helyzetben, hogy csak a pécsi dohánygyár rossz készítményeit, a Magyar és Munkás cigarettákat szivhatják, mert jobb áru érthetetlen okokból Nagykanizsára nem jut el és eddig más dohánygyáraktól sem kapott a város közönsége jobb minőségű szivnivalót.

A budapesti és pécsi dohánygyárak gyártmányai között a különbség olyan szembeszökő, hogy míg a budapesti Magyar és Munkás egész élvezhető minőségben kerülnek forgalomba, addig ugyanezek a pécsi kiadásban ugyiszólván szivhatatlanok.

A dohányzó közönség elvárja, hogy más gyárakból is utaljanak ki Nagykanizsának jó minőségű

dohányárut és ne kényszerüljenek a pécsi gyár rossz minőségű gyártmányait szivni.

A Zala oly értesüléseket szerzett, hogy semmi akadály nem lenne annak, hogy Nagykanizsa Budapestről is megfelelő mennyiségű és jó minőségű dohányárut kapjon. Igaz, hogy ennek az árunak leszállítási költségei a trafikosokat terhelnék, de több szakember egybehangzó véleménye szerint ez semmi esetre sem haladná meg az áru értékének 1 százalékát. A trafikosok tehát saját érdekükben akkor cselekszenek helyesen, ha vállalják ezt a kis költség-többletet, mert nem vitás, ha üzletükben jó áru mellett cigarettá- és pipadohányt is árusíthatnak, forgalmukat jelentékenyen megnövelhetik. De ezenkívül mellékkekben is komoly forgalmat bonyolíthatnak le, amelyeknek haszonkulcsa többszörösen felülmúlja a trafikárut.

A város dohányzó közönsége elvárja, hogy a dohánytözsédek sürgősen teljesítik kérésüket és rövidesen minden fajta dohányárut békébeli minőségben árusíthatnak üzleteikben.

Budapest bűnözői

Félmillió forinttal károsította meg áldozatait

A főkapitányság bizalmi csoportjához beosztott Szabó Teréz rendőrnagy alhadnagy elfogta Eppeldauer Andor körözött csalót és áldetektívét, aki 1943 óta félmillió forinttal károsította meg mindazokat, akikkel összeköttetésben állott.

Letartóztatták a tárgyalóteremben egy Gestapo-kémet

A Karpfenstein-utca 4. szám alatt lakó baloldali érzelmű lakókat és kommunistákat jelentett fel a svábhegyi Gestaponál Márton Margit, Béres László, Béres Lászlóné, Pápai Istváné és Szokolai János. Egyik áldozatukat meggyilkolták. Márton Margitot, Bérest és feleségét 10-19 évi kényszermunkára, Pápai 2 évi börtönre, Szokolait pedig 8 évi kényszermunkára ítélték. Az érthetetlenül szabadlábon levő Szokolait nyomában letartóztatták a tárgyalóteremben.

Halálra ítélték a nyilas cipészt, aki elhurcolta Kosztolányi Dezső özvegyét

Murger János cipésmester nyilas pártszolgálatos volt. Kosztolányi Dezső özvegyét és fiát elhurcolta, majd a lakás értékeit elrabolta. Több üldözöttet a nyilasházba kísért. Egy katolikus papot agyonlőtt. Részes volt Illy János DGT-tisztviselő és felesége meggyilkolásában. Megjelent Kaszander Pál lakásában, elakarta vinni. Kaszander az udvarra ugrott és meghalt. A népbíróság Barina-tanácsa halálra ítélte.

Elfogták a bandát, hiányzanak az áldozatok

Különös ügyben nyomoz a főkapitányság bűnügyi osztályának Tessényi-csoportja. Elfogtak egy éjszakai vetkőztető bandát, amelynek tagjai kihall-

gatásuk során több súlyos bűncselekményt ismertek be. A bűncselekmények áldozatai közül azonban eddig még senki sem jelentkezett.

Budapestről jelentik:

Cizennég yagon ruhát és cipőt küldött az UNRRA

A magyarországi UNRRA kirendeltség útján 1000 tonna ruhanemű és 400 tonna cipő érkezett Magyarországra. Bárányos Károly közellátási miniszter már megkezdte az adomány szétosztását. Elsősorban az állami gyermekmenhelyet részesítik az adományban, azután jönnek a társadalmi intézmények, gyermekotthonok, kórházak, szegényházak. Nagy mennyiségben kapnak az adományból a vidéki városok és vármegyék, amelyek saját hatáskörükben osztják szét az adományokat. Stanley Sommers az UNRRA misszió vezetője kijelentette, hogy további nagy gyógyszer és élelmiszer szállományok vannak utban Magyarország felé.

Felozlították a debreceni internálótábor

A debreceni internálótábor felülvizsgálatára miniszteri kiküldöttek érkeztek Debrecenbe. A vizsgálat 2 napig tartott és az internálótábor felozlították.

Kedden délután 6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Előadó: Polónyi György polg. isk. ig. és Póra Ferenc MAORT mérnök.

Vendégeket szívesen látnak.

Mai és régi levelezésből származó tömegbélyegért pénzt, magyar sorokat vagy külföldi bélyegeket adok. IV. anyagot is átveszek. Rózsgonyi-utca 19. Barbarits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.)

Több értelem, több hit, több eredmény a tanulás nyomán: — adakozz a népi kollégiumra!

Jugoszlávia tiltakozása a dunai hajók legénysége miatt

Belgrád, szeptember 30

Az Egyesült Államok külügyminisztériuma tiltakozó jegyzéket kapott a jugoszláv kormánytól néhány jugoszláv dunai hajó legénységével szemben tanúsított eljárás miatt.

MOZI

Virraszt a szeretet

Angol filmet mutat be ma a Városi Filmszínház. A film elismeréssel adózik azoknak, akik életüket a betegek ápolásának szentelik. Hilary Clarke fiatal építőművésznek egyik alkalmazottját baleset éri. Hilary a sebesültet beviszi egy londoni kórházba, ahol mély hatást gyakorol rá az ápolónők élete. Elhatározza, hogy ő is közéjük áll. Bár csendes az ápolónők élete, Hilary mégis érzi, hogy megtalálta igazi hivatását. Egy napon azonban egy szerencsétlenség két áldozata, Larry Rains és menyasszonya kerül a kórházba. Larryt éppen Hilary ápolja és a beteg es az ápolónő egymásba szeretnek. Hilary ezzel túllépte a kórházi fegyverem határát, amiért a kórházi tanács elé idézik. A bizottság előtt beismeri hibáját és más munkakört kér. De megérteti a tanáccsal, hogy a kórházi fegyverem tulságosan szigorú. Hilary tovább folytatja munkáját, amelyben Larry is segítségére van.

Kisérő műsorként az „Egy menekülő világ” című sorozatban az angliai csatát láthatjuk.

HIREK

Felhívás

Felhívjuk szövetkezetünk tagjait és a fogyasztóközönseget, akiknek idejüknél hátrált hajdánára lenne szüksége, igényét a legrövidebb időn belül jelentse be szövetkezetünk Zrínyi Miklós-u. 21/a. szám alatt levő (régi gyümölcs-csomagoló) helyiségében.

Nemes Rózsa

Szombaton este a letenyei színtársulat járt Nagykanizsán Zelenai József vezetésével a Szociáldemokrata Ifjúsági Mozgalom meghívására. Zelenai József nevét Nagykanizsán sokan ismerik, mert hosszú ideig szórakoztatta a nagykanizsai közönseget. Most örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy társulatával Kanizsára jöjjön és bemutassa a közönsegnak színészársai tudását.

A Szociáldemokrata Párt dísztermében rendezték az előadást, kisszámú közönseg jelenlétében, amely nem bánta meg azt a kis kiadást, amellyel részére az előadás járt.

A letenyei társulat Mártonffy Emil és Fűredi Imre „Nemes Rózsa” című vigoperettjét adta elő. A darab címszerepét, amelyben tudvalevőleg Bulla Elma aratott annak idején nagy sikert, Z. Takács Anni játszotta. Nagyon jól alakította a gazdaságba váratlanul beleszóppent falusi napszámot meghatározó szerepét. A bonvivánt gr. Nyiressy Viktor Szabó István a társulat fiatal énekes színésze alakította igen ügyesen. Legtöbbet azonban Zelenai József mulattunk, aki a kissé degenerált gr. Nyiressy Emánuel kacagtató szerepét játszotta. Szellemes és ötletes bemondásai lépten, nyomon fűszerezték az előadást. Kedves volt Pagonyi János Vendelje is. De meg kell dicserni a társulat többi tagját: Bocsay Izabellát, Zelenai Eilát és Főntos Pétert is.

A letenyei színtársulat egyébként valószínűleg október 6-án vasárnap

ismét Nagykanizsára jön, szintén a SZIM meghívására. Remélhetőleg akkor nagyobb közönsegük lesz, mint szombaton volt.

Felhívás

Felhívjuk a hadigondozottak figyelmét, hogy a 12—18 életév között levő beteg vagy fejlődésben elmaradt gyermekek, otthon ápolt felnőtt betegek és 60 éven feletti öregek ingyen cukrot kapnak. Ezért, hogyha családtagjaik egészségi állapota és életkora a fenti, kívánatos, hogy részükre már most kiváltsák a szegénységi és az oszvi bizonyítványt. **HONSZ elnöksége.**

VÁROSI MOZI

Hétfő, kedd, szerda

Virraszt a szeretet

Ujamerikai film. Ragyogó szereposztás!
Előadások naponta 5 és 7 órakor.

A Zala közgazdasága

Fizetés ill. bevallás végső határidője.	Adó neve	Megjegyzés
Okt. 3.	Fizetés illetményadó és OTI	Háztartási alkalmazottak után
Okt. 5.	Fizetés Forgalmi adó	Szeptember 15—20. közötti forgalom után
Okt. 5.	Bevallás Forgalmi adó	Szeptember havi forgalomról felhívónkénti részletezéssel
Okt. 7.	Fizetés illetményadó	Szeptember 9—22. közötti kifizetések után

A Nemzeti Bank hetijelentése

525 millió forint a bankjegyforgalom

A bankjegyforgalom szeptember 23-i kimutatás szerint, a szeptemberben 15 forgalommal szemben 65.515.620.— forinttal, 525.670.309.— forinttal emelkedett. — Arany-, deviza- és valutavásárlás folytán 134.271.020.— forint került forgalomba. A jelesnapon értékek összege 48.058.871.59 forinttal, 468.787.151.31.— forinttal növekedett.

Az állami zirsószámok egyenlege 18.930.106.93 forinttal, 59.568.657.99 forinttal csökkent, az egyéb számlák egyenlege 2.408.403.08 forinttal, 12.323.942.33 forinttal emelkedett s így végeredményben a zirsókövetelések együttes állománya összesen 21.338.510.01 forinttal, 71.972.600.32 forinttal csökkent.

A tőzsdéi magánforgalom

Kétnapi szünet után barátságos irányzatú indult a tőzsdéi magánforgalom. A forgalom kiegyenlített és valamivel nagyobb volt, mint az elmúlt napokban. Árnylamok: Kereskedelmi Bank

38—39, Nemzeti Bank 75—73.5, Bauxit 120—125, Szén 90—92, Salgó 5—5.5, Ganz 4.50 Rima 23.5—24, 27-es fűv. kötvény 760—750, 14-es fűv. kötvény 525—516.

Nem valorizálják az adópengő betéteket

Az adópengő valorizálásának kérdésében tegnapi ülésén döntött a Gazdasági Főtanács. Értesülésünk szerint a fennforgó technikai nehézségek miatt az az álláspont ment keresztül, hogy az adópengőbetéteket nem fogják valorizálni. Megállapítást nyert ugyanis, hogy az adópengő betétek közel 90%-a jellegű betét volt, a fennmaradó 10%-ból pedig alig

egy-két ezer az olyan betét, amely hosszabb időn át volt lekötve, ahol tehát az elértéktelenedés mérve valóban megállapítható. Szakértők véleménye szerint még szociális okokból sem indokolható, hogy a kevésszámú és kisösszegű betét miatt valorizálás címen újabb hatalmas adminisztrációs munkát zúdítsanak a bankokra és a pénzügyi hatóságokra.

A forintcsatának fontos arzenálja az Amerikától vásárolt 15 millió dollár értékű aru

Rövidesen a kereskedelem útján forgalomba hozzák a cikkek legnagyobb részét

A Magyar Külforgalmi Rt. raktártelepein a sajtó képviselőinek bemutatták a 15 millió dolláros amerikai árukölcsön keretében megvásárolt és rövidesen forgalomba kerülő cikkeket. Rácz Jenő pénzügyminiszter a raktárak megtekintése után hangoztatta, hogy a forintcsatának fontos arzenálja ez az áruáraktár, amely komoly vásárlóértéket képvisel, s főként textilanyagban. Eddig 40 vagon textilanyag érkezett, ez a mennyiség fokozatosan megnő 500 vagonra, s a legális kereskedelem hozza majd forgalomba.

Az áruáraktárban gyógyszer, kőszert, vegyi anyagok orvosi műszerek, gyapjutarakók, munkásruhák, overalok, gyapjubarisnyák, keztük, csokoládé, teherautók, szállmászok, vontatógépek, kötelek, alumínium- és rézanyagok, motorok, postai hirdóanyagok, szerzőszámok, szerszámok, gépek tárolnak. A gyapjutarakók felsőkabát ké-

Ünnepélyes keretek között nyitott meg a budapesti Őszi Vásár

Tudó Zoltán köztársasági elnök nyitotta meg a budapesti Állatkert területén rendezett Őszi Kertgazdasági és Kiszállatvásárt. Az ünnepélyes alkalomra vidékről az utazási kedvezményrel rengeteg látogató érkezett. A kiállítás tudományos részének, valamint a vásárnak óriási sikere volt és számtalan új gazdasági eszközt vásároltak az első nap látogatói. Az élmiszer pavilonoknál nagy volt a forgalom, s az olcsó bécsi szelet, sör és sóskifli hatalmas mennyiségben fogyott. A vásár október 6-ig marad nyitva és az utazási igazolványok október 8-ig érvényesek. Ezzel kapcsolatban felhívjuk a Budapestre utazó közönseg figyelmét, hogy hazautazáskor csak ugy érvényes a féláru igazolvány, ha a vásár pénztáránál lebélyegeztetik.

Dr. Pfeiffer Zoltán Zalaegerszegeen beszélt

Dr. Pfeiffer Zoltán igazságügyi államtitkár tegnap a Független Kisgazdapárt nagygyűlésén beszédet mondott. Beszélt a demokrácia helyes értelmezéséről, és kijelentette, hogy senkinek sincsen szándékában visszavarázsolni az 1918—19-es esztendőket, amikor már egyszer megölelhetők a tüzes kályhát és alaposan meg is égöttük magunkat. Kijelentette, hogy a 6 pártja a népe-párt és most is olyan megállapítást tanúsít az állammal szemben, amely példája lehet a többi pártoknak.

Sportrovat

A Vasutas nagy győzelme Budapesten

NVTE—Kispest 3:6 (1:0)

Az NVTE tegnap Budapesten mérkőzött a jóképességű Kistex csapatával, amely fölött 3:0 arányú nagy győzelmet aratott. Az eredmény annál is inkább örvendetes, mert a nagykanizsai Vasutasnak ez volt az első szereplése az OB II.-ben. A szerkesztőségbe érkezett távirat szerint a góllövők Molnár (2) és Horváth:

NVTE II.—Kaposvári RAC 4:1 (2:0)

II. oszt. bajnoki. Vezette Deák. A jó formában lévő Vasut könnyen győzött a Kaposvári RAC II. fölött. Góllövők: Placskó I. (2), Körösti Kovács (öngól), illetve Bogár.

Nagymányok—MAORT 3:1

A balszerencsés MAORT megint kikapott.

Az Országos Bajnokság I. vasárnapi eredményei

Ferencváros—Dorog 6:1.
Haladás—Szeged 1:1.
Szoc. Barátság—Ujpest 4:4.
Vasas—Kispest 4:3.
MTK—Tessveriség 2:0.
Csepel—Pérecs 6:1.
ETO—Szolnok 0:0.
DVSC—Ersa MADISZ 3:3. (Hf)

Hirdetmény.

A városi szertüskertben levő 10 drb. nyárfa és 1 drb. juharfarönköt a volt v. kertész telepen levő 7 drb. fenyőfönköt a fenti sorrendben 1946. évi október hó 3-án d. e. 9 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen eladom.

1258 Polgármester

Tankönyvek, füzetek, írószerek kaphatók Schless Gyulánál, Ady Endre-ut 8. Telefon: J-29. 1148

Bort, mustot minden mennyiségben vesznek. Papp bornagykereskedő, Csengeri-utca 22. 1241

Kis üvegeket (kékítés), koncertdobozokat vesz Perényi szappangyár, Magyar-u. 22. sz. 1246

Mindenemű zsiradékot, fagygyut, olajat, hullott sertést vesz Perényi szappangyár. 1246

Étkezésmet megajítottam Szt. Imre hgy. utca 5. sz. alatt. Lervercz Jánosné. 1257

Francia nyelvoktatást vállalok, Ady Endre-u. 2 (kézimunka fizet). 1262

Superfoszfát műtrágya kapható Feltételek közli s előjegyzéseket felvesz a Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ ki- rendelete Fő ut 4 II. 1261

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: Benese János főszerkesztő Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 3. Telefon 31. Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa Szerkesztésért és kiadásért felel Benese János Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdaért felel: Zalay Károly.

ZALÁ

Az Egyesült Nemzetek gazdasági és társadalmi tanácsának amerikai kiküldöttei kijelentették, hogy az Egyesült Államok nyomban visszaadják Magyarországnak, Jugoszláviának és Csehszlovákiának a németek által nyugatra hurcolt hajóikat, amint a Dunát a nemzetközi hajózás számára szabaddá teszik.

Bencze Jenő:

A városi erdők titka

Előreláthatólag még ezen a héten a városi képviselőtestület elé kerül Nagykanizsa 1946—1947. évi forringszámvetése. A képviselő urak elé számos szlopokat tesznek, amelyek hivatalra vannak az elkövetkezendő év anyagi és kulturális életét szemléltetni. Ezek a számos szlopok beszélnek az azokat a lehetőségeket, amelyekkel ennek a városnak közel 30.000 lakosa élhet, a terheket, amelyeket vállalnia kell és a szolgáltatásokat, amiket ezekért a terhekért jogosan megkövetelhet. Nem célunk, hogy a kötetlen rugó költségvetés minden tételére nagyító lenccsel rámutassunk, azt részre bontsuk, mert ehhez a rendelkezésre álló sajtótér sebogsom lenne elegendő. A képviselőtestület urainak azonban kötelessége a legaprólékosabb részletekig, éppen a közösség érdekében az utolsó forintfillérig mindent átvizsgálni, kritika tárgyává tenni, hogy ellentétben a régi szokásokkal ne fejlődítő Jánosként fogadják el azokat. A sajtó, amint azt tőle a város minden lakója méltán elvárhatja, akkor teljesíti kötelességét, ha éber figyelemmel kíséri a költségvetési vitát, rámutat minden hibára és igyekszik utmutatással, szolgálja azok megjavítására, illetve kiküszöbölésére.

A költségvetésből, amit a napokban letesznek a város parlamentjének asztalára, hiányzik majd egy tétel, ami bizonyára fájdalmasan érint mindenkit, akinek valamilyen köze is van a nagymultu város életének folyásához. Hiányzik a város tulajdonát képezett négyezeröttszáz katasztrális hold erdő hozamának elszámolása, mert mint az köztudomású, a város e legbékébb békoidőben is milliókat érő ingatlanát az állam minden ellenszolgáltatás nélkül kisajátította.

Ezeket az erdőket nagyrészt a város lakóinak ősei, úkapák és nagyapák abból a felfévből kiindulva szereztek, hogy az jó tőkebefektetés, mert lehetővé teszi, hogy hozamából a város adminisztrációját és kulturális szükségleteinek kielégítését fedezhessék. Céljuk minden bizonnyal az volt, hogy minden pótdadó nélkül önálló városként élhesse Nagykanizsa életét. Nem rajtuk mulott, hogy ez nem sikerült. Az elmúlt idők fél és egész fasiszta városvezetése dacára a nagy erdőknek, az ország egyik legnagyobb pótdadóját fizette, a kisemberrel éppen úgy, mint a gazdaggal, de kulturális célra még így is alig jutott valami. Egy rosszul megépített provizórikus színházon és a korszerű Vécsey-utcai elemi iskolán kívül semmit sem építettek, mert a vízvezeték és csatornamű abból a Speier-kölcsonból került ki, aminek teljes dollárösszegével még

ma is adós a város. A város utcáinak aszfaltburkolatát pedig hitelbe, a Magyar Asphalt Rt. készítette el aranydolláros valorizációs kikötéssel, aminek terhe a most közgyűlés elé kerülő költségvetésben is több százezer forinttal szerepel.

A város évtizedekig minden mobilvagyonát erdőbe fektette, kivéve azt a félmillió aranykoronát, ami az 1923-as inflációban értéktelenedett el. Embergenerációk munkájának gyümölcse feküdt ezekben az erdőkben, amik hatalmas értékűhöz viszonyítva — a költségvetések szerint — nevetségesen kis összeget hoztak, aminek egyik oka a bűzös hozzá nem értés, a másik pedig azok a titkok, amiket a költségvetések erdőtetelei el nem árulhattak.

Mert ezek az erdők sötét titkokat rejtgetnek. Néma romantikus pandurkorszak botyaráinak titkait őrzik, akik szájhagyományok szerint a gazdaságokat azért fosztogatták, hogy a szegényen segíthessék, hanem azokat a kényes rablókat, akik egy harmincezer lakosu város tultryomán szegény embereit károsították meg, hogy maguknak még nagyobb jólétet, még uribb életet biztosíthassanak. A város erdőinek titkait nem hozták, nem a facsemetek sűrűn ültetett zöldfenyű öle őrzik, nem százados tölgyek, bükkök, cserfák napsugároltakaró csendje, nem is az avar, amit emberemlékezet óta az aranylő ősz rak szorgalmasan egymás fölé, — hanem akták és szavak. Akták, sárgulók és ujak, amik fényesre politurozott íróasztalokon, páncélszokrények árnyékában íródtak és szavak, amiket elkényeztetett urak párnázott ajtók mögött egymás fülebe sugáltak. Az akták a város házával együtt elégték, a szavakat pedig olyan fülek gazdái őrzik, akik jól felfogott saját érdekükben nem beszélnek.

Mi azonban nem hallgatunk. Az igazság és harmincezer ember áll abban a törekvésünkben mellettünk, hogy követeljük a városi erdő titkának megfajlását, annak nyilvánosságára hozatalát, hogy mindenki láthassa és hallhassa, hogy gazdálkodtak azzal a hallatlan vagyonnal, amit közel egy évszázada presélték ki ennek a városnak lakóiból. Nem érdekel bennünket a jó hazafiaknak s magukat kifizető lokálpatriótáknak kijátszó urak tanácsa, akik azzal jönnek, borítsunk fátylat a multra, ne bolygassuk a halott dolgokat, hiszen már úgy sem segíthetünk, hanem nézzünk a jövő felé és építsük azt. Ismerjük ezen uraknak, a ködösítés nagymestereinek céljait és azt üzenjük nekik, hogy mi nem fátylat borítani akarunk, hanem felszakítani még azt a leplet is, amit olyan nagy ügyességgel tudtak gaztetteikre ráborítani. Meg fogjuk, mert meg kell fejteni a nagykanizsai erdők titkát, mert csak így lehet egy új jövőt építeni és elnémitani azokat a sugdosásokat, amiket uton utfélen beszélnek a magukat becsapottnak vélt emberek.

A nagykanizsai akták elégték, a szavakat lezárt ajkuk őrzik, de vannak tények, amik beszélnek és a megyei levéltárban akták, amik még

nem égték el. Tény az, hogy az erdőüggyel kapcsolatosan még a fasiszta rezsim is felfüggesztették Krátky István polgármestert és annak gazdasági tanácsnokát. Az is tény, hogy a nyilasok által a képviselőtestületbe küldött Szabó Gyula egyik napról a másikra a legnagyobb favállalkozója lett a városnak, megalapította és nemkül berendezte a város telkén a Szittya-fateloport és rövid egy-két év alatt nagy vagyonra tett szert. Az sem titok, hogy a város erdőiben kitermelt fát majdnem teljes egészében ő árusította ki, de az sem, hogy Szabó Gyula nyilas városi képviselő, mielőtt a várostól a fakiállítás koncesszióját megkapta volna, sok borsót tört a polgármester orra alá, mert szüntelenül a város erdőinek titkát piszkálgatta. Természetesen abban a pillanatban, amikor a város fának eladását megkapta, azonnal megszűnt a titkok kutatása is. Nem vitás, mert köztudomású, hogy a város mindig több fát termelt ki, mint azt az erdőgazdálkodás lehetővé tette volna és a kitermelt nemcsak szarvát és bányafát tűzifa árban adta tovább. Csak így érthető, hogy a város négyezeröttszáz katasztrális hold erdője a költségvetés szerint oly gyermekesen kevés jövedelmet hozott, mert a jövedelem legnagyobb része — érthető okokból — nem a költségvetés tetelei között, hanem minden bizonynyal egyéni bankszámlákon szerepelt.

Már az 1944. évben lefolytatott vizsgálat alkalmával Vitézi László zalavármegyei erdőigazgató, valamint Galambos József erdőfőtanácsos megállapították egyrészt a teljes hozanamértést, másrészt a vízszelések egész sorozatát és olyan véleményezéssel küldték az aktákat a minisztériumba, hogy haladéktalanul vegyék állami ellenőrzés alá Nagykanizsa város erdőbirtokait. Ezek az akták a megyei levéltárban és a földművelésügyi minisztériumban minden bizonnyal feltalálhatók, de fellelhetők azok a jegyzőkönyvek is, amelyek alapján Krátky István polgármestert és dr. Prack István tanácsnokot felfüggesztették. A jelenlegi város vezetőinek már a demokrácia érdekében is legelső kötelességük, hogy pozitív tudomást szerezzenek arról, hogy miket rejtenek magukban ezek az akták, hogy a szükséges következtetéseket nemcsak erkölcsi, de anyagi téren is levonhassák. A költségvetés tárgyalásának egyik főpontja kell hogy legyen a város erdőtitkainak feltárása.

De nemcsak a Horthy-rezsim alatt elkövetett visszaélések kerüljenek szóba a város költségvetési közgyűlésén, hanem annak megállapítása is, hogy kit és kiket terhel a felelősség azért a 600.000 forintos veszteségért, amit a város Windisch Dénes polgármestersége alatt szenvedett el bünyösen hanyag nemterőrdömésből, vagy valami más okból, amit szintén mely titokként őriz a városi erdő.

Köztudomású, hogy a földreformmal kapcsolatban a demokratikus kormányzat az ország összes erdőinek állami tulajdonbavételét rendelte el. A rendelet azonban kimondta, hogy a már kitermelt és az 1945. évben kitermelendő fa még az erdőtulajdonosokat illeti meg. Nagykanizsa város 4500 hold erdejéből a fő-

használat és rendkívüli felhasználást figyelembevételével minimálisan ötezer köbméter szarvát, háromezer köbméter bányafát, valamint ötezer köbméter tűzifát lehetett volna kitermelni, amelynek értéke jóval meghaladja a 600.000 forintot. A rendelet kimondta, hogy a fát 1945 október 31-ig ki kell termelni a tulajdonosnak, mert az azután kitermelt fa már az állam tulajdonába megy át. A kincstár azonban, miután a termelés mindenütt bizonyos nehézségekkel járt, az első rendelkezését megváltoztatva, megengedte, hogy 1946 március végéig kitermelt fa is a tulajdonos birtokában maradjon. Az állam erdőigazgatósága az erdő volt tulajdonosának jogot biztosított, hogy az így kitermelt fát 1946 szeptember 30-ig ráér kiszállítani az erdőből.

Bármilyen érthetetlennek hangzik is, Nagykanizsa város egyetlen őfát sem termelt ki azon idő alatt és így több, mint 600.000 forint veszteség érte a város közönségét. Semann erdőmérnök állítása szerint 1945 szeptember hóban írásban felhívta a város vezetőségének figyelmét a fennálló rendelkezésekre, a mely aktának állítólag az iktatóban nyoma is van. A város vezetősége azonban ennek a felhívásnak ellenére egyetlen lépést sem tett, hogy a monthatót megmenthesse és nem termelte ki azt a fát, amibe a kormányzat neki jogot biztosított. Ostoba és elfogadhatatlan az az érvelés, hogy a megszálló csapatok akadályozták ebben a várost, mert nincs olyan erdőtulajdonos ebben az országban, aki jól felfogott, saját érdekében a rendelettel élve a kitermelést ne eszközölte volna.

A városi közgyűlésen elsővonalbeli kötelessége lesz egyrészt megállapítani, hogy kit terhel a felelősség a várost ért kárért, másrészt minden erejével odahatni, hogy az elkövetett hiba reparáltassék.

Hisszük és reméljük, hogy Varga József polgármester máris lépéseket tett olyan irányban, hogy a kincstárt meggyőzze arról, hogy egy harmincezer lakosu várost nem érhet bünyösül hanyag vezetői miatt olyan hatalmas károsodás, amely létében támadja meg. De ha nem tette volna meg ezt a lépést, úgy a város jelenlegi vezetőinek, valamint a közgyűlésnek, de az onnan kivonult Kisgazdapártnak is legsürgetőbb kötelessége, hogy az illető minisztériumokban eljárnak oly értelemben, amely lehetővé teszi, hogy az elmulasztott kitermelést a város utólagosan eszközölhesse. Ha a pártok e kérdésben egységesen a város érdekei mellé állnak, úgy nem kétséges, hogy munkájukat eredmény is koronázza.

Be kell bizonyítanunk, hogy erdőink elvételével legfőbb jövedelemforrásunktól fosztottak meg bennünket, azoktól a jövedelmektől, amelyekből a demokratikus városvezetés iskoláinkat, kórházunkat, szegényházunkat, de részben templomainkat is fenn kívánta tartani, így az államnak kötelessége az erdőink elvételével beállott városi deficitet pótolni, legalább addig az ideig, amíg a város megnyithatja új jövedelemforrásait.

Zala vármegye égető problémái a törvényhatósági bizottság ülésén

Zala vármegye törvényhatósági bizottsága szombaton délelőtt 10 órakor rendes gyűlést tartott.

A főispán beszéde

Dr. Papp Andor főispán elnök üdvözölte a törvényhatósági bizottsági tagokat, majd áttért a közellátási problémák tárgyalására. Leszögezte és örömmel jelentette, hogy sikerült biztosítani Zala vármegye részére a tűzifa ellátását.

Hogy a lakosság minél előbb hozzájuthasson tűzifa szükségletéhez, Zalaegerszegen, Nagykanizsán és Keszthelyen telepkeket állított fel és így tűzifa-szükségletét mindenki telephelyen megkapja.

O maga is tudja, hogy a tűzifa ára nagyon magas, de sajnos hiába szorgalmazta a minisztériumban a fa árának leszorítását, mindeztideig ez nem történt meg.

Most az a helyzet, hogy ha bőven van és az országos szükségletet figyelembe véve, már 125 ezer köbméter fa felesleg is van a vármegyében.

Reméli, hogy sikerül a szénellátást is biztosítani, de ez egyelőre nagyon csekély. A petroléum biztosítása megtörtént. Elsősorban a falusiakat juttatják petroléumhoz ott, ahol az a világítás céljait szolgálja. A lisztállítás terén nincs fennakadás, de el kell készülnie arra, hogy feltehetően kevesebb kenyéret kell enni, mint eddig, mert nagyobb mennyiségű rozst hagytak a vármegyében és a buzát el kell szállítani.

A sónál és cukornál a tárgyalások eredményesebbek voltak.

Sikerült jelentősebb szabad cukrot és sót biztosítani a megyének és így ezzel is el van látva.

Különbösen is, mondta a főispán, minden téren javul a közellátás. A 8000 sortés boállítással a zsirt is biztosította. Etolajat és szappant is kaptunk. A szénabeszolgáltatásnál sikerült engedményeket elérni és így nem kell több szénát leadnunk.

Ezután a munkanélküliség súlyos kérdéséről beszélt. Ennek megoldása csak abban az esetben lehetséges, ha megindul a hitelfolyósítás.

Az alispán beszámolója

Ezután dr. Dávid János alispán terjesztette elő az első alispáni jelentését a felszabadulás óta. Kijelentette, tudja, hogy az első jelentés nem nagyon megnyugtató, de számításba kell venni, hogy az elmúlt időszakról számolunk be. Megemlékezett az adó fizetéséről és közléseiről, melyeknél látható és örvendetes javulás észlelhető, amit kizárólag a forint bevezetésének lehet betudni.

A kereskedőkről szólva kijelentette, hogy közellátási kérdésekben csak addig tartja fenn magának a megye az ellenőrzést, amíg a fogyasztók pénze bent fekszik aruban. Ha majd a kereskedők tőkét tudnak előteremteni és maguk szerzik be az árut, akkor a megyének semmi jelle beleszólása nem lesz a közellátásba.

Szó van arról, hogy a jövő hónaptól kezdve a sőt nem kell előre befizetni, mert ígéretet kapott arra, hogy a megye finanszírozza a sóellátást. Ezután következtek az alispáni jelentéshez a felszólalások.

Hozzászólások

Ballanogger Henrik örömmel vette tudomásul, hogy a főispán biztosította a megye részére a fát, de kétértelműek vannak, hogy a szegény proletárok hozzájuthassanak ilyen magas ártól. Ez a magas ár véleménye szerint teljesen indokolatlan. Fel kell hívni a hatóságokat, hogy szállítsák le az árut.

Barát Ferenc, Zalaegerszeg polgármestere a B-listával kapcsolatban előállott tisztviselőhiányról beszélt és kérte a főispánt, hogy lépjen közbe a mostani státus mielőbbi

kiegészítése érdekében, mert addig nem tudják biztosítani a közigazgatás zavartalan menetét.

Orbán Imre a parasztfront újabb helyzetéről beszélt, különösen a vetőmagokkal kapcsolatban. A parasztok nem tudják a vetőmagokat beszerezni, olyan magas árakat kérnek a vetőmagért. Ha ez így marad, a földek nagy részét majd nem vetik be.

Javasolta, hogy a Futura raktáraitól utaljanak ki vetőmagokat a parasztságnak, amit azután a jövő évben adnának vissza.

Kifogásolta a borfogyasztási adó magaságát. A mustot 40-80 fillérért veszik s ezzel szemben literenként 42 fillér fogyasztási adót kell leróni. A szeszfőzés terén ugyanez a helyzet.

Oly magas adót kell fizetni, hogy elrohad a gyümölcs, de nem tudnak belőle szeszt főzni a parasztlak.

Nagy István a tűzifaellátással kapcsolatban kérte, hogy a falusiaknak ne kelljen a telepkekre venni a fát, mert saját fuvarral az erdőről sokkal hamarabb tudják behozni.

A Balaton problémája

Dr. Kovács Endre nagyon érdekesen világított rá a balatoni problémákra. Megállapította, hogy eddig nem kerülhetett sor az újráépítésre, de Zala megye kincse a Balaton és azért nagyon fontos, hogy elsősorban azt hozzák rendbe. A balatoni vendégforgalmat csak úgy lehet helyreállítani, ha a rengeteg kárt, mely a háború folyamán érte, bizonyos mértékben helyreállítják. Beszélt a keszthelyi balatoni kikötőről, amely romokban hever. Ez az egyik oka, hogy a hajózás eddig nem indulhatott meg a Balatonon.

Keszthely Hévíznek szoros tartozéka, már pedig Hévíz olyan világhírnév, melyre az egész külföld jelszavakkal. Elsőrendű fontosságúnak tartja ezen probléma megoldását.

Dombai János felszólalása

Dombai János az alispán jelentéséhez szólva, hiányosnak tartja azt, hogy az alispán bizonyára szorongásból, kihagyta, hogy az olajellátás terén milyen nagy előmunkásokat fejtettek ki.

Zala vármegye gázellátásának kérdése máris előrehaladott állapotban van és valószínűleg Zalaegerszegről a közeljövőben bevezetik a gázt.

Ha gár lesz, akkor a fejlődés is megindulhat ebben az elmaradott városban. Üzemeket és gyárakat lehet létesíteni, továbbá a tüzelés terén jelentősebb eredményeket és megtakarításokat lehet elérni.

A B-listával kapcsolatban leszögezte, hogy igaz, hogy a mostani tisztviselőhiány nagy, de jelezközött munkával el lehet végezni a közigazgatási feladatokat.

Washormann Frigyes a Szombathely, Zalaszentiván, Nagykanizsán át vezető vasútvonal bekapcsolását kérte a megye székhelyére.

Kaufér Sándor éles kritikája a Futuráról

Kaufér Sándor a faellátással kapcsolatban kérte a főispánt, hogy vonja vissza azon korlátozó rendelkezéseit, mely szerint a falusiaktól kocsikról nem szabad vásárolni fát. Nagykanizsára még hétköznapon is 10-15 kocsit fát hoznak be ölenként 120-150 forintért. Miért kelljen a kisembernek drága hatósági fát venni, amikor megfelelő készletek állnak rendelkezésére.

Szóba hozta még a Futura kenyérlisztállítását, mely szerint arra kényszerítik a lakosságot Nagykanizsán, hogy négyszer annyit kenyerlisztet vegyen

át, mint amennyi finomlisztet. A Futura így vagyis csak szesz.

Kérte a főispánt, vizsgálja felül ezt az ügyet. Azonkívül kifogásolta, hogy a Nagykanizsán összehozott zsirt elvitték a megyéből és helyette etolajat osztottak szét.

Autóbuszjárat Nagykanizsa-Zalaegerszeg között

Dávid János alispán ezután megköszönte a bizalmat, amellyel jelentését fogadták. A gázellátás terén tényleg előhaladott tárgyalásokat folytatott és valószínűleg sikerül Salomvárról bevezetni a gázt, ezonkívül autóbuszjáratok indulnak Nagykanizsa és Zalaegerszeg központtal az egész vármegyében. A közellátási és egyéb problémákat csak úgy oldhatják meg, ha a pénzügyi helyzet javulni fog. Ezután részletesen válaszolt a felszólalásokra. Kijelentette, hogy magáéva

Ha készen vannak a tervek, akkor miért nem építik meg a nagykanizsai piacteret?

Röviddel a felszabadulás után, Windisch Dénes polgármestere alatta, a városi képviselőtestület úgy határozott, hogy a Somogyi Béla-utca és a Zárda-utca sarkán levő házat lebontják és az ideiglenesen a Széchenyi-téren elhelyezett piactert odaviszik. Szólott követte és a kérdéses házat le is bontották. Azóta hónapok teltek el. A munkanélküliség és az infláció hihetetlen méreteket öltött. De még az utóbbi sikerült leküzdeni, addig a munkanélküliség leküzdésére édes keveset tettek. A piactéri munkálatokat a lebontott házak helyén még ma sem kezdtek meg. Mintegy két hete már láttunk ott munkásokat, akik ástak, cságyányoztak és hordták a földet. De mindez csak néhány napig tartott és azóta sem dolgozott ott senki. Mi lehet az oka ennek? Miért nem építik meg a piacteret? — kérdezi mindenki Nagykanizsán. Munkatársunk ezért kiment a tervezett piactér helyére, gondolván, hogy ott valaki majd felvilágosítást nyújt a munkálatokról. De ott senki sem tudott tájékoztatással szolgálni, mert nem is volt ott senki. A két-hét előtti munka nyomai még nagyon jól láthatók. A hepehupás térség kisebb-nagyobb dombocskáiba itt-ott ásonyomok fedezhetők fel. Téglák is lelhető rakásokban. Sőt egy körülbelül 20 méteres iparvágány is található itt, valamint két kimustrált csille. Egyéb semmi. Munkatársunk tehát felkereste az ebben a kérdésben illetékes Réti Lajost, az építési ügyosztály vezetőjét, aki a következő felvilágosítást nyújtotta a piactérről:

— A földmunkákat már megkezdtek a piactérnek kiválasztott helyen és azt még a tél beállta előtt be akarjuk fejezni. A földmunkák bizony sok időt vesznek igénybe, mert a talaj nagyon egyenetlen. Így egyik helyről el kell szállítani a földet a másikra, hogy valamennyire is eludjuk egyenletet. A piactér építészeti kiképzésére vonatkozó terveink már készen vannak. Ezek szerint a Zárda-utcával párhuzamosan, a Hári-ház mellett egy hosszú épületet építenénk, amelyben 32 elárusítóhelyiség lesz, melyek közül 12 nagyobb, 20 pedig kisebb. Ez megfelel majd a régi piactéri huscsarnoknak, de itt huson kívül minden terményt árusítanak

toszi Kaufér indítványát, belátja és helytelenné tartja, hogy no hiszen a falusiaktól fát venni a piactér szabaddá tette a fa behozatalát faluról. Mindenki szeressen be annyi fát, amennyit csak tud, ennek semmi akadálya nincsen. Ezután felkérte a vármegye közti alapjának 1946-1947. évre szóló költségvetésének közlését, amit egyhangulag elfogadtak.

Allattenyésztés. Járulékok

Több felszólalásra adott okot az állattenyésztési alap költségvetése, valamint az állattenyésztési díjak és tenyésztőállatok használati díjának forrásban való megállapítása.

Végül a törvényhatósági bizottsági ülés dr. Dávid János alispán érdemei olismerésül a VI. fizetési osztályból az V.-be léptette elő.

Ezután még több jelentéktelenebb ügyet tárgyalt le a törvényhatósági bizottsági ülés.

majd. Az épület előtti részt téglával rakjuk ki és beton elárusító asztalokat helyezünk el. Az elárusító csarnokokat fix összegért eladjuk a kereskedőknek. Ebből a vételárból fedezzük az építkezés költségeit. A munkálatokat már tavaszra szeretnénk befejezni, hogy a nagykanizsai piac végre állandó helyre kerüljön, olyan helyre, amely valójában megfelel a célnak.

Egyéb városépítési ügyekről Réti Lajos a következőkben nyilatkozott:

— Azt hiszem, hogy a közönséget a piactér kérdésén kívül a leégett városháza ügye érdekli legjobban. A Zalában már volt egy cikk annakidején a városházáról, amely arról szólt, hogy a leégett középület lebontására vonatkozó tervet megfellebbezték. Eddig vártunk az alispán döntésére, amely mindeztideig nem érkezett meg. A hivatalos lap egyik legutóbbi száma azonban kormányrendeletet közöl, amely arról intézkedik, hogy minden ötven évnél előbb épült, romlépületnek nyilvánított épületet le kell bontani. Ez a rendelet meghozta végre a döntést a városháza ügyében is. Ugyanis az már több mint ötven éve állott a város szolgálatában. Ez volna egyik fontos tervünk. Ezenkívül most már komolyan foglalkozunk a temetői hid kérdésével és az aggokháza ügyével is.

Ime ilyen tervek foglalkoztatják a 8. ügyosztályt. Nagykanizsa közvéleménye, de elsősorban a kereset nélküli építőmunkások már tetteket szeretnének látni. Meg kell indítani az építkezést, le kell küzdeni a nehézségeket, mert ez a feladata a város vezetőségének. Mindenki tudja, hogy a deflációs idők kíméletlen pénzhiányában óriási nehézségek állnak fenn, de azt is tudja mindenki, hogy a legnagyobb nehézségeken is urra lehet lenni, még nagyobb akarással és kitartással. Még kell kezdeni a közmunkákat, különösen akkor, amikor az egész város sürgős érdekeiről van szó.

Szerdán délután 6 órakor PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt.
„A világpolitika négy beszéd tükrében” előadja Bencze Jenő főszerkesztő
Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetés.

A háromszázezer magyar fogoly hazatérésére csak a békekötés után kerül sor

A békekonzferencia kilencedik hetében a bizottságok munkája valamiképpen az általános sietség jellegét mutatja és épen ezért munkájuk egyenlő az elismert munkák eredményével. Versenyt futnak az idővel, amelyet lehet, hogy elérnek és a készült határidőre befejezik tárgyalásukat, azonban pozitív eredményt valószínűleg nem tudnak felmutatni. A nagy problémák a román, olasz gazdasági kérdések, az olasz gyarmatok ügye, az általános lefegyverkezés, Csehszlovákia területi igényei, a csehszlovákiai magyarok kitelepítése még mindig napirenden szerepel. Triaesi kérdésében jutottak némi megegyezésre, azonban itt a szavazatoknak nincsen kötelező ereje. A nyugati sajtó is türelmetlenkedik a békekonzferencia elhúzódása miatt és a vádak arra a félre esnek, akik a legtöbb ellenvetést teszik az eredeti szövegezés ellen. A delegátusok általában a problémák tanulmányozásával töltik az időt és teljesen tehetetlenek akkor, amikor 100 millió ember sorsának formálásáról van szó.

A magyar területi és politikai bizottság folytatta cikkelyező munkáját és október 2-ra valószínűleg teljesen elkészül. A magyar békeszerződés katonai záradékainak tárgyalására azonban még ezen a héten sem került sor. Összesen 6 nap van még hátra a legfontosabb kérdések lefolytatására. A magyar katonai bizottság hétfőn délelőtti ülésén változtatás nélkül elfogadták a 2. függelékét, mely a katonai és repülői kiképzésről szól, valamint elfogadták a 3. függelékét a hadianyagokra vonatkozólag. Bárányos Zoltán magyar kiküldött elismerte, hogy a katonai szerződés cikkelyei nem megalázóak és nem is szigorúak. Kérte a bizottságot, jogosítsák fel Magyarországot kisebb harcokos alakulatok tartására. A magyar hadifoglyok hazaszállításának idejét 6 hónapban kérte megállapítani és kérte, tegyék lehetővé, hogy azok az időföldjükhöz hazatérhessenek még akkor is, ha olyan területen laknak, melyet időközben elcsatoltak Magyarországtól. A magyar hadifoglyok száma körülbelül 300 ezer és ezek legnagyobb része a Szovjetunióban tartózkodik. A katonai bizottság elfogadta a békeszerződés 10 cikkelyét Magyarország hadseregének létszámáról. Magyarország szárazföldi hadserege 85.000 fő, lögerője 90 repülőgépből állhat, 5000 főnyi személyzettel. Elfogadták a hadsereg és a légierőkhöz sorolt személyek katonai kiképzéséről szóló cikkelyt. Megiltja ezen cikkely a rakéták és az atomfegyverek gyártására foglalkozó kisérleteket. Rendelkezik a felesleges hadianyagról és Magyarországot kötelezi, hogy nem vásárol német gyártmányú repülőgépeket.

Csehszlovákia visszavonta azt a módosító indítványt, amelyben kérte, hogy Magyarországnak haderejét 40.000 főre korlátozzák, ellenben fenntartottak egy másik módosító indítványt, amelyben Magyarországnak megiltják, hogy a csehszlovák-magyar határ mentén 20 kilométer mélységben bármilyen erősítést emeljen. A hadifoglyok hazaszállításának költségeit a magyar kormány viseli.

Magyarország területeket követel az áttelepítés ellentételeként Csehszlovákiától

Párizs, október 1

A Reuter jelenti illetékes helyről: Magyarország azzal válaszolt Csehszlovákiának a 200 ezer magyarnak Magyarországra való kényszerkitélepitési javaslatára, hogy területi kiigazítást kért Csehszlovákiától, amelyen elhelyezhesse a kitelepitendő magyarokat. A magyar ellenjavaslattal a magyar albizottság a tegnapi zárt ülésen foglalkozott. Mint a Reuter értesül, a tegnapi ülésen sem jutottak előbbre a megegyezés szempontjából és az albizottság holnapra újabb zárt ülést rendelt el. A csehszlovák kormány visszautasította a magyar javaslathoz történő hozzájárulást. A magyar javaslat azt célozza, hogy Csehszlovákia egyezzen be határkiigazításba, melynek következtében a csehszlovákok által kitelepitendő lakosság az általuk lakott területtel együtt legyen áttelepíthető. Magyarország azzal érvel, hogy gazdaságilag képtelen a 200 ezer magyar befogadására, de különben sincsen terület a nagyrészt földművelő kitelepitettek elhelyezésére. Anglia és Amerika azt hangoztatta, hogy a kitelepitők elhelyezéséről és a kitelepités végrehajtásáról egyidőben kell gondoskodni.

A finn béke

Párizs, október 1

A magyar békeszerződés katonai záradékának megvitatása után a katonai bizottság a finn békeszerződés katonai cikkelyeit tárgyalta meg. A finn béke-delegáció annak minden pontját ideiglenesen elfogadta.

Nehézségek a görög kormány megalakításánál

Athén, október 1

Caligaris miniszterelnök beírta a királynak a kormányt kiegészítő miniszterek listáját. Caligaris azt ajánlotta, hogy parlamenti számarányuknak megfelelően vegyenek részt a pártok a kormányban. Sokok Venizelos azt kívánta, hogy minden párt egyenlő tárcát kapjon. Ha Caligarisnak sem sikerül kormányt alakítani, a ki-

rály a parlamenti ellenzék vezérének adná át a kormányalakítást. Ugyanakkor fel kellene oszlatni a házat, mert a baloldal nem hajlandó ebben az esetben az ellenzékkel résztvenni a kormányban. Caligaris azonban kijelentette, hogy ő ellenzék nélkül is tud kormányt alakítani.

Franciaország új népszavazás előtt

Párizs, október 1

A kormányban a népi köztársasági mozgalom pártjához tartozó tagjai Bideault miniszterelnök elnökletével ülést tartottak, hogy megvitassák pártjuk magatartását a De Gaulle legutóbbi beszédével kapcsolatban kialakult helyzet miatt. A parlamentet valószínűleg október 13-ra elnapolják, hogy a népszavazás előtt elegendő idő legyen a népszavazással kapcsolatos választási hadjárat lebonyolítására.

Ausztria és Törökország között diplomáciai kapcsolat létesül

Ankara, október 1

Törökország és Ausztria elhatározták, hogy újra felveszik a diplomáciai kapcsolatokat. Arról még nincsen hír, hogy ki képviseli Törökországot a bécsi kormányban.

A főmufti mint kormányelnök

Alexandria, október 1

Az alexandriai arabok megalakították a palesztinai ideiglenes kormányukat, amelynek élén a jeruzsálemi főmufti áll.

Amerika közbelépésére megszűnik a testvérharc

Csungkíng, október 1

Csangkaisek tábornok több mint egy óráig tárgyalt Marshall tábornokkal, az Egyesült Államok nagykövetével. A megbeszélések alkalmával Csangkaisek hangsúlyozta, meggyőződése az, hogy a kínai kommunisták és a kormány között rövidesen megszűnik az ellenségeskedés. Csangkaisek tárgyalt több vezető kínai politikussal, akiknek az a feladatuk volt, hogy tanácskozzanak a kommunistákkal. Az Egyesült Államok nagykövete rövidesen tárgyalni fog a kommunisták kiküldöttjeivel is. Ezt a fokozott diplomáciai tevékenységet kedvező előjelnek tartják a további tárgyalásokra.

A dunai hajózás szabaddátételét megszavazták

Párizs, október 1

A balkáni bizottság gazdasági ülésén 9 szavazattal 5 ellenében elvetették azt a szovjet javaslatot, hogy az öt állam békeszerződéséből hagyják ki a Dunára vonatkozó záradékot. Ezután a záradék világosan rendelkezik a dunai hajózás szabadságáról és egy konferencia összehívásáról az új dunai hajózás előkészítésére.

A jugoszláv hercegérsek bíróság előtt

Belgrád, október 1

Stepinac zágrábi hercegérseket tegnap hallgatták ki a Jugoszláv állam ellen elkövetett háborús bűncselekményben. A kihallgatás közel 3 óráig tartott és az érsek ártatlannak vallotta magát. Kijelentette, véleménye szerint sohasem árulta el hazáját. Az első kérdésre Stepinac megtagadta a választ, amely a jugoszláv kormány elleni ténykedésben résztvevő papokra vonatkozott. Kijelentette, hogy ez egyenlő a katolikus egyházszervezet üldözésével. A tárgyaláson jelen volt a jugoszláv pápai nuncius.

A munkanélküliség leküzdése a Szakszervezeti Tanács

Ülésének tengelyében

A Szakszervezeti Tanács október 4-én a szakszervezetek részvételével gyűlést tart, amelyen a munkanélküliség kérdését, a családi pótlék ügyét, a szakszervezet jogainak kiterjesztését tárgyalják meg. Előadó Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára.

Halálra ítélték a szakállas rémet

A népbíróság halálra ítélte Györi-Schmidt József volt szigorító állatorvost, aki a nyilas-párt V. kerületi parancsnoka volt és mint szakállas rémet ismerték. Korbáccsal ütötte a védett házak lakóit, egy asszonyt agyonlőtt. Egy másik üldözöttet megmérgezett és a szerencsétlen meghalt. Györi-Schmidt feleségét, aki zsarolta az üldözötteket, két évi börtönrre ítélték. A nyilas gyilkos kegyelmet kért, ügye a NOT elé kerül.

Ma hirdetnek ítéletet a nürnbergi perben

Tegnap ismertették az ítélet indoklását

Nürnberg, október 1

Hosszu hónapok feszült érdeklődéssel és izgalommal kísért tárgyalásai után a nürnbergi per hétfőn elérkezett utolsó felvonásához. A tárgyalótermet már kora reggel megtöltötték azok a személyek, akik engedélyt kaptak a belépésre, továbbá a sajtó és rádió képviselői. Budapesti időszámítás szerint délelőtti 10 órakor kezdtek el ismeretni az ítélet indoklását, magát az ítéletet csak kedden hirdetik ki. Az ítélet indoklása 35 ezer szavas hosszú szöveg, úgy hogy a bíróság tagjai és a vádhatóság képviselői egymásután olvasták fel annak szövegét.

Beigazolták látta a nácioknak az egész világ leigázására irányuló összeesküvését.

Az indoklás 1919. január 5-től kezdve ismerteti a náciizmus történetét és azokat a módszereket, amelyekkel a náci tudatosan készültek a hatalom átvételére. Háborút terveztek, amelynek segítségével az egész emberiséget igájukba akarták hajtani. Úralomra jutásuk után minden eszközt felhasználtak a belső ellenesség kiküszöbölésére.

Három ilyen belső ellenség volt. A szakszervezetek, a zsidók és az egyházak. Ismertette ezután azt a könyörtelen és pusztító harcot, amelyet a náci a zsidók ellen folytattak és ismertette azokat a módokat, mellyel a német gazdasági életnek teljes átszervezését és háborús termelésre való átállítását hajtották végre.

Amikor aztán a hadseregnek szüksége volt rá, döntő lépésre határozták el magukat. Bekövelezték Ausztriát és a Szudéta-földet. A vád képviselője hosszasan foglalkozott azzal a német törekvéssel, mely a határokon túli terjeszkedést akarta elérni a háború eszközeivel. Az ítélet angol nyelvű indoklását délelőtti fél 12 órakor fejezték be és ezután a vádhatóság képviselői elhagyták az emelvényt. Az indoklás elhangzása után a vádlottak, valamint a védők élénk beszélgetésbe kezdtek. Hessről kiderült, hogy az egész idő alatt saját jegyzeteivel foglalkozott. A többi vádlott azonban szorgalmasan készített feljegyzéseket és élénken figyelték az indoklás felolvasását.

A pénzügyi stabilizációt a lelki stabilizációnak kell követni

A Parasztpárt budapesti nagygyűlése

A Nemzeti Parasztpárt vasárnap Budapesten nagygyűlést rendezett. A nagygyűlésen Kovács Imre hangoztatta, hogy a pénzügyi stabilizációs politikát erkölcsi stabilizációnak kell követni. A pártok közötti jóviszony zavaró jelenségeit ki kell küszöbölni. Tiltakoznak minden olyan beállítás ellen, mely a Parasztpártot jobboldalinak vagy félfasisztának nevezi. A Parasztpárt önálló párt és kizárólag a dolgozó parasztságot szolgálja. A második felszólaló Veres Péter volt, aki hasonló szellemben beszélt.

Várható időjárás kedden estig: Ételkebb északi szél, többfelé felhősödés, de eső nélkül. A hőmérséklet alig változik.

Rajk László belügyminiszter beszélt a M. K. P. III. kongresszusának hétfői ülésén

A Magyar Kommunista Párt kongresszusának hétfői ülésén elsőnek Szántó Zoltán szólalt fel. Majd Lukács György hangoztatta, hogy az értelmiségnek meg kell ismerni a marxizmust. Non György bejelentette, hogy a demokratikus ifjuság országos mozgalmát indított az ifjuniók és tanoncokért, hogy ezek munkát, otthon, szakmabeli kiképzést és emberibb megélhetést nyerjenek. Utána a francia kommunista párt üdvözölte a kongresszust. Kijelentette, hogy a magyar nép nem szenvedhet régi vezetőinek bűneiért. A dunavölgyi népek megértése csak tiszta légkörben valósulhat meg.

Vas Zoltán a stabilizációról beszélt és kijelentette, hogy növelni kell az ipari és mezőgazdasági termelést, mert csak így lehet emelni a dolgozók életszínvonalát. Állami kezelésbe kell venni a Rimát és a Ganzot összes leányvállalataival együtt. A kisiparosokat és kiskereskedőket állami hitelekkel kell segíteni. A családi pótlékok folyósítására pénzt kell találni.

Pálfi György vezérőrnagy, az ellenállási mozgalom egyik vezetője arról beszélt, hogy a honvédségnek valóban a dolgozó nép fegyveres erejének kell lenni.

Rajk László belügyminiszter azzal kezdte beszédét, hogy a B-listázással komoly tisztoga-

lást hajtottak végre, mivel a közigazgatás 50—60 ezer reakciós köztisztviselőtől szabadult meg. A B-lista a Kommunista Pártnak sem volt szívégye, mert az ilyen beavatkozások komoly megrázkódtatással járnak, de ez a nép ügye volt. A rendőrségről megállapította, hogy az éppen olyan jól szolgálja a magyar nép ügyét, mint a Magyar Kommunista Párt. A demokrácia formáinak fontosabb a demokrácia lényege, mint Rákosi Mátyás rámutatott, hogy a munkásságnak a termelés érdekeinek megvédésével kell foglalkozni. Olyan Magyarországot akarunk, ahol minden fontos posztot a munkások, parasztok és a haladó értelmiség tagjai töltenek be. Nem a tőkésnek, hanem a népnek akarunk új, boldog és virágzó országot. Jómódu paraszti mezőgazdaságokat akarunk és minél előbb el kell tűnni a régi jómódu gazdák és az új szegény gazdák közötti különbségnél.

Nagy Imre a földreformról beszélt. Sürgette a mezőgazdaság iparosítását, fokozatos átterést az ipari és gyógynövények termelésére és képessé kell tenni a mezőgazdaságot, hogy termelvényeit fel is tudja dolgozni. Arra kell törekedni, hogy a parasztság a munkásosztállyal együtt a népi demokráciát valósítsa meg.

Megsegítik az anyagilag tönkrement köztisztviselőket

A „Zala” eredeti riportja

A köztisztviselői kar egy tekintélyes része a háború és az azt követő infláció következtében anyagilag lerongyolódott, mert fizetése sehogyszem követte az árak alakulását. A tisztviselői kar egy része, amelyek B-listára kerültek, ugyan nagyon jól élt a háború alatt, mert részese volt minden előnynek, amit a fasiszta kormányok neki juttatni tudtak. De ezenkívül könnyen hozzájuthattak a vallásuknál és politikai magatartásuknál fogva deportált és elűdözött családok ittmaradt értékeihez, amiből tellett az inflációs világban is egy jobb élet lehetőségére. Az a köztisztviselői réteg azonban, — és ezek vannak nagyobb számban — akik tisztakezűek maradtak még akkor is, amikor a legnagyobb csábításnak voltak kitéve, tényleg nagyon szomorú helyzetbe kerültek. Lerongyolódtak, értékeiket kénytelenek voltak élelmiszere elcserélni és most a forintstabilizáció eljöttével, a legszükségesebb holmikat is nélkülözik.

Nagykanizsán nagyon sokan vannak olyanok, akik ilyen szomorú helyzetbe kerültek. Munkatársunk több magasrangú köztisztviselővel beszélt, akik egyöntetűen keservesen panaszkodtak, hogy évtizedes munkájuk eredményeként azt érték el, hogy mindenüktől meg kellett válniuk, ha fizikailag egyáltalán élni akartak. A kistisztviselők között is számtalan panasz hangzott el e téren. Ez adta azt a gondolatot lapunk munkatársának, hogy Budapesten illetékes helyen érdeklődjön abban az irányban, hogy mit tervez a kormány, a becsületesen dol-

gozó, de lerongyolódott köztisztviselők felsegítése érdekében. Egy budapesti hetilap munkatársával, a Magyar Kommunista Párt központjának tanácsára, munkatársunk felkereste dr. Markovics Jenőt, a Pénzügyi Központ alelnökét, aki a köztisztviselők kölcsönügyét intézi és akit a kormány megbízott a köztisztviselői kölcsönnyújtások kimunkálásával. Dr. Markovics Jenő az alábbi érdekes nyilatkozatot tette:

— Az elmúlt időkben a közel félmilliónyi aktív és nyugdíjas köztisztviselő kölcsönellátását néhány apróbb bankon kívül a Pénzügyi Központ intézte. Ez a hitelszolgálat elérte a 60.000 főnyi adóst. A hiteleket anakindején beszerzésre, háziépítésre, iskoláztatás céljaira folyósítottuk. Tisztában vagyunk azzal, hogy a stabilizációval újra emberi sorsba jutott köztisztviselő anyagi helyzetének feljavítása csak több év múlva lesz lehetséges, mert a háború okozta mélypontról való feljutás egy magasabb életszintre, sok időt igényel. Feltétlen szükség lenne tehát arra, hogy egy hitelszervezetet létesítsünk, amely kölcsön formájában segít az arra rászorult köztisztviselők segítségére.

— Már eddig is két kormányrendelet jelent meg ez ügyben és csak a legutóbbi napokban is 500.000 forintot kaptunk a kormánytól e célra. Természetesen ez az összeg, amú ma a Pénzügyi Központ kezelésében van, korántsem elegendő az igények kielégítésére, ha figyelembe vesszük, hogy a békében erre a célra 30 millió arany-

pengő állt rendelkezésre.

Pillanatnyilag tehát az a helyzet, hogy csak a leg-sürgősebb esetben tudunk kölcsönt adni műtél, házasság, születés, temetés esetében, vagy azoknak, akiknek több kiskorú gyermekük van. Ezek is csak hivatalfőnöki látogatás mellett kaphatnak kölcsönt.

— Mondanunk sem kell, hogy ez csak kezdet, mert terveink szerint a köztisztviselőknek nyújtott kölcsönöket kiépítjük és erre a célra fokozatosan közel 100 millió forintot kívánunk fordítani. A ma szükség-szerű pénzmezsorítás mellett csak lassan fejleszthető ez a terv, de biztosra mondhatom, hogy amint a gazdasági életet újra a normális pénzszabadság mellett szabadjára engedhetjük, megszüntetjük a köztisztviselők súlyos gondjait. Ugy a kormányzat, mint a Pénzügyi Központ már most megtesz mindent e téren és bizonyos az, hogy rövidesen eljön a kölcsönnyújtás nagyobb arányu lehetősége.

HIREK

A rádió szerdai műsora

Budapest I. 6.30. Falurádió. 7 Hírek. Az Áttelépítési Kormánybiztos-ság közleményei. 7.30. Reggeli zene. 8.15. Egyveleg. 10. Hírek. 12. Dél-harangszó, hírek. 12.15. Hajk. Andrá-s gordonkázik. 14. Hírek. Vöröskereszt közlemények. 15.15. Rádió-iskola. 16. Hírek. 16.10. Jávor Pál beszél romániai utjáról. 17.20. Orosz népdalok. 18. Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18.25. A Rádiózenekar játszik. 20. Hírek, sporthírek. 20.20. Kacagó Bajazzo. Lányi Viktor beszél Leoncavallo operájáról. 21.40. Orosz nyelvtanítás. 21.50. Hírek és krónika oroszul. 22. Hírek. 22.35. Vöröskereszt közlemények. 22.45. Geršwin melódiák. 23.10. Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30. Az USA misszió ajándékmezeiből.

Budapest II. 20-kor Szórakoztató hanglemezek. 21. Hírek. 22.15. Tánclemezek.

— Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik drága jó férjem, illetve édesapánk temetésén lájaldalmunkat részvételükkel enyhíteni szívesek voltak, ez-után mondunk hálás köszönetet. *Öz. Lukács Andrásné, gyermekei és a gyászoló család.*

— Felhívás

Felhívjuk az érdekelt hadigondozottak figyelmét, hogy most, a hatósági közellátási jegyek kiosztásakor a testmunkás pótlójeget is váltsák ki. *HONSZ Elnökség.*

Eltemették Basilides Máriát

Hatalmas gyászoló közönség részvételével temették el hétfőn Basilides Máriát, a magyar zenei élet nagy büszkeségét. Az Operaház előcsarnokában tartott gyászszertartás és bucsube-szédek elhangzása után koporsóját a Kerepesi-uti temetőben helyezték örök nyugovóra.

Kedden délután 6 órakor
PÁRTNAP
a Szociáldemokrata Párt helyiségében
Előadók: Polónyi György polg. isk. ig. és Póra Ferenc MAORT mérnök.
Vendégeket szívesen látnak.

Sportrovat

A Ferencváros Nagykanizsára jön
Komoly sportesemény színhelye lesz vasárnap a MAORT közelmúltban felavatott sportpályája. A MAORT Munkás Sportegyesület vezetősége meghívta Nagykanizsára az ország legjobb és legnépszerűbb labdarugócsapatát, a Ferencvárost. A Fradi a meghívást elfogadta, annál is inkább, mert már a pályavavató sportünnepélyre is meghívták, de akkor nem tehetett eleget a meghívásnak, mert Debrecenben volt bajnoki mérkőzése. A Nagykanizsán nem mindennapi sporteseményt nagy érdeklődés előzi meg és bizonyára összejön olyan hatalmas tömeg, mint két hete a pályavavató mérkőzésre.

Felhívjuk

az NVTE, MAORT, NTE, Sáska, Kereskedelmi, Gimnázium stb. ifjúsági csapatok intézőit, hogy benevezés végett október 3-an délután 6 órakor a Szociáldemokrata Párt kistermében megjelenni szíveskedjenek.

VÁROSI MOZI

Kedd, szerda

Virra a szeretet

Ujamerikai film. Regyogó szereposztás!
Előadások naponta 5 és 7 órakor.

Hirdetmény.

A Hus- és Zsiradékhiatali zalaegerszegi kirendeltsége az alábbiakat teszi közzé:

Mindazon érvényes iparigazolvány-nal rendelkező állatkereskedők, akik az élőállat-beszolgáltatással kapcsolatban mint körzeti kereskedők kívánának működni, f. évi október hó 10-ig jelentkezzenek a Hus- és Zsiradékhiatali zalaegerszegi kirendeltségénél. (Zalaegerszeg, Mária-u. 2). Azoknak a kereskedőknek, akik ideiglenes engedélyt már kaptak, jelentkezniük nem kell. Nem nyerhetnek kijelölést azok, akiknek nyitárusításu hentes- és mészáros-üzle-tük van.

Zalaegerszeg, 1946. szept. 28.

1263 Hus- és Zsiradékhiatali zalaegerszegi kirendeltsége.
Gál Gyula sk. felügyelő.

Eladó belterületen 3 szobás, fűdős szobás; kertessel, csúszdával, 2 és 3 szobás beköltözhető lakásokkal, lakóházak, Balaton-fenyvesen pensionnak is kiválóan alkalmas igen szép nagy villa, 500 m-es lenyíróterés telekkel, kisebb viiták, szőlők.

Megvételre keresek 2—4 szobás családi házakat — főleg a katonaréten — város-környéki szőlőket.

1265 Ingatlanforgalmi Iroda
Kínizsy-u. 27.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyvek, füzetek, írószerek kaphatók Schless Gyulánál, Ady Endre-ut 8.
Telefon: 1-29. 1140

Bort, mustot minden mennyiségben vesznek. Papp bornagykereskedő, Csengeri-utca 22. 1241

Házmester lakáscsereivel felvételük. Cim a kiadóban. 1259

Butarok, edények eladók — Hunyadi-utca 7. sz. 1266

Konyha- és virágkertetés teljes gazdálkodásra kerestetik Kanizsa határában lévő gazdaságba, jó bizonyítványokkal. Cim a kiadóban. 1267

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkesztő: Bencze Jenő főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 3. Telefon 31.
Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő.
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdaiért felel: Zalay Károly.

ZALA

A francia nemzetgyűlés elfogadta azt a törvényjavaslatot, mely szerint halálbüntetéssel sújtják a súlyosan vétkező élelmiszer-zugkereskedőket és feketézőket.

Amerikai javaslat:

A rajkai dunaszilip továbbra is Magyarországaé maradjon

A magyar politikai és területi bizottság tegnap ülést tartott. Az ülés napirendjén mindenekelőtt az a jugoszláv-csehszlovák javaslat szerepelt, amely a Magyarország által kiszolgáltatandó kulturális könyvtári, levéltári és művészeti anyagokra vonatkozik.

A napirend második pontjára tüzték ki az albizottság jelentése feletti vitát a pozsonyi hídfő kérdésében. A bizottság úgy határozott, hogy a napirend második pontjával kezdi tárgyalását. Mindenekelőtt felolvasták a magyar küldöttség levelét, melyben arra kéri a magyar bizottságot, hogy úgy állapítsák meg a pozsonyi hídfő határát, hogy az az átengedendő három község határával egyezzen. Az átengedendő terület lakosságát valamennyi jog fenntartásával nyilvánítsák csehszlovák állampolgárnak. Csehszlovákia biztosítsa annak az utvonálnak építési költségeit, amelyre a határkiigazítás következtében Budapest és Bécs közötti átmenő forgalom lebonyolítása érdekében szükség van. A demilitarizálásra vonatkozó cikkelyt a pozsonyi hídfőre is kéri kiterjeszteni.

Nagybritannia képviselője javasolta, hogy a pozsonyi hídfő kérdését ne tárgyalják addig, míg a magyar kisebbség kérdését kétoldali tárgyalásokkal nem rendezik, és amelyet az emberiség szempontjaitól kell megoldani.

Bedell Smith amerikai kiküldött csatlakozott a brit javaslatához és kérte, hogy a rajkai zilipek Magyarországhoz tartozzanak. Ezután élénk ügyrendi vita fejlődött ki Gussev, Massaryk és Bedell Smith között, aki hangzottatta, hogy a tények ismerete nélkül nem tud állást foglalni, mert az albizottság jelentését csak ma vette kézhez. Massaryk bejelentette, hogy hozzájárul a kérdés elnapolásához. A bizottság ezután úgy döntött, hogy megvizsgálja a kérdést, de a határozatot a legközelebbi ülésre halasztják. Gussev néhány felvilágosítást kért arra nézve, hogy mi lesz a hídfő lakosságával.

A csehszlovák kiküldött közölte, hogy minden lakos csehszlovák állampolgárságot kap. Aki el akarja hagyni a hídfő területét és Magyarországra jár, annak optálni, vagyoni kártérítés mellett elhagyhatja önkéntesen a hídfő területét.

Castello, Ujzeeland kiküldöttje arra volt kíváncsi, hogy mi történik a rajkai zilipekkel. Bedell Smith azt javasolta, úgy hazudják meg a határt, hogy a zilipek Magyarország területén maradjanak és a Bécs-Budapesti országúton lebonyolódó szabad forgalom biztosítását külön tételben vegyék be a magyar békeszerződés szövegébe. Castello ujjzeelandi kiküldött ezután megszövegezte és felolvasta az új beiktandó szöveget, amelyet a bizottság elfogadott azzal a feltétellel, hogy a hídfő feletti döntést halasszák el addig, míg a lakosságáttelepítés kérdését is megvizsgálják és rendezik. Élénk vita indult meg afelől, hogy a hídfőterület átengedését és a csehszlovákiai magyar lakosság áttelepítésének kérdését össze lehetne kapcsolni. Massaryk beleegyezett abba, hogy a kérdésben a legközelebbi ülésen döntenek.

A békeértekezlet hírei

Bevin ma visszatért Párizsba

A párizsi bizottság munkája a végéhez közeledik. Az olasz bizottság folytatja a Triesztre vonatkozó vitát az angol és amerikai javaslat fölött, megvitatta továbbá a trieszti albizottság jelentését, az alkotmánytervezettel kapcsolatban. Tegnap a szovjet és jugoszláv kiküldöttek elleneztek azt a javaslatot, mely az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsától kér javaslatot a trieszti terület integrálására vonatkozóan és nem kér biztosítékot Jugoszláviától és Olaszországtól. A bolgár területi és politikai bizottság visszautasította a görög követelést, hogy kiigazítsák a bolgár-görög határt. Bevin ma visszatért Párizsba és így valószínű az a felfézés, hogy a négy külügyminiszter valószínűleg összeül a legközelebbi néhány nap folyamán.

Súlyos nemzetközi helyzetet teremtene a Dardanella-kérdés egyoldali megoldása

Washington, október 2

Dean Acheson, Amerika helyettes külügyminisztere közölte az Egyesült Államok álláspontját a Dardanellák kérdésében. Kijelentette, hogy a potsdami egyezmény értelmében Oroszországnak főkéletesen igaza van, amikor jegyzékét küld Törökországnak a montreuxi egyezmény felülvizsgálása érdekében. Azonban nincs igaza akkor, ha a potsdami egyezmény kikötéseit hatályon kívül helyezné és egyoldali döntést pro-

vokálna ki a feketetengeri halálaktól. Ez súlyos nemzetközi helyzetet teremtene.

Eisenhower tábornok más pálya után néz

London, október 2

Eisenhower tábornok berlini beszédében a többi között még kijelentette, határozott jelek mutatnak arra, hogy a nagyhatalmak közötti növekszik az együttműködés. Hozá-
füzte, reméli, hogy ez a fejlődés odáig vezet majd, hogy katonai pályán működő embernek — így neki magának is — más pálya után kell néznie.

Stepinac hercegének védekezése

Zágráb, október 2

Tegnap folytatták a zágrábi népbírósági tárgyaláson Stepinac hercegének kihallgatását. Az érsek elmondta, hogy a védelemről szóló nyilatkozatát a tárgyalás végén fogja elmondani. Hivatkozott 1945 márciu-

sában kiadott pásztorlevelére, amelyben tiltakozik ártatlan horvát papok és hívek meggyilkolása és internálása ellen. Sok horvát papot ártatlanul büntettek meg az usztasa-mozgalom tagjai. A tárgyalást ma folytatják.

Az adójegy mint aprópénz továbbra is forgalomban marad

Az adójegygyel kapcsolatban a városban ismét nyugtalanító jelenségeket lehet tapasztalni, mert egyes körök azt hiesztelik, hogy az adójegy megszűnik fizetési eszköz lenni. A Zala szerkesztősége ezzel kapcsolatban kérdést intézett az illetékes tényezőkhöz, ahol egybehangzóan kijelentették, hogy az adójegy, mint aprópénz továbbra is teljes értékű pénzi jelent és azt minden bank és minden kereskedő fenntartás nélkül továbbra is elfogadja. Majd, ha az adópengőjegy beváltására kerül a sor, azt a Zala még idejében közölni fogja a város közönségével.

Tovább folynak a közvetlen tárgyalások a magyar és csehszlovák delegátusok között

Az United Press közli, hogy a magyar kormány részéről meg erősítették azt a hírt, hogy a magyar-csehszlovák közvetlen tárgyalások a lakosságcsere kérdésében nem szakadtak meg, hanem tovább folytatódnak. A magyarok szilárdan megmaradnak azon az állásponton, hogy gazdasági okokból nem fogadják el a kényszerkitételeket. Pótindítványt terjesztettek elő, arra számítva, hogy Anglia és Amerika támogatják a magyar álláspontot. Jólétesült brif kö-

rök úgy vélik, hogy elsősorban az emberiség szempontjából ellenzik az áttelepülést. Ez még nem egyenlő a magyar álláspont támogatásával, de ellenkezik az-
al, hogy az otthonukból kiűzött személyek száma szaporodjék, mivel ilyen, ettől függetlenül is, igen sok van még Európában, akik súlyos gondot és terhet okoznak a nagyhatalmaknak. A kitételeknek attól kell függni, van-e elhelyezési lehetőség a kiteleptendő lakosság számára.

Göringet és tizenegy társát halálra ítélte a nürnbergi nemzetközi bíróság

Tegnap délelőtt fél 10 órakor vette kezdetét a nürnbergi háborús bűnper az egész emberiséget gyászbátaszító színjátékának utolsó jelenete. Lawrence angol bíró halálos csöndben kezdte meg a bíróság ítéletének kihirdetését. A termet zsufolásig megtöltötték azok a személyek, akik kivételesen jegyhez tudtak jutni. Az épület előtt hatalmas csoportok várták az ítélet eredményét. A bíróság, mint ismeretes, négy vádponttal vonatkozólag döntött a bűnösség kérdésében: 1. A béke elleni összejáratás, 2. a béke elleni bűncselekmények és támadó háborúra való előkészületek, 3. háborús bűncselekmények, 4. az emberiség ellen elkövetett bűncselekmények.

A nemzetközi bíróság mind a négy vádpontban bűnösnek mondotta ki és halálra ítélte:

Göring, Hermant, Ribbentrop, Joachim, Keitel, Rosenberget, Streichert, Jodelt.

A három és negyedik pontban találatott bűnösnek és halálra ítélték:

Frank, Frank, Frick, Kallenbrunner, Sauckel, Seyss-Inquart, valamint a távolban levő Bohrmann.

Életpogytiglani fegyházat kapott Hess és Raeder. 20 évre ítélték Speer és Baldur von Schirachot. 15 évi fegyházat kapott von Neurath báró, míg Dönitz nagy admirálist 10 évi fegyházbüntetésre ítélték.

A bíróság mind a négy vádpont alól felmentette Pappont, Schachtot és Fritschet. Mind a három vádlottat azonnal szabadlábra helyezték.

A halálra ítélt 11 háborús főbűnöst október 16-án kivézzik. A Star című angol lap értesülése szerint a kivégzés Nürnberg mellett egy kis jelentéktelen falu határában történik meg és sirjaikat nem jelölik meg.

Az ellenőrző tanács a négy nagyhatalom képviselőiből 4 tagból ellenőrző bizottságot nevezett ki a halálos ítéletek végrehajtásának előkészítésére.

Elhangzott tehát az ítélet, amely minden bizonytalannal még hosszú ideig foglalkoztatja majd a világ közvéleményét és kötetek fognak ítékezni a felett az ítélet felett, amely egyes részleteiben, különösen a három felmentett náci-vezér ügyében teljesen érthetetlen. Érthetetlen a lakus szemlélő számára. De nem érthetetlen azoknak, akik tisztában vannak a nemzetközi tőke hatalmával, kezének hosszúságával, amely elér a nemzetközi bíróság párnázott ajtóit mögé is és kifinomult manikűrözött ujjával segít Fritschot, Franz Pappont és Hjalmar Schacht itéletek meghozatalában. A náci-világ a három hatalmassága a német nagy iparnak és nagytőkének voltak legkiválóbb képviselői.

Történelmi tény, hogy Pappont keresztül a nagytőke segítségével jutott uralomra Hitler és a nagyrablóhadjárata pénzügyi előfeltételét Schacht alapozta meg. A nemzetközi bíróság őket felmentette. Ehhez nincs mit hozzátenni.

A bűnöző Budapest

Vasdoronggal dolgozott a rablógyilkos

Ma a kora délutáni órákban rablógyilkosságról érkezett jelentés a főkapitányság bűnügyi osztályára. Újpesten, az Arany János-utca 3. számú házban ismeretlen lettes vasdoronggal agyonütötte özvegy Csikós Lászlóné 74 éves piaci árúst. A gyilkosság után összecsomagolta a lakásban található értékeket, balyuba kötözte és az ablakhoz készítette, hogy azzal együtt meneküljön el. Ugy látják azonban, hogy közben megzavarták, mert a balyut oltahagyták és zsákmány nélkül menekült el. A főkapitányságról bizottság szállt ki a helyszínre. Erélyes nyomozás indult meg.

A tegnapi rendőrkrónika itokzatos esetei

Vasárnap délután a Malinovszky-fasorban arra lettek figyelmesek a járőrök, hogy egy robogó gépkocsiból egy férfi és egy nő zuhan ki, a gépkocsi pedig továbbrobog. A két embert a mentők az Új Szent János kórházba szállították, ahol a nő rövidesen meghalt. A vizsgálat során megállapították, hogy a férfi Gyler József 46 éves autófuvarozó volt, aki eszméletlenül részeg volt. A nő személyazonosságát nem tudták megállapítani. A teherautó rendszáma, szemtanúk állítása szerint, A 5203 volt. A rendőrség most állapítja meg, hogy vajjon bűntény vagy szerencsétlenség történt-e?

A Baross-tér és a Bethlen Gábor-utca sarkán szolgálatot teljesítő rendőr éjjel jelentette, hogy véletlenül átlőtte Lezsák Ferencné 37 éves háztartásbeli asszony lábát. A bizottság megállapította a következőket: Az éjszakai cirkáló utját végző rendőrnek a járőrök felhívták a figyelmét arra, hogy az egyik közeli üzlet előtt két gyanús külsejű férfi ólálkodik, akik valószínűleg betörést akarnak elkövetni. A rendőr ekkor csőre töltötte pisztolyát, hogy utána nézzen a dolognak. A csőre töltött pisztoly véletlenül elsült a rendőr kezében és a golyó megsebesítette Lezsák Ferencné. A lövés zajára természetesen az állítólagos betörők elmenekültek.

Egy zsidó pincér mint Gestapokém 12 évet kapott

Szegfi László pincér 1944 novemberében szabadult a Markó-utcai fogházból és jöhetett az üldözöttek táborához tartozott, a II. kerületi nyilas pártnak szolgálatra jelentkezett. Mint nyilas a bajbajutott üldözöttek hozzátartozóit zsarolta, de senkin sem segített, egyben Gestapo-detektívként is szerepelt és aranyat és pénzt kért az üldözöttek érdekében való közbenjárásért. Vádoltársá vált fivére, Szegfi István gyári üzemi vezető, aki egyik zsarolási manővernél segédkezett neki. Tanúkihallgatás után a népbíró Szegfi Lászlót tizenkétévi fegyháza ítélte, míg fivérének felmentette, de miután sikkasztás gyanúja látszott fennforogni, amit az ékszerek átvételével követett el, az ő iratait áttették az államügyészségre.

Eladó egy pár 42-es számú, alig használt férfi félcipő. Cím a kiadóhivatalban megtehető.

Az egyetemes nemzeti érdekek azonosak a demokratikus magyar kereskedelem érdekeivel

Hozzászólás a készülő szövetségi törvényhez

Eppen 6 hónapja annak, hogy a Zala közölte fenti című cikkemet. Akkor még bevesen foglalkoztak a témával és ez a tény így utólagosan akaratlanul is a kiváló szovjetköltő: Majakovszky néhány verssorára emlékeztet:

„Magam vagyok
mint megmaradt félszeme
Annak, kit vakok közé
vitt végzete...”

Már akkor megirtam volt: »A tiszt magyar kereskedelem korántsem ellenzi a szövetségi eszmét, de évtizedek óta küzd az álszövetkezetek ellen. Tovább: »Nem szegheti kedvünket az, ha közgazdasági analfabéták úgy válik, hogy a kereskedelem megőrzésével lehet az országot újjáépíteni. (Tegnap rádióközlések szerint a Szovjetunióban erősen iszaporították a szabadforgalmu üzletek számát és rövidesen további 2000 ilyen üzlet nyílik.)

Demokráciában nemcsak jog, de kötelesség a kritika. A kritika jogát én nemcsak 20 esztendő érdekképviseleti multam alapján gyakoroltam, de úgyis, mint egy 56 év óta fennálló cég vezetője és itt tan nem tűnik szerénytelenségnek, ha úgy érzem, hogy ez alkalommal szorított és kegyellett kell megemlékeznem szőpempléü apámról, akit betűn és zenén kívül csak két dolog érdekelt, családja és üzlete. Puritán életének minden erőfeszítése ezekben és ezekért zajlott le. Kora hajnaltól késő estig tartó szakadatlan fárasztó fizikai és szellemi munkájával fél évszázadon keresztül egy viskót som szerzett magának az az országos viszonylatban is kiváló szakember, aki társával együtt sok száz munkás, iparos és vasutas családnak nemcsak anyai tanácsadója, támogatója volt, de igen soknak nyújtott anyagi segítséget is kis családi házuk felépítésében. (Mi más ez, mint szociálisan demokrata gondolkodás?) És ahogy azt higgyük, hogy ez elszigetelt jelenség volt, sok más hasonló mentalitású cégről tudnék megemlékezni. Sajnos a fasiszta idők egyes kereskedőnek csufolt kalmárai a feladás homályába taszították ezeket az emlékeket a fogyasztók körében s így nem csoda, ha oly könnyű volt talajra találniok a kereskedelemellenes demagógia élharcosainak.

Csak most a 12-ik órában, amikor a nemzetgyűlés részleteiben tárgyalja a szövetségi törvényt — volt alkalmunk közelebről és pontosabban megismerni szövetségünk álláspontját. Igyekeztünk nem csak a sajátban, de minden más alkalommal és eszközzel is a meggyőzés fogvérével rávilágítani arra, hogy az egyetemes nemzeti érdekek azonosak a demokratikus magyar kereskedelem érdekeivel.

Nézzük csak meg, miképp hangzik a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetségének 1934-ben megjelent és Henry May kiváló kommunista szakember által fogalmazott programja. E program a szövetségi mozgalom alapelveit önkéntes társuláson alapuló szövetségi gondolatban, demokratikus vezetés biztosításában, a vásárlások arányában való visszatérésben, politikai semlegességben, a szövetségi továbbképzés előmozdításában, a nemtagoknak való árusítás tilalmában jelöli meg.

Szó sincs a programban arról, hogy az állam ily szövetségeket különleges jogokkal ruházzon fel, azok részére kiváltságos előnyöket biztosítson és részükre az állami támogatás törvényes feltételeit biztosítsa, amint azt a most betörjlesztett javaslat teszi.

Ki kell jelentenünk, hogy a szövetségi és kereskedelem jogai között különbség nem tétetik, ha a versenyfeltételek egyenlősége intézményesen biztosítható,

ugy a szövetségi és kereskedelem között méltánylást érdemlő ellentét nem alakulhat ki.

Szövetségünk álláspontját kivonatolva a következőkben közöljük: Szövetségünk kívánatosnak, sőt a jelenlegi körülmények közt elkerülhetetlennek tartja mezőgazdasági termelői szövetségek alakulását és helyesli, ha a kormány mindent elkövet abból a célból, hogy ily szövetségek számára a megalakulás lehetősége meglegyen.

A fogyasztási szövetségek tekintetében az álláspont az, hogyha ezek a fentebb ismertetett programot betartva 1. nemtagoknak nem árusítanak, 2. a vásárlások arányában történő visszatérés mellett, 3. állami vagy közületi támogatás nélkül és politikailag semlegesség mellett működnek, úgy üzletvitelük a magánkereskedelomhoz képest nem lehet rentábilis. Ebből következik, hogy a fogyasztási szövetségeknek az állam vagy közület részéről történő minden áron való támogatása a gazdasági élet természetes fejlődési irányával szemben áll s így nemcsak az elsősorban érdekelt kereskedelemre, de a gazdasági életre is káros.

A magam részéről szinte indokolatlannak és túlzottnak látom azt a végső konkluziót, melyet szövetségünk a javaslattal szemben — min-

Mégegyszer a szivhatatlan pécsi cigarettákról

A Zala szeptember 30-iki számában cikk jelent meg, amelyben Nagykanizsa dohányzói nehezményezték, hogy egyedül ők vannak az ország dohányosai közül abban a mostoha helyzetben, hogy a pécsi dohánygyár szivhatatlan készítményeit, a Magyar és Munkást kényszerülnek szívni. Ugyanakkor örömhírrrel szolgált a cikk a dohányzók számára, mert értesülésünk szerint nagyobb mennyiségű jó minőségű dohány van Nagykanizsára irányítva.

Cikkünk érthetően nagy fel-tűnést keltett a nagykanizsai dohányzók körében. Levelek és telefonérdeklődések váltották egymást és mind arra a kérdésre kívántak választ kapni, hogy valóban elérhető lesz-e, hogy jobb cigarettához, dohányhoz juttassák őket rövid időn belül. Munkatársunk felkereste a nagykanizsai dohányraktár vezetőjét, aki azt bizonygatta, hogy téves az a felfogás, mintha a pécsi gyár kevésbé jó árut hozna forgalomba, mint az óbudai vagy debreceni dohánygyárak. A dohánygyár vezetőjének, aki ugyáltszik nagy dohányos, mindegy, hogy milyen cigarettát szív, de az aki kényesebb izlésű, azonnal megállapíthatja, hogy a pécsi gyártmányok a legkomiszabbak, amit e téren valaha is magyar dohánygyár produkált. A do-

donesetre a gondjaira bízott társadalmi réteg sorsa feletti aggodásában — a következőkben fejez ki:

Ha a törvényalkotó álláspontja az, hogy a kereskedelemre nincs szükség, azt ószintén és határozottan hozza nyilvánosságra, mert ezen esetben a kereskedelem életösztönéhez képest módot fog találni arra, hogy kellő időben likvidálja üzletét, elbocsássa alkalmazottait, beszüntesse áruvásárlásait és más területen keressen elhelyezkedést, például a szövetségekben.

Abban azonban teljes mértékben egyetértünk szövetségünkkel, hogy: Az a szövetségi törvény, amely segítyt kap, nem szövetséget, hanem álszövetkezetet. A szövetségi törvény célja, hogy kis gazdasági egyedek tevéloges együttműködéssel védekezzenek a nagyobb tőkével szemben. Ha nem tevéloges együttműködés, hanem állami vagy közületi segíty az alapja a szövetségetnek, ez megcsufolja és meghamisítja a szövetségi gondolatot. Nem kell szövetséget ahhoz, hogy ily támogatással valaki mások gazdasági tevékenységét folytathassa.

Mi kereskedők még bírálattal sem kívánunk gátat vetni a szövetségi mozgalom természetes fejlődésé elé. Ami azonban előttünk folyik az nem a természetes fejlődés útja, hanem a mesterséges vagy éppen erőszakos szövetségi fejlesztés módszere.

Ney Pál

hányraktár vezetője azzal vigasztalta Nagykanizsa közönségét, hogy most már valószínűleg kifogy a rossz dohány a pécsi gyárból és az új termés már bizonyára jobbminőségű cigaretták elkészítésére lesz alkalmas.

A dohányraktár vezetőjének azonban nem az a kötelessége, hogy vigasztaljon, hanem az, hogy felsőbb hatóságainak kötelességszerűen jelentse, hogy az, amit a pécsi gyár leküld Kanizsára szivhatatlan és olyan rossz, hogy a legnagyobb dohányost is beteggé teszi. A dohányraktár vezetője akkor csak lelepszik helyesen, ha minden igyekezetével odahat, hogy a hatáskörébe tartozó városokat és falvakat jómínőségű áruval lássa el, mert ha ez megtörténik, vagy a multban megtörtént volna, akkor most semmi szükség nem lenne arra, hogy az új dohánytermet emlegesse, mint egy jobb dohányzási lehetőséget Nagykanizsán.

Nagykanizsa már éppen eleget szívott a pécsi gyár rettentő rossz gyártmányából, most küldjék azt más városba és jöj-jön Nagykanizsára végre rendes dohányáru, hogy a közönség a nagyon nehezen megke-resett forintjaiért rendes cigarettához juthasson.

A rádió csütörtöki műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Áttelepítési Kormánybiztoság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Operettek és keringők. 10 Hírek. 12 Déli harangszó, hírek. 13.15 Szemző Mihály szaxofonozik, Szamosi Ferenc zongorázik. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 16.10 Szimfonikus zene. 17 Párthíradó. 17.10 Kodály kamaraművei. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 19 Közvetítés az Operaházból. Szóktetés a szorályból. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 A jó kedélyt mindent megér. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Cesar Franck: A-dur begodü-zongora szonáta.

Kik részesülnek házadómentességben

A hivatalos lap vasárnapi száma közli a pénzügyminiszter rendeletét a házadórendelet végrehajtásánál alkalmazandó házadómentességben. Házadómentességben részesülnek az egyszobás lakások tulajdonosai vagy hasznélvezői, akik kizárólag közönséges napszámból élnek. Hadirokkantak vagy hadigondozottak, akik járadékból vagy segélyezésből élnek és más ingatlanuk nincs. Házadómentességet élveznek az egyszobás kislakások is. Az eddig megadott ideiglenes házadómentességek érvényben maradnak.

Hogyan győzött a Vasut Budapest

Mint a Zala már közölte, a népszerű vasutas csapat vasárnap játszott Budapest első NB II. osztályú bajnoki mérkőzését a Kistext játékoscsapata ellen. Mint közismert, a Kistext az idei országos bajnokság I. osztályába való bejutásért osztályozó mérkőzést játszott a Testvériség csapatával s csak a mérkőzés elvesztése után sorolták az NB II. nyugati csoportjába. A Vasutas csapat szereplése az utóbbi időben nem volt megnyugtató, bár legutóbb a Székesfehérvári MAV. Előre ellen a csapatnál már határozottan a javulás jelei mutatkoztak. A budapesti mérkőzés aztán olyan eredményt hozott, amilyenre idehaza senki még csak gondolni sem mert. A csapat meglepetésszerűen olyan játékkal rukkolt elő, amely nemcsak a budapesti közönséget, de a mérkőzést végignéző szakembereket is meglepte.

A kanizsai csapat a következő összejövetelben szerepelt: Zalán — Gardag, Munkácsi — Kófalvi, Németh, Both — Szabó, Sári, Molnár, Tura, Horváth.

Az NVTE nehezen kap lábra, a farsztó utazást még lábukban érzik a fiúk és a Kistext technikás csatársora révén többet marad támadásban. A 7. percben a Kistext kapufát lő. A Vasutas védelem keményen áll a lábán, különösen Németh játszik jól. A 12. percben sarokrugás a Vasutas ellen, azt a védelem tisztázza. Horváth gyors befutásaival arat közönségsikert. A fedezetsor is fokozatosan javul, ettől kezdve a Vasutas csatársor is többet támad. A 29. percben rugja a Vasut az első gólt. Partdobás után Turához kerül a labda, egy csel után atomeli Molnárhoz, aki a két hátvéd között kiugorva gólt lő. (1:0.) A Vasutas csapat továbbra is támad, a Kistext csatársor nem bír a kemény védelemmel. A 38. percben újabb gólt lehetne a Vasutas Molnár jó labdát kap hátulról, kiugrik s hatalmas lövést küld kapura. A labda a kapustól kapufára, onnan vissza a kapushoz, majd ki a mezőnybe pattan. A 40. percben Zalán nagy lövést véd cornerre, a sarokrugást a védelem hárítja.

A második féldő is Kistext támadásokkal kezdődik. Az 5. percben Horváth hosszú labdát kap Molnártól, két védőjátékost kicselez s a kifutó kapus mellett újabb gólt lő. (2:0.) Pár perccel később Molnár kitör s nagy gólbélyeztetben mellé lő. Most gyors egymásutánban Szabó, majd Horváth lövéseit védi a Kistext kapus. A Kistext támadásokat a most már kitűnően működő Vasutas védelem nem enged ki bontakozni. A 40. percben Sári—Szabó—Sári—Molnár a labda útja. Molnár faképnél hagyja a védőket, nagy lövést a kapus kiüti. A kipattanó labda újra Molnárhoz kerül, aki most már nem hibáz. (3:0.) A Kistext az utolsó percekben kétségbeesetten támad, eredményt azonban már nem tud elérni.

A közvetlen védelemben Zalán két nagy védést produkált, egyébként nem sok dolga akadt. Gardag és Munkácsi egyformán megbízhatóan játszottak. A fedezetsor s egyben az egész mezőny legjobbjai Németh volt. Fejesei, szereplései, labdaadogatásai rendre sikerültek. Elsősorban neki köszönhető, hogy az ellenfél csatársorának támadásai nem vezettek eredményre. Kófalvi az első féldőben nehezen mologodott bele, a második féldőben kitűnően játszott. Both finom technikája jól érvényesült. A csatársorban Molnár gyorsasága s kitűnő lövőkészsége dicséretre méltó. Két gólját mintaszerű volt. Tura nagy munkát végzett. Jobbnál-jobb labdákkal tömte Molnárt és Horváthot egyaránt. Orvendetes, hogy újra régi formáját játszotta. Horváth elfutásai, cselezései sorra sikerültek. Lövései is erősek. Jó formában van. Szabó is javuló formát mutatott. Sári hasznosan játszott.

Szalay

Holnap mond ítéletet a népbíróság a pacsai összeesküvők felett

A nagykanizsai népbíróság holnap tárgyalja Tóth Árpádnak, a pacsai járás volt fegyveres pártszolgálatvezetőjének bűnügyét. Mint ismeretes, Tóth Árpád a menekülő nyilasokkal Németországba ment ki. Ez év márciusában hazatért onnan és összegyűjtötte régi nyilas híveit és röpcédulákat osztott ki köztük a következő szöveggel: "Szalasi testvér ugyan meghalt, de a hungarizmus él. Nyugaton több ezer testvér várja fegyverben a felszabadulást. Fegyverkeztek! Kitarás! Eljen a hungarizmus!"

A népbünyész letartóztatta Tóth Árpádot és társait, Zsiga Józsefet és még három másik volt nyilast. Egyidejűleg nyomozást folytattak az összeesküvők előleite iránt. A nyomozás megállapította, hogy Tóth Árpád, mint régi nyilas Zalasabaron volt községvezető, Zsiga

Kik kerültek a rendőrfőtisztből és legénységéből Nagykanizsán B-listára

A nagykanizsai rendőrszemélyzetnél a rendőrség átszervezésével kapcsolatban megtörtént a mai napon a B-lista, melynek következtében azonnali hatállyal a következőket bocsátották el a rendőrség kötelékéből:

Kálny István, Krázi Ferenc, Zsuppán József és Szabó István őrmesterek.

Bedics János, Peti József, Szabó Ferenc, Sümegi József, Zámodics István, Arany Péter, Eszter István, Unger József, Lőrincz Ferenc, Klein János, Pergel János, Andrásek Mátyás, Kárász József, Kárász István, Szép Sándor, Déri Ágoston, Kovács Antal, Takács Ernő, Szabó Lajos, Nagy Kálmán, Bata Kálmán, Vukics József, Fülöp János, Tóth Lajos, Hazafi József, Papp Lajos, Kovács Antal, Tóth János, Bognár László, Cseresznyés Ferenc próbarendőrök és Petz Miklós rendőr.

Rendelkezési állományba lettek helyezve, ami azt jelenti, hogy elbocsátásukról, illetve visszatartásukról hat hónapon belül a belügyminiszter intézkedik:

Lengyel István, Németh VI. István, Nyitrai István, Nádudvari Lajos, Illés György rendőrfőtörzsőrmesterek.

Krasznai József, Lócsi József, Szabó III. Ferenc, Tarnai Sándor, Végvári János törzsőrmesterek.

Hamza Sándor, Horváth XVII. József, Imre László, Gerencsér László, Inoka Pál, Molnár X. János, Molnár XII. László, Rábaközi József, Pészk R. Lajos, Solymosi László, Szabó XIII. József, Tóth II. Béla, Nagyfi Jenő, Mészáros VII. János, Darás János rendőrőrmesterek.

Dobos III. József, Berei Zsigmond, Horváth I. György, Karikás A. Károly, Kápolnás Mihály, Végh István, Varga XVIII. József, Varga XVII. József, Sási József, Osz János, Rábavölgyi Lajos, Rábavölgyi Pál, Somogyi I. József, Szabó III. Károly, Kovács XVI. József, Molnár XVI. István, Szalai I. Sándor, Tófeji Géza, Szentesi András rend-

a helyettese volt ugyanott. Tóthnak azonban a községvezetői tisztség nem felelt meg és hamarosan előlépett a pacsai járás fegyveres pártszolgálatának vezetőjévé. Ebben a minőségben a nyilas ideológiai tanfolyamokon előadásokat tartott. Zalasabarról 19 feljelentés érkezett be a nyomozás során Tóth ellen, amely szerint ő gyűjtötte össze és vitte ki Németországba a zalasabari levéteket. Egy apát, aki emiatt tiltakozott nála, letartóztatt. Elfogatta Fischer László szökött munkaszolgálatost is, akit a nagykanizsai nyilaskeresztes pártba kísértetett be, ahol annak nyoma veszett.

A szervezkedés másik három tagja a győri internálótáborban volt, ahonnan megszöktek. Elfogalásuk irányában a nyomozás folyik. A népbíróság távollétükben felettük is ítélezik.

örök, Szekeres I. József próbarendőr.

Az internálótábor őrszemélyzetéből a következőket bocsátották el azonnali hatállyal:

Gyöngy Erzsébet, Rende Muriul, Bodnár Gyula, Kiss József, Horváth Ferenc, Birbauer János próbarendőrök.

Szegedi Ernő és Vásárhelyi Magda zongoraművészek Nagykanizsán

A nagykanizsai zenei élet, kimagasló eseménye lesz Szegedi Ernőnek és feleségének Vásárhelyi Magdának az országos hírű zongoraművészeknek, akiket úgy a belföldi, mint a külföldi rádióból is ismerhet mindenki — szereplése Nagykanizsán. A művészpár Ivankovits Ferenc zeneigazgató meglátogatására jönnek le Nagykanizsára és az ő felkérésére egyetlen, teljes estét betöltő hangversenyt adnak, aminek teljes bevételét a nagykanizsai ifjúság részére ajánlották fel. A hangverseny pontos idejét még nem határozták meg, de minden valószínűség szerint 12-én, vagy 13-án lesz a Szociáldemokrata Párt nagytermében. Szegedi Ernő ma levelet intézett Ivankovits Ferenc zeneiskolai igazgatóhoz, amelyben közli a hangverseny műsorát:

1. Saint-Saens: Variációk és fuga egy Bethoven téma felett.
2. Scarlatti: Sonata G-dur.
3. Schumann: Andante con Variationi.
4. Liszt: Concerto pathétique.
5. Darius Meilhand: Scaramouche.
6. Liszt-Mozart: Don Juan fantázia.

Szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt. "A világpolitika négy beszed tükrében" előadja Bencze Jenő főszerkesztő

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség.

Mai és régi levelezésből származó tömegbélyegért pénzt, magyar sorokat vagy külföldi bélyegeket adok. Iv-anyagot is átveszek. Rozgonyi-utca 19. Barbarits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.)

Gyűjtsön-e mindenki bélyeget?

Majdnem minden háznál van egy fiók, legalábbis egy doboz vagy boríték, aminek az alján levelekről leteptett bélyegek huzódnak meg. Nagyon helyes, ha minden házbán összegyűjtögetik a leveleken érkezett bélyegeket, mert hiszen nincs az a vacak mindennapi bélyeg, amit a bélyegyűjtő szívesen ne fogadjon, ha nem is mindig az értéke miatt, hanem azért, mert a filatelista mindig hálás, ha olísimerik játékos szonvedélyét és ha csak egy voltaképpen semmitértő bélyeggel is, de gondolkodik rá. Ha tehát azért rakogatják félre a napi posta bélyegeit, hogy odaadják azt egy ismerős bélyegyűjtőnek, akkor rendjén is van a dolog, sőt a bélyegyűjtők (erről kérnek is mindenkit. Vannak azonban olyan bélyeg-rakogatók, akik a mindennapi forgalom bélyegeit Harpagon-módra zsugorítják, őrizgetik abban a számításban, hogy majd 1—5—10—20 év múlva (kinek-kinek az egyéni elképzelése és tájékozatlansága szerint) azok komoly összegű foglalkozást érni és majd akkor kis házat, földet fognak venni érte, vagy legalábbis a párszáz vagy pár ezer darab salátájuk között, biztosan bujkál egy bélyeg, ami már most kincseket ér. Az utóbbi bélyeg-szoktába tartozók mindig tudnak újságokban olvasott meséket arról, hogy a szemében vagy a padláson vagy a fűszeres csomagolópapír rektárában százezredolláros bélyegritkaságot fedeztek fel. Hát hiszen való igaz: — olyan ember is akad, aki magányi a főnyereményt. De még ennél is milliószorosa kisebb a valószínűsége ma már annak, hogy valaki a lim-lombban bélyeg-kincseket találjon. Száz éves múlt a bélyeg. Ebből a száz évből legalább ötven éve már, hogy a szervezett filatéliai és bélyegkereskedelmi élet mellett ugyyszólván a lebetetlenséggel határos, hogy "bélyeg-nagyvágyuk" a házi hulladék között bujdokoljanak. Különben sem a régisége, teszi a bélyeg értékét s ez az, amit laikusoknak legnehezebb megmagyarázni. A régi bélyegből is csak az lett értékes, amiből kevés volt forgalomban. Mulaságos, de úgy van: — bélyegből mindig az az érték, ami nincs a laikus tömeg-eladók készleteiben. Mít ér hát az ofajta tömeg, az asztali fiókok és cigarettadobozok "kincse"? Ettől bizony sonki csodálhat ne várjon, mert az ilyen anyag csak szakértővel történt, igen vaszód-séges rendezés után ér valamit, akkor is csak százdarabonként, pár fillért. Mi tehát a tanulság? Ne gyűjtjük össze a napi posta-hulladékokat? De igen! Sőt éppen azt kérik a bélyegyűjtők, hogy gyűjtse össze mindenki. De ne spekuláljanak vele, mert az nem ér annyit. Ellenben szerezzenek örömet vele bármelyik bélyegyűjtő ismerősüknek, akinek nem a bélyeg értéke a fontos, hanem maga a bélyeg. Mevlátják: — a bélyegyűjtő örömmel fogad minden bélyeg-aprócsót és vajjon nem jó érzés-e embertársainknak örömet szerezni, főként, ha az pénzünkbe sem kerül, hiszen a papirkosárból került ki? Másfelől ha kellő mennyiségű és nem agyongyűrt, nem tépett, piszkos bélyegtömeget kínál fel valaki eladásra, azért pénzt is lehet kapni. Természetesen csak annyit, amennyit ér, tehát házat, venni hulladék-bélyegből nem lehet, de nem több-e az érte kapott pár forint is, mint ha papirkosárból s omét a tűzbe kerül?

B.

VÁROSI MOZI

Még ma, szerdán

Virraszt a szeretet

Ujamerikai film. Ragyogó szereposztás!

Előadások naponta 5 és 7 órakor.

Ha tudásban, műveltségben gazdag országot akarsz: — adakozz a népi kollégiumra!

A miniszterelnök az egyházak feladatairól

Nagy Ferenc miniszterelnök ünnepélyes keretek között foglalta el Pécsen a felsőbaranyai református egyházmegye gondnoki tisztségét.

Az eskütétel után Nagy Ferenc ünnepi székfoglaló beszédét azzal kezdte, hogy Baranyában mindig hazatérő családtagként érzi magát. Rámutatott azokra az eredményekre, amelyeket az összeomlás óta lelki és materiális téren sikerült elérni.

Az egyház feladatairól szólva, a mai nehéz időkben, meg kell vallania az egyháznak is a maga hibáit, de meg kell vallania ugyanazt a nemzetnek is.

— Ha az egyházak és az állam viszonyában elő akarjuk segíteni azt az összhangot, mely nélkül nehéz lenne a nemzet benső fejlődését biztosítani — mondta Nagy Ferenc —

akkor meg kell találni a módot, hogy most a magyar nép felemelkedésének kezdetén az egyházak is keresgéljenek egymás kezét és kövessék híveiket azon az úton, amelyet szántukra az új magyar élet politikailag és gazdaságilag nyújt.

Állítom, hogy ha a demokrácia és az egyház megtalálja egymást a magyar nép közös szolgálatában, akkor a világon semmi veszedelem nem fenyegeti az egyházak jogait, munkáját és biztonságát. A demokrácia új formái szervezete és az egyházak sokszázesztendő szervezete jól kiegészítik egymást a magyar életben, ha mindkettő a magyar nép őszinte és fenntartás nélküli szolgálatát tűzi ki célul. Az egyik politikai és gazdasági szolgálat, a másik a nép lelki szolgálat. S ebben az esetben nem kell tartani attól, hogy elvesz a felekezeti oktatás lehetősége, vagy hogy az anyagilag kárvalótt egyházak nem jutnak szolgálatukért anyagi megsegítéshez, mert mindezt meg fogjuk teremteni, csak ne legyen harc a demokrácia és az egyházak között.

— Sok a bajunk, rengeteg a feladatunk, de nem szabad engednünk Isten kezét. Rá kell ébrednünk arra, hogy egyetlen igaz szövetségesünk, aki sohasem hagy el bennünket, az Örök-kevaló Isten.

Hirdetmény.

Mindazok a gazdálkodók, akik jóvátétel és a város hadsereg ellátása céljára 1945. év október hó 1-től bármilyen terményt, terméket, vagy állatot beszállítottak, a hátralevő vételár beszámolója és megállapítása céljából 1. évi október 10-ig jelentkezzenek a nagykanizsaiak a körellátási hivatalban, a kisközségekre pedig az ottani városi hivatalban. A beszállított termények, termékek és állatok ellenértéke 4%-kal kamatozó buzanévértéki államadóssági kötvényre lesz kiegyenlítve és pedig csak akkor, ha a vételár eddig egyáltalán kifizetve nem lett. A jelentkezők alkalmával a jelentkezők hozták magukkal a birtokukban levő átvételi elismervényt, vagy utalványt, vagy a "Vételár nincs kifizetve" felirású vételi jegyet, vagy pedig bármilyen iratot, amellyel igazolva van az átvétel és az, hogy a vételár kifizetve nem lett.

Nyomatékosan felhívom az érdekelteket, hogy a saját érdekében jelentkezzenek a megállapított időben és helyen, mert a jelentkezés esetleges elmulasztásával kiteszik magukat annak, hogy az egyébként jogos követeléseik ellenértékét később már nem kapják meg.

A legendáshírű Ferencvárosi Nagykanizsán

Oktober hatodika sokáig emlékeztető napja lesz a város sportéletének. A MAORT MSE vezetősége fáradozásának eredményeképpen sikerült vendégszolgálatra meghívni a magyar labdarugósport büszkeségét, a Ferencváros csapatát. Nagykanizsán és környékén természetesen széleskörű érdeklődés nyilvánul meg a sportvonalakozásban igen számottevő esemény iránt, éppen ezért méltatlannak kell a találkozó jelentőségét. A Ferencváros a labdarugás történetében példa nélkül álló, tüneményes karriert futott be, klasszikussá avatva ezt a legnépszerűbb sportágat. Az FTC üstökös csillagként ragyog a magyar labdarugás égen. Néha-néha ugyan halványodik tündöklő fénye, de azután ismét régi erejében csillog. A szinte legendás múlt glóriás diesténnyel öleli körül a legnépszerűbb magyar labdarugócsapatot, mely több világrész kényes igényű közönsége előtt szerzett elismerést a magyar sportkultúrájának. Vajjon mi a titka a Ferencváros egyedülálló sikeresországnak? A maradéktalan technikai felkészültség és a taktikai érettség, mely stílust ad és eredményessé teszi játékukat. A csapat a jól kombináló "szíjteljesek" és a szolid, de megbízható emberek szerencsés keveréke. Az egyes csapatrészek harmónikus együttműködését egy-egy nagyképességű irányító játékos biztosítja. Mindezek az előnyös tulajdonságok melyen gyökerező bajtársi együttérzéssel párosulnak. S még egy, amiről beszélünk kell s ez a — "Fradi-szív". Ha majd egyszer megírják a magyar labdarugás aranykönyvét, külön fejezetben kell megemlékezni erről. Idegen országok győzelemszomjas tömegeinek egékig ható hangorkánjában, a sors-szülte legmostohább körülmények közt ez a szív volt az, mely — mintegy démoni erővel — hajította szünni nem akaró rohamokra a ferencvárosi fiukat. Ezer nagy csata ezer nagy emléke hirdeti a "Fradi-szív" diadalát!

Nagykanizsán tisztában van vele mindenki, hogy a MAORT csapata esélytelen s csak tanulni akar a labdarugás mestereitől. Olyan Ferencvárost szeretnénk látni, mely felidézze játékával a régi nagyok szellemét. Meg akarjuk csodálni virtuóz labdaművészetüket, megtanulni futballstratégiájukat s látni akarjuk a zöld-fehér mez alatt dobogó szív csodáikat tőrv erejét.

Nagykanizsa sportkedvelőinek hatalmas tábora várakozásteli izgalommal csüng a vasárnap nagy eseményén s meleg szeretettel várja a sport nagyhirű propagálóit.

Kiss László

Hírek a világ fővárosaiból

A középkeleti angol főhadiszállás jelenti, hogy Libanonból teljesen kivonták az angol katonaságot.

Az angol Nemzetközi Hontalanokat Gyámoló Hivatal vezetője úgy nyilatkozott, hogy az osztrák kormány hajlandó lenne nagyszámú menekültnek Ausztriába történő befogadására és ezeknek lehetővé tennie az osztrák gazdasági életbe való bekapcsolódást.

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Temetkezési vállalatomat **Deák-tér 10. sz. alá** helyeztem át (Pollák-ház).

Ugyanott a Keresztény Társas Temetkezési Egylet részére állandó tagfelvétel.

Sipos József temetkezési váll.

A "Vadgalamb" négylökéses amerikai repülőgép 55 óra és 18 perc alatt egy húzamban tett repüléssel 18.019 kilométer utat repült be.

A MKP kongresszusának tegnapi ülése

A Magyar Kommunista Párt kongresszusának keddi ülésén Kossa István, a Szakszervezeti Tanács Titkára szólalt fel és úgy nyilatkozott, hogy az üzemi bizottságok munkáját ki kell bővíteni és több jogot kell biztosítani nekik. A kollektív szerződéseknek is van hibájuk és ezeket felül kell vizsgálni és a hibákat ki kell küszöbölni. Rendkívül fontos, hogy a szakszervezetnek joga legyen a mezőgazdasági munkaközvetítésre is. A magyar szakszervezeti munkásság elítéli azt a kísérletet, hogy a Kisgazdapárt szakszervezeti törvényt akar a parlamentben benyújtani. Nem tűnjük, hogy termelő erőinknek csak egy kis hányada is paragon heverjen. Munkát akarunk mindenki számára biztosítani. Ezután Molnár Erich népjóléti miniszter arról beszélt, hogy visszaállítják a családi munkabér-pótlékot és az erről szóló rendelet a legközelebbi napokban a minisztertanács elé kerül. A családi munkabér-pótlékokat már októberben folyósítják és az alappér 5 százaléka lesz. A közjóléti kérdések egész sora várja a megoldást.

Egy fegyveres pártbizottság egy évre ítélte a népbíróság

A nagykanizsai népbíróság dr. Béres Sándor-tanácsa tegnapi tárgyalta Pfeiffer István nagyrécei lakos népellenes bűnügyét, aki a vád szerint a német Feldgendarmerienek segítségére volt a lakosság sánemunkára való kirendelésében, a szökött katonák utáni razziákban és más népellenes cselekedetek véghezvitelében. A népbíróság azonban a vádat nem látta bizonyítottnak, mert a tanuvallomásokból megállapította, hogy Pfeiffer kényszerítve volt a német fábri csendőrség mellett tomács szerepét betölteni. Ezért a népbíróság a vád alól felmentette.

Ugyancsak tegnap tárgyalta a népbíróság Andrások István tótszerdahelyi fegyveres pártbizottságos háborús bűnügyét. A népbíróság bűnösnek mondta ki azért, mert a nyilas fegyveres pártbizottságnak tagja volt és minden kényszerítő szükség nélkül beállt a drávamenti légióba. Ezért a népbíróság a fennálló rendelkezések értelmében, mivel Andrások a bűncselekmény elkövetésekor még nem töltötte be 18-ik életévét, egyévi fogházbüntetéssel és politikai jogainak három évre való felfüggesztésével sújtotta.

HIREK

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik drága jó férjem, illetve édesapám temetésén fájdalomukat részvétükkel nyihitani szívesek voltak, ezúton mondunk hála köszönetet. *Orv. Kobán Gyuláné és a gyászoló család.*

Szociáldemokrata értelmiségi gyűlés

A Szociáldemokrata Párt értelmiségi csoportja folyó hó 7-én, hétfőn délután 6 órakor a párt előadóteremben értelmiségi pártnapot tart, amelyen Barbarits Lajos "Ebből lettek az értelmiség körük címen tart előadást. A demokrácia egyik legnagyobb vívmánya a fizikai, paraszti és értelmiségi dolgozók egymásra találása. E három dolgozó réteg összefogása adja meg a demokrácia igazi erejét. Az előadásra a párt vendégeket is szívesen lát.

Az olasz politikai és területi bizottság kijelentette, hogy az olasz békeszerződés életbeléptetéséhez már csak az szükséges, hogy a szerződést a négy nagyhatalom és Olaszország meg erősítse.

Sportrovat

BTK—NVTE

meghívásos ökölvívó versenye

Oktober 6-án igen finom sportcsemege lesz Nagykanizsán. Az ország egyik I. osztályú ökölvívó csapata fog mérkőzni az NVTE szépen fejlődő csapatával. A BTK is igen sok elsővonalbeli versenyzőjét veszítette el, de a BTK az, amely mindig a "tarisznyában" új és új tehetségeket tartogatott meglepetésnek. Torma I., Szekszárdi. Az egyik többszörös magyar bajnok, a másik egy szürke vidéki versenyző, vagyis az egyik a jelen, másik a jövő. Torma I. az elmúlt augusztusi országos bajnokságon súlyos vereséget kapott a szolnoki Csikától és azóta semmi hírt sem hallottunk róla. Barinka II. is már nagy versenyző, már ő is bele-bele "szól" a bajnokságokba. Liszauer (Lányi), Búki. Lányi a knot aut. Királyt, Pappot is az aug. országos magyar bajnokságon megverte, de az nem is volt meglepetés, mert Lányi kemény és főleg technikai versenyző. A többi BTK versenyző is a nagymultu Adler Zsigabácsi tanítványa. Zsigabácsi is elkíséri versenyzőit a kanizsai tura, hogy ravasz technikáit itt is csillogtassa. Mi is felkészülten várjuk őket és igyekezni fogunk helytállni. S.

Az országos bajnokság állása:

1. MTK	5	4	—	1	11: 5	8
2. Kispeszt	5	3	1	1	19: 7	7
3. Szeged	4	3	1	—	11: 6	7
4. Ferencváros	5	3	2	1	14: 6	6
5. Csepel	4	3	—	1	12: 6	6
6. Vasas	5	3	—	2	15: 9	6
7. Újpest	3	2	1	—	13: 9	5
8. ETO	5	2	2	1	8: 7	5
9. Haladás	5	2	1	2	9: 8	5
10. ErSO	5	2	1	2	10: 11	5
11. SZAC	5	1	1	3	12: 12	3
12. DVSC	5	1	1	3	9: 17	3
13. Szolnok	5	1	1	3	5: 10	3
14. Dorog	5	1	—	4	7: 16	2
15. Pécel	5	1	—	4	6: 17	2
16. Testvériség	5	1	—	4	5: 10	2

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyvek, füzetek, írószerek kaphatók Schless Gyulánál, Ady Endre-ut 8. Telefon: 1-29. 1140

Bort, mustot minden mennyiségben vesznek. Papp bornagykereskedő, Csengeri-utca 22. 1241

Fényképezési iroda. Igazolványképek olcsó áron. Amatőr felvételek szakszerű kidolgozása. Királyi Pál-ut. 9. Udvarban.

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: Bencre Jenő főszerkesztő Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut. 3. Telefon 31-1

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa

Szerkesztésért és kiadásért felel Bencre Jenő.

Nyomatott a "Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdaiért felel: Zalay Károly.

ZALÁ

A népjóléti miniszter rendelete értelmében a hadisegély, hadigondozás és háborus pótléokra jogosultaknak októberben ugyanolyan összegű előleget kell folyósítani, mint amilyent szeptemberben kaptak. Az előleget egy összegben kell kifizetni.

Ítélet a nürnbergi perben

Írta: Gervay Sándor

A nürnbergi per vádlottjait elítélték. Halál és életfogytiglani fegyház vár a bűnösökre, akik sugalmazói és rendezői voltak azoknak a borzalmaknak és kegyetlen lömeggyilkosságoknak, amelyeknek áldozatul estek gyermekek, nők, öregek, betegek és rabszolgamunkára vetett fegyvertelen férfiak egyaránt. A fegyveres demokrácia a csatatereteken — szárazon, vizen, levegőben, föld felett és víz alatt — legyőzte a fegyveres fasizmust és arra kényszerítette, hogy feltétlenül nélkül adja meg magát. A nürnbergi per demokratikus bírái a fasizmus szellemét idézték meg. Fegyőrök közé ültették azt a megdöbbentő szellemet, amely ha anyagban akart megnyilatkozni, akkor gázkamrákban és halálgyárakban fejezte ki önmagát, s felelősségre vonták azt az emberellenes gondolkodási módot, amely a nemzetközi fasizmus és hitlerizmus zsoldosait arra ösztöklélte, hogy elliporják Európa népeinek és nemzeteinek önállóságát, szabadságát és függetlenségét.

Katonák, pártvezetők és szellemi kalandorok adtak számot Nürnbergben bűneikről, tettek töredelmes vallomást, mutattak megbánást s vonták vissza, tagadták meg a világ közvéleménye előtt tanaikat, eszméiket és a józan észet meghökkenítő zavaros tudományos tételeiket. A rossz lelkiismeretük az akasztófa árnyékában megszólalt: nem védteik vértengerbe hulladt világnézetüket, csak kegyelemért könyörögtek. Kiderült: német rőfős- és rövidárkereskedők, korlátolt agyu kispolgárok ezek s nem hősök és felsőbbrendű emberek, aminek hirdették magukat.

Kiábrándító és undorító volt Julius Streichernek és Alfred Rosenbergnek, a Hitler-fasizmus vezető ideológusainak, a fajelmélet népszerűsítőinek a gyáva magatartása és együgyű védekezése. Megtévesztett híveik és meggyőződéses ellenfeleik egyaránt azt várták, hogy a bírák előtt tragikus sorsu hősök jelennek meg, akiket a közömbös végtel sodort a pusztulásba, — s néhány perc múlva kiderült, hogy Julius Streicher nem lenyugvó megjelenésű Siegfried, hanem egy teleplezett zsaroló zughiflapiró, akinek külseje veszedelmesen hasonlít arra a torzképre, amelyet a zsidórajzolatott a lapjában. Alfred Rosenberg pedig egy javithatlan eszmetolvaj, akít H. St. Chamberlain, Gobineau, Friedrich Nietzsche és Stefan George plágium miatt, ha még éltek volna, bizonyára a bíróság előtt vonták volna felelősségre. Kétségtelen: a fasizmus alapeszméjének, a vér- és fajelméletnek a germán bibliáját, törvényköny-

Gyöngyösi külügyminiszter optimista nyilatkozata a kitelepités kérdéséről

A magyar területi és politikai bizottságnak a szlovákiai magyarokra vonatkozó döntése alkalmából Gyöngyösi János külügyminiszter nyilatkozatot adott a Magyar Távirati Iroda külön tudósítójának.

Az a bizottság javaslata, amelynek értékét emeli az a körülmény, hogy a döntés egyhangú volt, hogy az a bizottság elvetette azt a csehszlovák megoldási módot, hogy 200.000 csehszlovákiai magyart kényszerjellel és megszegyenítő módon kitelepitésnek Szlovákia területéről és a megoldást közvetlen tárgyalásra bízta.

Ez a döntés lényegében teljesen fedl azt az álláspontot, melynek a magyar delegáció szeptember 29-én és a rákövetkező napokban ismételtén kifejezést adott. A békekonferencia sok vonatkozásban csalódást okoz, ebben az esetben mégis az igazság és a magas erkölcsi szempontok érvényesültek.

A kérdés mindazonáltal fennáll nemcsak olyan értelemben, mint azt Csehszlovákia hangoztatja, hogy nemzeti államot kíván létesíteni és ezért a magyaroktól meg akar szabadulni, hanem a letagadhatatlan erkölcsi elvekkel ellentétben az a bánásmód, amelyben ezek a magyarok részesülnek. Magyarország olyan megoldást ajánlott, amely szem előtt tartja az Atlanti Charta és az Egyesült Nemzetek alapokmányának elveit.

Nyilvánvaló volt, hogy a nagyhatalmak nem akarják megcsúfolni ezeket az elveket, végül is az igazságnak diadalmaszkodni kell.

A külügyminiszter ezután elismerő és nyilatkozott a magyar delegáció sikeres munkájáról és egyetértéséről. Külön megemlékezett a magyar sajtóról, mely az egész béke tárgyalás alatt és ebben a kérdésben felelősségteljesen szolgálatokat tett. A mostani párizsi állásfoglalás után Csehszlovákia és Magyarország között még fennállnak a problémák, de a határozás elég időt ad ahhoz, hogy a felfüggesztett és indulóktól túlfutott szenvedélyek lecsodjanak és a józan mérlegelés lehetővé tegye ezek barátságos megoldását.

Remélem, hogy mindkét fél számára kielégítő megoldással lezárják egy jobb jövő alapjait.

Végül kérésrel fordult nyilatkozatában a csehszlovák kormányhoz, hogy nyújtsanak segítségét a jószomszédi viszony kialakításához szükséges kérdések megoldásában, hogy miként lehet a csehszlovákiai magyarok részére biztosítani azokat az emberi szabadságjogokat, amelyek tiszteltbontartására Csehszlovákia is kötelezve van és amelyből megfosztva több mint fél millió magyar él Csehszlovákiában.

A békeértekezlet hírel

Amerikai javaslat:

Magyarország a megállapított jóvátételi összeg kétharmad részét fizesse

Párizs, október 3

A balkáni gazdasági bizottság szerda esti ülésén 8 szavazattal 5 ellenében elfogadták annak az amerikai javaslatnak napirendre tűzését, amely a Magyarország által fizetendő jóvátétel összegének, 300 millió dollárnak 200 millió dollárra vonatkozó csökkentésével foglalkozik. Oroszország és Jugoszlávia kiküldöttei előzőleg a javaslat betérjesztése alkalmával tiltakoztak ellene azal az érveléssel, hogy a javaslatot Amerika a kitűzött időpont után nyújtotta be. A javaslat ügyében a főtítkársághoz fordultak. A békeértekezlet főtítkársága kijelentette, hogy maga-

tól a bizottságtól függ, hajlandó-e a javaslatot megvitatni.

A balkáni gazdasági bizottság ma éjjel 1 órakor elnapolta ülését, miután nem sikerült meg egyezésre jutni annak az amerikai módosító javaslatnak ügyében, mely a magyar jóvátétel ügyének tárgyalásakor azt ajánlotta, hogy Magyarország a megállapított jóvátételi összeg kétharmad részét térítse meg.

Egész éjszaka tárgyalták a trieszti kérdést

Párizs, október 3

Tegnap este az olasz politikai és területi bizottság ülésén a Trieszt alkotmányára vonatkozó francia javaslatot tárgyalták. Határoz vita után sem tudtak dönteni a javaslat elfogadásáról és ma hajnalban egyegyed 2 órakor Visinszky azt javasolta,

hogy napolják el az ülést. Ezen indítványt 11 szavazattal 9 ellenében elvetették. A francia tervezet azt javasolja, hogy a trieszti szabad terület meg kell fosztani minden katonai jellegűtől és a biztonsági tanács garantálja sérthetlenségét. Kormányzótanácsot állítanak fel, amelynek korlátolt jogköre lesz és az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa küldi ki a kormányzót Triesztbe. Anglia és Amerika támogatja a javaslatot és visszautasította azt a vádat, hogy vasfüggőny kívánnak létesíteni Jugoszlávia és a szabad terület között. Nagybritannia ellenzi a vasfüggőnyt bárhol legyen is az, mondotta az angol kiküldött. A jugoszláv kiküldött sajnálkozását fejezte ki az angol kiküldött fenyegető kijelentései miatt. A szovjet kikü-

vét és gyengébb felolgasuak számára is érthető kalendáriumát Alfred Rosenberg szövegezté meg „Mythus des XX. Jahrhunderts” című könyvében, amely összefoglalja, felvizezi és a legközönségesebb és legeszeveszettebb pusztítás, hangulatkeltés és izgatás számára hozzáférhetővé teszi a már említett szerzők zsidó- és kereszténységellenes rágalmait és kiagyalt hazugságait.

Mi Alfred Rosenberg tanításának a lényege? Szerinte, azal hogy a zsidóság a szeretetet és az emberek közötti egyenlőség tanát elterjesztette a római birodalom különböző fajú rabszolgái között, merényletet követelt el az árja faj ellen, amely parancsolásra és uralkodásra hivatott a többi fajok felett. Az apostolok zsidó származását ürügyül használva fel, támadja a kereszténységet, amely a csipás (sic!) Pál apostol igéivel tédre

kényszerítette a nagyszerű szöke bestiát, a harcos germánuságot, amelyben volt bátorság büntület nélkül ölni és gyilkolni, ellentétképpen a zsidónak, aki elsápad, elfordítja a fejét, ha vért lát. Alfred Rosenberg különösen ott éreztette szabadjára beteg és elfajzott képzeletét, amikor a pápaságot, a katolicizmust és annak történelmi intézményeit gyalázta. A zsidók és katolikusok mellett az orosz népet is becsmérelte. Az ő elmélete szerint az orosz népet erősen meg kell ritkítani s bírodalmát a felsőbbrendű germán törzsek gyarmatává kell tenni.

Alfred Rosenbergnek a tanulmányait, politikai szempontokra való tekintettel, még Szálasi rémuralmának hónapjaiban sem merték magyarra lefordítani, mert attól tartottak, hogy a kereszténység ellen intézett heves kirohanásai miatt a töme-

gek elfordulnának a Hitler-fasizmustól. Nyéki (Klemm) Kálmán, a jeles katolikus hittudós két művében szállott szembe Alfred Rosenberg elméletével s ragyogó elmével, meggyőző érvekkel, megnyerően szellemes előadásmódjával leleplezte azt az iszonyatos kegyetlenkedési ösztönt és sántáni gonoszságot, amelyet Alfred Rosenberg eszméi rejtenek magukban. Hatmillió zsidó és tízmillió orosz, szerb, francia, holland, dán, cseh, belga halott az illusztráció. Alfred Rosenberg elméletéhez, melyet Julius Streicher váltott ap-rópénzre a „Stürmer” című lapjában.

A nürnbergi perben elsősorban ezeket az eszméket ítélték el. A világ kulturálisan legmagasabb fokon álló népeinek, a szovjetnek, az angolnak és amerikaiának a bírái bélyegezték meg az emberellenes vér- és fajelméletet.

dött is erősen támadta a tri-eszti alkotmányra vonatkozó francia javaslatot.

Byrnes Molotovval tárgyalt.

Párizs, október 3

Byrnes amerikai külügyminiszter tegnap Molotovval ismét arról tárgyalt, miképpen gyorsítsák meg a párizsi békekonferencia menetét.

A négy külügyminiszter november végén a németországi béke megoldásával foglalkozik

London, október 3

Londoni politikai körök véleménye szerint a négy külügyminiszter valószínűleg november végéig ül össze, hogy kidolgozza a Németországgal kötendő béketervezetet. Lehetséges, hogy a tanácskozások színhelye London lesz. Bevin brit külügyminiszter tegnap délután Párizsba érkezett s valószínűleg az értekezlet végéig Párizsban marad. Csak akkor hagyja el Párizst, ha az feltétlenül szükséges lesz.

Peterson, Amerika vezérkari főnöke az amerikai hadseregről

Washington, október 3

Peterson tábornok, az amerikai hadsereg vezérkari főnöke nyilvánosságra hozta az amerikai hadsereg jövőjére vonatkozó terveit. Tegnap beszédében ötmillió emberből álló rendes csapatokból és tartalékosokból összehajtott hadsereget kívánt. A gyengeség, mondotta, a háborúhoz vezető rövid és veszélyes utat jelenti. Utalva a nemrégiben lefolyt jugoszláviai krízisre, kijelentette, hogy a katonai gyengeség nem más, mint kihívás arra, hogy az embert ambiciózus diktátorok jobbra-balra rángassák és óriási repülőerődök helyett fegyvertelen utasszállító gépeket lőnek le. Tudományos kutatásokra és fegyverkezésre 250 millió dollárt irányoztak elő.

Negyvenmillió dollár kölcsönt ad Amerika Lengyelországnak

Varsó, október 3

Lengyelország az Egyesült Államoktól 40 millió dollár kölcsönt kap, amelyet 50 év alatti kötelek visszafizetni. A törlesztés félhavi részletekben 1951. január elsején kezdődik és utána 3 százalékos kamatot kell fizetni. Lengyelország 2.40 millió dollárért az Egyesült Államokban szén, gépkocsikat, gépeket és vasuti mozdonyokat vásárol.

Salzburghban kivégeztek két magyar SS tisztet

Bécs, október 3

A salzburgi fogház udvarán kivégezték Bakos Károly századost és Ihász István hadnagyot, a volt magyar SS páncélos hadosztály két tisztjét, akik az amerikai repülőgépből ojtóernyővel földre szállott öt katonát 1945 márciusában meggyilkolták és ezért most halálra ítélték.

A felmentett náci vezérek nem hagyták el Nürnberget

Nürnberg, október 3

A németországi amerikai hadsereg főparancsnoka nem adott engedélyt, hogy Pappen, Schacht és Fritsche, akiket a nemzetközi katonai bíróság szabadlábra helyezett, elhagyhassák Nürnberget.

Még 16-ika előtt végrehajtják a nürnbergi pör halálos ítéleteit

Nürnberg, október 3

Az angol hírszolgálati iroda közlése szerint a nürnbergi per halálraítélteit valószínűleg még október 16-ika előtt kivégezik, mert a kiküldöttek Newyorkba utaznak az Egyesült Nemzetek közgyűlésére.

Ezeregyszáz munkanélkülit tartanak számon Nagykanizsán

Mindenkinek első kötelessége legyen munkaalkalmat teremteni

A háború utáni idők legsúlyosabb kérdése mindig a munkanélküliség volt. A veszített háború után a munkanélküliség nálunk éppen úgy, mint a győzteseknél, szintén bízhatatlan méreteket öltött. A háború alatt az üzemek és a hivatalok tul voltak terhelve munkával és ezért szükséges volt sok új munkaadó beállítására. A háború után, tekintve, hogy a haditermelés megszűnt és az egész vonalon áttérték a béketermelésre, ezek az új munkaadók feleslegessé váltak. A létszámcsoökkentésről tehát kormányintézkedés jelent meg, melynek következtében nagyon sok dolgozó vált munkanélkülivé. A munkanélküliség nyomasztólag hat az egész országra, amikor annyi sok munkaalkalom lenne. Másfél évvel a háború után bizony még nagyon sok ujjáépíteni való volna. A munkanélküliség pedig ahelyett, hogy csökkenne, inkább állandóan növekszik.

Nagykanizsán is ez a helyzet. Most, amikor az idénymunkák befejeződtek, nagyon sok ember keresi fel naponta a szakszervezeti munkaközvetítő hivatalt és munkát kér. A városban mindenféle ezrekre menő munkanélküliekről beszélnek. A Zala munkatársa ezért a szakszervezeti munkaközvetítő hivatalnál érdeklődött a nagykanizsai munkanélküliség mértékéről. Csepregi Zoltán, a Szabad Szakszervezetek nagykanizsai járási titkára a következőkben számolt be erről a súlyos és nagyon sokakat érintő problémáról.

Valóban az a helyzet, hogy Nagykanizsán oly sok munkanélküli van, amennyi bizony már régen nem volt. Munkaközvetítő hivatalunkba naponta jönnek munka nélkül álló férfiak és nők, fiatalok és öregek, akik kérnek bennünket, hogy kenyérhez juttassuk őket. Eppen most állítottunk össze pontos kimutatást arról, hogy az egyes szakmákban mennyi a munkanélküli.

A kimutatás szerint Nagykanizsán jelenleg egyezerszáznegy munkanélküli van, ami azt jelenti, hogy a város lakosságának három és fél százaléka van kereset nélkül.

A munkanélküliség a következőképpen oszlik meg szaktudás szerint: Az 1104 munkanélküli közül férfi szakmunkás 441, női szakmunkás 112. A segédmunkások közül 283 férfi és 219 nő keres állást. Ezekhez viszonyítva egészen csekély a munkanélküli tanoncok száma. Mindössze 46 férfi és 3 női tanonc szeretne állásba jutni. Ebből az összeállításból kitűnik, hogy csaknem annyi munkanélküli nő van, mint férfi. A férfiszakmák közül legjobban a következő szakmák vannak megakadva, mert ezekből került ki a legtöbb munkanélküli: építőmunkások, asztalosok, kereskedők, férfiszabók, lakatosok és zenészek. A 283 férfisegédmunkás kérés nélkül mind az építőiparban szeretne elhelyezkedni. A női szakmunkások a magántisztviselői pályát helyezik előtérbe álláskeresésüknél. A fiatalok legnagyobb része a motorszerező és lakatos szakmák felé orientálódik.

Múlt hónapban több munkanélküli volt, mint amennyi ebben a hónapban. Szeptemberben 1257 munkanélküli volt, akik közül 199-et juttattunk állásba. A munkakeresletet nagyon fellendítette a faexport és a gyümölcszállítás és csomagolás is. Es itt meg kell említenem egy jellemző esetet arról, hogy a munkanélküli lévő emberek mennyire válogatnak a munkalehetőségek között.

A közelmúltban értesítést kaptunk Letenyéről és Tornayiszentmiklósról, hogy az ottani erdőben szükség volna 5-600 fagyógóra és mintegy 50 talpafaragóra. Erre a munkára azonban mindaddig csak két ember jelentkezett, pedig itt ehelyez-

hették volna a nagykanizsai munkanélküliek felét.

Ime, ez a helyzet jelenleg a nagykanizsai munkanélküliség frontján. Remélhetőleg a munkanélküliség enyhül a közeljövőben, amikor a város is megindítja közmunkáit, a városháza lebontását, a temetői hid és az új piacter megépítését. De a munkanélküliek addig is legyenek türelmekkel. Ne válogassanak a munkaalkalmak között, mert az ország talpraállítását minden munkával elősegíthetjük. El kell ismerni, hogy a jelenlegi helyzet nagyon súlyos és ezt egyedül azoknak köszönhetjük, akik a kilátástalan háborúba az országot belevitték. De most már a felemelkedés útján vagyunk és helyzetünk fokozatosan javul. Végül is pedig mindenki megtalálhatja a neki legjobban megfelelő állást, ahol továbbra is szolgálhatja az országot minden erejével.

A görög király még nem adta fel a koalíciós kormányzás reményét

Athén, október 3

György görög király felkérte valamennyi ellenzéki párt vezérét, hogy látogassák meg. A király még mindig reméli, hogy sikerül koalíciós kormányt alakítani. A régi kormány tagjait ismét feleskették, de sem a király, sem Caligaris nem vesztették el reményüket a koalícióban és megvannak győződve, hogy a köztársasági vezérek közül legalább néhányan résztvesznek a koalícióban. A király a parlament megnyitásán rövid beszédet mond. Utána Caligaris beszélt és kéri, hogy szavazzanak bizalmat a kormánynak. Ezután visszatér Párizsba, hogy támogatja a békekötésre vonatkozó terveit. Először úgy volt, hogy Szofulisz és Venizelosz is elkísérik Párizsba, de Szofulisz váratlanul azt kérte, hogy a külügyi bizottság tartson ülést és a gyűlés határozatától függ, hogy Caligaris miniszterelnököt elkísérik-e Párizsba.

Budapestről jelentik:
Budapest polgármestere fogadást rendezett Böhm Vilmos Stockholmi követünk tiszteletére

Kövágó József polgármester fogadást rendezett Böhm Vilmos Stockholmi magyar követ tiszteletére. A bensőséges fogadásra Budapest polgármestere köszönetet mondott Böhm Vilmosnak azért a nagyszerű munkáért, amelyet Svédországban végzett a magyar demokrácia érdekében, hogy megnyerje a svéd nép rokonszenvét irányunkban. Az ő munkájának köszönhető az a sok adomány, amely Svédországból érkezik és amellyel a gyermekek étkeztetését lehetővé tette és a csecsemők halálozási százalékát lecsökkent. Kövágó polgármester díszes oklevelet nyújtott át Böhm Vilmosnak. A dán konyhán 22 ezer gyermek, a svéd konyhán 42 ezer gyermek kap mindennap ellátást, azonkívül 4863 felnőtt részesül ingyenes étkeztetésben. A svéd étkeztetési akció keretében Ujpesten 1398 iskolás gyermek kap ingyen reggelit és ebédet és két hónap múlva újabb ezer gyermekkel növelik az ellátottak számát.

Vaszary János és Muráti Lili Németország angol övezetébe szöktek

Vaszary János és Muráti Lili eltűnését eddig homály fedte. A népellenes bűnösséggel vádolt házaspárnak nyoma veszett és azóta a legkülönbözőbb hírszolgálatok voltak rólok forgalomban. Most, mint értesülünk, megkerültek. A németországi angol övezetben tartózkodnak és mint sok volt más nyilas, ők is Dél-Amerikába készülődnek.

Vaszary Jánosék 1944 december elején elmenekültek Budapestről. Pár nap múlva azonban visszajöttek Nyugatról és azt hírszolgálatok, hogy a német felmentő hadsereg is érkezik. December 24-én nagymennyiségű arannyal felrakódva a házaspár újjól elindult. Kijutni már nem tudtak: elfogták őket. A II. kerületi rendőrségben voltak letartóztatásban, innen kihallgatásra vitték őket és megszöktek. Azóta a legújabb hírszolgálatok terjedtek el rólok.

Most aztán kiderült, hogy átcsusztak a határon, eljutottak a német megszállási zóna angol övezetébe és ott sokáig nem ismerték fel őket. Hogy innon sikerült-e kijutniok Dél-Amerikába vagy pedig kiadják őket Magyarországnak, azt a közeli jövő mutatja majd meg.

A Dunába uorott: kimentették

Kedden este 10 óra tájban a Szabadság-híd járókelői arra lettek figyelmesek, hogy egy fiatal nő mászik fel a hid pillérére. Néhány perccel később, mielőtt megakadályozhatták volna, hatalmas ivben a Dunába ugrott. A rendőri motoros azonnal kutatni kezdett a vízbe merült nő után és sikerült kimenteni. Az öngyilkos nőt Seregény Liviának hívják, akit könnyebb sérülésekkel kórházba vittek.

Egy kifosztott ékszerüzlet elásott áruit megtalálták, a tolvajt letartóztatták

A gazdasági rendőrség Gárdos Herman Somogyi Béla-uti villanyszerelő lakásán és pincéjében elásva 2200 dollárt, 30 aranyérmét, 110 gramma 18 karát aranyat, 96.000 lejt, 16 karlagyűrűt, 400 darab ezüst evőeszközt, 20 ezüsttálcát, több mint 30 ezüstartágyat, 74 ezüst cigarettatálcát, 10 ébresztőórát, továbbá rengeteg bőrárut és élelmiszert talált. A nyomozás megállapítása szerint az elásott áruk jórésze Tillemann Sebestyén ékszerüzletéből származik. Tillemann üzletét a felszabadulás után a környékbeli, köztük Gárdos Herman, széthurcolták. Gárdost letartóztatták.

Rablógyilkosságot kísérelt meg egy egyetemi hallgató

Hétfőn este a Vig-utca 12. számú házában rablógyilkosságot kísérelt meg Tóth Imre 19 éves egyetemi hallgató, a Műegyetem mezőgazdasági karának hallgatója. Gerendai Erzsébet rendőri felügyelet alatt álló nőt hátulról egy pisztoly agyával többször egymásután fejbevert. Amikor a nő összeesett, levette arany nyakláncát, pénztárcájából kivette a pénzt és el akart távozni, de a ház lakói közben összesereglettek, ütlegelni kezdték Tóthot. Vétlenül az utcán arra haladt három detektív: ők mentették meg nagynehezen a megintseleléstől a megtört egyetemi hallgatót. Bevitték a főkapitányság központi ügyelőre. Megtalálták nála a fegyvert, amelynek agyával a rablógyilkossági kísérlet elkövető. A pisztoly csőre volt töltve. Letartóztatták. A rablógyilkossági kísérlet áldozata életveszélyes állapotban fekszik a Rókus-kórházban.

Assiszi Szent Ferenc ünnepe

A nagykanizsai ferencesek a régi várból történt áttelepítésük 250 éves jubileumi évében bensőséges egyházi ünnepség keretében tartják meg rendalapító atyjuknak, Szent Ferencnek emlékezését. Ma, október 3-án este 6 órakor a Transitus megható szép szertartása vezeti be az ünnepet, amely a Poverello mennyei megdicsőülését jeleníti meg.

Ez alkalommal mutatkozik be először a ferencs plébánia új ének-kara, a Szent Ferenc Kórus, Engé János leányliciumi tanár, karnagy vezetésével.

Utána az első csütörtökön szokásos szentóra következik. Október 4-én a szentmisék sorrendje: reggel 6 és fél 7 órakor csendes szentmise, negyed 8 órakor ünnepélyes Szent Ferenc mise evangéliumkor szentbeszéddel, 8 órakor Jézus Szive mise az első péntek alkalmából, 9 és 10 órakor szentmisék. Este 6 órakor Szent Ferenc világi rendje tagjainak fogadalmajutítása, majd rózsafüzéres litánia szentségi áldással.

Raffay Erzs, Szörényi Éva és Kiszely Gyula nagy művészestje október 10-én a Városi Színházban

A vesztett háború mindenki életében óriási hatást. A lelki fájdalom kétszeres kin, ha nélkülözés is kíséri. Es van-e ünnep, találhatunk-e napot, amikor jobban jár az, ha a legszükségesebb is hiányzik — mint a szeretet ünnepén, karácsonykor. Ez az a nap, amikor mindenkinek az emlékeiben a »duruzsoló jószágos kályha« él s a »kályhában tűz, kenyér az asztalon, fehér kis függöny minden ablakon...« emléke elevenedik meg.

Reméljük, hogy az elkövetkező karácsonykor minden nagykanizsai szobába melegot, fehér kalácsot tudunk majd — a társadalom összefogása révén — várásolni.

Arról mindannyian legyünk meggyőződve s éljen mindnyajunkban, hogy a szegítés mindenkor szent kötelességünk, mert Krisztus mondotta: »szegények mindig lesznek veletek...« S a földreszállt Isten-ember lelkünkre kötötte, hogy »az itéleten nem lesz ismerőse, aki bezárta szívét a szegény keserű sorsa láttára. Viszont vegyük tudomásul végre valahára, hogy az ezornyi gonddal küszködő kormányzat nem tud minden rászoruló segíteni.

Társadalmi megmozdulásra van szükség.

A Szent Margit Leánykongregáció védőszentje szellemében és magyar szívvel hallgatva megkérte Raffay Erzsit, Szörényi Évát, Roményi Sándort és Kiszely Gyulát, jöjjenek le Nagykanizsára s a helybeli művészekkel, akiket még most kérnek fel és istenadta tehetségükkel gyönyörködtessek a nagykanizsai közönséget. A művészek vállalkoztak erre s meghozták azt az áldozatot, amit ez a szereplés — Budapesttől eléggé messze vagyunk — jelent.

Erre a művészestre hívják szeretettel a nagykanizsai közönséget s kéri, gondoljon azokra, akiknek nagyon nehéz — még az ő életükénél is nehezebb sors jutott osztályrészül. A tiszta jövedelmet a Kongregáció szegényeinek karácsonyi felszerelésére fordítja. Arra gondoltunk, hogy jó korán kell kezdeni a gyűjtést, hogy ki ne fogyjunk az időből. A művészestre jegyek a »Hőfőbérke« babaüzletben (Ady Eendrotyi MAORT-bérbáz) és Lacedzky hangszerüzletében kaphatók. (I. hely 8, II. hely 6, III. hely 4 forint.) A némes célra való tekintettel felülfizetéseket a szegények nevében is hálás lélekkel fogadják. Cs... M.

Hétfőn megkezdik a temető-hid építését

A Zala már több ízben foglalkozott Nagykanizsa város közönségének sürgető kérésével, a temetőhöz vezető vasúti hid megépítése ügyében. A hid elkészítése tulajdonképpen a MÁV feladata lenne, amelynek építészeti szakosztálya egy vasbetonból épült ir-hid tervét ki is dolgozta. A MÁV-nak azonban sokkal sürgősebb problémái lévén, az építést belátható időn belül megkezdni sehogyssem tudta volna. A város polgármestere szívügyének tekintette a temetői hid megépítésének kérdését, azonban ennek pénzügyi nehézségek álltak útját, mert a keszegényedett közület az építési költségeket sehogyssem tudta volna előteremteni. A hidat azonban mégis meg kell építeni, ezért

a Zala szerkesztősége elhatározta, hogy a város támogatásával saját kezdeményezésére megépíteti a temetőhöz vezető szükséghidat, amely elég erős lesz ahhoz, hogy amíg a végleges betonhid el nem készül, ezen akár évekig is a gyalogforgalmat lebonyolíthatni lehet.

A Zala elhatározását a városban mindenki nagy lelkesedéssel fogadta és úgy a hivatalos város, mint az intézmények, de a nagyközönség is a legmesszobbmenőleg támogatja a cél elérésében.

A Zala felszólít mindenkit, a kinek szívügye, hogy ennek a városnak temetőjéhez vezető hidja elkészüljön, minden felszólítás nélkül siessen a tőle telhető legnagyobb anyagi erővel segíteni. A Zala sehova sem megy kérsni, de elvárja mindenkitől, hogy adományait a szerkesztőségben leadja. Bármilyen kis összeget is felhasználhatunk.

Szeretett halottainkat ezentúl nem kerülő uton kell örök pihenőjükhöz kísérni, hanem mint a hid felrobbantása előtt, ezután is meglesz a közvetlen út,

Letartóztatták a nyugatról visszatért Herczeg Józsefet és feleségét, a nagykanizsai nyilaspárt vezetőit

A nagykanizsai rendőrség politikai osztálya őrizetbe vette Herczeg József és felesége Hernez Julianna nagykanizsai lakosokat, akik a közelmúltban tértek vissza nyugatról. A rendőri nyomozás megállapította, hogy mindketten vezető tagjai voltak a nyilaskeresztes párt helyi szervezetének. Herczeg József a pártban körzetvezetői, városvezetői és járásvezetői tisztséget töltött be és a városban, egyenruhában, nyilaspárral és karszalaggal, valamint fegyverrel járt. Németországba 1945. március 27-én menekült ki. Úgykben a rendőri nyomozás tovább folyik és rövidesen fény derül a nyilas uralom alatt elkövetett tetteikre.

Nagy tüntetések Németországban a Nürnbergben felmentett három nácivezér ellen

Berlinben tegnap a szocialista egység pártja tízezres tömeg részvételével tüntelést rendezett, mely alkalommal tiltakoztak Papen, Schacht és Fritsch szabadlábrahelyezése ellen. Valamennyi német párt a felmentett egyének tárgyalásának újrafelvételét kérte. Hessen alkormányzó nemzetgyűlése határozati javaslatot fogadott el, hogy a német bíróság hazaárulás büntetése miatt helyezze őket vád alá. Az a német közvéle-

melly a temetőhöz vezet. Mindenszentek napjára mindenki az új hidon juthat már szereteti sirjához, mert a Zala az építkezési vállalkozónál kikötötte, hogy eddig az időig a hidat meg kell adni a forgalomnak.

A hidépítési költségekhez, mint mindig, ezuttal is a MAORT járult elsőnek hozzá, 2000 forintos felajánlással. A temetőkezési vállalkozók 1500 forintot adnak, a hivatalos város az építési anyagokon kívül 500 forinttal járul hozzá az új hid elkészítéséhez. A nagykanizsai bankok együttesen 500 forintot, a KOKSZ-ba tömörült nagykanizsai kereskedők 2000 forintot adnak össze, hogy megépüljön a nyilasok és németek által felrobbantott hid pótlására az a gyalogátjáró, amelyet nem nélkülözhet a város közönsége.

A nagykanizsai iparvállalatok, valamint a temetőkezesi szövetkezetek és a város iparosársadalma is minden bizonnyal nagyobb összeggel fognak a Zala segítségére sietni. Miután az építési költségeket ezek a felajánlások még nem fedezik, mint már előbb említettük, jöjjön el mindenki a szerkesztőségbe és adja oda azt az összeget, amit erre a rendkívül fontos célra szánt.

A hidat Horváth Lipót építkezési vállalkozó teljes rezsi-költségben építi meg, három hétre kényeret adva sok építőmunkásnak, akik ma a legnagyobb nélkülözések között állják a deflációs dekonjunktura minden viharát. Az építést hétfőn megkezdik és igkésőbb Mindenszentek napjára befejezik.

mény felfogása az iteletről, hogy annak egy része tul enyhe volt. A három felmentett ember ismét a nürnbergi börtönben töltötte az éjszakát és attól félnek, hogy a német rendőrség letartóztatja őket. Az elítéltek részéről még eddig nem érkezett fellebbezés. Legtöbben cellájukban ügyvédjükkel tárgyaltak. Ribbentrop kijelentette, hogy biztosan fellebbezni fog. Többen kijelentették, hogy nem kívánnak fellebbezni, de ügyvédjeik magától értetődően fellebbezést nyújtanak be. A katonai elítéltek csupán azt kérték, hogy kötélt helyett golyóaltali halállal végezzék ki őket.

Elbocsájtott rendőr áldetektívbandát szervezett

A napokban egy betörésnél elfogták Matejovics Ferenc csavargót. Kiballgatásakor kiderült, hogy szervezett áldetektívbanda tagja. A Mágdetektívcsoporthoz tartozó két vezető: Kovács László állásnélküli textilkereskedő és Jakó Miklós állásnélküli magántisztviselő is. Kovácsról kiderült, hogy nemrég lépett ki a rendőrség kötelékéből, Jakóit pedig különböző szabálytalanságok miatt bocsátották el szintén a rendőrtestületből. Egyikük sem adta vissza rendőri igazolványát és detektívjelvényét s ezek birtokában a szélhámosságok és zsarolások sorozatát követték el. A gazdasági rendőrség beosztottjai-ként jelentkeztek fővárosi kereskedőknél, házkutatásokat tartottak. Több ezer forint értékű ezüsttárgyat loptak össze és meg is zsarolták áldozataikat.

A házkutatásokat mindig szabályos házkutatási blankettával rendezték. Ezekre ráhámisították a

gazdasági rendőrség vezetője, Villányi András rendőrezredes nevét is. Bevallották, hogy a blankettákat még a nyomozótanfolyam idején lopták. A nyomozás ügyükben még folyik.

Holnap és holnapután gyűjt a Vöröskereszt Nagykanizsán

Nem titok senki előtt, hogy Magyarország ujjaépítésénél a háború okozta lelki és testi szenvedések enyhítésében nagy szolgáltatásokat tett a Magyar Vöröskereszt munkája. Erre a munkára az eljövendő időkben még fokozottabb mértékben van szükség.

A magyar Vörös Kereszt csak úgy tudja áldásos munkáját folytatni, ha megfelelő anyagi erővel rendelkezik és lelkes gárdája van, akik a szükséges anyagi eszközöket a némes célra meg is szerzik. Holnap és holnapután országszerte, így Nagykanizsán is gyűjtőnapokat rendez a Magyar Vörös Kereszt helybeli fiókjá. Licista leányok, gimnazista és kereskedelmista fiúk persellyel járják az utcákat és kérnek fel mindenkít adakozásra. Ezenkívül ivenk is gyűjtenek majd. Mindenkinek kötelessége anyagi erejéhez mérten e rendkívül fontos, szenvedést enyhítő munkához adakozni.

Nagy Ferenc beszél a Tokaji Szüreten

Október 13-án Tokaj nagy ünnepet ül. A Magyar Bor Ünnepét. Tokaj és környéke teljes erővel és bizalommal készül erre a napra. Ma már egy egész kis »vezérkar« dolgozik fent Tokajban, hogy a környékből és a különvonatokon érkező vendégeket egy felejthetetlen nappal ajándékozassák meg.

A tokaji szüretnek mégis legnagyobb jelentőségét Nagy Ferenc miniszterelnök egyórás beszéde adja meg. A miniszterelnök beszédét rendkívül érdeklődés előzi meg. Sorsdöntő napokat élünk. Párisból érkező hírek a béketárgyalásról sok szomorúságot hoznak... de nekünk mégis élnünk kell, magyaroknak kell maradnunk! Minden magyarra szükségünk van a demokratikus Magyarország megerősítésében. Akármely politikai pártba tartozunk is, nekünk csak egy hazánk van, csak egy népünk: a magyar nép.

A Tokaji Szüret gazdaságpolitikai jelentőségén túl így válik a magyar belpolitikai élet egyik megerősítőjévé. Ut a magyar összefogás felé.

A rádió pénteki műsora

Budapest I. 7 Hírek. Az Áttolpítási Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.30 Szvitok és balettzenék. 10 Hírek. 10.10 Hangszerszólók. 12 Déli harangzó, hírek. 13.05 Sinkó János harmonikázik. 13.30 Olasz operarészletek. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Magyar Imre muzsikál. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 16.10 A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének műsora. 16.25 Ráthonyi Róbert mókái. 17 Szakszervezeti tanácsadó. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18.30 Filmrészletek. 18.45 Világhíradó. 19.30 Faluhíradó. 20 Hírek, sporthírek. 20.20 A Rádiózenekar játszik. 21.40 Angol nyelvoktatás. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.30 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.35 BBC-ajánldéklémezok.

Felszámolva a fasisztákat finanszírozó Olasz-Magyar Bank

A békeévek egyik legtekintélyesebb pénzintézete, az Olasz-Magyar Bank, mint értesülünk tökéhiány miatt rövidesen felszámol. A bank igazgatósága egy budapesti nagybankkal fúziós tárgyalásokat kezdett, azonban ezek nem vezettek eredményre.

Ez a bank a fasiszta éra alatt hűséges kiszolgálója volt a rendszernek és mint olasz érdeklőség, teljes anyagi erejével a fasisztus szolgálatába állt. Eladta összes iparvállalatait, hogy pénzelhesse Anfusot, a fasiszta Olaszország budapesti követét és azt a propagandát, amely Magyarország teljes törökretéléhez vezetett. Már az elmúlt hónapban egyetlen fillért sem fizetett ki tisztviselőinek, de pénzhány miatt más fontos kötelezettségének sem tett eleget. A bank igazgatósága érintkezésbe lépett olaszországi kapcsolataival, onnan várt sürgős segítséget, azonban nem nagy remény van arra, hogy az a kísérlet eredménnyel járjon. Általános az a vélemény, hogy a bank felszámolása elkerülhetetlen.

Hírek a világ fővárosaiból

6 hónappal a békeszerződés életbe lépte után nemzetközi értekezletet hívnak össze a dunai hajózás végleges rendezésére.

A görög király jóváhagyta a Caligaris által alakított tisztán királypárti új görög kormányt. Caligaris miniszterelnök letette az esküt a király kezébe.

Anglia támogatja Északamerika kérelmét, hogy Izlandon támaszpontokat kapjanak hadihajók részére.

MOZI

Asszonylázadás

Vadnyugati dráma fiz felvonásban, a főszereplő Marlene Dietrich. A film története röviden a következő: Vadul vágatólovak patkóinak csattogása, távoli puskalövés zaja, asszonyok sikoltása, csontot fület hasító zugás, ordítás. Marconál lovasok közelednek a csillagtalán éjszakában. A tajtékzólovak mintegy varázsszóra torpannak meg a cifrán épített ház előtt. A lovasok legrátnak, egy pillanatra vakon bámulnak a kinyitott ajtón keresztül a szemükbe vágó fényességbe, aztán eltűnnek a vastag bársonyfűgöny mögött. Zug, zajlik az élet a Vörös Macska mulatóban. A hangulat tetőpontján áll, amikor megjelenik Frenchy, a párdücskös vadnyugati dísz, hogy érzéki dalaival szórakoztassa a puszták fiait. Ezután a szereplők rendkívül kalandos történeten vezetnek végig a nézőtér közönségét. A film 2575 méternél is hosszabb. A hirdető bemutatja Aga Khan gyémánt-mérlegét.

Miért nem jönnek szeretet-csomagok Braziliából

Sós Jolán, a békeévek ismert teniszbajnoknője évekként ezelőtt Braziliában felepedett le. Pestt rokonaihoz írt leveléből idézzük a következő közérdekű részletet:

Mindenki köteles ugyanannyi és ugyanolyan tartalmu csomagot küldeni jótékony célra ismeretlen né-

külözők számára, mint amennyit hozzátartozóinak küld.

Sajnos, a *mammut-küldemény, amelyet a Brazil Vöröskereszt útján Magyarországnak szántunk, még mindig az itteni kikötő rak-tárába tárol, minthogy bizonyos levitézlett magyar exkonzulátusi közegek állandóan kifogásolnak valamit rajta.*

Jó lenne, ha hazai hatóságaink figyelmét felhívnák erre a körülményre.

A kérésnek ezennel eleget teszünk és felhívjuk a különböző ügyre az illetékesek figyelmét.

HIREK

— Kinevezések

A köztársasági elnök Szolnoki István nemzetgyűlési képviselőt korcskódelemügyi politikai államtitkárrá, dr. Rab Károly OTI orvost Esztergom és Komárom vármegyék területére egészségügyi főfelügyelőnek, Béres Tibor okleveles gazdasági Heves vármegyében gazdasági felügyelőnek, Fekete Tibort Somogy vármegye és Safrankó Emmanuelt Szombathely főispánjává nevezte ki.

— Nagybójtai izr. Istentiszteletek

Pénteken este Kolnitré-űst fél 7 órakor, szombaton reggel fél 8 órakor, szombaton délutól Maszkir-ima 10 órakor.

— „Előítéletek az értelmiség körül”

cimen tartja a nagykanizsai Szociáldemokrata Párt értelmiségi csoportja október 7-én, hétfőn délután 6 órakor előadó-délutánját a párt helyiségében. Előadó Barbarits Lajos. Minden érdeklődőt ezuton hív meg és vendégeket szívesen lát a Vezetőség.

— Ardragitók

A nagykanizsai rendőrség gazdasági csoportjánál a tegnapi nap folyamán megindult az eljárás Müller Istvánné Hosszuvölgy 72. sz. alatti lakos ellen, amiért az alma kilóját a megállapított 30 fillér helyett 40 fillérért árusította. Megindult az eljárás ezenkívül Halász Jánosné Galambok 224. szám alatti lakos ellen, mert egy kiló 60 dekás csirkét 10 forintért adott el, holott annak hivatalos ára csupán 5.70 forint lett volna.

— A közközségekben és tanya-esopartokon is rendeznek szabadművelődési tanfolyamokat

A kultuszminisztérium szabadművelődési ügyosztálya a magyar vidék szempontjából fontos demokratikus újítást vezet be a mostani ősszel. Lehetővé teszi, hogy az 1000 léleknél kisebb falvakban, sőt tanya-csoportokon is szabadművelődési tanfolyamok létesüljenek. Ezek a tanfolyamok közel 150 órány nyújtanak művelődési és szakismereteket a falusi és tanyai lakosságnak. A tanfolyamok fontos újítása, hogy mozgásgazdasági, szociális és egészségügyi tanfolyamokhoz kapcsolódnak s a többi szakminisztériummal most dolgozzák ki részükre a közös munkatervet. Az őszi tanfolyamok megszervezésén most dolgoznak a szabadművelődési felügyelők s kívánatos, hogy mindazokon a helyeken, ahol a lakosság ilyen tanfolyamok létesítését kívánja, ebben az ügyben az illetékes szabadművelődési felügyelőhöz forduljanak.

MEGHÍVÓ.

A „Délzalai Termelő és Értékesítő Szövetkezet” 1946. évi október hó 13-án délutól 11 órakor, a Nagykanizsai Bankegyesület Fő-út 8. szám alatt levő közgyűlési termében

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉST

tart, melyre tagjainkat ezennel meghívjuk.

Tárgy: Az igazgatóság kiegészítése.

A felügyelőbizottság kiegészítése.

Az alapszabály 32. §-ának módosítása.

Nagykanizsa, 1946. október 3.

Elnök.

— Csak egy előadást tart ma a mozi

A nagykanizsai mozi igazgatóságától nyert értesülésünk szerint, miután a ma előadásra hirdetett „Asszonylázadás” című film csak az esti vonattal érkezik meg, az 5 órára hirdetett előadást kénytelen lemondani. Felhívjuk tehát a mozi látogató közönség figyelmét, hogy ma csak este 7 órakor lesz a mozi előadás. Holnap már ismét két előadást tartanak.

— Olajütők kijelölése Zalában

Az iparügyi minisztérium által kijelölt 1946 szeptember 10-0 utáni működésre jogosult olajütők és cseretelepek névsora a következő: Bacsay Károly Zalaegerszeg, Horváth János Keszthely, Jakosa Henrik Zalalövő, dr. Bognár Aurél Zalaszentgyörgy várművek (olajpréselés), Dervalics Gáspár Tapolca, Tanczos Jenő Külsősárd, György József Zalaszentő cseretelepek.

— Debrecen városa Hortobágyból 30.000 holdat bérbeadott a jóvátételi bizottságnak

Debrecen város törvényhatósága úgy határozott, hogy a Hortobágy háromnegyed részét bérbeadja a jóvátételi bizottságnak. A bérleti szerződés szerint a jóvátételi bizottság vállalja a földadót, ezenkívül a szenatermesnek egynegyed részét a városnak szolgáltatja be. A Debrecen törvényhatósági bizottsága most azt kérte a jóvátételi tanácstól, hogy az átengedett körülbelül 30.000 hold területét minden hold föld után 10 kg. búzát adjon Debrecen városának. A jóvátételi tanács a szerződést elfogadta.

Egyiptom és Anglia között kieledződött a politikai válság.

Sportrovat

Szerencsés győzelem

Kaposvári RAC—NTE 1:0 (1:0)

I. osztályu bajnoki. 500 néző. Vezető Svara (Pécs). A két csapat a következő összeállításban játszott:

KRAC: Decser — Décsi, Harag — Földvári, Záborszki, Szöllősi — Kovács, Atol, Forró, Györfi, Schwarz.

NTE: Bedó — Czindris, Király II. — Lukvár, Vilcsék, Király I. — Maderka, Horváth, Eller, Salamon, Székely.

A KRAC kezd, erős iramban indul a játék. Hosszu ideig támad mind a két csapat, de eredmény csak a 24. percben van. Szöllősi hosszú labdát ad előre, azt Györfi kapja és Bedó vele szemben tehetetlen és így 1:0 a KRAC javára. Utána erősen támad az NTE, de eredményt elérni nem tud.

A második félidőben megint az NTE van fölényben, de nem sikerül nekik semmi. A 19. és 20. percben két nagy helyzete van, de a támadó sor a kapu előtt teljesen erőtlén és így oda a nagy helyzet. Változatos támadással ér véget a mérkőzés.

Ezt a mérkőzést nem a KRAC nyerte meg, hanem az NTE támadó sora veszítette el. Az NTE-nek legalább 2—3 góllal kellett volna győznie, ha csak egy kicsit is jobb lövő támadó sora van.

Egyénileg a KRAC-ból Szöllősi, Décsi, Forró és Györfi volt jó, míg az NTE-ből Lukvár, Király II.,

Bedó, Czindris és Vilcsék érdemel dicsőretet.

Helyesbítjük a MAORT pályaváratás alkalmával történt tudósítás helytelen beállítását, hogy a Pécsi BTC nem a Balatoni-kupát, hanem a Pécsi I. osztályu bajnoki mérkőzést nyerte meg. A Balatoni-kupát a MAORT II. csapata nyerte meg véglegesen. (Hf)

„Fradi”-lázban Nagykanizsa

Nagykanizsa sporttársadalma a Fradi-város lázában ég. Az ország-szerte népszerű zöld-fehérek játékát már régóta szomjuhozza a szurkolótábor kényesobb igényű része. Sportkörökben fokozott érdeklődéssel várják a nagy eseményt, mely a propagandisztikus köröketen túl hivatva van arra is, hogy értékmérője legyen a délnyugati labdarúgásnak. A MAORT MSE keddi edzésén a szokottnál hatványozottabb mértékben foglalkozott a játékosokkal Lyka edző. Labdakezelési és az erőnlét javítását célzó gyakorlatok, valamint kétkapus játék szerepelt a két órá edzés műsorában. Feltűnő volt a játékosok nagy akarása, ami biztató ígért arra nézve, hogy a vasárnapi találkozóan a csapat nem játszik árnyékos szerepet a — köztételenül nagyobb játékerőt képviselő — fővárosi együttesel szemben.

Kérdéssel fordultunk Galacz Józsefhez, a csapat tevékeny játékosához, aki a következőket mondta a vasárnapi mérkőzéssel kapcsolatban:

— A legmélyebben átérzük a Ferencváros vendégszerelésének jelentőségét s minden erőnket latba vetve fáradozunk a nagy nap sikere érdekében. Azt akarjuk, hogy vendégeink kellemes benyomásokkal távozzanak Nagykanizsáról s hírt vigyék nemcsak vendégszerelőtünknek, de jó játékunknak is. Örömmel jelentem, hogy a labdarúgó szövetségtől és az UMTE-től játékengedélyt szereztünk Róth számára is, aki vasárnap már orsolti támadó soraunkat. Most mutatkozik be majd komoly mérkőzésen a kanizsai közönségnek két fiatal tehetségünk: Nyirő (Tapolcai VSE) és Téli (Székesfehérvári MAV) is.

— Ugy érzem, a fiúk akarásával nem lesz baj s így méltó ellenfelet leszünk a nagy Ferencvárosnak. Minden igyekezetünk odairányul, hogy jó sportot nyujtsunk közönségünknek. Kiss László

VÁROSI MOZI

Csütörtöktől vasárnapig

Asszonylázadás

Vadnyugati dráma. MARLENE DIETRICH

Metro Híradó

Előadások naponta 5 és 7 órakor.

Ma csak egy előadás 7 órakor

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyvek, füzetek, írószerek kapbatók Schiess Gyulánál, Ady Endre-út 8. Telefon: 1-29. 1140

Bort, mustot minden mennyiségben vesznek. Papp bornagykereskedő, Csengeri-utca 22. 1241

Fényképezeti üzem. Igazolványképek olcsó áron. Amatőr felvételek szakszerű kidolgozása. Királyi Pál-ú. 9. Udvarban. 1271

Bírsálmát a legmagasabb napi áron vesznek. Koronczay, Közraktárak. Irodá: László herceg-utca 4. 1271

Eladó egy pár 42-es számú, sllg használt térfi feicpő. Cim a kiadóhivatalban meg tudható. d

1440 népszerűtlen szöve eladó. Cim a kiadóban. 1274

Elcserélném 2 szoba-konyhás lakószobát 1 szoba-konyhás lakásra. Cim a kiadóban. 1276

Különbejárta szépen burkolott uccai szoba s fürdőszoba használatilag kiadó, Kazinczy-utca 18. 1275

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: Benzo Jenő főszervező Szervezőség és kiadóhivatal: Fő-út 2. Telefon 21.

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa Szerkesztő és kiadó: Benzo Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R.T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdaért felel: Zalay Károly.

ZALÁ

Wallace volt kereskedelemügyi miniszter egyik nyilatkozatában azzal vádolta az Egyesült Nemzetek atomerő-bizottságának amerikai képviselőjét, hogy az atombomba kérdésével kapcsolatban fokozódó rémületben tartja a világ közvéleményét.

Félelmes vizsgán kell keresztül mennetek német emberek...

Most, hogy a nürnbergi per ítéletével lezárult a világtörténelemben legnagyobb gaztettének pere, most, hogy a bűnösök, akik az egész emberiséget, de különösen a civilizáció anyját, Európát vérbe, halálba, nyomorúságba, éhezésbe és a szenvedések leirhatatlan pocsolójába taszították, megkapták méltó büntetésüket, most fölülük bennünk egy irás, amit Franz Werfel, a német írók egyik legkitűnőbbike intézett a német néphez. Franz Werfelt éppen úgy, mint Emil Ludwigt, Erich Kästnert, Stefan Zweigot, Thomas Mann-t a hontalanságba taszították, akik közül Stefan Zweig önközével vetett életének véget, míg Franz Werfel a felszabadítás pillanatában halálos fáradtan örökre lehunyta szemét. Az alább közölt irás, amelyet egy nagy hótalpunk is közöl, közvetlen halálát megelőző napokban kelt és úgy hat, mintha már nem is földi, de a testi salaktól megtisztult lélek égi üzenete lenne:

Félelmes vizsgán kell keresztül mennetek, német emberek, olyan vizsgán, mely példa és előzmény nélkül való a világtörténelemben. Mert nem az a félelmes vizsga, hogy büszke hadseregeket szétverték és fogságba vetettek; nem, hogy virágzó városaitok romokban hevernek, hogy milliószámra üzöttetek ki megsebesedett bajlókaitokból és most menedék nélkül, éhesen vándoroltok az országutakon, nem, akármilyen borzalmas is az anyagi nyomor, nem erre a vizsgára bocsátottok. A nyomor, mely most a romok között titoktalan, hideg szívvvel bocsátottatok Európa népeire s percre sem gondoljátok meg, micsoda fájdalom faldak művetek nyomán. A népek kibírták ezt a fájdalmat, remélve, hogy legalább lelketeket megmentitek. S most itt a borzalmas vizsga és előttek a nagy kérdés: »Megmenti-e lelket Németország?»

E lélekmentés alapfeltétele a történetek általános és a bűn egyénenként való elismerése. Tudjátok-e német emberek, mit okozott bűnök és bűnrészössétek 1933 és 1945 között, a »Heil« (Üdv) éveiben? Tudjátok-e, hogy német emberek voltak, akik a békés, ártatlan, jámbor európaiak millióit olyan módszerekkel irtották ki, melyek az ördög arcát is elpirítanak? Ismeritek-e Maidenek sütkömencéit és gázkamráit, tudtok-e a Buchenwaldban, Belsenben és ezer más pokoltáborban meggyilkoltak hullahogyeiről? És tudtok-e a trágya- és szappangyárakról, melyeket némelyik tábor-üzemzettségében állítottatok fel, hogy az emberzsír és az embercsont ne vesszen el a nemzetgazdaság számára? Hallottatok-e a táborparancsnok feleségéről, aki emberbőrrel készült áttetsző lámpaernyőkkel díszítette legszívesebben a lakását?

Ilyenkor sok német elsápad, elfordul és azt mormolja: »Mi közöm van hozzá?« Hiszen éppen ez az: közötök van hozzá, mindgyiteknek köze van hozzá. Ha valaha, hát most és itt, világitélet és istenítélet volt a világtörténelem. Vajjon nem kérkedtetek-e »népközösségekkel«, melyben az egyén fanatikus atom csak, mely feltétel nélkül szolgálja az egészet? Ezért nem egyes gonosztorok vitték végbe a borzalmakat, hanem a »népközösség«, személye-

sen, amelyben az egész mindenkit és mindenki az egészet jelentette. A nemzetiszocializmus bűnözése és a németiség kimondhatatlan eldurvulása az erősebb jogát ért lelkenedező, orcátlan ördögi tanok logikus okozatai. Ezek a tanok hirdetik, hogy csak az jogos, ami a népek, vagyis néhány csalónak és gazembornak hasznára van. Semmi sem teheti meg nem történtté, hogy ti nemcsak

átvettétek ezeket az ördögi tanokat, hanem ujjongtatok is rajtuk és tüzzel, vassal és vérrrel védelmeztétek őket. Niemöller lelkesen kívül egyetlen egy férfi sem akadt soraitokban, aki jobban tisztelte Istent, mint a Gestapot. Soba hősiéletesebb nemzedék nem kérkedett még hősiességével. Vozereitek, hűveitek, tábornokaitok undorító viselkedése most feltárja előttetek az egész hazugságot.

»Vigasztald, vigasztald népemet, kiáltja a próféta a Bibliában, mely-lyel talán most majd ismét foglal-

kozni fogtok. Minden népnek megvan a maga »vigasztalása«, ami semmiféle vereség nem rabolhat el tőle. Ezek a jó szellemek, akik történelmükből felbukkannak és Isten és a világ előtt a nép értékét és szent hivatását bizonyítják.

Német emberek, a vizsga e réstentő órájában gondoljatok alázattal és hálával szont és nagy mestereitekre, akik az örökkévalóságban mellettek tanuskodnak. Csak ők fordíthatják el fejetekről a gyalázatot Istennel szemben, aki mindent továbbocsát. Így ezt az órát is.

Molotov Moszkvába repült

A négy külügyminiszter tegnap este Párizsban ülést tartott, hogy megtárgyalja a békekonferencia jövőheti teljes ülésének ügyrendjét, és megbeszéljék, hogyan szenteljenek hétfőtől kezdve 3 napot az olasz békeszerződésnek és további egy napot a négy állammal kötendő békeszerződések letárgyalásához.

Elhatározták, hogy csupán két delegátus szólalhatson fel minden egyes módosító indítvány mellett és ellene is és a beszédek időtartamát korlátozzák minden egyes delegátusnál 35 percre az első és 5 percre a második felszólalást illetően. Az olasz békeszerződés megtárgyalását elkezdik anélkül, hogy a gazdasági szakaszokat kidolgozták volna és az olasz gazdasági bizottságot megsűrgetik, hogy idejében fejezze be munkáját. A békekonferencia teljes ülése vasárnap foglalkozik ezekkel a javaslatokkal.

Molotov ma reggel Moszkvába, repült, de visszatér a jövőheti teljes ülésre.

Az olasz gazdasági bizottság tegnap este az olasz jóvátétel kérdését tárgyalta meg. A magyar területi és politikai bizottság elfogadta az albizottság részéről felvetett megegyezéses megállapodást, melynek értelmében Csehszlovákia ama kérelmét, hogy Pozsony fejlesztésére Magyarország területéből a Duna jobb oldalán 3 községet osztojanak át Csehszlovákiához, részben teljesítik. Magyarországnak át kell engedni az eredetileg igényelt terület északi részét három községre, Oroszvár, Horvátjárfaú és Dunacsorra kiterjedő területekkel együtt.

A balkáni gazdasági bizottság jóváhagyta Csehszlovákia azon indítványát, hogy nyilvánítsák semmisnek a bécsi döntés pénzügyi következményeit.

A magyar békeszerződésbe ennek értelmében új szakaszt iktatnak be, mely Magyarország részére a bécsi döntés értelmében átvevő csehszlovák vagyontárgyak visszatérítéséről intézkedik.

A bizottság azt is elhatározta, hogy Magyarországnak meg kell téríteni az Egyesült Nemzetek tulajdonát képező vagyonokban okozott kár 75%-t.

A katonai bizottság ma hajnalban fejezte be ülését. A szovjet delegátus nem volt hajlandó aláírni a bizottság jelentését a bolgár békeszerződés katonai rendelkezéseivel kapcsolatban. A bizottság 14 szavazattal 6 ellenében elutasította azt a szovjet indítványt, hogy Bulgária motoros torpedó naszádokat tarthasson.

Truman nyilatkozott Byrnes beszédéről és a nürnbergi perről

Washington, október 4

Truman elnök egy sajtóértekezleten kijelentette, hogy mostanában nem gondol újabb találkozó lehetőségére Sztálin és Attlee brit miniszterelnök között. A továbbiakban hangsúlyozta, hogy teljes mértékben egyetért Byrnes amerikai külügyminiszter által Párizsban kifejtett külpolitikával, melynek tárgyát a beszéd elhangzása előtt megbeszélték egymással. A nürnbergi per, mondotta, tisztességes módon folyt le és annak eredménye egyik legjobb dolog volt, amely a háborúból következett.

Érdekes angol lapvélemények Byrnes párizsi beszédéről

London, október 4

Az angol lapok és a világsajtó élénken foglalkozik Byrnes amerikai külügyminiszter tegnapi párizsi beszédével és különösen azzal a felhívással, hogy a négy nagyhatalom között Németország lefegyverzésére irányuló 40 éves szerződést. A legtöbb lap melegen fogadta Byrnes tegnapi beszédét, amely Európára és Németországra vonatkozó eddigi amerikai politika folytonosságát jelenti és újból megerősítette azt, hogy az Egyesült Államok nem

süllyed vissza elszigetelődésébe. A Daily Worker, az angol kommunisták lapja némileg harcossá nyilvánítja Byrnes beszédét, mely a nyugat és kelet Németország közötti ellentéteket szövé teszi. A Times azt írja, hogy az új egyezmény nyilvánvalóan nem lehet alkalmas a bizalom helyreállítására, amíg ezek a vádak tisztázva nincsenek. Tudott dolog, hogy a szovjet zónában fegyverkezéssel foglalkoztak a gyárak. A lap javasolja, hogy egy négyhatalmi bizottság részéről minden egyes zónában megvizsgálandó fegyverkezési üzemek jegyzékét zárólag az illető zóna katonai parancsnoka állítsa össze.

Byrnes külügyminiszter tegnapi párizsi beszédéről egy angol vidéki lap a következőket írja: Byrnes beszéde Eden, Sztálin és Smuts beszéde után következik. A negyedik beszéd ebben a sorozatban, mely elsőrendű jelentőségű az államférfiak által tett külpolitikai nyilatkozatok sorában. A beszéd annak az életbevágó elvnek a megerősítését jelenti, hogy a béke oszthatatlan. Rendkívül érdekes ez, különösen amerikai részről, melynek nyilvánvaló szándéka, hogy a maga szerepét eljátsza a nemzetközi hatalmak hangversenyében, melyben mint világhatalom helyet foglal.

A három felmentett náci vezér még ma sem merete elhagyni a fogházat

Nürnberg, október 4

A három náci vezér még mindig nem vette igénybe visszacszerzett szabadságát. Már a harmadik éjszakát töltötték amerikai védelem alatt. Mindhárom azt kérték, hogy az angol zónába mehessenek, ahol eredetileg letartóztatták őket. Állítólag a nürnbergi náci mentes tanács letartóztatási parancsot adott ki a három férfi ellen, mivel a nemzetiszocialista párt aktív tagjai voltak.

Az összes pártok támogatják az új francia alkotmánytervezetet

Párizs, október 4

A haladó katolikus népközársasági mozgalom felszólította a francia nemzetet, szavazzon az új alkotmánytervezet mellett, a vasárnap, 13-án megtartandó népszavazáson. Hasonló értelmű felhívást tett közzé a francia szocialista párt. A francia kommunisták párt még nem nyilatkozott, de hasonlóképpen támogatja az alkotmánytervezetet. Ez határozott ellenzést jelent de Gaullal szemben. A népi közársasági mozgalom, amely Bidault pártja, felhívásában hangsúlyozta, hogy az alkotmánytervezet talán nem tökéletes, de a párt vállalja, hogy idővel megjavítja.

A zágrábi hercegérsek beismerte, hogy támogatta Ante Pavelicset

Zágráb, október 4

A zágrábi népbíróság tegnap folytatta Stepinac hercegérsek kihallgatását. Jugoszlávia prima kijelentette, hogy a jugoszláv katolikus egyházat üldözik Jugoszláviában. Az érseket azzal vádolják, hogy a háború alatt együtt működött a tengelyhatóságokkal és a Quisling-kormányal. Az érsek azt mondta, hogy a Pavelics kormány törvényes kormány volt s ő mint ilyen támogatta. Kijelentette az érsek, hogy Jugoszláviában egyetlen katolikus püspök vagy pap sem biztos afelől, sem éjjel, sem nappal, hogy nem tartóztatják-e le.

A görög nemzetgyűlés titkodik ma Párizsban

Athén, október 4

A görög nemzetgyűlés tegnap este felhatalmazta Caligaris miniszterelnököt, hogy titkalkozzék a párizsi békekonferencián a Görögországot érintő igazságtalannak minősített határozatok ellen. — A békekonferencia ugyanis elvetette Görögországnak Bulgáriával szemben támasztott határkiigazítási kéréseit. Caligaris kijelentette, hogy Görögország hősiesen hozzájárult a győzelemhez és oly nagy áldozatokat hozott, amelyeket nem lehet figyelmen kívül hagyni, amíg csak igazság uralkodik a világon. A görög helyzet egyébként nem reménytelen. 190 képviselő bizalmat szavazott a kormánynak, míg az ellenzék tartózkodott a szavazástól.

Szélütés érte Cordell Hullt

A Reuter-iroda jelentése szerint Cordell Hull, az Egyesült Államok volt külügyminiszterét hétfőn este könnyebb szélütés érte. Állapota kedden este válságosra fordult.

Tolbuchin marsall Budapesten

Tildy Zoltán köztársasági elnök tegnap ünnepélyesen fogadta az Eszterházy-utcai elnöki palota márványtermében Tolbuchin marsallt, aki Sviridov altábornagy és Zamercsev vezérőrnagy társaságában jelent meg a fogadáson. A köztársasági elnök a korábban adományozott „Magyar Szabadságrend” ezüstérmét, a rend aláírásával ellátott díszokiratát és egy díszított nyújtott át Tolbuchin marsallnak és ugyanekkor adta át a Szabadságrendet Zamercsev vezérőrnagynak is. A magasrangú szovjet vendégek és a köztársasági elnök azután egy óra hosszat beszélgettek szívélyesen.

Egy vagon brazil kávé érkezett Budapestre

Tengerentúlról jelentkezett az első fecske: a Községi Élelmiszerüzemnek sikerült rekompenciációs üzlettel brazil kávé tenni Svájcban. Tegnap már meg is érkezett Budapestre Svájcban keresztül egy vagon brazil kávé. A ritka kincset a Községi Élelmiszerüzem telepen helyezték el és negyedkilós csomagokban a Meinfiókok útján még ezen a héten forgalomba hozzák. A kávéért bort szállítunk Svájcba. Amíg a megfelelő bormennyiséget a főváros utnak indítja, előlegképpen egy vagon kávé t küldtek Budapestre. A brazil kávé a budapesti piacon lévő kávéknál sokkal olcsóbban fogja árusítani a főváros. A megállapodás szerint rövidesen újabb kávéküldemény érkezik Budapestre — ugyancsak Svájcban keresztül.

... amikor a nyilasok voltak „szegény emberak”

A népbíróság tegnap tárgyalta a zalaszabari Szalasi-imádó bűnügyét

A nagykanizsai népbíróság dr. Bénes Sándor tanácsa tegnap tárgyalta a pacsai fasiszta örszöcskűvök bűnügyét. Az örszöcskűvési ügyben öt vádlott szerepelt, akik közül azonban csak ketten jelentek meg: Tóth Árpád mint elsőrendű vádlott és Zsiga József. A másik három vádlott a győri internálótáborból megszökött. A vádirat szerint Tóth Árpád Zalaszabaron a nyilasuralom alatt közszervező volt, majd előlépett a pacsai járás fogyerős pártszervezetének vezetőjévé és mint ilyen, nyilas ideológiai tanfolyamon előadónként vett részt. Mint vezetőnyilas, Zalaszabarról elhurcoltatta a leventéket, a Pötréten elfogott Fischer László szökött munkaszervezőt Nagykanizsára kísérte be, akinek itt nyoma veszett. Pacsán is többeket kísért be a nyilas párt helyiségbe. Mikor a nyilasok lába alatt esett a talaj, Tóth testvéreivel együtt menekült ki Németországba, ahonnan ez év márciusában tért vissza, amikor is összegyűjtötte régi híveit és röpcédulákat osztott ki közöttük a következő szöveggel: „Szalasi testvér ugyan meghalt, de az eszme él. Németországban több ezer testvér várja fogyerőben a felszabadulást. Fogyerkeztek! Kitaras! Eljén a hungarizmus! Ugyanekkor többeket rá akart birmi arra, hogy Németországba menjenek ki, ezért az ottani helyzetet kedvező színben tüntette fel. A vádirat a többi vádlottat a pártban viselt tisztség és az örszöcskűvés miatt vádolta. Zsiga József közszervezőhelyettes volt Zalaszabaron. A három távollévő vádlott szintén tisztséget viselt a helyi pártszervezetben.

A népbíróság elsőnek Tóth Árpádot hallgatta ki. Tóth bevallotta, hogy a nyilaskeresztos pártba már 1941-ben belépett, mert akkor a nyilasok voltak a „szegény emberak”. Egyik népbíró kérdésére adott válaszából kiderült, hogy abban az időben Zalaszabaron 18 „szegényember” volt. Nem volt hajlandó beismerni, hogy járási pártszervezet vezető lett volna. Azt állította, hogy csak küldönc volt. Egy tanúval szembeállították erre vonatkozólag és akkor

beismerte, hogy olyan színezetű azonban csak küldönc volt. A tanúk azonban azt vallották, hogy ő mint küldönc, Pacsáról személyautóval szökött Zalaszabarra járn. Ruttkai dr. népbíró kérdésére elmondta, hogy mikor Szalasi Pacsán járt, a rendőrség csak a megbízható nyilak volt a tisztségének, mintha pártszervezet vezető lett volna, valójában lasóknak engedte meg az utcán való tartózkodását. Ő is kint lehetett, tehát megbiztak benne. Fischer László munkaszervező elvitelében csak közvetett része volt. A leventéket nem ő, hanem Fülöp István vitette el. Ellenben többeket megmentett a katonaság elől. Ezt a megmenteteket igazolták is. Az örszöcskűvésre nem akart Tóth emlékezni. Azt próbálta bizonyítani, hogy a röpcédulákat egy haragosa rejtette el a lakásán. Ekkor a népbíróság helyesírási próbát végeztetett Tóthal, aki meglepően ugyanazokat a helyesírási hibákat ejtette, mint a röpcédulán vannak. Arról is meg akarta győzni a népbíróságot, hogy nem akart senkit a kivándorlásra esabítani. Azonban a tanúk ennek ellenkezőjét állították.

A bizonyítási eljárás befejeztével a népbíró módosította a vádiratot. Eszerint a Nagy Ferenc ellen emelt vádat elvetette. Kérte a népbíróságot, hogy Tóthot mondja ki egyrendbeli népellenes — bűntettben bűnösnek, amiért kényszerű szükség nélkül a demokráciellenes hírvörös szolgálatába állott, valamint egyrendbeli háborús bűntettben, a népek háború utáni megbékélése ellen elkövetett bűntett miatt.

A népbíróság ebben a szellemben hozta meg az ítéletet. Tóth Árpádot két év négy hónapi fegyházra, valamint politikai jogainak 10 évre való felfüggesztésével sújtotta. Zsiga Józsefet csak a pártban viselt tisztsége miatt büntette a népbíróság hat hónapi börtönnel és három évi politikai jogfosztással. Fülöp István és Gerencsér János vádlottak bűnösségét csak megállapította a népbíróság. Őfeleltük csak elfogatásuk után ítélkeznek. Az ítéletek nem jogerősek.

Mindjobban kibontakoznak Herczeg József nyilas borbély elkövetett bűnei

A Zala tegnapi száma hirt adott arról, hogy a nagykanizsai rendőrség politikai osztálya őrizetbe vette a Nyugatról közelmúltban visszatért Herczeg József nagykanizsai borbélymestert és feleségét. A politikai rendőrség munkatársainak az ügyben folvamatban levő nyomozásról a következő felvilágosítást adta:

Herczeg Józsefnél bebizonyosodott, hogy a nyilaskeresztos párt nagykanizsai szervezetében csak egyszerű párttag volt. Így sem háborús, sem népellenes bűntettel nem követt el, ezért őt szabadlátra is helyezték. Herczeg József azonban teljes beismerő vallomást tett.

Bevallotta, hogy már 1943-ban meggyőződéses nyilas volt. A pártvezetőség megbízott benne és ezért a harmadik körzet vezetője lett Nagykanizsán.

1944 őszén városvezetővé nevezték ki. Ebben a minőségben a körzetvezetőket ellenőrizte. — Munkájáról dr. Begácsán Emilnek, az akkori nyilas megyevezetőnek kellett írásbeli jelentést beadni. 1944 tavaszán, még a német megszállás előtt, a nagykanizsai járás vezetője lett. Ekkor hatáskörébe tartozott a já-

rás pártszervezetek ellenőrzése és hathatós pártagitációra buzdítása. Evvel a tevékenységével hozzájárult a nyilas mozgalomnak a hatalom megszerzéséhez. A hatalom átvétele után annak megtartásához segítséget nyújtott pártjának ebben a tisztségében. 1944 decemberében az első kiürítéskor elhagyta Nagykanizsát és Muraszombatba menekült. Nagykanizsára vissza sem jött, mert Muraszombathól rövidesen Németországba ment ki, ahol Salzburgban telepedett le és a szakmájában helyezkedett el.

A politikai rendőrség a most folyó tanukihallgatások során azt szeretné kideríteni, hogy Herczegnek volt-e része emberek törvénytelen megkínzásában vagy meghurcolásában. Ha Herczeg ilyen irányú tevékenysége kiderül, úgy az a vádat csak súlyosbítja.

A tanukihallgatások még folynak. Az eddig kihallgatott tanúk Herczeg vallomását mindenképpen megerősítették.

Munkás — paraszt — értelmiség egyseget akarsz? Segítsd tanúit a paraszt és munkás gyermekét: — adakezz a népi kollégiumra!

A Vöröskereszt budai osztálya tegnap leplezte le Gusztáv Adolf svéd király arcképét

A svéd-magyar Vöröskereszt budai osztálya szép ünnepség keretében leplezte le Gusztáv Adolf svéd király arcképét. Az ünnepségen megjelent a budapesti svéd követ és számos magyar előkelőség. A svéd követ köszönetet mondott a szép ünnepségért és kijelentette, hogy Svédország a jövőben is segíteni fogja Magyarországot.

Ma reggel kivégezték

Hellebronth Vilmos

v. altábornagyot

Hellebronth Vilmos volt altábornagyot, a Szalasi-kormány volt haditermelési miniszterét a NOT jogerősen golyó általi halálra ítélte és kegyelmi kérvényét a köztársasági elnök elutasította. Hellebronth védője ekkor újrafelvételi kérelmet adott be, amit azonban úgy a népbíróság, mint a NOT elutasított. Most az iratokat visszaküldték a népbíróságra, ahol tegnap délelőtt kihírdették. Hellebronth előtt a jogerős halálos ítéletet. Az ítéletet ma reggel a Markó-utcai fogház udvarán kivégezték.

Október kilencedikéig bírság nélkül lehet a házadóvallomásokat

A házadó végrehajtási utasítás szerint minden háztulajdonos maga tartozik beszerezni a házbérvallomási ívet a városi adóhivatalban, az senkinek nem lesz kikézbcsítve, mint a múltban.

Tehát az a körülmény, hogy azt nem kézbesítik ki, de nem adás esetén nem mentesíti az adózt az esetleges bírság alól.

Az 1947. évre újabb házbérvallomást nem kell beadni, mert a már beadottakból lesz az 1947. évi házadó is kivéve. Ellenben mindazoknak, akiknél a bérszszegben az 1946. augusztus hó elsejei állapottal szemben 1946. november 1. napján változás áll be, tényleges birtokosok ed 1946. november 15. napjáig bejelenteni kötelesek egy újabb házbérvallomás csatolásával.

A házbérvallomásokat a falragaszok útján közzétett felhívások alapján szeptember 10-ig kellett beadni, azonban a miniszter megengedte, hogy azok, akik eddig még nem adták be, kivételesen október 9-ig utólag beadhassák bírság kivételével. Mindenkinek tehát fontos érdeke, hogy erre az időre eleget tegyen ezen köteletségének, mert a később beadott vallomások után az 5 százalék bírság ki lesz vetve.

Hírek a világ fővárosaiból

Bénes csehszlovák köztársasági elnök a szlovák felszabadulás második évfordulója alkalmából amnesztiát hirdetett oly politikai bűnösök részére, akiket a május 10-iki felszabadulás előtt elkövetett kihágásokért ítélték el. Az amnesztiarendelést nem vonatkozik a magyar kisebbségekre, akiket az áttelepítésig fogva tartanak.

Bajorország miniszterelnöke kijelentette, hogy amint Papen Fritsche és Schacht Bajorország területére lépnek azonnal letartóztatja őket.

Épül a hid

A Zala tegnapi száma örömhírt közölt. Megírta, hogy hétfőn megkezdik a temetőhid építését, amit oly nagyon régen sürgetett már a város közvéleménye. Kévs beszéddel, semmi aktázással, de jól megfontolt és átgondolt munkatervvel, egyik napról a másikra tetté változtattuk, amin egyrészt a MAV, másrészt a szegénysorban levő városunk oly hosszú ideig télen topogott.

A nagykanizsai temetőhid megépítése legyen példa arra, hogyan lehet egy város életében nagyjelentőségű dolgokat ugyszólván percek alatt sikerrel elintézni. Tudnunk kell és erre mindig számíthatunk, hogy közös érdekekért minden ember hajlandó áldozatot hozni. Mért érzi, hogy ez az áldozat nemcsak a köznek, de neki magának is komoly értéket jelent. Vitathatatlan, hogy a hid megépítésénél az intézményeink részéről oly áldozatos jóindulatot tapasztaltunk, amire csak nagyon kevésszer volt példa ebben a városban.

Dr. Papp Simon egyetemi tanár, a MAORT alelnök-vezérigazgatója, Gyulai Zoltán igazgató felkérésére, telefonon adta meg az utasítást, hogy a kért összeggel hozzá kell járulni Nagykanizsa felrobbantott hidjának felépítéséhez. Dr. Papp Simon mindig előljárt, ha kulturális ügyben kérték segítségét. Nagykanizsa város fejlődése szívére az elnöke vezérigazgatónak, amit a város lakói minden kulturális megmozdulásban tapasztalhattak. A szerkesztőségbe érkezett levelek alapján a város lakóinak nevében köszönetünket fejezzük ki dr. Papp Simon nagylelkű adományáért, amivel a MAORT-uzemek a hid építéséhez hozzájárultak.

De nemcsak a MAORT, hanem a tegnapi számunkban felsorolt egyéb intézmények nagy összegű adományaiért is köszönetet mond a város lakosságával együtt a Zala, mert csak így vált lehetővé, hogy a hidépítés tervét ugyszólván az egyik napról a másikra valóra válthatta.

Mint a tegnapi számunkban már közöltük, az intézmények és vállalatok adományai még nem fedezik a hidépítés költségeit, ezért arra kérjük a lakosságot, hogy hozzájárulásával segítse elő az építés gyors befejezését és pénzadományait juttassa el a Zala szerkesztőségébe, ahol azt hirtalpilag nyugtázzák.

A nagykanizsai fodrászmeszerek szakosztálya részéről az alábbiak járultak hozzá a temetői hid építéséhez: Gumilár Ferenc, Molnár István, Vida János, Szabó István 10-10 forint, Gávay Anna, Bem Gyula, Csöndör Mária, Szabó Gizella, öv. Kollarits Gézané 5-5 forint, Rózsás Jánosné, Mayerhoffer Alfréd, Farantai Géza, Keszei Ferenc, Berecz Sándor 3-3 forint.

Sok most a gondja OT-re, adókra, — mert nincs

Munkavállalók nyilvántartója.

Kaphat még néhányat a Zala kiadóhivatalában.

A Magyar Kommunista Párt III. kongresszusa kiáltványt intézett a magyar néphez

A Magyar Kommunista Párt III. kongresszusa a tegnapi nap végetért. A kongresszus vendégei közül Marcel Cachin a francia, Carlo Pavlieta az olasz és Luca pedig a román kommunista párt nevében üdvözölte a kongresszust. A magyar Szociáldemokrata Párt részéről a záróülésen megjelent Szakasits Árpád, Kéthly Anna, Horváth Zoltán és Marosán György. Kéthly Anna a kongresszus tomboló tapsvihara között tartotta meg beszédét, majd felolvasták a Magyar Kommunista Párt kiáltványát a magyar néphez.

A kiáltvány kifejti, hogy a magyar nép magának akar országot építeni és népi demokráciát akar. A kongresszus a dolgozók életszínvonalának emelése érdekében követeli az iparcikkek és közszolgáltatások árának leszállítását, a munkásság legrosszabbtól díjazott rétege és az alsó fizetési osztályokba tartozó köztisztviselők fizetésének felemelését, a munkások számára családipótlék bevezetését, a termelést feleslegesen drágító és egyéb vezető tisztviselők fizetésének csökkentését, létszámuk apasztását. Követelnek továbbá munkát minden dolgozónak, a

földreform befejezését, termelési hitelt a mezőgazdaság számára, a malomzóra megszüntetését, a malmok községeit és a lakosságcsere kapcsán hazatérő magyar földművesek elhelyezését.

A kiáltványban követeli továbbá a Kommunista Párt a hároméves állami gazdasági terv kidolgozását és végrehajtását, a feudális szerkezetű közigazgatás demokratizálását, erőteljes helyi önkormányzatok kiépítését, a közigazgatás tisztviselői karának fellírásával a parasztság és munkásság soraiból, az általános iskola kiépítésének meggyorsítását, az értelmiség megújítását a parasztság és a munkásság soraiból, egész kulturánk és művelődésünk átférfalását demokratikus nép szellemében.

A kiáltvány szerint a Kommunista Párt III. kongresszusa harcba szállítja a magyar népet a reakció sötét tervei ellen, amelyek a dolgozók sorainak megbontásával akarják aláaknázni a demokráciát és nyeregbe ültetni a nép ellenségeit. A sziklaszilárd munkásegységen azonban megtörik a demokrácia ellenségeinek minden fondorlata.

A városi erdők titka nyomában

Politikánk sikere vagy sikertelensége a gazdasági nehézségek leküzdésén áll. Meggyőződésünk, hogy sokkal kevesebb lenne a demokrácia ellensége, ha az ország, de egyetemi is jobb gazdasági körülményekben élnének. Mi szociáldemokraták ezt természetesen tartjuk. De hiába való lenne ez a megállapítás így általánosságban, ha azt gyakorlatilag nem hasznosítanánk. Bennünk let nagykanizsaiakat és környékbeliket — engedtessek meg ez az önzőség — pillanatnyilag a mi kis szűk körünk érdekel elsősorban, aminek egy év most rakják le gazdasági alapját, az elmúlt évekhez viszonyítva megengedik vagy még szorosabbra fogják a költségvetés nyújtotta lehetőségek gyepőlőszarát. Szegények vagyunk. A megoldásra váró problémáink óriásiak. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy városunk kasszájában és polgártársaink életén javítani tudjunk.

Ezért figyelemreméltó Bencze Jenő főszerkesztő ur cikke a Városi erdők titkairól. A cikkhez pártomi csatlakozik, hiszen szándéka kristálytiszta: »Lerántani végre a fátylat a múlt korrupció és erkölestelen gazdasági rendjéről, valamint a nem-törődomség és hozzánemértésből fakadó mulasztásokat pótolni. Szeretnék itt én nevéket is említeni onybe megjögyzésekkel, de tekintettel vagyok a Zala hírnevére és olvasótáborára — nem teszem meg. Mindenki ugyis jól tudja, kikhez fűződik városunk sok keserősége. Ezeket a hibákat valóban le kell leplezni, hogy harmincezer ember lássa nyiltan azt a rengeteg ocsmányságot, amiben a jóvásalát és meggazdagodott városatyák térdig gázolnak, lassuk azt a féregmunkát, ahogyan lassu rágással hervasztották városunk gyümölcsöshöz köztulajdonát és állítsuk szembe a »mac tiszta, becsületes, nincstelen puritánságával, amely a kifosztottságból, a semmiből készült új várost teremteni.

Azt a mulasztást, amit a földosztás során hagyott maga után Nagykanizsa, valóban pótolni kell! A koalíciós pártoknak, a szakszervezeteknek, ebben a városban minden tesztületnek azon kell dolgoznia, hogy városunkban is jlesztően növekvő munkanélküliséget valahogyan meg tudjuk állítani. Es itt kilépünk

a város keretei közül, ez már országos érdek. A hivatalos kormány ezt épp olyan jól tudja és bo fogja látni, mint mi. Eppen ezért a legsürgösebbtől kérünk koll, hogy adják meg utólag az engedélyt egy bizonyos időre (téli hónapokra) az erdő kitermelésére. Ha erre az engedélyt megkapjuk — pedig azt ki kell verednünk — pillanatnyilag még fel nem becsülhető lehetőségek kerülnek kivitelezésre. Városunk faellátása egyáltalán nem rózsás; sőt komoly gondokat fog okozni dolgozóinknak a hideg ezen a télen. Tehát az erdő-kitermelés nemcsak a költségvetés méreteit engedné olyanná tenni, hogy a legsürgösebb kiadásokat meghaladva, végre kulturális és szociális tervek nagyobb mérvű megvalósítása is lehetséges lenne, hanem munkát adva a munkanélkülieknek, a tüzelőellátással nagy gondot vevének le a kis fixesok és a munkáscsaládok válláról, akiknek maximális áron megfelelő mennyiségű fatudnánk biztosítani. Nem szabad tehát a felvetett problémán átsiklanunk. Itt nagyon komoly munka vár ránk. A sorrendet is tartjuk bo és ne fogadjuk azok érvelését, akik szeretnék eltorolni figyelmünket a múlt szennytől. Igenis nem felesleges munka az, ha rá tudunk világítani az elmúlt idők erkölestelen és öncélú rendszerére, mert a bajok egyik főközoja az, hogy az akkori idők lovasai észrevétlenül át tudtak nyergelni most közénk és sokszor még ma is a legügyesebb mülovas mutatóvnyokkal ejtönek bennünket csodálkozásba. Hat unjuk meg végre a csodálkozást és ugrásuk ki a lovakat ezek alól az urak alól, hogy azok egyszer és mindenkorra olvaszfisék kedvüket ezektől a zsonglőri mutatóvnyoktól.

A Szociáldemokrata Párt örömmel csatlakozik elsőnek ahhoz a munkához, ami városunkat ebből a pénztelen téspeleésből akarja és remélem fogja is megmenteni. Szeretném azt hinni, hogy nem maradunk egyedül ebben a munkában.

Szabó Berény

Ha tudásban, műveltségben gazdag országot akarsz: — adakozz a népi kollégiumra!

Kovács Imre vasárnap 11 órakor a Deák-téren beszél Nagykanizsa népéhez

»Suba alatt politikát csinálni és a békekivánságokról beszélni bizalmatlanságot kelthet velünk szemben.«

Az a Kovács Imre mondotta ezt, aki legelőször követelte a legyőzött Magyarország részére a néprajzi határokat.

Ma is ugyanazt az egyenes, őszinte politikát követi, amely a suba alatti mesterkedésektől, a hintás-könlőrfalazásoktól teljesen mentes. Azt az egyenes politikát, amelyet a magyar népnek követnie kell, mely az adott helyzetben egyedül célravezető és helyes.

Nagykanizsa népének október 6-án, vasárnap délelőtt 11 órakor alkalma lesz Kovács Imrét, a Nemzeti Parasztpárt országos alelnökét a legidősebb magyar kérdésekről hallani. Őszinte, fajtáját jól ismerő és szerető, igaz magyar ember megnyilatkozása lesz — a Nemzeti Parasztpárt helyi szervezetének vasárnap rendezendő politikai gyűlésén — Kovács Imre beszéde.

Nagykanizsa társadalmának nem kell bemutatnunk Kovács Imrét, mégis hivatkozunk írói munkásságára. A »Néma forradalom«, a »Kolontó« stb. írója a magyar néplelek legteljesebb ismerője, aki a magyar népi politikát erre a sok vihart megélt, sokszor legyőzött, de mindig, mindenben, még saját magán is felülkerekedő magyar néplelekre akarja alapozni. Egvetlen, népe sorsával törődő magyar embernek sem lehet közömbös ennek az embernek a megnyilatkozása.

Nagykanizsa népe! A Nemzeti Parasztpárt helyi szervezete szeretettel vár mindenkit az október 6-án d. e. 11 órakor a Deák-téren (rossz idő esetén a városi színházban) rendezendő gyűlésen.

Néppel a Népert!

A Nemzeti Parasztpárt nagykanizsai szervezete.

A rádió szombati műsora

Budapest 1. 7 Hírek. Az Áttöleptési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8. Előadás a mezőgazdaság ujjaszervezéséről. 8.15 Hanglemezek. 10 Hírek. 10.10 Haydn: F-moll vonósnygyes. 12-kor Déli barangzó, hírek. 13.20 Gráti József mélybegodun játszik, Sallay Józsa énekel. 14 Hírek. Vöröskorost közlemények. 14.20 Bor Kálmán szalonzenekara játszik. 16 Hírek. 16.10 Angol és orosz tánclemezök. 17.30 A Munkás Kulturszövetség műsora. 18 Hírek. Vöröskorost közlemények. 18.30 Legénybucsu. 20 Hírek. 20.20 Magyar nóták. 20.45 Rác Vali chansonetok énekel. 21.15 Hengos beti híradó. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.20 Koloratur keringők. 22.30 Vöröskorost közlemények. 22.45 Esti hangulatok. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Ejléti muzsika.

Budapest 11. 20 Hanglemezek. 21 Hírek. 22.15 Dallam és ritmus.

VÁROSI MOZI

Péntektől vasárnapig

Asszonylázadás

Vadnyugati dráma MARLENE DIETRICH
Metro Hírszó

Előadások naponta 5 és 7 órakor.
Ma csak egy előadás 7 órakor

Sportrovat

Sportbékét Nagykanizsán

Az igazi sport nemes vetélkedést jelent, de semmi esetre sem ellenségeskedést. A sportszellem megköveteli az egymás megbecsülését, a jobb elismerését és talán egyedüli terepnuma az emberiségnek, ahol semmi befolyás, semmi protekció nem számít, kizárólag és csak az elért eredmény. A sport volt mindig az, ami Közép-Európa fasiszálása előtt, az emberkelet a demokrácia jegyében a legjobban összetartotta, mert a jó iparossegéd atlétát, vagy napeszámos futballistát együtt láttuk jó atlétá és jó futballistá magasrangú tisztviselőivel, vagy közigazgatási funkcionáriussal.

Nagykanizsán vasárnap két nagy budapesti csapat mérkőzik:

Ferencváros—Maort és a Csepel—Vasutas

Mind a két mérkőzés olyan kitűnő attrakciót nyújt, amelyet csak ritkán élvezhet egy vidéki kisváros. Eppen ezért akaróan is felvívódik a kérdés, miért tartják egy napon külön-külön pályán ezeket a nagyszerű sporteseményeket. Világos, hogy aki a Ferencvárost látja, nem lát-

hatja a Csepelt és megfordítva. Miért fosztják meg a város sportkedvelő közönségét attól a lehetőségtől, hogy mind a két csapat játékában gyönyörködhesse? Miért osztják meg Nagykanizsa ugyem nagyszámú futballkedvelő közönségét?

Ezekre a kérdésekre egy a felelet. A két sportegyesület vezetősége nem érti meg egymást, féltékenykedve és ellenségesként állanak egymással szemben.

Ennek az ellenségeskedésnek azonban nemcsak az egyesületek látják orkölesileg és anyagilag kárát, hanem elsősorban az a közönség, aki nehezen megkeresett pénzt egy-egy szép futballmeccsre szívesen viszi a sportegyesület pénztárába. Ha megértették volna egymást az egyesületek, akkor egyik vagy másik mérkőzést a jövő hétre tolták volna ki, vagy ha már ez sehogyssem lett volna lehetséges, amit nem hiszünk, akkor egy pályán játszották volna le a két nagy meccset.

Nagykanizsa sportkedvelő közönsége elvárja a sportbékét Nagykanizsán.

A MAORT MSE nagy buzgalommal készül a Ferencváros ellen

Milyen csapattal áll fel a MAORT

A Ferencváros labdarugócsapatának október hatodikán esedékes nagykanizsai vendégszereplése a rendkívüli szenzáció erejével hat a város minden sportemberére. Hosszu hetek várakozásának eredménye a találkozó létrejött, hiszen a MAORT sportszakosztályának agilis vezetői már július óta tárgyaltak ebben az ügyben a fővárosi zöldfehérekkel.

Nagykanizsáról és környékéről jegyigénylés ügyében már eddig is számos megkeresés érkezett a MAORT-hoz, úgy hogy minden bizonytal tekintélyes számú nézősereg előtt kerül lejárásra a várva-várt nagy mérkőzés. Nem hiszük, hogy befolyásolná az érdeklődők megjelenését az időjárás esetleges viszontagsága sem, hiszen ennek az eseménynek felelősen nagy vehereje van. A vendéglátó egyesület vezetősége fáradhatatlan szorgalommal dolgozik a rendezés sikere érdekében s minél ünnepélyesebb szeretné tenni a napot.

A csütörtöki kétkapus edzésen szépszámu érdeklődő jelent meg, akik éber figyelemmel kísérték a játék menetét. Az edzésen a sérült Sztraka, valamint az elfoglaltsága miatt távollevő Csöngé nem vett részt. Ezen az

edzőmérkőzésen próbálták ki a csapatösszeállítás új kombinációját. A mutatott játék teljes mértékben kielégítette a vezetőket és a nézőket egyaránt. Piller György szakosztályvezető a következőket mondta a vasárnapi játékkal kapcsolatban:

— Csapatösszeállítási nehézségekkel küzdünk, ez azonban viszonylagosan értendő. A feldzertpár fontos szerepkörének betöltésére például négy alkalmas jelöltünk is van, míg a csatársor összeállítása komoly feladat elé állít bennünket.

Reméljük, szerencsés kézzel végeztük a csapatvezetés mezejelelősségteljes részét s vasárnapi teljesítményünkkel kiérdemeltük nemcsak ellenfelünk, de közönségünk elismerését is.

A Ferencváros ellen a jelek szerint a következő csapat áll fel: Kovács — Tálosi, Mihalecz — Papp, Héjja, Takács — Narday, Téli, Csängei, Róth, Karpornaki. A játékidő egyes szakaszaiban esetleg cserét is eszközölünk, hogy így minél több játékosunk képessége felül alkothassunk biztos képet. A Ferencváros elvitathatatlannal nagyobb tudását a mi fiaink nagy akarásának kell kiegyenlíteni.

Kiss László

Csepel FC vasárnap barátságos mérkőzést tart a Vasutassal

Az NVTE vezetősége nem riadva vissza mestleges anyagi áldozatoktól sem, kitűnő műsorral gondoskodott október 6-ra sporthívei szórakoztatására. A Nemzeti Labdarugó Bajnokság I. osztályának egyik nagyszerű, élcsoporthoz tartozó egyesületét, a Csepel FC-t sikerült a hét folyamán egy barátságos mérkőzésre Nagykanizsára megvívni. Hogy a Csepel FC neve mit jelent a magyar labdarugás történetében, arra vonatkozólag elegendő annyit megemlítenünk, hogy az elmúlt öt év alatt három ízben szerepelt meg a magyar labdarugás legnagyobb dicsőségét jelentő trofeát, a magyar nemzeti bajnokságot, maga mögé kényszerítve olyan neveket, mint az Újpest, Ferencváros és a többi világhírnévre jutott magyar labdarugó csapatot. Az idei bajnokságban veszített pon-

tokat tekintve pillanatnyilag a negyedik helyen áll a Csepel FC, de most is maga mögött hagyva a nagy hírű Ferencvárost, Vasast és Kispestet. S hogy elő ne fordulhasson az az eset, ami bizony a budapesti nagy csapatok vidéki vendégjátékai alkalmával gyakorta előfordul, hogy ilyen esetben erősen tartalékos, gyenge együttest szerepeltetnek; a vasutascsapat vezetői a Csepel FC-vel kötelezővé írták alá, melyben garantálják a bajnokságban szereplő komplett első csapatuk nagykanizsai vendégjátékát. A kötelezővény szerint Budapestről a következő játékosokkal érkezik a Csepel FC Nagykanizsára: Tihanyi, Kónya, Keszthelyi I., Hires, Nagy II., Rákosi, Szentosi, Gáti, Jánosvári, Fenyves, Surányi, Szabadkai, Faludi, Pintér, Keszthelyi II.

Az idei NB II. bajnokságban kitűnő rajtot vott vasutascsapat 12 éves sportmultja alatt nem állt még szemben olyan ellenféllel, mint a Csepel FC. A vasárnapi eredmény alapján minden remény meg van arra, hogy csapatunk olyan ellenállást fog a nagy hírű Csepel ellen kifejtteni, amivel legjobb játékára fogja kényszeríteni a budapesti fiukat. Olyan élményben lesz ezek szerint része a sportiszerető kanizsai közönségnek, amilyenben ez ideig még nem igen lehetett Nagykanizsán. A mérkőzést délután 4 órakor rendezi az NVTE Ady Endre-uti sportpályáján. Ezt megelőzőleg fél 1-kor az NTE II. csapata bajnoki mérkőzést játszik a Csurgói TK-val, majd egygyed 3-kor az NTE I. csapata ugyancsak bajnoki mérkőzést játszik a Pécsi VSK-val.

Sz—y.

Nagy sport esemény a Vasutas sporttelepen szombatn 4 órai kezdettel

NTE—NVTE öregfiúk mérkőzése össze erejükkel, felvonul a következő harcódott gárda:

NVTE: Tóth — Kósa, Horváth I. — Szalai, Varga, Ködbaum II. — Poór, Csáki, Pum, Tamás, Horváth II.

NTE: Pápai — Tóth V., Pócs — Radics, Kitter, Beke — Hermán, Szollár, Farkas, Czigler, Hoffmann. A nagy mérkőzést érdeklődéssel várja a közönség.

HIREK

— Halálozás

Molnár Ferenc nyug. honv. tiszt-helyettes Nagykanizsán elhunyt. Temetése szombatn délután 4 órakor lesz a temető halottasházából.

— Inspékción gyógszertár ma: Fekete Sas, Fő ut 6.

— „Előítéletek az értelmiség körül” címen tartja a nagykanizsai Szocialdemokrata Párt értelmiségi csoportja október 7-én, hétfőn délután 6 órakor előadó-délutánját a párt helyiségében. Előadó Barbarits Lajos. Minden érdeklődőt ezután hív meg és vendégeket szívesen lát a Vezetőség.

— Táncostély

Folyó hó 5-én, szombatn este 8-tól 2 óráig táncostélyt rendezünk a Katolikus Legényegyletben, amelyre mindenkit szeretettel meghívunk. Kisgazdapárt.

— Hadifogoly levelek a MKP helyi szervezetének titkárságánál

A Magyar Kommunista Párt helyi szervezete felkéri az alább felsoroltakat, hogy hadifogoly hozzátartozóiktól érkezett levelezőlapot vegyék át a párt helyi szervezetének székházában. A levelezőlapokon közeli cím nincsen feltüntetve, azért nem tudták azokat a postahivatal útján kiközösíteni. A levelezőlapok az alábbiaknak szólnak: Szabó Mária, Csitnek András, Anek Ferencné Kiskanizsa, Máté Ferenc Nagykanizsa, Kulcsár Józsefné Nagykanizsa, Kucsó Györgyné Nagykanizsa, Fábán Zsigmondné Nagykanizsa dr. Fábán orvos. Levelezőlap érkezett továbbá Vidov István 1881-ben született adóhivatali tisztviselőtől édesanyjának, Tomasi Teréznek. A Kommunista Párt érdeklődött az adóhivatalban, de ott nem tudták róla semmit. Felkéri azokat, akik ismerik édesanyját, közöljék vele ezen hirt.

— Ma este csak egy előadást tart a mozi

A mozilátogató közönség nagy meglepetésére a Városi Mozi szombatn mindkét előadás elmaradt. A mozi igazgatóságától nyert értesülésünk szerint az Asszonylázadás című film nem érkezett meg tegnap és ezért maradt el a tegnapi előadások. A film sajnos még ma délután sem érkezett meg a dombóvári vonattal, de minden remény meg van arra, hogy a fél hatkor érkező budapesti vonattal megérkezik. Ezért az igazgatóság úgy döntött, hogy ma este csak egy előadást tartanak

7 órai kezdettel. A közönséggel pedig ezután is közlik, hogy a tegnapi előadásokra megváltott jegyek ma is érvényesek.

— Fuvart vállalok

öttonnás tehergépkocsival, ha kell pótkocsival. Horváth Gyula Matcoz fuvarozó Nagykanizsa, Teleki-ut 67. szám. Telefon 164.

Az építőmunkások a közmunkák megindításáért

Az Építőmunkások Szakszervezete a szakszervezeti házban tegnap népes gyűlést tartott, amelyben éles hangon követelték a közmunkák haladéktalan megindítását. Elsősorban a piacér megepitését, majd a rendelkezés értelmében rommá nyilvánított városháza, valamint a hercegi épületnek lebontását. Az építőipar megszólva teljesen foglalkoztatás nélkül áll így érthető a munkások sürgető kívánsága, hogy legalább azokat a munkákat végeztessék el, amelyre reedeleileg kötelezve vannak. Az építő munkások melegeggedéssel vették tudomásul és örömlüknek adtak kifejezést, hogy a régen vajudó vasuti hid kérdéséi végre tető alá hozzák, mint a Zala vállalkozását. Bár ennél az építkezésnél nagy tömegű építőmunkás elhelyezése nem lehetséges, mégis több családost kiűnő szakembernek jut abból kenyér.

Az orosz nép melegegedéssel vette tudomásul a nürnbergi ítéleteket.

A moszkvai rádió hírmagyarázója a nürnbergi ítélet nemzetközi jelentőségét méltatva ezeket mondta: Az ítélet a Szovjetunió, Nagybritannia, az Egyesült Államok és Franciaország barátságának megpecsételését jelenti, emellett jelenti azt a demokratikus szövetséget, amellyel győzelmet arattak Hitler Németországa és a náciizmus felett és ezzel megszabadították az egész emberiséget a fasiszta nyomástól. Itt a Szovjetunióban teljes szívünkkel megértjük azt a szovjet bíró, aki különvéleményt jelentett be néhány enyhő büntetés ellen, de általánosságban megállapítjuk, hogy a szovjet nép teljes melegegedéssel fogadta az ítéletet, amely figyelmeztető mindenki számára, aki támadást szervez a békét kívánó emberiség ellen. Ezek saját magukat döntik pusztulásba.

Hirdetmény.

Közlöm az érdekeltekkel, hogy a hadisegélyek és hadigondozási díjak kifizetése az alábbi sorrendben történik:

Október 4. és 5-én hadisegélyek, október 7-én hadisegélyek, október 8-án hadirokkantak, október 9. és 10-én elmaradtak kifizetése. 1279 Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyvek, füzetek, írószerek kaphatók Schless Gyulánál, Ady Endre-ut 8. Telefon: 1-29. 1140

Bort, mustot minden mennyiségben vesznek. Papp bornagykereskedő, Csengeri-utca 22. 1241

Bizalmát a legmagasabb napi árcsúszások. Koronczay, Közraktárak. Iroda: László herceg-utca 4. 1271

Elcserélném 1 szoba-konyhás lakómal 2 szoba-konyhás lakásra. Cím a Királyban. 1278

Eladó belterületen összkomfortos magánház, emeletes bérház üzlethelyiségekkel, két háromszobás keres családlakás, házhelyek, két szép szőlőbirtok, kisebb nagyobb balazoni villák, telkek. — Kereset házat, szőlőbirtokot cserébe. Horváth ingatlan iroda, Sugár-ut 42. 1282

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: Bencze Jenő főszerkesztő Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 3. Telefon 31.

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdaiért felel: Zalay Károly.

ZALÁ

Ne feledjük el óráinkat 6-án (vasárnap) éjjel 12 órakor egy órával visszaigazítani.

Bencze Jenő:

Hidepítés és várospolitikai

Hétőn megkezdik egy hid építését Nagykanizsán. Szerény, fából készült gyalogjáró-híd lesz csupán, de híd, ami a város lakosainak nélkülözhetetlen kívánalmát szolgálja. Ez a híd egy olyan szakadékot ível át, amit az emberek mesterségesen készítettek, hogy a fővárossal összekötő vasutat megépíthessék. A németek és nyilasok érthetetlen rombolási vágyból felrobbantották a betonhidat, ami a két partot összekötötte. Ennek a robbantásnak szimbolikus jelentősége is van. A fasizmusnak egyik alapvető tétele az volt, hogy szakadékokat nyissanak meg ember és ember között. Mert ott, ahol szorgalmas munkával és a lelkek megbékélésével át tudták hidalni az egymástól elválasztó mélységeket, ott a fasizmus robbantott. Szerelnék, ha az épülő hidnak ilyen értelmű jelentősége is lenne, ha az emberek nemcsak a fizikai értelemben vett kényelmüket köszöntenék benne, hanem egy lelki megbékélés kezdetét is jelentené, ami az egymástól oly távol eső ideológiákat az emberszeretet jegyében összekötne. Hidat építünk, mert a város lakói politikai és társadalmi állásukra tekintet nélkül magukévá tették az építés gondolatát, mert azt látták és azt kellett látniuk, hogy ez minden tekintetben a közösség érdekeit szolgálja. Hidat építünk, ahova a legszegényebb kommunista éppen úgy odaadta garasait, mint a jobb sorsban levő kiscgazda, vagy megfordítva. A közös érdek, az élet megkönnyítése nem válogat pártok között, mert ebben a kérdésben pártkülönbség nélkül mindenki egy volt: meg kell építeni a hidat, mert arra a város közönségének nélkülözhetetlen szüksége van.

A híd építésénél tapasztalt egység adja azt a gondolatot, hogy megkérdezzük: miért van a város politikájában meg nem értés, széthuzás egyes pártok között? Miért van az, hogy a Kiscgazdapárt éppen a legnehezebb időkben vonja ki magát a városvezetés gondjaitól? Miért van az, hogy most, amikor a város történelmének leg súlyosabb napjait éli és amikor minden elhatározásért kétszeres erővel és felelősséggel kell helytállni, akkor a Kiscgazdapárt teljes desinteressémént jelent? Miért van az, hogy a Kiscgazdapárt meg sem kísérelt a fasizmus által felrobbantott, de még jelenlévő lelkiszakadékokat áthidalni, amikor ennek nem csak lokális, de országépítő jelentősége is vitathatatlan.

Nem hinnénk, hogy a Kiscgazdapárt nagykanizsai szervezetének ez az állásfoglalása a legcsekélyebb mértékben is

csökkentené vagy éppen ellentétben a part felelősségét. Sőt, meg vagyunk győződve, hogy ennek éppen az ellenkezője az igaz, mert ha valami rosszul történik itt és a Kiscgazdapárt látva a hibákat, arra idejében rá nem mutat, feltétlenül részesevé válik az ebből előálló károkok előidézésének. Még ha pillanatnyilag többségben levő baloldali blokk képviselői egyes kérdésekben leszavaznak is a Kiscgazdapárt indítványát, még ebben az esetben is kötelessége a Kiscgazdapártnak résztvenni a közös munkában, hogy éppen a fentemlített okoknál fogva mentesítse magát a nagy felelősség alól. A némaság, a duz-

zogó félrevonulás soha nem szolgálta a közösség érdekeit. Bizonyosak vagyunk afelől, hogy ha a megejtendő községi választásokon tegyük fel, a Kiscgazdapárt többséggel kerülne be a város parlamentjébe, a munkáspártok és a Parasztpárt semmiképpen sem vonná ki magát a munka és a kritika joga és kötelessége alól. Nincs egyetlen ember sem ebben a városban, aki elhinné, hogy itt ma a munkáspártok nélkül, azok kizárásával várospolitikát lehetne csinálni és anyagilag újra fel lehetne építeni ezt a teljesen leszegényedett, leongyolódott közületet.

A költségvetési tárgyalások nagy horderejű kérdése most megadná az alkalmat, hogy a Kiscgazdapárt visszatérjen a tárgyalóteremben elhagyott helyeire. Olyan polgármester ve-

zeti az ügyeket, aki közvetlen parasztszármazásánál fogva vérből való vér, akinek a gondolkodása és erkölcsi felfogása onnan sarjadt, ahonnan a Kiscgazdapárt ereje származik. Ugy gondoljuk, eljött már az ideje annak, hogy nagysutyu városi kérdéseknél ne pártszempontokat helyezünk előtérbe és be kell látnunk végre, hogy a város harmincezer lakosa, amikor sorsáról van szó csak egyet kíván: okos, becsületes, érdekeit szolgáló várospolitikát. Azt kívánja, hogy maradjon felderítetlenek és megtorlattassék a közel és távolmúlt minden bűnös manipulációja, amely mindig a város névtelen dolgozójának bőrére ment.

Ez alól a munka alól egyetlen párt sem vonhatja ki magát.

A jóvátételi összeget teljes egészében meg kell fizetni Magyarországnak

A békekonzferencia 9 bizottságának ma hajnalban be kell fejeznie munkáját. A kilenc bizottság közül eddig négy fejezte be tanácskozással. Ez a négy bizottság a bolgár, román és a finn politikai és területi bizottság, valamint az olasz gazdasági bizottság.

Az olasz gazdasági bizottság tegnapi ülésén elfogadta azt a brit javaslatot, hogy a jóvátétel teljes összegét 225 millió dollárt Görögország, Jugoszlávia, Etiópia és Albánia között osztják fel. Az elfogadott brit javaslat szerint Görögország és Jugoszlávia 100-100 millió dollárt, Etiópia 25 millió dollárt kap és Albániának nem adnak semmit.

A balkáni gazdasági bizottság tegnapi ülésén elvetette azt az orosz javaslatot, hogy a dunai hajózás kérdését ne vegyék bele a békeszerződésekbe. Ezzel ellentétben elhatározta, hogy a dunai hajózás szabadságának elvét beleveszik a magyar békeszerződésbe.

Churchill volt angol miniszterelnök számos konzervatív képviselő társaságában Blackpoolba ment, hogy átvegye a város díszpolgári oklevelét. Megérkezésekor a város közönsége oly hatalmas ünneplésben részesítette, hogy az ünnepélyt csak negyedórás késéssel lehetett megtartani. Az ünnepély után a blackpooli operaházban beszédet mondott.

Beszédében hangoztatta, hogy az európai egység legfontosabb tényezője az Egyesült Nemzetek szervezete. Ebben a hatalmas világszervezetben vannak az emberiség fejlődésére vonatkozó reményeink és legkedvesebb kívánságaink alapjai.

Ezeket a reményeket az igazság győzelemre és az emberiség boldogulására helyezték. Az amerikai Egyesült Államok elhatározta, hogy felhagyjon az elszigetelődés politikájával és éberem örködjön Európa és a világ békéjének helyreállítása fölött. De nem lehet minden terhet az Egyesült Államok vállaira rakni. Miért ne beszélhetünk egy európai Egyesült Államokról. Miért legyen az európai szárazföld egy széttagolt, és miért függjenek az európai nemzetek más szárazföldi nemzetek nagylelkűségétől. Hadd emelkedjen fel Európa, hadd ünnepljenek el a múlt keserű visszaemlékezéseit.

Nem lehetünk olyanok, hogy magunk kovácsoljuk a gyűlölet és bosszu láncait. Az igazságnak újra kell születni és az igazságnak diadalmaskodni kell.

Az európai nemzeteknek össze kell tartani és mindent meg kell tenni azért, tekintet nélkül a személyekre, hogy 250 millió ember egy reggel felébredve ezeket mondja: Boldogok és szabadok akarunk lenni és csak olyan politikai pártokra adjuk le szavazatunkat, melyek az európai Egyesült Államokat akarják megteremtani, mert ez a világ jólétét, valamint az emberiség békéjét és biztonságát hozza magával. Ezután a konzervatív párt angoliai célkitűzéseiről beszélt.

A balkáni bizottság ülésén elvetették azt az amerikai javaslatot, amely a Magyarország által fizetendő jóvátétel csökkentését javasolta és a békeszerződés eredeti szövegében

a négy külügyminiszter által javasolt jóvátételi összeg megfizetését fogadta el, amely szerint a Szovjetuniónak 200 millió dollár, Csehszlovákiának és Jugoszláviának 50-50 millió dollár jóvátételt fizet.

A pénteki ülésen a magyar békeszerződés 30. cikkelyét tárgyalák le, amely a szerződéssel kapcsolatban felmerülhető véleményeltérések rendezéséről szól. A javaslatához két módosító indítványt terjesztettek be,

egyét a szovjet és egyet az angol küldöttség. Ezek arra a rendelkezésekre vonatkoznak, hogy a gazdasági rendelkezések tárgyában felmerült véleményeltéréseket az egyeztető és végrehajtóbizottság elé utalják. Ha ez a bizottság nem tud megegyezésre jutni, akkor még három taggal egészítsék ki. A brit javaslatot hozzászólások után elfogadták. A 31. cikkelyét, mely az ipari, irodalmi- és művészeti tulajdonokról rendelkezik, egyhanguan elfogadták. A 32. cikkelyt, amely a mellékleteknek a békeszerződés szövegébe illesztéséről szól, szintén egyhanguan fogadták el. Ezzel a balkáni bizottság befejezte a Magyarországra vonatkozó gazdasági határozmányok vitáját. A katonai bizottság pénteken este megtartott ülésén egyhangulag elogadták a

magyar békeszerződés katonai határozmányait.

Auer Pál párizsi követünk vacsorát adott a lengyel béke delegáció részére

Párizs, október 5.

Auer Pál párizsi magyar követ ebéden látta vendégül a lengyel békeküldöttség tagjait. Az ebéden a lengyel külügyminiszter és Gyöngyösi magyar külügyminiszter pohárköszöntőjükben a lengyel-magyar barátságot ünnepeiték.

Letartóztatták Huggenberget a náci párt egyik megalapítóját

Berlin, október 5.

A brit katonai kormányzat parancsnoka westfáliai birtokán letartóztatta a 81 éves Huggenberget a német nemzeti néppárt vezetőjét, aki Hitler első kormányában gazdasági és élelmiszerügyi miniszter volt.

Elnöki megbeszélések a békeértekez-
letek meggyorsításáért

Párizs, október 5

A békeértekezlet főtitkára tegnap megbeszélést folytatott az értekezlet nagybizottságainak elnökeivel és az olasz gazdasági bizottság elnökével és részletesen megvizsgálta a munkálátokat, majd a konferencia menetének meggyorsításáról tanácskoztak, hogy még idejében befejezze munkáját.

Bevin tárgyal az egyiptomi kudarc
miatt

London, október 5

Bevin külügyminiszter fogadta a brit külügyminisztérium közepkeleti osztályának főtitkárát és tárgyalásokat folytatott vele az angol-egyiptomi megbeszélések kudarcát következtében előállított helyzetről.

Nyilvánosságra hozzák a német
külügyminisztérium okmánytárát

Washington, október 5

A washingtoni külügyminisztériumban teljes egészében nyilvánosságra hozzák azt az okmány anyagot, amely a német külügyminisztérium és a külügyi hatóságok okmánytárából került az amerikai megszálló csapatok kezére. Az anyag oly terjedelmes, hogy annak közlése sorozatosan 3-4 hétig eltarthat.

Hivatalos közlemény: Papen, Friche
és Schacht nem hagyhatják el
Nürnberget

Frankfurt, október 5

A frankfurti amerikai főhadiszálláson hivatalosan kijelentették, hogy az angol és amerikai hatóságok nem adnak engedélyt arra, hogy Friche, Papen és Schacht amerikai vagy angol fennhatóság alatti területen tartózkodjanak. Ugyancsak nem engedték meg belépésüket a francia zónába sem.

A tárgyalások tovább folynak
a zsidók és arabok között

Washington, október 5

Truman elnök nyilatkozatot adott ki, amelyben sajnálkozását fejezte ki a palesztinai konferencia elhalasztása fölött. Angol részről kijelentették, hogy a tárgyalások a zsidók és arabok között továbbra is folyamatosan vannak.

Az osztrák kormány kikéri Papent
és Baldur von Sebirachot

Bécs, október 5

Az osztrák igazságügyminiszter tegnap táviratban kérte Jackson bíró, a nürnbergi tárgyalás főadóját, hogy adják ki az osztrákoknak Papent és a 20 évre elítélt Baldur von Sebirachot, mert az osztrák bíróság felelősségre akarja őket vonni. Göring visszautasította a védője által készített kegyelmi kérvényt és kijelentette, hogy nem kéri a halálbüntetés átváltoztatását golyó általi halálra. Védője ennek ellenére benyújtotta a kegyelmi kérvényt. Ugyanezt tette Funk védője. Az életfogytiglani börtönre ítélt Hessét valószínűleg még ebben a hónapban elmeegógyintézetbe szállítják miután elmeállapota teljes mértékben csődöt mondott. Időnként megjelenő súlyos hisztériás tünetekben és gondolat kihagyásban szenved, s ezért ha véglegesen nem is, hosszabb időre feltétlenül szükséges elmeegógyintézetben való elhelyezése. Kaltenbrunner és Speer sem folyamodtak kegyelemért.

Munkás — paraszt — értelmiség
egységeit akarsz? Segítsd tanulni a
paraszt és munkás gyermekét: —
adakozz a népi kollégiumra!

Nagy Ferenc írja:

A Kommunista Párt tiszta magyar uton haladva törekszik a magyar szocializmus felé

A Hírlap október 4-i számában Nagy Ferenc miniszterelnök tollából vezérelt jelent meg, amelyben a miniszterelnök a Magyar Kommunista Párt harmadik kongresszusával és a koalícióval foglalkozik.

A vezérelt bevezetésében visszatér a miniszterelnök azokra a nyugtalanító jelenségekre, amelyek a kommunista kongresszust megelőzték és örömmel veszi tudomásul, hogy azok nemhogy válság felé vezettek volna, hanem inkább hozzájárultak a Magyar Kommunista Párt és Független Kisgazdapárt egymáshoz való közeledéséhez.

*Megállapítja, hogy a két párt
tervei között sokkal több az
érintkezési felület, mintsem
gondolni lehetett volna.*

Olvasom a beszédeket — írja többek között a miniszterelnök — s látom, hogy a felszólalók pártjuk munkájáról, szervezeti életéről és tagjainak magatartásáról ugyanazokat a megállapításokat mondták el, mint amelyeket a Kisgazdapárt emberei általában panaszkodni szoktak. Találkoztam majdnem minden kifogással, amit pártunk emberei a Kommunista Párttal szemben emlegetni szoktak és amikért őket következtetéseként a reakció vádjával illetik. Talán a kongresszus után másként lesz és ha a munkaspárti sajtó részt akar venni a Kisgazdapárt megtisztításában, nem hallunk majd kifogást akkor sem, ha a mi sajtónk mutatja a Kommunista Pártból kiinduló visszasszágokra. Rakosi Mátyás azt kérdezi, kivel megy együtt a pa-

Kossa István nagy beszéde a szakszervezetek megvédéséről és a munkanélküliségről

A Szakszervezeti Tanács országos vezetőtestje gyűlést tartott, amelyen Kossa István beszélt. Kijelentette, hogy a munkanélküliség a tökéletes spekuláció következménye. A magyar ipar termelőrejtének legkisebb része sem fogadhatja el a tökéletesen károsító erejét és ahol a mai termelési rend ellen irányuló csoportos támadást tapasztal, ennek az üzemi államosítását, vagy állami kezelésbe való vételét követelhetik.

*Itt az ideje a családi pótlékok
folyósításának és a családi pótlékoknak nem szabad 18 forint-
nál alacsonyabbnak lenni.*

Ki kell javítani a kollektív szerződés hibáit. Hangzott a táppénzek összegének és a betegeségi járulékoknak felemelését. A munkaközvetítőknek csak a szakszervezeteken keresztül szabad történni. A földmunkások és kisbirtokosok érdekképviseleti szervének a 70 ére fennálló szakszervezetet tartásuk, ahol a kisemberek jogait meg is védelmek. A szakszervezetek belső életükbe beavatkozni senkit sem engednek. A szakszervezetek ellen irányuló támadást teljes erővel visszautasítjuk. Az ellenséget nemcsak legyőzzük, de meg is semmisítjük. A reakciónak legkisebb csúfolását is veszély fenyegeti. A kormányunk mi fogjuk benyújtani a szakszerve-

A volt görög külügyminiszter új
választásokat követel

Athén, október 5

A volt görög külügyminiszter Párizsban kijelentette, ha Görögországban megmarad az eddigi rendszer, akkor összefüggésbe kerül északi szomszédaival. Ha ez az összefüggés bekövetkezik, a béke nemcsak a Balkánon, de az egész világon veszélybe kerül. Ennek az eshetőségnek kiküszöbölésére halaszthatatlanul szükséges lenne olyan görög kormány haladéktalan megalkotása, mely magában foglalja

réztszág zömét a munkássággal-
előre, vagy a nagytőkés reakcióval
vissza.

*Válaszom nyílt és félreérthetetlen:
mi a parasztléteget a munkássággal szoros szövet-
ségben akarjuk tartani, mert
ezt a szövetséget mindkét dol-
gozó réteg és az ország érdeké-
ben valónak látjuk és a munkas-
parasztszövetség helyes politikai
értékesítése a dolgozó polgár-
ság érdekeinek megfelel.*

A Kommunista Párt tiszta magyar uton haladva törekszik egy fellogzatos magyar szocializmus felé. Ez megkönnyíti együttműködésünket. Róvai József a paraszti demokráciát kereste rajtunk, de nem találta. Ennek az az oka, hogy mi a népi demokráciát akarjuk, ahol a nép minden rétege egyformán kiveszi a részét az ország vezetésében.

*Rajk László rendet és nyugal-
mat akar, hogy minden dol-
gozó polgárnak jobb életfeltéte-
ket biztosíthassanak. En is
azt akarom és bízom benne,
hogy Rajk László teljes erejé-
vel segítségemre lesz.*

Tudomásul vettem a Kommunista Pártnak azt a követelést, hogy a parasztság jelentőségének és számarányának megfelelően érvényesüljön a köz- és államélet minden területén. Erre az elvre felépíthetjük az új koalíciós alapokmányt, amely újabb hónapokra biztosítaná a magyar demokrácia nyugodt fejlődését — fejezte be vezéreltét Nagy Ferenc miniszterelnök.

zeti törvényt és ez a törvény még több jogot biztosít a szakszervezeteknek, még több befolyást ad a magyar dolgozóknak a saját sorsuk intézésében.

A szakszervezetek értekezlete ezután határozati javaslatot fogadott el, mely a munkanélküliség megszüntetése érdekében kívánja a magyar ipar teljes üzembetűzését. Hitelnek csak olyanok részére való engedélyezését kívánja, amely üzemi minél több munkanélküli foglalkoztatására használják fel. Követeli az ipari árak leszállítását és azoknak a vállalatoknak állami kezelésbe való vételét, melyeknek termelését a vállalkozó csökkenti. A külföldi nyersanyagoknak a bér-munka alapján való feldolgozását kívánja, az építőkezésben a közmunkák megindítását, a munkaidő átmeneti csökkentését és amennyiben a munkanélküliség gyors orvoslása nem válik lehetővé, a munkanélküliség folyósítását követeli.

A határozati javaslat élesen elutasítja azt a támadást, melyet a Kisgazdapárt az érdekképviseleti törvénytervezet ellen és a Földmunkás Szövetség ellen intézett, melyet a munkaközvetítés jogában zavart igyekszik kelteni. A határozati javaslatot átvujtják Nagy Ferenc miniszterelnöknek.

valamennyi pártot. A márciusi választásokat meg kell semmisíteni, meg kell tisztítani a közigazgatást, olyan nemzetgyűlést kell összehívni, mely véget vetne a belső harcoknak.

Kihirdették az új bolgár alkotmányt

Szófia, október 5

Szófiában kihirdették az új bolgár alkotmányt. Az új alkotmány minden 18 évnél idősebb bolgár állampolgárnak szavazati jogot biztosít. Kijelentik, hogy a föld azé, aki megműveli, a magántulajdon és a magánvállalkozást külön termelési intézkedések szabályozzák.

Budapesti jelentik:

A vallás- és közoktatásügyi
miniszter a demokratikus

nevelésről

Kereszturi Dezso vallás- és közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy a demokráciának a nevelést is a saját képére kell átalakítani. A pedagógusok számára nagyobb részt fogadta a világnézeti útmutatást. Hangzott, hogy szabad rendszer nevelhet csak szabad embereket. A tanár legyen anyagiilag független és kicsinyes anyagi szempontok ne alacsonyítsák a pedagógus szellemét. Lehetővé teszi, hogy a haladó szellemű tanítók egyetemi tanárok is lehessenek.

Tilokzatos rakéta-lövedék

robbant Dió... fölött

A kedre virradó éjszaka 11 óra tájban a diósgyőri szénbánya közelében tilokzatos lövedék robbant fel. A robbanás ereje széles körzetben betörte az ablakokat. A lövedék egy méter széles és 80 cm. mély lyucsérét megtaláltak. A tilokzatos lövedék a Bükki irányból érkezett. A robbanás előtt furcsa formájú világító test repült át Diósgyőr felett. A nyomozás folyik.

Rablógyilkosság, a Rózsák-terén

Tegnap éjjeltájban a Rózsák-terének lakói hangos kiáltás és dulakodás zajára lettek figyelmesek. A kiáltásokat női sikolyok, majd pisztolylövések követték. A rendőrség a görögkatolikus templom falánál vértócsában talált egy jóval több 25 év körüli fiatalembert, a szerencsétlen koponyáját súlyos tárggyal teljesen szétrombolták. Személyazonossági iratokat nem találtak nála, valószínű, hogy támadó kiforgatták zsebeit. A főkapitányság büntügyi osztályának Tessényi-főcsoportja ma reggel kiszállt a helyszínre, hogy megállapítsa, hogy van-e köze az elkövetéshez.

Csempészszövetkezet

alapított — internáltak

Jeretzian Ara György 28 éves konstaninápolyi születésű állítólagos örmény állampolgár, aki a Yadács-utca 6. számú házban lakik, egy csempészbanda vezetője volt, amelynek tagjai a felszabadulás óta északkeletre és cigarettát ritkán Ausztriába. A banda tagjai jelenleg külföldön tartózkodnak. Jeretzian később iparjogosi tanács elnöke fuvazott autójával, majd »Fundamentum Szövetkezet« néven vállalatot alapított, amelynek ő volt az igazgatója, tulajdonosa és tisztviselője egyszemélyben. A szövetkezet segítségével különféle tiltott üzleteket is kötött. A bíróság eljárást a gazdasági rendészeti osztály internálta.

Göring felesége

színésznő akar lenni

Göring felesége, aki az 1935-ban Göringgel való házasságkötés előtt Emmy Sonnemann néven ismert berlini színésznő volt, azzal a bejelentéssel fordult a németországi amerikai hatóságokhoz, engedélyt kér a korábbi színésznői működésének folytatásáért. Kérdése ügyében még nem döntöttek.

VÁROSI MOZI

Szombat, vasárnap

Asszonylázadás

Vednyugati dráma MARLENE DIETRICH

Méltó Híradó

Előadások naponta 5 és 7 órakor.

Mai és régi levelezésből származó lemegekért pénz, magyar sorokat vagy külföldi olajkezelő adok. Ir-nyagot is árúsznek. Rózsa-utca 19. Barbanits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.)

Épül a hid

Mint lapunk már több alkalommal közölte, hogy a Zala-olyasóközönségére támaszkodva megépített a temetőhöz vezető hidat. Megható az a szeretet, hogyan a város lakói a Zala e fáradozását méltányolják és a nehéz viszonyok között anyagiilag segítik. A hid építéséhez szükséges összegek a magyar munkásság legkiválóbbjaihoz, az építőmunkásokhoz kerülnek, akik hosszú idő óta hallatlan erőfeszítéseket tesznek, hogy a mai legnehezebb viszonyok között megélhetésüket megtalálják. A hid építése, ha nem is nagy tömegeket, de megfelelő számú munkásságot juttat hetekig kenverhez és az ő munkájuk eredményeképpen a város lakossága megkapja az olyan régen nélkülözött és kívánt átjárót a temetőhöz és a sétaterhez. Nem kell külön hangsúlyoznunk, hogy az építés igen komoly összegeket emészt fel és mint azt már megtartuk, mi sem házalunk, de elvárjuk, mert elvárhatjuk mindenkitől, hogy a hidépítésre szánt összegekkel szerkesztőségünkben leadja. A mai nap a következők adták az építendő hidra:

100 forintot adtak: Ritter András, Tóth József, Tarnóczy Géza, Németh József, Siklósi István, Golenszky Ferenc, Szomolányi Gyula, Szakonyi Ferenc, Kreft József. 70 forintot adott Kreft Gyula. 60 forintot adott Sörtei József. 50 forintot adtak: Unger-Ullmann Elek, Horváth Lajos, Zombori és Grünfeld, Halmos Pál, Millei József, Mezriczky József, Centrál Szálló. 30 forintot adtak: Szakonyi Jenő, Kelemen István. 20 forintot adtak: Savolász József, Tóth János, Kovács és Botka, Drimók Géza. 10 forintot adtak: Andri Károly, Bartos Gyula.

Népi táncok a Tokaji Szüreten

Az október 13-án Tokajra érkező köztársasági elnököt és miniszterelnököt Tokaj-Hegyalja népe lázas készülődéssel várja.

Szeretettel külsőleg is meg akarja mutatni. Ünnepi díszbe öltözik Tokaj. Ünnepi díszbe magyar népe is. Ez az ünnepi dísz: a magyar népviselet. Ha a roánkszakadt szegénység meg is színtelenítette, foltozza is tette azt: mégis a legszebb, legünnepebb nekünk. A magyar paraszterember mégis minden nagy ünnepon ezt veszi elő. És délután a sporttelepen ebben a ruhában mozdul majd táncra Alsóberecki, Cigánd, Erdőbénye, Mikóháza és Takacszada községek népi táncosportja.

A Tokaj-Hegyaljai községeken kívüli Nagykovács, Szatmárokörítő ifjúságát is várja Tokaj, hogy sokszor megcsodált táncukkal felkeltsék a népies versenyt akarását.

Orosz kitüntetések a magyar ellenállási mozgalom résztvevőinek

A Vörös Hadsereg budapesti székházában ünnepélyes keretek között osztották ki azokat a kitüntetéseket, melyeket a Szovjetunió kormánya a fasizmus fölött aratott győzelem és a Budapest felszabadításáért vívott győzelem dicsőséges befejezése alkalmából a küzdelemben résztvevő magyar állampolgároknak adományozott.

A szakszervezetek élesen követelték a városi erdők titkáinak feltárását

A szakmaközi bizottság és szakmaközi választmány csütörtökön délután 6 órakor a Csengeri-ut 6. sz. alatti székházukban közös rendkívüli ülést tartott, amelyen a szönyegen levő legsürgősebb problémákat beszélték meg.

A tárgyalás a leghatározottabb tiltakozását jelentette be azok ellen a hangok ellen, amelyek tudni vélik, hogy a megindítandó közmunkákat

a régi idők gyászos emlékeként nem a kollektív szerződés keretein belül, hanem szükségmunka formájában adnak ki.

A szakszervezeti bizottság, a nagyválasztmány egységesen megállapította és elhatározta, hogy ennek még a gondolata ellen is a legélesebb harcot indítja.

A közös rendkívüli ülés határozati javaslatot fogadott el, amelyben a szakszervezetek több mint 10.000 tagja nevében

követeli a Zala által megírt városi erdők titkáinak feltárását, az akták hatádektalan átvezetését, az erre vonatkozó tanúk azonnali

kihallgatását és a bűnösök felelősségre vonását.

A felszólalások egybehangzón megállapították, hogy eljött az ideje ennek a mindenki által régen tudott ügynek a tisztázására, hogy a város, amely a közmunkákat szegénysége miatt megindítani nem tudja, azért került ebbe a helyzetbe, mert legelőbb jövedelmétől egyrészt bűnös kezek, másrészt páratlan nemzetromlás és hanyagság megfosztotta.

A szakmaközi bizottság teljes erkölcsi erejét latba veti, hogy a városi erdők kérdése mindaddig napirenden maradjon, amíg az ügyet a legapróbb részletekig ki nem vizsgálják.

Foglalkoztak ezután a városi B-lista ügyével és megállapították, hogy amikor 25 éve szolgálatot teljesítő utcáseprőket és kisembereket a százalék miatt kíméletlenül B-listára tettek, azokat akik az inflációs időkben teljesen ingyen, papírronnyókért végezték a köz érdekében fáradságos munkájukat, ugyanakkor nyugatról visszaszivárgott és a mult érában szerepet vállaló egyének meg ma is hivatalukban élnek.

Ordas Pál kiváló MAORT mérnök elhurcolóinak bűnügyét tárgyalja kedden a népbíróóság

A nagykanizsai népbíróóság október 8-án, kedden tárgyalja Rákos György lispezentandriasi lögyveres pártiszolgálatvezető háborús bűnügyét. Ezen a napon tárgyalja a népbíróóság Bábafi Lajos nyilas MAORT tisztviselő bűnügyét, akinek ügyében augusztus 8-án volt kitűzve a tárgyalás, azonban a győri internálótábor parancsnoksága elmulasztotta a tárgyalásra elővezetni. Bábafi a nyilaskeresztes pártba 1944 decembereben lépett be. Rövid idő alatt Simon György járásvezető helyettesé és szellemi irányítója lett. Letenyén, Lovásziban és Bázakerettyén propaganda előadásokat tartott.

Jelen volt Ordas Pál MAORT mérnök letartóztatásánál. Része volt Ordas mérnök. Albrecht és Spurnann községmesternél baloldali gondolkozású MAORT alkalmazottak elvitelében, akik

Nagyarányu változások az angol kormányban

London, október 6

Nagyarányu kormányváltást jelentettek be az angol kabinetben. Az angol kormány fehérvonalvet adott ki, mely javaslatot közöl egy honvédelmi központi minisztérium megszervezéséről. Ezek szerint új honvédelmi minisztériumot állítanak fel, amely mindhárom hadsereg, a szárazföldi, légi és tengeri hadsereg működését összehangolná és az ehhez szükséges törvényjavaslatokat jóváhagyná. A legelőbb felelősség továbbra is a miniszterelnök kezében marad. Ő lesz a kormány védelmi komitéjának elnöke, amely tisztséget még Churchill állította fel a háború alatt. Alexander eddigi honvédelmi miniszter lemondott és Attlee miniszterelnök előterjesztésére az új hadügyminiszter John Bellinger lesz, aki fiatalabb ember és sok tapasztalatot szerzett a háború alatt. Ő lesz a honvédelmi komité helyettes elnöke és az ő hatáskörébe tartozik valamennyi, a honvédelem keretébe tartozó kérdés. Beleértve a tudományos kutatásokat, a katonai nevelést és a stratégiai terveket mindhárom hadsereg vonatkozólag. A hadügyminisztérium átalakítását az angol hadsereg folyamatos fejlődése tette szükségessé. Az admirális első lordja George Hull,

Sopron-Kőhidára kerültek, a honnan vissza sem tértek.

A MAORT gépi felszereléseinek nyugatra szállításában is része volt.

Csütörtökön, október 10-én Mester János volt hadnagy ügyét tárgyalja a népbíróóság. Mester János ügyében augusztus elsőjén volt tárgyalás, akkor azonban elnapolta a népbíróóság a tárgyalást bizonyításkiegészítés miatt. Az akkor megtartott tárgyaláson kiderült, hogy Mester hadnagy milyen kogyetlenül bánt a hozzá beosztott munkaszolgálatosokkal. Naponta 16 csille föld kifermelése helyett 30 csille kitermelését követelte meg. Azzal fenyegette meg a munkaszolgálatosokat, hogy gázkamrába juttatja őket. Az ő százada volt az egyetlen munkaszolgálatos század, ahol az emberöket felesekették Szalásira. Mester az akkori tárgyalás alatt cinikusan tagadott mindent és arra hivatkozott, hogy csak parancsra cselekedett.

a légügyi miniszter Noel Baker lett, Lord Winstert, aki lemondott a polgári repülésügyi tárcáról, Cyprus kormányzójává nevezték ki.

Rövidesen találkoznak a magyar és osztrák államférfiak

Nagy Ferenc miniszterelnök nyilatkozatot adott a Pécsen megjelenő Pécsi Naplónak. Ramutatott arra, hogy minelyt megkezdődik Deikel-Európa rendezése és a kisnemzetek több őszinteséggel állanak egymás oldalán, Magyarország és Ausztria között szoros gazdasági kapcsolatot fog kialakítani. Valószínűleg a két ország államférfiai a közeljövőben találkozni fognak egymással. Az október 13-iki tokaji szüret alkalmából is több osztrák miniszter a magyar kormány meghívására Magyarországra érkezett.

10 évi fegyházat kapott a halál-sorsjátékkal gyilkoló munkásszad parancsnok

A népbíróóság tízevi fegyházra ítélte Német András volt munkásszadparancsnokot, aki a IX. ko-

lozsvári hadtestnél szolgált és szerb és zsidó munkaszolgálatosokat agyonlövetett. A kivégzendők nevét bekezdőlistemű őrmesterével sapkából huzatta ki és azokat, akik a halál sorsjáték első húsz céduláján szerepeltek, agyonlövötte.

Pártnap a Szociáldemokrata Pártnban

E hó 8-án, kedden délután 6 órakor az október 8-án tartja a Szociáldemokrata Párt, amelyen a mult koldi pártnapról hirtelen megbetegedése folytán távolmaradt Pora Ferenc MAORT mérnök fogja megtartani előadását "A fizikai és szellemi munkások egyetértéséről". A másik előadó Szende László honvéd százados lesz, aki "A honlap honvédsége" címmel tart előadást. Szende László ma nagy érdeklődéssel számot tartható előadása vezetési fogja azt a hatalmas úrt, amely a mult honvédségét a magyar néptől távolítottta és ugyszólván az úri osztály honvédségévé tette, amellyel sommi közössége nem volt a dolgozó magyar népnek. A honlap honvédségének a magyar nép honvédségének kell lenni és Szende László százados előadásának kell reá világitani, hogy minő feladatai lesznek ennek a honvédségnek és hogy milyen fontos szerepet tölt be a honvédség nemcsak katonai és rendészeti szempontból, hanem az ifjúság nevelése szempontjából is. Az előadásokat a hét bel- és külpolitikai eseményeiről szóló beszámoló fogja kiegészíteni. A pártnapon minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szívesen látunk.

A hétről-hétre minden kedden lezajló pártnapok nemcsak szocialista világszomlélettel kívánják megismertetni a hallgatóságot, hanem az általános tudást, műveltséget kívánják fejleszteni, hogy mindenkinek a megfelelő kritikai képessége kifejlődjék, hogy ne lehessen többé vakon vezetni a magyar népet a pusztulásba. A Szociáldemokrata Párt heti pártnapjaival tehát fontos kulturális missziót is tölt be.

Dr. Papp Endre főispán is jelen lesz Kovács Imre politikai beszámolóján

Tegnap számunkban közöltük, hogy Kovács Imre nemzetgyűlési képviselő, a Parasztpárt egyik kiváló tagja, vasárnap délelőtt 11 órakor a Deák Ferenc-téren politikai beszámolót tart. A beszámolón, amelyre városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg, Zala vármegye főispánja dr. Papp Endre is elfőn és valószínűleg fel is szólal. Rossz idő esetén a gyűlést a Szociáldemokrata Párt dísztermében tartják meg, mert a színház épületét erre az időre más célra már előbb lefoglalták.

Több értelem, több hit, több erőmentény a tanulás nyomán: — adakózz a népi kollegiumra!

Eladó Szekeres József-u. 59. sz. lakóház sürgősség miatt minden elfogadható árrért, belváros csendes utcájában 1x2 és 13 szobás összkomfortos, mindkettő utcafékaszobás lakóház, belterületen 3 szobás, összkomfortos, szép kertes családiház, a város minden részén kertes lakóházak, Balatonfenyvesen, közvetlen a kislakos mellett, teljesen új, 2 szobás villa 8000 Ft-ért, fenyeveserdő legszebb részén, nagy villa 15.000 Ft-ért.

Megvételre keresek megbízót (re szere a Zárda- és Somogyi Béla-p. (volt Király-u.) felső részén bármely nagyságu ingatlan azonnali fizetéssel.

1225 Ingatlanforgalmi Iroda Klapczy-u. 27.

Sportrovat

A MAORT MSE minden tekintetben felkészülten várja a Ferencvárost

Délután 3 órakor kezdődik a Ferencváros—MAORT MSE mérkőzés

A Ferencváros október hatodikai nagykanizsai vendégszereplése a városnak nemcsak számottevően jelentős sportérdekessége, de — joggal mondhatjuk: — széleskörű érdeklődést kiváltó társadalmi esemény is. Az emberi fejlődés örökérvényű arany szabálya nélkülözhetetlen fontosságúnak írja elő a jobbnak a tökéletesebbnek alapos megismerését. Nem tudunk számot adni képességünk, eredményességünk felől, ha nem jutunk hozzá az értékmérő összehasonlításhoz. Afonatkortathatjuk ezt természetesen a sportra, illetve jelen esetben a labdarugásra is. A labdarugósport szerkesztési felépítése különböző osztályú csapatok tömegét foglalja magába. Természetes, hogy az egyes osztályok játékkultúrájának gyakorlatban való megnyilvánulása különböző színvonalat is eredményez. A fejlődés szempontjából döntő fontossággal bír a különböző osztályban lévő csapatok minél gyakoribb találkozásának. Nagykanizsa földrajzi fekvésénél fogva mostoha helyzetben van, mert a távolság rendkívül nehezíti a fővárosi labdarugással való kapcsolatfelvételt. Ezt tekintetbe véve, a város sporttársadalmi nevében csak elismerésünket fejezhetjük ki a MAORT MSE vezetőségének, mely hosszú utánjárással ven-

déjjátékra nyerte meg labdarugó-sportunk büszkeségét, a Ferencvárost. A MAORT vezetőinek és tagjainak sportszeretete és áldozathézsége folytán nemrég épült fel Nagykanizsán az új sportpálya, a sportnak ez a megvesztegetett szép hajléka, melyre büszke lehet nemcsak a pályatulajdonos egyesület, de az egyetemes magyar sport is. Meggyőződésünk, hogy az egyre izmosodó vidéki sport újabb fellegvára lesz Nagykanizsa.

A főtéri szép gyepes pálya kifogástalan állapotban várja a vasárnapi mérkőzés csapatait. A rendező egyesület fáradságot nem ismerő vezetői az előkészületek utolsó aintárait végzik. Az az érzésünk, hogy a Ferencváros egy felejthetetlenül szép vasárnap örökké élő emlékét viszi magával Nagykanizsáról. A hétközi edzésen a játékosok nagymérvű javuló formáról adtak tanúságot s külön feltűnt elszánt akaratuk. A csütörtöki kétkapus játékon szereplő csapat új kombinációját már — a legutóbbi választmányi ülésen megbízott — ötbizottság állította össze, úgy véljük — szerencsés kőzzel. Az új összetételű védelem s az új embereket foglalkoztató támadó sor a vezetőség és a szurkolók teljes bizalmát bírja.

A MAORT MSE vezetője nyilatkozik a Zala tegnapi cikkére

Felkores.ük Majerszky Béla üzemvezető bányamérnököt, a sportegyesület szakavatott kezű elnökét, aki a Zala részére a következő nyilatkozatot adta:

A vasárnapi mérkőzéssel kapcsolatban nem akarok részletek kérdéseket ismertetésbe bocsátkozni, hiszen munkatársaim már megtették ezt. Inkább felhasználom az alkalmat, hogy tisztázzam az NVTE-vel való közös mérkőzésrendezés ügyét, mely a nagykanizsai sportkörök elmúltheti állandó beszédtemája volt. A Ferencvárossal több hete folytattunk már tárgyalásokat vendégszereplésével kapcsolatban. Amikor a fővárosi csapat nagykanizsai vendéjateka konkrét formát öltött, ezt az NVTE tudomására hoztuk. A vasutascsapat ekkor még nem tudta,

hogy október 6-án bajnoki, vagy barátságos mérkőzés lesz-e. Hétfőn, szeptember 30-án játékgendélyt s mérkőzésvezetőt kértünk és kaptunk is a labdarugó szövetségtől, mely körülményt szintén tudtuk az NVTE-vel. A vasutasegyesület viszont csak kedden tudta meg, hogy vasárnap a Csepel fogadhatja. Több körülményből kifolyólag jogosan elvárhattuk, hogy a — mindkét egyesület érdekeit szolgáló — meg egyezés ügyében ők közeledjenek hozzáunk. Erre hiába vártunk s így történhetett meg, hogy a város érdemes sportközönségének október 6-án le kell mondania az egyik mérkőzés megtekintéséről. Amit tőlünk elvárhattak, azt a sportzsolidaritás határára túlhaladva, megtettük.

Kiss László

Ökölvívó-mérkőzés

BTK—NVTE

vasárnap délelőtt 11 órakor

A BTK öt évvel ezelőtt mérkőzött először Nagykanizsán és győzött. S:4-re, de az amit a BTK ökölvívók Torma II-vel itt produkáltak, örökre maradandó lett a kanizsai szurkolók részére. A BTK ökölvívó csapata az ország legnépszerűbb együttese és tökéletes képviselője az ökölvívó sportnak. Mi vidékiek is tanultunk azóta. Most már minket ismernek ott fent Pesten, sőt most már számolnak is velünk. Most másodsorú hívjuk ki az egyik I-osztályú nagyszerű ökölvívó csapatot, hogy tudásunkat mérlegre tegyük és közte hasonlatosságot szerezzünk. A nagy nevetől már nem félünk, felkészültünk és mint egyedüli ökölvívó csapat múltán fogjuk képviselni Nagykanizsa város színeit. Ertesülések szerint a BTK a következő összeállításal áll ki: Légcsúly: Horváth és Bednai, az utóbbitől kapott ki Rácz a magyar bajnokságon, most újból találkoznak. Harmatsúly: Rauth. Pehelysúly: Torma I. Szekszárdival mérkőzik. Könnyűsúly: Németh. Válósúly: Barinka II. Középsúly: Lányi. Bükivel mérkőzik. Felnehézsúly: Hornyák. Nehézsúly: Hárty. Tekintettel az óriási érdeklődésre,

a pénztárt már reggel 8 órakor a gimnázium tornaterme előtt két helyen nyitjuk meg.

Sporthírek

Az NTE folyó hó 6-án, vasárnap délután a vasutas sporttelepen a Csepel—NVTE barátságos mérkőzés előtt játsza le bajnoki mérkőzéseit.

Egynegyed 1 órakor Csurgó—NTE II. Az NTE II. csapata megérsítettten áll ki Csurgó ellen és előreláthatólag első győzelmét szerezheti meg.

Egynegyed 3 órakor PVSZ II.—NTE I. bajnoki mérkőzés. Ezen a mérkőzésen fogja beigazolni az NTE együttese, hogy érdemes velük foglalkozni és a jónévű ellenfél ellen tudásának, erejének teljes beadásával fognak küzdeni az értékes két pont megszerzéséért.

4 órakor Csepel NB I.-es nagy-névű csapata játszik barátságos mérkőzést az NVTE I. csapatával. Ez a program meg fogja mozdítani Nagykanizsa sporttársadalmát.

Az NB. II. Nyugati csoport őszi sorsolása (1946/47).

Oktober 13-án: Kistext—KMTE, NVTE—Pécsi VSK, Mogúrt—SVSE, Győri Máv—Székesfehérvári Máv, Székesfehérvári TC—DVSE, Partizán SC—Szombathelyi Barátság, Pécsi DVAC—Tatabánya SC.

Oktober 20-án: DVSE—Győri Máv, Székesfehérvári Máv—Mogúrt, SVSE—NVTE, Pécsi VSK—Kistext, TSC—Partizán, Sz. Barátság—SzTC, KMTE—Pécsi DVAC.

Oktober 27-én: Pécsi PVSZ—KMTE, Kistext—SVSE, NMTK—Székesfehérv. Máv, Mogúrt—DVSE, Győri Máv—Szombathelyi Barátság, SzTC—Tatabánya, Partizán SC—Pécsi DVAC.

HIREK

A rádió vasárnapi műsora

Budapest I. 6.45 Hírek. 7.05 Roggeli zene. 8 Szórakoztató hanglemezek. 9 Római katolikus vallásos félóra. 9.30 Görög katolikus vallásos félóra. 10 Hírek. 10.10 Evangélikus istentisztelet. 11 Mártírok napja. 12 Déli harangzó, hírek. 12.20 Október 6. Bóka László összeállítása. 13 Rádiózenekar játszik. 14 Hírek. 14.10 Magyar muzsika. 16 Hírek. 16.10 Cigányzene. 16.30 Közvetítés a magyar—osztrák labdarugómérkőzéséről. 17.20 Falurádió. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 20 Hírek. 21 Rádió hangja. 21.35 Népszerű operariák. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek, sporthírek. 22.25 Verunkosok. 22.40 Vöröskereszt közlemények. 22.50 Magyar dallamok. 23.10 Hírek és krónika angolul s franciául. 23.30 Lemezanti-quárium.

Budapest II. 20 Liszt-művek. 20.40 Dalok és hangszerszólók. 21 Hírek. 21.20 Beethoven és magyar mesterek művei.

A rádió hétfői műsora

Budapest I. 8 Háztartási tanácsadó. 9 Kolompár László cigányzenekara muzsika. 12.15 Beethoven: B-dur trió. 13 A gejzirek szigete: Island. Kreutzer Sandor előadása. 13 óra 15 percet Szamosy Ferenc jazz-zongoraegyüttese játszik. 13.45 Szövetkezeti negyedóra: 14.20 Jáki Tóth Pál szalonzenekara játszik. 16.10 Molnár Agnes és Kósa György hegedű-zongora szonátákat játszanak. 16.45 A vízgazdálkodás szerepe jövőnk szempontjából. 17 Párthíradó. 17.10 Balogh Ilona francia szonókat énekel. 17.30 Az ifjuság hangja. 18.15 Magyar táncszámok. 18.30 A hatujjú fiú. Szép Ernő novellája. 18.45 Magyar Thália című sorozat III. része: »Kocsonya Mihály házassága.« Ismeretlen szerző műve 1765-ből. Átdolgozta dr. Galamb Sándor. Bevezetőt mond dr. Sik Sándor. Rendező Abonyi Géza. 19.25 Walton: Kirakat, táncszvit. 19.45 Az arabok. Scheer Tibor előadása. 20.20 Magyar muzsika. A Rádiózenekar játszik. Vezényel Ferencsik János. Közreműködik Berni Akos hegedű. 21.20 Mi történik a világgazdaságban. Dr. Kiss Dezső előadása. 21.40 Orosz nyelvtanítás. 22.20 Filmdalok, hanglemezek. 22.35 Külföldön lévő magyarokhoz. 22.45 Banda Ede cimbalmon és Gaudi Tassi tárogatón játszanak. 23.30 Hadifogoly híradó. 23.40 Rádió kereső hírszolgálat.

Az aradi vértanúk emlékmiséje

A ferencrendi plébániahivatal az aradi 13 vértanu emlékünnepe alkalmából a plébánia templomában vasárnap október 6-án d. e. fél 10 órakor hivatalos ünnepi szentmisét tart, amelyre a területén székelő összes hivatalokat, iskolákat, egyesületeket, testületeket stb. ezufon is meghívja.

Uj szentmise a paristáknál.

A helybelyi paristá templomban az iskolaév alatti általános iskolások részére kezdett fél 10-es misén kívül a hívek részére fél 11 órai szentmisét is fognak tartani vasár- és ünnepnapokon szentbeszéddel.

Inspekciós gyógyszerár ma:

Oktober hó 5-én Igazság, F6-ut 12.

— Előítéletek az értelmiség körül. címen tartja a nagykanizsai Szociáldemokrata Párt értelmiségi csoportja október 7-én, hétfőn délután 6 órakor előadó-délutánját a párt helyiségében. Előadó: Barbarits Imre. Minden érdeklődőt ezufon hív meg és vendégeket szívesen lát a Vezetőség.

MAORT sportbál a Ferencváros részvételével

Szombaton este 8 órai kezdettel a MAORT Munkás Sport Egyesület sportbált rendez a Szociáldemokrata Párt dísztermében, melyen valószínűleg résztvesznek a Ferencváros játékosai is. A sportbálra mindenkit szeretettel meghív a MAORT MSE vezetőség.

A Magyar Kommunista Párt

nagykanizsai szervezete október hó 9-én, szerdán este 6 órakor pártnapot tart. Előadó: Hegyi János, aki a MKP III. Kongresszusáról tart beszámolót. Pártállásra való tekintet nélkül mindenkit szívesen látnak.

Fuvar vállalkozás

öttonnás tohergépkocsival, ha holt pótkocsival. Horváth Gyula Mafon fuvarozó Nagykanizsa, Teleki-ut 67. szám. Telefon 164.

Válaki közölcra hozzám juttatott 10 forintot. Az összeg rendeltetésének tisztázása végett sziveskedjek a nyomdában felkeresni. Brónyai Lajos

APRÓHÍRDETÉSEK

Bort, mustot minden mennyiségben veszek. Papp bornagykereskedő, Csengeri-utca 22. 1247

Bizalmát a legmagasabb napi áron veszek. Koronczay, Kozraktarak. Irodá: László herceg utca 4. 1271

Konyha- és virágkerteszt feles gardálkodásra keresetek Kanizsa határában lévő gazdaságba, jó bizonyítványokkal. Cim a kiadóban. 1267

Eladó kifogástalan fejbstehtén, új, nagy kert felől kiadó, Vár ut 10 dekan 3-tól. 1284

Műhely, raktár garázs céljaira alkalmas 6x20 méteres helyiség kiadó. Cim a kiadóban. 1267

Étkérdőmet Szent Imre hg.-u. 5. sz. alnt megnyitottam. Szives pártfogást kér Lévencz Jánosné. 1288

Női kerékpár eladó. Magyar-u. 32. 1288

Jókarban lévő
Austin-traktor
1900-es Hofher-cséplőgéppel
sürgősen eladó. Ár meg-
egyezés szerint.
Dávid Antal, Sormás, 204. sz.

Hirdetmény.

Az 1.170/1946. P. M. sz. rendelet alapján közhírré teszem, hogy Hajnal (Hochmann) József nagykanizsai lakos elköszött mezőgazdasági ingatlanait és pedig 1 kat. hold 88 □-öt szántót és 1563 □-öt rétet a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság 66.101/2 1946. II. sz. rendelet alapján hasznoberbe fogom adni.

Mindazok, akik az ingatlanokat hasznoberbe akarják venni írásbeli ajánlatukat hivatalomhoz nyújtják be 8 nap alatt.

Bővebb felvilágosítást hivatalomban az érdeklődők megkaphatják. 1286 Polgármester.

ZALA demokratikus politikai napilap Szerkesztő: Benze Jenő főszerkesztő Szerkesztőség és kiadóhivatal: F6-ut 3. Telefon 11. Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa Szerkesztésért és kiadásért felel Benze Jenő. Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdért felel: Zalay Károly.

ZALÁ

Gyöngyösi János külügyminiszter a berni magyar követség meglátogatására Svájcba utazott, de a magyar béketervezet feletti plenáris vitára visszatér Párizsba.

Visinszky: Kikötőbe érkezünk, amely ugyan nem a végső, de elvezeti az emberiséget a béke révébe

A békekonzferencia munkája utolsó stádiumba érkezett. A teljes ülésig még csupán 3 nap áll rendelkezésre az orosz békeszerződés megvitatására, ezután egy-egy napot szentelnek a magyar, román, bulgár és finn békeszerződések megvitatására. Meggyorsítja a munkát az is, hogy a békekonzferenciát október 15-re be kell fejezni. A békeértekezlet teljes ülésére elfogadták a külügyminiszterek által javasolt ügyrendet.

Elfogadták a szovjet javaslatot, melyszerint a konferencia teljes ülésén a békeszerződések végleges szövegezését a bizottságok jelentése alapján végzik.

Uj módosító javaslatokat most már nem lehet tenni, és még így is naponta valószínűleg három ülésre kerül sor. Az utolsó munkában álló bizottság valószínűleg ma fejezi be munkáját. A bizottságok teljes ülésének javaslatai a külügyminiszterek tanácsa elé kerülnek és ha ezek jóváhagyják, a plenáris ülésen megállapítják a békeszerződések végleges formáját.

A londoni rádió párizsi külön tudósítója beszámolt a békeértekezlet legutóbbi érdekes eseményéről. Elmondotta, hogy módjában állott betekinteni a magyar politikai és területi bizottság jelentéseibe. A jelentés 14 pont elfogadását ajánlja. Az első cikkelyre vonatkozóan az eddigi többség a nemzetek valamennyi javaslatát a teljes ülés elé utalja.

Az egyetlen pont, amelyben nem tudtak megegyezni és így a teljes ülésen elénk vitára ad majd alkalmat, az, hogy a békeszerződésből eredő egyes vitás kérdésekben a három nagyhatalom megbízottainak határozata elegendő-e, vagy nemzetközi titélészek döntésén.

A Szovjetunió javasolta, hogy a végső döntést a nagyhatalmak hozzák meg, azonban ez a javaslat sem kapott kétharmadrész többséget. A szovjet delegáció szombatán egyébként két hatalmas sikert aratott Párizsban.

Mindakettő Visinszky érdeme. Visinszky az olasz politikai és területi bizottság utolsó ülésén szólalt fel afrikánus nyelven és beszédét minden jelenlevő hatalmas tapsal fogadta. Ugyanis megköszönte Smuts délafrikai elnöknek a békekonzferencián tett javaslatait.

A második sikert beszédének befejező részével érte el, amikor a következőket mondotta:

„Kikötőbe érkezünk, amely ugyan nem a végső, de a legjobb uton vezet az emberiség békés közhitére felé.”

A békeértekezlet hírei

Gyöngyösi titkokozott

Párizs, október 7
Gyöngyösi János külügyminiszter levelet intézett a békeértekezlet elnökségéhez és leveleiben titkokozik az ellen, hogy a magyar béketervezet gazdasági cikkelyeinek tárgyalásakor a magyar delegációt nem hallgatták meg és észrevételeit figyelmen kívül hagyták. A magyar bizottság szombat délutáni ülésén egyhangulag tudomásul vették a Magyarországgal kapcsolatban készített jelentést.

Gyöngyösi külügyminiszter ebéden látta vendégül a jugoszláv békeküldöttség Párizsban időző tagjait.

Orosz javaslatra napirendre tűzik a megszálló csapatok kérdését

Newyork, október 7

A szovjet kormány kérte, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének nagygyűlésén tárgyalják az ellenségeskedett országok területén tartózkodó idegen csapatokat. Trygve Lie főtitkár hozzájárult, hogy a kérdés napirendre tűzzék.

A pápa nem tesz lépést a nürnbergi elítéltek ügyében

Róma, október 7

A Szentszék szóvivője közölte a Reuter-iroda munkatársával, hogy a pápának nincs szándéka lépéseket tenni a nürnbergi elítéltek megkegyelmezése érdekében. Hozzáfűzte, hogy az elítéltek büntetését teljes mértékben megérdemelték büntetésüket.

A jugoszlávok leszállásra kényszerítették egy angol futargépet

Belgrád, október 7

A Nisnél leszállásra kényszerített brit repülőgép ügyében a

belgrádi brit nagykövet szombaton eljárt a brit repülőgép utasainak kiadatása ügyében. Megbízható helyről szerzett értesülés szerint a jugoszlávok azért kényszerítették leszállásra a repülőgépet, mert nem ismerték fel teljesen felségjelvényeit. A Reuter szerint a jugoszláv kormány utasítást adott ki, hogy a leszállásra kényszerített brit repülőgép folytathatja útját.

Hansson svéd miniszterelnök meghalt
Hansson, svéd miniszterelnök 71 éves korában hirtelen meghalt. Halálát szívszélhúdás okozta. Utóda ideiglenesen Udden lesz.

Megdöböntő hírek Szlovákiából

Pozsony, október 7

Az október ötödikére virradó hajnalon Vágfarkasd, Negyed és Galánta községben megjelentek a szlovák telepítési bizottság emberei és megtették az intézkedéseket arra, hogy a legrövidebb időn belül megindítsák az áttelepítendő magyarok csoportjának kitelepítését Magyarországra. Október hetedikére új névsor összeállítását rendelték el, amelyet állítólag a pozsonyi magyar meghatalmazottnak szándékoznak átnyújtani. Az utasítás értelmében az új névsor elkészítésének, valamint a szállítmány előkészítésének a

legnagyobb titoktartás mellett kell történnie. Attól tartanak, hogy Párizsból érkező esetleges intézkedés meggátolhatná a szlovák telepítési hivatal tervei végrehajtását.

Sztalin, Attlee, Truman találkozó újra Potsdamban lesz

London, október 7

A Tyndall Express szerint Sztalin, Attlee és Truman között tervezett találkozóról azt írja, hogy az Potsdamban lenne és itt tárgyalnák azokat a kérdéseket, amelyekben a párizsi konferencia nem tudott megegyezni.

Budapestről jelentik:

„Sub laura alma matris” avatják a végig kitüntetéssel végzett doktorokat

A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete szerint azok az egyetemi hallgatók, akik valamennyi szigorlatukat kitüntetéssel tették le és doktori értekezésüket is kitűnőnek minősítették, „Sub laura alma matris” megjelöléssel lesznek doktorra nyilvánítva.

Elfogták Erzberger egyik gyilkosát

Erzberger egyik gyilkosát, Heinrich Schulzot, a napokban elfogták

Megszűnnek a vármegyei főkapitányságok

A belügyminiszter rendelete értelmében a vármegyei rendőrkapitányságok október 31-ig megszűnnek. A törvényhatósági városokban a főkapitányságok helyett kapitányságok lesznek. Ezekbe olvadnak bele az ott működő járási kapitányságok is.

A politikai rendészeti osztály helyett a magyar államrendőrség államvédelmi osztálya lép működésbe és működési köre kiterjed az egész országra.

A vidéki rendőrség minden vármegyében külön felügyelői körzet alá fog tartozni, kivéve a hódmezővásárhelyi és szegedi rendőrségeket, mely telepek felett a vidéki főkapitányságok vezetője gyakorolja a felügyeletet.

Németország amerikai övezetében. Schulz, aki a náci időkben SS csoportvezető volt, rövidesen német bíróság előtt felel gyilkos merényletéért.

Emlékeztünk szerint Schulz volt az, akit Gömbös nagytetényi villájában ujtattak a gyilkosság után.

Halálra ítélték a theresienstadti hóhért

A bécsi népbiroság többnapos tárgyalás után csütörtökön halálra ítélte dr. Siegfried Seidit, a terezini (theresienstadti) koncentrációs tábor hírhedt parancsnokát. Terezinben számtalan ember pusztult el. Seidi egyébként a magyarországi zsidóság deportálásában is irányító szerepet játszott.

Nyomtalanul ellűnt egy soproni rendőrfőnök

A péntekre virradó éjszaka a járási kapitányság két rendőre Sopronból újrjáró szolgálatban kerékpáron egy Fertő melletti községbe indult. Első állomásuk Balf lett volna. Ott egy visszashökött volksbundistát kellett elfogniok. Az újrát azonban titokzatos körülmények között eltűnt. Sem Sopronban, sem az emített községben, sem családjuknál nem találták meg. A soproni járási kapitányság széleskörű nyomozást indított az ügy felderítésére.

Elfogták az újpesti vasdorongos gyilkosnőt

A tegnap kiadott közlés alapján az újpesti kapitányság detektívjei ma reggel elfogták Pongó Antalné született Sándor Etel 42 éves gyármunkásnőt, az újpesti vasdorongos gyilkosság tettesét. Pongóné albertben lakott Csikós Lászlónénál, akit aztán meggyilkolt és kirabolt. Mivel mindketten több ízben megfordultak az újpesti Jehovások között, a nyomozás ebben az irányban indult el és a szekta vezetőinek utmutatásai alapján járt sikerrel a rendőrség munkája. A gyilkosnő ma délben bevitték főkapitányságra és megkezdtek részletes kihallgatását.

Baltás rablógyilkosság Jánoshalmán

Borzalmas rablógyilkosság tartja izgalomban Jánoshalma község lakosságát. Az elmúlt éjszakán a községből kivezető úton holtan találták Gosztonyi János jánoshalmi jómódú gazdalgényt. A gyilkos a tett elkövetése után teljesen meztelenre vetkőztette áldozatát és fejét baltával a felismerhetetlenségig szétromcsolta. Az azonnal megindított erélyes nyomozás eredményeként a gyilkost hamarosan kézrekerítették. Ribár Jánosnak, a hartai fegyintézetből szökött fegyencnek személyében. Ribár a kihallgatáson beismerte a rablógyilkosságot. Áldozatát orvul, hátulról ütötte le.

Két évet kapott a Rádió nyilas vezérigazgatója

A NOT pénteken tárgyalta másodfokon dr. Frigyesy János, a Rádió volt vezérigazgatójának és dr. Hável Béla alelnöknek az ügyét. Hável Bélát főmentették, Frigyesy János büntetését kétévi börtönben állapí-

tották meg, de a vagyonekhoz mint vele szemben méltánytalan, mellőzték. Az ítélet indoklásában utalt a bíróság arra, hogy a vádlott mint nyomatékos enyhítő körülményre nem hivatkozhat, hogy 1944 október 15-én a kormányzó felhívását bemondotta, ugyanis a nyilasok uralma alatt mégis helyén maradt, jóllehet mások visszavonultak.

Üldözötteket hurcoltatott el az ápolónő — életfogytiglani fegyházra ítélték

Kazy Ferencné született Csapó Elek ápolónő, aki 1944 végén a legszélsőségesebb magatartást tanúsította és több üldözöttet német katonákkal és nyilasokkal elhurcoltatott, akik közül számosan még ma sem tértek vissza, súlyos terhelő tanúvallomások után a népbíróság életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélte.

Megkezdődött a temetői hid építése

Ma reggel hét órakor megkezdtek a temetői hid építését. A Zala hidépítési akciója tehát tette vált és ígérhetjük, hogy Mindenszentek napján elhunyt szeretteinkhez már ezen a hidon mehetünk át. A szükséges összeg a kezdeti munkák elvégzéséhez már együtt van, de további erőfeszítésekre van szükség, hogy azt zavartalanul be is fejezhessék. Mindenkit felkér a Zala, hogy a hidépítés céljaira szánt összeget a Zala szerkesztőségébe adja be. Mogható az a lelkesedés és szeretet, amit ezen a téren tapasztaltunk és minden remény éppen ezért megvan arra, hogy a szükséges összeget időre össze is gyűjtjük.

A hídépítés tehát megkezdődött. A hídépítés kezdeti stádiumában még csak tizenöt munkás dolgozik Horváth Lipót építőmester vezetésével. A hid helyét már kijelölték. A régi hid mellett, annak jobb oldalán építik meg. Az a szándék, hogy az új, ideiglenes hidat egyvonalban építsék a temető kapujával, nem sikerült, mert ebben a esetben a hidat a régi, felrobbantott hidra kellene építeni. Ez a körülmény pedig meggátolná a végleges hid felépítését, mert akkor az ideiglenes hidat le kellene bontani. Legelső munka, amit el kell végezni, a két pillér alapjának megépítése. Ehhez azonban el kell takarítani a régi hid roncsait. Jelenleg ez a munka folyik. Amint ezzel elkészültek, megkezdődik a pillérek alapozása, ami néhány nap alatt következik be.

Örömmel üdvözljük a nagykanizsai hidépítő munkásokat és hiszünk, hogy ugyanolyan teljesítményt nyújtanak, mint budapesti társaik. Mindenható áldását kérjük ma megkezdött munkájukra.

Vasárnap a következő összegek érkeztek a Zalához:

OMTK 200, Fekete Sas gyógyszerár 100, Mária gyógyszerár 100, Megváltó gyógyszerár 100, Igazság gyógyszerár 100, Orangval gyógyszerár 100, Hild Temetkezési Egylet 50, Szent ferencrendi plébánia és rendház 50, Ferences Szent József Egyházközség 50, Horváth Mihály cipésmester 20 forint.

— Katolikus népi kollégium létesül Zalaegerszegen

A zalai népi kollégiumok felállításával kapcsolatban Zalaegerszeg elhatározta, hogy a megyében, Zalaegerszeg székhellyel katolikus kollégiumot szervez. A szükséges anyagiak előteremtéséhez 11 ezer forint felajánlás érkezett máris és ezzel az összeggel 32 alapítványi hely biztosított. A népi kollégium létszámát 50 személyesre tervezik. A szervezés élén dr. Galambos Miklós apátplébános áll.

Kovács Imre és dr. Papp Endre beszédei a Parasztpárt tegnapi népgyűlésén

Vasárnap délelőtt tartotta meg a Deák Ferenc-téren politikai beszámolójak Kovács Imre nemzetgyűlési képviselő, a Nemzeti Parasztpárt országos elnöke. A gyűlés elején Baráth Ferenc, Zalaegerszeg polgármestere meleg szavakkal köszöntötte Kovács Imrét, majd miután a közönség elénekelte a Himnuszt Pöcze Ferenc, a Parasztpárti nagykanizsai szervezetének vezetője üdvözölte Kovács Imrét, dr. Papp Andort, Zala vármegye főispánját, Baráth Ferencet és az egybegyűlt közönséget.

A főispán beszéde

Dr. Papp Endre tájékoztatta a közönséget a megye közellátási helyzetéről. Kijelentette, hogy sikerült a megye részére biztosítani a téli tüzelásvitellét. Kissé drága ugyan, de a földművelésügyi minisztériumban ígéretet kapott arra, hogy az árat leszállítják. Ugyancsak sikerült biztosítani a megye részére a rendszeres lisztellátást is.

A megye felhalmozást kapott a rendszeres sertésállományra is. Így a téli hónapokban az ellátatlan lakosság! hatósági zsirral is el tudják látni.

Beszéde végén dr. Papp Andor főispán felkérte Kovács Imrét politikai beszámolójának megtartására.

Kovács Imre a szöszéken

Politikai beszámolót jöttem tartani Nagykanizsára — mondotta — Kovács Imre — hogy amikor a belpolitikában feszültség mutatkozik, a külpolitikában pedig vereséget szenvedünk, megbeszéljük az országos kérdéseket. Másfél éve demokrácia van Magyarországon. Az országot koalíciós kormány vezeti. Így van ez egész Európában, mert egy párt sem meri egymaga vezetni az országot a háború utáni nehéz években.

A koalíciós kormányzásnál a pártoknak fel kellett adniuk eredeti célkitűzéseiket, mert minden párt más és más szempontból nézi a demokráciát.

A demokráciában a többség uralkodik a kisebbség jogainak tiszteletben tartásával. Meg kell azonban nézni, hogy ez a többség nem rejt-e magában demokráciaellenes elemeket.

Ragaszkodnunk kell a dolgozó többség elvéhez, mert nem fogadják el az élőködő, ur többség uralmát. Ez ugyanis oda vezetne, ahonnan szerencsésen elszakadtunk.

Ebben az országban a parasztság van jelentős többségben, de az mindmáig nem avatkozott be eredményesen az ország kormányzásába. Mi azt akarjuk, hogy a parasztság a számanak megfelelő arányban vegye ki részét az országvezetésben.

— Először a parasztságról akarok beszélni. A földreformot végrehajtottuk. Ennek szimbolikus jelentősége is van. A nagybirtokkal együtt járt a nagybirtokosok uralma is. A nagybirtokosokat megosztottuk és ezzel megosztottuk az uralmat is.

A parasztság azt észrevette, hogy a föld az övé, de azt nem vette észre, hogy a kormányzásba is van beleszólása.

A parasztság még most is hátrányban van. Mert amikor a kormány az iparosoknak megengedte, hogy forintárait maguk állapítsák meg, addig a parasztra megkérdezés nélkül rákényszerítették a 38 forintos buzaárát. A forint és a pengő értékviszonyát 3:1 arányban alapították meg. A buza áránál ez a szorzószám két és fél, egyes iparcikkéknél azonban előfordul még hét, nyolc, sőt tízes szorzószám is. Így érthető, hogy az agrárollo miért nyílt ki oly nagyon. A helyzet úgy néz ki, mintha a parasztságnak legnagyobb ellensége maga a parasztság volna. Pedig a parasztságnak önmagában kell keresni legjobban barátját. Meg kell érteni magát a parasztságnak az ipari munkássággal, mert egymásra vannak utalva. Sokan azt hiszik, hogy a demokrácia csak jelszavakból áll. Ezek azonban nagyon tévednek, mert a demokrácia ereje tettekben mutatkozik meg.

— Most néhány szóval az értelmiséghez akarok szólni. Meg kell mondanunk, hogy nem vagyunk az értelmiség ellenségei, mert tudjuk, csak az értelmiség segítségével lehet az országot felépíteni.

A politikában sem lehet nélkülözni őket. Az értelmiség azonban még nem tette le a garast a demokrácia mellé. Még nem döntött, aminek az az oka, hogy az ország tele van reményekkel, amelyek azt suttogják, hogy rövidesen megváltozik a helyzet. Változás nem lesz. Visszafelé nem mehetünk, mert az a halált jelentené. Tehát csak előre mehetünk a megkezdett úton.

— Szólni kívánok a párt kulturpolitikájáról is. A mi pártunk adta a kormány kultuszminiszterét és kijelenthetem, hogy nem kezdünk kulturhárcot. Az egyházat sem támadjuk, mert tudjuk, hogy a magyar nép vallásos és ebben az érzésében nem is bántjuk. Kivánatos az egyház és a demokrácia között a jóviszony.

A papság ezért értesse meg a változást. A papság már máskor is harcolt a nép mellett. Harcoljon most is.

Kovács Imre ezután külpolitikai kérdésekről beszélt, megállapította, hogy Párizsban nem tudtunk sikert elérni, mert a 21 tárgyaló nemzet közül egyetlen egy sem állt mellénk. Nem sajnálnak bennünket, mert két egymást követő világháborúban vitték bele a magyar népet a harcba, a szabadságszerető népek ellen. Odakint Párizsban a magyar népet nem számítják bünpösnek, mert elismerik, hogy nem akarta a magyar nép a háborút. Az egyetlen eredmény, amit Párizsban elértünk az, hogy a csehek által kitelepíteni kívánt 200.000 magyar helyen maradhat, mert a nagyhatalmak egyhangulag elvetették a cseh indítványt.

Orbán Imre, a Parasztpárt megyei elnökének szavaival zárult a népgyűlés.

Raffay Erzsébet, Szöreyi Éva vendéjátéka Nagykanizsán

Nagy érdeklődés előzi meg az október 10-iki művészest

Amint már jelentettük, Raffay Erzsébet, Szöreyi Éva, Homényi Sándor és Kiszei Gyula jön Nagykanizsára, hogy egy est korecten gyönyörködtessék a város közönségét. Olyan nagy érdeklődéssel fogadták ezt a híradásunkat Nagykanizsán, hogy péntek óta több mint kétszáz jegy elfogyott. Valószínűleg az a magyarázata ennek, hogy az országos hírv művészek, akiket a rádióból is jól ismerünk, olyan művészi előadást ígérnek, amit nem szabad elhanyagolni annál is inkább, mert a tiszta jövedelmet a szegények karácsonyi felsegélyezésére fordítják.

S nekünk arra kell törekednünk, hogy a legnehezebb időkben a legszorosabban fogjuk meg egymás kezét, mert hiszen a legcéljabb kötelességünk, hogy mi segítségünk magunkon. A magyar lélek mindig érzékeny, mindig résztvevő volt a nyomor láttára. Ezért arra kell törekednünk, hogy a nélkülözöttség adja annak embertestvéri szeretetéből, aki jobban rászorul, mint mi magunk. Ez a segíteni akarás vezette a művészeket is, akik a mostani körülmények között vállalkoztak arra, hogy segítsenek a nagykanizsai Szent Margit Kongregációnak, hogy minél kevesebb szomorú ember legyen karácsonykor városunkban.

Jegyek a »Höfcherke« babaüzletben (Ady Endre-utca MAORT-bérlőház) és Ladeczky (hangszerüzlet)ben válthatók. I. hely 8, II. hely 6, III. hely 4 forint.

Bármilyen anyagi adományt és felülfizetéseket a nemos célra való tekintettel hálás lélekkel fogadjunk, mert így többet juttathatunk azoknak, akik rászorulnak.

Keszthelyen tárgyalta a kanizsai népbíróság

A nagykanizsai népbíróság dr. Béres Sándor tanácselnök elnöklésével október 6-én szombaton Keszthelyen a keszthelyi környéki kisnyilas bűnügyet tárgyalta. A tárgyaláson a vádat dr. Ruttka György népbíró képviselte.

A népbíróság felmentő ítéletet hozott hét ügyben: Szűcs Imre, Zsári József és Fogl György várvölgyi fegyveres pártszolgálatosok, Marton István karmacs pártszolgálatos, Király István balatonyvári községvezetőhelyettes, Bodor János rezi parasztszektartó és Roman Béla hévízszentandrási fegyveres pártszolgálatos ügyben.

Hathónapi börtönre és 3 évi politikai jogvesztésre ítélte a népbíróság Nagy Ferenc sármelközi fegyveres pártszolgálatos, Pozsgai József zalaszántói parasztszektartó, Nagy József zalaszántói fegyveres pártszolgálatos és Kulcsár Ferdinánd várvölgyi fegyveres pártszolgálatos.

Nyolchónapi börtönre és ugyancsak háromévi politikai jogvesztésre ítélte a népbíróság Benkó Gergely zalaszántói fegyveres pártszolgálatos és Németh József vályi községvezető.

A népbíró eljuttatta az elment vádat Kovács József vindornyalaki községvezető és Bolla Sándor karmacs községvezető ügyben.

Tislér János és Czapari Éva ügyében a népbíróság a tárgyalást elnapolta, mert az előbbi ügyben a tanúk nem jelentek meg, míg az utóbbiban a vádlottat nem vezették elő a budapesti internálótáborból.

Faragó Márton és Balogh Gyula képiállítása a Magyar Kommunista Párt székházában

Ez nagykanizsai festőművész, Faragó Márton és Balogh Gyula képiállítást rendeznek saját műveikből a Magyar Kommunista Párt székházában. Faragó Márton művésztől Nagykanizsán jól ismerik, kevés olyan lakos van, a melynek falán egy-két kitűnő képpel ne szerepelne. Tájképei mindig frissek, elevenek, mondanivalójukban sokszor újszerűek.

Faragó Márton érdemei ebben a városban elvitathatatlanok, ő volt, aki értékekkel ezült Sas Ferenc kitűnő festőművész társaságában megalapította az első képzőművészeti iskolát Nagykanizsán. Tanítványai közül S. Farkas Erzsébet és annak leánya világhírné tettek szert. Indjában festett képeiből több a londoni nagy múzeumokban is látható. Megfestették Rabindranath Tagore, Gandhi és más hindu nagyság portréit oly ragyogó egyéni stílusban, hogy arról nagy angol illusztrált lapok is reprodukciókat közöltek. Faragó Márton nagy érdeme, hogy megtanította Nagykanizsa közönségét a szép értékelésre, mert képeit olyan áron adta tovább, amit a művészeti dolgozó is megfizethetett. Neki köszönhetjük, hogy a városban sok helyütt letűntek a falakról a rossz olajnyomatok és helyükbe művészi képek kerültek.

Faragó Márton mindig itt állt közöttünk. Minden vonatkozásban osztozott a művészek sanyaru sorsában, sohasem dűskél anyagiakban, de a nélkülözések annál többször látogatták meg. Alkotott és alkot ma is. Sokszor nélkül festi képeit, amiből — mindazt fentebb megírtuk — Balogh Gyula pasztell festéggel együtt kollektív kiállítást rendez.

Tudjuk, hogy a mai deflációs idők sehogyan kedveznek a képvásárlásoknak. Országos jelenség ez, amely természetesen még csak kíméltyíti a művészyomort, aminek onyhítése vagy megszüntetése pedig egyike a legnagyobb nemzeti érdekeknek. Ezért minden művész kedvelő látogassa meg a kiállítást és ha tud vásároljon egy-két szép képet a támogatásra nagyon is érdemes kitűnő művésztől.

Elmarad Babati Lajos és Mester János népbíróági tárgyalása

A Zala szombati száma közölte, hogy a népbíróóság dr. Béres Sándor-tanácsa e héten kedden tárgyalja Babati Lajos volt nyilas MAORT tisztviselő és csütörtökön Mester János volt hadnagy, munkásszázad parancsnok büntnyét. A népbíróóság elnyert értesülésünk szerint ezeket a tárgyalásokat elnapolták, mert mindkét vádlott a budapesti internálótáborban tartózkodik és a tábor parancsnokságának nincs anyagi fedezete azok Nagykanizsára kísérésére.

Ezen a héten tehát a népbíróóság csak egy ügyet tárgyal, Rákosi György lipszentandrászi fegyveres pártszolgálatos bűnügyet.

Keddén délután 6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében. Elnedek: Pórá Ferenc MAORT mérnök és Szende László honv. százados. Vendégeket szívesen látnak.

VÁROSI MOZI

Még ma hétfőn bemutatja

Asszonylázadás

Vadnyugati dráma MARLENE DIETRICH
Metro Híradó

Elnedek naponta 5 és 7 órakor.

Rákosi Máttyás miniszterelnökhelyettes szombaton Nagykanizsára érkezik

A Zala értesülése szerint Rákosi Máttyás miniszterelnökhelyettes, a Magyar Kommunista Párt főtitkára szombaton délután Nagykanizsára érkezik. A hírt a Magyar Kommunista Párt helyi szervezetének vezetősége megerősítette. — Az érkezés, amennyiben a programban változás be nem állna, délután 4 órakor történik meg. A miniszterelnökhelyettes fogadására máris nagy előkészületek történnek nemcsak a pártjában, de az egész megye minden részében, mert Rákosi Máttyás Zala vármegye képviselője is. A megye határában dr. Monostori, megyei főjegyző fogadja a miniszterelnökhelyettes, a falvakban a jegyzők, míg a város határában dr. Papp Andor, Zala vármegye főispánja, dr. Dávid János alispán, Varga József polgármester, a pártok vezetői, va-

lamint a közhatalok első tisztviselői üdvözlik.

Az eddigi program szerint Rákosi Máttyás vasárnap délelőtt 11 órakor a színház-kertben beszédet intéz a megye népéhez, amelyben beszámol az ország gazdasági és politikai helyzetéről az elévült és elévülendő munkákról. Ennek a gyűlésnek azért is nagy jelentősége van, mert az első nagygyűlés, amit a miniszterelnökhelyettes a Magyar Kommunista Párt III. kongresszusa után tart. Arról, hogy kik kísérik el a miniszterelnökhelyettes nagykanizsai útjára, még nem érkezett semmi hír, de nem lehetetlen, sőt valószínű, hogy több miniszter is vele utazik. Nagykanizsáról minden valószínűség szerint Zalaegerszegre megy Rákosi Máttyás, ahol szintén beszédet mond.

Október 13-án avatják fel Zalaegerszezen az orosz hősi temetőt

Az elmúlt napok egyikén a főispán értekezletre hívta össze Zalaegerszeg intézményeinek, testületeinek, egyesületeinek és pártjainak vezetőségét, ahol megbeszélték a zalaegerszegi orosz hősi temető ünnepélyes felavatásának időpontját és programját. Ezek szerint a hősi temetőt, ahol 638 orosz hős pihen, október 13-án, vasárnap délelőtt avatják fel díszes és a hős katonák emlékéhez méltó keretek között.

Az orosz katonai temető az Ola-utca végén van, több mint hatszáz sir jelzi, milyen áldozatos lélekkel küzdött a Vörös Hadsereg felszabadításunk érdekében. Impozáns emlékmű emelkedik a temető közepén, körülötte sorban azok a sírok, ahol hazájuktól távol, idegen földben pihenik örök álmukat a

felszabadító hadsereg katonái.

Az avatási ünnepség programja a következő: Az ünnepséget zenekari játékkal kezdi, majd a megye, a város, az orosz hatóságok, a magyar katonaság, a pártok, a szakszervezetek kiküldöttei beszélnek. — Utána a különböző társadalmi egyesületek, demokratikus pártok, a megye, a város stb. megkoszorúzzák az emlékművet, hogy ezzel is részben lerójják hálájukat amit az orosz katonák iránt éreznek. A Munkás Dalkör énekszámokkal szerepel az ünnepségen. A megbeszélésen résztvevő Spektor orosz katonai parancsnok, aki kijelentette, hogy a társadalom minden rétegének, pártállásra való tekintet nélkül, részt kell vennie az avatási ünnepségen.

Igy néz ki Németországban a fajvédelem Berlin az asszonyok városa

A háború legnagyobb pusztítását a német fiatal férfiakban végezte. Hitler elsősorban saját népet ritkította meg, megölette a hatalmas birodalom ifjúságának színe-javát, akik pedig a híres Wehrmachtból mégis megmaradtak, azok orosz vagy angol fogságban vannak. Németországban 18-tól 45 évig alig látni férfit, csak öreg emberek és nők járhatnak az utcákon és élnek a német nép sanyaru életét.

A magyar sajtó egyik képviselője hosszabb időt töltött Németországban és tapasztalatairól a következőkben számolt be a Zala munkatársának:

Amíg azelőtt 43 férfire 57 nő jutott, addig ma ez az arányszám úgy alakult, hogy 70 nő jut 30 férfire. De ezek a férfiak is mind vagy 18 éven aluliak, vagy 45 éven felüliek. Berlin nyugodtan lehetne nevezni az asszonyok városának, mert itt minden 6 nőre 1 férfi jut csupán.

Természetesen ez a hallatlan férfihány semmiképpen sem szolgálja a német nők javát. És mint az angol lapok hasábos cik-

kekben közlik, a német nők hamarosan elfelejtették és feladták a náciizmus "Rassen" teóriáját, amit az is bizonyít, hogy a házasságon kívül született gyermekek száma óriási módon növekedik. Ezeknek a gyermekeknek apjuk angol és amerikai katonák, valamint a francia gyarmatokról származó néger legények. Ugy az angol, mint az amerikai katonai parancsnokságnak nagy gondot okoznak az újszülöttek, mert a mamák megrohánják a parancsnokságokat és követelik, hogy engedjék meg a házasságot. Eddig még egyetlen házassági engedélyt sem adtak ki, de most ezen az állásponton enyhíteni kívánnak. A házasság megengedéséhez az angol hatóságok három feltételt kötnek: 1. hathónapos eljegyzési időtartam, 2. a német asszony lelkiségének alapos vizsgálata, 3. a házassági akaró katonákat szabadságra küldik, hogy gondolkodni tudjon sorsa felől. Ha mind a három feltétel a menyasszony javára szól, úgy a katonai hatóságok a házasság elé akadályokat nem gördítenek.

Munkás — paraszt — értelmiség egységét akarsz? Segítsd tanulni a paraszt és munkás gyermekét: — adakozz a népi kollégiumra!

HIREK

„Ég a trád!”

zugott fel időnként a nagy mérkőzés közönségének hangja a Ferencváros—MAORT mérkőzésen. Sok ezer ember jött el, hogy megtekinthesse a magyar labdarúgócsapat egyik büszkeségének, a nagyműltű és nagyhírű Ferencvárosnak játékát.

A borult ég vastag felhőtakaróján át pásztázott le az őszi nap a ragyogó smaragd zöld pályát, ahol a magyar ifjúság inas és kemény legényei vírtak nemes felemelő harcukat. Ez a mérkőzés emlékezetes marad hosszú időig mindazok részére, akik végignézték. Nemcsak azért, mert egy gyönyörű sporteseményben gyönyörködtek, de azért is, mert hosszú évek óta talán első eset, hogy kikapcsolódhattak a mindennapi gondok öröklő malomkerekei alól és önfelédten játékosan oltathatták magukat egy lenyűgözően szép felemelő látványnak. De emlékezetes marad részükre azért is, mert amit itt láttak, az a legnemesebb vetélkedést mutatta meg, amely számol a jóra törekvés, de gyengébb ellenféllel is. Az, amit a Ferencváros csapata ezen a mérkőzésen a MAORT csapattal szemben megmutatott, példaképpül szolgálhat nemcsak a tízta és férfias sportnak, de mindenkinek, nemcsak egyéneknek, hanem pártoknak is, akik az ország vezetésében részt vesznek.

Az erősebb lanit, de te nem hengerel. Ez volt a tegnapi mérkőzés legcsodálatosabb tanulsága. A MAORT csapata minden erejét, küzdési ráterelését minden lendülettel, szívet és lelket adta ebbe a vetélkedésbe, hogy méltó ellenfélként mutathasson. Az erős, a rutinos, a sportterkölcösköz is szem előtt tartó hatalmas ellenfél honarátta ezt a törekvést és nem a gólok mennyiségére fektette a fősúlyt, nem a múlt dicsősége, hanem a játék szépségére és arra, hogy maradéktalan örömet szerezzon annak a sok ezer nézőnek, akikben elolthatatlanul égett a lokálpatriotizmus lángja.

A fair-play elve érvényesült és a sportkorrektség, amely nélkülözhetetlen nemcsak a testedzés terén, de még sokkal inkább a társadalmi megmozdulásokban és így a politika terén is. Ha nagy és erős pártok figyelembe vennék a gyengébbek jóra törekvését, belátnák, hogy minden programban van a közönségre néző szép és jó is és a nagy politikai játékok a sportszabályok bejárásával küzdenek meg, akkor teljes és mézzel folyó kánaán lennének.

— A Szervezett Munkások Szövetkezte tagjainak figyelmébe!

A nagykanizsai Szervezett Munkások Fogyasztási Szövetkezte a valóságos szövetkezet gondolatjában több mint ezer dolgozó kisember pénzéből indult meg. Az infláció természetesen a Szövetkezetet sem kímélte meg és alaptőkéjét jelentéktelenné zsugorította. Minthogy azonban a Szövetkezet életképességét már behozonyította, a szeptember 8-iki rendkívüli közgyűlés lelkes hangulatban és egyhangúan szavazta meg a forint-tőke megtérítését érdekében a tőkeomlást. E határozat szerint a tagoknak részjegyként 6 forintot kell befizetniük, de hogy a mai pénzügyi viszonyok mellett so rajon ez túlnagy terhet a dolgozókból álló tagok tömegére, a befizetés részletekben is eszközölhető október 20-ig, kivételes esetekben október 31-ig. Aki a befizetést a határidőig elmulasztja, az részjegyét minden igény nélkül elveszíti. Minthogy szappan, bakanes és további cukorlátnanyokra vonatkozó közeli kilátások vannak, ajánlatos a befizetéseket mielőbb teljesíteni.

— Inspekciós gyógyszertár ma: Óranyal, Deák-tér 10.

A Zala közgazdasága

Adónaptár

Október hó 15-én:

Házadó fizetés.
Együtttes kereseti és jövedelmiadó fizetés.
Társulatiadó fizetés.
Ügynöki és alkuszi jövedelem alapján
együtttes kereseti és jövedelmiadó fizetés.
Tantütemadó fizetés.
Műveltségfejlesztési fizetés és bevallás.
Ügynöki és alkuszi jutalmak bevallás.
Együtttes kereseti és jövedelmiadó bevallás.
Társulatiadó bevallás.
Tantütemadó bevallás.

A Nemzeti Bank heti jelentése

A bankjegyforgalom az október 1-i kimutatás szerint a szeptember 23-i forgalommal szemben 80 millió 906.470 forinttal 606.578.860 forint-ra emelkedett. Arany, deviza és valuta vásárlás folytán 141.904.639 forint 30 fillér került forgalomba. A lezártított értékek összege 30 millió 331.104.91 forinttal 499 millió 118.220.22 forint-ra növekedett. Az állami zsrószámok egyenlege 28 millió 945.049.83 forinttal 30 millió 648.608.16 forint-ra csökkent, az egyéb számlák egyenlege 1.276.647 forint 40 fillérrel 11.107.294.93 forint-ra csökkent és így végeredményben a zsrókövetelések együttes állománya összesen 30.221.697.23 forinttal 41.750.980.09 forint-ra csökkent.

Szappan nélkül van a vidék

ugyanis a kis vidéki gyárak nem tudják a szükségletet fedezni, a budapesti gyárak pedig az üzemek és bányák kielégítésén felül a megmaradt mennyiség 10 százalékát áruháznak, 20 százalékát nagykereskedőknek, 70 százalékát pedig a kiskereskedőknek adják át. Mivel a nagykereskedők áruja azonnal tovább kerül budapesti kiskereskedőkhöz, a vidéki üzletek és fogyasztók nem tudnak szappanhoz jutni.

Egy mázsa búzából 25 kg. finom- és 50 kg. egységeslisztet, meg 25 kg. korpát kell kapnia az öröktetőnek

A közellátásügyi miniszter megállapította a gabona kiőrlésének arányát a vasmórló malmokra vonatkozóan. A vasmórló malom búzából legalább 75 százalék, rozsból legalább 70 százalék, árpából legalább 65 százalék tisztasúlyú lisztet köteles kiőrlni. A kiőrlési százalékot a tisztított terményből a porlás levonása után kell kiszámítani.

A vasmórló malom köteles az öröktetőnek 100 kg. tisztított búzából 25 kg. finomlisztet, legalább 50 kg. egységes búzakenyérlisztet és 25 kg. korpát, 100 kg. rozsból 70 kg. egységes rozslisztet és 80 kg. rozskorpát, 100 kg. árpából pedig 65 kg. egységes árpalisztet és 35 kg. korpát kiszolgáltatni.

A tisztítás során kiválasztott hulladékokat az öröktetőnek megdarálva vissza kell adni.

Ötven vagon cukor van utban Magyarországon

A lapok hírt adtak arról, hogy a 4 millió dolláros UNRRA-segélyt egymillió dollárral felemelték. Ez a hír ilyen formában nem fedi a teljes valóságot — mondta Mr. Sommer, az UNRRA misszió vezetője. Mintán az UNRRA a hét végén befejezi működését, az egyes országoknak nyújtott segélyt már nem emeli fel, különösen vonatkozik ez Magyarországra, amely nem is UNRRA-tag-állam.

Ez az újabb egymilliódollar nem segély, hanem kompenzáció azokért a vasuti szállításokért, amelyeket a magyar vasutak teljesítettek a Jugoszláviába és Lengyelországba irányuló UNRRA-szállítványok továbbítására.

Magyarország ennek fejében másfél millió dollárt kért az UNRRA-tól. Az UNRRA főtanácsa egymillió dolláros újabb segélyt szavazott meg Magyarországnak a vasuti szállítások fejében. Bécsbe 50 vagon cukor érkezett az UNRRA-tól Magyarországra számára, amelyet rövidesen Budapestre továbbítanak.

Sportrovat

Döntetlenül végzett a Maort MSE a Ferencvárossal

Sziv és lélek diadala volt a mérkőzés

A Ferencváros szombaton délután 2 órakor indult Budapestről Nagykanizsára. A hosszú utat a legjobb hangulatban tették meg a játékosok. Zongolt a sok szép magyar nótá és Kutasi, a régi nagy Fradi híros Cerberusa, régi élményekkel szórakoztatta a halás közönséget. Este 10 órakor érkezett meg a csapat Nagykanizsára, a játékosok megvacsoráztak és utána részt vettek a MAORT jól sikerült hangulatos sportbálján. Tegnap délelőtt megtekintették a várost természetesen a MAORT újonnan épült gyönyörű sporttelepét. Az elragadtatás hangján nyilatkoztak a pályáról. Sárosi dr. megjegyezte: az ország legszebb pályája ez a pálya. Ezen nem lehet nem tudni.

Az előmérkőzés alatt sűrű sorokban gyülekeztek a közönség. A beszédtema természetesen a döntő mérkőzés. Az esélyeket latolgatják.

Három óra után 5 perccel vonult fel a két csapat a pályára és ekkor már hatalmas embererdő övezte körül a pályát. Lelkes éljenzs fogadta a népszerű Fradit, de kijut az ünneplésből a MAORT-nak is.

A MAORT részéről Binder Béla mérnök üdvözli a Ferencvárost. Szavaira Nagy László elnök válaszolt. Az emléktárgyak kölcsönös átadása után így állt fel a két csapat:

Ferencváros: Csikós — Csizsár, Kaldy — Szöke, Csanádi, Gyetvai — Hegyes, Gyulai, Szabó, Sárosi dr., Sinka.

MAORT: Vajda — Mihalecz, Millei — Papp, Heja, Takács — Nardai, Téli, Csöngöi, próbajátékos, Kapornaki.

Az első támadást a Ferencváros vezeti, majd feljön a MAORT is és Csöngöi révén veszélyeztet. Papp jó labdát dob előre, de a jobbszárny lezser fut. A Ferencváros védelme losfogásokkal játszik. A közönség sokat derül az állandóan losre futó MAORT csatárokon. A 12. percben Heja hosszú labdájával Kapornaki tör a kapura, de hosszan teszi magáé a labdát és a kifutó Csikós felszedi előle. Hegyes átmege a MAORT védelmén, de jó helyzetből fölé lö. Jó az iram és a közönséget többször tapsra ragadtatja az ötlekkel tarkított játék. Sárosi dr. cselezi előre magát a 16-osig, lövése azonban a kapu mellé száll. Ugyancsak az ő előreadott labdájával a Ferencváros középsőcsatára kitör és lövése a kapufán csattant. A MAORT-ban a balszárny nagyszerűen játszik. Takács csak szabálytalanul tudja szerezni Gyulait, a szabadrúgást Hegyes lövi, de Vajda kornerre öklözve ment. A szögletet menti a MAORT védelme. A 25. percben Gyulai zúgó kaput lö. Csepegni kezd az eső, de ez nem zavarja a játékot. Sárosi dr. kiugratja Szabót, aki a kapufára lövi a labdát. Nagy taps jutalmazza szép lövését. Kapornaki tör ki egy jó labdával, de a partjelző lest int. A közönség háborog és jogosan: nem volt les! A 28. percben esik az első gól. Hegyes kitűnő labdát ad be és a jól helyezkedő Sárosi dr. elvetődve látványosság számba menő gólt fejel. Három perc múlva egyenlít a MAORT. Kapornaki el-fut a Fradi védelme mellett és hátraadott labdáját Téli belsővel benyelvezi. Arány 1:1. Rögtön utána megszerezhetné a vezetést is a MAORT, de Téli jó helyzetben a kapufára fejezi a labdát. Csöngöi nagy lövést védi gyönyörűen Csikós.

A második féldőben a Ferencvárosban Gyulai helyett Hlavács, Sinka helyén pedig Frenák játszik. A MAORT kapuját Kovács védi. Milleit Tólosi váltja fel. Az első percekben nem történik semmi feljegyezni való. Sima mezőnyjáték folyik. Az egyik kapu sima nagyobb veszélyben. Az első érdekesség Szabó nagy kapufalövése. A nagyszerű formában levő Kapornaki ismét felpőlnél hagyja a Ferencváros védel-

mét, de lövését Csikós védi. A szemerkélő eső és a hideg morovra teszi a játékosokat. A 15. percben Szabó 30 méteres lövést adott. Kovács gyönyörűen védi a szögletet. A szívvel-lélekkel küzdő MAORT jól tartja magát és gyakran veszélyeztet nagy-nagy ellenfele kapuját is. A 23. percben baloldali támadás fut a pályán, melynek befejezéseképpen a jól mozgó próbajátékos nagy lövést küld a kapura, Csikós azonban védi. A Ferencváros erősít az iramon, de a MAORT-védelem jól állja a sarat. A 35. percben Frenák beadásából Sárosi dr. a kapufára lövi a labdát. Az utolsó percekben nagyon ostromol a Fradi, de az ord ményen már nem tud változtatni.

Bírálat: A várt nagy mérkőzés jó iramot és elég magas színvonalu játékot hozott. A Ferencváros kétségtelenül nagyobb tudását a MAORT játékosok szívvel-lélekkel való játéka teljesen kiegyenlítette. A Ferencvárosban Csikós, Csizsár, Szöke, Csanádi, Gyulai és Sárosi dr. játszott nagyszerűen, de a többiek is megelégték. A Ferencváros legjobb csapatrésze a csatársor volt s hogy csak egy gólt tudtak összehozni, ez a MAORT-védelmet dicséri.

A MAORT-ban Kovács is, Vajda is remekelt, a hátvédek közül Mihalecz és Heja nyújtott kifogástalan teljesítményt. A fodezetpar jobb tagja ezuttal Takács volt, bár ő is hibázott néha. A csatársorban az ujjone Téli és a balszárny láttá el maradéktalanul feladatát. Külön ki kell emelni Kapornaki játékát.

Czvetkó játékvezető jól látta el feladatát, de a MAORT góljánál hibázott. Les volt.

A mérkőzés részletes bírálatát, valamint a nyilatkozatokat holnapi számunkban közöljük.

Magyarország—Ausztria 2:0

Az első nagy nemzetközi mérkőzést Magyarország nyerte meg. A magyar csapat gólokkal volt jobb ellenfelénél. A gólokat Deák és Szura lőtték. Bíró Popovics (Jugoszlávia) volt.

Bécs—Budapest 4:3 (1:2).

Grác—BLASZ 3:1.

A rádió keddi műsora

Budapest I: 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Áttekintési Kormánybiztoság közleményei. 7.30 Izraelita vallásos felőra. 8.15 Egyvelegek. 9-kor Postászenekar. 10 Hírek. 12 Déli harangzó, hírek. 12.15 Magyar Revü tánczenekar játszik. 13.15 Művészlemezok. 13.45 Szövetkezeti nyogodóra. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Kalmár, Rezső szalonzenekara játszik. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 16.10 Előadás a francia politikai arcáról. 17 Párt-híradó. 17.20 Előadás a Patrimonium felszámolásáról. 17.40 Lukács Pál mélyhedűn játszik. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 Világhíradó. 18.30 Orosz népköltészet. 19 Falurádió. 20 Hírek, sport-hírek. 20.20 Vig György saxofonozik, Weygand Tibor énekel. 21.40 Angol nyelvoktatás. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.30 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Táncezen. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Magyar filmdalok, amerikai tánczene.

Budapest II: 20 Szórakoztató muzsika. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hírek. 22.15 USA ajándék lemezek.

Szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt. Előadó: Hegyi János partitkár. Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség.

— „Előítéletek az értelmiség körli” címen tartja a nagykanizsai Szociáldemokrata Párt értelmiségi csoportja október 7-én, hétfőn délután 6 órakor előadó-délutánját a párt helyiségében. Előadó Barbarits Lajos. Minden érdeklődőt ezuton hív meg és vendégokat szívesen lát a Vezetőség.

— Anyakönyvi hírek

Szeptember 26-tól október 3-ig 9 fiú és 9 leány született: Horváth József MAORT munkás és Székely Annának leánya, Juhász Imre MAORT szakmunkás és Gallai Annának fia, Fuksz János MAORT telefonépítő és Varga Mariának fia, Szmodics Ferenc földműves és Horvosi Rozáliának leánya, Varga Gyula MAORT raktárkezelő és Nagy Gizellának leánya, Illés György rendőrtörzsörmszter és Szabó Gizellának leánya, Orsós Mihály napszámos és Orsós Magdolnának leánya, Matrai Lajos magántisztviselő és Kántos Juditnak leánya, Kálmán Margit háztartási alkalmazottak fia, Anta János MAV tiszt és Czmerk Katalin leánya. (Folytatjuk.)

Allítólag elfogták Bohrmant

Nürnberg, október 7

Nürnbergi hír szerint Brixenben elfogták a halálra ítélt Bohrmant. A nemzetközi törvényességhez egyébként szokatlan kérvény érkezett. Kaeder, volt német tengernagy életfogytiglan tartó büntetését nálalbüntetésre kéri átváltoztatni. A kérvényben felhózza, hogy jelenleg már 70 éves és a halál enyhülést jelent számára az életfogytiglan tartó börtönbüntetéssel szemben. Elmondja, hogy ezen kérvénye nem jelenti azt, mintha bűnségek éreznék magát és ártatlanságát ezuttal is hangoztatni kívánja.

Hirdetmények.

A szelvényes petróleum-jegy 10-es száma szelvényét be lehet váltani 4 liter petróleumra. Az ipari célra jogosultak jelentkezhetnek utávényért a Közlekedési Hivatalban. Felhívom a petróleum árusításra foglalkozó összes kereskedőket, hogy a 9-en jelentkezzenek a Közlekedési Hivatalban petróleumutávényért. 128.

Felhívom a fogyasztóközönség figyelmét a termésmézői tejalványa ügyjogosságok, továbbá a tejalványok kiosztására vonatkozólag megjelent hirdetményemre, mely hirdetmény a közlekedési híradótáblán (Muzszi és Stampi füzterkereskedők kirkatáblán) Fő ut van kifüggesztve. 12:3 Pórgármester.

APRÓNHIRETESEK

Bort, mustot minden mennyiségben vesznek. Papp bornagykereskedő, Csengőrcsúca 22. 1241

Bírálmát a legmagasabb napi áron vesznek. Koronczay, Kozrakarok. Iroda: László herceg-utca 4. 1271

Tangóharmenika 150 forintért, telepés rádió 300 forintért eladó. Sz. Imre herceg-utca/5. Mezős János. 1290

Egy jókarban lévő mély gyermekes Babochay György-utca 21. szám alatt eladó. 1291

Idősebb házaspárhoz vagy magányos urhoz házvezetőnek vagy gondozónak elmenne, azonnaira. Cim a kiadóban. 1292

Örök szabad sóra előfizetéseket minden mennyiségre felvesz. Krefi József füzterkereskedő. 1293

Eladó: a város legforgalmasabb utcáján, a Király-utca 43. számú házalgatlan Tulajdonos irásbeli megbízásával sürgős vételre közzvetitem. Igen alkalmas három bármilyen üzlethelyiségnek tágas udvarral, nagy kerttel. Tulajdonos távolléte miatt bővebbet Horváth ingatlaniroda, Sugár-utca 42. sz. 1294

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: Benecze Jónás füzterkereskedő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca 21. Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa. Szerkesztésért és kiadásért felel Benecze Jónás. Nyomtatott a „Közgazdasági K. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdaiért felel: Zalay Károly.

ZALA

A halálra ítélt Frank náci-vezér a fogságban áttért a katolikus hitre. Most a legmagasabb egyházi körök-höz fordult kérvénnyel, hogy járjanak közbe érdekében halálbüntetésének átváltoztatása végett.

Molotov elnökölt a párizsi békekonferencia tegnapi ülésén

Ma a békekonferencia délelőtt, délután és este is összeül, hogy folytassa az olasz békeszerződés-tervezet megvitatását. Molotov, aki Sztálinnal folytatott tárgyalásairól tegnap tért vissza Párizsba, foglalja el az elnöki széket. Tegnap hét nemzet képviselői szóltak hozzá az olasz békeszerződés tervezethez. Smuts tábornok tegnap elmondott beszédében felszólította a nagyhatalmakat, hogy vessenek véget annak a széthúzásnak, amely esetleg keleti és nyugati táborra oszthatja a világot. Ez a félelem át tükröződött minden kérdésen, amellyel a konferencia foglalkozott. Ezt a félelmet kell eloszlatni, mert a hasadékból szakadék lesz és két részre oszlik a világ. A világ a békekonferenciától a békét várja, s hogy egy olyan egységet teremtsünk a békében is, mint, amilyent fenntartottunk a háborúban. Smuts rámutatott, hogy mindenki megegyezik abban, hogy mire van szüksége az embereknek.

Ételiszterre, lakásra és ruházatra, továbbá biztosítókra a munkanélküliség, a betegség és a mindennapi élet nyomorúságával szemben.

Mindebben nincsen nyugati, vagy keleti ideológia és az emberiség egyetemes óhatása.

Conelly amerikai szenátor kijelentette Triesztre vonatkozólag, hogy nincsenek sem gazdasági, sem politikai akadályai annak, hogy Trieszt a megadott feltételek mellett közép Európa gazdag és szabad kikötőjévé váljék.

Az ausztráliai megbízott azt mondta, helyesnek tartja a békeszerződések szövegébe olyan paragrafusok beiktatását, melyek a békeszerződések jövőbeni revízióját lehetségessé tesznek.

Manuilski ukrán kiküldött támogatta azt a jugoszláv javaslatot, amely Trieszt szabad kormányzóság területét 717 négyzetkilométerről 88 négyzetkilométerre csökkentené, mivel a néprajzi adatok szerint így a szlovének Jugoszláviához tartoznának, s a franciák által javasolt határvonal megfosztaná Jugoszláviát a tengertől, amiért annyi vért áldozott.

A pápa a házasság szentségéről

Róma, október 8

A pápa legutóbbi beszédében foglalkozott az egyre nagyobb számban szaporodó válások kérdésével. Hangzott, hogy az egyház vérző szívvel látja sok fiának nyomorúságát és mindent megtesz, hogy segítségükre siessen. A meghócsátásban a légvég-sőkig is elmegy, hogy minden eszközzel megakadályozza a házasság és a család egyre növekvő felbomlását.

Amerika nem ellenzi a közvetlen tárgyalásokat a Dardanellák kérdésében

Ankara, október 8

Az Egyesült Államok Törökországi ügyvivője memorandumot nyújtott át a török külügyminiszternek, amelyben közölte Amerika nézeteit a nemrégiben átnyújtott szovjet jegyzékkel kapcsolatban. A szovjet jegyzék arról szól, hogy Törökország és a Szovjetunió kezdjen közvetlen tárgyalásokat a Dardanellák ügyében egy általános nemzetközi konferencia bevezetőjeként. Ezen terv szerint a Dardanellákat a reketetengeri hatalmaknak kellene ellenőrizni és ez a Szovjetunió és Törökország közös ügye. Az amerikai jegyzék kifejtette, hogy a szovjet nézetet ugyan nem helyesli, de nem ellenzi, hogy a két fél tárgyaljon egymással, feltéve, hogy az ügy végleges elintézését nemzetközi konferenciára bízzák.

Még nagy problémákat okozhat a felmentett nácivezérek ügye...

Nürnberg, október 8

Schacht és Fritsche Nürnbergben szabadlábban vannak. Papen újabb kérvényt nyújtott be, hogy az angol megszállás alatt levő övezetbe költözhesen. Göring felesége ellen a náci-cimentesítő ítélszék állítólag letartóztatási eljárást akar életbeléptetni. Arról is tanácskoznak, hogy a felmentett három náci-vezért milyen címen helyezték újra letartóztatásba.

Október 6-a moszkvai rádióban

Moszkva, október 8

A moszkvai rádió magyar nyelvű adásában megemlékezett október hatodikának évtordulójáról és rámutatott, hogy a magyar nép akkor üdöz legjobban a vértanúk emlékének, ha tovább megy előre a demokratikus haladás útján. A moszkvai rádió megemlékezett, hogy a háború pusztításaitól még nem szenvedett Magyarországnak járó német tartozás 1943-ban egymilliárd 600 millió pengő volt. Az egész háború a magyar népnek 35 milliárd pengőjébe került és ezért a többi országhoz hasonlóan, Magyarországnak is életbevágó érdeke, hogy a németországi militarizmust és fasizmust felszámolja, hogy Németország demokratikus módon átalakuljon.

Beszüntették a postaforgalmat a németországi amerikai övezet és Jugoszlávia között

Berlin, október 8

Németország amerikai zónájában a postai hatóságok azt az utasítást kapták, hogy ne továbbítsanak postai küldeményt Jugoszláviába. A lépésre azért volt szükség, mert Jugoszlávia-

ban állítólag nem fogadnak el szállítmányokat a németországi amerikai zóna számára.

Ma a védelem beszél a zágrábi érsek bűnügyében

Zágráb, október 8

Stepinac zágrábi hercegérsek háborús bűnügyének tárgyalásán ma a védelem fogja előterjeszteni bizonyítékait. Az érseket a németekkel és a németbarát horvát kormányval való együttműködéssel vádolják. Az ügyész tegnap igazságságos büntetést követelt az érsek fejére, aki-ről azt állította, hogy egy bűnszövetkezet vezére volt és rendszeres felkelést szervezett Tito tábornagy ellen, abban a feltevésben, hogy ezen felkelés végrehajtásában külföldi segítséget biztosít a maga számára. — Tegnap Belováron halálra ítélték Gasman ferencrendi szerzetest, a belovári ferencrendi zárda főnökét. Hazaárulással, háborús bűnösséggel és azzal vádolták, hogy a Gestapo ügynöke volt.

Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter szenzációs kijelentése a magyar-osztrák vámunióról

Bécs, október 8

Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter hétfőn meglátogatta a legfőbb osztrák hatóságok vezetőjét és az osztrák kereskedelemügyi miniszter által adott ebéden mindkét ország kereskedelemügyi minisztere hangzottatta Ausztria és Magyarország kereskedelmi kapcsolatai kimélyítésének szükségességét.

Rónai Sándor egyik bécsi lapnak nyilatkozatot adott és kijelentette, hogy a két ország között kereskedelmi egyezményt szándékozik kötni.

Magyarország szárnyast, halat, vadat, lojást, bort, égetettszeszt, benzint, léglát, cementet, gázolint szállít, míg Ausztria épületfát, papírost, meszet, nátriumot, sót, vasat, marónátront,

cellulozet, acélt, salétromot szállítana. Reméli, hogy a két ország között klairing-forgalom alakul ki.

Felvetette Rónai Sándor a vámunió kérdését is Ausztria és Magyarország között.

Hangzottatta, hogy a magyarok a legnagyobb súlyt helyezik arra, hogy a dunai államok között kiépítsék a szoros gazdasági együttműködést, mert ez a leghatásosabb biztosíték a tartós békének elérésére és a gazdasági ujjáépítés helyreállítására. Végül kijelentette, a magyar kormány azzal a gondolatokkal foglalkozik, hogy a gazdasági élet teljes rendbehozása céljából hosszú lejáratú kölcsönt kérjen a nemzetközi export-import banktól.

Schachtot újból letartóztatták

Nürnberg, október 8

Schacht védője ma hivatalosan bejelentette a berlini nemzetközi ellenőrző bizottságnál, hogy a német rendőrség Stuttgart közelében letartóztalta Schachtot. A védőügyvéd beadványában kifejtette, hogy ez eltelésben áll azzal a hivatalos ígérettel, mely biztosítja védenet arról, hogy nem tartóztatják le, ha fenntartja kapcsolatát a rendőrséggel. A stuttgarti rendőrfőnök kijelentette, hogy az új tisztogatási törvények értelmében részletes és precíz meg-szerkesztett vádat fognak emelni Schacht ellen.

Budapestről jelentik:

Mikor mondhat fel a házigazda?

Ha a lakó nem fizeti pontosan a bért, a háziur csak a bérénekgyed 15-ik napján mondhat fel. Tehát, ha a lakó október 12-én nem fizet pontosan, a háziur már 15-én felmondhat, mivel októberben bérénekgyed van. Viszont, ha a lakó novemberben nem teljesíti pontosan a fizetési kötelezettségét, akkor a háziur csak január 15-én jelentheti be felmondását, melyet, ha a lakó elfogad, azonnal ki kell költöztetnie. A bérlet fellebezése esetén az illetékes bíróság dönt.

Nyomára akadtak a Sopron környékén eltűnt rendőrfőnöknek

A Zala tegnapi száma megírta, hogy Sopronból egy rendőrfőnök indult utnak pénteken egy volksbundista elfogatására. A rendőrfőnök nyomaveszett. A rendőrség a nyomozást megindította, melynek során szombaton a sopronmegyei Kópházán határában egy fegyvert találtak az erdőben. Megállapították, hogy a puskát az egyik eltűnt rendőrfőnök, Szlávi József szolgálati fegyvere. Ez az első nyom, mióta Sopron vármegye egész rendőrsége kutatja, a soproni rendőrség két nyomozójának, Szlávi Józsefnek és Szőke Sándornak nyomát.

Gyógyszercsempészeket fogott el a gazdasági rendőrség

A gazdasági rendőrség gyógyszer-nyomozó csoportja nagyszabású gyógyszer-csempész társaság nyomára bukkant. Néhány nappal ezelőtt a Ferenc-körút 6. számú ház segédházfelügyelőjénél több ezer fiola aszpirint találtak, ezen a nyomon kiindulva, a dr. Rejtő-féle gyógyszerárkereskedőn át jutott el a rendőrség a gyógyszerüzérbanda központjába, a Pharmanova Andrássy-út 56. szám alatti helyiségébe. Ennek a gyógyszerárkereskedésnek a tulajdonosa Mácsey Sándor. A fényűzően berendezett nagykereskedés átkutatása során felbecsülhetetlen értékű, be nem jelentett penicilint, salvarzant, orvosi műszert, 25 kiló nátriumbromidot és mintegy 40.000 fiola aszpirint találtak.

A nyomozás megállapította, hogy az üzérkedésben egy aktív szellemű jogi tanácsos is részt vett, a csempészekben pedig nagy szerepe volt egy vöröskeresztes nővérnek, aki a

sváb kitelepítő vonatokat kísérte és ezeket az utasokat használta fel Mácsv részére gyógyszeresompészésre. Mácsv Sándort letartóztatták.

Szakértői vélemény a diósgyőri kísértet-rakétáról

Hivatalos jelentés alapján megírták a lapok, hogy kedden éjszaka robbanás történt Diósgyőrben és sokan úgy vélik, hogy az Európa-szerte szereplő „kísértet rakéta” egyike volt a robbanás okozója. Meg kell azonban állapítani, hogy az európai sajtó jelentései szerint, főleg az északi államok fölött megjelenő kísértetbombák esete egyáltalában nem világos. A svéd hadsereg szakértői katelkednek a rakéták létezésében. Egyelőre a bombák legkisebb repeszdarabjait sem tudták megtalálni és így sem azok eredetét, sem azok összetételét, sem elindulási helyét nem tudták megállapítani. Sok jel arra mutat, hogy tömeghisztériáról van szó és a ténylegesen észlelt tüzesórákat esetleg meteoritok vagy más világi östetek okozták. Angol szakértők nyilatkozata szerint eddig 2000 jelentés érkezett Európa különböző részeiből a titokzatos repülőtestekről, de ezek közül egyetlenegy sem bizonyult valósnak.

Magyarország legyen az igazi testvériség és demokrácia országa

A szeghalmi református egyházközség, amelynek Tildy Zoltán egykori lelképásztora volt, vasárnap avatta fel újjáépített templomát. Ebből az alkalomból Szeghalomra utazott a köztársasági elnök is. Az ünnepi istentiszteletet Révész Imre püspök mondta. Utána közeledően vett részt a köztársasági elnök, ahol Ujlaki Ferenc lelkész, az amerikai magyar segítő bizottság elnöke beszélt arról a testvériségről, amellyel az Amerikába szakadt magyarok ragaszkodnak az óhazához. Beszélt a gyűjtési akcióról és átadta az amerikai magyarok óhaját, hogy jöjjen el Magyarországra is a testvériség és szeretet és Magyarországot legyen az igazi kereszténység és az igazi demokrácia országa.

Ezután Tildy Zoltán köztársasági elnök mondott pohárköszöntőt, amelynek végén azt mondta, hogy a vitákat félre kell tenni a könnyebb időkre. Most a felfelé vivő uton haladunk és építjük a demokratikus, szabad Magyarországot.

Hírek a világ fővárosaiból

Harriman kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy teljes mértékben támogatja Truman elnök politikáját, mert ez megfelel Roosevelt elnök elveinek és szellemének.

A távolkeleti nemzetközi hadbíró-ság magáévá tette azt a szovjet indítványt, hogy a japán császári nyilatványsák háborus bűnösnek és állítsák bíróság elé.

Az egyik belga lap jelentése szerint Degrelle a belga rexisták vezére Kolumbiába érkezett.

Az amerikai Star repülőgép 7 óra és 6 perc alatt repülte át az atlanti óceánt és ezzel új repülési rekordot állított be.

A görög hadseregben nagy elégedettséget kelt az a tény, hogy a kormány a sorkatonaságot használja fel a politikai ellenfelei elleni büntető hadműveletre és a falvak fogyvertelen lakossága ellen.

Lakatos Dezső a zalamegyei helyzetet ismertette a M. K. P. III. kongresszusán

A Magyar Kommunista Párt III. országos kongresszusán felszólalt Lakatos Dezső, a Kommunista Párt megyei bizottságának titkára is. Beszédében a következőket mondta:

— Azt hiszem nem mondok újságot, amikor beszámolok arról, hogy milyen nehéz munkát kell Zala megyében végeztünk, hogy a reakció befolyását kiküszöböljük és Zala megye dolgozói megtalálják megfelelő útjukat. A megye egyes képviselői azonban járják a falvakat és a politikailag félrevezetett embereket igyekeznek továbbra is távoltartani a demokráciától és ezt a munkájukat egész nyugodtan lehet demokráciaellenesnek nevezni. Ezek a képviselők visszaélnék mentelmi jogukkal. Mi követeljük, hogy ezeket állítsák a magyar bíróság elé.

Ezek beszédei nem a szólás-szabadságot biztosítják, hanem eszköz a demokratikus rend elleni támadásra. Mi, zalamegyei kommunisták ezt a helyzetet megváltoztatjuk. Pártunk politikai helyzete javult.

De parasztaink nem az országos politikát figyelik, hanem, hol építünk egy iskolát, vagy hol segítünk egy darab föld visszaszerzésében.

A magyar nép demokráciájának belföldi és külföldi ellenségei

Az orosz rádió hirmagyarozója a magyar reakció-kérdésről

A moszkvai rádió hirmagyarozója foglalkozott a magyar demokrácia külföldi és belföldi ellenségeivel. Megemlékezett arról, hogy sok magyar diplomata és magasrangú tisztviselő annak idején a Horthy-rendszert szolgálta, most külföldön talált menedéket, főleg az Egyesült Államokban és Angliában. Egy csoport háborús bűnös Brazíliába költözött, köztük Kállay volt miniszterelnök is, akinek nagy része van abban, hogy Magyarország Hitler-Németország oldalán viselt háborút a szovjetunió ellen. Ezek a magyar néptől elszakadt elemek most odakinn folytatják a magyar népre káros üzeneteket s a háború utáni világreakciónak egyik osztagává lettek.

Nemrég a magyar nemzetgyűlés megbélyegezte a külföldre menekült magyar reakciósnak aknamunkáját, akik ragalmazó hadjáratot folytatnak Magyarországot ellen, hamis képet adnak a háború utáni pohézségekről, amelyeket ők idéztek elő. Ugyanígy gazul viselkednek a vissza nem térő magyar fasiszták, akik résztvettek a magyar tulajdönt képező hajóknak és barkáknak átadásában osztrák vállalat számára. A magyar nemzetet vagyonnak ez az elkönyvetés a Németországban lévő magyar emigránsok kezdeményezésére történt.

De nemcsak külföldön, Magyarországon belül is éppen elég reakciós elem tartózkodik, akik a legkülönbözőbb eszközökkel harcolnak a magyar demokrácia ellen. Ezek közül legaktívabbak a fasiszta illuzóriszervezetek tagjai, akiket azonban — hála a politikai rendőrség éberségének — soha ártalmatlanná tezenek. Magyarországi katolikus körökben sok meggyőződéses demokrata van, de bizonyos katolikus körök a reakciós elemeket támogatják és védelmükbe veszik a bűnös fasisztákat. Azokról sem szabad megfeledkezni, akik a pénzreform bevezetése előtt az infláción megszédültek magukat és most külföldi összeköttetések felhasználásával tovább foly-

Községi szervezeteinkben aprómunkahíradót terjesztünk, hádfogolyhíradót szerkesztünk és bebizonyítjuk azoknak a rémmeséknek alaptalanságát, melyek a népet pártunktól távol akarják tartani. A megye dolgozó gazdái közül egyre többen jönnek rá, hogy a mi pártunk a parasztság pártja. Mindenhol ott vagyunk, ahol segítségre van szükség. Harcolunk azok ellen, akik a parasztság és munkásság egységének megbontására törekkeznek.

Legutóbb, amikor pártunk benyújtotta a vármok közsegítéséről szóló törvényjavaslatot,

a vármegye gazdái pártkülönbség nélkül, egységesen álltak a Magyar Kommunista Párt mögé.

— Ilyen munkával növeltük a dolgozó parasztság bizalmát a Magyar Kommunista Párt iránt. A megye pártszervezetei arra törekkeznek, hogy a Dunántul reakciós fellegvárát a szabadság és haladás bástyájává tegyék — fejezte be beszédét Lakatos Dezső, a Magyar Kommunista Párt zalamegyei bizottságának titkára.

tatják az országra káros üzeneteket. A magyar demokrácia belső ellenségei közé kell sorozni a sovinszta hangulatot ébresztőket. A magyar demokráciának tehát éppen elég ellensége van külföldön egyaránt. Mindemellett a fasiszta és fasisztabarát magyarok száma a bel- és külföldön csak elenyésző hányada a demokrácia ügyét. De a demokráciával szemben álló erők utjában állnak a magyar népek a tartós béke és gazdasági jólét elérésében. A magyar nép feladata tehát, hogy aktívan szembehelyezkedjék Magyarország demokratikus fejlődése válmennyi ellenségével.

A rádió szerdai műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Áttelepítési Kormánybiztos-ság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Operottrészletek. 9 Rendőrszónok. 10 Hírek. 12 Déli harangszó, hírek. 12.15 Kiss Elemér jazz-együttes játszik. 13.15 Ladányi Ilona énekel a Molódia együttes kíséretével. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.30 A Zeneművészek Szabadszervezetének műsora. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 16.10 Közvetítés a MADISZ kongresszus megnyitására. 17.30 A Munkás Kultuszövetség műsora. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18.25 Filmrészletek. 19.10 Amit a város dől. Zenei összeállítás. 20 Hírek, sport-hírek. 20.20 Hír Sári zongorázik. 21.40 Ország nyelvkutatás. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Balettzene. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Csillagok fényében. Táncclemezek.

Budapest II. 20 Szórakoztató hanglemezek. 21 Hírek. 22.10 Szórakoztató muzsika.

— Inspekciós gyógyszerár ma: Maria-gyógyszertár Király-utca 40.

Gépkezelői tanfolyamot rendez a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara (Szombathely, Király-u. 1. sz.) október, november, december, január, február és március hónapok folyamán négyhetes mezőgazdasági gépkezelői, traktor-, cséplőgép- és magtisztítógépkezelői tanfolyamokat rendez, amelyekre jelentkezhet minden magyar állampolgár, aki 16. életévét betöltötte.

Írásbeli jelentkezéshez csatolandó a születési bizonyítvány és beküldendő a 60 forintos részvételi díj első részlete, 20 forint.

A következő részlet 20 forint fizetendő a tanfolyam elején, az utolsó részlet 20 forint fizetendő a tanfolyam végén. A tanfolyamok rendezésre kerülnek Székesfehérváron és Szombathelyen, ahol magánháztartásokban a résztvevők számára elszállásolási lehetőség bőven áll rendelkezésre. Elelmezésről és elszállásoláshoz a résztvevőknek maguknak kell gondoskodniuk. Az írásbeli jelentkezés alkalmával a jelentkezők közöljék azt is, hogy melyik hónapban megrendezendő tanfolyamon óhajtanak résztvenni, a Kamara azonban fenntartja a jogot, hogy a jelentkezők számához mérten a tanfolyamok között elossa a jelentkezőket. A tanfolyamok megkezdéséről s a személyes jelentkezés időpontjáról a Kamara minden jelentkezőnek írásbeli értesítést küld.

Különvonatok a Tokaji Szüretre

50%-os kedvezménnyel lehet utazni

Az október 13-iki Tokaji Szüretre különvonatok is indulnak. 13-án hajnalban Sátoraliújhegyről 4 óra 13 perckor. Göncről 4 óra 10-kor. E két vonat Szerencsnél egyesül és reggel 7 óra 25-kor érkezik Tokajba. — Vissza indul Tokajból 13-án 21 óra 30-kor. Debrecenből 4 óra 50-kor induló különvonat csak Rakamazra fut be reggel 8 óra 56 perckor. Az erről a vidékről érkezőktől azt az áldozatot kéri a Tokaji Szüret, hogy Rakamazról gyalog menjenek át Tokajba. Vissza a debreceni vonal Rakamazról 21 órakor indul. Miskolcra reggel 7 óra 35-kor megy különvonat és 9 óra 5-kor fut be Tokajra, ahonnan vissza 22 óra 10-kor lehet utazni. Budapestről 12-én 22 óra 10-kor indul a Tokajba vivő különvonat és 13-án reggel 8 órakor érkezik meg. Vissza indul 21 órakor.

A vonatok nygyében megállóiról, jegyváltásról az FBUSZ ad teljes felvilágosítást. A különvonatokon, valamint a menetrendszerű vonatokon is 50 százalékos utazási kedvezményt kapnak a Tokaji Szüretre utazók.

Utazás a Holdba

A világűrutazás problémája nagy helyet foglal el az angol lapokban és valamennyi lap hasábsos cikket közöl arról, hogy Londonban ötven fiatal tudós, az interplanetáris társaság tagjai kidolgozták a világűrutazásnak lehetőségeit.

Megyei hírek

Élelptetés a vármegyei árvaszéknel

Zala vármegye törvényhatósági bizottsága dr. Péterffy István árvaszéki elnököt, árvaszéki elnökhelyettesé léptette elő.

Új vezetőt kapott a zalaegerszegi városi rendőrség

A vármegyei rendőrfőkapitány a zalaegerszegi városi kapitányság vezetésével dr. Kovács Ákos rendőrszázadost bízta meg.

Zala vármegye törvényhatósági kisgyűlése

szokásos havi ülését október 11-én, pénteken tartja a vármegyházán.

Zala vármegye Szabadművelődési Kerületi Tanács

október 11-én, pénteken délután alakuló ülést tart. Ez alkalommal töltik be azokat a tagsági helyeket, amelyekre külön kiküldött bizottság javaslatára hívják be a vármegye területéről azokat, akik kulturális tevékenységet fejtenek már eddig is ki és munkájukkal kulturális érdemeket szereztek.

Október 13-án megyeszerte gyűjtés és felvilágosító előadások lesznek a „Népi Collegiumok” megsegítésére

A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet küldött Zala vármegyéhez, amelyben nyomtatékkal felhívja a megye vezetését, hogy minden erejével támogassa a létesítendő Népi Collegiumok munkáját. A rendelet értelmében október 13-án az egész vármegye területén a Nemzeti Bizottságoknak népgyűléseket kell tartaniuk, ahol felvilágosító előadásokkal kell a Népi Collegiumok ügyét ismerletni. Ezen a napon a megye egész területén gyűjtés lesz a Collegiumok céljaira. A színházak és mozik ezen a napon, legalább egy előadás teljes jövedelmét felajánlják a célra. A Nemzeti Bizottságok sok helyen táncal egybekötött előadásokat is rendeznek. A zalaegerszegi Népi Collegium minden valószínűség szerint hamarosan megkezdheti működését és ezzel egy a paraszti, mint a munkásszármazású fiatalok részére a tanulás lehetővé válik. Ezáltal megvalósulhat a cél a népi demokrácia jövőjének értelmiségének felnevelése. A Népi Collegiumok Országos Szövetsége a zalaegerszegi Collegium vezetésével Hegedűs Rajmund középiskolai tanárt bízta meg.

Ablakon keresztül lőttek le egy idős tisztviselőt

A XI. ker., Sasadi ut 56. számú házában szombaton este a ház lakói revolverlövésre lettek figyelmesek. Behatoltak a ház első emeletén lakó Vukmann Sándorné 68 éves MÁV tisztviselő lakására, ahol az idős asszonyt vértócsában fekvő, holtan találták. Rendőri bizottság szállt ki a helyszínre, megállapította, hogy a halálos lövés az ablakon keresztül érte a szerencsétlen nőt. A detektívek átkutatták a szembelenző ház valamennyi lakását, azonban sehol löfegyvert nem találtak. A holttestet beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe, a lövedő kézrekerítésére pedig megindították a nyomozást.

Nyugvóponton a téglagyári dolgozók kérdése

Télen is folytatódik a munka

A Zala az elmúlt hét végén nagy riportban számolt be a nagykanizsai munkanélküliség kérdéséről. Munkatársunk beszélgetést folytatott a szakszervezeti munkaközvetítő hivatal vezetőjével, aki közölte, hogy több mint ezer munkás kéz van Nagykanizsán télienségre kárhoztatva, mert a deflációs pénzpolitika legalább is pillanatnyilag olyan helyzetet teremtett, amely lehetetlenné teszi a termelés nagyobb arányú megindítását.

Átmeneti jelenséggel állunk szemben, amely a páratlan inflációs gazdasági élet szükségszerű következménye. A pusztító inflációt a magyar pénzügyi kormányzat csak egy rendkívül szigorú deflációs pénzpolitikával tudta megállítani. Urrá kellett lenni a mindent elpusztító pénz-zuhattal szemben. Ez a helytálló természetesen bizonyos gazdasági megtorpanást jelentett és újabb áldozatokat kért az oly sokat nélkülözött és szenvedett munkásságtól. A gyógyulási folyamattal azonban egyenes arányban növekszik majd a vállalkozási ked is, amit a demokratikus kormányzat elősegít. Bizonyosak vagyunk abban, hogy a tavasszal már sokkal több lesz a munkaalkalom, mint a parlagon heverő munkásoké.

A szakszervezetek és a pártok mindent megtesznek, hogy a fovábbi munkanélküliséget megakadályozzák. Ez történt most a Stern-féle téglagyárral is. Tudvalevő, hogy a téglagyárak normális időkben is november hónapban le szoktak állni és a munkát csak a tavasz beköszön-

tésével vették fel újra. A mostani gazdasági helyzet ezt a munkaleállítást kétszeresen indokolta tette volna, éppen ezért nagy eredményként kell elszámolni, hogy a szakszervezeteknek és a munkáspártoknak közbelépése, valamint a dolgozó munkásság belátása lehetővé tette a munka folytatását.

A vállalat tulajdonosai készséggel álltak a munkásság törekvései mellé és elfogadják azt az ajánlatukat, hogy munkabéreiket a téli hónapokra a befolyó összegek arányában veszik fel csupán, míg a fentmaradó összeget nekik jóváírják, amely összegek a gazdasági élet megindulásával kerülnek majd kifizetésre.

Ezzel a nagyjelentőségű megállapodással, amelyet követendők ajánlunk minden vállalatnak, nem esett csorbába a kollektív szerződéseken, mert az abban biztosított bérek, ha nem is azonnal, később minden bizonyonnyal kifizetésre kerülnek. Az ország gazdasági életének szempontjából is nagyjelentőségű a nagykanizsai téglagyár tulajdonosainak és munkásainak megállapodása, mert a termelésben nem áll be folytonossági hiány. A téglát, amit télen gyártanak, tavasszal keresett cikk lesz és az építkezés megindulásánál nem kell majd téglahiánnyal számolni. A nagykanizsai szakszervezetek vezetését is dicséret illeti meg, hogy lehetővé tette, éppen a munkásság érdekében, a kollektív szerződés merev szabályaitól való eltérést.

Lengyel János zalai nyilas „sajtófőnök” büneit csokorba gyűjti a népügyészség

A nyilas időkben Nagykanizsán közismert volt Lengyel János, aki a nyilaskeresztes pártnak régen meggyőződéses tagja volt. A Sztójay-kormány idejében a nyilaspárt zalaegerszegi szervezője volt. A hatalomátvétel után a megyei sajtó- és propagandaosztály vezetésével bízták meg. Ebben a minőségben a párt gyűlésein uszítóhangú beszédeket mondott a háború folytatása érdekében. Beszédeiben állandóan a nyilasok és németek által eleséppelt szövegeket használta és ezekkel próbálta meggyőzni közönségét arról, hogy egyedül a hungarizmus az üdvözítő eszmé. A végső győzettel, ugylátszik ő maga is elhitte, mert a nyilasokkal és a németekkel ő is Németországba menekült. Mindezek ellenében azonban nem jelentkezett a megyei nyilas sajtójának teljhatalmu ura. A népügyészség azonban nem vár

amíg hazajön. A politikai rendőrség nyomozóival együtt megindították a nyomozást büneinek kiderítésére. Ezzel a népügyészség a zalai Göbels-kreatúra büneit csokorba gyűjti és így várja hazaérkezését.

A politikai rendőrség felhívja a város közönségét, hogy mindazok, akik valamit tudnak Lengyel János büneiről, azokat jelentsek a rendőrségen.

Két új rendelet

Az újjáépítési miniszter rendelete értelmében az 1896—1903. évben született nőket a közmunkakötelezettség szempontjából össze kell írni. A rendelet arról intézkedik, hogy a közalkalmazottak közmunkaváltóságát a törzsfizetések, illetve a nyugdíjak 60 százaléka után kell fizetni.

Kormányrendelet jelent meg, hogy az államháztartás egyensúlyának rendbehozatala érdekében szükséges, hogy a B-lista eljárást a honvédség és az Államvasutak munkássága körében október 31-ig bő kell fejteni.

Szardán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt. Előadó: Hegyi János párttitkár. Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség.

HÍREK

Levél Mindenkhez

Közleg a hideg, ködös, szürke november és előre veti árnyékát a tél többi sötétségének.

De nem lesz hideg, nem lesz ködös, nem lesz szürke, ha megfogjuk egymás kezét és ahányan vagyunk, őszintén kimondjuk a szót: Segíteni akarunk.

Nem kapásból, egyszer, ha kedvünk telik. Összefogva, tömörülve, megszeresszük.

Ebben van irányítás, ebben van erő. Aki így ad, praktikusán ad s hatványozottan jótékonykodik.

Mostanában annyiszor kopogtatnak Hozzád kedves embertársam, hogy legszívesebben pontot tennél az adakozás listájára.

Ne tedd! Az Élet nem áll meg egy percre sem, forog hol a síma, hol a segítségre szorulóknak utjain és szánit rád folytatódóan.

Nyitva kell tartad szivedet állandóan és megértéssel kell lenned minden bajjal, minden nyomorral szemben.

Mennél többször cselekeded a jób, annál könnyebben és szívesebben teszed.

Számít rád minden didergő, nincstelen és éhező ember!

Ne mondd, hogy nincs, ha van egy langyos szobád is, ne mondd, hogy nem adsz, ha csók szerényen is tar meg a mindennapod.

Adj szívből, szeretettel s érezni fogod jöletted felemelő érzését.

Kedves kanizsai közönség! A köztudatban jó párszor megmutattad mire vagy képes.

Nyisd ki most is a szivedet és megöledd a Népkönyha életre-hívásának lehetőségét.

Tudod mit jelent ez? Naponta füstölög, meleg ételt, ezzel karöltve meleg szobát, szerető környezetet, azok számára, akiknek nem adatott meg ez a minimális életmű sem.

Tudod mit jelent ez? Egy biztos bázist a szörnyű nincstelenségben egy támpontot a sötétben, embert jelent s ha nem oldjuk meg — embertelenséggel.

Tudod mit jelent ez? Hálás, szerető szívek suttogó imáját, felemelő embertársak kézzszorítását. Nem beszél, de mindent művelésén az elsimított ránc, amit talán éppen Neked köszönhet.

A Szociálpolitikai Bizottság, mint első legrövidebben megoldandó problémát tűzte programjába a Népkönyha haladéktalan megnyitását.

Belevonva minden egyesületet, pártot, hivatalt, iskolát, MAORT-üzemeket és egyedeket és a legmesszebbmennyire kéri közreműködésüket. Husoros előzést halároztunk e dőre október 27-én a Városi Színházban.

Számítunk munkádra, az előadás propagálására, számítunk a szükséges forrásokra kedves kanizsai közönség!

Nyisd ki most is szivedet, hogy ne legyen a tél sokaknak szürke és sötét...

Nagykanizsa, 1946 október 7.

Varga Józsefné polgármesterné.

— Anyakönyvi hírek

Szeptember 26-tól október 3-ig született: Bellórics Károly MAV tőrnádkisérő és Szmodics Annának fia, Csögör Endre MAORT gépkezelő és Kulcsár Erzsébetnek fia, Körmöcz József koréskedő és Péntek Magdolnának leánya, Kiss Ferenc földműves és Horváth Juliánának leánya, Illés Imre MAORT munkás és Szmodits Rozáliának fia, Tóth János pénzügyi felügyelő és Tóth Livia Annának fia, Hóász Lajos MAV vonatfékező és Kovács Rozáliának fia, Vincze Erzsébet napszámosnőnek fia. — Házaságot kötött hat pár: Wollak György gyümölcskoskádó és Berger Eva, Wolf Mihály bádógosmester és Romer Ilona, Tóth József vaskoskádó és László Katalin, Salamon József gyárimunkás és Kincses Rozália, Szendrő István banktisztviselő és

FIGYELEM!

Péküzletemet

Rozgonyi-utca 2 szám alatt megnyitottam.

Naponta friss kenyér és péksütemény kapható.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Rosenberger Béla
sütőmester.

Sportrovat

A szakadó esőben nem tudta a „vasut” tudását érvényesíteni

Csepel—Nagykanizsai VTE 7:3 (2:2)

A Ferencváros—MAORT futballmérkőzéssel egyidőben játszotta le az NVTE a vasutpályán barátságos labdarúgó mérkőzését a Csepellel. A mérkőzést mintegy másfélszer néző előtt Flumbort vezette. A két csapat a következő felállásban játszott:

Csepel: Tihanyi — Kónya I., Kezsthelyi I. — Hires, Nagy II., Rákosi — Szentesi, Gáti, Szabadkai, Marosvári, Surányi.

NVTE: Nagy — Gazdag, Munkási — Sems, Németh, Both — Szabó II., Placskó, Molnár, Tura, Horváth.

A játék a Csepel támadásával indult. Az 5. percben Molnár a Csepel kapujába akarja a labdát lőni, de Tihanyi sikeresen kivédi. Ezután ismét a Csepel támad. Gáti védhetetlen gólt lő. 1:0 a Csepel javára. A 8. percben újabb Csepel támadás. Marosvári a Csepel második gólját helyezi el védhetetlenül a Vasut kapujában. A 15. percben a Vasut támad. Molnár góljával már 2:1 az eredmény. A 20. percben Tura szabadrugást rug, de a védelem elhárítja. Nem sokkal ezután Tura ismét szabadrugást rug. Szabó II. kapja a labdát, átugya a balszélre Horváthnak, aki agyból a kapuba rugja, amivel a Vasut 2:2-re egyenlített. A féldő végéig a Csepelnek több nagyszerű gólhelyzete van, de Nagy mindét szerencsésen kiverdi.

A második féldőben a Csepel csapatába Hires helyett Faludi II.

áll be. A féldő elején ismét a Csepel lép fel támadólag. Az első percekben maris megszerzik a vezetést Faludi II. góljával. A 6. percben Marosvári újabb gólt rug. 4:2-re vezet a Csepel. A 11. percben Placskó góljával 4:3-ra javít a Vasut. Ekkor elkezd az eső előbb csak szemezni, majd később szakadni. A két csapat azonban tovább játszik, de a szerencse most már a Csepel mellé szegődik. Egymásután rugják a csepeli játékosok a gólokat a Vasut kapujába. A 18. percben Rákosi, a 20. percben ismét Faludi II., a 22. percben Szabadkai rug gólt, amivel a Csepel 7:3-ra vezet. Az eső ekkor már annyira szakad, hogy a játékot lebetetetlen folytatni. A bíró is fújja a mérkőzést.

A csepeli csapat legjobb játékosa Marosvári volt. Utána Szabadkai és Gáti érdemel dicséretet.

A Vasut legjobbja Németh volt. Jól játszott Gazdag, Munkási és Both is. Az első féldőben a Vasut nagyon jól játszott, azonban a második féldőben ugylátszik az eső megzavarta a kanizsai csapatot, mert egész idő alatt nehézkesen mozgott.

A nagy mérkőzés előtt az NTE II. csapata játszott a Usurgói TK csapatával. A mérkőzés döntetlenül, 1:1 eredménnyel végződött. A másik előmérkőzést az NTE I. és a Pécsi VSK játszotta. A mérkőzés a pécsi csapat 2:1 győzelmével végződött. A féldő eredménye 1:1 volt.

(Hf)

Nyilatkozatok a Fradi-mérkőzésről

A Zala tegnap bőséges tudósításban számolt be a Ferencváros—MAORT mérkőzéséről, amelyet hozzávetőlegesen 4000 ember nézett végig. A mérkőzés, amely egyedülálló Nagykanizsa sporttörténetében, mely hatást gyakorolt nemcsak a sportkedvelő közönségre, de a város minden lakójára is. A tegnapi beszédtémája ugyiszólva a nagy mérkőzés körüli forgott. Az utca nem csak lehetett hallani, mint a nagy sportesemény megbeszélését és kritikai megjegyzéseket egyes játékosokról. Lapunk sportmunkatársa a mérkőzés után a következő nyilatkozatokat kapta:

Nagy László, a Ferencváros elnöke: Technikai főtanácsunk a helyi csapat lendületességgel ellensúlyozta s a játékot végig nyitotta. A MAORT-ból a II. féldőben védő kapus, a jobbhátvéd és a balszélő igen jó játékos. A pályán gyönyörű a vendéglátás fejletlenelesség volt.

Dimény Lajos edző (K.): Szép játék. A MAORT egész jó kis csapat. Felejthetetlen vasárnap.

Sárosi dr.: A MAORT-pálya jelenleg az ország legjobb pályája. A kanizsai fiuknak nemcsak szívük van, de tudnak is játszani.

Binder Béla mérnök, a MAORT MSE elnöke: Az utolsó két mérkőzés balsikere szükségessé tette a radikális csapat-átstruktúrázást. Sajnos, a taktikás megoldást nem sikerült megtalálnunk. Héjja végre igazi helyen játszott s ez meg is látszott teljesítményén. Mihalecz nagyszerű. A két kapus egymást multa felül. A fiatal Téli kellő szorgalommal oszlopos tagja lehet a csapatnak. Kapornaki volt a csapat legjobbjá, kitűnő formában van. A jobbhátvéd poszt betöltése még megoldásra váró probléma. Örömlőnkre szolgál, hogy stílus volt a csapat játékában és a sportszerűség semmi kivánivalót nem hagyott maga után. A fiuk szíve csodát művelt. A mérkőzés igazi sportpropaganda volt.

Majerszky Béla mérnök, a MAORT MSE alnöke: A csapat végre megtalálta önmagát. A siker nem

csak elbizakodottá, továbbra is komolyan dolgozunk. Kitűzött célunkat maradéktalanul elértük: jó sportot nyújtottunk közönségünknek.

Gálvez József intéző: Tudtuk, hogy a fiukból egyszer csak felszínre kerül, ami bennük van. Vártuk a jó játékot, az eredmény azonban varaközéson felüli.

Kiss László

Ökölvívás

BTK—Nagykanizsai VTE 7:5

Vasárnap délelőtti 11 órakor a gimnázium tornatermét zsúfolásig megtöltő közönség előtt került lebonyolításra a BTK és az NVTE ökölvívók közötti meghívásos verseny. A verseny eredménye nem reális. A Horváth—Rác mérkőzés, amelyben Horváth győzött, ha Rác nem is győzhetett, de akkor lett volna igazságos az eredmény, ha döntetlen, így az NVTE a jól megérdemelt döntetlentől meg lett fosztva. Elölállók a BTK versenyzői.

I. pár. Hju (NVTE)—Dorman (NVTE) bemutató, döntetlen.

II. pár: Molnár—Wimmer, győz erőfölénnyel Wimmer. 0:2.

III. pár. Auth—Szekszárdi, győz hatalmas küzdelemben kiütéssel Szekszárdi. (A nap legszebb küzdelme.) 0:4.

IV. pár. Raut—Breider, győz hatalmas küzdelemben Raut. 2:4.

V. pár. Horváth—Rác, győz Horváth, az igazságos eredmény döntetlen. 4:4.

VI. pár. Marton—Horváth, győz a sokszoros válogatott Marton kiütéssel. 6:4.

VII. pár. Németh—Büki, igazságos eredmény a döntetlen. 7:5.

Mizera Béla budapesti szövetségi mérkőzésvezető — Rác eredmény-hirdetésétől eltekintve — jól vezetett.

(Hf)

Több értelem, több hit, több eredmény a tanulás nyomán: — adakozz a népi kollégiumra!

— A Szervezett Munkások Szövetségének tagjainak figyelmébe!

A nagykanizsai Szervezett Munkások Fogyasztási Szövetkezőte a valóságos szövetkezési gondolat jegyében több mint ezer dolgozó kíséretében pénzéből indult meg. Az infláció természetesen a Szövetkezőtet sem kímélte meg és alapitőket jelentéktelenné zsugorította. Minthogy azonban a Szövetkezőtet életképességet már bebizonyította, a szeptember 8-iki rendkívüli közgyűlés lelkes hangulathoz és egyhanguan szavazta meg a forint-tőze megierentesedése érdekében a tőkemelés. E határozat szerint a tagoknak részjegyenként 5 forintot kell befizetniük, de hogy a mai pénzügyviszonyok mellett ez rógor ez túlnagy terhet a dolgozókból álló tagok tömegére, a befizetés részletekben is eszközölhető október 20-ig, kivételes esetekben október 31-ig. Aki a befizetést a határidőig elmulasztja, az részjegyét minden igény nélkül elveszíti. Minthogy szaktan, bakancs és további cukorellátásokra vonatkozó közeli kilátások vannak, ajánlatos a befizetéseket mielőbb teljesíteni.

Keddén délután 6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében
Előadó: Pára Ferenc MAORT mérnök és Szende László honv. sz. z. adós
Vendégeket szívesen látnak.

Feljelentették, mert nem tüntette fel árait a kirakatban

A nagykanizsai rendőrség gazdasági csoportja megtette a feljelentést az illetékos rendőrbírói hatóságnál egy főúti rövidárukereskedő ellen, mert a kirakataiban lévő árucikkeken elmulasztotta azoknak az árát feltüntetni.

A gazdasági rendőrség ezzel kapcsolatban nyomatékosan felhívja a város kereskedőinek figyelmét arra, hogy kirakataikban pontosan tüntessék fel az ott lévő árucikkek árait, mert az árak meg nem jelölése kihágás és a kihágást elkövetők ellen az eljárás megindítható.

Gyorsjegyzék

az Osztalysorsjáték húzásáról

Október 7. 20.000 forintot nyert: 64.016. 5000. forintot nyert: 2788. 3000 forintot: 41.915. 2000 forintot: 28.447. 1000 forintot: 61.882. 400 forintot: 20.905. 300 forintot: 2997. 24.011. 62.493. 67.086. 200 forintot: 2797. 7294. 10.918. 16.066. 21.972. 31.235. 38.899. 40.575. 100 forintot: 5008. 9294. 12.688. 16.558. 18.915. 23.595. 26.693. 29.679. 30.006. 40.168. 45.125. 58.901. 58.997. 57.852. 62.721. 66.682. (Felhalás nélkül.)

APRÓHÍRDETÉSEK

Bort, mustot minden mennyiségben vesznek. Papp barnagyakreskedő, Csengeri utca 22. 1241

Idősebb házaspárba vagy magányos urhoz házvezetőnőnek vagy gondozónak elmenne, azonnalra. Cim a kiadóban. 1292

Varrógép, különféle buorok, ágyneműk, férfi aisé-felső ruhák és sportkocsi eladó. Teleki-ut 46. 1298

Vannak malmet 3-tól 5 járatig, lehet vizes- vagy fagáz meghajtású, esetleg bérbe is. Ugyanott vannak jókarban lévő borshordók eladó. Straubinger József Mihály. 1297

Alig használt asztali térhely eladó. Szekeres József-u. 37. 1300

Szépén bemutatott szoba kiadó. Erdéklődni: Király-u. 34. Hármesterrel. 1301

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: Bencze János főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 2.

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa

Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze János

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán

Nyomdaért felel: Zala, Károly.

Kollar Amália, Mozozi Géza kereskedő és Herczfeld Erzsébet. — Elhalálozott: Lukácsi András 81 éves, Korács József 58 éves, Kobán Gyula 48 éves, Beck Emilné Jersche Irma 56 éves, Slibár István 86 éves, özv. Szabó Istvánné Tóth Ágnes 70 éves, Péter Mária 24 éves, özv. Mátész Lászlóné Mihalecz Mária 38 éves, Horváth Gyula 24 éves, Gudlin György 66 éves.

Tünde a gépterenben

A Zala már hírt adott arról, hogy csütörtökön városunkba érkeznek a magyar színművészet kiválóságai: Szőrényi Eva, Raffay Erzsébet, Reményi Sándor és Kiszely Gyula. A művészek a nagykanizsai Szent Margit leánykongregáció meghívására jönnek városunkba, ahol csütörtök este a Városi Színházban este 9 órai kezdettel nagy művész-estet tartanak. A jegyek nagy része már elővetelben elfogyott. A megelévő jegyek kaphatók még a „Zala” tegnapi számában közzétett üzletekben. Szard és csütörtök este a színházi pénztárnál is. A művész-est jövedelmét teljes egészében a szegények karácsonyi feljegyzésére fordítják.

Általánosan tudott dolog, hogy Szőrényi Eva a Nemzeti Színházban estéről-estére a Tünde szerepét alakítja, így a vasuton való közlekedés részére teljesen lehetetlenné tette volna megjelenését. Mint minden nehéz helyzetben, most is a MAORT állt a Szent Margit Kongregáció vezetőinek segítségére és úgy intézkedett, hogy a művészeket MAORT-utakon hozzák le Nagykanizsára. A művészek a MAORT o nagylokúságát honorálni kívánták és elhatározták, hogy az esti előadást megelőzően délután 4 órakor a MAORT vasvázas ház géptermében, kizárólag MAORT dolgozók részére egy előadást tartanak majd.

Igy kerül Tünde a gépterenbe. Az előadásnak nemesak művészi, de szociális szempontból is nagy kezdeményező jelentősége van, amit minden magyarországi nagyvállalatnak figyelmébe ajánlunk.

MOZI

A 217-es deportált

Német hadifoglyok menetelnek Moszkva utcain 1944-ben. A piszkos, hóhérszerű foglyokat nagy tömeg nézi. A tömeg között van Tatjana is, aki hosszú ideig volt Németországban deportálva. Miközben a foglyokat látja, elvonnulnak szemel előtt a németországi deportálás szörnyű emlékei. A háboru elején a németek egy kisváros lakosait vagonokba gyömöszölték és Németországba szállították. Tatjana is köztük volt. Németországban másodmagával, egy tudós matematikussal, Szergej Ivannal egy rendes családboz kerül munkára. Sorsa azonban elviselhetetlen. Szergej szeretné tudós munkáját folytatni, de az „uralkodó faj” nem engedi. Egy nap hazaérkezik szabadságra a család két SS katona tagja, akik minden különösebb ok nélkül megölik Szergejt. Tatjana bosszút áll és agyonszúrja a két SS-tribékot. A bosszúállás után megszökik. Menekülés közben találkozik a nyugat felé menekülő vörös hadserővel. Ez jut eszébe, amikor a német hadifoglyokat látja.

A film főszerepét Jelena Kuzmina alakítja. A Soyuz intorgkino filmjét ma és holnap játssza a Városi Filmszínház.

VÁROSI MOZI

Keddén és szerdán megújuló orosz film

A 217-ES DEPORTÁLT

(Egy nő a millió üldözött közt)

Orosz híradó.

Előadások naponta 5 és 7 órakor.

ZÁLLA

Trygve Lie, az Egyesült Nemzetek főtitkára meghívta Nagybritannia, a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Franciaország, Csehszlovákia, Jugoszlávia és Görögország képviselőit, hogy Bécsben nemzetközi Dunaértekezletre üljenek össze.

Bideault:

Olaszország békés nép, melyet a faszizmus félrevezetett

A párizsi békekonferencia tegnapi ülésén ismét az olasz békeszerződést tárgyalták. Ez alkalommal Bevin angol külügyminiszter mondott beszédet.

Beszéde elején általános utalást tett a konferencián alkalmazott eljárásra. Véleménye szerint helyes volt, hogy figyelembe vették a szövetséges országok nézetét és módot adtak a volt ellenséges országoknak is, hogy kifejthessék véleményüket.

Bárhogyan döntsön is a konferencia nem lehet azt mondani, hogy nem voltak a tények tudatában.

Ezután utalt az olasz békeszerződésre. Többször hangoztatta, hogy ne bánjanak úgy Olaszországgal, mintha Mussolini még mindig ott volna és vegyék figyelembe Olaszország szolgálatait, amellyel az 1943 évi fegyverszüneti szerződés után a szövetségesek segítségére volt. Az az Olaszország, mely a szövetségesekkel háborúba lépett, olyan ország volt, melynek bizonyos törekvései határain túl terjedtek. Itt különösen a fiumei epizódra célzott.

Azt ajánlja, hogy Jugoszlávia ne hősse el ugyanazt a hibát Trieszttel kapcsolatban.

Azzal fejezte be beszédét, hogy kifejezte hitét Olaszország jövőjével kapcsolatban, hogy Olaszország éppen olyan jólétben fog élni, mint a múltban és nem Mussolini hazug nagyságának igézete alatt fog állni, hanem mostani országát munkával és törekvéssel építi fel. Tul sokáig nem hallatszott a nemzetek tanácsában a demokratikus Olaszország hangja, de ismét itt az ideje, hogy elfoglalja a tiszteletet megérdemelt helyét a nemzetek között.

Ezután Bideault szólt fel, röviden vázolta Franciaország álláspontját az olasz kérdéssel kapcsolatban. Éles határvonalat húzott Németország és Olaszország között.

A németekről azt mondják, hogy Franciaország esküdt ellensége, Olaszországról azt állítják, hogy alapjában békés nép, melyet a faszizmus félrevezetett.

Olaszországnak a szövetségesekkel szemben tanúsított szolgálatait figyelembe vették és azt a fegyverszüneti megállapodás óta módosított francia álláspontot a jóvátétel és az olasz gyarmatok sorsának kérdésében is kifejezésre juttatta. A demokratikus Olaszországnak meg kell adni a módot, hogy jobb munkát végezzen a gyarmatokban, mint amilyent a régi Olaszország végzett. Kérte Jugoszláviát, hogy enyhítse követeléseit Trieszttel kapcsolatban.

A békeértekezlet hírei

Csak november első felében kerülhet sor a békeszerződések átvizsgálására

Párizs, október 9

A négy nagyhatalom külügyminisztereinek tanácsa elhatározta, hogy a négy nagyhatalom szakértőiből előkészítő bizottságot alakít a békeszerződés-tervezetek szükséges simítások elvégzésére. Ez a bizottság október 22-én nyújtja át munkáját a külügyminiszterhelyetteseknek, akik akkor már Newyorkban lesznek és október hó 30-án kezdik meg jelentésük elkészítését a szakértők jelentéseinek alapján. Ez eltarthat egy hélig, úgy hogy a négy külügyminiszter, akik azon időben már Newyorkban tartózkodnak, csak november első hetében látnak hozzá a békeszerződések átvizsgálásához.

Truman részt vesz az Egyesült Nemzetek gyűlésének megnyitáson

Newyork, október 9

Truman amerikai elnök részt szándékozik venni az Egyesült Nemzetek Szervezetének megnyitó gyűlésén. Az Egyesült Nemzetek közgyűlésén résztvevő angol küldöttség elnöke Noel Daker lesz.

Szovjet tiltakozás az orosz nagykövet feltartóztatása miatt

Newyork, október 9

A szovjet nagykövetség az amerikai külügyminisztériumhoz jegyzéket intézett, amelyben tiltakozik az ellen, hogy Novikov washingtoni szovjet nagykövet, aki a múlt héten érkezett vissza Moszkvából, a newyorki repülőtéren feltartóztaták. Amerikai részről közölték, hogy a nagykövetet a vámhivatalnokok tartóztatták fel, mert

vonakodott aláírni a vámnyilatkozatot.

Budapest polgármestere Bécsben sajtónyilatkozatot adott

Bécs, október 9

Kövágó József polgármester bécsi tartózkodása alatt nyilatkozatot adott a bécsi lapoknak. Hangsúlyozta, hogy Budapest 1945 tél óta rendbehozta a gáz- és villanyvezetékét, megindította a vízszolgáltatást s ma már Budapest valamennyi közműve dolgozik. Sok házat helyreállítottak, sokat újjáépítettek és új építkezéseket is kezdtek. Még sok munka szükséges ahhoz, hogy Budapest visszanyerje a külföld által ismert arculatát.

Attlee nagy beszéde az angol alsóházban az atom-energiáról

London, október 9

Az angol alsóház tegnap délután újból összeült, hogy másodikori ülésében megvizsgálja az atomenergia-vel foglalkozó törvényjavaslatot, mely a kormány kezébe akarja helyezni az atomenergia ellenőrzésének és felhasználásának kérdését. A törvényjavaslathoz Attlee miniszterelnök szolt hozzá és utalt arra az aggodalomra, amely az egész világot eltölti az atomkorszak kezdetével. Az atomrombolásnak jótékony hatása is lehet, mert igen nagy jelentőségű, ha azt békés célokra használják fel. Az atomenergia nemzetközi ellenőrzésével külön foglalkozik, azt az Egyesült Nemzetek atomellenőrző bizottságára bízta. Az atomenergia pusztító erejével járó minden felelősséget azonban egyedül a kormánynak kell vállalni. Ő biztosítja a békés kutató munka folytonosságát az egyetemeken és tudományos intézetekben. Az angolok már 80 millió fontot áldoztak erre a célra és ezen összeg még növekedni fog. Végül annak a reménynek ad kifejezést, hogy a végleges nemzetközi megegyezés felelőssé tesz a jövőben minden tit-

Legsúlyosabb gond a lakáshiány, ezenkívül az általános életszínvonal még mindig nagyon alacsony.

Nenni olasz miniszterelnökhelyettes október 15-én lemond

Róma, október 9

A Tempo közlése szerint Nenni miniszterelnök kijelentette, hogy csak október 15-ig marad a külügyminiszteri székben és azután a békeértekezlet befejeztéig lemond. Az Olaszországgal kötendő békeszerződés katonai és gazdasági vonatkozású cikkelyeivel kapcsolatban Olaszország új emlékiratot terjesztett a békeértekezlet elé.

kolódzást, de ennek elérésére az angol kormány meg akar tenni minden szükséges lépést.

Moszkva, október 9

A moszkvai rádió az atombomba körüli idegháború új fellángolásáról számolt be. A szovjet kormány az atomellenőrzés megvalósítására nemzetközi bizottság előtt tett javaslatot, melyben azt ajánlotta, hogy létesítsenek nemzetközi megállapodást a gázháború vagy a baktériumháború megakadályozása ügyében létrejött egyezményhez hasonlóan.

Az atomháború megakadályozására a szovjet javaslat értelmében megtiltanák az atomfegyverek, az atombombák és az atomromboló eszközök előállítását, és azt az emberiség elleni bűncselekménynek minősítenék.

A szovjet népet egyébként nem remíti meg az atomveszély. Sztálin pontosan meghatározta az új fegyver szerepét és a háborúra gyakorolt hatását. Sztálin megállapítása szerint az atombomba nem dönti el a háború sorsát.

Ma döntenek a Nürnbergben elítelt náci gonosztévők kegyelmi kérvényéről

Berlin, október 9

A berlini Szövetséges Ellenőrző bizottság ma foglalkozik a német háborús bűnösök kegyelmi kérvényével. Ha a bizottság a kegyelmet megtagadja, úgy az elítélteket október 16-án végzik ki.

Megjönnek az elhurcolt budapesti tűzoltóautók

Október 8-án 106 gépkocsit áttelepít az amerikai-szovjet megszállási övezet határára és utban van Magyarország felé. A gépkocsik majdnem mind a budapesti tűzoltóság tulajdonában voltak.

Rónai Sándor utban Olaszország felé

Bécs, október 9

Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter kedden megjelent a bécsi vásár magyar pavillonjának megnyitáson. Azután Bernbe utazott és onnan folytatja útját Olaszországba, az olasz-magyar árucseré-forgalom megtárgyalására.

Budapestről jelentik:

Sulyos kompszerencsétlenség Dunavécsén

Vasárnap sulyos szerencsétlenség történt Dunavécsén. A Kalocsáról érkező hajóról az utasokat csónakon szállítják partra, miután a kikötőberendezés az ostrom alatt elpusztult. Az egyik utasokkal zsúfolt csónak felborult, eddigi megállapítások szerint négyen a vízbe fulladtak. A szerencsétlenség ügyében szigorú vizsgálat indult.

Két és félevesi fegyházat kapott egy nyilas csempész

Salzer Hermann laboráns és több társa ellen azért indított eljárást az államügyészség, mert a vád szerint Salzer a hivatalosság látszatát keltve, számos embert csempészett külföldre, köztük nyilasokat is, akik a Salzer által hamisított iratokban zsidókként szerepeltek. A büntető-törvényeszk Winter-Koós Rezső elnöklésével működő tanács több napon keresztül tárgyalta a bűnügyet és a bizonyítási eljárás lefolytatása után Salzert kétéves és hathónapi fegyházra ítélte, míg társait felmentette a vád és következményei alól.

Halálra ítélték egy dunaparti nyilas gyilkost

Hétfőn tárgyalta a népbíróság Kasza Vince pincér háborús és népiellenes bűnügyét. Kasza, mint nyilas pártszolgálatos, társa volt az azóta már kivégzett Bokor Dénesnek és Mónus Józsefnek, akikkel együtt résztvevett az üldözöttek kínzásában és kivégzésében. Megállapítást nyert, hogy két embert saját maga lőtt agyon, de több ízben kísért a késő éjszakai órákban a Dunaparton áldozatokat, majd agyonlőtték és a Dunába dobták. Sulyos tanuvalomások után a népbíróság Kasza Vincét bűnösnek mondta ki és köztélitali halálra ítélte.

Szappaninség Nagykanizsán

A főispán ur figyelmebe!

A háboru és az azt követő kifosztottságunk egyik legnagyobb és legkeservebb hiányát a szappanban érezzük. A forint megjelenésével beállott új korokban mindenki azt hitte, hogy ezen a téren enyhül a helyzet, mert az első időkben mindenféle szappan bőségesen állt az üzletekben a vevők rendelkezésére. Hamarosan elfogyott azonban az a mennyiség, amit a forint premierjére tároltak. Ma az a helyzet, hogy mosdószappant kivételesen, mosdószappant pedig egyáltalában nem lehet kapni.

Nem képezi vita tárgyát, hogy a zsiradékokat elsősorban táplálási célokra kellett fordítani, így a szappanfőzésre csak olyan anyagokat tudtak felhasználni, amelyek étkezési célra már nem felelnek meg. A szappanipar teljes egészében nélkülözötte a mindig külföldről behozott palmarolajokat, valamint a marhavágásokból származó fagyut. Mindenki előtt tudott dolog, hogy a felszabadulás óta marhavágást nem engedélyeztek, így ez a nyersanyag sem szolgálhatta a szappangyárak szükségletét.

A szappant az elmúlt időkben ki ahogy tudta, házilag állította elő, vagy faluról, ahol több volt a zsiradék, szerezte be. Egy cinkus angol politikus azt a kijelentést tette, hogy egy állam kulturáját szappanfogyasztásáról lehet megítélni. Ebben a kijelentésben sok igazság van, de az illető angol ur úgy látszik nem vette figyelembe, hogy háboruk, sőt vesztés háboruk is vannak a világon. Ha a magyar kulturát ma a szappanfogyasztás statisztikái alapján akarnák lemérni, akkor nagyon szomorú képet kapnánk, mert sajnos, a mai viszonyok között az ország lakosainak, különösen a városi lakosságának, a szappan egyike a legjobban nélkülözött cikke.

A Zala október 8-iki számában megírta, hogy a vidék már teljesen szappan nélkül van, mert a nagy szappangyárak termékeit teljes egészében a főváros fogyasztóinak rendelkezésére bocsátják. E téren a vidéki városok rendkívül mostoha helyzetben vannak, mert az illetékes hatóságoknak az az álláspontja, hogy zsiradékot kizárólag a nagyüzemeknek utal ki, abból a feltevésből kiindulva, hogy a nagyüzem gazdaságosabban tudja a kiutalt nyersanyagot felhasználni.

Nem szállunk vitába e téren a hatóság szakembereivel, de megállapítjuk, hogy a nagy gyárak által előállított szappanból Nagykanizsára egyetlen deka sem került, bármilyen gazdaságosan dolgozzák is fel a nekik juttatott zsiradékot.

Nagykanizsának van egy nagykapacitású szappangyára, mely jelenlegi berendezésével több mint 100 métermázsza szappant tudna havonta produkálni. Ez a gyár ma csak egész kis kapacitással dolgozik, mert nem tud nyersanyaghoz jutni. A város lakosai tudják, hogy a Perényi-féle szappangyár kitűnő minőségű árut gyártott, amelyet nemcsak Nagykanizsán, de az ország minden részében szívesen vásároltak.

A város közönsége csak úgy juthat szappanhoz, ha az illetékes

hatóságok, elsősorban Zala vármegye köznevelési kormánybiztosa, a főispán lehetővé teszi, hogy a gyár hatósági áron nyersanyagkiutalásban részesüljön.

Zala vármegye főispánja beszédeiben több ízben kijelentette, hogy megyéje zsiradékhiányát sikerült fedezni. Meggyőződésünk, hogy a köznevelés kára nélkül a zalai olajutókból meg-

A kultuszminiszter drámai felhívása a tanítósághoz a kiutasítottak megsegítése érdekében

A kultuszminiszter felhívást intézett a magyar tanítósághoz, hogy az ősi lakhelyükről és szülőföldjükről kivett áttelepülő magyarokat nekünk kell felkarolni és ki kell nyitni előttük szívünket és ajtónkat. Új otthon, földet és falatot kell adni, amikor földönfutóként megérkeznek hozzánk. Hangsúlyozza a kultuszminiszter kérése, hogy gondoskodni kell az áttelepülők végleges munkahelyéről és megélhetéséről és ennek érdekében

felelő mennyiségű zsiradékot lehetne e vállalatnak kiutalni, mert ezzel megoldódna nemcsak Nagykanizsa, de az egész környék szappanszükségletének ellátása is.

A mai súlyos munkanélküliség is sürgősen azt parancsolja, hogy ezt a parlagon heverő, kifünnő berendezett gyárat teljes kapacitással megindítsuk, mert amennyiben a vármegye főispánja ezt a kérdést jóindulatulag kezeli, úgy a városban ismét jónéhány munkanélküli jut kenyérhez.

felkéri a magyar tanítókat, hogy kezdjék meg azoknak a vendéglátó szülőknek összeírását, akik a menekült, illetve áttelepített magyar családok gyermekeinek iskolai gondozását, vagy a téli hónapokban ellátásukat elvállalni hajlandók. Ezt a kiutalást küldjék be a vallás- és közoktatásügyi minisztérium népiszkolai IV. ügyosztálya címére. Későbbi felvilágosítások közvetlenül innen szerezhetőek be.

A MÁV különvonatot indít Zalaegerszegré a zalaegerszegi orosz hősi temető felavatására

Magyarország felszabadítása után a magyar nép legszelebb rétegei érezték szükségét annak, hogy a felszabadulásunk érdekében hősihalált halt orosz katonák kellek eltemetéséről a magyar társadalom gondoskodjék. Ennek az elgondolásnak következményeképpen Zalaegerszegen is elkészült a orosz hősi temető, melyben 683 orosz hős alussza örök álmát. A temető közepére Zalaegerszeg dolgozó építői nagyméretű hősi emlékművet állítottak.

A külsőségeiben is impozáns temető felavatása október 13-án délelőtt 11 órakor történik. Az orosz hatóságok szónokain kívül beszéd hangzik majd el Zala vármegye, Zalaegerszeg város, a zalaegerszegi járás részéről, de ünnepi beszédben emlékezik meg a felszabadulás tényéről és az orosz hősök érdemeiről az összes demokratikus párt, a szakszervezetek, a MADISz, az MNDSz, a SZIM, a FIM, a NISz, a pedagógusok továbbá a közalkalmazottak, a

városi és vármegyei alkalmazottak, valamint az iparosok és kereskedők kiküldöttje is. A különböző pártok, szakszervezetek, hatóságok az emlékműre koszorúkat helyeznek el. Fellép az ünnepségen a zalaegerszegi Általános Munkás Dalkör. Nátrán János karnagy vezényletével Szerepel egy budapesti fuvószenekar, továbbá Szabados István, aki Fodor József Piros fejfélcímű költeményét szavalja el.

A MÁV valószínűleg különvonatot bocsát a nagy érdeklődésre való tekintettel Zalaegerszegré, hogy Zala vármegyének az a sok-sok azon igaz demokratája, aki az orosz hősök emlékének ezuttal is tiszteletét és kegyeletét akarja nyilvánítani, az ünnepségen megjelenhessék.

Felhívjuk a figyelmet ezuton is a nagyszabású ünnepségre, hogy azon Zala vármegye területéről, városunkból és városunk környékéről minél nagyobb létszámban jelenjenek meg.

Megérkezett a megyébe az irországi ingyen-cukor

A Zala annakidején közölte, hogy az illetékes minisztérium az Irországi ajándékozta nagy-mennyiségű cukorból Zala vármegye részére két és fél vagonnal utalt ki. Az Ir szabadállam az elsők között volt, amely Magyarország megsegítését sürgette és több ízben tanujelét adta, hogy a háboru sújtotta szegény országunk nyomorán enyhítsen. A Magyarországnak küldött segítség méltán vetekedik az UNRRA segítségével, mert nem kevesebb, mint 50 vagon cukrot adott Magyarországnak az Ir szabadállam nagyszabású megsegítési akciója.

Zala vármegye alispánja a következő hírt juttatta el hozzánk:

A Nemzetközi Vöröskereszt közvetítésével Magyarországra Irországból nagyobb mennyiségű

gü cukoradomány érkezett. Ebből a cukoradományból a közellátásügyi miniszter Zala vármegye részére 24.450 kg-ot küldött. Az Ir nemzet cukoradománya teljesen ingyenes. 12 éven aluli gyermekek, terhes- és szoptatóanyák, valamint a 60 éven felüli személyek részesülnek fejéenkint 20 dkg. cukorjuttatásban.

A cukor már megérkezett Zalaegerszegré. A bejelentett igényjogosultak számának megfelelően a jövő hét folyamán kerül szétosztásra.

Munkás — paraszt — értelmiség egységet akarsz? Segítsd tanulni a paraszt és munkás gyermekét: — adakozz a népi kollégiumra!

Szegedi Ernő és Vásárhelyi Magda zongoraművészek nagy hangverseny-estje Nagykanizsán

Néhány nappal ezelőtt zöld színű falragaszok jelentek meg a város utcáin, melyek arról értesítenek, hogy Szegedi Ernő és felesége, Vásárhelyi Magda, az országos híru zongoraművészpár teljes esztét betöltő hangversenyt ad szombat este a Szociáldemokrata Párt disztermében. A hangverseny teljes bevételét a rendkívül súlyos helyzetben levő városi Tüdőgondozónak ajánlják fel. A művészpár nagykanizsai látogatása tulajdonképpen magánjellegű. Ivankovits Ferenc zeneiskolai igazgató meglátogatására jönnek városunkba. A hangversenyt az ő felkérésére adják. Szegedi Ernő már levélben értesítette Ivankovits Ferencet a hangverseny műsoráról. Ivankovits Ferenc a műsort a Zala rendelkezésére bocsátotta, melyet ezuton közlünk a közönséggel.

1. Saint-Saens: Variációk és fuga egy Beethoven-téma felett.
2. Scarlatti: Sonata G-dur.
3. Schumann: Andante con Variacioni.
4. Liszt: Concerto pathetique.
5. Darius Meillhaud: Scaramouche.
6. Liszt-Mozart: Don Juan fantázia.

Nagykanizsán is megalakult a Magyar Képzőművészek Szabad Szakszervezete

A művészeti élet kezdetét jelenti, hogy városunkban megalakult a Magyar Képzőművészek Szabad Szakszervezete, csatlakozva a Budapesten székelő Magyar Művészek Szabad Szakszervezetéhez, mely magában tömöríti a hazánkban működő alkotó művészek összeségét.

Tudjuk jól, hogy Nagykanizsa kereskedő város, kereskedelmi központ, de azt is tudnunk kell, hogy kultúra nélkül nincs magasabbrendű emberi élet. A kultúra aktív művelője hivatásánál fogva nem miként a multban volt megalázott szegénylegény: (és a köztudatban úgy lett berögzítve, mint akinak kötelessége nyomorogva élni), hanem a demokráciában megbecsült, alkotó elem a dolgozók társadalmának. A demokrácia Magyarországon gazdasági újjáépítések sikere kizárólag a magyar kérges munkás- és parasztközök akarásán nyugszik. Szellemi életünk újjáépítése, mely éppen ilyen fontossággal bír, szellemi tényezőnk őszinte részvételén épülhet csak fel. Az ország újjáépítésében mi nagykanizsai képzőművészek részt kívánunk venni. A szellemi újjáépítés nehéz feladatát vállalva hivatásunknál fogva tisztában vagyunk, hogy mit kérhetünk tönkretett nemzetünkétől és mit kell nekünk nyújtani őszinto szívből jövőn és nem botanult, mesterkelt szociális életmóddal. Tudásunkat és szorgalmat akarásunkat egy-egy téglaként kívánjuk letenni a magyar népi demokrácia alapkövéhez.

Ezzel a gondolattal és akarással indul utjára Nagykanizsán a Képzőművészek Szabad Szakszervezete.

A Vidéki Képzőművészek Szakszervezetének vezetője, Torocnai Oszvald bejelentette, hogy még e hónapban hivatalos látogatást tesz Nagykanizsán, szakszervezetünket és városunkat érintő képzőművészeti kérdésekről folyik majd a tárgyalás.

Felhívom azon kollégák (aktív festőket és szobrászművészeket, rajztanárokat, akik kiállításon már részt vettek) figyelmét arra, hogy saját érdekükben a Képzőművészek Szakszervezetébe való felvételüket haladéktalanul bejelenteni sziveskedjenek nálam. (Széchenyi-tér 1.)

Sándor Mátyás

Építjük a hidat

Már három napja folyik a szorgos munka a temetői hid építésénél. A Zala vállalkozásában megindulhatott a munka ennél az oly sokat nélkülözött hidnál. A Zala hétfői számában már beszámoltunk a hidépítési munkálatok megindulásáról. Megirattuk, hogy hétfőn az új hid helyének kijelölése után megkezdtek a roncsok eltakarítását a pillérek helyéről. A romokat a kijelölt helyről a mai napra el is takarították.

Ma reggel pedig a hid építésével megbízott Horváth Lipót építőmester munkatársával hozatalát a pillérek alapjának kijelöléséhez. Legelső munka volt a pillérek kijelölésénél a hid közepének bemérése, amiért is a bevágás két oldala között cövekek leverése után zsinórt feszítettek ki. Ehhez mérték hozzá kétoldalt a szükséges távolságokat, melyek segítségével rövidesen kialakult a két pillér helye. Az elkövetkező napokban az alapok megásása után a köművesek megépítik a pilléreket. Ez alatt az idő alatt a napszámosok a közeli méntelepről hordják a téglát. A kocsik homokot és meszet hordanak ide. Így a munka folytatásában nem lesz fennakadás.

A munkálatoknak állandóan van nézőközönsége. Munkába induló, vagy onnan érkező munkások, háziasszonyok állnak meg egy-egy percre itt és nézik ezt a serény munkát. Boldogan szemlélik az építkezés folyását és egymás között megjegyzik, hogy bizony itt az ideje már ennek a hidépítésnek. Igen. Itt az ideje és ígérjük, hogy a halottak ünnepe nem kell már kerülővel mennünk szereteteink sírjához.

100 forintot adtak: Teutsch Gusztáv, Angol-Magyar Bank, Néptakarékpénztár, Bankegyesület. 50 forintot adtak: Nagykanizsai Takarékpénztár, Tomassits Gyula, Első Nagykanizsai Temetkezési Egylet. 10 forintot adott: Herbai György. A gyűjtőíveken szereplő adományokról külön kimutatást közöl majd a Zala.

A rádió csütörtöki műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Áttelepítési Kormánybizottság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Könnyű muzsika. 9 A Budapesti Hangverseny Szalonzenekar játszik. 10 Hírek. 12 Déli harangszó, hírek. 12.15 Tóvity Irén énekel. 13 Ormánsági dalok. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Herendy Mancsi énekel, kiséri Roosz Emil szalonzenekara. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 16.10 Wagner-művek. 17 Hírek. 17.10 Malcsiner Béla jazz-zongora számai. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 A Török Dalárda énekel. 19 Traviata. 19.40 Hírek. 21.15 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Bűvölő ritmus. Hanglemezek.

Budapest II. 20 Operaáriák. 20.30 Rádió szabadgyetem. 21 Hírek. 21 óra 15 perckor Szórakoztató hanglemezek. 22.15 Hanglomezrevü.

Szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

hart a Magyar Kommunista Párt. Előadó: Hegyi János párttitkár. Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség.

Október 13: Rákosi Mátvás miniszterelnökhelyettes Nagykanizsán

A Magyar Kommunista Párt III. kongresszusának jezzajlása után az egész ország figyelme Nagykanizsára összpontosul, mert itt ismerteti először Rákosi Mátvás a kongresszus után előállított bel- és külpolitikai helyzetet. A kongresszus belpolitikai szempontból beláthatatlan eredményt ért el, mert halomra döntötte a reakciónak azt a hő óhaját, hogy ezzel a kongresszussal pedig a koalíció felbomlása elkerülhetetlen lesz. Ezzel szemben, mint azt Nagy Ferenc miniszterelnök is megállapította, a kongresszus hozzájárult a koalíció megerősödéséhez és olyan helyzetet teremtett, amely sokkal inkább mint eddig, alkalmas a becúsátes magyar erők összefogására és az ország ujjaépítésére.

Nyílt kártyákkal, minden

álcázás nélkül elmondták a kongresszuson azt, amiké a magyar dolgozóknak és tömör mondatokban határozták meg a célt és utat, amin és ami felé haladni kell.

Rákosi Mátvás nagykanizsai tartózkodását így Lagy várakozás előzi meg. Nemcsak a megye minden részéből, de az ország centrumaiból is tömegével jönnek Nagykanizsára, hogy meghallgassák vasárnap a színházkertben tartandó népgyűlésen Rákosi Mátvást.

A miniszterelnökhelyettes kanizsai programját csak most dolgozzák ki, így arról csupán annyit jelentenek, hogy olyan nagyszabású lesz, amire hosszú ideig emlékezni fognak a város lakói.

Toloncutlevél, a népbiróság és a vasut

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres Sándor tanácsa — mint azt lapunk közölte — a hó 5-én kiszállt Keszthelyre, hogy tárgyalja és ítéletet mondjon 15 keszthelyi környéki nyilas bűnügyében. Miután a népbiróság megfelelő pénzzelátmánnyal nem rendelkezett, kényszerhelyzetben kénytelen volt a nagykanizsai rendőrségtől toloncutlevelet kérni, hogy az utat költségmentesen megtehesse.

Már magában véve érthető, hogy egy bírói testület, ha vidékre szelítja kötelessége, toloncutlevelet kényszerüljön igénybe venni, mert az igazságügyi tárca nem gondoskodik, hogy bírának ilyen esetekben megfelelő pénzzel álljon rendelkezésére. Ezt a kérdést nem lehet a deflációs pénzügyi politikával sem megmagyarázni. Nem titkolhatjuk, hogy az ilyen toloncutlevelés utazás semmiképpen sem szolgálja a népbiróság tekintélyének megóvását, sőt ellenkezőleg hozzájárul annak gyengítéséhez. Már pedig a népbiróságok tekintélyének megóvása mindenkinek, így elsősorban magának a kormányzásnak legfőbb kötelessége. Az új országépítés elképzelhetetlen lett volna népbiróságok nélkül, mert a demokratikus jogrend megóvása és helyreállítása kizárólag az ő munkájuknak köszönhető.

A toloncutlevellel utazó népbírák Keszthelyre zavartalanul megérkeztek, lefolytatták a tárgyalásokat, mint azt a Zala tegnapi számában megírta.

Visszafelé a keszthelyi rendőrség vezetőjétől személyekszelő toloncutlevelet kaptak, hogy visszatérhessenek Nagykanizsára. Ez az utazásuk azonban rendkívül kalandos volt, mert a MAV kalauz nem találta szabályosnak toloncutlevelüket és Sávolyon az egész népbiróságot le akarta szállítani a vonatról.

Csak egy vasutas népbíró fellépésére állt el ettől a szándékától, de a vasutasnak garanciát kellett vállalni, hogy az egész népbiróság a nagykanizsai állomáson jegyzőkönyv felvétele céljából bevonul az állomásfőnökség irodájába. Megérkezésük után megkezdődött a jegyzőkönyvek felvétele. A jegyzőkönyvvezető tisztviselő pontosan tudta, hogy miről van szó, tudta, hogy népbírákkal áll szemben, akik nehéz és felelősségteljes hivatásukat teljesítették, ennek dacára a legaprókékosabban kikérdezte őket, családi vónatkozásuktól kezdve mindenre kíváncsi volt. Végül kihirdette ítéletét, amely marasztaló volt,

mert a népbiróság minden egyes tagját 86.42 forintba megbr-ságotta.

Ez a művelet hosszú ideig tartott és a népbírák, akik már két napja távol voltak családjuktól, a jegyzőkönyvezés befejezéséig nem tudtak hazatérni. Pillanatnyilag tehát úgy áll a helyzet, hogy a kötelességét teljesítő népbíró tartozik a MAV-nak 86 forintot megfizetni, mert ha ezt nem teszi, eljárást indítanak ellene.

Ezzel szemben a balatonszentgyörgyi állomásfőnök a megérkező népbíráknak azonnal sinautót bocsátott a rendelkezésükre, hogy idejében Keszthelyre érkezzenek. A keszthelyi Amazon-szálló tulajdonosa pedig lakást és teljes ellátást nyújtott, aminek ellenértékét majd csak akkor kapja meg, ha az igazságügyi tárca azt kiutalja.

Nem bocsátkozunk vitába a nagykanizsai állomás buzgó tisztviselőjével, de mégis szerényen megkérdezzük: A nyilas fegyveres párt-szolgálatosok hivatalos utjaik alkalmával a nagykanizsai MAV hasonló szigorral járt-e el?

Nem hinnénk!

Megszünik

a zalaegerszegi ügyvédi kamara

Az igazságügyminiszter rendelkezésére a balassagyarmati, az egri, kalocsai, kecskeméti, nyiregyházi, soproni, székesfehérvári és zalaegerszegi ügyvédi kamarákat megszüntették. Az igazságügyminiszter rendelete értelmében a szombathelyi ügyvédi kamara körzete a nagykanizsai, szombathelyi és zalaegerszegi törvényszék területével esik egybe.

— Felhívás a hadigondozottakhoz!

Csoportunkhoz intézett értesítés alapján felhívjuk a hadirokkantak, hadiözvegyek figyelmét arra, hogy a városunkba érkező miniszterelnökhelyettes folyó hó 18-án, vasárnap délelőtt 11 órakor megemlékezik a hadigondozottak sereglőiről és azok orvoslásáról. Mivel bennünket érintő dolgokról lesz szó, felhívjuk Nagykanizsa összes hadirokkantjait, hadiözvegyeit és hadiárvaikat, hogy a fenti napon délelőtt 10 órára jelenjenek meg székházunkban Hunyadi-utca 10. sz. alatt, ahonnan együtt megyünk a nagygyűlésre. — A keddi és pénteki összejövetelek ideje október 11-től kezdve 4—6 óráig tart. — A múltban kiadott HONSZ igazolványok érvényüket elvesztették, azokat egy hatóság sem fogadja el igazolás stb. céljából. Csak azok az igazolványok, bizonyítványok és egyéb ügyiratok, okmányok érvényesek, melyek csoportunk új körbélyezőjével — benne 1946 — vannak ellátva. HONSZ elnökség.

Magyarország először a győztesek között

A „Hírlap” munkatársától

Huszonkét állam képviselőjének emlékiratot küldött harminc egyházi Párizsból. Ezt írják: »Mi a kereszténység párizsi bajnokainak csoportja felfogván egyrészt azt, hogy a békekonferencia csak Isten segítségével végezhet tartós munkát, másrészt meg felismervén az Önök feladatának nehézségeit, imádkozunk Önökért, hogy az Ur kegyelméből az igazságos és maradandó békének hasznos közvetítői lehessenek».

Huszonegy győztes állam és egy legyőzött nemzet képviselője kapta meg ezt a levelet — a magyar külügyminiszter.

Germand hercegeket, az egyik aláíró megkérdezték, miért került egy legyőzött is a győztesek listájára?

— Azért, mert vannak balsorsok, amelyek a maguk végtelenségében már a Mindenható kegyelmének tekinthetők. Az Ur nagyon szeretheti Magyarországot, hogy ennyire lesújtott rá. Megilletődve felvettük hát a győztesek közé — így hangzott a válasz.

A hideg végigfutott a hátunkon erre az evangéliumi ihletű szóra. Az Ur azt sújtja legjobban, akiket szeret, hogy a csapások özönével kikalapálja belőle a jobbat, nem-sebket. Akit arra érdemesít, hogy keményen megpróbálja, azzal célja van.

Köszönet a szóért, megjegyezzük jól és a megpróbált élet örök erejével hiszünk benne.

Novemberben osztrák kereskedelmi küldöttség jön Budapestre

Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter megállapodott Bécsben, hogy november közepén osztrák küldöttség érkezik Budapestre a tényleges kereskedelmi egyezmény tárgyalásainak lefolytatására. Magyarország az adott lehetőségek között igyekezni fog Ausztria kívánásának megfelelően elelmiszert szállítani.

Görögországban még jobban kiéleződött a politikai helyzet

Moszkva, október 9

A szovjet rádió jelenti, hogy a görög király visszatérése nemhogy enyhítette volna, hanem még jobban kiélezte a helyzetet. A görög kormány arra igyekszik felhasználni az angol csapatok jelenlétét, hogy megsemmisítse az „Eam” szervezet mozgalmát, amely annak idején felszabadító háborút vezetett a fasizmus ellen. A görög sajtó háborús veszedelméről ír, mert a jugoszlávok támogatják a felkelőket.

10 évi fegyházra ítélték Bagossy Zoltán testvérét

Iván Pált, aki a Wirth-féle háboru előtti nagyszabású nyilasper egyik vádlottja volt és 1944. október 16-án, a kiszabadulása után jelentkezett a nyilaspártházban, a NOT által életfogytig tartó kényszer-munkára ítélt Bagossy Zoltán testőre lett. 10 évi fegyházra ítélték.

Ha tudásban, műveltségben gazdag országot akarsz: — adakozz a népi kollégiumra!

HIREK

Szentségimádás a ferencesek templomában

Október 10-én, esütőtökön egésznapos szentségimádás van a nagykanizsai ferencségi plébánia-templomban. A szentségimádás reggel a fél 7 órai szentmisével kezdődik. Negyed 8 és 8 órakor csendes szentmise, 9 órakor ünnepélyes szentmise pápi segédlettel, 10 órakor csendes szentmise, mondanak. Este fél 6 órakor szentbeszéd, utána rózsafüzéres litánia és szentségi áldás fejezi be a kegyelmi napot.

Elhalasztották a népbíróság tegnapi tárgyalását

A tegnapi napra volt kitűzve Rákos György lispesztandrási fogveses páriszolgálatos háborús bűnügyének tárgyalása. A tárgyalást azonban a tanácsvezető dr. Béres Sándor a népbíróság indítványára elnapolta, mert a vádlott nem jelent meg. Rákos György ugyanis lakhelyéről elköltözött és az idézést nem tudták idejében kikézbesíteni új lakhelyén.

Helyiségavató műsoros ünnepséget rendeztek a mozdonyvezetők és fűtők

A nagykanizsai mozdonyvezetők és fűtők szombaton este jól sikerült műsoros est keretében tartották helyiségavatójukat a vasutas szakszervezet tánctermében. Az estélyen a város vezetősége, élükön Varga József polgármesterrel, valamint Hackler János, a Nemzeti Bizottság elnöke, dr. Hajdu Gyula ügyész, Hegyi János, a Kommunista Párt titkára emelték a családi est fényét. Az estélyt Csitneki András, a Fűtők Egyesületének volt elnöke nyitotta meg. Beszédében ismertette a vasutaság életét, az egyesület célját és a vasutas árvákért való fáradságtalan munkára kérte fel az új vezetőséget és hát évi fáradságot nem ismerő munka után átadta tisztségét az új vezetőségnek. Majd a vasutasifjúság nyolc párral egy magyarpalotást táncolt el. Táncukon látszott a kifutó tanítás és szorgalmas gyakorlás. A jelenlevők veget nem erő tapsára ismételni kellett. Utána szavaltat következett. Göllös Ilonka »Tied a jövő ifjúság« című költeményét szavazta nagy tudással. Következő szám egy matróztánc volt, melyet szintén a tancos ifjúság mutatott be matrózruhában. Ezt is többször meg kellett ismételni. A táncokat Szenási István fűtő, volt táncmester tanította be. Majd a fűtőház főnökhelyettese, Simon János műszaki tiszt tartott beszédet a mozdonyvezetők és fűtők együttműködéséről, fáradságos munkájáról és szerencsét kívánt a két egyesület működéséhez. Utána Csepregi Zoltán, a szakszervezetek járási titkára üdvözölte a vasutaságot. Csitneki András rövid záróbeszédében megköszönte a jelenlevőknek a kedveségét, a szereplőknek a sikeres közreműködést, Szenási István kártyásának köszönetet mondott a fáradságos munkáért. A bevételt a vasutasárak karácsonyi felruházására fordítják, ezért a vasutaság két tagja gyűjtőírvél kezükben körüljárták a várost és szeretetadományt gyűjtöttek. Bankok, kereskedők, vállalatok és üzemek tehetségükhöz mértén és szeretettel adakoztak. Pénz és természetbeni adományaikért ezután mond halás köszönetet a Vezetőség.

Inspekciós gyógyszerár ma:

Fekete Sas gyógyszerár, Fő-ut 6.

A Kisiparosok Országos Szervezete memorandumot nyújtott át a köztársasági elnöknek

A Kisiparosok Országos Szabad Szervezete határozati javaslatot juttatott el az illetékes kormányzati szervekhez. A Kisiparosok Országos Szabad Szervezete központi országos intéző bizottsága határozatában kimondja, hogy a demokrácia megadta a magyar kisiparos társadalomnak a lehetőséget, hogy legálisan, szabadon szervezkedjen. Ezzel a lehetőséggel élt akkor, amikor megalakította a maga demokratikus szervét, a Kisiparosok Országos Szabad Szervezetét.

A szabad szervezet feladata, hogy az ország kisiparos tömegeit pártállásra való tekintet nélkül minden gazdasági, társadalmi és politikai vonatkozásával egybegyűjtse és a megszerzett tömeg erejét a demokráciából eredő kötelességének teljesítésére, másrészt emberi jogainak megvédésére és szociális problémáinak megoldására használja fel.

A szabad szervezet a magyar kisiparosság érdekképviselői szerve és egyedül hivatott arra, hogy a kisipari termelés irányításába gyakorlati és elméleti tapasztalataival fogva elsősorban szóljon bele. Eppen ezért meggyőződésünk — mondja a határozati javaslat —, hogy szabad szervezetünk és a nemzet kisiparosságának érdeke, hogy a termelés, kivitel és behozatal, szállítás, valamint a közellátás ügyeivel foglalkozó hivatalos szerveknél aktív képviselőt

nyerjen. A Kisiparosok Szabad Szervezete mozgalmát erősödött, de a közelmúltban több oldalról ellenállásba ütközött. A jelenlegi helyzet megköveteli, hogy az országos intéző bizottság ezért átiratban forduljon a köztársasági elnökhöz, a miniszterelnökhöz, az iparügyi miniszterhez és az egész kormányzathoz, a pártokhoz, a Szakszervezeti Tanácshoz,

hogy a Kisiparosok Szabad Szervezete mozgalmát, mint a kisiparosság demokratikus és jogos szervezkedését nemcsak teljes mértékben elismerje, hanem mint olyant ösztönözni támogassa.

Az országos intéző bizottság közölte, hogy a Kisiparosok Országos Szabad Szervezete a saját soraiból a pártpolitikát kizárja. A szervezet az összes pártoktól független és az ország kisiparos társadalmának egységes szervezete.

Célja és jellege: demokratikus érdekképviselő.

Feladata a demokratikus Magyarországon felépítésén belül a kisiparos társadalom gazdasági és politikai felemelése. A stabilizáció új helyzetet teremtett a kisiparosság számára. Ezért követeljük, hogy a termelési kérdésekben, az anyag- és árhivatal, a közmunkák és az export-szállítások lebonyolításában döntő szava legyen.

Sportrovát

A Ferencváros klasszisát kiegyensúlyozta a MAORT sziv

A nagy mérkőzés részletes bírálata

Minden túlzás nélkül, az elfogulatlan tárgyilagosság hangján mondhatjuk: a Ferencváros—MAORT mérkőzés minden tekintetben kielégítette a sportkedvelő közönség legkényesebb igényű részét is. A lelkiismeretesen és alaposan felkészült MAORT utólerhetetlen, magyaros vendégszeretettel fogadta a fővárosi zöld-fehéreket s ittartózkodásuk alatt a figyelem minden jelével elhalmozták őket. A vezetők hétközben adott nyilatkozataiban annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy odaadó, lelkes játékkal talán sikerül kiegyensúlyozni a Ferencváros elvitathatatlanul nagyobb tudását. Nos ez sikerült is!

A MAORT jóképességű csapat, ezt nem vitathatja talán még a legvérmesebb NVTE-szurkoló sem. Az egyesület példát mutatóan áldozatkész s így megvan a szilárd anyagi megalapozottság is. Ennek ellenére mégsem nyújtotta eddig a csapat azt a teljesítményt, amit joggal elvárhatnak a vezetők és a szurkolók egyaránt. Az eddigi balsikerek magyarázatát tehát máshol kellett keresni. Végre siker is koronázta a vezetőség ezirányú fáradozását, mert az átszervezett csapat igazolta a benne bízót. S még egy dolog, ami döntő befolyással volt a játék kialakulására. Talán a küzdőképességéről világhíres Fradi jelenléte hozta magával, vagy talán önmagukba szálltak a játékosok, a lényeg a fontos: vasárnap sziv és lélek volt a MAORT játékában. Ez hiányzott eddig s ezért volt a sok meddő mérkőzés. Ezen a találkozón beigazolást nyert az is, hogy a lelkes játék jó eredményt is gyümölcsoz.

A Ferencváros-összeteljesítménye nem hagyott semmi kívánnivalót maga után. Az egyes csapatrészek harmonikus együttműködése hibátlan csapatmunkát eredményezett. Technikailag kifogástalan felkészültségről tettek tanúságot. Időnként izelítőt kaptunk az igazi ferencvárosi tudásból, mely a régi nagyok szol-

lomét idézte fel azokban, akik látják a Ferencváros aranycsapatát. A legjobb csapatrészt a csatársor volt, annak ellenére, hogy csak egy gólt tudtak összehozni. Kétségtelesenül balszerencsésük is volt a Fradi-csatároknak, hiszen öt kapufát rugtak. Egyénileg: Csikós bebizonyította, hogy még mindig nagy kapus. Néhány káprázatos védése volt. A két hátvéd fiatal, küzdő- és fejlődésképes. A fedezetor legjobbját a kiforrott tudású Csanádi, aki ur volt földön és levegőben egyaránt. Gyetvai is meglepően jól játszott új helyén. A támadósor lelke még mindig Sárosi dr. Nagy tudása régi fényében csillog. Egyformán foglalkoztatja társait s a végrehajtásból is kivesszi részét. Gólya mesteri volt. Gyulai a mezőnyben feltarthatatlan, eredményessége azonban nem a régi. A két szélső szürkén játszott, Sinka volt a jobbik. Szabo lövései nem sikerültek. A második féldőben játszó Frenák és Hlavács jól illeszkedett be a csapatba.

A MAORT csapatáról az elismerés hangján kell írunk. Mindhárom csapatrészt kitért magáért s az esetleges hibákat azonnal javította. A fedezetek rovására kell megemlítenünk azt a taktikai hibát, hogy a legtöbbször magas labdákkal küldték rohamra a csatárokat, nem látra meg, hogy ezeket a labdákat a jól fejelt Fradi-védelem sorra elvette. Nagyobb körülményekkel el lehetett volna kerülni a sok lesrefutást is. A két kapus közül Kovács tetszett jobban, de Vajda is jó. A hátvédhármasban két egészen kiváló teljesítmény akad: Héjja és Mihalecz is mintaszerűen játszott. Milleit és Tálosit lelkesedésük dicséri. A támadófedezetek ezúttal szürkén mozogtak. Takács egy árnyalattal elfogadhatóbban játszott. A csatársor ötletesen mozgott. Sok meleg helyzetet teremtettek. Kapornaki volt a primhegedős ebben a sorban. Rendkívüli gyorsasága ezúttal is ki-

tűnően érvényesült. Az újonc Téli bemutatkozása jól sikerült. A jóról. A balösszekötőt játszó próbajátkos jól mozgott s ügyesen használta ki partnerének adottságait. Nardai ügyes, csak szobaburdi. Csöngei beteges (38 fokos lázzal!) játszott s a szokottnál/halványabb teljesítménye ezzel magyarázható. Kévs sportember tette volna ezt meg helyében.

Elmegyógyintézetben fogták el a Hitler elleni összeesküvés feltételeinek hóhérait

Berlinből jelentik: Wilhelm Roettger lelkes náci, aki önként jelentkezett hóhérnak és rengeteg embert végzett ki, a szövetséges nyomozók már régen keresték. Most akadtak rá egy hannoveri ideggyógyintézetben, ahol elmebetegséget színlelve hurta meg magát. Az 1944. évi Hitler elleni összeesküvés feltételeit is Roettger végezte ki.

Tömegszerencsétlenséget okozott Hollandiában egy hűpilóta

A hollandiai Apeldoorn városában egy katonai repülőgép az iskolára zuhant. Kilenc gyermek égési sebeket szenvedett, 17 másik pedig súlyosan megsebesült. Az első repülését végző fiatal pilóta meghalt. Edesanyja, aki látta a repülőgép lezuhánását, az ijedségtől szörnyethalt. A szerencsétlenségnek maga a pilóta volt az oka, aki a kapott utasítással ellentétben át akart repülni szülővárosa felett, hogy megcsodáltassa magát szüleiével.

Mindössze 800 beteget öltünk meg — vallották a haláraitölt sachsenbergi hóhérek

A sachsenbergi kórház borzalmas keltok életre a frankfurti katonai bíróság előtt tartott tárgyaláson. Kiderült, hogy a vádlottak, a szokásban lévő dr. Leu főorvos parancsára megmérgezték azokat a betegeket, akiknek gyógykezelése hosszabb időt vett volna igénybe. Az elnök egyik kérdésére az ápolónő vádlott így felelt: »Mindössze körülbelül 800 beteget öltünk meg és nem sokszert, mint mondják«. A bíróság az ápolónőt és négy ápolót halálra ítélte.

VÁROSI MOZI

Még ma szerdán megrázó orosz film
A 217-es DEPORTÁLT
(Egy nő a millió áldozat közül)
Orosz híradó.
Előadások naponta 5 és 7 órakor.

Hirdetmények.

Felhívom a tehetőtartó gazdákat, hogy a kötelező tejbiszolgáltatásnak pontosan legyenek eicget, mert a rendelet megszegésé ellen szigorúan fogok eljárni. 996

Felhívom a város lótarót gazdáit, hogy f. hó 12-én 8 órakor a tűzoltó lakatya előtt a nagykanizsai és f. hó 14-én 8 órakor a kiskánizsai templomterem a kiskánizsai gazdák vezessék elő 2 éven felüli hidegvérű és 3 éven felüli melegvérű kanca lovaikat törzskönyvi előjegyzés céljából, 1302 Polgármester.

Lovak, szerszám és kocsi eladók. Érdeklődni: Csengery-ut 22. 1241

Mai és régi levelezésből származó tömegbélyegért pénz, magyar sorokat vagy külföldi bélyegeket adok. Iv-anyagot is átvesszek. Rozgonyi-utca 19. Barberits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.) 6

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkesztő: Beneczó Jenő főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 2. Telefon 31.
Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel Beneczó Jenő.
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdaért felel: Zalav Károly.

A létesülő új piac legjobb helyén üzemeltetéseknél kiválóan alkalmas
ház eladó
Ingatlanforgalmi Iroda
1303 Kálizs-ut. 27.

ZALÁ

Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter egy sajtófogadáson közölte, hogy a budapesti összekötő vasúti hidat, november 3-án nyitják meg. Az algyői hid november 7-re készül el. Ugyancsak november elejére adják át a forgalomnak a győri ugynevezett hosszú Rábahidat is.

Molotov: Ha akarjuk, megtalálhatjuk a békés megoldást valamennyi nép megegyezésére

A békekonferencia ma hajnalban egynegyed 3 órakor befejezte döntéseit az olasz békeszerződéssel kapcsolatban. Az ülés 5 óra hosszat tartott és a konferencia két ülésén majdnem kétszázszor került szószabásra a sor. Az olasz békeszerződés cikkelyeivel és függelékeivel kapcsolatban a konferencia határozatait most javaslatként terjesztik elő a négy nagyhatalom külügyminisztereihez. A konferencia főbb határozatai a következők:

Az új olasz-jugoszláv határ megvonása a kompromisszumos francia vonal mentén.

A javasolt triezsi szabad terület adminisztrációjának elfogadása a benyújtott angol-amerikai terv szerint, amely nagyobb hatalmat ad a kormányzónak, mint a nemzetgyűlésnek. Elvetették azt az orosz javaslatot, amely azt kívánta, hogy az olasz békeszerződés életbelépése után 30 napon belül Triesztből vonják ki az angol-amerikai csapatokat. Az olasz jóvátételi kötelezettség megállapítása, mely szerint Olaszországnak 81¼ millió fontsterling jóvátételt kell fizetni.

Ebből kap 25 millió fontsterlinget Oroszország, Görögország, Jugoszlávia a többi Abesszínia kapja.

Azt, hogy Albánia kapjon jóvátételt, a négy külügyminiszter döntésére bízták, mert az ellene szóló brit javaslattal szemben nem szóltak fel. A gyűlés végen Molotov bejelentette, hogy a békekonferencia mai teljes ülésén a román békeszerződést fogják tárgyalni.

A tudósítók szerint, mielőtt a szavazás elkezdődött volna, Molotov külügyminiszter engedékenynek mondott beszédében Oroszország álláspontját jelentette be és ellenezte azt a minősítést, mely az ugynevezett szláv és nyugati blokkba osztja fel a nemzeteket.

Természetesen, mondta, a szlávok védeni akarják érdekeiket, de ugyanakkor barátságot és békés együttműködést kívánnak a többi országokkal.

Ha akarjuk, megtalálhatjuk a békés megoldást problémáinkra, valamennyi békeszerető nép teljes megegyezésére.

A balkáni gazdasági bizottság tegnap tanulmányozta a Magyarországgal és Finnországgal kötendő békeszerződéstervekre vonatkozó jelentéseket. A párizsi békeértekezlet jogügyi bizottsága tegnap délután a magyar politikai és területi bizottság felkérésére megvizsgálta a magyar békeszerződéstervezetnek a magyarok által Csehszlovákiának átengedett területen élő lakosság jogainak biztosítását, valamint a magyarok által Jugoszláviának és Csehszlovákiának visszaszolgáltatandó kulturális javakra vonatkozó kikötéseit. A bizottság ezeket egyhangulag elfogadta. Ugyancsak

elfogadta a magyar, román és finn békeszerződéstervezetnek azokat a cikkelyeit, melyeket a katonai bizottság terjesztett elő. Ugyancsak a balkáni gazdasági bizottság tegnap délutáni ülésén elfogadta azt a szovjet javaslatot, mely Trieszt Kormányzóját teszi felelőssé a statutumok betartásáért és kimondja, hogy a törvényhozó hatalmat általános és tilkos választójoggal megválasztott nemzetgyűlés gyakorolja majd. A javaslat első részét egyhangulag elfogadták, a másik részét, mivel 5 delegátus a szavazástól tartózkodott, ennek megjelölésével fogadták el.

Az olasz békeszerződés kimondja, hogy Olaszország köteles tiszteletben tartani az Albán állam szuverenitását és függetlenségét. Ehhez Jugoszlávia módosítást nyújtott be és a következő szöveg beiktatását kérte: és területi integritását. Ezt a módosítást elfogadták, a tegnapi teljes ülésen azonban elvetették. A tegnapi délutáni ülésen elfogadták az olasz békeszerződéstervezet azon cikkelyeit, hogy az olasz gyarmatok végleges sorsáról a négy nagyhatalom dönt a békeszerződés életbelépésétől számított egy éven belül.

A békeértekezlet hírei

A konferencia nem futott zátonyra

London, október 10

A párizsi békekonferencia a vége felé közeledik és a Times ma reggeli számában összefoglalja az eddig elért eredményeket. A nemzetközi kapcsolatok igazi próbakövét a Németországgal és Ausztriával kötendő béke fogja jelenteni. Foglalkozik az egyes delegátusok kijelentéseivel és megállapítja, hogy a konferencia nem is volt olyan sikertelen. A delegátusok közölték, hogy munkájuk befejezése a legjobb fényben mutatják a dolgokat. Az, hogy a konferencia nem futott zátonyra, igazolja az utólagos reményeket. Alig lehet elképzelni másfajta ügyvitelt jobb eredmény elérésére. Egyes nemzetek között talán csatlódást kellett, hogy nem tudtak javaslataiknak érvényt szerezni. Mindazok, akik ott voltak, beláthatják az erők megoszlását és azt, hogy a négy nagyhatalom vezető szerepének döntőnek kell maradni.

Hat hétnél tovább tart az Egyesült Nemzetek közgyűlése

Washington, október 10

Az Egyesült Nemzetek október 23-án kezdődő közgyűlései legalább hat és fél hétig fognak tartani. A nemzetközi munkaértekezlet Montrealban befejezte gyűlését és magáévá tette azt a határozatot, hogy

szervesen kapcsolódik az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez. A montreali értekezlet határozatokat fogadott el a fiatalok munkások helyzetének megjavítására.

Angol jegyzék az orosz és török kormányhoz a Dardanellák ügyében

London, október 10

A brit kormány jegyzéket küldött a török kormányhoz és a Szovjetunióhoz a Dardanellák kérdésében, valamint a montreuxi egyezmény felülvizsgálatára. A jegyzék már átadták Ankarában és Moszkvában. Nagybritannia ezen jegyzékben közli a szovjet kormányval, hogy véleménye szerint azok a megbeszélések és eszmecsere, amelyek e kérdésben a két hatalom között folyt, elérték céljukat és itt az ideje, hogy rátérjenek az egyezmény megkötésére. Ha további tárgyalásokról van szó ebben az ügyben, akkor kizárólag a montreuxi egyezményt aláíró nagyhatalmak együttesen tárgyalhatnak.

De Gaulle arra kéri a franciákat, vessék el az alkotmánytervezetet

Párizs, október 10

De Gaulle tábornok tegnapi nyilatkozatában kifejezést adott azon reményének, hogy Franciaország elveti a vasárnapi szavazáson az új alkotmánytervezetet. A francia lapok közlik de Gaulle nyilatkozatát, aki azt a véleményét fejtette ki, hogy az új alkotmány megszüntetése anarchiához és végül diktatúrához vezet.

mivel minden hatalmat a politikai pártok kezében összpontosít minden ellensúly nélkül. A három vezető politikai párt elfogadta az alkotmányjavaslatot és felszólították híveiket, hogy a vasárnapi választáson támogassák a kormányt.

Véres tüntetés Rómában

Róma, október 10

Rómában az építőmunkások nagy tüntetést rendeztek, mely zavargásra és összetűzésre adott alkalmat a rendőrség és a tüntetők között. Egy munkás meghalt, 40 megsebesült. De Gasperi miniszterelnök és az építésügyi miniszter kijelentették, hogy a zavargásoknak egy félreértés az oka. Ugyanis az új munkajavaslatokkal szemben több vállalat bojkottálta a munkát és 5000 munkást elbocsátanak.

A felmentett náci vezetőknek mégis felelni kell bűneikért

Bécs, október 10

Az osztrák igazságügyminiszter tegnap az ausztriai szövetséges ellenőrző bizottsághoz fordult azzal a kéréssel, hogy Pappent és Baldur von Schirachot a bécsi törvényszék vonhassa felelősségre. Németországban a német szocialista egység párt kérelemmel fordult a németországi szövetséges ellenőrző bizottsághoz, hogy megfelelő jogkörrel alakítson külön törvényszéket, mely a felmentett három náci főbűnöst a német nemzet ellen elkövetett bűncseleked-

ményeiért vonja felelősségre. A bajor miniszterelnök utasítást adott ki, hogy Pappen és Fritsche nem hagyhatják el Nürnberget. Mindkettőt náciellenes bíróság elé állítják. Nürnbergben már készítik a vádiratot Schacht ellen, akit Stuttgart mellett egy börtönben őriznek. Míhelyt a vádirat elkészül, nyomban felelősségre vonják.

Szovjet indítványra a japán császár háborús bűnös

Tokió, október 10

A távolkeleti nemzetközi hadbíró-ság magáévá tette azt a szovjet indítványt, hogy Hirohito császárt háborús bűnösnek nyilvánítsák és bíróság elé állítsák.

Svájci tudósítás szerint elutasították a Nürnbergben halálraítéltek kegyelmi kérvényét

Nürnberg, október 10

Az elítelt német háborús bűnösök napjai állandó nyomott hangulatban telnek. Schacht felmentését csodálkozással fogadták. Göring egészen megtört. A svájci rádió jelentése szerint a németországi szövetséges ellenőrző tanács kivétel nélkül elutasította a halálra ítélt náci háborús főbűnösök kegyelmi kérvényeit. A londoni rádió jelentése szerint a kegyelmi kérvényekkel foglalkozó bizottság három és félórás tanácskozás után elnapolta ülését. A szardai ülésen a 16 kegyelmi kérvény sorsáról már döntöttek ugyan, azonban az eredményt nem hozták nyilvánosságra.

Budapestről jelentik:

Holnap Budapestre érkezik a nyugatra hurcolt tűzoltó felszerelés

Kövágó József Budapest polgármestere visszaérkezett Budapestre, hogy intézkedjék a 106 gépkocsiból álló karaván sorsa felől. A 106 autó között van 10 fővárosi autóbusz, tűzoltókocsi, több rendőrségi gépkocsi és beteg szállító autó. A gépkocsi karaván pénteken érkezik Budapestre és a parlament előtti téren sorakoznak fel. Az autóbusz karavánt ünnepélyes külsőségek között fogadják, melynek megtörténte után a kocsikat azonnal üzembe helyezik. Ugy tudjuk, hogy a 106 autóból vidékre is küldenek.

Ma tárgyalja a budapesti népbírósg Hain pribékjének „Hunyorgó Horváth” bűnügyét

K. Horváth Sándor, a Hain Péter-féle nyomozócsoportnak egyik tagja volt, akit a „hunyorogó Horváth”-nak ismertek a baloldali üldözöttek. A népbírósg vádját szerint a svábhgyi magyar Gestapóhoz előállított baloldali érzelmi férfikkal és nőkkel — mint a többiek — ő is kegyetlenül bánt, villanyozta és más kínzásokkal igyekezett „beismerő” vallomásra és társaik neveinek elárulására bírni őket. Együtt „dolgozott” a már halálra ítélt Cser Istvánnal. Megállapítást nyert, hogy azok, akiket ez a csoport kihallgattott és megkínzott, deportálás útján kikerültek Németországba és nem is tértek vissza. A népbírósg vádja alapján csütörtökön tárgyalja K. Horváth Sándor bűnügyét a népbírósg Nagy Imre elnöklése mellett.

Előítéletek az értelmiség körül

Barbarits Lajos előadása a Szociáldemokrata Párt értelmiségi gyűlésén

A mai magyar társadalmi és politikai életben legtöbbet az értelmiség problémájával foglalkoznak, mert mindenki tudja, hogy az értelmiség még nem kötelezte magát a demokráciának. A fizikai munkásság már régen színt vallott. A szellem dolgozóit még tétovázni. Nem tudják magukat elhatározni, hogy elfogadják-e a demokrácia kinyújtott kezét, vagy visszautasítsák azt. Erről a kérdéssel tartott előadást hétfőn a Szociáldemokrata Párt értelmiségi csoportjának „Előítéletek az értelmiség körül” címen Barbarits Lajos. Előadásából kiragadtuk a főbb gondolatokat és azokat itt nyújtjuk át azoknak, akik a rendkívül tanulságos előadást személyesen nem hallhatták.

A mult sok bűncért nagy felelősség terheli az értelmiséget és ezt beismerni legyen is ereje. Ezt a felelősséget sokan egyszerű párttagsággal akarják maguktól elhárítani és pártjukkal további közösséget nem is vállalnak. A pártjelvény azonban lelkünk világát is jelképezzék. Hogy ezt elérhesse az értelmiség, hosszú utat kell megtennie. Mivel azonban az utnak két oldala van, ezt a kérdést is kétoldalról kell vizsgálni. Az előítéletek kínai falát kétfelől kell lebontani. Ehhez legelső követelmény, hogy az értelmiség ismerje fel osztályhelyzetét. Az értelmiség szolgálatára dolgozott a feudális kapitalizmusnak és ebben a szervilitásban nem akarta belátni, hogy neki a fizikai munkásokkal együtt kell harcolnia a tökéscsászár uralma ellen. A nevelés és a propaganda idegen töveszméket szuggorált az értelmiségbe, amely így lett a politikai rendszerek legbűségesebb kiszolgálója.

Ezt az értelmiséget figurázta ki G. Bernard Shaw kegyetlenül: Nem szép, csak cifrák. Nem tiszták, csak meg vannak borotválva és ki vannak vasalva. Nem tanultak, csak átcsusztak az iskolákon. Nem hisznek, csak bűlnék a templomba. Nem orkölcsök, csak konvencionálisak. Nem erényesek, csak gyávák. Nem törvénytisztelők, csak szolgálkúrok. Nem kötelességtudók, csak alázatosok. Nem a Kőz emberei, hanem csak hazaffyak. Nem bátrak, csak porlekedők. Nem határozottak, csak csökönyösök. Nem foglyalmazták, csak tompák. Nem önértékesek, csak hiúk. Nem jók, csak érzélgősek. Nem társaslények, csak csordaemberek. Nem figyelmesek, csak udvariasok. Nincs véleményük, csak ragaszkodnak egy véleményhez. Nem haladók, csak pártoskodók. Nincs képzeletük, csak babonások. Nem igazságosok, csak bosszúállók. Nem nagylelkűek, csak békülékenyek. Nem meggondoltak, csak gyávák. És egyáltalán nem igazmondók, hanem mindnek a mája, a veséje is hazug... Szépség, tisztaság, tisztesség, vallás, erkölcs, hazafiság, műveltség, vitéltség és a többi mind, mind csak merő szavak, amelyeket bárki kifordíthat, akár egy kesztyűt... Szavak, amelyek arra jók, hogy barbárokat bougrasszunk a civilizációba, vagy a civilizált szöngvényeket leigázhassuk. Ez az uralgó osztályok családi titka. És ha mi, akik szintén abból az osztályból valók vagyunk, több életet akarunk a világ számára, ahelyett, hogy mint most, több hatalmat és fényűzést akarunk a saját nyomorult személyünk számára, — akkor ez a titok naggyá tenné bennünket.

Ezt az intelligenciát, amely lát-szólag vezetett, a feudális és kapitalista erők vezették. Igyekezett szociálisnak feltüntetni magát ez az értelmiség, göggyében azonban nem tudta és nem is akarja leküzdeni antidemokratikus gondolkodásmódját.

Az intelligencia születési adottság, de a műveltséget bárki megszerezheti. Ebből következik, hogy a munkásság szellemi erőforrása lehet inkább az országnak, mint az ugye-

vezett történelmi vezetőréteg műveltsége. Le Bon mondja egyik művében, hogy egy nép értelmét néhány év alatt ki lehet művelni, de jellemének kinoveléséhez századok kelljenek. A magyar nép jellege a századok viharában már meggeddődött, az értelmi kiművelés néhány évtől pedig nyugodtan rábizhatjuk a népre magára. A demokráciának azonban nem célja zsenik nevelése, mert azok csak előkészítik a tettek embereit, de nem helyettesítik.

A mai műveltséghez a politikai műveltség szervesen hozzátartozik, mert a politika nem uri huncutság többé. Ma nem elég csak rászavazni a pártra. Ebből elég volt, mert nem akarhatjuk, hogy megismétlődjék az, ami a multban megtörtént.

Sokan félnek a demokráciától, mert azt hiszik, hogy az hátrébe szorítja őket. Ennek ellenkezőjét bizonyítják a külföldi demokráciák, ahol az értelmiséget igenis megbecsülik. El kell ismerni, hogy az értelmiség jelenleg hátrányokat szenved, de munkáját már kezdik megbecsülni. A demokrácia kivívja az értelmiség számára a szociális igazság minden előnyét és ezért csak őszinte és hűvös csatlakozást kíván.

Dr. Vasady Kovács pénzügyminiszteri államtitkár szerkesztőknek nyilatkozott a dohányellátásról

A Zala annakidején bőségesen foglalkozott a nagykanizsai dohányzóközönségnek azzal a panaszával, hogy bár a dohányárakat az egész ország területén már régen felszabadították a jegyrendszer alól, Nagykanizsán mégis csak a pécsi dohánygyár szivhatatlan Magyar és Munkás készítményeit lehet kapni, azt sem mindig. Hivatalos helyen közölték munkatársunkkal, hogy nincs annak semmi akadálya, hogy Nagykanizsa más dohánygyárak készítményeiből is részesüljön és arról is biztosították a város dohányzóit, hogy rövidesen nagyobb mennyiségű élvezhető és jöminőségű dohányváru érkezik a városba. Azonban ez mindaddig csak ígéret volt, mert a város dohányzóközönsége még most is

Még mindig nincs ablaküveg Nagykanizsán

A Zala többiben foglalkozott már a nagykanizsai ablaküvegellátás kérdésével. Megszólaltatta szaküzletek tulajdonosait, akik megnyugtató kijelentéseket tettek. A tél azonban mértődes léptekkel közeledik és dacára a megnyugtató kijelentéseknek, Nagykanizsán még most sincs ablaküveg. Az igazság az, hogy nincs a városban lakás, ahol egy-két üveget pótolni ne kellene, de vannak helyek, ahol egyetlen ablaküveg sincs. Kereskedőink azt mondják, hogy egy vagon ablaküveg ellenértékét már befizették a gyárnak és minden napra várják annak megérkezését. Ugy érezzük, hogy ez a kérdés túlnő egy merkantil ügyleten, így helyénvalónak találunk, ha az illetékes hatóságok is közbelépnek, hogy a megrendelt és kifizetett üveg ténylegesen meg is érkezzon a városba.

Az üveghiány nemcsak nagykanizsai, hanem országos jelenség, ezért a sajtó képviselői kérdést intéztek az Ár- és Anyaghi-

Az értelmiség lelkébe legmélyebben égett előítélet a demokrácia iránt a hazafiatlanság és az istentelenség vádjá. Ezek ellen elég hivatkozni az ország katonák hazaszórtására. Bernard Shaw mondja egy helyen, hogy a földön minden gonoszúságot az erény nevében követnek el. Ez bizonyosodott be a háború alatt Voronyezs, Dachau és Mauthausen poklában.

Az értelmiséget lépten-nyomon a reakció vádjával illették. A demokrácia azonban nem ismer kollektív bűnöket és nem alkalmazhat ennok megfelelően kollektív büntetést sem. A demokrácia sok úttörője az értelmiség soraiból került ki,

mert Wells szerint minden nép politikai mozgalmához művel és gondolkodó emberek szükségesek.

A demokráciának három dologgal kell az értelmiséget megnyernie: tárgyilagossággal, türelemmel és tanítással. De ezzel a három dologgal kell az értelmiségnek is közelednie a demokráciához.

Az értelmiség jól érezte magát szervilizmusában és ebből kell őt kivetkőztetnünk. Novolni kell az értelmiséget a szocializmusra, mert addig nem nevelték erre. Az értelmiségnek jóvá kell tennie egész magyarságával és egész emberségével a multban ejtett hibákat és küzdenie kell minden erejével a demokráciáért.

a pécsi gyár rosszminőségű készítményeit kénytelen szivni. A Zala harca azonban nem volt eredménytelen mégsem.

Tegnap Zalaegerszegen járt dr. Vasady Kovács Ferenc pénzügyi államtitkár és dr. Keresztény Ernő miniszteri tanácsos, akik a megye dohányellátásáról tárgyaltak a vármegye illetékes vezetőivel. A Zala egerszégi szerkesztője felkereste dr. Vasady Kovács Ferenc államtitkárt, aki kijelentette, hogy rövid időn belül az egész országban, így természetesen Zala vármegyében is rendeződik a dohányellátás, mégpedig kielégítő formában. Minden remény megvan arra, hogy rövidesen jöminőségű, élvezhető cigaretta és dohányváru kerüljön a zalai fogyasztókhoz, így Nagykanizsára is.

vagont kapunk, sőt a zagyvapálfalvai üvegyárnak még rak-tárt is biztosítunk a Keleti-pályaudvaron. Nyugtassák meg a közönséget, hogy egy hónap múlva nemhogy üveghiány nem lesz, hanem tulkinálal lesz az üvegiaccon. Addig azonban legyenek türelemmel.

Igy hangzik az üvegosztály nyilatkozata. Érdekes volna megtudni, mi hál az igazság? Nem kételkedünk sem az Ár- és Anyaghivatal, sem az üvegesek kijelentésében. De hogy valami van az üveggel, az bizonyos.

Szerencsés kimeneteli autószerencsétlenség érte a főispánt

Dr. Papp Andor főispán vasárnap éjszaka Nagykanizsáról Zalaegerszegrre igyekezett autójával. A kocsiiban rajta kívül Varga Imre, a Nemzeti Parasztpárt megyei titkára és a gépkocsivezető ültek. Amikor az autó elérte Zalaszentiván vasútállomást, a sofför észrevette, hogy egy vonat halad keresztül a vasuti átjárónál. Nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem hirtelen elfordította a kormányt és bár egy utmenti betonoszlopnak kellett vezetnie a kocsit, de sikerült a nagyobb szerencsétlenséget elhárítania. Ha a kocsi csak pár métert esuszik, végzetessé válható baleset történnetett volna.

Farkas József megyei főkapitányt Egerbe helyezték

Uj főkapitány a zalai rendőrség élén

A belügyminiszter Farkas József vármegyei rendőrfőkapitányt Egerbe helyezte át és megbizta Heves vármegye főkapitányának vezetésével. A zala-vármegyei főkapitányosság vezetését dr. Pató Sándor rendőralvezredes veszi át, akit Budapestről helyeztek Zalába a miniszter. Itt melitjük meg, hogy a rendőrség átszervezésével kapcsolatban Zala megyében a közel jövőben több személyi változás várható.

MOZI

A TANITÓNÓ

Szörényi Évával a főszerepben

Végre elérkezett Nagykanizsára a felszabadulás utáni magyar filmgyártás első remeke, A tanitónó. 1905-ben játszódik le a film egy kis alföldi faluban, ahova új tanitónó érkezik: Tóth Flóra. Rajongó lelkű, fiatal és becsületes. A falu istenverte nyomorúságos fészke. A parasztek kirándorolnak. Fiatal embert alig látni a faluban. Tóth Flóra felveszi a harcot a falu mindenható uraival, hogy javítsa a falu sanyaru helyzetén. Az urak iskolaszéket hívnak össze ellene és elcsapják. De a földesur fia beleszeret Flórába és mikor a szociális gondolatokat, emberi együttműködést és megértést hirdető tanitónót elcsapják, kényszeríti a falu hatalmasságait, hogy bocsánatot kérjenek tőle. A szülők mindent elkövetnek, hogy a tanitónó és gyermekek házasságát megakadályozzák, de Nagy István, a földesur fia, visszahozza a már távozni akaró Flórából és a gögös szülőkkel megkérte a kezét.

A film főszerepét Szörényi Éva alakítja, aki a város közönségének ma este személyesen is bemutatkozik a Városi Színházban rendezendő művésztalálkozón.

Kisróműsorban az első szovjet Sporthiradót és az Egyesült Amerikai Híradó 43. számát láthatjuk.

Megyei hírek

Elítélték a zalaszentgróti nyilas vezetőt

A zalaezerszegi népbíróság a napokban tárgyalta Antal József zalaszentgróti nyilas körzetvezető háborús és népellenes bűnügyét. Antal terrorisztikus fellépésével állandóan rettegésben tartotta a baloldali érzelmeű egyéneket és közülük többször feljelentett. A szerencsétlen emberket elhurcolták és nagyra érték el is pusztult. Antal tagadta, hogy része lett volna a bűncselekményekben, de a tanúk ellene vallottak. A népbíróság 3 évi börtönre és politikai jogainak 5 évre való felfüggesztésére ítélte.

A zalaezerszegi orosz hősi temető felavatási ünnepsége

Mint már közöltük, október 13-án lesz. Nagy előkészületek folynak a rendezés körül, hiszen egészen biztos, hogy a megye minden részéről tömegesen érkeznek azok a demokratikusan érző magyarok, akik megjelenésükkel is dokumentálni kívánják háláérzetüket az orosz hősök iránt. Mint értesülünk, a MÁV valószínűleg több kőnyonatot állít be a megye minden részéből, hogy lehetővé tegye a megjelenést.

Üzembe helyezik a budafai szénbányát

Csak kevesen tudják, hogy milyen értékes szénbányára bükantak Zala megyében nemrégiben. A bánya Budafánál van és a próbakitermelésnél meglepő eredményt produkált. Napi 10 vagon jöminőségű, 4000 kalóriájú barnaszén eredményezett, alig 5 méterre a föld alatt. A bányakapitányság egy küldöttje a főispánnal együtt megtekintették a széntelepet és minden remény meg van arra, hogy hamarosan üzembe helyezhetik az értékes szénbányát.

Zalai küldöttség vett részt a Sió-csatorna hajózhatóvá tételének megindítására irányuló munka ünnepélyes megkezdésénél

Mint ismeretes, a Sió-csatorna hajózhatóvá tételének munkálatai megkezdődtek. Ebből az alkalomból kedden Tildy Zoltán köztársasági elnök Siófokra érkezett és ünnepélyes keretek között ejtette meg az első kapavágást, amellyel kezdetét vette a hatalmas méretű munka megindulása. Az ünnepségre Zala vármegyéből küldöttség utazott Siófokra. A küldöttség tagjai a következők voltak: Dr. Papp Andor főispán, dr. Dávid János alispán, Farkas József rendőrfőkapitány, Marancsics József a városi és Baráth János a vármegyei Nemzeti Bizottság elnöke.

— Inspekciós győgszertár ma:
Órangyal, Deak-ter 10.

NYILT-TÉR*

Értesítem a nagyérdemű lótarló gazdákat, hogy helyben, mint vidéken, hogy üzleti ügyeim, kegyesszervágot állatokkal illetően, Példül u. 30. sz. alatt bonyolítom le. Egyben felhívom mindeki figyelmét, hogy fiamért, ifj. Mátyás Istvánért semmiféle anyagi és erkölcsi felelősséget nem vállalok, mert nevezett nálam mincse és nevében semmiféle üzleti dolgot nem bonyolítok le.

Id. Mátyás István
volt régi lómészáros.

* E rovatban közöltektől sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

Szombaton délután négy órakor érkezik Rákosi Mátyás Nagykanizsára

Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettes, mint azt a Zala már jelentette, szombaton Nagykanizsára érkezik. E nagyjelentőségű látogatásra az egész ország politikai közvéleménye felfigyel, mert a Magyar Kommunista Párt III. kongresszusának lezajlása után az itt tartandó népgyűlésen nyilatkozik meg először az ország egyik legnagyobb pártjának vezére és Magyarország miniszterelnök-helyettese. A miniszterelnök-helyettes valószínű több kormányon levő politikus is elkíséri és nem lehetetlen, hogy a nagy beszámoló előtt más nagyjelentőségű felszólalások is történjenek.

Rákosi Mátyást a járás határában, Balatonmagyarodon dr. Papp Andor főispán, dr. Dávid János alispán, dr. Monostori Tibor járási főjegyző, Lakatos Dezső megyei tükár, valamint Kirschner Béla járási tükár fo-

gadják. Kiskomáromban, Galambokon és Nagyrécsén is megáll majd a miniszterelnök-helyettes autója, hogy fogadja a falu népének üdvözlését. Nagykanizsa határában Varga József polgármester, Dombai János nemzetgyűlési képviselő és Hegyi János párttitkár tisztelegnek a miniszterelnök-helyettes előtt, aki a fogadás után a Magyar Kommunista Párt helyi szervezetének székházába hajt, ahol megbeszélést folytat a párt helyi vezetőségével.

Vasárnap délelőtt 11 órakor a színházkertben népgyűlés lesz, amelynek vezérszónokaként természetesen Rákosi Mátyás beszél.

A népgyűlés elé országos viszonylatban is nagy érdeklődéssel tekintenek és oly tömegek megmozdulására számítanak, amely példátlan lesz Nagykanizsa történetében.

Szomorú hír Nagykanizsa gázellátásáról

A Zala már több ízben foglalkozott Nagykanizsa gázellátásának ügyével. Legutolsó közleményünkben megírtuk, hogy most már csak a gázszervező alírásán mulik, hogy a város megkezdhesse a gázvezető csövek lefektetését és egyes lakásokba való bevezetését, mert a MAORT biztosítani tudja a szükséges gázmennyiséget. A Zala információját hivatalos köröktől kaptuk és azt kötelességének tartotta a város közvéleményének továbbadni. Cikkünk megjelenése óta elkészült ugyan egy gázszervező, amely Nagykanizsa és Budapest között vándorol, de végleges aláírásra még most sem került sor. Kitudódott ugyanis, hogy a MAORT nem tud felelősséget vállalni oly irányban, hogy a szükséges mennyiségű gázt esetleg évekig is szolgáltatni tudja a város fogyasztóinak. Ebben az esetben természetesen a nagy investíciók, amiket a város a gázbevezetésével eszközöl kárba vesznének, mert a lakosságnak újra át kellene térni a fa- és széntüzelésre. A MAORT gáz- és olajkutjai az erős háborús igénybevétel mellett nem adnak garanciát arra, hogy évekig a szükséges gázmennyiséget szolgáltatni is tudják, így természetesen, hogy a vállalat ily irányú kötelezettséget nem tud vállalni.

Ez a jelenlegi helyzetre nem vonatkozik, mert mi még bőségesen rendelkezésre, úgy hogy azok a fogyasztók, akik olyan szerencsések, hogy már gázzal fűtenek, semmiesetre sem kerülhetnek abba a helyzetbe, hogy az idei télen fűtőeszköz nélkül maradhatnának.

A Zala az elmúlt évben e kérdésről több ellentétes információt kapott. Az egyik információ szerint a gázellátást évtizedekre biztosítani lehet, a másik szerint ez csak akkor állhat fenn, ha új gázbó kutakat tárnak fel, a harmadik pedig azt mondja, hogy a gázt halálos vétek eltűzelné, amikor annak kémiai felhasználása az ország gazdasági szempontjából döntő jelentőségű lehet.

Az információk, amelyeket a MAORT-tól kaptunk, sohasem jelöltek meg egy fix lehetőséget és most a vállalat ugyanazt teszi a várossal is, amikor egy végleges szerződés megkötéséről van szó.

A város vezetősége természetesen csak olyan megoldásba mehet bele, amely biztosítékot nyújt arra, hogy legalább annyi ideig kap gázt, amíg a nagy összegű investíciókat amortizálhatja, mert a lakossággal szembeni kötelezettségét csak így teljesítheti maradéktalanul.

A város polgármestere a költségvetés letárgyalása után nyomban Budapestre utazik, hogy a MAORT-központban végleges feleletet kapjon ezekre a kérdésekre és arra, hogy az investíciókat ez a leszegényedett város nyugodt lelkiismerettel vállalhatja-e?

A város lakói végre teljes és hű képet kívánnak kapni arról, hogy beteljesülhetnek-e azok a reményei, amelyeket a MAORT-gázhoz fűzött. Sokan vannak ebben a városban, akik a gázra várva nem szereztek be téli szükségletüket.

Ezeknek azt üzenjük, hogy nyugodtan vegyék meg azt a famennyiséget, amire télen mulhatatlanul szükségük van, mert nem látjuk garántálva, hogy a gázt még ezen a télen bevezetik otthonukba.

De felhívjuk a figyelmet arra is, hogy a gázórágyár olyan értesítést küldött a város vezetőségének, amelyben leszegezi, hogy teljes termelését egyelőre a Budapesti gázgyár kötötte le, így nem valószínű, hogy egész rövid időn belül gázórákat szállíthatnak Nagykanizsára. Már pedig ez döntő jelentőségű az árakra vonatkozólag.

mert a pauszgáz, ha egy szobát, konyhát és fürdőszobát veszünk alapul, havi 150, azaz egyszázötven forintba kerül, amit e városban csak nagyon kevés ember engedhet meg magának.

A MAORT ugyanis kimutatta, hogy a gázóra nélkül fűtött lakások átlagosan 27 ezer köbméter gázt fogyasztanak, míg ha

órát iktatnának be, akkor az a fogyasztás 7000 köbméterre esne le.

Meg kell mondanunk és nem titkoljuk, hogy a város lakosai már unják a gázzal illeten való labdázást és úgy érzik, hogy eljött az ideje, hogy feleletet kapjanak:

Kaphat-e ez a város gázt, vagy nem!

Megérkeztek

a budapesti művészek

Ma délelőtt 11 órakor egy, a MAORT által rendelkezésre bocsátott hatalmas turautón megérkeztek Nagykanizsára Szörényi Éva, Raffay Erzsébet, Virágos Mihály és Kiszely Gyula országos hírű, kiváló színművészek. Reményi Sándor megbetegedett, így helyette Virágos Mihály, az Operaház kitűnő baritonistája jött el hozzánk. A művészek Nagykanizsán a MAORT vendégei. Délután 4 órakor a vasvázas ház géptermében — mint azt már közöltük — kizárólag MAORT dolgozók részére egy előadást tartanak, majd este 9 órai kezdettel a Városi Színházban lépnek fel a nagykanizsai Szent Margit Leánykongregáció meghívására. A tiszta jövődelmet teljes egészében a szegény gyermekek karácsonyi felségülvesztésére fordítják. A még meglévő jegyeket a színház pénztára árusítja.

Megszökött az egyik „gombagyűjtő“

Március 14-én mondott ítéletet a nagykanizsai népbíróság afelett a nyolc fiatalember felett, akik Gombos Gyula Társas Szövetség elnevezéssel fasizta szervezkedésbe kezdtek. Emlékeztetes, hogy kihallgatásuk során a G. Gy. T. Sz. betűket Gomba Gyűjtő Társas Szövetségre változtatták. A nyolc fiatalember között volt Babati György is, akit négyévi börtönre ítélte a népbíróság. Babati György ettől az időtől kezdve, mint a fogház lakója, a Törvényház helyreállítási munkálataiban vett részt. Mostanáig semmi panasz nem merült fel ellene, azonban tegnap este 6 óra előtt, míg az őrzésükre kirendelt fogházőr a többi fogoly munkáját ellenőrizte, Babati egyszerűen kísértelt a Törvényház épületéből és nyomtalanul ellúnt a városban. Szökését a fogházőr hamarosan észrevette és értesítette feletteseit. A fogház parancsnoka érintkezésbe lépett a politikai rendőrség vezetőjével, aki minden intézkedést megtett a megszökött Babati György kézrekerítésére. A rendőrség nyomozói már eddig is átfésülték a várost, de Babati György tartózkodási helyét még nem sikerült felfedezni. A szökés körülményeinek kivizsgálására a népügyészség szigorú vizsgálatot rendelt el.

A politikai rendőrség felhívja a város lakosságának figyelmét arra, hogy aki Babati György tartózkodási helyére vonatkozólag bármilyen adattal tud szolgálni, azt haladéktalanul hozza a rendőrség tudomására, hogy a szükséges intézkedéseket azonnal meg lehessen tenni.

VÁROSI MOZI

Csütörtöktől vasárnapig — A demokratikus magyar filmgyártás I. alkotása

A tanítónő

Főszereplők Szörényi É., Jávor, Berky L. Szovjet- és Metro-híradó.

Előadások kétszer, pénteken 5.7. vasárnap 3.5.7-kor

HIREK

A zalai fumusz

adta erejét a gógánjai káplánnak, hogy tüneményes papi és politikai pályáját befuthassa. Ma tíz esztendője, hogy Hock János örökre lehunyta szemét, testében elfuradva, hetvenhét esztendő korában. Innét indult el, a görbe Gőcsejország fővárosából, hogy soha meg nem alkudva hirdesse Jézus evangéliumát nemcsak szóban, hanem tetteiben is. Igaz pap volt Hock János, izzó lelki és soha meg nem alkudó. Öskeresztényi emberségét párosította igaz magyar érzésével. Tisztán látott, mert megadatott neki. Mint politikus a szegény és ényomott magyar dolgozók szószólója volt és ezt a szent hitét nemcsak politikai szószékéről, de templomi szentbeszédeiben is hangoztatta. „Aranyszájú pap” volt. A nép által neki adományozott név tökéletesen jellemezi a valóságot. Egy-egy prédikációjára megmozdult egész Budapest és tömegével szeltek a józsefvárosi templomba, amelynek plébánosa volt.

Előbb Juszth Gyula, majd később Károlyi Mihály pártjához csatlakozott és vita kemény harca a feudális magyar kizsákmányoló rendszer ellen. Mint minden igaz magyart, őt is emigrációba kényszerítette Horthy darutolás, kisembert elnyomó politikája. Bécsben, Párizsban, majd Amerikában hirdette a magyar nép szerencsétlen sorsát. De nem tudott sokáig távol lenni annyira szeretett hazájától. Hazatért és a rendszer, amely emigrációba taszította, bíróság elé állította és „nemzetgyalúzásban” mondta ki bűnösnek. A kiszabott büntetést nem tudta kifizetni, mert akkor már súlyos beteg volt. Szabadon engedték felültelesen. 1936 október tizedikén lehunyta szemét örökre. Nem érhetett meg annak a rendszernek a bukását, amely ellen annyit harcolt. Nem lehetett tanúja annak a nagy átalakulásnak, amely a magyar nép életében tégymént és aminek ő olyan kitartó harcosa volt.

Irodalmi vándorfolyóirat indul

A felszabadulás után több magyar városban is élénk irodalmi mozgalom indult. Pécsen megalakult a Batsányi Társaság, Szegeden a Juhász Gyula Társaság és a debreceni Ady Társaság most már kedvezőbb körülmények között folytathatja működését. A nagy vidéki irodalmi társaságok a szellemi decentralizációt kívánják megvalósítani s már eddig is történtek kísérletek arra, hogy közöttük együttműködés létesüljön. Ezt kívánja a kultuszminisztérium művészeti ügyosztálya elősegíteni, amidőn vándorfolyóirat létesítését határozta el, amely egyelőre mint a vidéki irodalmi élet tájékoztató körlevele havi megjelenéssel negyvenévenként, felváltva mindig más nagyobb vidéki városban egy irodalmi társaság gondozásában jelenik meg. A folyóirat nem szépirodalmi közleményeket ad olvasóinak, hanem a vidéki városok kulturéletének problémáit tárgyalja meg, őszinte és komoly beszámolókat közöl a nagyobb magyar tájegységek irodalmi életének mozgalmairól és tájékoztatja olvasóit arról, ami a magyar irodalmi élet vonalán szerte az országban történik. A vidéki kultúrörökvesek önállósításával így egészséges művelődési decentralizáció indul a főváros túlzottan központosító hatása helyett hozzájárul a magyar művelődési tájegységeket ahhoz, hogy egymás munkáját figyeljék, egymás eredményeit a maguk vonalán hasznosítsák. A magyar irodalmi élet vándorhíradója először Pécsen, vagy Debrecenben jelenik meg.

Munkás — paraszt — értelmiség egységet akarsz? Segítsd tanulni a paraszt és munkás gyermekét: — adakozz a népi kollégiumra!

Október 15-én husz százalékkal leszállítják a vasuti tarifákat

A posta vezérigazgatósága kiadott jelentésében közölte, hogy a rádióelőfizetők mai száma megközelíti a 300.000-et. November elején üzembe helyezik a budapesti 8 kilowattos második adót és november 1-ére elkészül Budapest 150 kilowattos adója és a 314 méteres nagyadótorny. Erités alatt áll két, egyenként 135 kilowattos nagyadó. Október 15-én megindul a légiközlekedés. Egyelőre csak két vonalon közlekednek a repülőgépek. Budapest-Debrecen és Budapest-Szombathely között. A repülő személytarifa a rendes gyorsvonati tarifa lesz.

Rövid időn belül a külfölddel is felvesszük a légiforgalmat. A gépkocsialományunk is szépen szaporodik. Julius 6-án volt 6000 tehérgépkocsi, 5000 személygépkocsi és 10.000 motorkerékpár. A benzinjegyeket eltörölték. A vasuti forgalom jelentékeny növelésére október 15-én az államvasutak 20 százalékkal leszállítja a vasuti- és személytarifát. Bizonyos tömegcikkre szállítására újból kedvezményt nyújtanak. A vasuti személykocsikat újból üvegezni, fűteni és világítani fogják. A helyi érdekű vonalakon egész télen át naponta lesz közlekedés.

Sportrovat

Fiatalkorú tehetségek seregszemléje a MAORT-pályán

A MAORT-pályán lüktető, eleven sportélet folyik. A labdarúgók kivül otthonra találtak végre az atléták és a kosárlabdásport hívei is. A koradélutáni órák eddigi csendjét a sportolók jökevény seregének hangja váltotta fel. Sportolási alkalmához jutnak az aktív működő szakosztályok tagjain kívül a munkások is, akik a munkaidő letelte után gyermeki örömmel adják át magukat a zöld gyepen a játéknak. A dolgozók gyermekeinek is módot nyújtanak arra, hogy szunnyadó tehetségeik a gyakorlat révén felszínre kerüljenek. A fiatalság — labdarúgást kedvelő — részével Szabó József, a MAORT jökevény játékos foglalkozik végtelen odaadással és figyelemreméltó szakértelemmel. A tömegsport fontosságának szem előtt tartásával játéklehetőséghez jut itt minden gyermek, aki, mondjuk, még nem tud, de — szeret játszani. Szurdán délután a MAORT fiataljai a gimnázium válogatottjával mérték össze tudásukat. A két csapat a következő felállításban játszott:

MAORT: Németh — Erdélyi, Millei III. — Bálics, Gerics, Kangyalics — Varga, Fülöp, Egresi, Sebesi, Biskopics.

Gimnázium: Szentimrei — Hosszu, Herini — Dénes, Hegedüs, Bertalan — Vass, Dezső, Anek, Csillag, Tarnai.

Azok az érdeklődők, akik felhajtott gallérral végignézték a mérkőzést, nem bánták, hogy pirosra csipi orrukat az ősz hidege. A fiatal gyermekek olyan játékot produkáltak, mellyel rózsaszínűvé festették a kanizsai labdarúgás jövőjét. A mérkőzést a MAORT-gyermekek nyerték 7:2 (3:1) arányban. A gólokat Sebesi (2), Biskopics (2), Varga, Egresi és Fülöp, illetve Anek és Vass rúgták. A MAORT együttesből Németh, Millei III., Bálics, Gerics,

valamint a csatársor tagjai figyelemreméltó tehetségek, akikben még sok öröme lesz a kanizsai közönségnek. A gimnázium legjobbjai: Csillag, Anek, Vass és Hegedüs. A kanizsai közönség szeretetteljes és figyelmező ajánljuk a fiatalokat.

Kiss László

Megalakult Gelsén

a Vasutas Sport Egyesület

Az elmúlt vasárnap nagy érdeklődés mellett tartotta meg alakuló közgyűlését a Gelsei Szakszervezeti Sport Egyesület. Jelen volt a község részéről dr. Horváth Géza főjegyző, Tomózer Lajos plébános és Lukács Jenő községi bíró. A vasuti előjáróságot Várhelyi Richárd MÁV-intéző, Zsidó József állomáselőjáró, Vesztróczy János állomásfőnök és Lukács József állomáselőjáró képviselték.

Várhelyi Richárd ünnepi megnyitója után Zsidó József mondott nagyhatású beszédet. Megkapó szavakkal utalt a sport fontosságára, kihangsúlyozva annak nemzetnevelő erejét. Beszéde végén annak a reményének adott kifejezést, hogy az újonnan alakult sportegyesület megfelel hivatásának. — A közgyűlés egyhangulag a következő tisztikart választotta meg: Elnök: Vesztróczy János állomásfőnök; alelnök: Lukács József állomáselőjáró; titkár: Lőrincz Imre; jegyző: Gálosi József; pénztáros: Kövi András; ellenőrök: Sinka József, Egyed István; intéző: Havasi Ernő.

A rádió pénteki műsora

Budapest I. 7 Hírek. Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató hangfelvételek. 10 Hírek. 12 Déli hangverseny, hírek. 12.15 Ilinczy László szalonzenekara játszik. 13.15 Előadás a római kommunizmusról és szocializmusról. 13.30 Csóka Béla énekel. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 A Weiss Manfréd-gyár zenekara játszik. 15.15 Rádióiskola. 16.10 Hangfelvételek. 17 Szakszervezeti tanácsadó. Utána szakszervezeti híradó. 17.15 Jahn Antal harmonika együttes játszik. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18 óra 15 perckor Dán-est a dán Vöröskereszt tisztelőtőre. 19 Hírünk a világban. 19.30 Faturádió. 20 Hírek, sporthírek. 21.40 Angol nyelvoktatás. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.20 Szimfonikus jazz. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Zenés részletek az Operaház fantomja című Universal filmből.

28.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.35 Táncezene.

Budapest II. 20 Orosz zenekarok muzsikálnak. 20.30 Rádió szabadgyetem. 21 Hírek. 22.15 Táncelemek.

Külföldiek a Tokaji Szűrtelen

Az október 13-i tokaji szűrtelen hatalmas arányban bontakozik ki. Egyre nagyobb a külföldi érdeklődés is. Budapestten lévő politikai és katolnai missziók számos tagja jelentette be részvételét a tokaji szűrtelen. Külföldről befutott osztrák vendégeinknek jövelete. Az osztrák kormány három tagja, a földművelésügyi, kereskedelem és a közellátási miniszter jelentette be érkezését. Bécsből borszakértők is érkeznek a tokaji szűrtelenre. Remélhetőleg nem mennek vissza üres kézzel. (Szombaton az Arlberg-expressz Bécsből husz újságíró is érkezik. Bécsi vendégeink eszünkbe juttatják az egyik leghíresebb bécsi zeneszerzőnek tokaji kapcsolatait. Schubert Ferencet ihlette meg hajdan a tokaji bor és egyik legszebb dalát szerozta a tokaji aszúról.

A rendőrség keresi Kistöpörtyűt és társait, a Városligetet vetkőztető banditáit

A főkapitányság R-csoportja mára virradóra a Városligetben elfogta Ifj. Szürös Sándor 19 éves foglalkozás nélküli suhancot. A rendőrségen beismerte, hogy veszedelmes vetkőztetőbanda vezetője. Négy társával — csak alvilági nevüket tudja: Dodó, Kistöpörtyű, Nagytöpörtyű és Cibány — az utóbbi időben rengeteg járókelőt és szerelmespárt vetkőztettek le és fosztottak ki a ligetben. A beidéztet panaszosok közül többen felismerték Szürösben lámadójukat. Letartóztatták, társait pedig keresik.

Hirdetmények.

Közhirre teszem, hogy Zala vármegye alispánja a hadifogságból hazatérő hadifoglyok részére tavaszi intézkedésig segélyt nem utal. 1304

Felhívom mindazokat, akiknek kincstári eredetű akár honved, akár leventezenekekből származó hangszer, hanggép-anyag (kották) vagy egyéb zenekari felszerelési cikk van birtokában, haladéktalanul jelentse be a közigazgatási ügyosztálynak (Bazár épület II. lépcső I. emelet. 1305

A magyar miniszterelnökhelyettes szombaton városunkba érkezik. Felkértem a város háztulajdonosait, különösen a Petőfi-utca, Sugár-ut és Csengeri-utcai háztulajdonosokat, hogy ez alkalommal házaikat a nemzeti lobogóval díszítsék fel. 1306 Polgármester.

KERESKEDŐK legelőször bevásárlási helye TARNÓCZKY rövidaru nagykereskedés, Szabadság-tér 18. 1309

Eladó 13 angoranyal ketreccel együtt. Cim: Eitler, Gelse. 1307

Külföldről hozott szoba egy utnak kiadó Fő-ut 24, I. em. 9. 1308

Lovak, aszszám és kocsik eladó. Érdeklődni: Csengery-ut 22. 1241

Külföldről hozott szoba egy utnak kiadó, Fő-ut 24 I. em. 9. 1308

Idősebb magános német keresek háztartás vezetésére, Petőfi-u. 33. 1311

Eladó egy olajos tengelyű „Eszterházy” könnyű hajtó kocsi. Felvilágosítás kapható: Eötvös-tér 28. 1312

Mai és régi levelezésből származó tömegbélyegért pénzt, magyar sorokat vagy külföldi bélyegeket adok. Iv-anyagot is árveszek. Rozgonyi-utca 19. Barberits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.)

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: Bencze Jenő főszerkesztő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31. Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa. Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő. Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdásért felel: Zalay Károly.

ZALÁ

A magyar béke delegáció fehérvényvet ad ki a szlovákiai magyarság helyzetéről és a csehszlovák kormányának a 200.000 magyar kiutasítását célzó és a békeértekezlethez benyújtott pótindítvánnyal kapcsolatos diplomáciai eseményekről. Gyöngyösi János külügyminiszter Svájcban csütörtökön este érkezett Párizsba.

Molotov nagy beszéde a Duna-kérdésről

A 21 nemzet képviselői ma hajnalban 2 órakor fejezték be a román békeszerződés tárgyalását. Ma a delegátusok a bolgár békeszerződést tárgyalják, mivel a delegátusok szigorúan ragaszkodnak előírt menetrendjükhöz. Ennek értelmében az öt békeszerződés tárgyalását hétfőig befejezik. A legfontosabb kérdés, amelyről tegnap este döntöttek, a román békeszerződésnek a dunai hajózás szabadságára vonatkozó rendelkezéseit érintette.

Kétharmad szótöbbséggel elfogadták azt a határozatot, mely szerint a négy nagyhatalom és a dunai államok részvételével értekezletet tart, hogy megállapítsák a Dunára vonatkozó új nemzetközi szabályzatot.

Ezt az indítványt a négy külügyminiszter tanácsa elé terjesztik az értekezlet teljes értékű támogatásával. Azt a javaslatot, hogy a szerződésbe vegyenek fel egy szakaszt, mely a kereskedelmi szokásokban tilt minden hátrányos megkülönböztetést bármely szövetséges állam ellen, csak egyszerű szótöbbséggel fogadták el. Tehát nem szerepel a békeszerződés szövegében.

Erdélynek Romániához való csatolását egyhangulag elfogadták.

Azt az indítványt, hogy az Egyesült Nemzetek szervezete a román olajforrások ellenőrzésében részesedjen IO:5 ellenében nem fogadták el. Két delegátus tartózkodott a szavazástól. A tegnap délutáni ülés két szónoka Molotov és Bevin voltak. Molotov, akit a jelenlevő delegátusok meleg ünnepiességgel fogadtak, utalt arra, hogy új gazdasági tervezet kell a kelet-európai államok számára, mivel Románia és más kelet-európai államok ninosenek abban a helyzetben, hogy a szövetséges államok iparával, kereskedelmével és pénzügyeivel egyenlő jogi versenytársaként mérkőzhessenek meg. Mindenütt vannak olyanok, akik a volt szövetséges dunai államoknak az eddiginél nagyobb szabadságot akarnak biztosítani és az adott körülmények között a gazdasági egyenlőség elvét alkalmazzák problémáikban,

ugyanakkor azonban arra törekcsenek, hogy az érintett államokban a magántőkésék útján lényegesen beavatkozzanak ezen államok ügyeibe, hogy tetszés szerint fokoztassák veikk az amerikai nemzeti jövedelmet.

A dunai hajózásra vonatkozóan hangoztatta, hogy ebben Amerika egyenlő feltételeket kíván minden nemzet számára. Nem kívánta részletezni szokot az előadályokat, amelyek korlátok közé szorítják a szabad forgalmat. Bevin korábbi beszédében felújította a szovjet küldöttségnek a bizottsági tárgyalásokon kifejtett elveit a Duna nemzetközivé tételének kérdéséről. Ez az elv, amelynek eredetét 1856-ig veszik vissza, csupán a brit imperializmus szüleménye.

Ha a nemzetközivététel elve olyan helyes, miért nem alkalmazzák a Szezi, vagy a Panama-csatornáknál.

Ezután a háború végén felvetett gazdasági kérdésekkel foglalkozott. Párhuzamot vont azok között az államok között, amelyek elszegényedtek és amelyek meggazdagodtak.

Majd így folytatta: A Szovjetunió a háborúban 675 millió dollár kárt szenvedett, ezzel szemben az Egyesült Államok 1941-ben 64 millió, 1942-ben 86 millió, 1943-ban 122 millió és 1944-ben 160 millió dollár nyereségre tettek szert. Végül megemlítette azt az imperialista veszélyt, amely az európai államokat veszélyezteti az amerikai mozi, dollár és adományok következtében. Beszéde végén felszólította a szövetségeseket, ne akadályozzák meg, hogy ezek az országok a saját maguk által meghatározott elvek szerint fejlődjenek. Nagyon halásak vagyunk mindazért, amit Amerika a háború alatt szövetségeseiért tett, de nem engedhetjük meg, hogy nagy jórátételi összegeket követeljen.

Molotov nagy jelentőségű beszéde után Bevin beszélt, hangoztatta, hogy örömmel újítják meg régi kapcsolataikat a román iparral és kereskedelemmel.

A tengellyel való együttműködés terén Románia sok kárt okozott a szövetségeseknek, de miután szabított ezzel a politikával, hozzájárult a németek balkáni leveréséhez.

Az az óhajunk, hogy a román nép a moszkvai határozományokkal egybehangzó módon, szabadon választhassa meg népképviselői kormányát és elfoglalja az őt megillető helyet az Egyesült Nemzetek sorában. Bevin ezután Angliának Romániához való kereskedelmi kapcsolatait taglalta. A békeszerződés elkészítésével teljesen világossá válik, hogy az egyenlőség elve mellett törjünk lándzsát. Angliának jog van, régi kapcsolataival fogva, hogy kezdeményezőleg járjon el bármely szövetségesenél és ezért arra törekedett, hogy minden szövetséges államnak egyenlő jogokat biztosítson Romániával szemben. Angliának ezt az igyekezetét megtámadták és félromagyarították és szövetségesünk azzal vádolták, hogy gaz-

dasági rabszolgaságra törekcsünk. Hogyan lehet azt gazdasági rabszolgaságnak nevezni, ha minden állam számára gazdasági tekintetben egyenlő elbánást kérünk. Nagyon nehéz a felelősséget megmondni, mondta Bevin, a szavazások elfogadását, ha Anglia nem részesül a romániai érdekeltségekben egyenlő bánásmódban. Nem kívánjuk az olajipar államosítását, de egyenlő elbánást a külföldi érdekeltségek számára! bármilyen politikát is folytatnak. Bevin különösen a szövetségesek romániai olajérdekeltségeire utalt, amelyeket még kötnek a Hitler által kötött koncessziók és vásárlások. Ezek eredményeképpen a jelenleg termelt olaj semmiféle idegen pénzmet nem hoz Anglia számára.

Ezért úgy érezzük, jogosult, hogy a román kormánytól azt követeljük, hogy bocsásson külföldi pénzmeteket az olajipar rendelkezésére az újjáépítés és üzemeltetés céljára és ezen kívánságunkat szorócsúleg biztosítsa.

Az Egyesült Államoknak továbbra is szükségesek az izlandi támaszpontok

Reikjavik, október 10

Más Nil izlandi brit követ közölte az izlandi hatóságokkal Bevin külügyminiszter azon reményét, hogy nem tagadják meg az Egyesült Államoktól azt a kérelmet, mely könnyítéseket kíván Izlandtól a csapatszállítások tekintetében. Németországban tartózkodó hadereje számára. Kijelentette, hogy Nagy-Britannia bármilyen lépéseket hajlandó volna megtenni, ha Izland szuverenitását csorbítaná.

A Dardanellák kérdésében Törökország ma adta át válaszát a Szovjetnek

Ankara, október 11

A török kormány ma válaszolt a szeptember 24-én átnyújtott szovjet jegyzékre, amely

megismételte, hogy milyen feltételek mellett óhajtja Oroszország revízió alá venni a montreuxi egyezményt. Ezzel kapcsolatban a múlt héten szerdán amerikai jegyzéket nyújtottak át Moszkvában. Az Associated Press úgy értesül, hogy ezen jegyzék elutasítja azt az orosz véleményt, hogy az egyezmény revíziója kizárólag Törökországra és Oroszországra tartozik. Az angol kormány véleménye szerint a Szovjetunió és a török kormány közötti tárgyalások ma már olyan állomáshoz érkeztek, amelyen túl csak nemzetközi konferencia tehetne további lépéseket, úgy ahogyan azt a Dardanellákkal kapcsolatban a potsdami egyezmény tervbevette.

Ez nem lenne ellentétben Románia érdekeivel, hiszen az alacsony olajtermelést az egész ország megsínyli. A dunai kérdéssel foglalkozva hangoztatta, Anglia hajlandó elfogadni a francia indítványt, mely szerint a parlamenti államok a szövetségesekkel együtt konferenciát tartanak a folyam jövőjét illetőleg. Tisztában kell lennünk azzal, hogy az a szovjet indítvány, mely a Duna használatát a parlamenti államok számára kívánja fenntartani, nem csupán visszatejődést jelentene a dunai államok kereskedelmében, hanem egyben hátrányos megkülönböztetést a volt harcoss szövetséges társak ellen.

Megismételte, hogy milyen feltételek mellett óhajtja Oroszország revízió alá venni a montreuxi egyezményt. Ezzel kapcsolatban a múlt héten szerdán amerikai jegyzéket nyújtottak át Moszkvában. Az Associated Press úgy értesül, hogy ezen jegyzék elutasítja azt az orosz véleményt, hogy az egyezmény revíziója kizárólag Törökországra és Oroszországra tartozik. Az angol kormány véleménye szerint a Szovjetunió és a török kormány közötti tárgyalások ma már olyan állomáshoz érkeztek, amelyen túl csak nemzetközi konferencia tehetne további lépéseket, úgy ahogyan azt a Dardanellákkal kapcsolatban a potsdami egyezmény tervbevette.

Meg kell valósítani a nemzetközi együttműködést

New York, október 11

Trygve Lie, az Egyesült Nemzetek főtitkára legnap elmondott beszédében kifejtette, hogy mindenekelőtt a leghatalmasabb és legbefolyásosabb országoknak minden erejükkel meg kell valósítani a nemzetközi együttműködést és a jószomszédi viszonyt, hogy ezzel létre is jöjjön a világ államai között a bizalmi egyensúly és az Egyesült Nemzetek Szervezete igazolja azt a bizalmat, melyet a békeszerződő nemzetek beléhelyeztek. Nehéz időköt élünk, azonban a békeszerződések aláírása után reménykedünk az újjáépítésben és a stabilizációban.

Portugáliában valami készült...

Madrid, október 11

Lisszabonból késő éjjel olyan hírek érkeztek, hogy Portugália északi részében zavargások törtek ki. Az első hír, amelyet a francia hírszolgálati iroda Madridból kapott, az, hogy a spanyol fővárosban ellenőrzhetetlen hírek keletkeztek szárnyra Portugália helyzetéről. Portugáliával megvárakozott a távbeszélő összeköttetés. Lisszabonban a helyzet nyugodt és szörványos hírek érkeztek arról, hogy a rend helyreállt és a forradalmi mozgalom véget ért.

A Portugál kormány felhivatalos jelentése szerint csütörtökön reggel 5 órakor egy kisebb tiszti csoport, mely néhány tartalékos tiszttól és néhány fegyelmi okból elbocsátott tiszttól állott, Porto városában a szolgálattevő tiszttel összejátszva, bojtott a VI. lovasezred kaszárnyájába. Kézzel utóbb ezek elhagyták a kaszárnyát és az ezred 70 katonáját magukkal ragadva, dél felé távoztak. Mielőtt a hír a katonai hatóságokhoz érkezett, a Coimbrai székeli II. ezredbeli katonai ork megtették a szükséges intézkedéseket a zendülők leverésére, akik háré nélkül megadták magukat.

Schuschnigg Papenről

Brüsszel, október 11

A Brüsszelben tartózkodó Schuschnigg volt osztrák kancellár a Libre Belgique című belga lap munkatársa előtt kijelentette, hogy Papen segítséget nyújtott Hitlernek a hatalom átvétele előtt. Papen nélkül Hitler sohasem lett volna birodalmi kancellár — mondotta Schuschnigg.

Nincs kegyelem...

Nürnberg, október 11

A 11 halálraítélt náci főbűnöst a jövő szerdán akasztják fel a nürnbergi börtönben. Tegnap este közölte a berlini szövetséges ellenőrző tanács hivatalos nyilatkozatában, hogy az összes kegyelmi kérvényeket elutasították. A kivégzéseket egy 4 tagból álló bizottság vizsgálja felül és velük lesz mindkét megszálló hatalom két-két tudósítója, valamint a hivatalos hatóságok. Göring, Jodel és Keitel azon kérelmét, hogy akasztás helyett lövőköt öljen, visszautasították. A Reuter híradása szerint Franciaország fel-

kérte Angliát, Amerikát és Oroszországot, hogy létesítsenek nemzetközi bizottságot, mely eljárást indítana a bűnössé nyilvánított négy náci szervezet tagjai ellen. Ezek az SS, a Gestapo, az ST, valamint a náci-párt vezetőtestülete.

Hírek a világ fővárosaiból

Csángok a kínai köztársaság fennállásának 35. évfordulójának előestéjén rádióbeszédében a béke és egység megteremtésére hívta fel a lakosságot és kérte a kommunista-kat. hagyják abba a polgárháborút és vegyenek részt a nemzeti kormányban.

Az osztrák kereskedelmiügyi miniszter már a napokban a magyar fővárosba érkezik, hogy a kereskedelmi tárgyalásokat megkezdje.

A budapesti Margit-híd csak fele szélességben fogja elkészíteni 1947 december végére. A másik fele 1948-ra készül el s ekkor 3 méterrel szélesebb lesz, mint a régi Margit-híd.

Az angol rádió értesülése szerint a szovjet vádhatóság közölte Tokióval, hogy ezidő szerint nem kívánja Hirohito császár perbefogását.

A brit hatóságok értesítették a svéd hatóságokat, hogy értesülése szerint két háborús náci bűnöst akarnak becsémpézni Svédországba. Eddig 30-nácinak sikerült magát átmenteni Svédországba.

Az angol Hyde parkban angol tudósok egész éjjel tudományos kísérletezéseket folytattak, hogy megállapítsák a Jacobini Zimmer üstökös által elhullajtott meteorok útirányát. Ugyanabból a célból orosz tudósok léggömbön szálltak fel stratoszférai magasságra és ott végeztek tudományos vizsgálatokat.

Londonban több szálloda szakácsa és kuktája sztrájkot kezdett, hogy megalkothassák a szakácsok és kukták szakszervezetét. A szállodák vezetői ugyanis azt állítják, hogy a kormány által felállított munkás-tanácsok teljesen feleslegessé teszik a szakszervezetek megalakítását.

Az angol parlamentben kijelentették, hogy nem támogatják a görög kormányt politikai ellenfelei elnyomásában.

Az amerikai kormány elfogadta a Jugoszlávia által ajánlott 150.000 dollár kártérítést az augusztus 19-én leszállásra kényszerített amerikai repülőgépet öt utasának haláláért. A pénzt felosztják az öt repülő családja között.

Németország angol és amerikai zónájában a lakosság fejadóját 1550 kalóriára emelték fel. Az új fejadó hétfőtől kezdve lép életbe. Erre a célra az angol övezetbe 2 millió tonna gabonát és az amerikai övezetbe 1 millió tonna gabonát szállítanak. A két állam a költséget, amely 84 millió fontba kerül, közösen fogja viselni.

Anglia hatalmas ajándéka Magyarországnak

Wals brit politikai megbízottal-lyentes kormánya megbízásából közölte Nagy Ferenc miniszterelnökkel, hogy az angol kormány 200.000 font értékű szerszámgepet ad ajándékba a magyar kormánynak. Az angol parlament hozzájárulásának megtörténte után a magyar kormány küldjön szakértő bizottságot Angliába és válassza ki azokat a szerszámgepeket, amelyekre Magyarország leginkább szüksége van.

Zalamegye terményeit és a bauxitot rövidesen viziuton szállíthatjuk

Nagyjelentőségű munkálatok indulnak meg a közel jövőben a Balatonon és a Zala folyón

(Zalamegyeségi szerkesztőlől.) A vármegye főispánja, dr. Papp Andor hosszabb tanácskozásokat folytatott illetékes körökkel a megyét közelről érdeklő balatoni problémák mielőbbi megoldásáról. A tárgyalások során érdekes és figyelemre méltó tervek fejlődtek fel, amelyek, ha a számítások és elképzelések megvalósíthatóaknak bizonyulnak, olyan eredményre vezetnek, melyhez hasonló újítás évtizedek óta nem volt a vármegyében. Neur kevesebből van szó, mint arról, hogy a Balatonon viziutat létesítsenek, összeköttetéssel a Dunára, esetleg egészen a Fekete-tengerig. Ebbe kapcsolódna bele, ami Zala vármegyét különösképpen érdekli, a Zala folyó szabályozását és a folyó tutaj-forgalmának bekapcsolását.

Szakértők véleménye szerint nem utópisztikus elképzelésről van szó, hanem egészen könnyen megvalósítható terről.

Mint ismeretes, kedden kezdtek meg Siófoknál a Sió hajóhalóvá tételéhez szükséges munkálatokat a köztársasági elnök jelenlétében. A Sió-csatornát 6 szakaszra osztják és ezzel lehetővé teszik, hogy a dunai hajók a Balatonon közlekedhessenek. Természetesen ennek eléréséhez igen jelentős munkálatokra van megelőzőleg szükség, különösképpen a gátművek kiépítésére és a csatorna készítésére. Ezek a munkálatok hozzávetőlegesen 6 millió forint költséggel járnak és körülbelül 300 munkást foglalkoztatnak közel egy esztendőn keresztül. Ennek a viziutnak létesítésével lehetőség nyílik ugy Zala, mint Veszprém megyéknek, hogy a jelentősen olcsóbb vizi-közlekedésbe bekapcsolódjanak.

Ill. fejlődött fel az a terv, hogy a Zala folyót szabályozzák és addig is, amíg a szabályozási munkálatok lesznek, tutajforgalmat biztosítsanak a folyón.

Ilyen módon az elszállításra kerülő élelmiszert, gyümölcsöt stb. közvetlenül a vizen tudnák a fővárosba juttatni. Az elgondolások szerint, ezen a viziuton lehetne a zalai bauxit-ércet is szállítani, még pedig könnyebben és egyszerűbben, mintha ennek szállítását a vasut végeznék.

Hogy a tervek mennyire komolyak, bizonyítja, hogy ebben az ügyben e hó 20-ika körül, több napig tartó tanácskozásra gyűlnek össze az illetékes minisztériumok kiküldöttei, a megye vezetői és több viziut-építő

szakértő. A bizottság Keszthelyen tanácskozik, ahol egyben a helyszínen jelölik ki a keszthelyi kikötő új helyét és megválasztják a Balaton eliszaposodásának megakadályozásához szükséges munkálatok megindítását. A bizottság tagjai megtekintik a hévizi vadvizeket is és megbeszélnek azokat a teendőket, amelyekkel ezeket a vadvizeket rövid időn belül ellehet vezetni, mielőtt még nagyobb kárt okoznának a gyógyviznek.

Mondani sem kell, milyen nagyjelentőségű kérdések ezek és a megye közönsége milyen nagy érdeklődéssel néz az értekezlet elé, hiszen hihetetlenül nagy jelentőségű az a körülmény, hogy vajjon sikerül-e egy ilyen fontos, hosszú viziutat létesíteni a megye területén.

Budapestről jelentik:

A fővárosi B-lista számokban

Budapest székesfőváros B-listázásával kapcsolatban illetékes helyen megállapították az újra felülvizsgált ügyek, valamint az egyes közigazgatási ágakban elbocsátott személyek pontos számát. E szerint a közigazgatásnál felülvizsgáltak 13.459 személyt, ebből elbocsátottak 4259 embert. Az önálló, valamint a házi kezelési üzemeknél felülvizsgáltak 14.221 ügyet, elbocsátottak 1095 egyént. A részvénytársasagoknál 19.847 alkalmazott volt, elbocsátottak 633 személyt. A közoktatási szakon elbíráltak 5000 ügyet, amelyből B-listára került 525 fővárosi alkalmazott.

Visszaveszik az elbocsájtott

rendőrség egy részét?

A rendőrség átszervezése során számos legénységi állományú személyt bocsátottak el. Belügyminiszteri utasításra néhány nappal ezelőtt elhatározták, hogy ezeknek ügyét felülvizsgálják és mindazokat, akik az előírt követelményeknek megfelelnek, visszaveszik a rendőrség sorába.

Kedden reggel a Mosonyi-utcai laktanyában megkezdődött ez a felülvizsgálat. Mindazokat, akik politikailag nem esnek kifogás alá, továbbá a szakképzettségi és egyéb követelményeknek megfelelnek, soronkívül visszaveszik a rendőrség kötelékébe.

Az október 8-ra tervezett rendőrségi toborzás néhány napos halasztást szenved.

Felemeli az OTI a táppénzeket, a szülészeti segélyeket és az öregségi járadékot

Az OTI elnöksége elhatározta, hogy október 15-től kezdve a táppénzek összegét az eddigi 30 százalékról 50 százalékra emeli fel. A szülészeti és szoptatási segélyeket 100 százalékban állapították meg, az eddigi 70 százalék helyett.

Értesítés.

1315

A „Délzalai Termelő és Értékesítő Szövetkezet” értesíti tagjait, hogy az 1946. évi október 13-ára meghirdetett

rendkívüli közgyűlés elmarad.

A rendkívüli közgyűlést 1946. évi október hó 20-án délelőtt 10 órakor, határozatképtelenség esetén 1946. évi október hó 21-én délután 17 órakor tartjuk meg a Nagykanizsai Bankégyesület Fő-ut 8. szám alatt levő közgyűlési termében, a korábban közzétett tárgysorozat változatlanul hagyása mellett.

Nagykanizsa, 1946. október hó 11-én.

Elnök.

Október 1-től visszamenően az öregségi járadék az eddigi 20 forint helyett 30 forint. Kiszélesítik a gyógyászati eszközök nyújtásának lehetőségét. Komoly összeget szánnak a kórházak felszerelésére és a gyógyszerellátás javítására. A jövőben a vasuti költségeket az OTI megtéríti.

Felemelik a bankkamatlábat

A betétképződés előmozdítása céljából a postatakarékpénztár a közeli napokban jelentősen felemeli a kamatlábat. Az új kamatláb — értesülésünk szerint — 7 százalék körül lesz. A postatakarékpénztár példáját követni fogják a bankok is.

Megszökött a fegyházból, gyilkolt — kivégezték

A hantai fegyintézetből megszökött Ribár János fegyenc a jnos-halmi országúton állati kegyetlenséggel meggyilkolta és kirabolta Gosztonyi János 20 éves gazdalgényt. A bajai rögtönítélő bíróság kötéltálati halálra ítélte. Az ítélete már végre is hajtották.

Párizsban teljesített SS-szolgálatot — nyolc évi kényszermunkára ítélték

Baumann János molnártanonc önkéntes Volksbund-tag, majd SS-katona, a németek oldalán számos harcban vett részt, mint német katona kikerült Párizsba is, ahol járőrszolgálatot teljesített, igazoltatott és többeket bekísért a parancsnokságra. A főtárgyaláson kényszerhelyzettel védekezett, a tanúk azonban ellene vallottak. Nyolcévi kényszermunkára ítélték.

Hatévi fegyháza itélték Szálasi csendőrségének főfelügyelőjét

A népbíróság hatévi fegyháza itélte Finta József volt altábornagyot, aki 1944 november 3-án elfogadta Szálasi kinevezését és elvállalta a csendőrség és rendőrség főfelügyelői állást.

Gobbi Hilda drámai tanuló-mása a dunaparti nyilas gyilkosságokról

A népbíróság Rácz-tanácsamosi tárgyalja a Városház-utca 14. számú nyilasház hóhéraitak bűnyűjét. A fővádott Csizsár Gábor joghallgató s mellette hét cinkosa ül még a vádlottak padján. Ez a banda a nyilasuralom alatt rengeteg embert összefogott, sokat a gettóba kísért, többszázat pedig a Dunaparton kivégeztek. Az elfogott áldozatokat először megkínózták, azután kifosztották s a végén agyonlőtték.

A mai tárgyaláson Gobbi Hildát, a Nemzeti Színház tagját hallgatták ki tanuként. Gobbi vallomásában elmondta, hogy a Hungária szállodából, ahol akkoriban lakott, Gyenes Dienes András ezredessel lement a Duna partra, amikor lövöldözéseket hallottak és a Duna jegén nagyon sok hullát látott uszni, véres ruhákkal és eldobott tárgyakkal volt tele a jég és a hó. Gyenes Dienes ezredes mondta neki, hogy jegyezze meg jól magának Csizsár Gábor nevét, aki azzal dicsekszik, hogy többszáz embert ő nyirt ki. Ugyanigy vallott a bíróság előtt Gyenes Dienes András ezredes is.

— A budapesti művészek nagykanizsai szereplését holnapi számában méltatja a Zala.

— Inspekciós gyógyszerár ma: Órangyal, Deák-tér 10.

Százados az előadó asztalnál

Horthy Miklós ígéretével kezdődött: „vérbefojtjuk”. Kik és mit fojtanak vérből? A horthysta tiszték élükön a tengernaggyal, sorakban Héjjással, Prónayval, Ostenburggal fojtják vérből az 1919-es forradalmat. És ez volt az egyetlen ígéret, amit betartottak. Vérből és vízbe fojtottak mindent és mindenkit, aki utukba került. A Siótól a Dunáig megcsontított holttestek usztak, elődeik azoknak a halottaknak, akik 1942 elején Ujvidéknél a Dunában és 1942 végén Voronyezsnél a Donban usztak. Horthy Miklós ígéretével kezdődött és azzal a vallomással fejeződött be, amelyet Beregfy-Berger Károlyról a népbíróság előtt tettek. Amikor a Vörös Hadsereg Csepelen volt, Beregfy-Berger Károly Kispesten személt tartott: az egészségüket kiköztelte, ha a zubbony gombján a címer ferdén állott, a mindkét lábát vesztett gyermekembertől megkérdezte, hogy elég hősiessé állta-e a fájdalmakat. Ami pedig Horthy és Beregfy között történt, a tisztí virtusnak azokat sorozatait leírni nem újságközlemény, de egy regény is kevés lenne. A pezsgős pohár tükörbe dobása, a napokon át tartó kártyacsaták, a szerelmi botrányok, a nyomorékká vert tisztelgények és több tízezer elpusztult munkaszolgálatos, mind egy-egy megnyilvánulása a horthysta tisztikárnak.

Ezek a képek futottak el előttem, amikor a Szociáldemokrata Párt legutóbbi pártnapján egy valóságos százados, egyenruhában, három arany csillaggal a gallériján felállt az előadó asztal mellől és beszédet mondott. Amikor felállt, önkéntelenül is vártam, hogy valaki vigyázzt fog vezényelni, hogy mint oly sokszor a 40 hónap alatt, amíg a balsors engem is közéjük vitt, mozdulatlanul hallgassuk végig ostobaságaikat és tragórságaikat. Először nem akarok himni a tükörnek: nem azt ordítja, hogy vigyázz, hanem azt mondja: Barátság! Egy valóságos, egy hivatalos százados három aranycsillaggal a téglagyári munkásnak, a kisiparosnak, a tisztviselőnek. Ha ezt Horthy hallaná, maga kérné, hogy adják ki őt Jugoszláviának. Beregfy újra nyujtana a nyakát Bogár mester kötele alá. — a kettő körülbelül azonos — csak hogy ilyen ne kelljen hallania. És hogyan ez a százados beszéd: minden szava önvallomás, bátor kiállítás, felrugása egy gyökerében rothadt kornak és osztálynak, kéznyujtás annak a Tiszti Uraknak, amelyhez a Tiszti Uraknak eddig semmi közük sem volt, akik csizmát pucoltak, kiszolgálták és ha a részegség már mozdulni sem tudtak, ágyba fektették őket, sőt — horthysta dictu — még harcoltak is helyettük. Mert Szende László százados őszintén bevallja, hogy a közlegényt, a tiszthelyetteset, a kis tisztet nem kérdezték, hogy akarja-e a Donnál megvédeni a családi tűzhelyét, őszintén bevallja a tisztikar árulását. Mert árulás volt, ami 1944 október 15-én történt, árulás még a tisztí becsület szerint is. Hiszen déli 12 órakor még Horthy a legfőbb hadúr, az országgyűlési kormányzó és délután 4

órákor már nyilas karszalagos, géppisztolyos tisztí őrség állt a budapesti laktanyák kapujában. Tiszt és nem közlegény, mert árulásra csak a tisztí becsület predestinált, mert a magyar honvéd hű maradt volna esküjéhez, — ha tisztjei engedik.

Beszél az előadó a demokratikus honvédségről, amelyet a réggivel, a tegnap honvédségével szemben nagyon találóan, a holnap honvédségének nevez. Találhatóan és őszintén. Mert a negyedszázados fertőt gyökeresen az elmúlt rövid idő alatt máig kiirtani nem lehetett, ma csak megkísérlik a vezetők és holnapra remélhetőleg sikerülni is

fog nekik.

Egy dologban azonban nem értek egyet az előadó századosal. Azt mondta, hogy amíg két ember lesz a földön, háború veszélye, lehetősége is meglesz. Ezt nem osztom. Ha két ember közül az egyik kapitalista, a másik dolgozó, az egyik kizsákmányoló, a másik kizsákmányolt lesz, akkor igen, akkor mindig fennáll a háború veszélye; de ha a két ember szocialista lesz, ha az egész világ szocialista lesz, akkor nem lesz háború veszély. E ponton az előadó inkább százados volt, mint szocialista.

Dr. Ruttkai György

Tildy Zoltán és Rákosi Máttyás beszéltek a MADISZ országos kongresszusán

Budapestben szerdán rendezték a MADISZ országos kongresszusát. A kongresszuson fel szólalt Rákosi Máttyás miniszterelnökhelyettes és a többiek között ezeket mondotta:

— A mi pártunk, a Magyar Kommunista Párt mindig a fiatalság pártja volt, azért nagy örömmel üdvözljük az ifjúság minden politikai megnyilvánulását. A MADISZ politikája a népi demokráciát és az országot előbbre vivő demokráciát. Abból a szakadékból, amelybe a régi politikai rendszer és osztályok vitték az országot, elsősorban az ifjúság munkája fogja kiemelni. Most, amikor néhány héten belül létre jön a béke és amikor gazdasági életünk újra szilárdan áll, az ifjúság megint választás elé kerül.

A MADISZ ifjúsága a nemzetet felemelő népi demokrácia oldalán áll és tudja, hogy ez a nemzet, melyet ezer esztendő vihára sem

tudott megforni, megtalálja a fellámadás útját.

Elsősorban pedig a MADISZ ifjúsága segítségével fogja ezt az utat megtalálni.

Ezután Tildy Zoltán köztársasági elnök köszöntötte szeretettel a MADISZ kongresszusát. — Mindnyájan, akik a nemzet vezetésére elhivatottak, nagy reménységgel nézünk a magyar ifjúságra.

Két nagy feladat áll előttünk, az egyik a jó munka, a másik megvédeni ennek a munkának szabad lehetőségét.

Harcolni kell a népi jogok teljes szabadságáért és meg kell valósítani intézményeinkben is a teljes magyar népi szabadságot.

Ries István igazságügyminiszter a Szociáldemokrata Párt, Veres Péter a Nemzeti Parasztpárt, Kossa István a Szakszervezeti Tanács üdvözlését tolmácsolták.

Negyven esztendőre kibérelte a MAORT a budafai szenterületeket

A központi bányakapitányság egy kiküldöttje szerdán délelőtt Bázakerettyére érkezett, ahol a Budafapusztai bányatelepeket adta át a MAORT vezetőségének. Az átadási aktusnál részt vett a megye főispánja és alispánja. A bányatelepek 360.000 négyzetméter területen egy-egy kuttal felszerelve kezdenek meg működésüket. A szénbányák helye a volt báró Zichy Rubidó Iván-féle birtokon fekszik és azok fellátásával már az abszolútizmus idejében kísérleteztek. Az akkori primitív fellátási módokat természetesen jelentős eredményt nem biztosítottak és így a bányaterületeket ismét

üzemen kívül helyezték, vagyis beföldték.

Szakértői megállapítás szerint a szénréteg a föld alatt már 5 méternyire jelentkezik, de hogy milyen széles rétegekre lehetne számítani, az még nincs felderítve.

A barnaszén minősége 3000 kalóriás, cséplőgép és egyébek fűtésére alkalmas.

A bánya tulajdonjoga az államé és most 40 évre adta bérbe a MAORT-nak. A bánya berendezési munkálatai nemso-kára megkezdődnek és körülbelül a tavaszra már megkezdhetik a szén kitermelését.

Lázasan ütemben folyik a hidépítési munka

A Zala vállalkozásában megépítendő temetői hid munkálatai programszerűen folynak. Az építésvezető Horváth Lipót építőmester ma már 40 embert foglalkoztat, hogy a beígért időre, Mindenszentek napjára a hid el is készüljön. Ma reggel megkezdték a pillérek megalapozási munkálatait, amit nagy gondnal végeznek, mert ezek a betonrétegek tartják majd azokat a pilléreket, melyekre a faszervezet épül.

A közös érdek megmozgatta a város minden rétegét és elmondhatjuk, hogy reményeinkben nem csalódtunk. Ha még nincs is együtt a hidépítéshez szükséges összeg, meggyőződésünk, hogy amire a hidat átadhatjuk a forgalomnak, a teljes összeg együtt lesz. Felkérünk mindenkit, aki még nem adott, hogy adjon a hidépítés céljára, mert ezzel nemcsak hiddal ajándékozunk meg a város közönségét, de kenyeret is adunk sok

munkanélkülinek.

A tegnapi nap folyamán 100 forintot adtak a Király Sörgyár és a Dunántúli Szeszgyár. 50 forintot Szabó Antal, Elélmzési Munkások Beszerzési Szövetkezete, Gazdasági Takarékpénztár, 15 forintot dr. Knausz László és 10 forintot Heltai György. A gyűjtőivek aláíróit külön közli majd a Zala.

Nagykanizsa nagy zenei eseménye:

A Szegedi házaspár két-zongorás hangversenye

Az elmúlt háborús események pusztító, káros hatását sajnos a zeneművészet is nagyon megérezte. Inter arma silent Musae-ely alapján e téren bizonyos stagnálás állott be, ami nem csodálni való, hiszen a vérzivatar és egy hangverseny meghallgatásához szükséges átszökömült, ájtatos hangulat egymástól bizony nagyon távol állanak. A régi békevilágban városunkba több alkalommal látogattak el fővárosi, sőt külföldi nagynevű művészek. Ki ne emlékeznék Hubay, Szigeti, Busztabo, Zathureczky, Fischer Annie, Stefániai, Guglielmotti, Roth-quartett stb. hangversenyekre.

Örömmel üdvözljük tehát a fővárosi művészeket, akik egy hét leforgása alatt két alkalommal látogattak el hozzánk azzal, hogy feljuttassák a mult borzalmaikat és segítséget nyujtsanak a kulturális újjáépítés terén.

Szegedy Ernő és Vásárhelyi Magda hangversenye a már felsoroltakhoz méltó művészi csemény lesz. Mindketten a magyar zeneművészet reprezentatív egyéniségei és a két-zongorás műfajban hazánkban jelenleg szinte egyedülállók.

Szegedy Ernő tanulmányait Stefániaival illetve Dohnányival végezte, nagyszerűen egyéni magában az előző iskola csillogó virtuozitását az utóbbi poetikus átélésével. Kiváló képességeire jellemző, hogy tanulmányainak befejezése után rövidesen meghívatást kapott tanárnak a Zeneművészeti Főiskolára. Méltó partnere e téren felesége, Vásárhelyi Magda, ki nem kisebb mesternek által nyert kiképzést, mint Keéri-Szántó és Weiner László. 1938-ban a bécsi nemzetközi zongoraversenyen oklevéllel tüntették ki. Több alkalommal szerepeltek úgy a magyar, mint az észak-európai államok rádiójában és művészetükről a sajtó mindenkor legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

Műsoruk összeállítása olyan, hogy alkalmat nyujt nekik a két-zongora szin pompás, zenekarszerű hatásainak kifejtésére. A részletes műsort a Zala már közölte, ezen csupán annyit változás állott be, hogy közkívánatra Liszt: IX. Magyar Rapszódiaját is műsorra tűzték.

I. F.

A rádió szombati műsora

Budapest I. 7 Hírek. Az Áttelapítási Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Könnyű dallamok. 10 Hírek. 12. Déli harangszó, hírek. 12.15 A British Council kölcsönlemezei. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.30 Előadás Ady-emlékekről. 15.15 Olasz lap-szemle. 15.35 Előadás a népbíráskodásról. 16 Hírek. 17.30 A Munkás Kulturszövetség műsora. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18 óra 15-kor Előadás a demokrácia magyar uttörőiről. 19.15 Bársarok. Korszerű görbetűk. 20 Hírek, sporthírek. 20.35 Rádióriport a londoni utca életéről. 20.50 Némethy Ella énekel. 21.15 Hangos Heti Híradó. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.20 Keringők. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Táncelemek. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Film-dalok.

Budapest II. 20 Kamarazene. 20 óra 30-kor Nemzeti Segély közleményei. 21 Hírek. 22.15 Szórákkoztató hanglemek.

Ma nagy hangversenyt rendeznek pedagógusaink az iskolákért

Városunk iskoláinak fenntartója — legalább is elvben — a város. Minthogy azonban a városnak nincsen módja arra, hogy az iskolákat kellőképpen tatarozza, tisztítsa, a legszükségesebb dolgokkal ellássa, városunk pedagógusai, lapunk főszerkesztőjével együtt, gigászi küzdelmet indítottak, hogy az iskolák munkájukat zavartalanul folytathassák. Az elmúlt hetekben gyűjtést indítottak: »Minden család egy forintot a gyermekekért« jelszóval. (E gyűjtés eredményéről a közeljövőben részletesen beszámolunk. Egyelőre annyit, hogy a hozzáfűzött reményeket nem váltotta teljesen valóra.)

Most helybeli pedagógusaink szintén az iskolák javára pedagógus szereplőkkel műsoros estet rendeznek. A műsoron szerepelnek a gimnázium énekara, a pedagógus szakszervezet énekara. Előbbit Enge János, utóbbit Rác Alajos vezényli. Morvay Gyula saját novelláival, Gazdag István énekszámokkal, dr. Tardosné, dr. Baksáné és dr. Tardos László hegedű, cselló és zongora trióval szerepelnek. Lencz István tangó-harmonika számmal, a Lencz-Lat-rányi-Martes trió pedig kétzongorás magyar, illetőleg jazz-számokkal igyekeznek az est nyújtását emelni. Az előadáshoz összekötő szöveget mond és konferál Szikray Ferenc.

Az előadást folyó hó 11-én, ma pénteken este pontosan 8 órai kezdettel rendezik a gimnázium tornatermében.

Helyárak 90 fillér. Felülfizetéseket köszönettel nyugtázzunk.

Mit akarnak pedagógusaink? Egy estén keresztül nemesen, élvezetesen szórakoztatni vendégeiket és egyúttal néhány forintot juttatni minden helybeli iskolának. A bevételt ugyan is teljes egészében a helybeli iskolák között osztják el. Ezért a helybeli szakszervezeti központ mindenképp felkér az est támogatására, akinek csak egy kicsit is szíven fekszik iskoláink, gyermekünk, jövő reményeink sorsa. A nemes célra való tekintettel kérjük a tehetősebbeket, szíveskedjenek felülfizetni.

Vizionlátásra 11-én este 8 órakor a gimnázium tornatermében.

Cs. Z.

Hatévi börtönre ítélték Kölcsey Istvánt, a MEP volt alelnökét

A nyíregyházi népbíróság most tárgyalta Kölcsey István volt szeptemberi földbirtokos, országgyűlési képviselő, a Magyar Élet Pártja volt országos alelnökének ügyét. A népbíróság Kölcsey Istvánt háborús büntetéssel vádolta, mert a vádirat szerint a képviselőház 1942 október 25-én tartott ülésén a következőket mondta:

— Anyagi erőnknek a legvégső-ig való megfeszítésével a hadsereg ütőképességét a maximumra kell emelnünk.

Kölcsey — hangzott a népbíróság — ezzel kiállt a háború fokozottabb erővel való folytatása érdekében.

Népellenes büntetéssel vádolták Kölcseyt azért, mert 1942 őszén egy másik ülésén a zsidók mozgásszabadságának korlátozását kívánta.

A népbíróság Kölcsey Istvánt összbüntetésül hatévi börtönre ítélte. Egy esztendő a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vettek. Az ítélet nem jogerős.

Ha tudásban, műveltségben gazdag országot akarsz: — adakozz a népi kollégiumra!

VÁROSI MOZI

Péntek-szombat-vasárnap. A demokratikus magyar filmgyártás 1. alkotása

A tanítónő

Főszereplők Szörényi É., Jávor, Berky L. Szovjet- és Metro-híradó.

Előadások kőnapokon 5. 7. vasárnap 3. 5. 7-ór

Sportrovat

Kaptuk és szösz szerint közöljük az alábbi levelet:

Hozzászólás a MAORT sportpropagandához

A Zala soha nem látott mértékben foglalkozott és foglalkozik a MAORT—Ferenfváros labdarúgó-mérkőzéssel. A kanizsai sportközönség soha nem tapasztalta, hogy egy barátságos mérkőzésnek ekkora jelentőséget tulajdonítsanak. Nem vitás, hogy a MAORT csapata a Ferenfvárossal szemben megállta a helyét, de azért a Zalában megjelentek kissé túlzottan dicséretre és a semleges szemlélő is propagandáizúnek tartja a cikkeket. Ma, amikor az országban a demokráciát akarjuk kiépíteni és a demokrácia példájára nagyon sok esetben a sportot állítjuk, akkor nem tartjuk demokratikusnak az október 10-i sportrovat cikkirójának az »utólérhetetlen«, valamint »még van a szilárd anyagi megalapozottság« kijelentését, mert kérdés az, hogy éppen nem-e az utólérhetetlen vendégszeretet készítette a Ferenfvárost arra, hogy kissé előzetesen játszon a MAORT-tal szemben. Mindenesetre ezt nem hisszük, azonban a cikk alapján arra lehet következtetni.

Ami az anyagi megalapozottságot illeti, annak a MAORT vezetőségétől érhető, de ezt nem kellene szellőztetni, mert azt a látszatot kelti, hogy nem a sportszellem vitte győzelemre a csapatot, hanem az anyagiak.

Kénytelenek vagyunk azt hinni, hogy a MAORT cikke alapján akár magának szurkolókat szerzeni. Van egy jó magyar közmondás, hogy: »a jó bornak nem kell cégér«. Mutassa meg a MAORT csapata a bajnoki mérkőzésein is, hogy megállja a helyét és akkor nem kell majd a nagyközönségnek a helyi meccsek lefolyásáról újságírók alapján értesülni, mert akkor a sportot érdeklő közönség ugyanis ott lesz a pályán, hogy sportvágyát kielégíthesse.

Mindenesetre nem tartjuk demokratikusnak és sportszerűnek azt sem, hogy a hétfőn megjelent Zala az NVTE OB II-es és a Ferenfváros mögött semmivel sem alacsonyabbrendű Csepel csapatának eredményét nem közölte.

Ha már az NVTE a veresége után nem volt érdemes az eredmény közlésére, de a Csepel iránti tiszteltetésből illő lett volna azt közölni.

Semleges sportszemlélők.

A »semleges« sportszemlélők hozzászólására a következőkben válaszolunk. — A Zala kétségtelenül bőven foglalkozott a Ferenfváros—MAORT mérkőzéssel. Tette ezt azért, mert 1. ez az esemény sportvonatkozásban számottevő volt, 2.

Közmunkára fogják a mezei tolvajokat

A mindjobban elszaporodó mezei lopások leirhatatlan károkat okoznak a mezőgazdaságnak. Vidéki nemzeti bizottságok, újgazdák, régi gazdák, szövetkezetek mindjobban erősödő kérelmének tesz eleget a földművelésügyi minisztérium rövidesen nyilvánosságra kerülő rendelete.

A rendelet 6 hónapig terjedhető elzárással sújtja a mezei tolvajokat. Fontos ujtás az is, hogy az elzárás tartama alatt a mezei tolvajok mezőgazdasági munkára kötelezhetők. Az elvégzendő munkát az illetékes községi elöljáróság jelöli ki. A legmagasabb pénzbírásg összegét 24 ezer forintra emelték.

A mezőgazdasági tolvajok bírósági ügyeinek meggyorsítása végett ezenfelül az elsőfokú ítélet után már csak egy fellebbezési fórum lesz: a bírósági ügyminisztériumban működő Kihágási Tanács.

a kialakult játék magas színvonalá miatt és 3. mivel a közönség — Kanizsán eddig nem igen tanasztalt — nagy számban tüntette ki megjelenésével. A levelet »dicsértünk« és »propagandáizúnek« tartják a Zala baszmosói. Igen, dicsértünk, de nyrgoitan mondhatjuk, hogy dicséretük alanyai teljesítményeikkel rávalóztak erre. A propagandáról pedig csak ennyit: mi a jövőben is propagandáizúnek leszünk az igyekezetnek, az akaratnak s a — tudásnak! A sportszemlélők nem tartják demokratikusnak közleményünk azon részét, melyben a MAORT MSE »szilárd anyagi megalapozottságáról« írunk s felteszik a kérdést: vajon a Ferenfvárost nem ez készítette arra, hogy képességeit ne fejtse ki maradéktalanul? Ez a feltevés is utána kövölő dolgok rosszindulatú vallanak s ezekről bizonyosságot szereztünk a sportszemlélők »semleges« nézvé is. Hogy a MAORT hogyan szerezte magának szurkolókat, az az egyesület belügye mindaddig, míg a többi egyesület érdekeit nem sértő határokon belül történik. S ennek ellenkezőjével nem lehet megvádolni a MAORT-ot. Legutolsó vádként azzal illetnek minket, hogy háttérbe szorítva az OB II-es vasutas csapatot, annak mérkőzéséről nem adtunk beszámolót hétfői számunkban. Válaszunk erre is magyarázatot ad: a lap sportmunkatársa vasárnap este meggyezett Szalay NVTE-intézővel, mely szerint a hétfői szám terjedelmében foglalkozik a Ferenfváros—MAORT mérkőzéssel, míg az NVTE mérkőzése — hasonló terjedelemben — a keddi számban nyitkozíkt. A Vasut intézője azonban semmiféle anyagot nem juttatott el hozzánk sem hétfőn, sem kedden.

A Zala minden igyekezetével a sportbete felé vezető ut gyengétebben fűradozik, erről a Vasut vezetősége éppen a nagy mérkőzések előtt meggyőződhetően, így a leg-határozottabban visszautasítja a hozzászólás rosszindulatú kitételeit.

K. L.

Vasárnap MAORT—NTE bajnoki mérkőzés a MAORT-pályán

Mint értesültünk, a MAORT—NTE mérkőzést délután 1 órakor kezdik, hogy utána a közönség megtekintesse az OB. II-es Vasut mérkőzését is. A vasutasok ellenfele a PVSK lesz. Mindkét mérkőzés nagy érdeklődésre tarthat számot. A mérkőzések egy pályán való megrendezése ügyében a két vezetőség nem tudott közös nevezőre jutni.

Törvényhatósági utak szemléje

A vármegye területén lévő törvényhatósági utak felülvizsgálatára a közlekedésügyi minisztérium kiküldötte érkezett esütörtökön Zalaegerszegrre. A megye alispánjával és egy bizottsággal együtt utóhjárást tartott a megye területén.

Kiütéses tifusz Magyarországon

A népjóléti miniszter tájékoztatóképpen közölte, hogy Hojósabáról mintegy 40 kiütéses tifuszgyanus megbetegedésről érkezett jelentés. A tifuszgyanus betegek most a miskolci kórházban vannak megfigyelés alatt. A népjóléti miniszter felhívja a közönség figyelmét, hogy a közelebbi télen ismét számolni kell a tetresség elterjedésével és ezzel kapcsolatban a kiütéses tifusz elterjedésével, illetve szaporodásával. Ezért mindenkinek érdeke, hogy a leghatásosabban védekezzék a tetresség ellen.

Kötött gazdálkodást vezettek be a pamutárunknál

A kormány az utóbbi időben a textilleállítás körül mutatkozó vissza-ságokra való tekintettel gondoskodott a textiltermékek felosztásáról. A gyárak termelését ezáltal a köz-közö kalcsok szerint osztják fel: kereskedelem 45, szövetkezetek, arházak 20, nagykereskedelem 25, befekelés ipar 10 százalék.

A gyárak kereskedői katasztrális lesznek kötelesek készíteni, úgy hogy az ellenőrzés állandóan biztosítható lesz. Az illetékes tényezők utána arra, hogy a textilipar és kereskedelem ellátása szükségessége tette az elosztás szabályozását, hogy a leg-leges szükségleteket elégítsék ki a lokális forgalom igénybővítésével a hatósági áron. A fogyasztás emelése követeli meg, hogy amíg a piac nem telítődik meg elegendő áruval, bizonyos ellenőrzést gyakoroljanak, aminek is inkább, mert kelet felé a textilárak árai a magyar árak kétszeresét, sőt háromszorosát teszik így érthető, ha különböző utakra a csempészforgalom is elvont textilárut a piacról. Természetesen — így szól illetékes hely magyarázata — amint a viszonyok lehetővé teszik a kötöttség is megszűnik.

A rendelkezés nem vonatkozik a gyapju, selyemszövő, len, kendő, zsinór, gomb, szalag, pamutmány, kalap és műszaki textiliparra.

Elfogták az erzsébetvárosi gyilkosság egyik tettesét.

Jelentettük, hogy egy héttel ezelőtt az éjszakai órákban a Rózsák-terés meggyilkoltak és kifosztottak egy 25 év körüli férfit, akinek küzde-még nem sikerült megállapítani. Másnap este az »R« csoport a Gellert hegyen elfogta Pollák Ferenc 21 éves foglalkozás nélküli, akinek rablógyilkossággal gyanúsították. Pollák napokig tagadott, azt állította, hogy tudott a gyilkosságról, de az egy Géza nevű alvilági alak követelte. A detektívek kedden este elfogták a titokzatos Gézát, akinek azonban sikerült alibit igazolnia. Közben a törvényszéki orvostani intézet jelentette, hogy az áldozat nyakán forint nagyságu külsérelmi nyomok lááltak. Csakhamar kiderült, hogy Pollák nadrágszíján van egy gömb, amely pontosan beleillik az áldozat nyakán lévő bemélyedésbe. Pollák most már megtört és bevallotta, hogy ő ölte meg az ismeretlen férfit, nadrágszíjával megfojtotta, majd kifosztotta. Kilencven forint volt a zsákmánya.

Hirdetmény.

Közellátási jegy C szelvényére 16 forint kapható. Bővebb felvilágosítás a hirdetőtáblán.

Polgármester

APRÓHIRDETÉSEK

KERESKEDŐK legelőbb terjedés helye **TARNÓCZKY** rövidáru nagykereskedés, Szabadság-ter 18.

Lovak, szerszám-és kocsik eladó. B. deklódi: Csengry-ut 22.

Eladó 13 angolanyul ketreccel együtt. Cím: Eitler, Gelse.

Idősebb magános sét keresek bántó vezetésére, Peitci-u. 39.

Egy gyermek sportkocsi eladó. Ady-ut 55.

Mai és régi levelezésből származó bélyegért pénz, magyar sorokal vagy bélyegért adok. Iv-nyagot is írok. Rozsnyó-utca 19. Barbanits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.)

ZALA demokratikus politikai napló. Szerkesztő: Benze Jenő főszerkesztő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca 5. Telefon 2. Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa. Szerkesztésért és kiadásért felel Benze Jenő. Nyomatott a »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa« nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdaért felel: Zalay Károly.

ZALA

Ma délelőtt 9 órakor a békeértekezlet teljes ülése megkezdte a magyar békeszerződés tárgyalását.

Hegy János:

Rákosi Mátyás

elvtárs, a magyar köztársaság miniszterelnökhelyettese, a M. K. P. főtitkára ma Nagykanizsára érkezik. Ez a látogatás közvellen pártunk harmadik kongresszusa után történik, így a nagykanizsai dolgozókra különös kitüntető jelentősége is van. Mint Zala megye képviselője itt hallatja elsőnek szavát, amelynek hangja messze halárainkon túl is figyelmet kell majd.

Rákosi Mátyás kanizsai útja nemcsak az ilteni dolgozóknak, de az egész ország politikai életének is nagy eseménye. Külön jelentőséget ad ennek a látogatásnak a Párizsban befejezett magyar békeszerződés belpolitikai értékelése. Itt a Nagykanizsán felállított szószékről halljuk majd először, hogy a magyar dolgozók miként akarják életüket berendezni a Párizsban előállított helyzetben és milyen belpolitikai kihatásai lehetnek annak.

A legilletékesebb helyről, a magyar miniszterelnökhelyettes-től szerezhethet mindenki tudomást a párizsi elszomorító béke okairól, a sötét múlt nemzelvezető bűneiről, ami szükségszerűen a párizsi rossz békéhez vezetett. De nemcsak a múlt bűnei vették sötét árnyékot a béketárgyalások asztalán elfekvő magyar ügy aktáira, hanem a politikai és gazdasági hatalmat visszaszerezni akaró reakció mesterkedései is. A földjeiket veszített magnások, a feudális világ oszloptartói, akik soha egyetlen kupavágást sem tettek a magyar humuszon, most szoros szövetségre léptek a külföld kapitalista reakciójával és harcra indultak az igazságos és méltányos magyar béke ellen. Benn az országban is sokan vannak még, akik fegyverhordozói ezeknek a talajukat veszített embereknek. Azok, akik kint a falun a demokrácia ellen beszélnek, akik rossz békét, a gazdasági bajokat tudatos félrevezetéssel az induló új magyar élet nyakába akarják varrni, akik azt híresztelik, hogy a magyar kommunisták erőszakkal akarják a hatalmat megszerezni, kivétel nélkül szövetségesei ezeknek a hazaárulóknak.

Pártunk harmadik kongresszusa behatolt e sötét aknamunka mélyébe, kiméletlenül feltárta nemzetmérgező tárnait és megadta arra a kellő feleletet. Megmutattuk duzzadó erőinket, tettekre kész akaratainkat, de megmutattuk felelősségérzetünket és kötelezettségünket is a magyar nemzet iránt, amelynek legerősebb államfenntartó pillérei mi vagyunk. A deflációs pénzpolitika ma is bennünket sújt legjobban. A magyar dolgozók koplalják meg az átmeneti idők nehézségeit. Türik

ezt azért, mert tudják, hogy előttük van a jobb magyar élet, a szebb magyar sors. Ma már nem évszázados távlatokból tekintünk a cél felé, mert itt van előttünk és nem lehet vitás, hogy rövidesen el is érjük.

Kiadtuk a jelszót a termelés emelésére, de vizsázunk az általunk megteremtett forint biztonságára is. Minden igaz magyar demokratával karöltve telegkönyvezéssel befejezzük a földreformot. A Nemzeti, vala-

mint magánbankok útján hitel-lel látjuk el a parasztságot. Megszüntetjük a malomzszorát, mert a nagyokat államosítjuk, a kisebbeket pedig a községek tulajdonába adjuk. Virágzó mezőgazdaságot és jómódu parasztságot akarunk.

Rákosi Mátyás a dolgozó magyarok szebb életének, jobb sorsának és kulturális fejlődésének roppant hadserege élén vonul be hozzánk ide Nagykanizsára, hogy államvezetői bölcsességével továbbra is utat mutasson nekünk. Az elmúlt idők bebizonyították, hogy a magyar politikai élet erős keze

ő, akinek vetéséből sarjadt ki az egész magyar életet átalakító földreform, a magyar köztársaság megalkotása és a pénzünk stabilizációja. Ezek a vetések minden dolgozó boldogulására majd meghozzák gyümölcsüket. De a magyar vegetáció teljes átalakításához még sok vetésre van szükség, még sok harcra és főleg sok munkára. Mi ezt a vetést, ezt a harcot és ezt a munkát maradéktalanul elvállaljuk, hogy új és boldog hazát építhessünk a jövő magyarjainak.

Előre a népi demokráciáért!

Ma dől el a magyar békeszerződés sorsa

A párizsi békekonzferencia ma éjjel egy órakor befejezte a bolgár békeszerződés tárgyalását. Ma a magyar békeszerződésre kerül sor. A konferenciát hétfőig elnapolják s ezután a finn békeszerződés tárgyalására kerül a sor. A bolgár békeszerződéssel kapcsolatban a szavazás tegnap este váratlan fejleményekre vezetett. — A békeszerződés első cikkelyét, mely szerint a bolgár határok azok maradnak, amelyek Görögország megtámadása előtt voltak, s amelyet a négy külügyminiszter tanácsa jóváhagyott, a plenáris ülés nem fogadta el. Tegnap este az eredeti cikkely mellett 9-en szavaztak és 12-en tartózkodtak a szavazástól. A cikkely mellett a 6 szláv állam, azonfelül Franciaország, Amerika és Norvégia szavaztak. A négy nagyhatalom közül csak Anglia tartózkodott a szavazástól. Első ezot, hogy a konferencia egyenesen visszautasított egy cikkelyt a békeszerződésből és most a külügyminiszteri tanácsnak kell döntenie a sokat vitatott hatarkérdésben. Visinszky felszólalásában pártolta a mai hazafias front kormányát és bírálta Anglia és Amerika magatartását Bulgáriával szemben. Különösen kifogásolta, hogy lépéseket tegyenek a szabad választások ellenőrzésére, mert ez beavatkozást jelent Bulgária belügyébe.

Bedeit Smith, az Egyesült Államok moszkvai nagykövete, tegnap délelőtt visszatért Párizsba, hogy résztvegyen a magyar békeszerződés tárgyalásban. Bedeit Smith, mint amerikai kiküldött, már résztvevett a magyar békeszerződés tervezettel foglalkozó bizottságok tárgyalásain is.

Eisenhower tábornok a saját képviselői előtt kijelentette, hogy nem hisz egy újabb háború lehetőségében. Ebben a kérdésben határozotlan a derbiátók csoportjához tartozik. Igaz, hogy többen azzal a kérdéssel fordultak hozzá, hogy járjon közbe a hatóságoknál a nürnbergi elítéltek ügyében, de ő sokkal jobban tiszteli a bíróságot, semhogy erre hajlandó lett volna.

A vatikan titkosított a zagrabi legfőbb törvényszék ítélete ellen, amellyel Stepinac Jugoszlávia herceg-örseket kényszermunkára ítélték.

A jugoszláv bíróság az érseket bűnösnek találta, állam ellenes bűncselekményben és hogy Pavelics tisztasa vezérrel együttműködött a német megszállás alatt.

Molotov vendég volt Gyöngyösön!

Párizs, október 12

Gyöngyösi János külügyminiszter ebéden látta vendégül a szovjet békekiküldötteket. Gyöngyösi János pohárköszöntőjében hangoztatta, hogy minden törekvésünkkel igyekszünk a nagy szovjet demokráciával a jószomszédi viszonyt és a jóbarátságot kiépíteni. És ezt nem befolyásolhatják azok a nehéz-

ségek, hogy a béketárgyalásokon egyes kérdésekben véleménykülönbségek akadtak közöttünk.

Molotov orosz külügyminiszter válaszában rámutatott arra, hogy a véleménykülönbségek csak annak tudhatók be, hogy a szovjet delegáció mindenkor kimondta azt, amit gondolt és ezt az elvet tartja most

is szemelől, amikor őszintén mondja, hogy a Szovjetunió és Magyarország között őszinte együttműködés és baráti szellem alakul ki.

A Szovjetunió mindig a népek jogainak nagy előharcosa lesz és ezt az elvet követi a szovjet delegáció akár nagy-, akár kis nemzetekkel tárgyal.

Brit övezetben kivégezték a neugammei haláltábor parancsnokát és 12 órét

Berlin, október 12

A neugammei gyűjtőtábor parancsnokát, Max Paulyt és a tábor tíz órét a brit övezetben kedden kivégezték. Ugyanakkor kivégezték még két németet, akiknek közül volt az orosz és lengyel kényszermunkások »baby farm«-jában elkövetett gazságokhoz — itt minden száz kisgyermekből átlagban kilencven halt meg hat hónapon belül — valamint három németet, akik más táborokban hadifoglyokat öltek meg. A neugammei táborban megfordult 90 ezer hadifogoly közül 3000 nem természetes halállal halt meg, 37 ezer pedig nem természetes körülmények között.

Érdekes angol lapvélemények az Európai Egyesült Államok megalakításáról

London, október 12

Smuts délafrikai tábornok beszédével, aki az Európai Egyesült Államok megalakítása mellett szállt síkra, vagy a régi jogszertinti államcsoportok helyreállítását követelte, ma reggel több vezető angol lap foglalkozik. A Manchester Guardian azt írja, hogy helytelen lenne semmibe venni olyan terveket, amelyben Smuts és Churchill megegyeztek, tisztán azért, mert ellenkezik a jelenlegi politikai számításokkal.

A kérdés az, hogy a jelen pillanatban lehet-e megalakítani ilyen föderációt vagy csoportot, anélkül, hogy az oroszellenes benyomást ne keltsen, mert abban az esetben végzetes volna egy ilyen Európa kialakítása.

Jobb volna először — írja a lap — egy európai gazdasági tanácsot ala-

kitani, mint ahogy azt az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsa ajánlotta. Egy ilyen tanácsban részt kell vennie Franciaországnak és nem szabad elfogadni Spanyolország és Portugália jelentkezését mindaddig, amíg ott diktatórikus kormányzat lesz.

A Daily Telegraph azt írja, hogy valakinek gyorsan kell lenni valamit a Smuts tábornok által javasolt irányban, különben Európa civilizációja teljesen szét fog hullani.

Azon javaslatot, hogy a kis nemzetek próbálják megvalósítani azt, ami a nagyhatalmak jelenleg képtelenek, az olyan önbizalmat tételkel a kisállamok részéről, amellyel ezen felszabadított államok nem rendelkeznek.

Hát ez a demokrácia?

Nagyon sokszor halljuk ezt a megjegyzést, hogy — hát ez a demokrácia? — mert természetesen vannak sokan olyanok, akiknek minden vágyát, kívánóságát nem lehetett kielégíteni, vannak olyanok is, akik mostoha körülmények közé kerültek most, anélkül, hogy a múlt bűneiért felelni tartoznának és mégis rájuk is nehezedik a létezőt való küzdelem szokottnál is nagyobb terhe és mindezek az egész helyzetet okozóként a demokráciát ütik a vádlottak padjára.

Eddig csak magánbeszélgetésekben, kétértelmű megjegyzésekben divott a demokrácia szót, és ebben nem volt különbség egyszerű napszamos vagy vasútnadrágu ur között, mindkettő a gazdasági nehézségeket a demokráciát állította oda bűnbakul. Persze az ilyen megjegyzések a hasonló vélemények között szoktak elhangzani, akik egymás igazságát csak alátámasztották.

Most ez a kérdés kikerül a suttogások és egyvásu emberek megnyilatkozásai köréből és a nagy nyilvánosság előtt kerül a kritikai vizsgálat közepébe.

A Szociáldemokrata Párt e hó 15-én kedden, a szokásos pártnapján vita pártnapot rendez, amelyen ez a kérdés: „Hát a demokrácia? — kerül megvitatás alá. A párt, nagyon helyesen, nem kíván személt hunyni a sok panasz és kifogás előtt, melyek között sokszor jogos panaszok is hallhatók, hanem azt kívánja, hogy mindenki nyíltan, minden kerdőzés és szépítés nélkül mondja el, amit helytelennek vagy sérelmesnek tart, mondja el akár személyi, akár gazdasági panaszait, mondja el a vele szemben megnyilvánult jogtalanságot, igazságtalanságot. Mindenki tehát szabadon és korlátozás nélkül elmondhatja bírálatát a másféle demokrácia felett, de egyben ezek a bírálatok is bírálat alá kerülnek és minden felvetett kérdés minden oldalról nyer tisztázást, úgy hogy mindenki saját maga megállapíthatja, hogy a felhozott sérelem, panasz helyes-e vagy nem és hogy ezért kit terhel a felelősség, tényleg a demokráciát, vagy talán másokat.

A nyílt, becsületes beszéd, az őszinte bírálat nem tilos a demokráciában és különösen nem tilos a Szociáldemokrata Pártban. A szocialisták sohasem kívánták, hogy uniformizált emberek álljon a társadalom, ellenkezőleg mindig hangoztatták, hogy szükség van a szabad szóra, a szabad vélemény nyilvánítására és a tisztas szándéku kritikára. A párt nem ismer el bálványokat sem a pártban, sem a párton kívül, mindenki vel szemben helye van a tiszta szándéku bírálatnak. Eppen ezen magas eszmei alaphól indult ki a Szociáldemokrata Párt nagykanizsai szervezete, amikor módot és alkalmat ad mindenkinek, hogy becsületes szándékkal állást foglalhasson a ma panaszaival szemben.

A pártnap kedden délután fél 6 órakor kezdődik, amelyen minden érdeklődőt szívesen lát a Szociáldemokrata Párt.

Dr. Báron Pál

Meleg szeretettel ünnepelték Nagykanizsán a budapesti művészeket

Evek óta most történt először, hogy Nagykanizsa közönsége vendégül láthatott országos híru, fővárosi művészeket. Az elmúlt idők inflációs gazdasági helyzete és a mostani deflációs pénzügye nagy nehézségeket gördít minden olyan kísérlet elé, amely Nagykanizsa közönsége előtt fővárosi művészek szerepeltetését célozta. De mindezeknél még nagyobb akadályt jelentett a rossz közlekedés. Budapestről Nagykanizsára és vissza vonaton még ma is két teljes napot vesz igénybe az út, így érthető, hogy az országos művészi fizikum erre a fáradságos kirándulásra nem szívesen vállalkozik.

A Nagykanizsai Szent Margit Leánykongregáció és annak kitünő vezetője, Péter Csontos Márton a MAORT-tal karöltve lehetővé tette, hogy Budapest kedvenceit, Szörényi Erát, Raffay Erzsit, Virágos Mihályt és Kiszely Gyulát a nagykanizsai színpadon láthassuk. A művészek két előadást tartottak. Az egyiket a MAORT vasvázas házának géptermében, háiból a rendelkezésre bocsátott autókori és vendéglátásért, a másikat a Városi Színházban a Szent Margit Leánykongregáció rendezésében.

A vasvázas ház géptermét munkások töltötték meg, akik közvetlen gépek és szerszámok melől jöttek el, hogy meghallgassák a magyar színművészt és zene kitünőseit. Egy nagyon szépen felkészített emelvényt készítettek erre a célra. A munkás közönség az improvizált nézőtér lapdaján, gépek tetején és mászás vasdarabokon helyezkedett el. Az előadást dr. Kertay György és dr. Engo János bevezető beszédei után kezdték meg. Kiszely Gyula két Liszt rapszódia játszott, kihozva annak minden finomságát. A gyász-rapszódia, amit Liszt az sradi vértanúk emlékére írt, mégrázó hatást váltott ki a nézőtér MAORT dolgozóiból. A művész játékát szünni nem akará tapssal honorálták. Virágos Mihály Operaházunk fiatal baritonistája énekelte ezután Erkel: Bánk Bán című operájából a borsdalt és még egy áriát. Tomboló sikere volt, nem akarták a pódiumról leengedni. Az utazástól fáradt művész láfra a torró ünnepést, ráadásul énekelte még a János vitéz »Egy rózsaszálka című gyönyörű dalát. Virágos Mihály barsonyos baritonját nagy világrarások operaházai még sok nemes valutát fizetnek.

Szörényi Erát nem kell bemutatnunk. Amint hallottunk tőle, tükéletes volt. Szébben beszélni a magyar színpadon nála talán még senki sem tudott. Varsányi Irén, Varady Aranka méltó utóda és Bajor Gizi mellett a magyar próza tüneményes jelensége. Adyt, József Attilát úgy interpretálta, ahogy azt még itt Nagykanizsán sohasem hallottuk. Rádásul John Anderson című angol verscskét mondta el olyan szépen, hogy attól szinte ekállt a hallgatóság szívére. A MAORT munkások percekig ünnepelték.

Raffay Erzsit méltó partnernek mutatókzott a többi művészhez. Kristálytisza gyönyörű hangjával elkápráztatta a közönséget. Trillái tiszták, éresek és csillogók voltak. Gyönyörűen énekelte el az öt kísérő Kiszely Gyula »Májusi ibolyák« e.

dalát is.

Este 9 órai kezdettel a zsúfolásig megtelt színházban léptek fel a művészek. Az előadást Varga József polgármester nagyon megható beszéde nyitotta meg. Köszönetet mondott a Szent Margit Kongregációnak, egyrészt, hogy lehetővé tette a budapesti művészek nagykanizsai szereplését, másrészt, hogy az est teljes jövedelmét a szegényorsu gyermekek karácsonyi felségelyezésére adják oda.

A művészek egy-két dal és költemény beiktatásával ugyanazokat a

Feltárlják a városi erdők titkát

A Zala október 2-i számában a városi erdők titka címen négyhasábos vezércikket közölt, amelyben feltárta a rég és közelmúlt bűnös gazdálkodását, amit hivatalos tényezők a város közönségének megkárosításával üzték. A cikk örösi feltűnést keltett, úgy a lakosság között, mint a hivatalos tényezőknel. Már a cikk megjelenése után intézkedések történtek, hogy ezt a sötét és eddig minden fórumon elikt ügyet most kivizsgálják, hogy felelőssé tethessék úgy erkölcsileg, mind anyagilag mindazokat, akik Nagykanizsa város közületét akár gonosz anyagi előnyökért, akár megbőcsájtathatatlán hanyagságból megkárosították.

A demokratikus közigazgatás ökle kemény és kiméltellen lesz és a bűncsók közül senki sem számíthat arra, hogy ennek az ügynek mocskos vizét ismét méltócsatornákon vezetheti le.

Meg kell szünni a suttogásoknak, amelynek szörnyü mérge beivódik a jóhiszemü emberek lelkebe és hiteltelenné teszi egy jobb, egy becsületesebb és egy tisztább közigazgatás irányában is. Hiába égtek el a városban az akták, hiába próbálkoznak máris azzal, hogy az ügyet méltóvágyára tereljék. Kijelentjük, hogy ez nem fog sikerülni, mert erre garancia Zala vármegye főispánja és alispánja és nem kevésbé a város polgármestere, aki elsővonalbeli kötelességének tartja, hogy az évtizedes erdőtitkot végre a lak sűrű homályából napfényre hozza.

Az erdőügyben dr. Papp Andor főispán a következő nyilatkozatot tette:

— Nem ismerve a zalai viszonyokat, meglepően olvastam a Zala cikket, amely a régi rezsim embereit azzal vádolja, hogy a városi erdők vételénél és azok évi kitermelésénél hanyagul, könnyelműen vagy éppen bűnös módon jártak el.

— A cikk elolvasása után úgy Nagykanizsán, mint Zalaegerszegen érdeklődtem több oldalról és megállapítottam, hogy úgy a városi erdők vétele, mint kitermelése körül már évek óta suttogás folyik.

Mindenütt úgy informáltak, hogy ezen a teren súlyos szabálytalanság terheli Nagykanizsa város akkori vezetőit.

A szabálytalanságok természetesen nem burkolhatók a múlt kódéba és akik felelősek ezekért, azok elveszik méltó büntetésüket.

Ezek után azonnal elrendeltem az ügynek tüzetes kivizsgálását és ut-

műsorszámokat adtak, mint a MA-ORT géptermében. Nagy hiba volt, hogy a nézőtér, de főleg a színpad nem is fűtve, így a közönség kénytelen volt kabátban ülni, a művészek pedig végig dideregtek az egész esti előadást. Raffay Erzsit és Szörényi Erát könnyü estélyi ruhákban léptek fel, kiterve magukat annak a veszélynek, hogy megbőcsődnek és nem tudják szerepüküket Budapestban ellátni. Meg kell mondanunk, hogy a hideg rányomta bélyeg az egész előadásra. A nézőtér csak nyhezen tudott a hideg miatt kontaktust találni a művészekkel. De még így is hatalmas, sikert könyvelhetnek el úgy a művészek, mint a rendezők.

— Az intézkedésemet követően a Zala címü lapban újabb cikket olvastam és ez csak megőrsített abban az elhatározásomban, hogy ebben az ügyben a legmesszebbmenő vizsgálatra van szükség.

és ezért utasítottam a megye alispánját, hogy amennyiben vizsgálat közben olyan adatok birtokába jutna, amelyek ki tudná, hogy valóban anyagi természetü szabálytalanságok terhelték a város volt vezetőit, nyomban vonja bele a további eljárásba az államügyészséget.

Dr. Dávid János alispán nyilatkozata

— Olvastam Bencze Jenő főszekesztő cikket, amelyben a nagykanizsai városi erdők körül történt titokzatos hanyagságra, esetleges visszaélésekre mutat rá. Ezzel kapcsolatban felhívást kaptam a főispántól és így az ügyben azonnal megöttem a szükséges intézkedéseket.

— Sajtóközleményt erre vonatkozóan még nem tudok adni, mert az előzetes vizsgálatok után körül csak sor arra, hogy az ügyteljes részleteiben kivizsgáljam.

Utasítottam közegeimet arra, hogy a helyszínen a legapróbb részletekig vizsgálják ki a dolgot és nekem haladéktalanul tegyenek az eredményről jelentést.

Az ügy teljes kivizsgálását személyesen irányítom és annak befejeztével tájékoztatni fogom a közönséget.

Varga József polgármester az erdőügyről

A Zala cikkének elővasása után nyomban intézkedtem, hogy úgy a vármegye alispánjától, mint a megyei erdőgondnokságtól és az állami erdőigazgatóságtól a nagykanizsai erdők ügyére vonatkozó aktákat beszeressem.

Mindenkit biztosíthatok, hogy ezt az ügyet a legnagyobb erélylyel vizsgálom ki, annak minden vonatkozását a vizsgálat után nyilvánosságra hozom.

Amennyiben annak szükségse mutatkozik, a megfelelő lépéseket bünyügyi teren is megteszem. Egyebekben a megye főispánja és alispánja már lépéseket tettek, hogy a nagykanizsai erdők titkát velünk közösen megfejtsék és hogy a bűncsók kiméltlenül elvegyék büntetésüket. En hiszem és remélem, hogy ezzel megszüntethetők lesznek azok a suttogások, amelyek évek hosszú sorá óta nyugtalanítják városunk lakosságát.

Gérfi Ernő kitüntetésé

Tildy Zoltán köztársasági elnök Gérfi Ernő közlekedésügyi miniszternek a magyar demokrácia kiépítésében kifejtett kiváló munkájaiért a Magyar Szabadság Erdőrend ezüst fokozatát adományozta.

Értesitem nb. vevőimet; hogy

üzletemet újból megnyitottam.

Szövet, seiyem, karton, flanell nagy választékban.

Kész férfiruhák, zeug- és trux-anyagok, mindennemű szabókellékek állandóan raktáron.

Hoffmann Lászlóné Bagó Edit

textil- és készruha-kereskedő.

A pedagógusok műsoros-estje

Társadalmi segélyakció keretében rendezték meg nagy műsoros estjüket a nagykanizsai pedagógusok a gimnázium tornatermében. Ugyanis iskoláink anyagi támogatásra szorulnak, hogy zavartalanul működhesse és folytathassák nemes hivatásukat, mert a város a mai keszényedelt állapotában nem képes azokat minden szükségessel ellátni. Sajnos, eme szép cél és élvezetes műsor mellett is a közönség nem jelent meg olyan számban, amint azt várni és kívánni lehetett volna, ennek okát azonban abban is kell keresnünk, hogy a műsoros est előzőleg nem volt kellőleg meghirdetve.

Bevezetésként a gimnázium énekkara szerepelt énekszámokkal. Enge János karnagy vezényletével. Jól esett hallani a kis- és nagydiákok önféledt dalolását, a népi magyar dal szépségeiben való elmerülésüket. Enge János karnagy tudja, hogy a zenei nevelés alapja a magyar népi éneklés, mert az mélyen belevésődik a fogékony gyermekekbe s zenei izlésüket felnőtt korukban is döntően befolyásolja.

Morvay Gyula finom szövési, jól készírtől tanuskodó novelláit olvasta fel, melyet érdekes hangulatu felvidéki élmények szönek át.

Dr. Baksa Géza, dr. Tardos Lászlóné, dr. Tardos László trióegyesítés Kreisler egy átiratát és Beethoven Menuettjét játszotta bensőséges finomsággal, megmutatva a hallgalóságának a házi együttzenélés szépségeit.

Gazdag István régi magyar dalokat énekelt stílusosan, nemes hangyétellel. Az est műsorát kitűnő fangóharmonikaszmok kézzongorán előadott jazz és magyar waltzszámok tarkították Lencz István, Látrány János előadásában. Zárószámként a pedagógusok most megalakult énekkara énekelt Bárdos Lajos magyar népdalfeldolgozásaiból Rácz Alajos vezényletével.

A műsoros-est megmutatta, hogy a nagykanizsai pedagógusok között sok érték és tehetség akad, akik reméljük képességeiket máskor is, más jótékony cél érdekében is befogadják mutatni a közönségnek.

Dr. A.

Közlekedési segélyen kívül lakbérpótlékot is kapnak a köztisztviselők

A Gazdasági Főtanács letárgyalta azt a rendelettervezetet, amely szerint a köztisztviselők novembertől kezdve Budapesten havi 30 forint közlekedési segélyt kapnak. Ezenfelül lakbérpótlék is lesz, mégpedig családlagként 15 forint. Lakbérpótlékot a VI. fizetési osztályig bezárólag a kisebb fizetésű tisztviselők kapnak. Ertesülésünk szerint novemberben a köztisztviselők fizetését ugyanugy, mint szeptemberben és októberben, részletben fogják folyósítani. A közlekedési segélyre és a lakbérpótlékra vonatkozó rendelet a legközelebbi minisztertanács tárgyalja.

— Ügyeletés gyógyszerár szombaton és vasárnap:

Mária-gyógyszertár Király-utca 40.

Rákosi Mátyás ma délután érkezik Nagykanizsára

Ma délután érkezik Nagykanizsára Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes, a Magyar Kommunista Párt országos főtitkára. A miniszterelnökhelyettes a járás határában, Balatonmagyarodon dr. Papp Andor főispán, dr. Dávid János alispán, dr. Monostory Tibor járási főjegyző, Lakatos Dezső megyei párttitkár és Kirschner Béla járási titkár fogadják. A miniszterelnökhelyettesnek és kíséretének autója Kiskomáromban, Galambokon és Nagyrécsén megáll, ahol Rákosi Mátyás fogadja a falvak népének üdvözlését. A magyar miniszterelnökhelyettes autója délután 4 órakor érkezik Nagykanizsára, ahol az Eötvös-téren Varga József polgármester, Szabó Berény a Szociáldemokrata Párt titkára és Hegyi János, a Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezetének titkára fogadják. A fogadtatás után a Kommunista Párt székházába hajt Rákosi Mátyás, ahol a párt vezetőségével folytat megbeszélést.

Vasárnap délelőtt háromnegyed 11 órakor az üzemek munkássága, a szakszervezetek, valamint a kanizsai politikai pártok tisztelgését a Kommunista Párt székházának erkélyéről fogadja Rákosi Mátyás. Ezután a színházkerthöz vonul az ünneplő közönség, ahol 11 órakor a nagygyűlést Hegyi János párttitkár nyitja meg. Utána a Szociáldemokrata Párt részéről Dombai János nemzetgyűlési képviselő, a Parasztpárt részéről Vas Imre üdvözlő a miniszterelnökhelyettes, majd az ajándékok átadása után Rákosi Mátyás tartja meg politikai beszámolóját. A nagygyűlés Kirschner Béla járási titkár zárószavai után az Internacionáléval ér véget.

Varga József polgármester köszönti Rákosi Mátyást

Mint a város polgármestere, a város közönségének nevében szeretettel köszöntöm miniszterelnökhelyettesi minőségben első ízben városunkba érkező Rákosi Mátyást.

A közelgő tél munkanélküliségének megoldása — amely ugyan országos jelenség — azonban városunknak és a város életéért felelős tényezőknek is legsúlyosabb problémája.

Hiszem, hogy a dolgozók vezére ezt a kérdést is szíven viseli s minden lehetőt elkövet arra, hogy a lehetőség határain belül segítségére legyen a sokat szenvedett és nélkülözött munkásságnak.

A város közönsége most már példászerűen teljesíti kötelességét a közmunkavállalás fizetése terén, kérem a Miniszterelnökhelyettes Urat, legyen segítségünkre abban, hogy az illetékes minisztérium a befolyt összeget teljes egészében a városunkban is bő lehetőséget mutató ujjáépítés keretében az itteni dolgozók munkához juttatására fordíttassék.

A nagykanizsai és járási Szociáldemokrata Párt üdvözlötte Rákosi Mátyásnak

Köszöntjük Magyarországot miniszterelnökhelyettesét. Azt a férfit, aki a börtönben és a bitók árnyékában is megmaradt hűnek és fáradságot nem ismerve jár ma is rendületlenül

azon az úton, amelyről annak idején a fehérterror vérszopói sem tudták lekényszeríteni. Örülünk, hogy a városunkban találjuk és hallhatjuk beszámolóját arról a munkáról, amit ennek az országnak a talpraállításaért végez. Ma, amikor a béke végleges megkötésétől már csak napok választanak el, hisszük, hogy ez a látogatás itt benn fogja közelebb hozni egymáshoz a magyar dolgozókat. Hiszük, hogy Rákosi Mátyás nyílt és őszinte beszámolója után itt Nagykanizsán is elűnnek azok a viharok, amelyek mindig a dolgozók szemébe vágják az üszköt. Sok kérdés fog tisztázódni, illetve sok kérdésnek kell tisztázódnia, amivel eddig a rosszindulatú suttogás éket tudott verni a pártok és a dolgozók közé. A legfőbb ideje, hogy Zalában ezen a helyen a szavak zür-zavarából valahogyan kiláboljunk és lássuk meg végre, kik azok, akik csak beszélnek a közös, egyformán szenvedő dolgozó sorsáról és kik azok, akik becsédeiket beváltva, ha kell, még az engedékenység árán is készek a közös munkára.

Szeretnénk és reméljük, hogy Nagykanizsán is felül tudunk emelkedni a jelvények, a színek csak azért is való politikáján és megtudjuk találni azt az utat, ami nem pártok, egyéni magasságok, dícsvágyak teljesülése felé, hanem ennek a sokat szenvedő és sokat dolgozó magyar népnek felemeléséhez vezet. Mamindegyikünk ezért a célért küzdünk, csak az utaink és az eszközökünk mások. Ezt egyformán be kell látni minden politikai pártnak, de be kell látna azt is, hogy a cél érdekében mostan, ha nem is egy, de legalább egymáshoz közelebbő utat kell találnunk, mert csak így vagyunk képesek azt a gigantikus munkát elvégezni, amit a történelem rótt ránk.

Biztosak vagyunk abban, hogy Rákosi elvtárs beszéde ezt az utat fogja egyengetni, a ma belső kékéjéért és a holnap győztes dolgozók országáért.

A Kisgazdapárt üdvözlő a miniszterelnökhelyettes

A Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt üdvözlő a Nagykanizsán megjelenő Rákosi Mátyást, mint a koalíciós magyar kormány miniszterelnökhelyettesét és reméli, hogy ez a látogatás és az itt elhangzó megnyilatkozások a magyar népet, Nagykanizsa népét ismét előbbre viszik a megértés, a helyes megítélés, a felvilágosodás és a nemzet jobb jövőjébe vetett rendíthetetlen bizalom teljességéhez.

A Nemzeti Parasztpárt köszönti Rákosi Mátyást

A Nemzeti Parasztpárt nagykanizsai szervezete szeretettel üdvözlő Rákosi Mátyást. Magyarország miniszterelnökhelyettesét, amikor városunkba érkezik. A nagy harcos és bölcs államférfi szavát mindig nagy figyelemmel hallgattuk, mert abból hazánk oly sokáig elnyomott munkásai és parasztjai sorsának jobbrafordulását várjuk.

Felhívom az érdeklődő termékeket, hogy teremtésüket kizárólag a piacon hozzák forgalomba; a kapuk alatt, utcákon stb. való árusítás büntetés alá esik.

1325

Polgármester

Lenk András és Farkasházy Lászlóné álltak a legújabb fasiszta szervezkedés élén

A nagykanizsai rendőrség politikai osztálya újabb fasiszta szervezkedésnek jutott nyomára. A szervezkedést Lenk András MAORT tisztviselő kezdeményezte és tisztviselőtársai között akart híveket szerezni államfelforgató tervének. A politikai nyomozók azonban idejében tudomást szereztek a szervezkedésről és a társaságot ártalmatlanná tették.

A nyomozás során elfogták Farkasházy Lászlónét, akinek lakásán kézirátokat és löszert találtak. Feltételezik, hogy a robbanóbombák a szervezkedés céljait szolgálták volna, ha a rendőrség idejében közbe nem lép.

A rendőrséghez feljelentés érkezett arról, hogy Lenk András a német fegyveres SS kötelékében teljesített szolgálatot, mint főhadnagy. Mikor Lenket ebben az irányban kihallgatták tagadta, hogy SS-főhadnagy lett volna.

A politikai rendőrség azonban Lenk András születésének lakásán házkutatást tartottak, melynek során ott találtak Németországból küldött, Lenk András által írt leveleket. Ezeket Lenk mint SS-főhadnagy szerepelt feladóként.

Mikor nyilvánvalóvá vált Lenk András mullja, érthető lett, hogy a mai demokratikus államrenddel nem volt megelégedve és szeretett volna hozzájárulni egy felkelés megszervezésével a demokrácia megbuktatásához. A szervezkedést a rendőrség még kezdeti stádiumában fojtotta el, mert Lenk erről bizalmas baráti körben beszélt. A nyomozás során több őrizetbevétel történt, akik között Keményfi János és Beniczki László MAORT tisztviselők is szerepelnek.

A nyomozás tovább folyik a szervezkedés részleteinek felderítése ügyében és olyan értesüléseink vannak, hogy ez ügyben még nagy meglepetések várhatók.

Közöljük az új cipőárakat

Az iparügyi miniszter a hivatalos lap csütörtöki számában megjelent rendeletével megállapította a börtalppal készült lábbelifűtők legnagyobb termelői és fogyasztói árát. A férfibakancs fogyasztói ára minőség szerint 93—117.90, a magasszárú férfi cipőé 120.60—134.10, a férfi félcipőé 111.20—124.10, a magasszárú női cipőé 92.90—111.40, a női félcipőé 78—91.60 forint.

Elfogták az első női vezérlőbandát

Leleplezték az első női vezérlőbandát. Ennek tagjai a Szent István-parkban késő délutánonként egyedül kószáló kisgyermekről szedték le kabátjukat. Tegnap délután a Szent István-park 5. számú ház egyik lakója panaszolta el a rendőrségen, hogy lakásából ismeretlen tettesek az ablakon át behatolva 50.000 forint értékű ruhaneműt loptak el. Kiderült, hogy a tolvaj Rákosi Emília 24 éves volt MÁV-tisztviselő és Kajli Margit 22 éves állás nélküli leány volt. Mindkettőjüket bekísérték a főkapitányságra, ahol bevallották, hogy ők a Szent István parki gyermekvezérlők is.

HIREK

Élmény a vasvázasban

Acéltüstű robusztus gépek és a föld roppant olajos hordóját megcsapoló óriások között felhangzott a Rapszódia. Kiszely Gyula ült a zongoránál, arcéle, mint antik Liszt kamea belerajzolódott a háttér nemzetiszínű zászlójába. Ugy hatott ez a filigrán légnemű emberke, mintha elváltat-hatatlanul összenőtt volna hangszere-ével. A két pompás zeneszerszám a művész és a zongora szorosan egyek: az agy és a hur, a kéz és a csont-billentők.

Felhangzott a Rapszódia a vasvázas gépteremben, ahol talán csak percekkel azelőtt is a gépek zúgtak és csattogtak. Felhangzott a Rapszódia és a hangok angyal-szárnyán szálló tündérek megváltoztattak itt pillanatok alatt mindent. Mindent: a gépeket épen úgy, mint az embereket. A nyolcórás nehéz munka után felsorakozott munkásság arcáról pillanatok alatt lefolyt a fáradtság, a borostás redők kisimultak, keménységük ellágyult, szépekké váltak. A zene, dal és költészet forró hullámokban egyetlen harmóniába olvadtotta a gépeket, munkásokat és a művészeket. Ez a nagy összhang adta az egyórási előadás monumentalitását.

Feledhetetlenül szép volt.

— Házasság

Kelemen Magda és Klein Simon folyó hó 12-én házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Hittudományi Akadémia

Az AC ifj. központja kezdeményezésére városunkban is megindul a kat. Hittudományi Akadémia, mely több szemeszteren át heti négy órában magasabb teológiai képzettséget kíván nyújtani a felnőtt értelmiségnek. A részletek megtárgyalására október 14-én, hétfőn délután 6 órakor megbeszélés lesz a gimnázium I. emeleti tanári szobájában, melyre az összes érdeklődők szíves megjelenését kéri az Akadémia szervezői.

— A városi költségvetés hétfőn kerül a város parlamentje elé

Nagykanizsa város polgármestere a megyei város képviselőtestületét a hó 14-re, hétfőn délután 4 órára hívta össze. A városi közgyűlésen első tárgysorozatként a város költségvetését tárgyalják majd. A költségvetést, amit ezidén kinyomtatni nem tudtak, egy-egy példányban megküldték a pártok vezetőinek, akik — mint értesülve vagyunk — a nagy munkát már új is tanulmányozták, így megfelelő felkészüléssel szólhatnak majd a város életére sorsdöntő kérdésekben. A költségvetésen kívül még 40 tárgyalandó pont szerepel. Nem valószínű, hogy a hétfői gyűlés az összes tárgysorozatokat le tudja tárgyalni, így valószínű az, hogy több gyűlést kell majd tartani.

— Október 27-én avatják fel a Zala vármegyei Általános Egészségházat

Zalamegyezemen új, fontos egészségvédelmi intézmény létesült, melynek felavatása még a hó végén megtörténik. Az egészségházban, amely a volt városháza mindkét emeletét foglalja el, elhelyezést nyerne a tüdőbeteg intézet, a nemibeteggyógyító intézet, népfogászat és az általános betegvizsgáló szakrendelő. Ide költözik át a városi tisztiorvosi hivatal is, hogy egy helyről, könnyebb irányítás mellett, lehessen ezeket a fontos közegészségügyi szerveket munkába állítani. Az ünnepélyes felavatás október 27-én lesz és részt vesz azon Vassné Vada Sára dr. népjóléti miniszteri osztályfőnök is. Ugyanezen a napon délután a vármegyeháza nagytermében műsoros előadás lesz, táncdal egybekötve. Ennek jövedelmét az egészségház felszerelésének költségeire fordítják.

Sportrovat

Délután 1 órakor kezdik a MAORT—NTE mérkőzést

A MAORT-pálya vasárnap helyi vonatkozásban érdeklődésre számot tartó esemény színhelye lesz: a kerületi első osztályban szereplő két kanizsai csapat vív küzdelmet a bajnoki pontokért. Az NTE legutolsó két bajnoki mérkőzését a legminimálisabb gólkülönbséggel vesztette el s teljesen egyenrangú ellenfeleink mutatkoztak. Természetes, hogy ez alkalommal is mindent megtesznek a siker érdekében, hiszen a MAORT elleni csotloges győzelemmel sokat javíthatnának helyzetükön. A MAORT a bajnokságban nem szerepelt a várakozásnak megfelelően, a Ferencváros ellen azonban meglepően jó játékkal rukkolt ki az átszervezett, lelkesen küzdő csapat. A Ferencváros elleni döntetlen azonban nem számít be a pontversenybe. A MAORT-közönségben még sokáig élni fog a pályaváratáson elvesztett mérkőzés keserű

emléke. A játékosok tudják, hogy azt a kudarcot csak sorozatos jó szerepléssel lehet elfeledtetni. Mindent elkövetnek tehát, hogy akévválra fektessék a küzdőképességet folytan veszélyes NTE-legénységet. A fentiekből kitűnik, hogy ez a mérkőzés nagyjelentőségű, mindkét együttes szempontjából. Ugy véljük, a MAORT—NTE találkozó izgalmas küzdelmet, jó sportot és — nagyon szoros eredményt hoz. A két csapat összeállítása ez lesz:

MAORT: Kovács — Mihalecz, Millei — Papp, Héjja, Takács — Nardai, Kránitz, Téli, Lyka, Karpnaki.

NTE: Félix — Czindrich, Király II. — Király I., Vilesek, Eller — Maderka, Lukvár, Férhezli, Horváth, Székely.

Fél 12-kor a MAORT-II. a Csurgói TK-val játszik bajnoki mérkőzést.

A Pécsi VSK Nagykanizsán

Az elmúlt bajnoki évben még az OB I.-ben szereplő PVSK csapata vasárnap Nagykanizsán játszik az NVTE együttesével. A pécsi vasutasok a magyar labdarugás élvonalában is megállították helyüket s csupán a balszerencse folytán estek ki az ország legjobb csapatait foglalkoztató OB I.-ből. A PVSK igen komoly játékerőt képvisel s nem egy játékosát szívesen látnák a legjobb fővárosi csapatok is. Vezér nevét például minden sporttal foglalkozó ember ismeri s tudjuk, hogy komoly jelöltje volt Gallovich Tibor szövetségi kapitánynak is a válogatott csapat összeállításánál. De jól ismeri a kanizsai közönség Sós, Zombori, Tamási, Molnár, Pozsgai és az elpusztíthatatlan Gajosi nevét is. Az NVTE jóképességű csapat s a Kistext legyőzéssel komoly fegyver-

tényt könyvelhet el. A Csepel ellen az első féléjében nagyszerűen játszott a csapat és csak a szakadó eső folytán elromlott talajon tudott a vendégcsapat az NVTE fölé kerekedni. Ha a csapat megszokott, szívvel-lélekkel való játékát vasárnap is megismétli, a kanizsai közönség élvezetes, jó játékban gyönyörködhet.

Az NVTE összeállítása: Zalán — Gazdag, Munkási — Kófalvi, Németh, Both — Szabó, Sári, Molnár, Tura, Horváth.

A mérkőzést délután fél 3 órakor kezdik a Vasut-pályán.

Az NTE II. vasárnap a Dózsa György-uti pályán 11 órakor bajnoki mérkőzést játszik a Barcsi Vasutassal.

Ez is hozzátartozik október hatodikához!...

A két fővárosi labdarugócsapat nagykanizsai vendégszerelése a város sportköreinek még ma is állandó beszédtemája. A sportkedvelők a jóindulatu, vagy elfoglalt kritika hangján, a sebész aprólékos precizitásával vették bonckés alá a mérkőzéssel kapcsolatos eseményeket. Az egyoldalú hozzászólások utvosztójában azonban megjelöltek arról, hogy október hatodikán a leg-súlyosabb »vöröség« nem a vasutasokat, hanem városunk harmadik sportegyesületét, az NTE-t érte. Ez az egyesület a kanizsai labdarugás óskora óta neveli a fiatalokat s fennmaradásáért nehéz harcokat vívott meg. Az egyesület most is lé-

tezik s berkeiben intenzív sportélet folyik. Ez, a hivatása magaslátán álló vezetőség és a sport fontosságát szem előtt tartó partoló tagok önzetlenségének tudható be. Az NTE lehetőségei szerények s az október hatodiki nyolcszáz forintos ráfizetés alapján rendíti meg ezt a pagy-multu, sok dícsőséget megélt egyesületet. Ha az október hatodiki sport-eseményekről beszélünk, ezzel kapcsolatban jegyezzük meg, hogy egy kanizsai sportegyesület számára ez a nap keserű tényeket eredményezett. Ez a szimpatikus egyesület megérdemelné a közönség fokozottabb támogatását.

Kiss László

Drávamenti légionisták kerülnek jövő héten a népbíróság elé

A nagykanizsai népbíróság dr. Béres Sándor-tanácsa október 15-én, a nyilas hatalom átvétel évfordulóján Markán Márton, Kukuzsnyák József és Malola István tótzerdahelyi lakosok háborús bűnügyét tárgyalja, akik magyar állampolgár lélükre beléptek a német Drávamenti Légión SS hadosztályába. Ezen a napon tárgyalja a népbíróság Vlasics József tót-szentmártoni fegyveres pártszolgálatos ügyét, aki bujdosó leventéket kísért Nagykanizsára, valamint Kárász Pál murakereszuri fegyveres pártszolgálatos ügyét, aki kényszerítette a lakosságot, hogy a németeknek löszert hordjanak.

Csütörtökön tárgyalja a népbíróság Becsehely körjegyzőség nyilas körzetvezetőjének, Lu-

kács Andrásnak bűnügyét, aki csendőröknek segített a leventék összeszedésében. E napon tárgyalják még Kovács Lajos becsehelyi volt pártszolgálatvezető bűnügyét, valamint a becsehelyi hungarista légión vezetőjének, Lukács Endrének a bűnügyét, aki a leventéket egy nyilas körrendelet felolvasásával akarta a hungarista légiónba való belépésre bírni.

— Szüreti mulatság

A zalavármegyei Szakmaközi Bizottság, a nagykanizsai Szakmaközi Választmány és a nagykanizsai Szabad Szakszervezetek október 13-án, vasárnap este 7 órai kezdettel szüreti mulatságot rendeznek a Szociáldemokrata Párt disztermében, melyre mindenkit szeretettel meghív a rendezőség. A szüreti mulatság tiszta bevételét a Szakmaközi Bizottság és Választmány költségeinek fedezésére fordítják.

A rádió vszárnap mősora

Budapest I. 6.45 Hírek. 7.05 Reggeli zene. 7.20 Az Áttelepítési Kormánybizottság közleményei. 8 Szórakoztató hangfelvételek. 9 Református vallásos felőra. 9.30 Orgonaművek. 10 Hírek. 10.10 Róna: katolikus istentisztelet a Bazilikából. 11 Közvetítés a tokaji szüretéről. 13-kor Ószi kirándulás a budai hegyekben. Zene-összeállítás. 14 Hírek. 14.10 Faust a zenében. Hangfelvételek. 15.20 Tóth Lajos kamarakórusa (Szék). 16 Hírek. 17 Félúbiradó. 18 Hírek. 18.20 A hetvenkedő katona. Plautus vígjátéka. 20 Hírek. 20.20 A Rádiózenekar műsora. 21 A rádió hangja. 21.35 A demokrácia ideáljai. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek, sporthírek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Magyar zóták. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Hang-mezantiquarium.

Budapest II. 19 Szórakoztató muzsika. 21 Hírek. 21.20 Buttola Ed. jazz-zanokara játszik. 22.15 BBK ajándékfelvételek.

VÁROSI MOZI

Szombaton és vasárnap — A demokratikus magyar filmgyártás I. alkotása

A tanítónő

Főszereplők: Szörényi E., Jávor, Berlyi Szovjet- és Metro-híradó. Előadások kórnapokon 5. 7. vasárnap 3. 5. 7-ór

A rádió hétfői műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Áttelepítési Kormánybizottság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató zene. 10 Hírek. 12 Déli harangszó, hírek. 12.15 A Martiny jazz-együttes játszik. 13 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Iskolai énekarok. 15 Óra-műdalok. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 16.40 Előadás Petőfi világról. 17.30 Az ifjúság hangja. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18.45 Részletek klasszikus operákból. 20 Hírek, sporthírek. 20.20 Magyar muzsika. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.20 Szalonzen. 22.35 A Hazahozatali Kormánybizottság közleményei. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Hírfogyó híradó. 23.40 Rádió-kezes szolgálat.

Budapest II. 20 Balett-részletek. 20.30 Rádió szabadgyűlés. 21 Hírek. 22.15 Sibelius: II. szimfónia D-dur.

RÁDIOJÁT JAVÍTTASSA

STEINER FERENC

rádiólaboratóriumában Fő-ut 8. sz.

Bazár-udvar.

Szakszerű munka, szolid árak!

APRÓHIRDETÉSEK

KERESKEDŐK legelőbb berárás helye TARNÓCZKY rövidaru nagyterestés, Szabadság-ter 18. 132

Eladók: disznók, südők. Bővebb felvilágosítást a Centrálban adnak. 132

Uj boroshordókat kis és nagyméretben kitűző kidolgozásban raktárol szállítás és kádáripár körébe vágó minden megrendelési gyorsan és pontosan teljesít a Pápai-Nádorai Földműves Szövetkezet. 137

Angol tanítást vállalok, Kiszalárdi-utca 20. szám. 137

Figyelem! Eladó kisebb, nagyobb teres magánházakat, bérházakat, üzletházakat, házhelyeket, balatoni villákat, telkeket állandóan közvetít Horváth ingatlanroda. Sugár-ut 42. sz. 137

Másfél éves angol anyagából hibó ser-tésért cserélnék. Cim a kiadóban. 137

ZALA demokratikus politikai napúj Szerkesztő: Benca János főszerkesztő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 3. Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa Szerkesztésért és kiadásért felel Benca János. Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdaiért felel: Zalay Károly.

ZALÁ

Mindszenty hercegprímás: 1944 végén megbukott itt egy szörnyű gondolat, amelyik Magyarország lakosságát ki akarta űzni a magyar földről Nyugatra.

Holnap befejeződik a párizsi békeértekezlet

A News-Chronicle párizsi tudósítója szerint a négy külügyminiszter ma este valószínűleg értekezletet tart a francia külügyminisztériumban, hogy fontolóra vegyék az új, New-Yorkban tartandó értekezletek menetrendjét, amelyen az olasz, magyar, bolgár, román és finn békeszerződések végleges szövegét állapítják meg. Az elmúlt héten tartott teljes üléseken a békeszerződéseket ugyan megszövegezték, azonban azok végleges elfogadása a külügyminiszterek tanácsától függ.

Ha a volt csatlósállamokkal kötendő végleges békeszerződésben megállapodtak, a négy külügyminiszter elhatározza a Németországgal és Ausztriával kapcsolatos nemzetközi értekezlet helyét és időpontját.

Az amerikai rádió jelentése szerint, ha csak valamely esemény nem jön közbe, a párizsi békekonferencia értekezletei holnap este bezárulnak. Ugyanis ma a finn békeszerződés ügyét tárgyalják le és holnap a delegátusok még egy zárt ülést tartanak. A tudósítók szerint a békeértekezlet lezárása még nem jelenti azt, hogy a volt 5 csatlósállammal kötendő békek már aláírásra kész állapotban vannak.

A Párizsban elkészített szöveget New-Yorkban vizsgálják felül és a végleges szöveget a négy nagyhatalom külügyminisztereinek tanácsa állapítja meg.

Byrnes külügyminiszter kifejezte azon reményét, hogy a négy külügyminiszter még Párizsból való távozása előtt megállapodtak a békeszerződés végleges formájában, azonban nem sikerült ezen tervet megvalósítani, így erre csak New-Yorkban kerül sor, ahol a megkötendő békeszerződés-tervezetekkel kapcsolatban ismét erős vitával és küzdelmekkel kell számolni.

Times azt írja, hogy a delegátusok nem valami optimisztikus hangulatban szélednek szét. A delegátusok véleménye szerint a konferencia csak annyi eredményt tud felmutatni, hogy némi részt adott a kis- és középnemzeteknek, hogy résztvehettek és beleszólhattak a békekonferencia munkájába. Ez a részvételi jog azonban nagyon körülhatárolt volt, mert nincsenek bizonyítékok arról, hogy a konferencia határozatait a külügyminiszteri tanács jelen formájában elfogadják-e?

A Szovjet katonai szövetséget ajánlott Perzsiának

Teherán, október 14

A Szovjetunió katonai szövetséget ajánlott fel Perzsiának. Az erre vonatkozó javaslatot a szovjet külügyminisztérium középkeleti ügyosztályának vezetője terjesztette elő négyre Teheránban tett látogatása alkalmával. Oroszország fegyvereket, katonai repülőgépeket és katonai oktatókat ajánlott Perzsiának.

Franciaország döntött az új alkotmányáról — Megkezdődik a negyedik köztársaság új korszaka

Párizs, október 14

Franciaország három legnagyobb pártja, a katolikus köztársasági párt, a szociáldemokrata párt és a kommunista párt elfogadta az alkotmánytervezetet. A szavazások eredménye, amikor már csak Korzika hiányzott, a következő volt: Az alkotmánytervezet mellett 9 millió szavazott, ellene 8 millió, az alkotmánytervezet mellett elért többség 1 millió. Körülbelül 7 és háromnegyed millió ember, a szavazók 31 százaléka, nem gyakorolta választójogát. A politikusok véleménye szerint az, hogy a választók nagyrésze nem szavazott, különleges helyzetbe hozta az országot és meggyöngíti a kormány erkölcsi tekintélyét. A szavazástól való tartózkodók nagy számát de Gaulle tábornoknak az új alkotmánytervezet ellen intézett támadása okozta és sokakat késztetett arra, hogy inkább tartózkodjanak a szavazástól, semhogy a tábornok ellen foglaljanak állást. Páris elvetette az új alkotmánytervezetet, de beleszámítva a külvárosokat, 156.000 főnyi szavazattöbbség mutatkozott. Franciaországban így az ideiglenes kormányrendszer, amely 2 éve fennáll, megszűnt és az új francia alkotmányról megkezdődik a negyedik köztársaság korszaka. Az új választásokat valószínűleg novemberben tartják meg. Az új alkotmánytervezet szerint a második kamarát közvetett és bonyolult rendszerrel választják meg és a két kamara együttes ülésén választja meg az új kormányelnököt.

Megalakult az új kormány Indiában

Delhi, október 14

Lord Wevel alkirályal folytatott tárgyalások eredményeképpen Dzsinná, a mozlím liga elnöke megalakította az új kormányt, amely 6 hindu, 5 mozlím és 3 kisebbségi képviselőből fog állni. A mozlím liga azon döntése, hogy résztvesz a kormányban, vezetve a felekezeti villongásnak és Bombay, Kalkutta és más nagy városokban fennálló zavargásoknak.

A londoni rádióban John Haire képviselő nyilatkozott Magyarországról

A londoni rádió ismertette Haire munkáspárti képviselő Magyarországról szóló beszámolóját. Haire kijelentette, hogy Magyarország már teljesen megszabadult az infláció káros hatásától. Rövidesen magyar bizottság látogat el Londonba, hogy elsőrangú fontos cikkeket vásároljon. Magyarországon a vörös hadsereg létszámát jelentősen csökkentették. Magyarország csalódott területi veszteségei miatt, de ennek ellenére nem érezhető semmiféle revíziós irányzat és arra törekszik, hogy végre jóviszonyt teremtsen szomszédaival.

Massaryk Londonban

Prága, október 14

Massaryk cseh külügyminiszter Párizsból Londonba utazott, hogy megbeszélést folytatson Bevin angol és Gruber osztrák külügyminiszterrel, aki jelenleg Londonban tartózkodik.

A Szociáldemokrata Párt nagy győzelme Németországban

Berlin, október 14

Németországban a tegnap megtartott választásokon a szociáldemokrata párt a keresztény demokraták 70 százalékos arányban megszerezték a többséget. A szavazás általában csendben folyt le. — Csupán Schlesswiegban a német és dánok között jelentettek összeütközést. Az elért eredmény a dánoknak kedvezett. A francia övezetben a választások eredménye a keresztény demokraták javára mutatkozik.

Bevin vezeti az angol küldöttséget az Egyesült Nemzetek közgyűlésére

London, október 14

A brit külügyminisztérium tegnap este a következő hivatalos jelentést adta ki. Az Egyesült Nemzetek közgyűlése ülészakánának második részére induló brit küldöttséget Bevin külügyminiszter vezeti. Minthogy Bevinnek nem áll módjában a közgyűlés megnyitására Newyorkba utazni, megérkezéséig Noel Baker vezeti az angol küldöttséget.

A német Szocialista Egységpárt kiáltványa a nácizmus kiirtására

Berlin, október 14

Németországban a szocialisták és kommunisták egyesüléséből létrejött Szocialista Egységpárt hivatalos lapja vasárnapi számában kiáltványt tett közzé, amely követeli a náci és háborús bűnösök minden vagyonának kisajátítását és államosítását. Minden náci és háborús bűnöst távolítsanak el az ipartelepekről, azokat juttassák a nép kezére. Azt indítványozza a lap, hogy a nagy bűnösöket akasszák fel, a kisebbeknek adják meg a lehetőséget az életre.

Nenni szerint az olasz határokat szerencsétlenül állapították meg

Róma, október 14

Nenni olasz miniszterelnökhelyettes az olasz békeszerződés-tervezetről kijelentette, hogy kompromisszumos francia terv szerint a keleti olasz határok elég szerencsétlenek, mert véleménye szerint a kompromisszumos javaslat a kényes fontosságú kérdéseket megoldatlanul hagyta. Az ott élő olasz lakosoknak semilyen, vagy igen csokoly életlehetőséget hagytak.

Mussolini özvegye varrónő, fia zenész lett

Róma, október 12

Mussolini özvegye nem hagyta el száműzetése helyét Szobakonyhás lakásban él. Varrásból tartja fenn magát. Tizenhétéves Romano fia egy kis zugkávéházban háromtagú zenekarban muzsikál. Harmonikás.

Megszavazták a magyar békét

A békeértekezlet szombat délutáni teljes ülése a magyar békeszerződéssel foglalkozott.

Manuilszky ukrán delegátus kijelentette, hogy a szerződésen kívül több mód van arra, hogy az Egyesült Államok megsegítse Magyarországot. A dunai kérdésben Ukrajnának, mint dunai államnak alapos oka van arra, hogy szembehelyezkedjék az Egyesült Államok és Anglia a Dunát ellenőrző igényeivel.

Az ausztráliai delegátus helyeselte Csehszlovákia és Magyarország között a lakosságcsere ügyében folyó kétoldali tárgyalásokat és remélte, hogy a kitelepítési kérdést a két ország igazságosan és tartósan fogja megoldani. Állásfoglalt a dunai hajózás nemzetközi alapon történő szabályozása mellett.

A Szovjetunió delegátusa arról beszélt, hogy a magyar kormány szerencses módon rendezi az ország gazdasági újjáépítésének problémáit, de ez az újjáépítés gyorsabb lenne, ha Magyarország visszakapná az amerikai megszállási övezetből az oda elhurcolt javait.

Az az amerikai javaslat, hogy a magyar jóvátétel összegét 200 millió dollárra csökkentse le, Csehszlovákia és a Szovjetunió érdekei ellen irányul és megdönteni igyekszik a szovjet-magyar barátságot. Az Egyesült Államok delegátusa hangoztatta, hogy Magyarország gazdasági nehézségeit még mindig nem oldották meg. Kijelentette, hogy a megszállás, a jóvátétel költségei és a háborús pusztítás a magyar nemzet jövedelmének jelentős részét felemésztik.

Alexander angol kiküldött kijelentette, hogy olyan béke kell, amely Csehszlovákia és Magyarország kormányai között megszünteti a civódásokat. Anglia figyelemmel kíséri a magyar nép erőfeszítését és a demokráciáért folytatott küzdelmet és mindent megtesz, hogy korábbi kapcsolatait helyreállítsa Magyarországgal. Ezután megkezdődött a szavazás az egyes cikkek fölött. A legtöbb cikkelyt változás nélkül elfogadták. A jóvátétel rendelkezéseiről szóló cikkelyt tizenketten elfogadták, ketten ellene szavaztak, két küldöttség pedig tartózkodott a szavazástól. Mivel nem volt meg a szavazás érvényességéhez szükséges kétharmad szótöbbség, ezt a kérdést a külügyminiszterek tanácsa elé terjesztik. 12 szavazattal 8 ellenében elvetették azt a szovjet-amerikai javaslatot, amely 25 százalékra kívánta csökkenteni a szövetséges államok tagjainak járó kártérítést. Viszont 12 szavazattal 6 ellenében elfogadták a francia javaslatot, amely 75 százalékban állapította meg a kártérítést. A teljes ülés ezzel véget ért, így a magyar békeszerződés-tervezetet az értekezlet megszavazta.

Szegedi Ernő és Vásárhelyi Magda zongoraművészek kétzongorás hangverseny-estje

A békés viszonyok helyreállításával és a gazdasági élet stabilizálásával ugyancsak megindul a nagyigényű, komoly hangversenyélet Nagykanizsán. Emlékeztet, hogy a békekorokban világhírű művészek hangversenyezték itt, kitűnő kamarazeneegyesületek látogattak városunkba, mert a város lakóinak jelentős hányada mindig komoly érdeklődést mutatott a művészi zene szépségei iránt s ez az érdeklődés a mai nehéz időkben még csak fokozódott.

Szezonnyitó hangversenynak számít Szegedi Ernő és Vásárhelyi Magda művészpár kétzongorás hangversenye, melyet szombat este tartottak meg a Szociáldemokrata Párt disztermében és mely az ott megjelenteknek nagyszerű, felejthetetlen élményt jelentett. Nagykanizsán már volt alkalmunk hallani jó kétzongorás hangversenyt, de meg kell állapítanunk, hogy a Szegedi művészpár ebben a műfajban a legjobbak közé tartozik és abszolút művészi teljesítményt nyújtottak. Két teljesen önálló művészség, önálló gondolatokkal és kifejezőmódokkal, játékaik azonban bámulatos egységben, csodálatos szintézisben olvad össze. Nemcsak művészi, hanem lelőktanilag is érdekes átérni, hogy művésztől megnyilatkozásában lelkiviláguk minden kis megrezülésként mennyire egy uton haladnak. Játékaikban rokonszenves, finom egyéniségük maradéktalanul nyilatkozik meg. Technikájuk bámulatos, azonban ez csak eszköz művészi elgondolásaik megvalósítására. Nem aknázzák ki egyoldalúan a kétzongorás műfaj zenekarszerű hatásait, hanem a finom részletek, érdekes nuánsok érdeklí őket talán elsősorban. Bámulatos skálájuk van a legkülönbözőbb színek, hangulatok, hanghatások, árnyalatok tolmácsolására s ennek eszköze a páratlanul nemcsak szép, sokoldalú billentyűtechnikájuk.

A műsor első száma volt Liszt: Concerto pathétique című műve, melynek patetikus mondanivalóját briliáns, csillogó technikával juttatták kifejezésre. Saint-Saëns: Variációk és fuga című műveben és Schumann: Andante con variazioni című műveben csodálatos részletek, variációk, az egymásután következő variációk, amelyek felépítésében gyönyörködhetünk. Remek volt Scarlatti G-dúr szonátájának klasszikus stílusa, nemcsak interpretálása is. De talán az est fénypontja Liszt-Mozart: Don Juan fantáziája volt. Ez a mű Mozart zenéjének és Liszt lángszénének találkozásából született s remek lehetőségeket nyújt mindkét zongora számára. Az ismert operának nemes dallamai bravurós feldolgozásban jelennek meg s a művészek ennek előadásával közönségüket egészen magukkal ragadták. A szűnni nem akaró tapsokra ráadásul Liszt Ferenc Rákóczi induló feldolgozását játszották még olgyujtó temperamentummal, nagyszerű hanghatásokkal.

Ugy érezzük, hogy a hangverseny még sokáig emlékeztető marad mind azok előtt, akik azt végrehallgatták. A kitűnő művészpárnak pedig, akik a hangverseny teljes bevételét a rendkívül súlyos helyzetben lévő városi tudóbeteggondozónak ajánlották fel, áuzetlen nagyratküszöbért a sajtó nyilvánossága előtt is halás közönséget mondunk abban a reményben, hogy a jövőben is majd meg látogatnak Nagykanizsára, melynek zenészbérelő közönsége szívükbe zárta mindkettőjüket.

Dr. A.

Nagy tempóban épül a hid.

A Zala hidépítési akciója Nagykanizsa minden társadalmi rétegében élénk visszhangra talált. A közönség átérzi a kezdeményezés nagy jelentőségét, s — az anyagi lehetőségek határában belül — készséggel siet támogatni a közösségi érdekekkel szolgáló hidépítést. A vasúti töltés mindkét oldalán főmögben áll az érdeklődők sereg. Beszélgetésük tárgya mi más is lehetne, mint a hid. Örömmel állapítják meg, hogy a munka előrehaladott stádiumban van. A hid épül s körülötte zajlik az élet. A fémelő felől két postás ereszkedik le a töltésen, zsákkal a hátukon. Vigyázva, lassan lépkednek, mert egy kis vigyázatlanság — és máris hamarabb találják magukat lent a síneken, mintsem szeretnék. Nagy sóhajtással indulnak neki a városfelőli partnak. Egyensúlyozva kapaszkodnak, s bizony a sóhajtásból nyugodt lesz, mire felérnek a tetőre. — Egyszerűen öltözött asszony áll a nézők csoportjába. Beszédbe elegyedünk vele: Csóka Istvánnak hívják. Nehezen kezd hozzá.

— Nincs annyi hajamszála, mondja, ahányszor megalkoztuk azokat, akik a régi hidat felrobbantották. Az új hidat már régen ígérgetik, de most sem

azok csináltatják, akik oly nagyon ígérték. A Zala felhívására szívesen adakoztunk, hiszen a hid tulajdonképpen a miénk. Mint egy falat kenyér, ugy kell a hid.

A munkásokkal is beszélgetünk. Mindnyájan örülnek a hidépítésnek, munkafelhívásuknak.

— Nem csupán egyszerű munkának tekintjük a hidépítést — mondja egy fiatal intelligensarcu munkás. — Ebben a munkában beleadjuk szorgalmunkat és tudásunk legjavát. A pilléreket építjük, amiken nemcsak a hid nyugszik, de a mi jövőnk is! S ha majd meglesz a hid, elmondhatjuk, hogy egy alkotással ismét hozzásegítettük Nagykanizsát a haladásba való áttéréshez.

Szombaton a következő adományokat kaptuk: Weisz Ernő cég 100, Singer J. és Társa 50, Dombai Gyula 50, Pálcics 30, Mátrai János 20, Halmos és Polák 20, Báder Testv. 10, Brandl Sándor és Fia 10, Révész Magda 10, Boros Lajos 10. Kelemen és Décsy 5 forint. A gyűjtőtevékenység történetéről a Zala a gyűjtés befejezése után számol be.

Orosz exportra dolgozik Nagykanizsa egyetlen konzervgyára

Nagykanizsa határában, a sörgyár szomszédságában dolgozik egy kis üzem. Városunk és a környék egyetlen konzervgyára ez, amely az országos híré, izlotes zalai gyümölcsöket dolgozza fel gyümölcslesek formájában és szállítja az ország különböző vidékeire. A zalai táj kitűnő zamatú gyümölcsöket mindenfelé szereznek az országban, de örömmel fogadják lokálnak vagy járművel elkészítve is. 1944-ben állították üzembe ezt a kis gyárat és azóta is megszakítás nélkül dolgozik. A felszabadulás után is teljes üzemmel indult meg. Most a városban általánosan elterjedt a hiedelem, hogy ez az üzem jövőképben dolgozik. Munkatársunk ezért ebben az ügyben a legbiztosabb személyhez, dr. Kovács Györgyhez, a gyár tulajdonosához fordult felvilágosításért.

Dr. Kovács György munkatársunk kérdésére kijelentette, hogy a városban elterjedt hiedelem tévedésben alapul, mert a gyár nem dolgozik jövőképben és az időszerűt szó sincs arról. Ellenben a gyár a Vörös Hadsereg magyarországi parancsnokságának megrendelésére szeptember 16-án óta dolgozik teljes üzemmel. A megrendelés egy részét a megszálló csapatok ellátására fordítják, másik részét pedig Oroszországba exportálják. Ez a munka megrendelésre folyik, tehát bér munka és nem jövőképi szállítás.

Munkatársunk felkérésére dr. Kovács György ezután megmutatta a gyárat. Előbb azonban még elmondotta, hogy a gyár jelenleg, tekintve, hogy idény munka folyik, huszonöt munkást foglalkoztat, különben tíz munkásnak nyújt állandó megélhetést. A foglalkoztatott munkások jobbára nők.

Először a gépterembe vezetett munkatársunkat az üzem tulajdonosa. Legelső, ami itt érzékelünk, egy hatalmas állványra szorított zárt üst. Munkatársunk kérdésére dr. Kovács megmagyarázta ennek és a többi gépnek a rendeltetését. A gyümölcsöt legelőször is a pasztorizógépen áttörük, majd az előfőzőben főzik hosszú ideig. Ezután állítják munkába az előbb látott hatalmas üstöt. Ebben töltik bele a jól felfőzött gyümölcsleket, amelyben megfelelő főzéssel besűrítik. Ezzel a munka-

val tulajdonképpen be is fejeződik az izek főzése. Ezt követőleg a lokvárokat üvegekbe, illetve ládába csomagolják. Ezután már csak szállítani kell a gyár készítményeit. Jelenleg csupán paradicsompürét és szilvaíz készítenek a konzervgyárban, mert más gyümölcsök feldolgozására nincs még engedély, de valószínűleg rövidesen az is meglesz és az idei őszi gyümölcsökből megfelelő mennyiséget tudnak lokvárnak felfőzni.

1944. október 15.

a magyar történelem leggyászosabb napja, amely kihatásaiban messze felülmulja az 1526-os mohácsi vést is. Az eseményeket ma még éppen a rövid távlatunknál fogva pontosan látni nem lehet, ide nem vitás, hogy a jóeb történetírója a nyilasurakom pár hónapját úgy jelöli majd meg, mint az ezereves magyar történelem leggyászosabb korszakát.

Most két esztendeje elhangzott egy deklaráció, amely fel akarta számolni a huszonöt éves politikai és katonai hibákat és gaztetteket. De már elkészült. Az egész országban csörtelték a nagyszájú senkik, a zöldinges, géppisztolyos bejárók, akiknek egyetlen gondjuk a rablás volt, hogy rajt zsebeiket megtömhessék. Gyilkoltak és raboltak. Attól emberek tízezeit pusztították el, de a legkisebb gondjuk is nagyobb volt annál, hogy az általuk meghirdetett hősiességgel férfiasan ki is álljanak. Patkány módra nyugatra menekültek a győztes Vörös Hadsereg elől, magukkal cipelve a különben is konkrét ország még megmaradt minden értékét. Emberekben és anyagban egyaránt.

Itt Nagykanizsán megkezdődött a Féderek, Bükkök, Szerzetek, Bárányok, Lengyelék rémuralma, akik két lábukat észlelt hadirokkantaként, vak fősöket cipelték az internálótáborokba és kínzották meg. Aranyért megölték az ország egyik legkiválóbb orvosát, tilokzatos módon elűntették azokat az embereket, akik sokat tudtak volna beszélni. A rablók közül csak egy került hurokra, a többi valahol nyugaton élt világot, de nem kétséges, hogy sőtét gaztetteikért előbb vagy utóbb, de elnyerik bünteléseiket.

Budapestről jelentik:

Felülvizsgálják a körélemezés egész anyagát

Illetékes helyről közölték, hogy az egyes törvényhatóságok vezetői az ellátatlannak minősített személyek számát oly magasan állapították meg, hogy ezek száma az aratás után lényegesen több, mint tervezés. Ez a lehetetlen állapot súlyosan veszélyezteti a közellátás egysúlyát. Lehetetlen, hogy egyesek, miáltal természetből önmagukat el tudják látni, még külön hatósági élelmiszer juttatásban is részesüljenek. Ezért a közellátási miniszterium felülvizsgálja az ellátatlannak számáról beérkezett jelentéseket.

Egy orvos felesége mint rabló

Egy női tolvajbanda tagjai a Dohány-utca 57. számú ház egyik lakásába törtek be álkulccsal. A nyomozás megállapította, hogy a betörést Zsoldos Gizella 24 éves háztartási alkalmazott, dr. Nagy Istvánné egy orvos 23 éves felesége és egy 18 éves fiatalkorú követék el. Az orvosné lakásában, a rendelőben elrejtve megtalálták az elrabolt ékszereket és ruhaneműket mintegy 40.000 forint értékben. A három nő a nyomozás érdekében a rendőrség őrizetbe vette.

Háromévi fegyházra ítélték egy lövöldöző rendőrujoncot

Nánási Ignác volt rendőrujoncot, aki 1945. augusztus hó 16-án minden ok nélkül igazoltatta Szabó György MÁV üzemi segédtisztviselőt és Zobel Ferenc autószerelőt, majd be akarta őket kisérni, ezek ellentárlták, mire ő puskatussal ültelte őket. A két ember a közelben dolgozó munkások közé menekült, erre a rendőr Mauser-puskából utáruk lőtt, a golyó egyik munkást, Deli Ferencet találta, aki másnap sérüléseibe belehalt. Nánásit a terhelő tanuvalomás alapján jogerősen 3 évi fegyházra ítélték.

Pengővel akart forintot szerezni az űgetőn

Tegnap délután az űgető versenypálya zajos boirány színheije volt. Az egyik totalizátor-pénztáriót távozók észrevették, hogy a pénztár aluminium egyforintosok helyett régi aluminium egypengősöket ad vissza. A károsultak zajos jelenetet rögtönöztek, mire az ügyeletes rendőrszt átvizsgálta a pénztárfülkét és ott nagymennyiségű aluminium egy- és kétpengősöket talált. Előállították a pénztárost, Marosszéky Imre 55 éves B listás MÁV tisztviselőt, aki beismerte, hogy azzal a szándékkal szerelte fel magát aluminium egy- és kétpengősökkel, hogy azokat kiadja. A detektívek lakásán nagymennyiségű aluminium egy- és kétpengősöket találtak. Marosszéky ellen megindult az eljárás.

A rádió keddi műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Attelepítési Kormánybizottság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Dalok és egyveleg. 10 Hírek. 12 Déli harangszó, hírek. 13.20 A Filu jazz-együttes játszik. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Hanglemezek. 14.45 Szövetkezeti megvédora. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 16.10 Reményi Sándor ének. 16.40 Előadás a budapesti partizánokról. 17 Párthíradó. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18.45 Előadás 1944 október 15-ről. 19.30 Falurádió. 20 Hírek, sporthírek. 20.20 Rádiózonekar játszik. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.20 Magyar tánczene. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Filmadalok.

Budapest II. 20 Opretrészlet. 20.30 Rádió szabadgyetem. 21 Hírek. 22.15 Hanglemezek.

VÁROSI MOZI
Hétfő, kedden és szerdán
Falrengető kacagás. Stan és Pan-film.
FRA DIAVOLO
Orosz Hírúó és Rajzfilm
Előadások naponta 5 és 7 órakor.

Rákosi Mátyás nagy beszédet mondott Nagykanizsán

„Sikerült biztosítanunk, hogy a szlovákiai magyarokat nem utasítják ki otthonukból“

Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes, a M. K. P. főtitkára szombaton délután 5 órakor érkezett meg Nagykanizsára, dr. Papp Andor főispán kíséretében, aki a miniszterelnökhelyettes Balatonmagyarodón a járás határában fogadták. Az Eötvös-téren felállított díszkapunál négy tömeg várta a miniszterelnökhelyettes érkezését. A megérkezés pillanatában hatalmas éljenzés között üdvözölte a M. K. P. helyi szervezetének titkára, majd Varga József polgármester rövid beszédében köszöntötte a városunkba érkező miniszterelnökhelyest. Rövid üdvözlő beszédet mondtak a pártok vezetői is. Bájós jelenet volt, amikor Csepregi Zoltán kisleánya gyönyörű rózsacsokorral nyújtott át a miniszterelnökhelyestnek, aki ölébe kapva a gyermekkel, össze-vissza csókoltta.

A Magyar Kommunista Párt székházában, szombaton 6 órai kezdettel a párt meghívott tagjai előtt ismertette a miniszterelnökhelyettes a legközelebbi kerestülviendő programot, kül- és belpolitikai tájékoztatót is adott. A rendkívül tanúságos előadás este 10 óráig tartott.

A nagygyűlés

Vasárnap 11 órakor Nagykanizsán még alig látott hatalmas tömeg előtt, amely teljesen megtöltötte a színházteret, kezdődött meg a nagygyűlés. A nagygyűlést Hegyi János, a M. K. P. nagykanizsai szervezetének titkára vezette be néhány szóval, majd átadták a dolgozó munkásság ajándékait a miniszterelnökhelyestnek. A MAORT munkásság nevében Palkó József egy miniatűr üllöt kalapáccsal, a vasutasok nevében Szabó István egy kis vonatkerékkel adott át. Ezután két kisgyermek köszöntötte a miniszterelnökhelyest, majd a környéki pártszervezetek nevében kalácsot, kenyeret, szőlőt, bort és egy libát nyújtottak át Rákosi Mátyásnak. Az ajándékok átadása után Szabó Berény, a Szociáldemokrata Párt nevében üdvözölte a miniszterelnökhelyest, majd Csepregi Zoltán, a szakszervezetek megyei titkára szólott fel, aki kérte Rákosi Mátyást, hasson oda, hogy a munkanélküliségen segítsenek és járuljanak a köztisztviselők és segédmunkások bérének. Ezután emelkedett szólásra Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes, aki többek között a következőket mondotta:

Eljöttem, hogy beszámoljak választóimnak az ország vi-tás kérdéseiről. Ezek a hetek, hónapok fordulópontot jelentenek népünk életében, mert most kötik meg a békét, amely évtizedekre megszabja az ország határait és fejlődését. Most kell eldöntenünk, hogy a fejlődés a hatadás útján menjen-e előre, vagy visszafelé menjen. Azt látjuk, hogy a béke, amit kapunk, nem az amit vártunk. Csak egy eredményt tudunk elérni és ez a szlovákiai magyarság kitelepítésének ügye. A belső ügyek közül a szállítás az, ami legjobban érdekli az embereket. A szállítás a dolgozók életszínvonalát akarjuk emelni, nehogy is-

mét a tőkésék gazdagodjanak meg, mint ahogy az inflációból is ők gazdagodtak meg.

— A demokráciának sok ellensége van. Ezek a volt nagybirtokosok, akik nem nyugszanak bele földjük szétesésébe, a nagygazdák és a tőkésék. A demokrácia benyomult a közgazdaságba, de benyomult a bankok és gyárak igazgatóságába. Ma ugyanazok ülnek az igazgatói székekben, akik kiszolgálták Horthyt és Hitlert. Ezeknek nem tetszenek az üzemi bizottságok, a munkáspártok, de nem tetszenek a szakszervezetek sem.

Az egyházzal

Ellenségei a demokráciának a dús gazdag papok is. Ide küldtek nekem egy cédulát, hogy a pártokban miért szidják a pap-ságot. A válaszom erre az, hogy mi az egyházat nem bántottuk és nem is bántjuk. A földosztás során közel egymillió hold papi birtokot osztottunk fel, nem azért, mert papi birtok volt, hanem mert nagybirtok volt. Ahol az eklézsia szegény volt, ott még adtunk is földet, nem hogy elvettük volna. Mi nem sujtjuk az egyházat, de ők nem békélték meg. Az egyház támadja a demokráciát. Mi visszaütünk és megvédjük a demokráciát.

A Kisgazdapárttól

Ma koalíció van. A reakció szeretné azt megbontani. Szerelné kinyomni a munkáspártot a kormányból. A múlt világháború után volt itt egy kisgazdapárt, Nagyatádi Szabó István pártja. Ez is a parasztságot akarta képviselni, de tönkrement, mert nem értették meg egymást a munkássággal. A parasztságnak és a munkásságnak meg kell érteniük egymást, mert ahol együtt menetelnek, a demokrácia megdönthetetlen, ahol nem, ott a nép ellenségei diadal-maskodnak és kizsákmányoló rendszer lép uralomra. Az a párt nem értette meg a munkásságot. Mindenki odament. A politikailag képzetlenebbek vették kezükbe a gyeplőt és eltávolították a parasztságot. Ma ugyanez a helyzet. Érdeklődtem a Kisgazdapárt helyi szervezetének vezetősége iránt és azt tapasztaltam, hogy van itt igazgató, tanító, ügyvéd, stb., de paraszt bizony alig. Visszaszivárogtak a régi elemek. Ezek nem előre lökik a demokráciát, hanem hátráltatják. A tavalyi őszi választásokon a Baloldali Blokk pártjai a szavazatok 42 százalékát kapták. De itt van az ország demokratikus többsége. El kell ismerni, hogy van közöttük is haladó gondolkodású jó demokrata. Mi a reakciós többség ellen lépünk fel, a demokratikus többséggel.

A választójogról

Hogyan folyhatott be a reakció a demokratikus közéletbe? Azért, mert olyan választótörvényt csináltunk, amellyel csak néhány ezer főfasisztát zártunk ki a választásból. Más felszabadított országokban népi létszámú csökkentették a reakció hátrahagyását. A választójogot pedig elvették tőlük, mert nem adják a demokrácia fegyverét olyanok kezébe, akik ellenünk hasz-

nálják fel azt. Horthyék 1921-ben elvették a választójogot a munkásoktól és parasztoktól. Mi most a nép ellenségeitől akarjuk elvenni azt. A demokrácia védelme a legfőbb törvény. A választójogot nem kell kiterjeszteni, mert akkor azok is megkapnák, akiktől tavaly elvettük. A nép ellenségeit el kell távolítani a koalícióból. Az új választásoknál még népiesebb parlament volna, mint most.

Az árak leszállítása

munkásnak, parasztnak, haladó értelmiségnek egyaránt érdeke. Az utolsó hónapban azonban nem hogy javulás állt volna be, de emelkedtek az árak. Ismét a spekuláció dolgozik, de azt le kell törni és le is fogjuk törni. Az iparcikkek árát leszállítjuk és arányosítjuk a munkabérekhez és a mezőgazdasági árakhoz.

A családi potlekről

szóló rendelet talán már holnap megjelenik. Nem lesz nagy, de mindenki láthatja, hogy segítünk. A rosszul fizetett rétegek fizetését is rendezzük. Ervényesítjük a munkásság régi jogait. Az üzemi bizottságok jogait is kiterjeszjük.

Munkanélküliségről

Ennyi munkaalkalom még nem volt soha, mint most. Meggyőződésem, hogy rövidesen nem lesz munkanélküliség. Sőt munkashiány lesz. Több nagyvállalattól a munkásokat elkarolták bocsátani. Mi közbeléptünk és most ott tartunk, hogy még újabb munkásokat vesznek fel. Ezt mindenütt meg lehet csinálni. Egy hely van, ahol főleg mutatkozik és ez az igazgatók és cégvezetők munkaköré. Itt Nagykanizsán a MAORT-nál 400 tisztviselő van. Ezek közül 74-et akarnak a kollektív szerződés alól kiemelni, akik mint igazgatók és cégvezetők szerepelnek a vállalatnál. A leépítést itt kell kezdeni, mert az állam inkább elbir munkanélküli igazgatókat, mint munkásokat.

A parasztság panaszai

Az újgazdák követelik, hogy hajtsák végre a kiosztott földek telekkönyvezését. Általános a panasz mindenütt a malmokra. Meg kell zabolázni a malmokat. A Kisgazdapárt védi a kétszáz uzsorás molnárt a kétmillió paraszttal szemben. Mi a parasztság érdekeit nézzük. Kitarunk eredeti álláspontunk mellett és követeljük a malmok községe-sítését. Panaszodnak arról is, hogy hiány van a szérumokban és oltóanyagokban. Segítünk a vetőmaghiányon is.

A kolhoz

Szólni kell arról az agitációról is, amely azt hieszteli, hogy mi kolhozrendszert akarunk. Ez csak ijesztésre való, hogy az emberek elhárítsák a pártunktól. A kolhoz eszünkbe sem jutott. Azt akarjuk, hogy a föld mindenkinek a sajátja legyen. Ez a vád ugyanolyan, mint hogy mi nem élünk családi életet, vagy hogy a gyermeket eldobjuk magunktól. Az ilyen propaganda hozzátartozik a reakció fegyvertárához. Ezért senki sem üljön fel a hitegetésnek. Mondják el, hogy ennek az ellenkezőjét tölem hallották.

A tisztviselők fizetése

Sok a panasz, hogy kevés a fizetés. Ez a panasz jogos. Ezen is segítünk. Panaszok vannak azonkívül a B-listára. A hibákat pótoljuk. A B-listásokat megfelelő életszínvélőhöz juttatjuk.

— A nép a nyugalma óhajtja a háború után. A reakció a nyugtalanságot szítja, mert az kell neki. Mi a nyugalomért harcolunk mindig. Azt mondják, hogy a kommunista párt harcos párt. Igen. Harcos párt vagyunk. A demokráciáért harcolunk. A nyugalmat és a békét akarjuk.

Béke

A határok nem olyanok lesznek, mint szeretnénk volna. Nem kaptunk vissza semmit, mert mi voltunk az utolsók, akik Hitler mellett harcoltunk. Ha mi is megtettük volna, amit a többi népek, ma másképp állna a helyzetünk. Egy eredményt értünk csak el. Sikerült biztosítani, hogy a szlovákiai magyarokat nem utasítják ki otthonaikból. Az utóbbi hetekben hatalmas terheket akartak minden zaj nélkül ránk rakni. Az angolszászok olyan jóvátételt követelnek tőlünk, ami sokszorosan meghaladja a szovjet jóvátételt.

A hadifoglyok

Sokat foglalkozom a hadifoglyok kérdésével, mert tudom mi a honvágy, hiszen magam is három évig voltam hadifogságban. Egy fél éven belül, igérem, minden hadifogoly itthon lesz. Arra kérem az asszonyokat, neveljék férjeiket és fiaikat úgy, hogy azok ne kívánják a háborút.

— A békével kapcsolatban megkezdődik majd egy sovinszta agitáció. A magyar nép nagy veszélyeket vészelt át és átveszeljük ezt is. A demokrácia megvédésének eszköze a munkásegység. Surlódás nélkül nem megy ez. A két munkáspárt eddig megtette kötelességét és megteszi ezután is. Befáthatatlan jelentősége van a munkásparaszt egységnek is. Mindenki-vel együtt megyünk, aki a demokráciát támogatja. Ez a Kisgazdapárt egészséges elemeire is vonatkozik. Elvünk továbbra is a demokratikus nemzeti erők összefogása és a munkásparaszt egység. Ezt hirdettük pártunk harmadik országos kongresszusán. Akik a kongresszuson részvettek, láthatták, hogy a párt fejlődik. A szónokok soravették a fontos kérdéseket. Sok a nehézség és a baj. De nem kétséges, hogy meglesz az egység. Ez a párt mindenütt ott volt, ahol segíteni kellett a népen és ott is lesz mindig. Támogassa a nép a pártunkat és kövessék hívó szavunkat. Menjenek öntudatosan a harcok lobogó után, amelyet ezelőtt sem, de a változott körülmények között most sem teszünk ki a kezünkben addig, míg fel nem tűzzük a szabad, demokratikus és független Magyarország or-mára.

— Inspekciós gyógyszerár ma:

Fekete Sas gyógyszerár, Fő-ut 6.

Szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetés.

A Zala közigazgatása

Adónaptár

Október hó 15-én:

Házadó fizetés.
Együttes kereseti és jövedelmiadó fizetés.
Társulatiadó fizetés.
Ügynöki és alkuszi jövedelem alapján
együttes kereseti és jövedelmiadó fizetés.
Tantiemadó fizetés.
Illetménytöbbletadó fizetés és bevallás.
Ügynöki és alkuszi jutalek bevallás.
Együttes kereseti és jövedelmiadó bevallás.
Társulatiadó bevallás.
Tantiemadó bevallás.

Október hó 20-án: Forgalmiadó fizetés.

Október hó 21-én: Illetményadó fizetés.

A Nemzeti Bank hetijelentése

E héten tenyegesen kisebb mértékben emelkedett a bankjegyforgalom

A bankjegyforgalom az október 7-i kimutatás szerint szeptember 30-i forgalommal szemben 49,856.240 forinttal 656,435.100 forintra emelkedett. Arany, deviza és valutavásárlás folytán 149,025.500 forint került forgalomba. A leszámított értékek összege 88,386.548.52 forinttal 587,504.768.74 forintra növekedett. Az állami zsiroszámlák egyenlege 31,793.546.09 forinttal 62,437.154.25 forintra emelkedett, az egyéb számlák egyenlege 21,306.748.62 forinttal 32,414.043.55 forintra emelkedett és így végeredményben a zsiroszámlák együttes állománya 53 millió 100.294.71 forinttal 94 millió 851.197.80 forintra emelkedett.

A buzakötvény ellenében kölcsönt folyósítanak a gazdáknak

A pénzügyigazgatóság a közigazgatási hatóságokon keresztül megkezdte a 4 százalékkal kamatozó buzakötvények kiosztását. Mindazok a gazdák, akik a múlt esztendőben jóváteletti célokra, vagy a Vörös Hadsereg ellátásának céljaira terményt, vagy állatokat adtak át, a teljes ellenértéket jelentő buzakötvényt mielőbb kézbe vehetik.

A közellátási miniszter gondoskodni fog arról, hogy a buzakötvények teljes ellenértékét forintban vagy terményben a gazdák a megállapított beváltási határidőn belül megkapják. Ilyenformán az inflációs időkből átadott árúért a buzakötvény bevezetése által teljes ellenértékhez jut a gazda.

Gondoskodás történik aziránt, hogy a gazdák kötvényeiket lombardirozassák, vagyis még a kötvény bevezetése előtt megfelelő forint-kölcsönt kaphassanak rá.

Több mint 3 millió mázsa gabonát szolgáltattak be az elmúlt hónapban

A Terményhivatalban szorzott információk szerint a stabilizáció kezdetével, amikor már a gazdák értékelő pénzt tudtak kapni, olyan nagy mértékben indult meg a beszállítás, hogy egész váratlan sikert ért el. Két hónap alatt az egész tavalyi beszállítási forgalmat sikerült elérni. A kenyérgabonafélékben történt beszállítás, a buza, rozs, árpával együtt ma már túlhaladja a 3 millió q-t. Ezzel az eredménnyel a gazdák beszállítási kötelezettségeiknek jóformán már eleget is tettek.

Emelkednek az értékpapírok

A tőzsdei hossz egyelőre nem mutatja a fáradság jeleit. A részvénypiacon kiengyelt az üzlet, a kötvénypiacon pedig olyan áruárasok voltak, amelyek még a tegnapiakat is felülmúlták. A 27-es kötvény elérte az ezerforintos árfolyamot. Kurzusok: Kereskedelmi Bank 52—54.5, Nemzeti Bank 130—134, Baurit 114—118, Szén 110—115, Salgó 6.75—7.25, Trust 13.5—14.5, Ganz 5—5 és egynegyed, Rima 28—29.50, Cukor 120—133, Izzó 100—105, Goldberger 75 (pénz), Gumi 39—41, 27-es fővárosi kötvény 975—1000, 14-es fővárosi kötvény 775—820, népszövetségi fontkötvény 340—370, népszövetségi dollárkötvény 850. Az áremelkedésben vezet a Magyar Nemzeti Bank, amely a mélyponthoz képest az árfolyamát majdnem megkétszerezte.

Sportrovat

Hatalmas iramu küzdelem a Vasut-pályán

NVTE—PVSK 1:1 (1:0)

NB II. bajnoki. 2200 néző. Vezető Domján (Kaposvár).

A mérkőzés előtt mindkét csapat edzője panaszkodik, hogy tartalékosan kell felállniok. Az NVTE-ben a sérült Gazdag helyett Perendi játszik. A két csapat összeállítása ez volt:

PVSK: Pozsgai — Tamási, Radnai — Meggyes, Horváth, Stáffer — Zombori, Lang, Bucszánszky, Molnár Vezér.

NVTE: Zalán — Perendi, Munkácsi — Kófalvi, Németh I., Both — Szabó II., Placskó, Molnár, Tura, Horváth.

»Tapogatózással indul a játék. A 4. percben azonban már vezet az NVTE: Tura labdájával Molnár kitör, de hosszú szöktetését Pozsgai eléri. A ráfutó Molnár és Szabó II. azonban zavarja, így elvési a labdát, amit Szabó II. az üres kapuba gurít. 1:0 az NVTE javára. A 9. percben szöglöt a Vasut ellen, de a védelem tisztáz. Az NVTE van állandóan támadásban, de a csatárok lövéseit nem kíséri szerencse. A 15. percben szabadrugás a PVSK ellen. Tura rugja Szabó II.-nek, az rálövi, de a kapufa ment. Placskó elé esik, az megégszer lö, szintén kapufának. A 23. percben Vezér megugrik, átmeneli a labdát Perendin, de lövése kapu mellé száll. Most a PVSK támad többet, de az NVTE védelem biztos lábbal ment.

A II. félidő első percében gölt el a PVSK. A kezdés után hátra-

adott labdát Horváth hosszu előro vagja, Németh I. mellé rug, a vilámgyors Vezér otterem és a kifutó Zalán mellett a hálóba gurítja a labdát. 1:1. A 4. percben Vezér megugrik Perendi mellett s nagy kapufát lö. A 10. percben Placskó hagy ki nagy helyzetet. Hatalmas küzdelem folyik a pályán, a játék egyre keményebb lesz. A 22. percben Radnai letérik Szabó II.-t. A közönség háborog. A 29. percben Horváth hagy ki nagy helyzetet. A 35. percben szöglöt a PVSK ellen, de a védelem tisztáz. Az utolsó percek izgalmá a nézőkre is átragad s forró légkörben támad az NVTE. A PVSK kapuja előtt ér véget a játék.

Szép és élvezetes küzdelmet hozott a két jó csapat találkozása. A PVSK örülhet az egy pontnak. Zalán jól védett, Perendi is megállta helyét. Munkácsi a szokott játékát nyújtotta. A halvesorban Both, Németh, Kófalvi, a csatársorban pedig Horváth, Tura, Placskó, Szabó II. és Molnár a sorrend. Molnárt nagyon őrizték. A PVSK-ban találjuk a mezőny legjobbját Horváth személyében. Utána Meggyes, Zombori, Molnár, Pozsgai és Vezér dicsérhető.

Domján egy-két hibától eltekintve jól vezette a mérkőzést.

NVTE II.—Sáska Barátság 1:0 (1:0). Vezető Munkácsi. II. o. bajnoki. Góllövő Németh II.

A jobb MAORT fölényesen győzött

MAORT—NTE 6:0 (2:0)

Vasárnap délután a MAORT sporttelepen bajnoki mérkőzés keretében mérte össze tudását a kerületi I. osztályban szereplő MAORT és NTE. Bórus időben, mintegy 1500 néző előtt, Ratics sipjelére így állt fel a két csapat:

MAORT: Kovács — Mihalecz, Millei — Papp, Héjja, Takács — Nardai, Kránitz, Téli, Lyka, Kaporlaki.

NTE: Félix — Horváth, Király II. — Király I., Vilcsék, Heller — Maderka, Lukvár, Férhezli, Salamon, Székely.

A játék első perceiben a MAORT támad többet, ezekben a támadásokban azonban nincs elég átütőerő. A 9. percben Téli kitör, de az NTE védők a büntetőn belül felvágják. A megítélt tizenegyest Papp a bal-

sarokba helyezi. 1:0. Az NTE is támadásba lendül, de csatárait nem engedik lövéshez jutni a kemény MAORT-védők. A 26. percben Téli labdája a kapuban köt ki. 2:0. Az NTE védelmének a MAORT-csatárokka való harca tölti ki a félidő hátralévő részét.

Szünet után kidomborodik a MAORT nagyobb tudása s ez gólokban is kifejezésre jut. Nardai, Téli, Kránitz és Lyka lövi a MAORT további góljait. A jobb erőkből álló MAORT-ot nem készítette teljes erőbedobásra a széteső, gyenge NTE. Jó Mihalecz, Héjja, Takács, Nardai, Téli és a balszárny. Lyka edző jó játéka volt a mérkőzés nagy eseménye. Az NTE-ből Király II., Maderka és Lukvár tetszett.

MOZI

Stan és Pan: Fra Diavolo

Fra Diavolo romantikus híru rablóvezér. A férfiak rotnegnek tőle, az asszonyok imádják. San Marco márkí álnév alatt legujabb áldozatát, Lady Pamelát akarja kifosztani. Ugyanakkor Stanlio és Ollio, akiktől a haramiák elrabolták kis vagyonkájukat, elhatározzák, hogy ők is banditák lesznek. Ollio azt híreszteli magáról, hogy ő Fra Diavolo. Szerencsétlenségére éppen a híres lovaggal akad össze, aki Olliot halálra ítéli. Az utolsó pillanatban újabb rablóuttra kell mennie, ahová magával viszi a két cimborát is. Az öreg Mattao fogadójaiba kerülnek. A fogadós leánya, Zerlina a szegény Lorenzot szereti. Lorenzo szemmel kíséri az ál San Marco márkí. A két cimborra pedig kikutatja Fra Diavolo kiletét. Lorenzo letartóztatja mindhármat. Zerlina és Lorenzo házasságának nincs akadály, mert megkapja a fiú a Fra Diavolo fejére kitűzött jutalmat. A stríót halálra ítélik. A kivégzés előtt Stanlio utolsó kívánságaként egy vörös zsebkendővel kifújja az orrát. A zsebkendővel megvadit egy közelben legelőző bikát. A bika a tömegbe ront. A zürzavarban Fra Diavolo megszökik, a két cimborra pedig a

bika hátán menekül el.

Stanlio és Ollio szerepét Stan és Pan alakítja. Kisérőműsorban a Kasviadal című rajzos filmet és egy orosz filmhíradót mutatnak be.

HIREK

— A városi erdők ügye a közgyűlés előtt

A városi erdők titkárnak feltárási ügye mind nagyobb hullámokat ver. A Zala vasárnapi számban dr. Papp Andor főispán és dr. Dávid János alispán nyilatkoztak ebben az ügyben és félreérthetetlenül leszögezték azt az álláspontot, hogy a nagykiszéri erdőügy a legaprólékosabban kivizsgálják. Varga József polgármester hasonló nyilatkozatot tett. A mai közgyűlési közgyűlésen tárgysorozat előt felszólalásra kért és kapott engedélyt Benze Jenő szörkésztől, aki a városi erdők körül történt rasszélesek ügyében két határozati javaslatot terjeszt elő.

— Nagy műsoros est a népkönyvtárájára

E hó 26-án a Városi Színházban a népkönyvtára javára nagy műsoros estet rendeznek. Az est érdekessége lesz, hogy azon a város minden tehetsége szerepel majd. A program már össze van ugyan állítva, de miután nagy meglepetések tartalmaz, egyelőre nem publikálják. Annyi bizonyos, hogy a programon városunk szimfonikus zenekara két műsorszámmal is szerepel. Mint közlik velünk, a MAORT 1000 forintot juttatott el Varga József polgármester feleségéhez a népkönyvtára céljaira.

— Mezőgazdasági gépkelölő tanfolyamok részvételi díjának leszállítása

A földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági gépkelölő tanfolyamok részvételi díját egyöntetűen az egész ország területére vonatkozóan személyenként harminc forintban állapította meg a korábban megállapított és megállapított részvételi díjakkal szemben. A tanfolyamok résztvevni szándékozók tehát harminc forint lefizetése mellett vehetnek részt a négyhetes tanfolyamokon s más költség a részvételben nem terheli, csak előmozdításukhoz a szállásukról kell önmaguknak gondoskodniok.

— Halalos szurkálás Gelseujmajorban

Folyó hó 9-én Lutár József gelseujmajori lakos összeszólalkozott Csanesár Józseffel, aki a vita hevében bicskát rántott és összeszúrta vele Lutárt. Lutár Józsefet beszállították a nagykiszérii kórházba, ahol ma hajnalban sérüléseiből meghalt. Csanesár ellen megindult a eljárás szándékos emberölés vádjá miatt.

— Ertesitem

a t. fogyasztóközönséget, hogy esőrendű bükk-, gyertyán tűzifa kapható métermázsanként 13 forintért. Megrendelhető Fő-ut 8. szám alatti irodámban délután 3 órától. Helyi László fakereskedőnél.

Kedden délután 1/2 6 órakor VITA-PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

KERESKEDŐK legelőbb beárkálási helye TARNÓCZKY rövidáru nagyterem, Szabadság-tér 18. 132

Eladó egy olajos tengelyű „Esterházy” könnyű hajókocsi. Felvilágosítás kapható: Eötvös-tér 28. 132

Jókarban lévő sötét hálószoba eladó. Cim a kiadóban. 132

Elsőrangú zongoratanítást vállal. Csányi László utca 8. 132

Rövid „Bösendorfi” zongora, butorok eladók. Cim a kiadóban. 132

ZALA demokratikus politikai napló Szerkesztő: Benze Jenő főszervező Szervezőbizottság és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 5. Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa Szerkesztésért és kiadásért felel Benze Jenő Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdaért felel: Zalay Károly.

Vitanap a Szociáldemokrata Pártban

Hát ez a demokrácia?

Mint már jelentettük a fenti címmel tartja meg első nagyszabású vitanapját 15-en fél hat órai kezdettel a Szociáldemokrata Párt. A nagy érdeklődésre legjobban az mutat rá, hogy eddig is többen jelentkeztek felszólalásra a Párt titkárságán. vitavezetők: Dombai János nemzetgyűlési képviselő, Stadinger István megyei és Szabó Berény járási titkárok.

A hozzászólók között pártonkívüliek is szerepelnek ez különös érdekességet kölcsönöz a vitanap jelentőségének. Ez a pártnap lesz hivatott egészen tisztázni azokat a kérdéseket, amelyek minduntalan foglalkoztatják a közvéleményt és amit a tájékozatlanok szeretnek a demokrácia rovására írni. A vitavezetők személye biztosítja azt, hogy a kérdésben elfogulatlan, a valóság-nak mindenben megfelelő választ fognak kapni.

Használt butorok, csillár, óra, kályha, egyéb olcsón eladó. — Felvilágosítást ad Mezei, Király-utca 45. 1328

ZALÁ

A pénzügyminiszter rendelete szerint a tényleges szolgálatban lévő közszolgálati alkalmazottak illetményeit novemberben két egyenlő részletben kell kifizetni. A nyugdíjasok, özvegyek és árvák novemberi ellátási díjait egy összegben fizetendőnek ki.

Bencze Jenő:

Politikai magasiskola

Mint lapunk más helyén közöljük, Nagykanizsa város képviselőtestülete elhalasztotta költségvetési tárgyalását. Ez a hír nem lenne meglepő, ha a közgyűlés elhalasztását nem az a tény indokolta volna, hogy a baloldali pártok egyhangulag azt kívánták, tegyenek még egy kísérletet, hogy a város parlamentjéből kivonult kisgazdapárti képviselők oda visszatérjenek és részt vegyenek a város sorsdöntő kérdéseinek intézésében.

Dombai János nemzetgyűlési képviselő felszólalása és az azt követő egyhangú szavazás megmutatta, hogy a két munkáspárt és a Parasztpárt, valamint a szakszervezetek nemcsak az országos politikában, de a város politikájában is azzal a bölcseséggel rendelkeznek, amelyre feltétlenül szükség van, ha a lerombolt országot fizikailag és lelkiileg újra akarjuk építeni. Az a gesztus, amit ezek a pártok a tegnapi közgyűlésen a Kisgazdapárt felé tettek, oly magasrendű politikai megnyilatkozás, amely például szolgálhat minden pártnak, de minden egyénnek is.

Tudomásul kell venni, hogy csak a pártok együttműködésével, a tiszta demokrácia jegyében lehet ezt az országot, így városunkat is átvezetni azokon a súlyos nehézségeken, amelyek a békekötés után természetszerűleg előállnak.

Csak harcban megedzett, a politikai magasiskolát kijárt politikai pártok tudnak így megnyilatkozni, mert birtokában vannak mindazoknak a tapasztalatoknak, melyek szükségessé teszik, hogy súlyos politikai válságokat az igazság és a szeretet jegyében megoldjanak. A tegnapi egyhangú szavazás oly fényes bizonyítást adott az önmérsékletnek, politikai előrelátásnak és okosságának, melylyel csak nagyon ritkán találkozhatunk. Nem a gyengeség, de ennek éppen az ellenkezője, a roppant erő adta meg azt az elhatározást, amellyel a Kisgazdapárt kivonult képviselőit a város ügyeinek intézésében újra munkába hívják.

Most a Kisgazdapárton mulik, hogy a feléjük nyújtott kezét elfogadják-e és hajlandónak mutatkoznak-e a város harmincezer lakosának jólétéért munkálkodni. Kizárólag rajtuk mulik, hogy a város pénzügyei az ő közreműködésükkel vagy anélkül kerülnek-e egyensúlyba és a tervezett építőmunkák létrehozásában aktív szerepet vállalnak-e!

A munkáspártok 30 mandátumot ajánlottak fel a Kisgazdapártnak, amely több mint kétszerezese bármelyik munkáspárt képviselői számának, de több mint háromszorosa a Paraszt-

párt képviselői számának. Ma éppugy, mint a felszabadulást követő hetekben, munkára hívják a Kisgazdapártot abban a reményben, hogy egyesített erővel urrá tudnak lenni mindazon a nehézségeken, amelyek kétségkívül megmutatkoznak a városi politika minden terén.

Benyújtották az 1946-47-es költségvetést, amelynek könyvterjedelmű számszlopjaiból világosan megmutatkozik az az elszegényedés és lerongyolódottság, amit ez a város a háboru után elszenvedett és még hosszú ideig elszenvedni kénytelen. A munkáspártok úgy lát-

ják, hogy a közös felelősség és közös munka szolgálhatja csak a város lakóinak érdekeit, éppen ezért szökötték fel a Kisgazdapártot elhagyott helyeikre való visszatérésra.

Az országos politikát vezető kisgazdapárti miniszterelnök tokaji beszéde álljon itt, mint utmutató jelzőtábla:

— Az időről-időre felvetődő nézeteltéréseknek mindig komolyabbak és súlyosabbak a következményei s ezért kötelességünk a nézeteltérések és válságok gyökeres kiküszöbölésére gondolni és megteremteni azt a tartós politikai békét, amely hosszú időre biztosítja a magyar társadalom nyugalalmát és a kormányzás zavartalanosságát. Ehhez nem elég egyoldalú áldozat vagy látszóla-

gos áldozat, ennek érdekében az összes politikai tényezőknél megfontolás tárgyává kell tenni egész eddig folytatott politikájukat és ki kell küszöbölni az egymás nyugtalanítására szolgáló törekvéseket. Se ellenforradalomra, se forradalomra ne számítsunk senki. Mindkettő csak szenvedést okozhatna a magyar népnek, visszavethetne bennünket a fejlődés útján s egyiknek se lenne jövője. A magyar nép minden erőszakos megoldástól elfordul s a fejlődés igazi alapjait csak a békességben és nyugalomban végzett munkát ismeri el. A nyugodt, békés és egyakaratu politika folytatásához ma megvan a közös alap, ami a múltban mindig hiányzott: a demokrácia.

Bevin: A konferencia jól végezte munkáját

New-Yorkban november 20-án kezdődnek az előkészítő tanácskozások a német békeszerződés javaslatairól, amelyek érdemi tárgyalására januárban kerül a sor Londonban. New-Yorkban a külügyminiszterek az olasz, bolgár, magyar, román és finn békeszerződések végleges megszövegezésével november 4 és 5-én foglalkoznak. Bidevált külügyminiszter csak november 10-én a francia választások megtartása után utazik New Yorkba. Párizsban tegnap megszavazták a finn békeszerződés tervezetét és ezzel a párizsi konferencia befejezte munkáját.

Bevin azt a kijelentést tette, hogy a konferencia jól végezte munkáját és reméli, hogy New-Yorkban befejezik azt a munkát, amit Párizsban kezdtek és a new-yorki végleges tanácskozások eredménye a béke és a gazdasági talpraállás lesz a nemzetek között.

A párizsi békeértekezlet ma délután még formális ülést tart, szután a delegátusok többsége utnak indul New Yorkba az egyesült nemzetek teljes üléseire.

A négy nagyhatalom egységes nyilatkozatot írt alá a négy németországi övezetben a volt nációkkal szemben követendő eljárások tekintetében. A nemzetközi törvényszék a következő kategóriákat állította fel:

1. Megvizsgálják a súlyosan vétkezett szereplők ügyét, beleértve a háborus bűnösöket, továbbá a bünszövetkezetté nyilvánított szervezetek tagjainak ténykedését. Ezeket halállal vagy életfogytiglani fegyházzal és vagyonelkobzással büntethetik.
2. Akik hozzájárultak a náció hatalmának terjesztéséhez és erősítéséhez, tábornokokat, tengernagyokat, repülőiszteket 10 évi kényszermunkával, vagyonelkobzással büntethetik.
3. A kisebb bűnösöket, párhiveket, akik a hatalom terjesztéséhez hozzájárultak, egyszeri összegben jóvátétel fizetésére kötelezhetik.

Ma délután három óraker ér véget a párizsi békeértekezlet

Párizs, október 15

A négy külügyminiszter hátfői ülésén Molotov és Bidault azt hangsúlyozták, hogy technikai okokból inkább Európában, mint New Yorkban kellene Németország ügyéről tárgyalni. Byrnes ehhez hozzájárult, de hangsúlyozta, hogy ezt megelőzően New Yorkban előkészítő tanácskozásokat kellene folytatni. Ezt el is határozták a német kérdéssel folytatandó megbeszélés ügyével kapcsolatban.

Bevin kijelentette, hogyha a volt öt ellenséges állammal kötendő békeszerződés ügyében holtpontra jutnának, ettől függetlenül is tanácskozni fognak a német kérdéssel. A békekonferencia zárulását ma délután 3 óraker tartják meg.

Molotov beszéde a békeértekezlet utolsó ülésén

Párizs, október 15

Molotov a párizsi békeértekezlet befejező finn vita után a következőket mondta: A párizsi értekezlet az első lépés volt a népek barátságos együttműködése és a béke végleges megteremtéséhez. Bírálattal illette az értekezlet néhány szakaszát, különösen azokban a kérdésekben, melyekben a négy nagyhatalom előzőleg nem tudott meggyezni. Az értekezleten, mondta, kezdettől végig bizonyos csoportok megkísérelték, hogy akarataikat rákényszerítsék más csoportokra.

Az értekezleten a hisállamoknak sokkal aktívabban kellett volna résztvenni.

Molotov leghevesebben a plenáris ülések szavazási rendszerét bírálta, melyről megállapította, hogy a négy nagyhatalom külügyminisztereinek tanácsa azt nem fogadja el.

Moszkva az angol-szovjet viszonyról

Moszkva, október 15

A moszkvai rádió hírmagyarázója a nemzetközi helyzetről szóló szemleletében kiemelte, hogy gazdasági és politikai adottságok egyaránt indokolják az angol-szovjet barátság kimélyítését. Sztalin legutóbbi nyilatkozatában hangsúlyozta, milyen nagy jelentőséget tulajdonít e két legnagyobb európai hatalom jóviszonyának. A szovjet politikusok szerint a most megvalósítás alatt álló öt éves terv páratlan alkalmat nyújt e két ország gazdasági együttműködésére, amely a politikai megértés legjobb alapja. A szovjet hírmagyarázó sajnálattal állapította meg, hogy a brit külpolitika bizonyos megnyilvánulásai egyelőre zavarólag hatnak a két nagyhatalom jóviszonyára.

Görögországban újabb angol csapatokat tettek partra

Belgrád, október 15

Görögországban az angol csapatok száma egyre növekszik. Port Saidból újabban 1300 brit tiszt és katonai érkezett. Két héttel ezelőtt 1200 brit katonát és tiszteket szállítottak Görögországba. A brit kül-

ügyi államtitkár a görög brit fegyverkezésekről hangoztatta, hogy a brit kormány 1945-ben ígéretet tett Görögországnak 11 millió font értékű fegyver, valamint más katonai és rendőri felszerelés szállítására. Görögország most javaslatot tett Angliának, hogy a fegyverszállítványokat növeljék. Ezt a javaslatot Londonban most tárgyalják.

A japán imperializmus már 1942-ben Oroszország megtámadására készült

Moszkva, október 15

A japán háborús bűnösök felelősségrevonása keretében Ivanov ezredes, szovjet főügyész helyettes okmányokat terjesztett be a vádhoz, amelyben igazolja, hogy a japánok hogyan készítettek elő a támadást a Szovjetunió ellen. 1931 óta a Szovjetunió ellen háborús felvonulási területeket készítettek Mandzsuriában és Koreán keresztül és gyors ütemben építették a Szovjetunió felé vezető hadászati utakat. Az egyik japán tábornok vallomása szerint 1942-ben elkészítették egy tervet, amely szerint a Szovjetunió elleni támadás Mandzsurián keresztül történt volna és erre megtették már 1942-ben a szükséges előkészületeket.

Kivégezték a bergembelseni hóhérokat

Frankfurti jelentés szerint a brit megszállási övezetben kivégezték 12 német háborús bűnöst, köztük a bergembelseni gyűjtőtábor személyzetének több tagját.

Intézkedések a náci főbűnösök kivégzésére

Nürnberg, október 15

A náci főbűnösök kivégzésénél összesen nyolc újságíró lehet jelen. Attól a pillanattól kezdve, hogy ezek belépnek a nürnbergi fegyház épületébe, a legutolsó kivégzés befejeztéig nem érintkezhetnek a külvilággal. Ezek a sajtótudósítók lesznek a kivégzések egyetlen nem-hivatalos tanúi. Fényképész egyetlenegy lesz jelen a kivégzésnél, az amerikai hadsereg fényképésze. A kivégzésekre három órát irányoztak elő és mindegyik kivégzett legalább negyedórát függhet a bitófa. Kesselring tábornokot, akit erős kísérettel Angliából Németországba szállítottak, több más magasrangú német katonai és politikai személyiséggel együtt, rövidesen Olaszországba viszik, hogy ott vonják őket felelőségre.

Amerikán kívül nincs egyetlen atombomba sem

Washington, október 15

A Fehér Ház szóvivője a sajtótudósítók előtt kijelentette, hogy egyáltalában nem felel meg a valóságnak, hogy atombomba az Egyesült Államok területén kívül bárhol lenne akár gyújtóbombákkal, akár anélkül. Az Egyesült Államok nem küldtek atombombát sem Nagybritanniának, sem az amerikai hadsereg által megszállott területekre.

Új repülőgép-rekord

A Párizs és Newyork között közlekedő amerikai repülőgép egyik gépe 7 óra és egy perc alatt repülte át az Atlanti Óceánt. Ezzel megdöntötte a nemrég elért 7 óra 6 perces rekordot.

A berlini zsidóság 95 százalékát irtották ki a nácik

A berlini zsidó hitközség által most közzétett statisztika szerint 7350 zsidó él jelenleg Berlinben. A háború előtt 136.000 volt a Berlinben élő zsidók száma. A háború előtti 50 zsinagógából csak négy maradt fenn. A zsidó ingatlan vagyion értéke négyen 15 millió márka volt, most semmi.

Hírek a világ fővárosaiból

Szombaton kezdődnek Sárospatakon az ottani Fáy András Társaság rendezésében a kultuszminisztérium bevonásával a kulturnapok.

Churchill volt angol miniszterelnök a világháború történetének megírásával foglalkozik. Hír szerint az első kötet a jövő hónapra már elkészül.

A New-York Times belgrádi jelentése szerint Tito tábornok kijelentette, hogy az Egyesült Nemzetek közbeavatkozását kéri a görög-macedonai helyzet kivizsgálására.

Éjszakai talajmenti fagyokat mértek

A Meteorológiai Intézetből kapott előzetes értesítés szerint várható időjárás kedd estig: mérsékelt észak-északnyugati szél, felhős idő, többfelé kisebb eső, a hőmérséklet alig változik.

A Meteorológiai Intézetbe érkezett jelentések szerint szombatról vasárnapra virradó éjszaka egy-két helyen mínusz 1, mínusz 2 fokal talajmenti fagyok voltak.

Kedden délután 1/6 órakor

VITA-PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében
Vendégeket szívesen látnak.

Egyhangu határozattal felszólította a város képviselőtestülete a Kisgazdapártot, vegyen részt a költségvetés tárgyalásában

Bizonytalan időre elhalasztották a költségvetés tárgyalását

Mint lapunk közölte, Varga József polgármester tegnap délutánra hívta össze a városi képviselőtestületet rendes közgyűlésre, amelynek első tárgysorozati pontja a városi költségvetés letárgyalása volt. Ezenkívül még 40 más programpontra is szerepelt a tárgysorozat között. A közgyűlést Varga József polgármester délután negyed 5 órakor nyitotta meg, majd Dombai János napirend előtti felszólalásra kért és kapott engedélyt.

Dombai János nemzetgyűlési képviselő, a Szociáldemokrata Párt helyi szervezetének elnöke a következő nagyjelentőségű beszédét mondotta:

— Amikor 1945 április elsején a Vörös Hadsereg Nagykanizsát felszabadította a német elnyomás alól, a munkáspártok nyomában halpra ugrottak és megkezdték működésüket. Már másnap hozzáálltunk a romok eltakarításához. Megalakult a Nemzeti Bizottság, amely a két munkáspárttal karöltve biztosította a város közbiztonságát és rendjét. Rövid napok után megalakult a Parasztpárt is.

Miután a debreceni kormány koalícióban állt a Kisgazdapárttal is, amely párt 1941-es megegyezésünk alapján szövetségesünk volt, majd később az illegáltságban is testverier szeretettel működünk együtt a fasiszmus leküzdésében, úgy határozunk, hogy felszólítjuk a Kisgazdapárttal szimpatizáló nagykanizsai polgárokat, hogy a koalíció szellemének betartásával alakítsák meg Nagykanizsán is a Kisgazdapárt szervezetét.

Természetesen ebben az időben a Kisgazdapártnak alig volt még tagja, olyannyira, hogy a Nemzeti Bizottságba, ahol a többi pártokkal egyenlő arányszámot biztosítottunk neki, csak nagy nehézségekkel tudtak tagokat delegálni. Amikor a városi képviselőtestület megalakult, a Kisgazdapártnak az akkori számarányának megfelelő mandátumot biztosítottunk.

— Meg kell mondanom, hogy a Kisgazdapárt nagykanizsai vezetősége a számaránnyal meg volt elégedve. Az országos nemzetgyűlési választások lezajlása után azzal a kéréssel álltak elő, hogy a megyében elért arányszámunknál fogva biztosítsunk a részükre mandátumokat. Mi hivatkoztunk az idevágó miniszteri rendelethez, amely kimondta, hogy a megállapított arányszám mindaddig érvényben marad, amíg a községi választásokat meg nem tartják. Világos tehát, hogy az országos választások semmiképpen sem befolyásolhatták a városi képviselőtestület arányszámának megállapítását. Mi azonban a pártközi béke megvalósításáért, valamint mert igazságérzetünk azt diktálta, úgy határozunk, hogy a Kisgazdapártnak 30 mandátumot ajánlott fel ugyanakkor, amikor a Szociáldemokrata Pártnak 12, a Kommunista Pártnak 12, a szakszervezeteknek 11, míg a Nemzeti Parasztpártnak 8 mandátumot juttatott volna. A Kisgazdapárt ezen ajánlatunkat

visszautasította és a polgármester-helyettesítési városi közgyűlésen dr. Fülöp György indítványára kivonult a közgyűlési teremből, ahová azóta sem tért vissza.

— Egy város életére sorsdöntő jelentőségű a költségvetésnek letárgyalása. Nagy körültekintést és felelősséget igényel mindenki részéről, mert 30.000 ember zsebéről, jólétéről és sorsáról van szó.

Eppen ezért határozati javaslatot terjeszték elő, amelyben arra kérem a közgyűlést, hogy ülését a meghatározott tárgysorozattal bizonytalan időre halassa el, hogy még egy utolsó ajánlatot tehesünk a Kisgazdapártnak, hogy az általunk felajánlott arányszámmal vegyen részt a költségvetési tárgyalás vitájában.

Éles hangok az angol alsóházban Franco ellen

A spanyol nép a degenerált fasiszták igájában szenved

A brit alsóházban több képviselő felhívta a figyelmet a spanyolországi helyzetre. Noel Baker, aki nemrégiben Spanyolországban járt, kijelentette, hogy a spanyol nép a zsarnok és degenerált fasiszta kormány jármában tengődik. Mac Nil válaszában utalt arra, hogy a brit kormány már többször közölte, hogy a Franco-rezsim vissza-

szító az angol demokrácia szemében és tekintettel, hogy már nemzetközi lépéseket tettek, egyáltalán nem sikerült eddig őket félreállítani. Francónak mindenestre távoznia kell, de Anglia azt akarja, hogy polgárháború nélkül távozzanak és a spanyol nép maga távolítsa el Francót.

A közvetítő kereskedelem kikapcsolásával szeresheti be Nagykanizsán mindenki tüzifaszükségletét

A közelmúlt napokban megtartott vármegyei törvényhatósági közgyűlésén felszólalás történt a közellátási tüzifa árának túl magas megállapítása tárgyában.

Dr. Papp Andor, a vármegye főispánja, mint közellátási kormánybiztos, a felszólalásra válaszként kifejtette, hogy a közellátási kormánybiztoság által megállapított métermázsánkénti 15 forintos ár jóval alacsonyabb a minisztérium által kormányrendeletileg megállapított országos árnál. A szóbanlévő miniszteri rendelet ugyanis a kereskedő által közvetlenül fogyasztók részére kiszolgáltató tüzifa árát métermázsánként 18 forintban, míg a nagykereskedő által viszonteladónak eladott fa árát 16 forint 50 fillérben állapítja meg.

Ez a kereskedői 15 forintos ár még jobban kidomborodik, ha figyelembe vesszük, hogy a kormánybiztoság ezen ár mellett a tüzifát a vevő lakhelyéhez legközelebb eső érkező vasúti állomáson vagonban bocsátja a vevő rendelkezésére, míg Zalaegerszeg, Nagykanizsa és Keszthely városokban, a város területén létesített közellátási fatelepokról úgy, hogy ezt a fat szállítási költségek már nem terhelik.

Ezen kedvezményes ár megállapításánál nagy szerep jutott a zalaegerszegi M. Állami Erdőgazdálkodás vezetésének, nevezetesen Kiss Lajos erdőgazdát és Takács Jenő erdőfőnökök előzetes és megértő magatartásának, amit a faellátás biztosítása érdekében folytatott tárgyalások alkalmával tanúsított, valamint azon körülmények, hogy a tüzifát a közellátási kormánybiztoság kereskedők kikapcsolásával közvetlenül bocsátja a fogyasztók rendelkezésére.

Mind Ezeketől eltekintve a vármegye főispánja megígérte, mindent elkö-

vet annak érdekében, hogy a minisztérium által megállapított tüzifának leszállítassanak, aminek természetes következménye volna a közellátási fa árának csökkentése is.

Ennek előléso érdekében budapesti tartózkodása alatt az illetékes minisztériumokkal a szükséges tárgyalásokat megindította, de azok sajnos eredményre nem vezettek, mivel a minisztériumban kijelentették, hogy ezeket az árakat már egy árleszállítással állapították meg a újabb leszállítást az Állami Erdőgazdasági Üzemek üzemi fenntartási költségei nem tesznek lehetővé.

Itt említtük meg, hogy saját érdekében mindenki a tüzifaszükségletét lehetőleg már most biztosítsa, mert később beálló rossz időjárás a tüzifa leszállítását meghiúsíthat, másrészt pedig olcsóbb tüzifára számítani ugysem lehet.

Szent Gellért 900 éves évfordulóját ünnepelték Budapesten

Budapesten vasárnap tartották meg a Szent Gellért ünnepséget az első magyar vértanú halálának 900 éves évfordulója alkalmából. Szombaton ünnepélyesen megkoszorúzták a Szent Gellért szobrot, mely alkalomból Kovács József polgármester mondott beszédet. Vasárnap Mindszenty József hercegprímás csendes tábori misét mondott, majd szent beszédet az egybeseregített katolikus ifjúsághoz.

Szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt.
Mindenkinek érdeklődött pártállásra való felhívást nélkül szeretettel vár a Pártvezetés.

Mindszenty hercegprímás nem jön Nagykanizsára

A Zala hírt adott arról annakidején, hogy Mindszenty József hercegprímás október 20-án Nagykanizsára érkezik. Most azonban úgy értesülünk, hogy a hercegprímás vasárnap Pécsre megy, így látogatását későbbi időpontra halasztotta el.

Az Árpád-házi Szent Margit tiszteletére rendezendő ünnepségeket azonban a hercegprímás távollmaradása ellenére is megtartják. Mint ismeretes Szent Margit ereklyéit országjárásra viszik. Ezen az utján legelőször Nagykanizsára látogat el. Az ereklye szombaton délután érkezik Nagykanizsára. A városba díszes körmenet keretében kísérik be. Vasárnap délelőtt ünnepélyes szentmise lesz a Deák Ferenc-téren, majd délután kétizben tartanak litániát az ereklyék tiszteletére.

Az ünnepségekre Nagykanizsára érkezik dr. Bánáss László veszprémi megyeházmegye apostoli kormányzója és P. Burka Kelemen ferencrendi tartományfőnök. A Szent Margit ünnepségek pontos sorrendjéről a Zala egy későbbi számában számolunk be.

Levél a szerkesztőhöz

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Az hiszem, sokak nevében teszem, amikor egy, a városunk közrendjét sulyosan sértő dologgal kapcsolatban hallatom szavamat. A város szívében, a legforgalmasabb részeken közlekedésben áll a hercegi ház. Az Ady Endre-utra néző ajtó nélküli nagykapu előtt náthás orral csak vakon lehetne elmenni, hogy ne üté meg az ember orrát rothadó anyagok orrfacsaró bűze. Onkántlenül is be kell nézni az udvarra, vajjon mi okozza ezt a szörnyű bűzt. Most már érthető: az egész udvar — enyhe szóval kifejezve — egy nagy szemétdomb. Talán már az ottlakók sem tudják, hogy mióta rothad az udvaron szortosztó a konyhahulladéktól kezdve az állati trágyáig minden.

Felmerül a jogos kérdés: Vajjon kiknek lenne kötelessége az udvar karbantartása? Ha a kényes természetű kérdés eldöntése — ami valószínű — zavarba hozna egyeseket, akkor sokak nevében kérom az illetékes hatóságokat: siessenek ebben az ügyben az érdekeltek segítségére.

Tisztelettel:
Abiirás.

A lenti levélre felhívjuk a városi tisztiorvos figyelmét. Biztosak vagyunk abban, hogy azonnal intézkedni fog, hogy a háztulajdonos terhére ezt a szeméthegyet azonnal elbontják. Nem tűrhető, hogy a város közlő közepén fertőző betegségek melegálya legyen felhalmozva akkor, amikor olyan jelentések érkeznek mindenánnét, hogy kiütéses tifusztól kezdve minden más epidémia is rohamosan terjed az országban. A ház tulajdonosának vagy gondnokának tudomására kell hozni, hogy ez távolról sem az ő magánügye, így a köz érdekében kötelezhető, hogy a loggyorsabban kitakarítsa háza udvarát.

Eddig 302 háborús bűnöst végeztek ki a szövetségesek

Az Egyesült Nemzetek háborús bűnök kivizsgálásával foglalkozó bizottsága összefoglaló jelentést adott ki a háborús bűnügyek eddigi mérlegéről. A jelentés közli, hogy Amerika, Nagybritannia és Franciaország eddig 1018 bűnös ügyében indított eljárást. Ezek közül 392-öt ítélték halálra és végeztek ki.

Rákosi Máttyás Zalaegerszegen

Rákosi Máttyás miniszterelnökhelyettes Nagykanizsáról délután fél 6 órakor érkezett meg Zalaegerszegen, ahol a Kommunista Párt megyei székháza előtt nagy tömeg várta. Az autóból kilépő miniszterelnökhelyetteset elsőnek Lakatos Dezső, a párt megyei titkára üdvözölte. Utána a Szociáldemokrata Párt és a Nemzeti Parasztpárt megyei titkárai köszöntötték, majd Dávid János alispán a törvényhatóság nevében melegen üdvözölte Rákosit és jelentette, hogy a megye vezetősége mindent elkövet a forint stabilizációjának megerősítése érdekében. Kérte a miniszterelnökhelyetteset, hogy továbbra is szeresse Zala népét, mint eddig, mert ez ad bátorságot a nehéz gazdasági helyzetben a további küzdelemhez. Dr. Gábor Ernőné a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége nevében rózsacsokrot nyújtott át. Ugyancsak virágcsokorral üdvözölte a Szakmaközi Bizottság nevében

egy munkásnak a kisleánya.

Rákosi Máttyás megérkezése után azonnal megbeszélést tartott a Kommunista Párt megyei vezetőségével, majd látogatást tett a párt városi székházában, ahol helyi ügyek tárgyalta meg a vezetőséggel.

Este 9 órakor társasvacsora volt, ahol dr. Papp Andor főispán szeretettel üdvözölte mint a megye vendégét és kérte továbbra is tartsa meg azt a lendületet, amelyre igen nagy szüksége van a magyar népnek ahhoz, hogy bizalommal tudjon a jövő elé nézni.

Rákosi Máttyás megköszönte a meleg és baráti fogadtatást, beszélt a párizsi béke következményeiről és leszegedte, hogy ha súlyos békét is kapott a magyar nemzet, nincs oka a csüggedésre.

11 órakor ért véget a vacsora, a miniszterelnökhelyettes azonnal autóba ült és visszatért a fővárosba.

Nagykanizsa megyeszékhely lesz

Rákosi Máttyás miniszterelnökhelyettes, mint azt a Zala is közölte, a Magyar Kommunista Párt helyi szervezetének meghívott tagjai előtt hosszabb beszédet mondott, melyben vázolta a bel- és külpolitikai helyzet fontos kérdéseit. Beszédében kitért többek között Nagykanizsa helyzetére is és megállapította, hogy a város Dél-Dunántul legnagyobb gyáripari és kereskedelmi középpontja. Megemlítette, hogy az új közigazgatási törvény a tulajdon Zala vármegyével valószínű kettéosztja és Délzala néven új vármegye alakul, melynek székhelye Nagykanizsa lesz.

Rákosi Máttyás e kijelentése a városra nézve beláthatatlan jelentőséggel bír. Egy évszázados törekvés válna valóra, amelynek elérésére minden eddigi kísérlet hajótörést szenvedett. Rákosi Máttyás miniszterelnökhelyettes kijelentése alapján azonban bizonyosnak tekinthető, hogy az illetékes minisztérium behatárolja foglalkozik vele és így a rövide-

sen tárgyalás alá kerülő új közigazgatási törvény vegre valóra váltja álmunkat, melyre jogosan vágyódik minden nagykanizsai polgár.

Már Erdei Ferenc volt belügyminiszter nagykanizsai látogatásakor kijelentette, hogy a közigazgatás elrendezése maga után vonja, hogy Nagykanizsa, mint a megye legnépesebb városa, megyeszékhely legyen. A Zala annakidején bőségesen foglalkozott ezzel és az Erdei Ferenchez intézett cikkében rámutatott arra, hogy milyen fontossága az, hogy az ország olajcentrumba, melynek határában kitermelt folyékony anyag a legnemesebb valutája jelenleg az országnak, a vármegye székhelye legyen. A város vezetőségének álláspontja ma is az, hogy mindent meg kell tenni, hogy közigazgatásunkat magunk intézzük, mert lehetetlen, hogy minden apró-cseprő ügyünkkel Zalaegerszeghez kelljen fordulnunk.

Még e héten megkezdődik az adó- és közmunkaösszeírás

Már két éve, hogy az adóösszeírás szünetel, most a miniszteri rendelet értelmében a városi adóhivatal tisztviselői házról-házra járva minden személyt és adóalanyt összeírnak, amely egyúttal az újjaépítési közmunka kivetésének alapjául is szolgál. Ajánlatos, hogy mindenki ezen időben tartózkodjon otthona, mert ha az összeírásból véletlenül kimarad, esetleg kellemetlenségnek teszi ki magát. Fogadjuk ugy az összeírókat, mint az a stabilizáció érdekében eljáró állami közegeket megilleti.

Kibővítették a Szabadművelődési Tanácsot

Szombaton Zalaegerszegen tartotta a Vármegyei Szabadművelődési Tanács ülését dr. Dávid János alispán elnöklétével. Az értekezleten titkos szavazással 10 tagot választottak és ezzel kibővítették a tanácsot. A megválasztottak a következők: Dr. Papp Andor főispán, Baráth Ferenc zalaegerszegi polgármester, dr. Jánky István a zalaegerszegi gimnázium igazgatója, Fürtös Lajos kereske-

delmi isk. igazgató (Zalaegerszeg), dr. Nagy Amadé bencés piébános Nagyrada, dr. Farkas Sándor járási főjegyző (Zalaegerszeg), Csiky László egyetemi nyilv. rendes tanár (Keszthely), Somogyi Mariia vm. háziipari vezető, Hontváry Gyula ig. tanító (Bazita) és Hegedűs Rajmund gimn. tanár (Zalaegerszeg). A tanácsnak ezen kívül még tíz tagja lesz, akiket a miniszter nevez ki.

Az értekezlet ezután megválasztotta a közgyűlést előkészítő bizottság és a véleményező bizottság tagjait; Ballaneger Henrik gimn. c. igazgató, dr. Mikuláné Ötvös Magda újságíró, Samits Géza gimn. tanár és Fehér Gyula Parasztpárti titkár személyében.

— Inspekciós gyógyszerár ma:
Fekete Sas gyógyszerár, Fő-ut 6.

VÁROSI MOZI

Még kedden és szombán
Féltorogató kacagás. Stan és Pan-film:

FRA DIAVOLO

Orosz Híradó és Rajzfilm
Előadások naponta 5 és 7 órakor.

Nagykanizsa szíve és a népkönyha

Varga Józsefné elnöklété alatt működő népkönyha-bizottság megkezdte gyűjtését, mint azt a tegnapi számunkban is közöltük. Az eddigi gyűjtés eredménye feljogosít bennünket annak feltevésére, hogy a város legfontosabb szociális kérdése megoldódik és rövidesen meleg öbödél tudjuk ellátni azokat az elcsúszott, az önhibájukon kívüli munkanélkülieket, akik arra rászorulnak. Nagykanizsa szíve ismét megmutatta, hogy ez a város kinyitja szívet és erszányét, ha nemes ügyről van szó. A tegnapi nap a következő adományok érkeztek a népkönyha részére:

Magyar-Amerikai Olajipar R. T. 1000, Tóth József 100, Drimók László 40, Golenszky Ferenc 50, Szomolányi Gyula 100, Muszel-cég 10, Pálesics-cég 100, Mátrai János 20, Révész Magda 10, Siklósi Istvánné 10, Varga Ferenc 7, Demeter László 25, dr. Merkly-Belus József 50, Miltényi Sándor és Fia 8, Horváth Lajos 20, Unger-Ullmann 30, Biró és Garamvölgyi 50, Weisz Ernő 20, Kapoli István 10, Kugler Lajos 8, Gozdáné 4, Fischel Lajosné 50, Dombay Gyula 30, Jó Imre 10, Skerlák Erzsébet 10, Boros Lajos 10, Dobó György 4, Schless Gyula 5, Goldstein és Etsy 10, Beszid Raif 10, Bagladi Béla 10, Kromsior István 5, Hirsch és Szegő 10, Virág József 5, Májon Tostverek 5, László Béla 10, Matyasicsné 6, Tóth N. 5, Grünfeld és Zombori 20, Singer József és Társa 20, Polgár László 10, Megváltó gyógyszerár 50, Mojvics Mihály 10, Szovor József 10, Tarnóczky Géza 10, Németh N. 5, Németh N. 10, Hány János 30, Tarabó Gyula 10, Póra Ferencné 20 forint.

Állítólag meghalt dr. Bükky Jenő,

Nagykanizsa volt nyilas rendőrtanácsosa

Ma két esztendeje, hogy egy maroknyi elvetemült hazafuruló a német fegyverekre támaszkodva, átvette a hatalmat Magyarországon. A nyilaskeresztes párt »hungarista« mozgalom, amelyben a magyar nép sörredéke foglalt helyet, bérnyilkosok és kasszabontogató rablók megkezdték rémuralmukat. A hatalomátvitelt csak úgy sikerülhetett, hogy a katonaság és rendőrség tisztjei pillanatok alatt cserbenhagyták esküjüket és az ellen a Hortly ellen fordultak, akinek egész létüket, hatalmukat és csillóságukat köszönhették.

Jól emlékszünk, hogy Nagykanizsa háziézrede volt az első, amely felesküdt Szalásira, de az akkori rendőrség sem maradt el mögötte. Dr. Bükky Jenő rendőrtanácsos a hatalomátvitelt napján Fider Györggyel és Szerecz Lászlóval korlátlan ura lett a városnak és egyik gaztettet a másik után követte el. Egész tevékenysége abban merült ki, hogy rendőrközpöt ránszította a még megújuló tudó üldözöttekre, nem kímélve a százszázalékos hadirokkantakat sem. Csecsemők és terhesanyák, halálos beteg öregek voltak hősteteinek áldozatai. Ez a gyáva, becstelen esküszegő rendőrtiszt a legelső között volt, aki a süllyedő hajóról nyugatra menekült és Grácban telepedett le, ahol feleségének hozzátartozói laktak. A demokratikus ország igazságszolgáltatása többször megpróbálkozott, hogy ezt a véreskezű rendőrt elhozza gazteteinek színhelyére, hogy nép-

biróság elé állíthassa. Ezek a kísérletek nem sikerültek.

Most olyan hírek érkeznek Kanizsára, hogy dr. Büky Jenő egy Grácban végrehajtott gyomoroperáció következtében meghalt. Ezeket az ellenőrizhetetlen híreket kétkedéssel kell fogadni, mert nem lehetetlen, hogy ezek mögött kódosítási szándékok húzódnak meg. A magyar igazságszolgáltatás már rég ismeri az ilyenfajta trükköket, amelyek azt célozzák, hogy a halottnak hitt emberről a rendőrség közegei megfélemlítsenek. Ez esetben azonban nem nagy sikerre számíthat ez a hír, mert az illetékes hatóságok továbbra is számontartják dr. Büky Jenőt és amennyiben a hír hamisnak bizonyulna, előbb vagy utóbb, de bizonyos, hogy felelnie kell gaztetteiért a nagykanizsai népbíróság előtt.

HIREK

Eljegyzés

Horváth Icukát eljegyezte Bójtai István MAORT-tisztviselő. (Minden külön értesítés helyett.)

Anyakönyvi hírek

Oktober 4-től 14-ig 9 leány és 8 fiú született: Molnár István MAV fűtő és Kovács Annának fia, Plánder Mária háztartásbelinek fia, dr. Gráf László MAORT-vegyész és Selhitt Teréziának leánya, Tanczos Lajos őrnester és Treplor Teréziának leánya, Biró György földműves és Magyar Juliannának leánya, Kun János szabómester és Németh Ilonának leánya, Geröcs Ferenc MAV orvosi és Kisdoli Erzsébetnek fia, Fridrich Lambert MAORT-vasesztorgályos és Kozma Ibolyának leánya, Rigó Dozsó rendőrhadnagy és Balga Mariának fia, Neusinger Béla szabómester és Senkó Magdolnának leánya, Bedi János napszámos és Csizmadia Ilonának leánya, Szerdahelyi László földműves és Mujzer Mariának fia, dr. Bittera Béla szolgabíró és Ripka Mariának fia, Czifra József MAORT-motorszerelő és Melián Ilonának leánya, Pliha József géplakatosmester és Fábrián Mariának fia, Kocsis László iskolaeltit és Pinter Mariának fia, Otvös László ácssegéd és Hencz Annának leánya. — Házaságot kötött hét pár: Császár József földműves és Németh Gizella, Torma Pál gépkocsivezető és Oláh Ilona, Kovács József borbélytanonc és Sallai Rozália, Bedő Ferenc György tisztviselő és Bakonyi Mária, Simon Sándor pincér és Fejes Anna, Klein Simon cukorgyáros és Kelenen Magdolna. — Elhalálozott: Molnár Ferenc 71 éves, Sándor György 14 napos, Vugrinecz Julianna 2 napos, Péter Józsefné Tóth Mária 48 éves, Fekete Gyuláné kertész Julianna 63 éves, Horváth Ferenc 25 éves, Fuksz István 9 napos, Bali László 69 éves, Csorvona Mihály 33 éves, Varga Imre 86 éves, Balikó Ferenc 2 hónapos, Borbély László 79 éves, Nagy Györgyné Fülöp Katalin 74 éves, özv. Kovács Gusztávné Farkas Anna 68 éves, Nagyidai Julianna 21 napos, Mester Jánosné Bóczen Emilia 30 éves, Lutár József 19 éves, Vajda György 32 éves.

KERESKEDŐK legolcsóbb bevásárlási helye **TARNÓCZKY** rövidtáru nagykereskedés, Szabadság-tér 18. 1309

Jókarban levő hajós kis Singer-varrógép eladó **Ady Endre-utca 2. sz. emelet,** jobbra első ajtó. d

Munkás — paraszt — értelmiségiséget akarsz? Segítsd tanulni a paraszt és munkás gyermekét: — adakozz a népi kollégiumra!

Sportrovat

BIRALÓ SZEMMEL...

Mit láttunk az NVTE—PVSK és a MAORT—NTE mérkőzésen

A vasárnap megtartott labdarúgó-mérkőzések közül a legnagyobb érdeklődés az OB II. ujoncának, az NVTE-nak kanizsai bemutatkozása iránt mutatkozott. A vasutascsapat a Kistext ellen Budapesten jó játékkal és eredményességgel kivívta a szakértők és az igényes pesti közönség elismerését. Ez a fegyvertény bizonyosfokú elbizakodottsággal töltötte el a kanizsai közönséget, mert nehezen nyugodott bele a PVSK elleni döntetlenbe. Nem szabad elfelejteni, hogy a pécsi együttes az elmúlt bajnoki évben még az OB I.-ben játszott s játékosanyaga csaknem a tavalyi. A vasárnap bajnoki találkozó jó iramot, kemény — sokszor durva — játékot s igazságos eredményt hozott. A mezőnyben jobb volt a vendégcsapat, de meddő csatársorában csak a hihetetlenül robbanékony Vezér volt veszélyes Zalan kapujára. Az iskolázottabb labdarugást is kétségtelemül a PVSK játszotta. Az NVTE legjobb csapatszépe a védelem volt. Külön ki kell emelni Németh J.-ot, aki a középhátvéd szerepkörében a csapat oszlopa volt s óriási munkát végzett. A két fedezet — főként Kófalvi — hibájául kell felróni, hogy legtöbbször magas labdákat dobta előre, ami a pécsi védők zsákmánya lett. A csatársorban kifogástalan teljesítmény nem akadt. A Horváth—Tura balszárny nyújtott csak elfogadhatót. Molnár gyengébb játékára magyarázatot ad ellenfeleink, a pécsi Horváthnak kimagaslóan legjobb teljesítménye. Nem kapott meredeken elért labdákat: nagy gyorsasága kiaknázatlan maradt.

A MAORT—NTE mérkőzésen a pályaválasztó egyesület nem állt nehez feladat előtt. Az NTE szétesően játszott s egy pillanatra sem tette kétségessé a MAORT győzelmét. A győztes együttesben mindhárom csapatszék elégitett s mindegyikben akad egy-két jó teljesítmény. A védelem legjobbja ezúttal Héjja volt,

de a többiek is kioltogítottak. A fedezetek közül Takács játszott jobban. A csatársorban találjuk a mezőny legjobbját: Lyka edző személyében. Labdáinak »szeme« van s egyformán foglalkoztatja társait. Az NTE csapatmunkája sok kivánnivalót hagyott maga után. Ami legjobban meglepett mindenkit, az az volt, hogy nemcsak nem mennek nekik a játékok, de nem is akartak.

Kiss László

Az OB. I. bajnoki táblázata

1. Kispest	6	4	1	1	22:7	9
2. Szeged	5	4	1	—	14:8	9
3. MTK	6	4	—	2	12:7	8
4. Vasas	6	4	—	2	17:10	8
5. Ferencváros	6	3	1	2	15:7	7
6. Haladás	6	3	1	2	12:8	7
7. ErSO	6	3	1	2	12:12	7
8. Újpest	4	2	—	2	14:10	6
9. Csepel	5	3	—	2	12:9	6
10. ETO	6	2	2	2	9:9	6
11. Szolnok	6	2	1	3	12:11	5
12. DVSC	6	2	1	3	11:18	5
13. SzAC	6	1	1	4	14:15	3
14. Dorog	6	1	—	5	8:18	2
15. Péreces	6	1	—	5	6:20	2
16. Testvérség	6	1	—	5	6:27	2

Gelsei Vasutas—Zalászentiván

3:2 (3:0)

A nemrégiben alakult Gelsei Vasutas Sport Egylet labdarúgó csapata vasárnap jól mutatkozott be közönségének. Győzelmének értékét csak növeli az a tény, hogy az ellenfél is komoly fociballt játszott és nivós játékával nem egyszer tapsra ragadtatták a tárgyilagos gelsei közönséget. A hazai csapatból Lukács balszélső és Lőrincz, a középfedezet nyújtott kifogástalan teljesítményt. Gelse egész társadalma figyelemmel kíséri a község sportéletének kibontakozását.

L. J.

Budapestről jelentik:

Gyermekenként 18 forintig emelkedik a családi pótlék

A Magyar Közlöny közli a kormány rendeletét a munkások családi pótlékáról. Minden munkás, akitegy hónapban összesen legalább 15 napot dolgozott, családi pótlékra tarthat igényt. Ez a családi pótlék egy hónapra egy gyermek után 10 forint, két gyermek után 24 forint, három gyermek után minden gyermek 14 forintot, négy gyermek után minden gyermek 16 forintot és öt vagy több gyermek után minden gyermek 18 forintot kap.

Állami ellenőrzés alatt a WM, a Rima és a Ganz

Bán Antal iparügyi miniszter állami ellenőrzés alá helyezte az ország lothatalmasabb kulesipárüzemkeit: a Weiss Manfréd üzemeket, a Rimát és a Ganzot, valamint az ezek érékkörébe tartozó egyéb vállalatokat.

A nyugatról hazatért Jány Gusztáv megszökött

Néhány nappal ezelőtt az egyik vöröskeresztes transzporttal, amelylyel nyugatról hazafelepillók lépték át a határt, megérkezett Magyarországra Jány Gusztáv altábornagy, az ukrainai hőmezőkre hajszolt második hadsereg parancsnoka. Jány Gusztáv — utitársainak beszámolója szerint Kaposvár előtt, amikor megtudta, hogy az érkező szerelvény utasait szűrőtáborba irányítják, leszált a vonatról, kocsit bérelt és minden igazolójáráss megkerülése-

vel Budapest felé indult. A gyászosvégű volt 2. magyar hadsereg Budapest felé szekerező megszökött parancsnokát a politikai rendőrség keresi.

Lapzártaker érkezett hír szerint Jány Gusztáv tartózkodási helyét a budapesti politikai rendőrség kinyomozta és őt ma reggel letartóztatta.

Újabb autós gengszteráradás

A gödöllői országúton két napja történt autórabláshoz hasonló eset történt szombatra virradóra a szentendrei országúton. A Rákóczi-ut és Erzsébet-körut kereszteződésénél Rátkai Gyula berautótulajdonos autójába beszállt két ismeretlen fiatalember és Szentendre felé irányította a kocsit. Békásmegyertől egyikük fejbevágtá Rátkait, majd kidobta a kocsiból. Az autóval aztán továbbrobogtak. Ma reggel a szentendrei országúton megtalálták a kocsit. A két banditát keresik.

Érdekes nyilasszöktetés Pécsen

Az elmúlt hetekben több volt nyilas és volksbundista tünt el Pécsről és a környékről. A rendőrség széleskörű vizsgálatot indított. Megállapították, hogy szervezett embercsempészség folyik Szentgotthárdon keresztül. A nyomok egy közismert pécsi nyilashoz vezettek, aki hónapokig vizsgálati fogságban volt. A rendőrség folytatja a vizsgálatot.

A „Zöld csehó” vetköztető vendégeit lefűlítették

A Sziraki detektívcsoport bravúros nyomozás útján elfogta az utóbbi hónapok egyik leghírhedtebb vetköztető bandáját. A banda vezére Kvacz Ferenc szerb állampolgár, aki két kiskorú társával a Kőbányai-ut, a Liget-tér és a Hungária-uti MTK futballpálya környékén „dolgozott”. A detektívek a Teleki-téri „Zöld csehó”-ban fűlítették le a társaságot: paprikás csirke és bor mellett.

Letartóztattak egy szélhámós orvost

Vészi István 57 éves kispesti orvos család és sikkasztás miatt a főkapitányság bünyügyi osztályán letartóztatták. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság tagjának adta ki magát, így szerzett hitelt, adósságot csinált és sikkasztott. A Hacsak Emil cégtől egy ezer forint értékű fényképezőgépet esalt ki, majd felvett tőlük 250 forintot, hogy fotó-cikket szállít. A Jókai-utcai Trattner-étteremben 350 forintos számlát hagyott hátra azzal, hogy majd a SzÉB a pénzt megküldi.

A rádió szerdai műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Áttelepítési Kormánybiztos-ság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató muzsika. 9 A Budapesti Hangverseny Szalonzenekara játszik. 10 Hírek. 12 Déli hangszó, hírek. 12.15 Galsai Ervin humoros basszus áriákat énekel. 12.50 Előadás Brunelleschiről. 13.40 Ország-melodíák. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Emlékezés Góth Sándorról. 15.15 Anglia képekben. 15.30 Rádióiskola. 16 Hírek. 16.30 Magyar nóták. 17.15 Mátyás Mária operáriákat énekel. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 Vidám hanglmezek. 18.30 A Munkás Kultuszövetség műsora. 19 Csongor és Tünde. Közvetítés a Nemzeti Színházból. 20 Hírek, sporthírek. 21.55 Hírek és krónika oroszul. 22.45 Hírek. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Táncczene.

Budapest II. 20 USA ajándék-lmezek. 21 Hírek, 22.15 Egyvelegek.

Hirdetmények.

Állattartó gardák részére nagyobb mennyiségű ipari abrakakarmány lett kiutalva. Igényesek f. hó 18 ig bezárólag megtebe-tők. Bővebbet a hirdetőtáblákon közzét-hirdetményben és a közellátási hivatal 6. szobájában megtudható. 1332

Ir vöröskereszt ingyenes cukor utalvá-nyainak kiosztása f. hó 18-an kezdődik a közellátási hivatalban. Bővebb felvilágosi-tást a hirdetőtáblákon kifüggesztett hir-detményeken. 1333

A város tulajdonát képező és a Besse-nyei dűlőben levő szántóföldek 6 sz. par-celláját fojyó hó 17-én d. e. 10 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1334

A város tulajdonát képező Ady Endre-ut 31. sz. ház kertjét f. hó 17-én d. e. 9 óra-kor a helyszínen tartandó nyilvános árve-résen bérbeadom. 1335

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

3+1 Oriendrűs eladó Báhory-utca 14. Radnai. 1831

Figyelem! Elsdők elköltözés végett po-tom áron adómentes két- és háromszobás, kertes magánházak, forgalmas utvonalon, bombasírtól észleltől, belterületi négyzo-bás. — Bővebbet Horváth Ingatlanforgalmi iroda, Sugár-ut 42. 1336

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 3. Telefon 31.
Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel **Bencze Jenő**.
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagy-kanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

ZALÁ

A magyar béke delegáció Gyöngyösi János külügyminiszter vezetésével kedden este elutazott Párizsba.

Bezárult a világtörténelmi jelentőségű párizsi békeértekezlet

A békekonferencia tegnap befejeződött és a delegátusok nagyrésze elindult New-Yorkba, ahol részt vesznek az Egyesült Nemzetek október 23-án kezdődő ügyűlésén. Ugyancsak New-Yorkban tartják meg üléseiket a négy nagyhatalom külügyminiszterei is, hogy a végleges békeszerződések előkészítéséről tanácskozzanak.

Molotov és Visinszky előreláthatólag ma indulnak New-Yorkba a Queen Elisabeth nevű angol gőzösön, Southamptonból.

Bevin angol külügyminiszter néhány napra elhagyta New Yorkba való utazását, hogy az egyiptomi minisztereinkkel tárgyaljon az új angol-egyiptomi szerződéssel kapcsolatban. A párizsi békekonferencia munkáját röviden összefoglalva meglehetősen állapítani, hogy a négy külügyminiszteri tanács megkapta a 21 nemzet helyesítését az Olaszországgal, Magyarországgal, Romániával, Bulgariával és Finnországgal kötendő békeszerződés cikkelyeihez, melyekben a négy külügyminiszter megegyezett.

Eszerint Erdély Romániáé lesz, az egész déli Tirolt Olaszország kapja, Finnország elveszti Petsamot, valamint összes jégestengeri kikötőt, Franciaország megkapja az olasz határ vízi erőt.

Mind az öt ellenséges államot demilitarizálják és meglehetősen nagy jóvátételt fizet. A békekonferencia megszavazta az új jugoszláv-olasz határt és a triezsi szabad terület hatarait. Minthogy a triezsi statumok ügyében nem történt megegyezés, a triezsi kérdés egyik legfőbb problémának tekinthető, amely döntés végeztéig visszahúzta a külügyminiszterek tanácsához. A másik eldöntetlenül maradt probléma a dunai hajózás jövője.

A párizsi értekezlet 15 szavazattal 6 ellenében azt ajánlotta, hogy ezt a fontos nemzetközi vízi utat nyitva kell tartani valamennyi ország kereskedelmére és hajózása számára, de ezt a tervet az oroszok élesen ellenítették.

A tegnapi záróülésen, amelyet délután tartottak, mind az öt nagyhatalom Anglia, Amerika, Franciaország, Oroszország és Kína kiküldöttjei legnagyobb jószándékkal biztosították a konferenciát. Jugoszlávia kiküldöttjei tiltakozásképpen távolmaradtak a párizsi konferencia záróüléséről.

A biztonsági tanács újból elvetette a Franco rezsim elleni lépéseket

Newyork, október 16

Newyorkban a Biztonsági Tanács ülésén elvetették azt a lengyel határozati javaslatot, hogy a tengelylegyek segítségével felállított rezsimeket ne fogadják el, hanem utalják nemzetközi bizottság elé. A lengyel delegátus kijelentette, hogy ezen javaslatával Franco Spanyolországára gondolt. Oroszország, Franciaország és Mexikó támogatták a lengyel javaslatot és megismélték azon kívánságukat, hogy a Franco-rezsimet utalják nemzetközi ítélőszék elé, azonban ennek pártatlannak kell lenni. Amikor szavazásra került sor, a lengyel javaslatot 7 szavazattal 4 ellenében elvetették. A Biztonsági Tanács ma újból összeül.

Az amerikai külügyi hivatal elégtételt adott Novikov Szovjet nagykövetnek

Washington, október 16

Dean Acheson helyettes amerikai külügyi államtitkár sajtófogadáson kijelentette, hogy Amerika jegyzékben válaszolt a szovjet kormányának a washingtoni szovjet nagykövet azon panaszára, hogy a newyorki repülőtérén nem egészen megfelelő tiszteltetésben részesítették. Alapos vizsgálat után — mondotta — a jegyzék — nem találták bebizonyítottak, hogy a repülőtér alkalmazottai a nagykövetet nem részesítették a neki kijáró tiszteltetésben. A jegyzék sajnálkozását fejezte ki, ha valamelyik hatósági alkalmazott a szovjet nagykövetnek nem adta volna meg az őt megillető tiszteltet. Ha Novikov előzetesen aláírta volna a vámnnyilatkozatot, azonnal távozhatt volna a repülőtérrel. Ha a jövőben a szovjet követség előzetes értesítést küld tagjainak érkezéséről, az amerikai külügyminisztérium mindent

elkövet, hogy a lehető legnagyobb előzékenységet nyújtsa.

A görögországi zavargások

Athén, október 16

A görög kormány az észak-thesszáliai fegyveres összeütközések ügyében rendkívüli minisztertanácsot tartott. Az újabb jelentések szerint a görögországi zavargások egyre nagyobb méreteket öltenek és átterjedtek Dél-Thessáliára is.

Tetőfokán a bolgár választási harc

Szófia, október 16

Bulgáriában a választási küzdelem elérte tetőfokát. A hazafias arcvonalba tömörült pártok kiáltványt adtak ki, melyben körvonalozták kül- és belpolitikai állásfoglalásukat és felszólították a lakosságot, hogy csak a hazafias arcvonalra szavazzanak. Az ellenzéki pártok hasonló nagyméretű agitációt folytatnak.

Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter Rómába érkezett

Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter és a vezetése alatt álló magyar küldöttség tagjai tegnap Rómába érkeztek. A pályaudvaron Campilli külkereskedelmi miniszter és több magasrangú külügyi tisztviselő fogadta. Az olasz-magyar kereskedelmi egyezmény megkötésére irányuló tárgyalásokat azonnal megkezdték.

Külön börtönt kapnak az elítélt náci főbűnösök

Berlin, október 16

A berlini szövetséges főparancsnokságról származó hír szerint a nemzetközi haditörvényszék által börtönbüntetésre ítélt hét náci vezető a berlini övezetbe tartozó spandaui börtönben helyezik el. A börtönben levő 6000 elítéltet eltávolítják és az egész börtönt az elítélt háborús bűnösök elhelyezésére

fordítják. Arról a kérdéstről, hogy az őrséget német, brit vagy más megszálló hatalom látja-e el és hogy a rabok milyen munkában foglalkoztatják, még nem döntöttek. A náci vezeték Berlinbe szállításának időpontját szigorúan bizalmasan kezelik.

Százezer dolláros adomány a magyar gyermekeknek

A washingtoni magyar követség távirati értesítést küldött a magyar kormányának, amely szerint az inszess országok megsegítésére szervezett rendkívüli gyűjtőakció (Emergency Food Collection) végrehajtóbizottsága novében La Guardia közölte, hogy a gyűjtött összegből Magyarország 100.000 dollár adományt kap. Az adomány kifejezetten gyermek-élelmezési célokra szolgál. La Guardia vállalta, hogy az áruk ide szállítását az UNRRA bonyolítja le.

Leszállítják a vállalati vezetők mammut-fizetéseit

A szerdai minisztertanácsban az iparügyi miniszter rendelettervezetet terjeszt be a kollektív szerződés hatálya alá nem tartozó munkavállalók fizetésének szabályozásáról. A magánvállalatok igazgatóinak, cégvezetőinek, vezető tisztviselőinek fizetését egy külön erre célra alakult háromtagú bizottság vizsgálja felül. A bizottság elnökét a kormány küldi ki, a két tag közül az egyiket a Szakszervezeti Tanács, a másikat a GyOSz, a KOKS vagy a TEBe delegálja. A rendelet hatálya alá azok a főtisztviselők tartoznak, akiknek fizetése a kollektív szerződésben foglalt legmagasabb fizetésnek másfélszeresét meghaladja. A vállalatok a rendelet hatálybalépését követő tizenöt napon belül kötelesek bejelenteni a bizottságnak a rendelet által érintett tisztviselők névsorát, amely az indokolatlanul magas fizetéseket mérsékelni fogja.

Négy külügyminiszter beszélt a párizsi békeértekezlet záróülésén

Párizs, október 16

Kedden délután zsúfolásig megtelt teremben tartották meg a békeértekezlet záróülését. Az ülést a kínai delegátus nyitotta meg és felolvasta a jugoszláv küldöttség levelét, amely szerint a jugoszláv delegációnak nem áll módjában megjelenni a záróülésen, mert az értekezlet néhány olyan döntést hozott, mely a jugoszláv kormány számára lehetetlenné teszi az Olaszországgal való békeszerződés aláírását.

Az ülésen vita nélkül elfogadták az öt békeszerződéssel kapcsolatos megbeszéléseket.

Byrnes

Amerikai külügyminiszter kifejezte a világ azon kívánságát, hogy ez a béke a népek békéje legyen. De mindaddig nem lesz békesség a népek között, míg annak tudatára nem jutnak, hogy a békéért minden népnek áldozatokat kell hozni. Most már a négy nagyhatalom feladata lesz, mondta, hogy összeegyeztessék az eltérő nézeteket.

Legyünk urrú magunkon, hogy békességet hozhassunk a háboruba belefáradt világnak.

Molotov

Kijelentette, nagyon szeretné, ha azok a népek, amelyek most kerültek ki a háború és a faszizmus borzalmaiból, csatlakozzanak a békebe vetett reményeikben.

Bevin

azt mondta, hogy a békeértekezletől függ, hogy ebből a háborúból meg lehessen találni a legjobb, vagy a legrosszabb kivezető utat. Ha az értekezlet rossz döntéseket hoz, annak hátrányait a jövőben nemzedék sanyli.

Bideault

rámutatott, hogy a tárgyalások bizonyos mértékig hátrányosak voltak, mert a vitás szövegeket olyan tárgyaló felek vitatták meg, akik a tárgyalásra kerülő anyag igen különböző szempontú előkészítésével ütköz a tárgyalászatához. A Németországgal és Japánnal kötendő békeszerződéseknel szem előtt kell tartani azt a körülményt is, hogy a békeértekezlet a tőle telhető legjobb munkát végezte. Majd a két versengő tömbről beszélt, hangsúlyozta, hogy ez súlyos veszélyt jelent és aggodalommal tölti el a népeket.

Felszólította a kiküldötteket, hogy tegyenek meg minden erőfeszítést, hogy megakadályozzák a két ellenséges csoportra való felosztást.

Végül hangsúlyozta, hogy az értekezlet bebizonyította a népek közötti megértés és egység szükségességét. Ez a nemzetközi találkozás arra kötelezi a hatalmakat, hogy az igazságos és tartós békéért dolgozzanak a következő értekezleteken, amely békét a népek kívánják. Ezután Bideault francia minisztereinek, aki annak idején a párizsi értekezletet megnyitotta, most azt befejezettnek nyilvánította.

— Inspekciós gyógyszerár ma:

Órangyal, Deák-tér 10.

Három nagykanizsai iskola gyámságát vállalta a Szakmaközi Bizottság

Tiszta meleg termekben tanítanak a télen

A Szakmaközi Bizottság tegnap este tartotta meg szokásos heti ülését, melyen a tárgysorozat első pontjaként az iskolák ügye szerepelt. Csepregi Zoltán, a szakszervezetek megyei titkára az ügy ismertetésében előadta, hogy minden iskolának van patronusa, csak a proletáriskolákkal, a Rozgonyi-utcai, Petőfi-uti és Teleki-uti iskolákkal nem törődik senki sem. Ezekbe az iskolákba a gáz még be sincs vezetve, vagy bekapcsolva. Az ablakok még most sincsenek beüvegezve, a berendezés pedig használhatatlan. A város vezetősége pedig nem intézkedik. A szakszervezetek ezért közbenjárnak az illetékes hatóságoknál, hogy ezeket az iskolákat helyreállítsák.

Vandra Jenő iskolaigazgató, mint az ügyben érdekelt szólalt fel ezután. Elmondta, hogy az általános iskolák célja az osztálykülönbségek megszüntetése, hogy minden gyermek tanulhasson korlátozás nélkül. Nagykanizsán ennek az ellenkezője tapasztalható, mert a királtságosok iskolái éppen úgy elzárkóznak a proletárgyermekek elől, mint azelett. Mintegy ezer gyermeknek nincs megfelelő iskolája. Az iskolákban nincs fűtés. A tavalyi iskolaévben is csak úgy lehetett tanítani ezekben az iskolákban, hogy a szakszervezetek a saját fakészletükből juttattak a proletárgyermekeknek. A MAORT ugyan adott tavaly négy cserépkályhát az iskolának, de még most sem tudták összeállítani, mert az iskola igazgatóságának nincs erre fedezete. Kérem a szakszervezeteket — mondotta Vandra Jenő — hasson oda, hogy iskoláink sürgős segítséget kapjanak. A gyermekek életéért felelősek vagyunk a szülőkön kívül mi is. Segítséget kérünk, hogy az iskolákat ne kelljen a téli hónapokra bezárni és, így a gyermekek második otthonukat legyenek kénytelenek elveszíteni.

Modrovits János az építőmunkások nevében ígéretet tett ezután, hogy felkeresi a városurikban lévő kályhás mestereket és megkéri őket, hogy a négy cserépkályhát díjmentesen állítsák össze. A famunkások nevében Folk Elemér ígéretet tett, hogy az asztalosokat mozgatja meg az iskolai famunkák olvágási ügyében. Nagy József magántisztviselő a szellemi dolgozókat keresi fel és mindogytól csak egy fűzetet és ceruzát kér a proletárgyermekek számára. Csepregi Zoltán biztosította őket, hogy ebben a munkájukban a Szakmaközi Bizottság és a szakszervezetek megyei titkársága a legmesszebbmenően támogatja.

Csonka István iskolaigazgató ismertette ezután a Petőfi-uti és Teleki-uti iskolák helyzetét. Elmondta, hogy a Petőfi-uti iskolába a gáz bevezették, de nem kapcsolták be még. A Teleki-uti iskolában az ablakok csak madzaggal vannak megörösítve. Kinyitani minden teremben csak egyet lehet, mert félt, hogy a többi kiesik keretfözlől. Elmondta még, hogy Gyulai Zoltán, a MAORT igazgatója ígéretet tett arra vonatkozólag, hogy a Teleki-uti iskolába a gáz rövidesen bevezetik és be is kapcsolják. Végül a Szakmaközi Bizottság támogatását kérte.

Gáspár József, a Szakmaközi Bizottság jegyzője ezután indítványozta, hogy miután minden iskolának van patronusa, ezt a három iskolát vegye védelmébe a Szakmaközi Bizottság. Az indítványt egyhangúlag elfogadták és gyámságot vállalt a három iskola felett.

A Szakmaközi Bizottság ezzel a

döntésével ismét rengőtag ember hátláját és elismerését varta ki. Minden nagykanizsai iskolának akad védője. A Zrínyi Miklós-utcai és Vécsey-utcai iskoláknak a MAORT vállalta a gyámságát, a folekezeti iskoláknak pedig az egyházak a védelmezői. Ennek a három iskolának azonban mindaddig nem akadt pártfo-

Dr. Papp Andor:

A felszabadított magyar nemzet leszáll a keresztről és az orosz nép barátságával tuléli a megpróbáltatások nehéz idejét

Tizenötezer főnyi tömeg részvételével felavatták Zalaegerszezen az orosz hősi temetőt.

(Zalaegerszegi szerkesztől.) Az októberi napsugár bágyadt szomorúsággal ölelte körül azt a 683 sírhantot, amely alatt örök álmukat alusszák a Vörös Hadsereg felszabadító csapatainak hősi niai. Az új temetőben egyforma, szép kősíremlékeket emelt Zalaegerszeg város kegyelele azoknak, akik ott a város falai között vesztették el életüket a felszabadító harcok közepette. A temető közepén impozáns emlékmű hirdeti azt a soha el nem múló kegyeletet, amelyet Zala vármegye és Zalaegerszeg városa érez azok iránt, akik messze idegenből jöttek, hogy megszabadítsanak bennünket a fasiszta uralom rémségeitől és visszaadják szabadságunkat.

A löveg már a kora reggeli órákban ellepte a várost és végeláthatatlan sorokban vonult fel az Ola-ulca végén létesült orosz hősi temetőbe, ahol az ünnepélyes felavatás történt. Diszlivések vezették be az ünnepséget, majd az orosz és magyar himnuszok elénkélése után Cserkasi őrnagy áldozott kegyeletos szavakkal a hősi halottaknak.

Spector őrnagy

vármegyei és városi parancsnok szívéhez szóló beszéde következett ezután. — Hatalmas tömeg jött ma itt össze, — mondotta — hogy lerója kegyeletét a hős orosz katonák emlékének. Visszatekintünk a háború egyes fázisára, amikor a hitleri téboly azt hirdette, hogy a nagy szovjet hadsereget rövid időn belül szétverik és képtelenné válik arra, hogy felszabadítsa azokat a népeket és nemzeteket, amelyeket a németek keigázva tartottak. Hitler azt állította, hogy nem kell nekik két hónap és elérik az Uralt és amikor a háború első szakaszában el is érték a Volgát és a Kaukázust, a történelemben soha nem látott erővel vetette bele magát a szovjet haderő a harcokba, melynek eredményeképpen meg-niusult a németek minden jóvendölése és vágya, sikerült a hitleri bandákat elűzni azokról az idegen területekről, amelyeket megszállva tartottak és ezzel megadni a népeknek a felszabadulásukat. A szovjet nép döntő szerepet játszott a háborúban és most pedig a hosszú és igazságos béke érdekében dolgozik. A halottak már nem beszélhetnek, de ha szólásra nyílna újból az ajkuk, egész bizonyosan azt mondanák: mindennél előbbre való a haza! Végül is áldását

gözi. Ezek az iskolák valóban proletáriskolák. Proletárgyermekek tanulnak itt. Proletárgyermekek, akik mindig a legmostohább helyzetben voltak. Ezen a helyzeten javít most a döntésével a Szakmaközi Bizottság. A proletáriskolák most már a felülmúlás útjára lépnek és a proletárgyermekek végre rondos körülmények között tanulhatnak, mert ami támogatást más iskola megkap a támogatójától, azt megkapják ezek az iskolák is a Szakmaközi Bizottságtól.

mus alól. A számonkérés napján nyugodt lelkiismerettel mondhatják majd, hogy jól és becsülettel végezték felszabadító munkájukat. Ezután a szovjet-magyar barátság kimélyítéséről beszélt és arra kérte a szovjet hadsereg jelenlévő tagjait, hassanak oda, hogy az orosz földben pihenő magyar hősokeket hasonló véglisztelességen részesítsék.

Horváth István a Szakszervezetek, Varga Imre a Nemzeti Parasztpárt, dr. Brand Sándor a Független Kisgazdapárt, Stá-dinger István a Szociáldemokrata Párt, dr. Jancsó Benedek a Polgári Demokrata Párt és Lakatos Dezső a Kommunista Párt nevében emlékezett meg az orosz hősokekről.

Ezután a koszorúk elhelyezése következett: Zala vármegye, Zalaegerszeg város, az orosz parancsnokság, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság, a magyar honvédség, Nagykanizsa város nevében Réti Lajos, a zalaegerszegi járás, a magyar rendőrség, az Izraelita Hitközség, a Szakmaközi Bizottság, Keszthelyi közönsége, a pártok, szakszervezetek, az MNDSz és a MADISz helyezte el a koszorút az emlékműnél.

Az ünnepséget ebéd követte, ahol felszólaltak az orosz katonai parancsnok, a főispán, elispán, polgármester, a nagykanizsai orosz katonai parancsnok, az MNDSz elnöke, Spector parancsnok felesége és a pártok résztvevői.

Még e héten nyitva marad a Faragó—Balog-féle képkiallítás

A Zala foglalkozott már a Magyar Kommunista Párt székházának helyiségében megnyitott Faragó—Balog képkiallítással. A kiállítás, amely első a felszabadulás óta, megnyerte a közönség tetszését, ami abból is kitűnik, hogy naponta nagyon sokan látogatják. Faragó Márton képei, ha nem is mutatnak fejlődést, ami az átölt borzalmak miatt az egész magyar képzőművészetet jellemzi, pikturájáról mégis megállapítható, hogy minden tekintetben a szépet akarja szolgálni.

Balog Gyula akvarelljei nagyon szépek és van köztük néhány, amelyeket bármelyik budapesti turlaton is nagy sikerrel állíthatna ki. Akvarelljei közül egy esős hangulatú sikerült különösképpen, de a Nagykanizsáról és környékéről festett tájképek is magukon viselik az aratott művész kezét. Balatoni képei is nagyon szépek. A kiállított képek nagy részét már meg is vették. Balog olajban is kitűnően fest, két vászna közül különösen a nagykanizsai Erzsébet-térről festett képe nagyon tetszett.

A képkiallítás még e héten nyitva marad és aki még nem látta, az okvetlen tekintse meg.

Szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt.

Előadó: Csepregi Zoltán.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség.

HIRDETMÉNY.

A Délzalai Termelő és Értékesítő Szövetkezet felhívja mindazokat, akik **hántolt hajdinát** igényeltek, a hajdina vételárát még e hét folyamán fizessék be a szövetkezet irodájában. 1244

VÁROSI MOZI

Még csak ma szerdán
Falrengető kacagás. Stan és Pan-film:

FRA DIAVOLO

Orosz Híradó és Rajzfilm

Előadások naponta 5 és 7 órakor.

Göring kivégzése előtt öngyilkos lett

Felakasztották a világ nyomorba döntőit

Nürnberg, október 16
Herman Göring legnap éjjel cellájában öngyilkosságot követett el. Cianid vett be és 9.45 óra tájban, amikor az örök felfedezték tettét, már haldoklott. A másik 10 halálraítelt náci, Ribbentropot, Keitel, Rosenberget, Streichert, Jodelt, Kallenbrunnert, Frankot, Fricket, Saukelt és Seyss-Inquartot ma hajnalban kivégezték. A kivégzések 1 óra és 15 perckor kezdődtek és 2 óra 45 perckor fejeződtek be. Göring öngyilkosságának hírére a nürnbergi börtön parancsnoka akkor közölte hivatalosan, amikor hajnalban visszatért a kivégzésekről. A tudósítók azt jelentik, hogy Göring ágyban volt, amikor tettét felfedezték. Az örök furcsa zajt hallottak cellájából, bementek hozzá, de akkor már eszméletlen kívül volt. Azonnal orvost hívtak, aki megvizsgálta. Száját felnyitották és abban üvegszilánkokat találtak. Vizsgálat folyik annak megállapítására, hogyan tudták eljutatni hozzá a mérget, illetve hogyan tudta azt elrejteni, mint-hogy őrizetbevételekor a legalaposabban megvizsgálták úgy ő magát, mint csomagjait. A cianid egy kis fiolában volt, hasonlóan azokhoz a fiolákhoz, amelyeket a gyógyszerárakban árusítanak. Göring egy évvel ezelőtt az eggenborfi börtönben volt, amikor az átkutatás során hasonló fiolát találtak nála. A kivégzésről a háborús bűnösökkel foglalkozó négyhatalmi bizottság kommunikét adott ki, amely bejelentette, hogy ma hajnalban végrehajtották a halálos ítéleteket az életben volt 10 náci főbűnösön.

Bajorország miniszterelnöke és a nürnbergi főügyész, akik hivatalos minőségben jelen voltak a kivégzéseken, mint a néptanul. megtekintették Göring holttestét is.

A legújabb jelentés a kivégzésről

A 10 életben maradt náci főbűnöst a következő sorrendben végezték ki: Ribbentrop, Keitel, Kallenbrunner, Rosenberg, Frank, Frick, Streicher, Saukel, Jodel és Seyss-Inquart. Ribbentropot éjjel 1 óra és 14 perckor akasztották fel és halálát 1 óra 32 perckor állapították meg. Az utolsó kivégzettel, Seyss Inquartot 2 óra 48 perckor akasztották fel és 2 óra 52 perckor halt meg. Az elítélteket egymás után vezették a bitófa alá a nürnbergi börtön udvarán. Két tartalék bitófát is állítottak fel. A kivégzésen a börtön hivatalos közgei, néhány bírósági személy, a lelkesek, egy orvos, néhány ör és az a nyolc újságíró volt jelen, akik mint a saját képviselői kaptak engedélyt. Az akasztást több hóhér végezte. A nürnbergi kivégzettek holttesteit egy katonai gépkocsin a legközelebbi német tengeri kikötőbe szállították. A kikötőben úgy tudják, hogy a holttesteket a tengerbe süllyesztik. A temetés idején nem közlik a nyilvánosság, mivel azt is lehetetlenné akarják tenni, hogy az elvakult náci elzarándokolhassanak a kivégzettek eltemetésének helyéhez.

A legújabb jelentések szerint Göring halálával kapcsolatban

még nem tudták megállapítani, hogyan jutott a mérgehez, amikor mindennap alaposan átkutatatták őt magát és a csomagjait is. A fiola hasonlított azokhoz, amelyeket a többi elítelt náci főbűnösnél is találtak letartóztatásuk alkalmából. Állítólag a mérgefiolát kávédobozában rejtette.

Az akasztófa lábánál minden elíteltől megkérdezték a nevét és amikor a kötél mellett álltak, azt is, hogy óhajtanak-e utolsó nyilatkozatot tenni.

Ribbentrop

a következőket mondotta: — Utolsó kívánságom, hogy Németország egységes legyen és hogy kelet és nyugat között szövetség jöjjön létre. Békét kívánok a világnak.

Keitel

kérte, hogy legyenek könyörületesek a német nép iránt. — Előttem — mondotta — kétféle német katona halt meg a házáért, most viszont fogja látni fiait.

Azonnal felül kell vizsgálni Pethő Károly borsfai körjegyző internálási ügyét

Az illetékes igazságügyi hatóságok figyelmébe!

Még emlékeztető az a népbíróági tárgyalás, ahol Pethő Károly borsfai körjegyző népellenes bűntettelt ült a vádlottak padján. A népügyészség a vádat Bauer Árpád borsfai lakos feljelentésére indította meg. A létezői politikai rendőrség ez ügyben folytatott nyomozása nem tudott megfelelő bizonyítékokat produkálni a körjegyző ellen s mivel a kihallgatott tanak a vádcselakmennyel éppen ellenkező módon azt bizonyították, hogy Pethő Károly sem a félfasiszta, sem a fasiszta kormányok alatt visszaéléseket nem követett el, dr. Ruttkai György népügyész ellene a vádat elvetette.

A feljelentő ellen azonban maga a népügyész, aki kiszállt Borsfára, folytatta le a nyomozást miután rendkívül súlyos bizonyítékok merültek fel abban az irányban, hogy a nyilas idők alatt önként jelentkezett a nyilaskeresztes pártba, propaganda körutjai során előadásokat tartott a környező falvakban, embereket jelentett fel a csendőrségnek, akik közül többet le is tartóztattak. Bauer Árpádot e cselakmennyekért népbíróság elé állították. A június 25-én megtartott tárgyaláson igazolást nyertek a súlyos népellenes bűntettek, amiért Bauert a népbíróság 3 évi fegyházra és politikai jogainak 5 évi felfüggesztésére ítélte.

A fentiekot azért volt szükséges elmondani, mert Bauer volt az, aki a létezői politikai rendőrségnek különböző bűntettelt előzetes tanakkal azt igyekezett bizonyítani, hogy Pethő Károly körjegyző a nyilas idők alatt embereket csendőrökkel megveretett és több olyan hasonló bűncselakmennyt követett el, amelyet a demokratikus igazságszolgáltatás üldöz és büntet. Ezek a vádak azonban, mint már fentebb említettük, a népbíróági tárgyaláson megdőlték oly annyira, hogy ítéletre sem került a sor, mert a népügyész vádelejtésével élt. Ezek után feltesszük a kérdést, miért internálták Pethő Károly 60 éves beteg körjegyzőt, miért kell annak az embernek 1946 július 10. óta rabságot szenvedni, holott egyetlen ember sincs, aki bármilyen bűnt rá tudna bizonyítani.

A környező falvak nemzeti bizottságai az alábbi igazolásokat állították ki:

Kaltenbrunner

kijelentette, hogy országának törvényei szerint kötelességét teljesítette. Németországot el-tette.

Rosenberg

nem szólt semmit.

Frank

megköszönte a lelkesnek a lelki gondozást.

Frick

szintén Németországot élte.

Streicher

azt kiáltotta Heil Hitler, majd szitkozódni kezdett.

Saukel

azt mondta, hogy ártatlanul hal meg.

Jodel

csak annyit kiáltott, Isten védje Németországot.

Seyss-Inquart

annyit mondott, hogy a béke és megértés uralkodjék a népek között.

Az akasztás pillanatában az elítéltek lába alatt egy csapóajtó nyílt meg és holttestük a mélybe zuhantak. Haláltusájuk 10-15 percig tartott.

Bázakerettye

Bázakerettye község Nemzeti Bizottsága igazolja, hogy Pethő Károly borsfai körjegyző ellen a Nemzeti Bizottság semmi kifogásolni való nem tud. Nevezett németbarát magatartást nem tanusított, Nyilaskeresztes pártnak tagja nem volt, a párt érdekében szorgalmat nem tett, jobboldali tevékenységet nem fejtett ki. Népellenes magatartást sem tanusított és mint körjegyző munkájával a nép érdekét kíválóan szolgálta.

Bázakerettye, 1946. június 15

Dr. Lőrincz Ákos s. k. n. elnök és négy aláírás.

Valkonya

Valkonya község Nemzeti Bizottsága igazolja, hogy Pethő Károly borsfai körjegyző az elmuir rendszer alatt jobboldali tevékenységet nem fejtett ki, németbarát nem volt, hanem éppen ellenkezőleg demokratikus magatartásról volt nevezetes.

Valkonya, 1946. június 16.

Simon Lajos elnök és hat aláírás.

Borsfa

Állították, mint Borsfa község Nemzeti Bizottsága igazolja, hogy Pethő Károly borsfai körjegyző a régi rendszer alatt semmi nem jobboldali tevékenységet nem fejtett ki. Németbarát nem volt. Faji előzésekben részt nem vett. Ezzel szemben tudomásunk van arról, hogy a nyilasok több esetben internálást akarták, mert rendszerüket nem szolgálta ki.

Tanusítottuk továbbá azt is, hogy jelenlegi internálása kimondottan rágalom következménye, mely semmi egyéb, mint személyi bosszúállás s ezért éppen a fentiek miatt az egész községben általános felháborodást keltett.

Borsfa, 1946. június 8.

Hári József s. k. S. d. elnök és öt aláírás.

Tudjuk, hogy a körjegyzők a Horthy-éra alatt nem a legideálisabb magatartást tanusították az oltalmuk alá rendelt falusi néppel, hanem nagy általánosságban ellenséggé álltak azzal szemben és a főszozolgabíró királysága mellett, alkirályokként működtek a falvakban. Azt is tudjuk, hogy a népbíróság felmentő ítéletei még nem mindig jelentik, hogy a felmentett egyén veszélytelen a demokráciára nézve, éppen ezért a Zala még soha, egyetlen esetben sem emelt szót a hatósági intézkedésekkel szemben.

Most azonban fel kell emelni szavunkat, mert a beszerzett információink azt mutatják, hogy egy teljesen ártatlan ember szenved, akinek bűne nem egyéb, minthogy körjegyző volt Borsfán és haragosa a

három esztendőre elítelt nyilas Bauer Árpád.

Kérdést intéztünk ez ügyben dr. Ruttkai György népügyészhez, aki munkatársunk előtt kijelentette, hogy legjobb meggyőződése szerint sem politikai, sem más bűncselakmények a volt borsfai körjegyzőt nem terhelik, amiről ő személyes nyomozása utján is kétségtelenül meggyőződött. Mindössze, mondta a népügyész, apróbb hivatali hanyagságokat tudunk ügyében találni, ezek azonban semmi esetre sem elegendők arra, hogy egy embort hosszú ideig internálótáborban tartanak.

Hivatkozunk az igazságügyminiszter államtitkáranak egy nyilatkozatára, amelyben kijelenti:

A rendőrség átszervezésével egy időben az internálótáborok felülvizsgálata és a járási internálási táborok likvidálása is megkezdődött. A belügyminiszter megszűnt a járási kapitányságok intézményi jogát. Ezentúl az elsőfokú internálási hatóságok a vármegye székhelyén működő rendőrkapitány lesz, akinek hatáskörébe utalták a vármegyei főkapitány szemléltői hatáskörét is. Így megyénként egy ember kezébe futnak össze azok a jelentések, amelyek az internálási javaslatot tartalmazzák. Mivel a megye székhelyén működő kapitányságok vezetői meggondolt, megfontolt, kipróbált és megbízható emberek, ennek következtében lényegesen csökken majd az internálások száma, ami egyben a tulkapások megszüntetését és orvoslását is jelenti. A másodikfokú internálási hatóság, akinek hatáskörébe az internálások feletti végleges döntés is összefut, maga a belügyminiszter lesz.

A demokratikus igazságszolgáltatás elsőrendű kötelessége tehát Pethő Károly borsfai körjegyző ügyét azonnal kézbe venni, újra átvizsgálni és amennyiben — ami nem kétséges — kiderülne, hogy egy rosszindulatú feljelentés áldozata, úgy elrendelni azonnali szabadlábra-helyezését.

A népbíróság felmentette Kukuruzsnyákot, mert erőszakkal kényszerítették a Drávamenti Légióba

A nagykanizsai népbíróság dr. Béres-tanácsa tegnap tárgyalta Kúrász Pál murakeresztúri és Vlasics József tótszentmártoni foglyos pártiszegálatosok háborús bűnügyét. Kúrász Pál előadta, hogy a nyilasok bakancsot és földet ígérték neki és ezért lépett be a pártba. A bakancsot meg is kapta, amiért 80 pengőt kellett fizetnie. A földet azonban nem. Vlasics József, a vád szerint, bujkáló leventéket kísért be Nagykanizsára. Vlasics elmondta, hogy a leventéket az uton felszólította, hogy szökjenek meg, de azok nem mertek elmenni. A népbíróság mindkettőjüket hat hónapi börtönre és három évi politikai jogvesztésre ítélte.

Ezekután tárgyalta a népbíróság Kukuruzsnyák József és Márkan Márton tótszerdahelyi lakosok bűnügyét. A vád szerint mindketten beléptek a német Drávamenti Légio SS hadosztályába. A tárgyaláson azonban bebizonyosodott, hogy a tótszerdahelyi nyilas községvezető kényszerítette őket erre. Ugyanis mindketten otthon maradtak, mikor a leventéket Németországba vitték. A községvezető akkor felszólította őket, hogy vagy álljanak be katonának, vagy menjenek ki Németországba. A parancs megtagadása esetére főbelövést helyezett kilátásba számukra. Ok ekkor úgy határoztak, hogy inkább a közeli Drávamenti Légioba állnak be, mintsem Németországba kimenjenek. A népbíróság ezért arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezeket semmi esetre sem szabad megbüntetni, hiszen meglettek féltelmítve és akkor még tízen-hat évesek voltak. Ilyen értelemben hozta meg a népbíróság mindkét ügyben a felmentő ítéletet.

Nagykanizsát az épülő Siócsatorna közel hozza a világtengerekhez

Négy évtizede már annak, hogy mérnöki tervek szerint hozzákezdtek a hajócsatorna megépítéséhez a Sión. A csatorna rendeltetése kezdetben az volt, hogy a Balaton felesleges vizét levezessék. Kisebb méretű hajók közlekedésének akadálya volt, mert nem készítették el azt a zsiliprendszert, mely a Sió vizét állandó szinten tartotta volna. 1943-ban megépítették a hajóáteresztő betonszerkezetét, a munkálatok azonban megszakadtak. Tildy Zoltán köztársasági elnök az elmúlt hónap végén Siófokon tartózkodott és akkor a legmesszebbmenően magáévá tette a Sió-csatorna kiépítésének a tervét. A 10 millió forintos munka 3000 zalai és egyéb munkásnak ad kenyeret, mintegy másfél éven keresztül s nagyban hozzájárul városunk munkanélküliségének csökkentéséhez is. De nagy jelentőségű ez a kezdeményezés azért is, mert a megépített hajózható csatorna révén Nagykanizsa is a víziforgalomakció rádiusába esik. Október 8-án a köztársasági elnök első kapavágása után megindultak a csatornaépítési munkálatok.

Munkatársunk Siófokon felkereste az építést vezető egyik főmérnököt, aki a munkálatokról a következőket mondotta:

— A kétfázisú, úgynevezett kamarás-zsilip felépítése után mélyjárati beltengeri csavargózások zavartalan közlekedése is lehetővé válik. A 124 kilométeres csatorna a kereken 200 kilométer területű Balatonnal együtt több mint 300 kilométer hajóútnyereséget jelent az ország gazdasági életében. Így Zala vármegye áruja a Dunántul közepéből hajóúton közvetlenül és olcsón eljut majd nemcsak a fővárosba, de az oceáni kikötőkig is. A tervezett energiatelep 3 millió kilowatt áramot termel. A befektetési költség árán néhány év alatt százmilliókhoz juthat az állam és a társadalom. A magyar közgazdasági élet terén is széleskörű és nagyvonalú perspektivákat nyit meg majd a csatorna.

Zalára és így Nagykanizsára nézve is beláthatatlan jelentőségű a Sió-csatorna hajózhatóvá tétele. Zala megye nemcsak a legkiválóbb bor- és gyümölcs-termő megyéje az országnak, de a legnagyobb magyar kincsek is itt találhatóak fel: az egyik az olaj, a másik a bauxit. E két nyersanyag a világipar két pillére. Ha rendes kerékvágásba kerül a magyar gazdasági élet, úgy nem lehet vitás, hogy a zalai bauxit és olaj legfőbb export cikkünk lesz, jólétünk és meggazdagodásunk forrásai. A vasúton való szállítás drága és nehézkes. Ezért van nagy fontossága a Sió-csatorna megépítésének, mert a vizitron való szállítás csak kis hányadába kerül a vasúti szállításnak és így cikkeink világviszonylatban is versenyképesek lesznek.

— Ertesítem

a t. fogyasztóközönséget, hogy előrendű búkk-, gyertyán *tízifa* kap-
ható métermázsanként 13 forintért.
Megrendelhető Fő-ut 8. szám alatti
irodában délután 3 órától. *Holtzer
László* fakereskedőnél.

Sportrovat

Szépen fejlődik a MAORT kosárlabda-sportja

A Ferencváros-mérkőzés előtti csütörtökön, a szokásos játékosértekezleten megjelent Majerszky Béla üzemvezető bányamérnök, a MAORT MSE társelnöke is és nagy vonalokban ismertette az egyesület munka-programját. Beszédre kapcsán ki-jelentette, hogy a MAORT MSE fő-céljával tűzte ki minél több sportág meghonosítását. Foglalkozott a kosárlabdaspport kérdésével is s komoly formában ígéretet tett a kosárasok felkarolására.

Aki ismeri a MAORT-kosárlabdaspport eddigi küzdelmes életét, az nem vélekedhet másként: a szakosztály valóban megérdemli a figyelmet és részvételét a segítségére. 1946 januárjában tíz taggal kezdte meg a munkát a kosárlabda szakosztály női tagozata. A kezdet nehézségeiről csak ennyit: a hölgyek még a szabályokat sem ismerték, nemhogy jártassággal bírtak volna ebben a szép sportban. A pályakérdés is komoly gondot okozott és a gyakorlás hiánya gátolta a gyors haladást. A szakosztály életképességének bizonyítéka, hogy az első vereségek nem letörést, de annál inkább komoly fejlődést eredményeztek. Pünkösdkor Budapesten szerepelt a női csapat és ekkor játékaival már kiérdemelte a szakértők elismerését. A női együttes azóta kiforrta magát s ma már komoly játékosra képvisel. Hat héttel ezelőtt megalakult a férficsapat is. Az edzéseket vezető Kukucska Ferencnek itt lényegesen könnyebb volt a munkája, mert a csapat zömét a gimnázium és kereskedelmi iskola növendékei teszik ki, akik már az iskolában elsajátították a játék alapelveit.

Mindkét csapat lelkiismeretesen készül a tornabajnokságokra és jó játékkal szeretnék meghálálni az egyesület vezetőségének előlegezett bizalmát. A női csapat legjobbjai: Benedek Ilonka, Tóke Katalin és Pintér Magda, a férfiak soraiban Kovács Károly, Pór Károly, Balogh László és Kishgyi György komoly ígéret.

A Bajai Munkás Testedző csapata Nagykanizsán

Vasárnap, folyó hó 20-án az egyesület kerületi elsőosztályú élcapata vendégszeropel Nagykanizsán, a Bajai Munkás Testedző. A régi labdarúgó drukkerek még élénken emlékezhetnek a bajai csapatra, nagy küzdelmeket és élvezetes játékokat hozott minden játékuk Nagykanizsára.

A jelenlegi bajnokságban az élen áll, pontvesztőség-nélkül. Kétfalra fektette a jóképességű Pécsi Bórgyár együttesét Pécsen, az eredmény 2:0 volt a bajaiak javára. Az NTE együttes szeszélyes játékokat produkál. A csapat kiforratlan, tehát szűkebb, hogy lelkiileg jól felkészülten álljon a pályára.

Előmérkőzés az NVTE II.—NTE II. másodosztályú bajnoki lesz.

A mérkőzéseket az NTE Dózsa György-uti sporttelepén játsszák le.

Mérkőzések kezdete egynegyed 2 és 3 óra.

Négy halálos ítélet a Városház-utcai nyilas gyilkosok ügyében

Budapest, október 16

Többnapos tárgyalás után hétfőn délelőtt hirdették ítéletet a népbíróság a Városház-utcai nyilas gyilkosok ügyében. Mind a nyolc vádlottat büntőnek mondta ki a népbíróóság, ezek közül Csizsár Gábor joghallgatót, Thál Györgyöt, Hajick Józsefet, Polles Istvánt kötélhalálra, Papp Lajost életfogytiglani fegyházra, Balás Sándort kényszermunkára, amelynek legrovidebb idejét 15 évben állapították meg, Rack Józsefet 12 évi fegyházra és Stern Jenőt 10 évi fegyházra ítélte. A halálos ítéleteket délután végezhajtották.

Véglegesen rendezték a háztartási alkalmazottak munkabéreit

A kollektív szerződés szerint a háztartási alkalmazottak két kategóriába vannak besorolva. Vagyis bejárók és bentlakók.

A bejáróknak napi munkaidejük 8 óra, reggeli és ebéd, ezenkívül az alatt megállapított munkabér. A bejáróknak a munkabérek azért van magasabban megállapítva, mert nekik lakbért kell fizetniük, míg a bentlakóknak koszt, lakás, fűtés, világítás természetbeni járandóságuk van. A bentlakók munkaideje 11 óra. Csütörtök és vasárnap délután szabaddíó.

Munkabérek:

Bentlakók. Házvezetőnő, szakácsnő, főzőmindenes: 5 éven felüli gyakorlattal havi 70 forint, tuloradij 70 fillér. 0—5 éves gyakorlattal havi 60 forint, tuloradij 60 fillér.

Szobalány-mindenes: 5 éven felüli gyakorlattal havi 60 forint, tuloradij 60 fillér. 0—5 éves gyakorlattal havi 50 forint, tuloradij 50 fillér.

Gyermeklány: 5 éven felüli gyakorlattal havi 50 forint, tuloradij 50 fillér. 0—5 éves gyakorlattal havi 40 forint, tuloradij 40 fillér.

Szobalány, főzőmindenes, minden havi fizetése 1—2 szobás lakásra vonatkozik, minden további szoba után 10 százalék pótbér fizetendő. A gyermeklány havi fizetése 1—2 gyermekre vonatkozik, minden további gyermek után 10 százalék pótbér fizetendő.

Bejárók. Főzőmindenes: 5 éven felüli gyakorlattal havi 100 forint, tuloradij 7 forint. 0—5 éves gyakorlattal havi 90 forint, tuloradij 90 fillér.

Mindenes: 5 éven felüli gyakorlattal havi 90 forint, tuloradij 90 fillér. 0—5 éves gyakorlattal havi 80 forint, tuloradij 80 fillér.

Gyermeklány: 5 éven felüli gyakorlattal havi 90 forint, tuloradij 90 fillér. 0—5 éves gyakorlattal havi 80 forint, tuloradij 80 fillér.

A bejáróknál a 8 órán túl teljesített munkaért a fenti tuloradij fizetendő.

Alkalmi munkásnők. Takarítónő: 8 óra ellátás nélkül 9.60 forint; ellátással 4.80 forint, tulóra 1 forint.

Mosónő: 8 óra ellátás nélkül 12 forint, ellátással 6 forint, tulóra 1 forint.

Vasalónő: 8 óra ellátás nélkül 8 forint, ellátással 4 forint, tulóra 1 forint.

Szakszervezeti Tanács
járásijtkársága

Akik október 15-ét okozták, ma is közöttünk élnek

A Kunfi-gárda vezetőségi ülésén Szakasits Árpád megemlékezve október 15-éről, a magyar tragédia második évfordulójáról, a következőket mondta: Azok, akik október 15-ike bekövetkezésének okai, még közöttünk élnek, de nem tanultak a tanúból, sőt azt hiszik, hogy joguk van visszatérni azokba a pozíciókba, amelyekből kiűldözték őket. Elszántan politizálnak a demokrácia ellen. A munkásosztály nem azért vállalta a tengernyi áldozatot, hogy ezer boldasoknak és bankároknak teremtsen hazát, hanem azért, hogy újraépítse magának ezt az országot. Szegeden kijelentették, — mondta — hogy mit akarunk és azt keresztül is visszük. Akár lesznek a közeljövőben választások, akár nem lesznek, az bizonyos, hogy a mostani választójogi törvény alapján még-csyszer nem választunk.

— Árverés

A Husipari Szakosztály tulajdonát képező 1000 kg.-os hidmérleg folyó hó 20-án délelőtt 10 órakor Eötvös-tér 15. sz. alatt árverés útján eladásra kerül. *Vezetőség.*

— Felhívás

Felhívjuk a hadirokkantakat, hadiorvagyokat és hadiárvtakat, hogy a népjóléti minisztériumból érkezett és őket közlő értelem úgy megtárgyalása végett folyó hó 18-án délután 4 órakor székházunkban jelenjenek meg. *HONSZ elnökség.*

A rádió csütörtöki műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Áttelepítési Kormánybiztoság közleményei. 7.30 Római katolikus vallásos félóra. 8.15 Hangmezek. 10 Hírek. 12 Déli harangszó, hírek. 12.15 Sebők Stofi énekel. 13 Magyar nóták. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Környei Kálmán szaloneygyüttes játszik. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 16.10 Drowett Nóra zongorázik. 17 Párthírado. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18.10 A Pro Arte énekegyüttes műsora. 19 Közvetítés az Operától. Puccini: A köpeny. Koncsy Jenő. Az arany meg az asszony. Mozart: Kis éji zene. 20 Hírek, sporthírek. 21.30 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Századok dalai. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Táncczene.

Budapest II. 20 Szórakoztató műsika. 20.30 Rádió szabadgyűtem. 21 Hírek. 22.15 Művészmezek.

— A Független Kisgazdapárt folyó hó 19-én, szombaton este 7 órakor közgyűlést tart. Felkérni a tagokat, hogy kivétel nélkül pontosan jelenjenek meg. *Titkár.*

— Szombaton MAORT-bál

a Koronában
Szombaton, 19-én este 7 órai kezdettel — disznótörös vacsorával egybekötött — bál és vasasbál rendez a MAORT. A bevezető a sportegyesület felismerésének gyarapítására fordítják.

1074/1946. szám.

Hirdetmény.

A nagykanizsai törvényszék sz. 1874. XXXV. t. c. 15. § a értelmében közhírré teszi, hogy az igazságügyminiszter 25230/1946. I. M. sz. rendelkezéssel Nagykanizsára áthelyezett dr. Csáky Albert közjegyző működését 1946. évi október hó 1. napján megkezdette.

Nagykanizsa, 1946. október hó 4.

Dr. Star Dénes sk. trvszéki t. előv.

A kiadmány hitelű:

Olvashatatlan aláírás, irodaligazg.

Hirdetmények.

A Herkules-tégelyár területét f. hó 18-án d. e. 9 órakor a helyszínen bérbe-
adom. 1339

A forint értékben meghatározott léte-
rületfoglalási díjak megudhatók:

1. A városi gazdasági hivatalban,
2. KOKSZ helyiségében és
3. Ipartestületnél a hivatalos órák alatt.

A város tulajdonát képező és a volt
József-laktanya keleti oldalán levő szántó-
földet f. hó 18-án d. e. 10 órakor a hely-
színen tartandó nyilvános árverésen bér-
beadom. 1345
Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

KERESKEDŐK legelőbb bevásárlási
helye TARNÓCZKY rövidaru nagykereske-
dés, Szabadság-tér 18. 1309

Eisöranqu zongoraoktatást vállalok.
Csásy László utca 8. 1326

Jól tejele tehenet tartásra vállal a
Gazdasági lakla. 1338

Szemfelmérését, monogrammozást, gonb-
lyukvarrást és minden kézimunkát vállal
és tanít Sós Istvánné, Batthyány-utca 4.
szám. 1342

Háztulajdonosok figyelmébe! W. C.
ürítést vállalok. Megrendelés levélzárpon
is elfogadok. Telefon: 148. (Bojtor). Komá-
romy Zsigmond gyepmester, Petőfi-ut 48.
szám 1343

Üzletvezetésre keresek női vagy férfi
üzletembert. Fő-u. 8. Ezzár. Érdeklödni
Galog. Délelőtti órákban 1347

Bélyegcsere a Turán körforgalomban
megindult. Lépjen tagjai közé és küldjön
füzeteket. Keveházi Lajosné, Keszihegy.
1346

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: Beacze Jenő főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 21-
Kiadja a Nemzeti Bizottság. Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel Beacze Jenő.
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagy-
kanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdaiért felel: Zalay Károly.

ZALA

A Londonban tartózkodó Kodály Zoltán a londoni rádió magyar adásában közölte, hogy rövidesen áthajózik Washingtonba, majd április elsejére Moszkvába utazik.

Molotov a Queen Elisabeth luxusgőzösön utazik New-Yorkba

Az Egyesült Nemzetek hétfői ünnepi New-York. A jövő héten, vasárnap zászlódiszettel köszönti az Egyesült Nemzetek kiküldötteit. A southamtoni rakparton több ezer főnyi közönség és a hajógyarak zúgása között tegnap futott ki a Queen Elisabeth nevű luxusgőzös, amely New-Yorkba vitte Molotovot, Visinszkyt és a szovjet küldöttség többi tagját, valamint Spaak belga külügyminisztert az Egyesült Nemzetek értekezletére. Velük utaztak a brit küldöttség tagjai is. A Queen Elisabethnek, amely a háború alatt amerikai csapatokat szállított Európába, ez az első polgári útja az Atlanti Óceánon keresztül. New-Yorkba hétfőn érkeznek, azonban, ha ott a kikötősztrájk tovább tart, valószínűleg Halifaxba irányítják a hajót.

A biztonsági tanács tegnapi értekezletén elfogadták zárt ülés keretében az Egyesült Nemzetek felfüggesztéséről. Ezt a tervezetet terjesztik a közgyűlés elé a béke fenntartásával és a nemzetközi biztonsággal kapcsolatos kérdésekről, amelyekkel eddig a biztonsági tanács foglalkozott, illetőleg foglalkozik. Beszartott körök szerint a tegnapi zárt ülésen a spanyol és iráni kérdés napirenden tartásáról folyt a vita, Johnson az Egyesült Államok kiküldötte kifejtette a gyűlés végén, hogy a két kérdés napirenden tartása csupán elvi jelentőségű.

A Szovjetunió legfelsőbb tanácsának második ülésén az állami költségvetés megvitatása szerepelt. A pénzügyminiszter ismertette az 1946 évi állami költségvetést és az előző két félévi zárószámadat. Az 1946 évi költségvetés bevételi teteleit több mint 320 milliárd rubelben, a kiadásait pedig 319 milliárd rubelben irányozták elő. Az idei költségvetés bevételi tetelei 20%-kal, a kiadási tételek pedig 6%-kal növekednek a tavalyi költségvetési tételekhez viszonyítva. Az 1946 évi költségvetést az új 5 éves tervről szóló törvény alapján állították össze.

Bideault kiáltványa a francia néphez

Párizs, október 17

Franciaország belpolitikai élete a népszavazás befejezése után újabb szakaszhoz érkezett. A pártok ismét meghatározzák a követendő politikai irányvonalat. Elsőnek a népi köztársasági mozgalom pártja állt össze, amely kiáltványt dolgozott ki és intézte Franciaország népéhez. Ebben a kiáltványban Bideault miniszterelnök kijelentette, hogy a IV. köztársaság megszűnt és most a felépítés van a sor. Ezt a felépítést az új alapokon létrejött kormánynak kell megvalósítani. Felhívta a kormányt, hogy adja a hatalmat a köztársasági népi mozgalom pártja kezébe, hogy kellő erővel védhesse a nép érdekeit más pártok közreműködése nélkül. A szocialistáktól és minden igaz demokratától azt kéri, hogy csatlakozjanak felelősséggel teljes tudatában. A francia népnek két politika között kell választani. Vagy ismét ideiglenes kormányra támaszkodik, vagy csatlakozik az igazi demokráciához, mely a koalíció, a haladásnak és a IV. köztársaságnak eszméjét tartja szem előtt. A kiáltványban foglalt megállapítások, hogy a jelenlegi helyzet a három párt uralmának végét jelenti, az ellenzéknek bizonyára nem talál helyeslésre. A továbbiakban felhívással fordul a szocialistákhoz, hogy egyedül Bideault pártjával működjenek közre. A szocialisták tegnap tiltakozó gyűlést tartottak. Ma a kommunisták központi bizottsága tanácskozik a helyzetről. Ezeknek a tanácskozásonak az eredményeiből bontakozik ki a francia belpolitikai élet igazi arculata, amely a november 10-én megtartandó választások előcsatározásait jelentik. Egyébként de Gaulle újabb nyilatkozatát várják, mely nagy mértékben befolyásolja a pártok választási céljait.

Ausztrália kormányzója lesz

a windsori herceg? London, okt. 17

Londoni hírek szerint Attlee miniszterelnök a hét folyamán megbeszélést folytat a windsori herceggel. A beszélgetés során szó lesz a windsori hercegnek a brit birodalom keretében el foglalandó szerepéről. Ausztráliai hírek arról szólnak, hogy a herceget mint főkormányzót ott szívesen látják. A gloucesteri herceg, a jelenlegi főkormányzó az év végén visszatér Angliába,

hogy a királyi pár többnapos dél-afrikai utazása alatt a kormányzótanácsot vezesse. — A windsori herceg az utóbbi időben nem töltött be nyilvános tisztséget, miután múlt évben lemondott a Bahama szigetek kormányzóságáról.

Világlapok a magyar jóvátétel tarthatatlanságáról

Párizs, október 17

A Párizsban, Moszkvában és Londonban megjelenő nagy lapok vezércikkei csodálkozva és méltatlankodva állapítják meg, hogy a 8 milliós Magyarország annyi hadikárpótlást fizet, mint a 45 milliós Olaszország. Egyébként a párizsi és londoni sajtó sohasem volt rosszkedűbb és bizalmatlanabb a békeértekezlettel szemben, mint éppen a bezárást követő napokban. A francia vezető lapok a történelem leghiábavalóbb értekezletének minősítik a párizsi békeértekezletet.

Zárták a Csehszlovákiának meg-

szavazott 50 millió dollar hitelt

Washington, október 17

Az Egyesült Államok külügyminisztériuma zárta a washingtoni kiviteli és behozatali bank által Csehszlovákiának nyújtott 50 millió dolláros hitelt és le tiltotta a felesleges amerikai hadianyag Csehszlovákiának való átadását. A külügyminisztériumban hangsúlyozták, hogy a hitelkeretet bizonytalan időre zárták, mert Csehszlovákia félreértette azokat a célokat, amelyeket az Egyesült Államok tűzött ki a hitel nyújtásával, továbbá az amerikai hadianyagokból vásárolt dolgokat továbbította Romániának.

Tito érdekes nyilatkozata az amerikai világlapoknak

Belgrád, október 17

Tito tábornok a New-York Times, a Life és Time munkatársai előtt adott nyilatkozatában a következőket mondotta a jugoszláv-amerikai viszonyról: Hangsúlyozta, hogy a két állam közötti apró incidensek nem tekinthetők a jóviszony csökke-

nésének. Személyes véleménye szerint az Egyesült Államok kormányának politikája az új jugoszláv közlésszerűség ellen irányul. Amerika egyetlen életképes kérdésben sem állott Jugoszlávia mellé. Nem sok kilátás van arra, hogy ez a viszony javuljon, de ez nem Jugoszlávia mulik. A jugoszláv külpolitikáról szólva hangsúlyozta, hogy Jugoszlávia nem irhatja alá a párizsi békeszerződést, mert azt teljesen igazságtalannak tartja. Reméli, hogy méltányolják Jugoszlávia jogos követeléseit a külügyminiszteri tanácsban. Az osztrák határkiigazításra vonatkozó igényeket az Ausztriával kötendő szerződés előtt fogják feltárni. A jugoszláv kormány nem támasztott igényt görög Macedónia ügyében. Arra a kérdésre, hogy szándékozik-e Jugoszlávia Magyarországgal, Romániával és Bulgáriával kétoldali szerződéseket kötni és kilátásban van-e a dunamenti országok közötti szövetség megalakulása, Tito azt válaszolta, hogy eddig ez nem sikerült. A dunamenti államok közötti szövetség még nem került szóba, Jugoszlávia azonban mielőbb normális kapcsolatokat akar létesíteni a dunamenti államokkal és gazdasági, valamint kulturális téren is együtt akar velük dolgozni.

Kutatják Göring öngyilkosságának részleteit

Nürnberg, október 17

Külön amerikai tisztviselő bizottság vizsgálja Göring öngyilkosságának körülményeit. Az amerikai kémelhárító tiszték megkezdtek azoknak a személyeknek a kihallgatását, akik a legutóbbi napokban Göringgel érintkeztek. Anders ezredes, aki az öngyilkosság részleteit vizsgálja, arra igyekszik fényt deríteni, hogy mily alapon értesülhetett Göring kivégzésének időpontjáról, amikor azt a többi háborús bűnös is csak Göring halála után egy órával közölték.

Göring öngyilkossága ügyében megindult széleskörű nyo-

mozás eddig nem vezetett eredményre. Göring minden valószínűség szerint 1945 tavaszán történt elfogatása óta rejtegette magánál a cianos fiolát. Feltevésünk szerint akkor határozta el magát az öngyilkosságra, amikor kihirdették előtte a halálos ítéletet.

Hírek a világ fővárosaiból

A román kormány rendkívüli minisztertanácsot tartott, amelyen elhatározták, hogy a romániai választásokat november 19-én tartják meg. A minisztertanács után Groza miniszterelnök megjelent a király előtt és eléje terjesztette a választások kiírásáról szóló rendeletet.

Spaak belga külügyminiszter Brüsszelből Londonba érkezett, ahonnan ma Southamptomba indul és onnan a Queen Elisabeth nevű angol gőzösön utazik New-Yorkba az Egyesült Nemzetek közgyűlésére.

Eisenhower tábornok Salzburgba érkezett. Ausztria amerikai övezetében megsemmisíti az amerikai csapatok számát és gazdasági berendezkedését, valamint az elhurcolt személyek táborait.

A Rómából Firenzébe haladó expressz Arezzo közelében belerohant egy motorkocsiba. Tizenketten meghaltak és sokan megsebesültek. A sebesültek között van Habsburg Károly herceg is.

A Kremlben kedden megnyitották a Szovjetunió legfelsőbb tanácsának II. ülését. A tanácsban minden nemzetiség képviselve van.

Az Unra igazgatósága úgy döntött, hogy abban hagyja argentinai vásárlásait, mivel az argentinai kormány magasabb árat kér a búzáért, mint amennyi annak világpiaci ára.

Németország három megszállási övezetében koordinált export import hajtának végre, amelybe bizonyos iparágakat vonnak be, hogy így állítsák fel újból a német exportot.

Franciaországnak a békeértekezlet naponta egymillió 200.000 frankjába került. A táviróhivatalok naponta 10.000 szót közvetítettek Párisból a világ minden tájára.

Az egyik kaliforniai egyetemen felfedezték az új Neptunium 286. elemét. Az elem hasadásakor hatalmas energia szabadul fel.

A berni állami opera zenéi vezetőjéül Solti György Svájcban élő magyar karmestert és zongoristát hívtak meg.

Több ország föderalista mozgalmanak kiküldöttjei Luxemburgban nemzetközi értekezletet tartanak tekintettel a nyugtalanító világpolitikai helyzetre.

Lengyelországból és a Németország lengyel megszállta területeiről még a tél beállta előtt kitelepítik az ottlakó németeket. A sudétavidékről kitelepítendő németek utolsó csoportját még ebben a hónapban Németország szovjet megszállási övezetéből szállítják el.

Árpádházi Szent Margit ereklýei Nagykanizsán

A katolikus egyháznak a magyar nép részéről az Árpád-ház adta a legtöbb szentet. Szent Istvánt, Szent Imrét, Szent Lászlót és Szent Erzsébetet a világ minden táján tisztelik. Ezeknek a szenteknek a sorába vette fel 1944 január 19-én a katolikus egyház Szent Margitot, akinek szenttéavatását már Mátyás király is kérte a pápától, de akkor II. Pius pápa nem engedélyezte azt. Szent Margitnak egyes testrészei teljes épségben maradtak ránk. Ezeket mint ereklyéket tiszteljük.

Szent Margit ereklýei most indulnak országjárásra. Utjának legelső állomása Nagykanizsa lesz, ahová szombaton délután érkezik meg. Városunkban ez alkalomból nagyszabású ünnepek lesznek, melyre dr. Bánáss László apostoli kormányzó és P. Burka Kelemen ferences tartományfőnök is Nagykanizsára érkezik. Egyházi körökben a vidék több ezer katolikus hívőjét várják Nagykanizsára.

Budapest költeményekben

Budapest székesfőváros irodalmi- és művészeti intézete antológiát állított össze azokból a költeményekből, melyek a magyar fővárost dícsöik. A könyvhöz Budapest polgármestere Kövágó József írt előszót. A kötet tartalmazza mindazokat a verseket, amit a magyar költők összeirtak évszázadokon át Pestről és Budáról. A könyv eredetiség és művészi tekintetében megelőzi a világirodalmat. A fővárosi iskolák is foglalkoznak vele. A könyv bizonyítéka annak, hogy a főváros vezetősége ezekben a súlyos időkben sem feledkezik meg arról, amivel a kulturának tartozik és az összegyűjtött költemények a régi fényében mutatják be Budapestet a világ egyik legszebb fővárosát.

3500 magyar deportált tömegsírját találták meg Felsőausztriában

Új tömegsirt fedeztek fel a felsőausztriai Günskirchen mellett. A tömegsírban 3500 magyar deportált holttestét találták meg. A nyomozás megállapította, hogy a deportáltakat a mathauseni haláltáborból szállították Günskirchenbe a németek 1945 áprilisban. Mathausenből 18 000 deportáltat indítottak utnak. Günskirchenbe 16.500-an érkeztek meg. Ezek közül a felszabadulást mindössze kilencezren érték meg. A felszabadulás után megindult nyomozás sorát két tömegsirt megtaláltak 4000 deportált holttestével. Az újabb nyomozás derítette fel azt a most felfedezett tömegsirt.

Mi van a nagykanizsai textilfronton

Általános a panasz a textilárak emelkedése miatt

Rákosi Mátyás nagykanizsai nagy beszédében megemlítette, hogy amíg a közigazgatási fronton a rendőrségnél és egyéb hivataloknál folyik az átcsoportosítás, hogy a régi reakciós elemeket onnét kiszorítsák, addig az iparban és a bankokban ez még távolról sem történt meg, sőt ellenkezőleg még ma is azok ülnek a gazdasági élet e kulcspozícióiban, akik a 25 éves fasizta és félfasizta rezsimeket kiszolgálták. Vitathatatlan, hogy ezeknek az uraknak mindegy, hogy a népet vagy a nép ellenségeit szolgálják-e, mert főcéljuk a haszon, még pedig a busás haszon és nem válogatják, hogy ez honnan jön.

Kétségtelen, hogy a demokrácia keze eddig csak nagyon kis mértékben tudott belenyulni a gazdasági élet e dzsungeljébe és így adódhatik elő, hogy olyan cikkek, amelyeknek sem nyersanyaga, sem munkabére a forint stabilizációja óta nem változott, napról-napra drágulnak és ma már ott tartunk, hogy csak protekcióval lehet a népviselethez szükséges olcsóbb textilanyaghoz jutni.

A nagykanizsai Szabad Szakszervezetek Csepregi Zoltán megyei titkár kezdeményezésére egy delegációt küldtek ki a textilárak megvizsgálására. A bizottság végigjárta az összes textilkereskedőket, hogy közvetlen szerezzen meggyőződést a tarthatatlan textildrágaságról.

A textilkereskedők elpanaszolták a kiküldötteknek, hogy az árakat a budapesti textilgyárak verik fel. Ezt pedig csupán nyereszkesedési vágyból teszik, mert semmi olyan körülmény nem játszik közre, ami indokoltá tenné az árak emelését. A kollektív szerződések hatálya alá eső munkabéreket ugyanis nem emelik. A gyárak által feldolgozás alatt lévő nyersanyag ára szintén nem emelkedett. Ezért a nagykanizsai szakszervezetek felveszik az értekezést a Szabad Szakszervezetek központjával, hogy együttesen állapítsák meg, melyik gyárak és nagykereskedők emelik a textilárakat. Ezek ellen országosan járnak el. Ez azért szükséges, mert a kereskedők egyénileg nem mernek fel lépni a textilgyárak ellen. Féltő ugyanis, hogy a textilgyárak és a nagykereskedők az ellenük fellépő kiskereskedőt feketelistára helyeznék és így az árueosztásból kirekesztenék.

A Zala munkatársa beszélgetést folytatott ebben az irányban Komanadinovics Istvánnal, a KOKSZ központi titkárával, aki a következőket mondotta a textilleállítás körül mutatkozó zavarokról:

Mint az állami, mint a politikai megnyilatkozásokban állandóan hangoztatják, hogy a magyar gyáripár a békebeli termelés 70%-át érte el. A vidéki kereskedők ennek 20%-át sem látják. Hova tűnik tehát az az árú? A forint megjelenésével a vi-

déki kereskedő azt hitte, hogy megnyílik előtte minden ajtó és jó pénzért jó áruval láthatja el a vidéki ipari gócpontok dolgozóit. De nem ez történt.

Ha a vidéki kereskedő elmegy a budapesti gyárakhoz árut beszerezni, azzal utasítják el, hogy „ma nincs befizetés!” Ez új figura.

Meg kell állapítanunk, hogy a textil árakat gyakran a gyár személyzete teszi félre bizonyos protekciósok részére és így érthető, hogy a kereskedő aki napokkal ezelőtt befizette az áru ellenértékét, csak drága selymeket és vidékre egyáltalában nem alkalmas árucikkeket kaphat. Ezuttal joggal megkérdezhettük, hogy jól van ez így? Mikor csap le már a demokrácia ökle erre az öntelt uralomra és mikor védi már meg a dolgozó kereskedők jogos érdekeit?

A kereskedőnek ugyanis előre ki kell fizetni a jó forintot, az árut pedig csak hetek muiva kapja meg. Legjobb esetben azonban két-három napig megvárakoztatják. Azonban ebben az esetben is hosszú kálváriát kell járnia a szegény kereskedőnek, míg megkapja az áruját.

A forintvédő bizottság közbenjárására már jövő héten megkezdik az árdragítók ügyét tárgyalni

A forintvédő bizottság szokásos heti ülésén Csepregi Zoltán, a szakszervezetek megyei titkára érdekes indítványokat terjesztett a bizottság elé.

Javasolta, hogy a bizottság a polgármestert küldött-ségileg kérje arra, hogy a piacon állítsa fel egy halásági mérleget, amely arra lenne hivatva, hogy vilás esetekben hivatalosan pontos méréseket eszközöljenek rajta, tekintve, hogy a piacra felhozott árukat csak súly szerint lehet eladni.

A bizottság a javaslatot egyhangulag elfogadta, majd kijelölték a küldöttség tagjait. Elhatározta a bizottság, hogy a kijelölt küldöttség kérje a polgármestert egy új piaci ártáblázat felállítására is. A jelenlegi ártáblán feltüntetett árakat ugyanis könnyen meg lehet hamisítani azáltal, hogy a számjegyeket kijavítják. A krétával felírt árakat pedig egy kisebb eső is lemoshatja.

A forintvédő bizottság egyhangulag elhatározta, hogy megkeresést intéz az államügyés-séghez abban az irányban, hogy a forint-árdragítási ügyekben meghozott iléleteket minden esetben közöljék a Zala szerkesztőségével, hogy a közönség ezáltal is lássa a forintvédő bizottság fontos szolgálatait, melyeket a köz érdekében tesz.

Csepregi Zoltán megyei titkár ezzel kapcsolatban közölte munkatársunkkal, hogy megbeszélést folytatott a rendőrséggel és az államügyészséggel arra vonatkozólag, hogy az uzsoraügyekben indított eljárást gyorsítsák meg. Ezzel a lépés-

Ugyátszik, hogy a gyáripár azt hiszi, hogy a kereskedőkkel nem kell majd számolnia, mint vevővel, mert a kereskedelmét ugysis kiirtják.

Ebben téved a gyáripár. Vegyék tudomásul, hogy a KOKSZ-ban tömörült vidéki kereskedelem olyan erőt képvisel, amely nem hagyja magát félrevezetni. Tudja, hogy ezt az élet-halál harcot csak szervezett egységben tudja megvívni. A magyar gazdasági élet megerősödése elképzelhetetlen a magyar kereskedő nélkül. Lássá a kereskedőellenes oldal maga előtt azt a sok tízezer munkanélküli kereskedelmi alkalmazottat, akiket a kereskedelem elpusztítása tenne munkanélkülivé. A hatóságok teremtsenek rendet az áru útjának dsungelében, hogy az áru útját szakemberek irányítsák és az állam ne kereskedhessen, vagy hatalmas egykezeket támogasson, illetve kreáljon, mint a most feloszló West-Orient.

Hassanak oda az illetékesek, hogy a gyárak a hét bizonyos napján csak vidéki kereskedőket szolgáljanak ki és intézkedjenek, hogy az áru ne tűnhessen el.

Ezt kívánja a vidéki kereskedelem, — fejezte be nyilatkozatát Komanadinovics István, a KOKSZ titkára. Akkor majd nem lesz árudrágulás és áruhiány.

szel valószínűleg el lehet érni, hogy azok az árdragítási ügyek, amelyek már hetek óta várnak elintézésre, végre bíróság elé kerülnek.

Az államügyészségtől nyert értesülésünk szerint a nagykanizsai lörvényszék uzsoratanácsa jövő héten kezdi meg az árdragítási ügyek tárgyalását.

A legelső ilyen tárgyalás Sklenszky Ferenc, hentesmester zsirhamisítási bűnügye lesz, melyet hétfőn tárgyal dr. Almásy Gyula elnöklésével az uzsoratanács. Ezt követőleg egymás után kerülnek a törvény elé a forint rontására spekuláló árdragítók.

Szovjettudósok küzdelme a rákbetegség leküzdéséért

A rák ellen nagyarányú küzdelmet folytatnak a szovjet tudósok. Ennek érdekében külön bizottságot létesítettek, melynek alelnöke Szavioki tanár, a Tass munkatársának adott nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a rák elleni küzdelem legfontosabb része a lakosság felvilágosítása. A Vörös kereszt végrehajtóbizottsága e célból több ezer kiképzett csoportot létesített, akik házról-házra, üzemről-üzemre járva oktatják ki az embereket a rosszindulatú daganatok felismerésére és természetére, hogy idejében kezdhessék meg az orvosi kezelést, ami a sikeres gyógyítás előfeltétele.

— Inspekciós gyógyszer-tár ma: Megváltó-gyógyszer-tár, Szabadságtér 21.

Pillérek és fillérek

A Zala már több közleményben számolt be arról a lázas és szorgalmas munkáról, amely a temetői hid építése körül folyik. A hidat tudvalegőleg a Zala vállalkozásában építik meg. A lap megmozgatta a város lakosságát és az emberek belátták, milyen fontos ennek a hidnak a megépítése. Jöttek és még egyre jönnek a fillérek. Mindenki igyekszik kivenni részét a hid építéséből, ha csak néhány fillérral is. Az áldozatos adakozás lehetővé tette, hogy a munkálatokat mult hétfőn megkezdhették.

Október hetedikén reggel hét órakor megkezdődtek a munkálatok. Horváth Lipót építőmester munkatársával kijelölték a hid alapját képező pillérek helyét. Ezen a következő napon a törmelékkel távolították el a hid helyéről. Szórádán már a pillérek alapjait ásták. Pénteken pedig már a pillérek építéséhez láttak a hidépítő munkások. Munkatársunk ma ismét felkereste az építkezéseket. A hidnál kellemes meglepetés fogadta. Ma délelőtt a pillérek elkészültek. A vasúti sínek két oldalán már állnak a főpillérek. A part két oldalán pedig elkészültek a hidfők is. A hid kőművesmunkái ezzel be is fejeződtek. Néhány napig azonban a pillérek pihennek, hogy a még friss beton megfelelően kiszáradjon. A kőművesek most átadják helyüket az ácsoknak, akik szombaton reggel kezdik meg a hid gerendázatának összeállítását. Gózdán ácsmester ma már meg is tekintette a pillérekot és elvégezte a szükséges méréseket. A gerendákat egyelőre már napok óta faragják az ácsok a városi vízművek Csengery-uti telepén. Szombaton tehát megkezdődik a hid építésének második felvonása. Ez a munka már csak egy hétig tart és Mindenszereték ünnepepre elkészül a hid.

A pillérek tehát állnak, a fillérek pedig még gyüleknek. Ma ismét ezután nyugtázzuk a legutóbbi napokban szerkesztőségünkbe a hid építésére beérkezett adományokat: 100 forintot adományozott a Drávavölgyi Villamos Áramszolgáltató Rt., 25-25 forintot adott Mitskó Zoltán és Dohy László. 10 forintot adott özv. Ország Józsefné. Az iverken gyűjtött összegekről külön számol be a Zala.

A rádió pénteki műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Áttelepítési Kormánybiztoság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató zene. 10 Hírek. 12 Déli harangszó, hírek. 12.15 Reményi Ágnes gondolkázik. 13.15 A Scala jazz-együttes játszik. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 16.10 A MNDSZ műsora. 16.25 Sovinszky László szalonzenekara játszik. 17 Szakszervezeti tanácsadó és híradó. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18.30 Kamarazene. 18.45 Világhíradó. 19 Dalok. 19.30 Faluhíradó. 20 Hírek, sporthírek. 21 Rádió a rádióról. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Ünnepi előadás Heltai Jenő tiszteletére. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Táncczene.

Budapest II. 20 Szórakoztató muzsika. 20.30 Rádió szabadgyotom. 21 Hírek. 22.15 Hanglomezok.

5000 forint pénzbüntetésre ítélte a nagykanizsai büntető-törvényszék a Drávavölgyi Villamossági Részvénytársaságot

Megállapították, hogy a Drávavölgyi szándékosan károsította meg a város lakosságát

Tegnap délelőtt 9 órai kezdettel tárgyalta a nagykanizsai büntető-törvényszék dr. Gáspár Zoltán egyetemesbírája a Drávavölgyi Villamossági R. T. árdragítási bűnjegyét. Mint a Zala annak idején közölte, Dene József MAORT-kerítés és a hozzá csatlakozott 73 más sértett tette meg a feljelcstést a Drávavölgyi ellen. Dr. Gáspár Zoltán törvényszéki bírószerint a vádat, mely szerint a Drávavölgyi Villamossági Vállalat, a kiadott miniszteri rendelet figyelmen kívül hagyásával, számlázta Dene József és 73 más sértett február 7-től április 1-ig leolvasott villanyfogyasztását. A rendelet szerint a számlázás visszaható ereje az április 1-i szorzószám alkalmazásával csak 35 napi fogyasztásra lett volna alkalmazható, a Drávavölgyi mégis 52 nap kilowattóra-fogyasztását számlázta a károsultaknak. Ezért a vétségért a villamossági üzem, illetve annak nagykanizsai vezetője, Böllöni József a felelős.

Böllöni mérnök védekezésében elismeri, hogy tudott a miniszteri rendelet idevonatkozó részéről, de az infláció-okozta számlázási zavarok elkerülhetetlenné tették a tévedéseket. Nézete szerint most is ilyen „tévedésről” van szó s nem következetes, tudatos árdragítási visszaélésről. A vádlott irat-kötegeket tesz a vezetőbíró asztalára.

Ezután Dene József adja elő panaszát. A Drávavölgyi-üzem „tévedése” folytán számlázott villanyfogyasztása olyan összegre rugott, melynek kiegyenlítésére nem volt elég egyhavi munkadíja. Sérültesnek tartja azt is, hogy akik tiltakoztak Drávavölgyinél a számlázás miatt, azoknak a követelt összeg bizonyos hányadát elengedte.

Dr. Takács József államügyész szándékosságát állapított meg s kéri a törvényszéket, hogy ötezer forintban állapítsa meg a sértettek károsultságát. Kijelenti, hogy a védekezés nélkülöz minden komoly alapot, mert nem kis tételről s ezenfelül tömeges megkáro-

sodásáról van szó. Nem jelenték-telen tévedés, hanem tudatos árdragítás esete forog fenn.

Dr. Petrics József védőügyvéd szólalt fel ezután, de az ő beszéde sem tartalmazott olyan konkrétumokat, melyek a védelem szempontjából sikerrel kecsgették volna. Az adminisztrációs munka összetettségével magyarázza a téves számlázást s hivatkozik arra, hogy a Drávavölgyi-üzem a jogos sérelmeket a multban is orvosolta. Erről az esetről azonban csak akkor szereztek tudomást, amikor a vállalatnál megjelentek a rendőrség nyomozó közegei...

Miután a vád minden egyes kitétele okmányokkal volt igazolva, a törvényszék meilőzte a tanúk kihallgatását.

A bizonyítás lefolytatása után a büntető-törvényszék meghozta ítéletét,

amelyben bűnösnek mondta ki a Drávavölgyi Rt.-ot a vádiratban foglalt árdragítás vétségében és ezért a büntető-törvénykönyv idevágó szakaszai értelmében 5000 forint pénzbüntetésre ítélte, amelyet behajthatatlanság esetében 50 napi fegyházbüntetésre lehet átváltoztatni.

Az ítéletet a Drávavölgyi nagykanizsai vezetője Böllöni József mérnök ellen hozták.

Az ügyész súlyosbításért, dr. Petrics József védőügyvéd pedig enyhítésért fellebbeztek.

A törvényszék ítélete, amely árdragítás vétségében marasztalta el a Drávavölgyit, teljes mértékben igazolta a Zala hónapokig tartó ekkeseredett harcát. Az ítélet jogerőre emelkedése után a Drávavölgyinek vissza kell fizetni mindazokat a jogtalanul felvett összegeket, amelyeket a miniszteri rendeletről eltérőleg szedett be. Hogy milyen nagyok ezek az összegek, azt még hozzávetőlegesen sem lehet megállapítani, annyira azonban bizonyos, hogy sok nagykanizsai dolgozó visszakapja a tőlük jogtalanul felvett pénzüket.

Megyei hírek

Egy nyilas hadnagy utja az internálótáborig

Gulácsi József volt SS hadnagy, 1944. évben Zalacsében szolgált, ahol sorra látogatta a gazdákat, előtűk rekviráló parancsot mutatva fel, elvitte gabonájukat és egyéb terményeiket. A nyilas hadnagy természetesen nyugatra távozott, ahonnan nemrégiben tért vissza. A zalaegerszegi népbiróság népellenes visszaélésekért és vagyonelleni cselekedetekért nemrég 6 hónapi börtönre ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette és így Gulácsit szabadlábra helyezték. A politikai rendőrség a nyilas tisztet most újból letartóztatta és a budapesti internálótáborba szállította.

Hathavi börtönre ítéltek a nyilas sümegi mozist

Uszky Aladár sümegi mozitulajdonos, mint karszalagos pártszolgálatos hirdette Szalasi „nagyszerű” eszméit és mindenben hú kiszolgálója volt az átkos rendszernek. Most felelt bűneiért a zalaegerszegi népbiróság előtt, ahol bűnösnek mondták ki és 6 havi börtönbüntetésre ítélték.

Rendőrségi áthelyezések

A belügyminiszter dr. Kovács József rendőrszázadost a zalaegerszegi vármegyei főkapitányságtól Kőszegre, Szabó István rendőrszázadost a pacsi politikai rendőrség vezetőjét pedig Rétságra helyezte át.

Zalalövön elfogtak egy szökött nyilast

Mihályka István nyilas pártszolgálatos még az év tavaszán megszökött egyik budapesti internálótáborból és Zalában bujkált. Körözölével alapján Zalalövön felismerték és letartóztatták. Budapestre, az internálótáborba szállították.

Közel 3000 rendőri felügyelet alatt álló egyén ügyét bírálja felül a vármegyei politikai rendőrség

Mint már több ízben megírtuk, a rendőrségi átszervezéssel kapcsolatban a politikai rendőrségnél is folytak az átszervezési munkálatok. Ennek kapcsán Zala vármegyében felülvizsgálják az összes rendőri felügyelet alatt álló egyének ügyét és döntenek arról, hogy ezeket az egyéneket felmentik-e a további rendőri felügyelet alól vagy sem. Óriási munkát igényel ennek elbírá-

lása, hisz, amint tudjuk, több mint 3000 rendőri felügyelet alatt állót tartanak nyilván a vármegyei politikai osztályon. A felülvizsgálat most folyik és naponta több száz ilyen ügyet intéznek el. Az eddigi felülvizsgáltak nagy százaléka mentesül a további rendőri felügyelet alól.

A nyilasok hazatérnek

Zalaegerszeg közvetlen közelében van Zalacséb község, a nyilasok régi fészke. Itt volt ugyanis a híres nyilas Eitnerék ősi birtoka és innét indult el a zalai nyilasmozgalom már akkor, amikor még csak nagyon kevés helyen tudták beszervezni a „testvéreket”. A zalacsébi nyilasok ugylátszik elérkezettnek látják az időt ahhoz, hogy hazatérjenek. Erre mutat az a körülmény, hogy mindig több és több bujkáló nyilas kerül horogra ebben a községben. Vass Lajos nyilas pártszolgálatos volt és amikor a „szaladás” volt a jelszó, kiment ő is Nyugatra. Nemrégiben újból feltűnt Zalacsében, de ugylátszik akkor még nem érezte magát eléggé biztonságban, mert visszaszökött az osztrák határon. Ezt az oda-vissza utat többször megismételte, míg most már hosszabb idő óta bujkált Zalacsében. A rendőrség felismerte és letartóztatta.

Népbiróság elé kerül a nyilas nemes-tördemici államásfőnök

A nyilas korszak alatt Fehér János volt a nemes-tördemici vasútállomás főnöke és mint ilyen buzgón jelentgette fel a vasuton utazó „gyanus külsejű” egyéneket. Ezenkívül, mint községi pártszolgálatos is működött. A zalaegerszegi népbiróság a közeli napokban foglalkozik ügyével.

Értesítés

Mártirhalált halt feleségem és kis fiam dr. Báron Pálné szül. Troykó Erzsébet és Báron Andris arkövének a helybeli romkatasztrófában (Hősök temetője mögötti kriptasorban) felavatása

1946. október 20-án, vasárnap d. e. fél 12 órakor lesz.

1945. február 8-án a gonoszok uralma döntötte őket sirjukba, mely sir örök ideig kell, hogy Nagykanizsa népét emlékeztesse szegyenkezéssel a gonoszok uralmára.

Nagykanizsa, 1946. október 15.
Dr. Báron Pál

November 4-én tárgyalja a NOC a kunmadarasi pogrom ügyét

A népbiróság július végén hozott ítéletet a Kunmadarason történt véres pogrom ismeretes bűnperében. A három elsőrendű vádlottat, Tóth Zsigmond könyvelő-levelezőt, Takács Gergely községi tisztviselőt és Nagy János volt tanítót a felmerült súlyos adatok alapján a bíróság halálbüntetésre ítélte, míg a többi vádlottal szemben két évtől tizenöt évig terjedő kényszermunkát, illetve fegyházbüntetészt szabott ki. A bejelentett fellebbezések folytán az ügy iratai a Népbiróságok Országos Tanácsához kerültek, ahol most tüzték ki a fellebbezési tárgyalás időpontját. Eszerint a népbirósági külön ötös tanács ítéleteit felülbíráló fellebbezési tanács november 4-én kezdi tárgyalni másodfokon a bűnjegyét. A tárgyalás előreláthatóan több napig tart.

Az áttelepítési kormánybiztos felhívása

Az Áttelepítési Kormánybiztos felhívja a menekült, kiutasított, áttelepített és a jövőben áttelepülő nyugdíjas közalkalmazottakat, hogy okmányukat még akkor is szerezzék be és hozzák magukkal, ha szolgálati idejük alatt nem a magyar, hanem a csehszlovák kormány szolgálatában állottak.

A jóvátételi hivatal főnöke beszámolt moszkvai utjáról

Erőss János államtitkár, a jóvátételi hivatal vezetője, beszámolt a sajtó képviselőinek moszkvai utjáról. Ezek az utazások a petroszényi bányák magyar kézben lévő részvényeinek értékmegállapítását célozták. De közben olyan politikai és államközi vonatkozások is felmerültek, még pedig szovjetorosz, magyar, román viszonylatban, melyekre vonatkozólag a magyar küldöttségnek nem volt felhatalmazása. Ezért a tárgyalásokat félbeszakították és ezokat a közeljövőben vagy Moszkvában, vagy Budapesten folytatják.

Ujabb áldetektiveket fogott a pesti rendőrség

A főkapitányság büntügyi osztálya ismét elfogott egy áldetektív-társaságot. Bódy István 19 éves elbocsátott próbarendőr, Rátky Ferenc 29 éves foglalkozás nélküli, Kovács Sándor és Kópács Gyula elhatározták, hogy mint áldetektivek próbálnak pénzhez jutni. Bódy István vezetésével a Rákóczi-tér 11. számú ház több lakásába beállították, alezredesnek és ezredesnek szólították egymást és házkutatást akartak tartani. Furcsa viselkedésük felkeltette a házbeli gyanút és rendőrré váltak. A társaságot letartóztatták.

Megszűnik a benzinjegyrendszer

Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter értesülésünk szerint javaslatot tesz a minisztertanácsnak arra, hogy a jövőben, a miniszterium által e célra havonként felszabadított üzemanyagmennyiségből jegy nélkül lehessen benzint vásárolni.

A vérengző tűzérezredes 8 évet kapott

Radnóti László volt tűzérezredes kegyetlenül bánt a munkaszolgálatosokkal. Amikor a Beregi-féle felkoncolási rendelet életbelépett, Nagy István és Iváncsics nevű honvédeket kivégeztette. Nyolcévi fegyházra ítélték.

MOZI

A bagdadi tolvaj

Végre megérkezett Nagykanizsára a világ legnagyobb tolvaja, a Bagdadi tolvaj. Mint ismeretes, ezt a filmet a fasiszta időkben, 1941-ben mutatták be Budapesten, de egy heti vetítés után levették műsorról. A felszabadulás után ismét bemutatták és azóta az ország minden városában játszották már. A Városi Filmszínházban ma mutatják be ezt a filmet, amelyet már oly régóta vár a kanizsai közönség.

Korda Sándor hatalmas színes alkotása az Ezeregyéjszaka csodás mesevilágába viszik el a nézőket. Achmed, a bagdadi királyfi jószágos király akar lenni népének, de a gonoszlelkű Dzsaffar nagyvezír megakadályozza ebben a szándékában. Az áruházban népe közé vegyülő királyfi elfogattja és kiakarja végeztetni. A királyfi megismerkedik a tömlőben egy Abu nevű kis tolvajjal, akivel megszökik és Basrába hajózik. Dzsaffar közben elfoglalja a

trónt és megkéri a basrai szultán leányának a kezét. A bujdosó királyfi is találkozik a királyleánnyal, akibe halálosan beleszeret. Dzsaffar azonban elvarázsolja barátjával együtt és a világban kell bolyongniuk, mint koldusoknak. Dzsaffar magával viszi a királyleányt, aki mély álomba merül és csak akkor ébred fel, ha szerelmét viszontlátja. A varázsló előkeríti Achmedet, aki felébreszti a hercegnőt. A királylány hajlandó Dzsaffar felesége lenni. A nász napja azonban Achmed halálát is jelenti. Abu az utolsó pillanatban repülőszőnyegen megérkezik és megöli Dzsaffart. A szerelmesek egymásra találnak és Achmed elfoglalja trónját. Abu pedig, akit nagyvezírré akar tenni, repülőszőnyegen megszökik Bagdadból, mert a kalandokat többrebecsüli a legmagasabb hivatalnál is.

A felejthetetlen színes filmsoda filmszerepét Conrad Veidt alakítja. Tekintettel a nagy érdeklődésre, amely a film iránt megnyilvánul, a mozi igazgatósága úgy döntött, hogy jegyeket elővételben is árúsítanak. Delelőtt 11-től 1 óráig bárki elővételben vehet jegyet a mozi pénztáránál.

Sportrovat

NTE labdarugó gárdája erősen készül a vasárnapi Baja elleni mérkőzésre. A játékosok teljes létszámmal vesznek részt az edzéseken, hogy a bajnokság élén álló Bajaiak ellen megmutassák azt, hogy meglepetések is fordulhatnak elő a labdarugásban.

Az NTE vezetősége kedvezményt nyújt tagdíjukat kifizető tagjaiknak. Mindazon tagok, akik igazolják, hogy 1 forintos tagsági díjaikat pontosan befizették, a mérkőzésen a tribünüléstől 2 forintot, a belépőjegyért 1'50 forintot fizetnek 3 és 2 forint helyett.

MAORT ifjúság a pályán

A MAORT rendkívül tehetséges utánpótlási gárdája újabb tanujelét adta feltétlen életrehivatottságának. Tegnap délután labdarugó mérkőzést játszott a MAORT ifjúsági csapata a gimnázium válogatottjával. A nagyszámu érdeklődő előtt lezajlott mérkőzést a MAORT ifi nyerte meg 6:1 (2:0) arányban. De nem is az eredmény lepte meg a nézősereget, hanem az a kifinomodott játékkultúra, mely dicséretére válna a „nagyoknak” is. A tárgyilagos bírálónak is meg kellett állapítania, hogy a győztes csapat soraiban jónéhány komoly tehetség bontogattja szárnyait. Megérdemlik ezek a fiatalok, hogy neveik a nyilvánosság elé kerüljenek: Nagy, Gerócs, Millei III. — Németh, Gerics, Kangyalics, — Varga, Sebesi, Kiss, Fülöp, Biskopics összeállításban játszott a MAORT. A gólokat Kiss (3), Sebesi, Varga és Fülöp, illetve a gimnázium részéről Vass rugta. A mérkőzést Szabó József vezette.

A Nemzeti Bajnokság II. o. állása

Nyugati csoport	
1. MOGÜRT	3 3 — — 6: 2 6
2. MESZHART	4 3 — 1 1:11 6
3. Kaposv.MTE	4 2 1 1 8: 6 5
4. Gy. M. DAC	2 2 — — 7: 1 4
5. Nagyk. VTE	2 1 1 — 4: 1 3
6. Tatabánya	4 1 1 2 8: 5 3
7. PVSK	4 1 1 2 8: 7 3
8. Partizán	4 1 1 2 7:12 3
9. Domb. VSE	4 1 1 2 8:13 3
10. Szf. MÁV	3 1 — 2 10: 7 2
11. Soprt. VSE	3 1 — 2 5: 7 2
12. Kietext	3 1 — 2 3: 5 2
13. SZAK Bar.	2 1 — 1 2: 4 2
14. Szf. TC	4 1 — 3 6:19 2

HIREK

Nem ölnék meg senkit,

nem fröccsen vér, nem hull könny, a színpadon nem látjuk mesterségesen csinált sorsdöntőket és mégis nagyszerű ez a darab. A legutóbbi budapesti utam egyetlen élménye Priestley darabja volt, amit „Ismeretlen város” címmel fordítottak le külföldre.

Most, hogy a mi kis városunkban a költségvetési válság kapcsolatosan feltöltötték a politikai ellentéteket, most, hogy az egyik nagy pártnak arról kell döntenie, hogy részt vesz-e ennek a beteg városnak meggyógyításában, eszembe jut Priestley mondása:

„Newyorktól Moszkváig él a világ az emberekben egy város után, amelyben nincs kapzsiság, irigység, gyűlölködés, ahol félelem nélkül szabadon lehet élni.”

Emberek, akiket a legmagasabb akarat más-más problémák megoldása elé állított, akiknek a helyzet állást az élet különböző meredélyein és gátjain kell megmutatni, akik cagyoni, társadalmi és nevelési szempontokból elütnek egymástól, találkoznak Priestley-nél az ismeretlen város kapujában. Különböző típusok, akiknek életfeljegyzései nem egyeznek, más-más utakon keresik az utat, ami a szociális igazságok városának céljához vezet.

Keresik és élrik. Mert csak az értelem, aki keres. A csetekbő gondolat végül is diadalmaskodik. Nincs szükség öldöklésre, mesterségesen felizzított drámai feszültségre sem a színpadon, sem az életben, hogy megoldódjanak egy szebb emberi élet kérdései. Ha a gondolat, amelyet cselekvés követ, áthatol az ismeretlen város vastag falain, ahol feltárul az emberiség közös kútlevelének végső eredménye, reménye: a szociális kiegyenlítődés és igazság — akkor az útjára emelt karo a szeretet jegyében öleléssé lágyulnak el.

Köszönetet mondunk

A szociális gondolkodás gyönyörű példáját mutatta a nagykanizsai Fischel könyvkereskedő-cég. Megértette a mai nehéz gazdasági helyzetet s minden előzetes kérdés nélkül az iparostanonciskolának nagyobb mennyiségű író- és tanszert küldött. Ezután mondunk köszönetet nemeslelkű adományáért, amely az ország újjáépítésében munkálkodó iparostanoncoknak a szellemi újjáépítés terén újabb lehetőségeket nyújtott. Ez a nemes példa örök emlék lesz szemünk előtt, akik a jövő munkásosztályt képviseljük. — Egyben tolmácsoljuk az ipariskola igazgatósága és tanári karának is őszinte halálját, hogy a mai nehéz időkben a nagyfontosságú pedagógiai munkát hatalmas mértékben elősegítette. Szakszervezeti Ifjúság- és Tanoncmozgalom.

Műsoros tánc

A Magyar Kommunista Párt vasutas üzemi szervezete f. hó 19-én, szombaton este 7 órai kezdettel műsoros táncostét rendez a vasutas szakszervezet Csengery-uti székházában, melyre mindenképp szeretettel vár a Vezetőség.

Örökbetételt fegyverreljesítésért

A nagykanizsai rendőrség állambiztonsági osztálya örökbetételt vette ifjabb Farkas József esztergonyi lakost tiltott fegyvertartásért. A rendőrszervezet ugyanis feljelentésre házkutatást tartottak nála esztergonyi lakásán, ahol fegyvert és löszort találtak. A fegyvert a rendőrség befoglalta. A nyomozás lefolytatása után az ügy iratait átteszik az államügyészséghez.

Ertesítem

A f. fogvasztóközönséget, hogy előrendű bukk-, gyertyán tűzifa naplós mértékáraként 18 forintért. Megrendelhető Fő-út 8. szám alatti irodámban délután 3 órától. Holizer László takernakodónál.

Vádirat Habsburg József ellen

A budapesti népügyészség vádiratot készített az ismeretlen helyen tartózkodó Habsburg József ellen. A Habsburg-család legidősebb tagjának ügyét a budapesti népbíróság akkor is letárgyalja, ha tartózkodási helyét nem tudják.

Hány százalék kamatot fizet a postatakarékpénztár

A postatakarékpénztár a nála elhelyezett takarékbetétek után október 15-től az alábbi kamatokat téríti:

Rendes betétek után évi 3 és félszázalékot, 15 napi előzetes felmondás ellenében elhelyezett takarékbetéteknél 5 százalékot, lekötött betétek esetén: 45 napra lekötött betétek után évi 6 százalékot, 90 napra lekötött betétek után 8 százalékot.

Vakmerő rablóbandát göngyöltett fel a budapesti rendőrség

A budapesti cipőkereskedőket hónapok óta rettegesben tartja egy rablóbanda. A budapesti rendőrség nyomozói hetekig tartó nyomozás után végre nyomára jöttek a rablóbandának és azt vezérével, Herbáth Ferencel együtt elfogta. A banda tagjai Bartnez Jenő, Mihánszki Ferenc, Brenstein Katalin és Schmidt Antal voltak. A nyomozás során megállapították, hogy a rablóbanda egész sereg budapesti cipőkereskedőt fosztott ki, de kirabolták a Hernád-utcai élelmiszerjegyközpontot is, ahonnan 1600 élelmiszerjegyet és 600 forintot vittek el. A banda tagjai lakásokat is fosztogattak, de őrizetlenül hagyott gyermekkocsikat is elloptak. Mikor a rablóbanda bűnlajstromát összeállították, kiderült, hogy a csikágói stíli gengszterek félmillió forint értékű árut raboltak össze. A banda tagjait, valamint az orgazdákat őrizetbe vették.

750 náci kémeket fogtak Sanghaiban

Newyorkból jelentik: A szövetséges nyomozók hónapokon át tartó vizsgálat után letartották Sanghaiban a bujkáló német kémek szervezetét. Hétszázötven náci kémeket fogtak el. Az Egyesült Államokba szállítják őket.

VÁROSI MOZI

Csütörtöktől — vasárnapig
Korda S. remekműve. Színes csodafilms
A BAGDADI TOLVAJ
Conrad Veidt hatalmas alakítása.
METRÓ HIRADÓ
Előadások kőrszopokon 5. 7. vasárnap 3. 5. 7. kor

APRÓHIRDETÉSEK

KERESKEDŐK legolcsóbb bevásárlási helye **TARNÓCZKY** rövidáru nagykereskedés, Szabadság-tér 18. 1309

Elsőrangú zongoratanítást **vállalok**. Csányi László utca 8. 1326

Gyengén tanuló elemisták és polgáristák oktatását havi 30 forintért vállalja B-hisztás tisztviselő, magántanulmányok osztályvizsgára előkészít. Vadiya Alajos, Kőbányai utca 11. sz. 1349

Káposzta, zöldség, sárgarépa télire, Szemere u. 4. Kefegyárban egész nap kapható. 1450

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkesztő: Benzer Jenő főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 3. Telefon 31.
Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel Benzer Jenő
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdázert felel: Zalay Károly.

ZALA

A Baloldali Blokk végrehajtóbizottsága szerdán este ülést tartott. Az ülésen végleges formába öntötték azokat a követeléseket, amelyek teljesítését a Baloldali Blokk a koalíciós válság megoldására és a kormányzat zavartalan építőmunkájának biztosítására szükségesnek tart. A Baloldali Blokk követeléseit pénteken délelőtt nyújtották át a Kisgazdapárt vezetőségének.

Gyöngyösi külügyminiszter nyilatkozott egy svájci lapnak

Vezető angol, amerikai államférfiak fontos nyilatkozatra készülnek a világpolitikai helyzettel kapcsolatban. Először Byrnes szól az amerikai néphez rádión szerdán délután 4 órakor. Beszédében valószínűleg főképpen a párizsi konferenciával foglalkozik. A jövő kedden Bevin mond bevezető beszédet az angol alsóházban lefolytatandó 2 napos külügyi vitában. Nemcsak a párizsi konferenciáról fog beszélni, hanem tágabb értelemben taglalja az angol külpolitikát, különösen a mostani Németország jövőjét illetően. Az angol parlament jövő heti külügyi vitájában az ellenzék szónoka Churchill lesz, a kormány részéről Attlee miniszterelnök és Hektor Mac Neil beszélnek. Valószínűleg Truman elnök is külpolitikai kérdésekkel foglalkozik majd, amikor üdvözlő beszédet mond az Egyesült Nemzetek október 23-án megnyíló közgyűlésén.

A francia kommunista párt tegnap este kiadványt tett közzé, amelyben tisztán baloldali koalíciót követel és elutasítja a haladó katellikusok azon törekvését, hogy a kormányzatot a három pártból állítsák össze. Tegnap a szocialista párt közölte álláspontját, mely szerint csak úgy lépnek be bármely koalícióba, ha előzetesen megállapodást létesítettek egy a munkásság szükségletét kielégítő törvénykezési programmal illetően.

Gyöngyösi János nyilatkozatát közli a Schwalzer illusztrierter Zeitung. A nyilatkozatban a külügyminiszter rámutatott, hogy a békeszerződés eredeti tervezetével összehasonlítva, a párizsi békeértekezlet gazdasági színvonalát lesüllyesztették. Nyilatkozatában utalt a csehszlovákiai, romániai és jugoszláviai magyar kisebbség kérdéseire. A békeszerződés tervezet nem szól kifejezetten a kisebbségi jogokról. Közvetlenül azelőtt Jugoszláviával sikerült ebben a kérdésben megegyezésre jutni.

A Dunamedence népet béke megvalósítását kívénna ebben a tekintetben is, és hogy a kisebbségi problémát ebben is emberhez méltó és megnyugtató megoldáshoz segítsék.

Utalt a külügyminiszter arra, hogy a leggyőzött országok között Magyarország van a legkedvezőtlenebb gazdasági helyzetben. A békekonferenciához intézett leveleiben kifejti annak lehetetlenségét, hogy Magyarország a jóvátételi szolgáltatásokon kívül még több terhet vállaljon, mely a gazdasági élet újabb megrendítését vonná maga után és még nagyobb tőke- és nyersanyaghiányt és munkanélküliséget idézne elő.

Magyarország a szomszéd államokkal Svájcot, Svédországgal, Lengyelországgal és mindenképp a Szovjetunióval is kereskedelmi egyezményt tudott kötni és ennek oka a stabilizáció eredményességére, ipari vállalatok helytállása és az ipari munkások erőfeszítése. A magyar népben lévő munkakeresés arra készteti a kormányt, hogy Svájccal bérmunka-egyezményt kössön a mostani termelési kapacitásunk kihasználására. Különös örömmel tölti el, mondotta, hogy Svájc és Magyarország között helyreállt a diplomáciai viszony.

Molotov nemcsak a világ legnagyobb országának, de a legnagyobb hajójának is kifutó kormányosa

Molotov szovjet külügyminiszter, aki a Queen Elisabeth gőzösön utazik, hogy részt vegyen az Egyesült Nemzetek new-yorki értekezletén, tegnap a hajó fedélzetén néhány percig kormányozta a óriásgőzöst. Molotov a fő kormányos meghívására 20 percet töltött a hajó parancsnoki hidján és nagy érdeklődést tanúsított a parancsnoki hid berendezése és a hajó kormányzása iránt. Amikor a fő kormányos átadta a kormánykereket, nagy hozzáértéssel, szinte szakértői ügyességgel kezelte az óriáshajó vezetését.

A moszkvai amerikai nagykövét Washingtonba érkezett

Washington, október 18

Bedell Smith az Egyesült Államok moszkvai nagykövete tegnap repülőgépen Washingtonba érkezett, ahol sorozatos tanácskozásokkal folytatott Truman elnökkel és a külügyminisztérium vezetőivel. A nagykövét Párizsból jött, ahol a békeértekezleten résztvevő amerikai küldöttség tagjaként tevékenykedett.

Az angol alsóház elfogadta az atomerőről szóló törvényjavaslatot

London, október 18

Az angol alsóházban másodszori olvasásban egyhangulag elfogadták az atomerőről szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat a kormány kezébe adja az atomerő fejlesztésének feladatait, hogy az elért eredményeket teljes mértékben Nagy-Britannia és a világ békéjének felvirágoztatására fordítsák. A kormánynak kell megakadályoznia minden meg nem engedett

tevékenységet. Ide tartozik az értékelő helyek felkutatása és a nyersanyag beszerzése. A kormány nem adhat ki magánvállalatok részére gyártási és árusítási jogot. Kémiai központot állít fel a rádió-aktív sugárzású anyagokból lévő készletek nyilvántartására.

Nenni átveszi az olasz külügyek vezetését

Róma, október 18

Nenni, a szocialista párt tárcanélküli minisztere holnap veszi át a külügyminiszteri tárcát de Gaspiéri miniszterelnöktől. Amikor a jelenlegi olasz kormány hivatalba lépett, megállapodtak abban, hogy a párizsi konferencia befejeztéig a külügyminiszteri teendőket de Gaspiéri látja el, azután Nenni veszi át. Az olasz hírügynökség jelentése szerint a szocialista és kommunista kiküldöttek tegnap megtartott együttes tanácskozáson közös akcióban egyeztek meg. Az egyezményt a két párt végrehajtóbizottsága elé terjesztik jóváhagyás céljából.

Roosevelt hagyatéka kétféle millió dollár

Newyork, október 18

A hivatalos örökösödési eljárás során kintunt, hogy Franklin D. Roosevelt elnök közel kétféle millió dollárt hagyott örökösére. Az örökösödési eljárás költségeinek és az adóknak le-

Varga Jenő érdekes írása a „Novoje Vremja”-ban

Moszkva, október 18

A Novoje Vremja legutóbbi száma cikkét közöl Varga Jenő tollából a világelemezés kérdéseiről. Megállapítja, hogy a háboruban résztvevő országok többségét inséges övezetbe lehetne felosztani. Az európai inséges

számításával azonban csak 1,085.486 dollár kerül szétosztásra az örökösök között.

Cseh bíróság elé állítják a Pán-európai Unió alapítóját

London, október 18

A szovjet övezetben fekvő lipcsei rádió jelentése szerint Coudenhove-Kalergi grófot, a Pán-európai Unió 52 éves elnökét a pozsonyi törvényszék elé állítják. Az a vád ellene, hogy együttműködött a nácikkal. — Coudenhove-Kalergi alapította a Pán-európai Unió-t a háború előtt, nevét a Nobel-békedíj esélyes jelöltjeként emlegették.

Hatalmas összeget kerestek a francia feketézők az algiri boron

Párizs, október 18

A francia közlekedési miniszter lefoglalt 3 és félmillió hektoliter algiri bort a francia feketepiacon, hogy így tudja biztosítani a lakosság bor-fejadagját. Az algiri borral egy titkos szövetkezet valóságos panamát folytatott, elárastották vele Angliát, Svájcot, Spanyolországot, csak Franciaországban nem lehetett kapni. A szövetkezet tagjai így hatalmas összeget kerestek.

Felemelik a német bányászok bérét

Berlin, október 18

Németországnak mind a négy megszállási övezetében a német

bányászok munkabérét 20 százalékkal felemelik. Az erre vonatkozó indítványt már elfogadta a négyhatalmi egyeztető bizottság. A béremelések különösen a ruhrvidéki széntermelés szempontjából lesznek jelentősek.

Elhamvasztották a nácifőbűnösök holttestét

Nürnberg, október 18

Göring öngyilkosságának kivizsgálásáról a külön nyomozóbizottság eddig nem tett közzé semmiféle jelentést. Hírek szerint nem készülnek semmiféle letartóztatásra. A négyhatalmi bizottság parancsának megfelelően tegnap elhamvasztották a 11 náci főkolompós holttestét.

Megindult a csereforgalom a németországi övezetek között

Berlin, október 17

A németországi szovjet övezetből megindultak a szállítások az angol övezetbe. Buzát, rozst, vasat és egyéb termékeket szállítanak, amiért cserébe acélt és autógumit kapnak. A szovjet megszállási övezetből 180.000 tonna brikettel szállítanak Berlinbe és 50.000 öl fát a téli fűtésre.

Kétheti ingyenes pihenőt ad Csehszlovákia az angol katonáknak

Prága, október 18

Csehszlovákia angol katonákat hívott meg kétheti ingyenes szabadságra eltöltésére. A meghívás a csehszlovák hadsereg külföldi tagjainak szövetségétől származott. A meghívást az angol hadseregparancsnokság elfogadta.

Huszonhat kérdést hagyott nyitva a párizsi békeértekezlet

Nicholson beszámolója a londoni rádióban

A londoni rádió részletesen ismertette Nicholson beszámolóját a békeértekezleten szerzett végső benyomásairól. Ez az értekezlet több jót tett, mint rosszat. Mindenek előtt meg kell állapítanunk, hogy a 21 nemzet értekezlete csupán szűk keretek között mozgott. A négy külügyminiszter több hónapon át foglalkozott a szerződéses szövegezésével. Összesen 26 cikkely eldöntése maradt még nyitva. Csak a legvadabb optimisták képzelhették, hogy a 21 nemzet értekezlete megoldhatja ezeket a függő kérdéseket, melyekről a 4 külügyminiszter nem tudott dönteni. A párizsi értekezletnek nem is volt célja a négy nagyhatalom függő problémáinak megoldása. A párizsi értekezletet azért hívták össze, hogy a négy nagyhatalom megmagyarázza a kis nemzeteknek az 5 volt csatlós állammal kötendő békeszerződések szövegét, és hogy alkalmas adjanak a kis szövetségeseknek nézeteik kifejtésére. Végül azért, hogy az 5 volt ellenséges állam szintén lehetőséget kapjon ügyeik tisztázására és nézeteik elmondására. Ezt a hármas célt a párizsi értekezlet maradéktalanul elérte.

Szent Margit ünnepség a lelki ujjáépítés jegyében

Szombati program

Hetek óta az ujjáépítés gondolata foglalkoztatja városunk minden lakóját. Épül az új hid, épül a piac tér és a fő utca.

A lelki ujjáépítés gondolatát valóra váltani hivatott a Szent Margit ünnepség. Azt akarjuk, hogy legyen ott mindenki, aki magyar, felekezetre, társadalmi állásra való különbség nélkül. Szent Margit életét áldozta a magyarságért, visszatérése kovacsolja össze lelkiileg a város egész közönségét.

Az ünnepség szombati műsora a következő:

Délután fél 4 órakor megkezdődik a kiskanizsai hívők felvonulása a Fő-utra. Ekkor gyülekeznek a Fő-ut felső részén és az Eötvös-téren az iskolák növendékei, a vallásos és társadalmi egyesületek, testületek, hivatalok, hatóságok, gyárak és üzemek, vállalatok munkásai s az egész város közönsége. A körmenet sorrendje: Kiskanizsa, leánytanulói-üjség, leányegyesületek, asszonyegyesületek, fiatalnői-üjség, leányegyesületek, férfiegyesületek, férfiak, csorkészcsapat, Szent Vinco Nővérek, magyar és fehérruhás leányok csoportja, Szent Margit ereklyéi kíséretével. A kíséret tagjai: a leánygimnázium, a kereskedelmi leányiskola, a Szent Margit Leánykongregáció, a Szent Klára Leánykör 10-10 tagja, a Jézus Szíve egyházközség kongregációjának 20 tagja és a kiskanizsai Szivgárda festőien szép egyenruhájában. Az ereklyét négy leánygimnáziumi tanuló viszi. Az apostoli kormányzó úr főpapi kíséretével az egész kanizsai pápáság. A polgármester a Nemzeti Bizottság elnökével, hatóságok, hivatalok, egyesületek, testületek, egyházközségek, gyárak, üzemek, pártok stb. képviselői. Rendőr diszszakasz. Az egyes csoportokba be nem álló férfiak és nők.

Délután 4 órakor érkezik az ereklye kíséretével és az apostoli kormányzó úr. Az Eötvös-téren felállított diadalkapu előtt a város közönsége nevében Varga József polgármester, az egyházközségek nevében pedig dr. Almásy Gyula törvényszéki tanácselnök köszöntik. A köszöntés után megindul a körmenet a Fő-uton és az Ady Endre-uton a ferenczrendi plébánia-templomhoz. A Cinktőriumban kivilágított és feldiszitott oltár előtt P. Burka Kelemen dr. ferenczrendi tartományfőnök beszédet mond. Az apostoli kormányzó úr szentségi áldást ad.

Ezután az ereklyét a kiskanizsai hívők gyertyás körmenetben viszik ki templomukba. Itt beszédet mond dr. Szerecz Imre apátplébános. A templomot egész éjjel nyitva tartják, hogy a hívők az ereklyéhez járulhassanak.

Az ünnepséget rendező plébánosok kéri a város közönségét, hogy házaikat lobogózzák ki, ablakaikat pedig diszítsék fel.

Az ünnepség vasárnapi programját következő számunkban közöljük. Gn.

A rádió szombati műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Áttelepítési Kormánybizottság közleményei. 7.30 Roggyeli zene. 8.15 Hangszerek. 10 Hírek. 12 Déli harangszó, hírek. 13.20 Rózs Emil szalonzenekara játszik. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Szordahelyi Magda énekel. 14.40 Beszélgetés Tamás Aladárral. 16 Hírek. 17 Závodszy Zoltán énekel. 17.30 Enek a mesterségekről. A Munkás Kultúrmozgatók műsora. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 19 Mosolygó ósz. 20 Hírek, sport-hírek. 20.20 Karády Katalin énekel. 21.15 Hangos betű híradó. 21.50 Hírek és kronika oroszul. 22 Hírek. 23.10 Hírek és kronika angolul és franciául. 23.30 Vöröskereszt közlemények. 23.40 Táncczene. Budapest/II. 20 Operaszíndarabok. 21 Hírek. 22.15 Esti (muzsika).

Vécsey Barnabás:

Lakásinség és ennek orvossága

Lakásinség van Magyarországon, Lengyelországban, Németországban, Franciaországban, Angliában, Oroszországban, egész Európában, lakásinség van Amerikában és Ázsiában is. Lakásinség van az egész világon.

Rendteleg ember, család áll megfélemlő lakás nélkül és ugyancsak rendteleg ember van munka és kereset nélkül. Hiába van béke, hiába lesz még nagyobb béke, hiába van demokrácia, ha az emberek nyugalmához, békéjéhez és boldogságához hiányzik a megfelelő lakás, a családi otthon.

Nincs a békekötés után fontosabb feladata a világnak, mint az ujjáépítés, a lakástermelés megindítása, mert ezzel megoldódik a munkanélküliség egyre nagyobb problémát jelentő világveszedelem is.

Sokan nem is tudják talán, hogy az építkezés az iparnak és kereskedelemnek majdnem minden ágát mozgásba hozza. Nemcsak kőműveseket foglalkoztat, hanem asztalosokat, lakatosokat, üvegcsépeket, festőket, szerelőket, szűrészeket és segéd munkások millióit, megindítja a gyárakat, az építkezéshez szükséges vastermelést, faüzemtelepeket, erdtörmelést, üveggyárakat, csőtégla- és gőpárákat. Szüksége van az építkezésnek ezenkívül fuvarosokra, autókra, a vasútra, elektromos berendezésekre. Az új lakások berendezésénél a butorgyárak és egyéb lakásfelszerelési tárgyakat gyártó üzemek és kereskedések is számotvető keresethez jutnának. Hosszu lenne felsorolni a gyárak és üzemek ezreit, amelyek részére az ujjáépítés megindulása munkaalkalmat jelent.

Ha az építkezés úgy igazából megkezdődne, az ipari élet vérkeringése — mely most zavarokkal küzd — egyszerre magától megindulna. A gyárak működni, a kereskek forogni kezdenének, az emberek boldogan fognának hozzá a rég óhajtott munkához, keresnének és végül, de nem utolsó sorban, otthonhoz, lakáshoz jutnának. Ez lenne a teljes és boldog béke.

Mindezekhez azonban pénz kell. Az építkezés nem rossz üzlet és az üzlet szoroti az építkezést.

Az ujjáépítés megkezdésének problémája világriszonylatban is oly hatalmas és nehéz feladat úgy a legyőzött, mint a győző államoknak, hogy annak megoldása csak az Egyesült Nemzetek Szövetségének közreműködésével képzelhető el.

Az Egyesült Nemzetek Szövetségének — szorény véleményem szerint — a kérdés megoldása kell, hogy legyen első feladata, ha a megkötött békét tartóssá, az embereket megelégedetté akarja tenni.

Ugy hírlik, nemzetközi bankot akarnak alakítani, mely hitelekkel támogatná az országokat, azonban ezeknek a kölcsönöknek csak kis százaléka jutna építkezési célokra.

A Nemzetek Szövetségének meg kell teremtenie a Világ Ujjáépítő Nemzetközi Pénztárszövetet! Ez az intézmény lobonyolhatná a világ ujjáépítését, megszüntethetné a világ munkanélküliségét, kényerét és szűp, egészséges, modern otthon nyújthatna mindenkinek.

Magyarország súlyos jöváteteli kötelezettségei mellett nohezen kaphatna kölcsönt a nemzetközi banktól, de az Ujjáépítő Nemzetközi Pénztárszövet Magyarországon, meg másutt is magának építene. Eladhatná az épületeket, lakásokat közületeknek, vagy magánosoknak 5, 10, 15 évi lakbér szerű részletekért. Az építkezésekből fektetett tőke visszatérülne s jó és szolid üzlet lenne. A pénztárszövet többek közt megraló-eithatná az építőiparban oly régen hiányzó általános szabványosítást. Ajtók, ablakok, üvegek, vasalások, stb. csak bizonyos nagyságban készüljenek. Könnyen elképzelhető, hogy ez is mennyivel olcsóbbá tenné a termelést és építkezést. Ez a hatalmas intézet el tudná

hozni Magyarországra is a modern építő gépeket, melyek kisebb lakóházakat pár nap alatt összeraknak. Ez az internacionális intézet Erdély fáját, a cseh üveggyárak üvegét, a lengyel és német nehézipar vasát ide tudná szállítani az építkezés céljaira, viszont más országok részére szükséges építőanyagok gyártásával Magyarország iparát is foglalkoztatná. Munkába állítaná a magyar kisiparost, a kállt üzemeket és gyárakat, munkát és pénzt adva millió és millió munkanélkülnek.

Amikor éhínség előtt állott a világ, segítségére jött Amerika az UNRRA-szállítmányokkal. Az ebbe a nemes vállalkozásba fektetett pénzt megették, felhasználták az emberek minden ellenszolgáltatás nélkül. Az adományozóknak megmaradt az erkölcsi siker, az a telemelő tudat, hogy sokezer gyermeket és felnőttet mentettek meg az éhalattól és a nélkülözés szenvedéseitől.

Most a lakásinség megoldására kell, hogy segítséget nyújtson Amerika, Oroszország, Anglia és a világ többi állama, még pedig pénzbeli segítséget a Világ Ujjáépítő Pénztárszövet megalkotásával. Ezzel az éhínség is megszűnne, mert a munkanélküliség problémájának megoldásával eltörölne a nyomoruságot, boldoggá tenné az emberek millióit, munkát és otthon nyújtana az Ujjáépítő Pénztárszövet. Az UNRRA-szervekkel szemben itt az erkölcsi sikerrel felül jelentős anyagi haszon is várható, a befektetett pénz megmaradna, sőt jövedelmezne!

A legsúlyosabb büntetés vár a kanizsai származású Bun József-re a Leszámitoló Bank vezérigazgatójára

A Leszámitoló Bank valuta-botrányának ügyében az ügyész szerdán benyújtotta vádindítványát az uzsorabíróságnak.

Bun József és Róna Bernát terhelteket az ügyész a 8400—1946. M. E. számú rendelet 1. paragrafusa 1. bekezdésének b) és e) pontjában, valamint ennek a paragrafusnak 2. bekezdésének a) pontjában és mindkét esetben a 17. paragrafus 1. bekezdésének létele és ugyan-ezen paragrafus 2. bekezdése szerint minősülő külföldi arany-érméknek, valamint szinarany-nak zárolt letébehelyezése, illetve bejelentésének elmulasztásával elkövetett bűncselekménnyel vádolja.

A vádirat 6. pontja megállapítja, hogy Bun József Barta Sándorral, Róna Bernáttal, Kovács Sándorral és Popper Odónnal a cselekményeket üzletszerűen követte el. Az idézett rendelet 17. paragrafusának 2. bekezdése, amelyre a vádindítvány hivatkozik, a következőket mondja ki:

„Ha a cselekmény a közgazdaság érdekeit súlyosan sértette vagy veszélyeztette, a kiszabandó büntetés halál, feltéve, hogy a cselekményt üzletszerűen követte el vagy a vádlott már egyébként büntetve volt.

Bun József személye nem ismeretlen Nagykanizsán. Itt született, itt járta iskoláit. Édesapja, Bun Samu a felsőkereskedelmi iskola nagytekintélyű és országos hírével igazgatója volt. Bun József kiváló bankszakembernek bizonyult, mert egészen rövid idő alatt tüneményes karriert futott be. Nem lehet elhallgatni, hogy itt Nagykanizsán sokakban nagy meglepetést keltett Bun József súlyos bűnügye,

Mennyi szépséget, boldogságot és igazi békességet tudna nyújtani a Nemzetek Szövetsége a háborús szenvedéseiben elfáradt emberiségnek, ha ezt a világ ujjáépítésére alakítandó vállalkozást nyélbe tudná és akarná ütni.

Beláthatatlan alkotásokra lenne képes ez a hatalmas műszaki és gazdasági világszerv. Valogatott nemzetközi építő és mérnök gárda egyeztetetné össze országok nép-építészeteiből, stílusából, szerkezeti megoldásaiból a legjobbat és megteremthetné a mai idők forróna és még ki nem alakult architektúrájából az új stílust, a legelőszőrűbbet, a legszebbet és legjobbat.

Minden ország ezt aztán úgy használhatná fel, ahogy az ottani éghajlatnak, izlésnek és nyersanyag viszonyoknak és egyéb körülményeknek a legjobban megfelel. Egész-szerű lakások, iskolák, kórházak, gyárak, középületek tonnek halhatatlanná ennek a nemzetközi vállalkozásnak a nevet.

A gondolat és ötlet — mert még csak az — merész és hatalmas perspektívájú, azonban nem megvalósíthatatlan és üzletnek is egészen elsőrendű.

Ha Magyarország már tagja volna a Nemzetek Szövetségének, nem tudom, nem lenne-e legelőszőrűbb már kidolgozott javaslattal előadni a Szövetség legközelebbi gyűlésén?

En egyelőre a magyar illetékes tünvezők figyelmébe ajánlom a tervet, azt hiszem érdemes foglalkozni vele.

Ez lenne a legelőszőrűbb, legelőszőrűbb átültetés a gazdasági háborús teljesítménynek a valóságos és eredményes béke produkcióra.

mert akik ismerték, nemcsak mint kiváló közgazdászt, de mint segíteni akaró embertársat is tisztelték. Nagy a száma azoknak a nagykanizsai fiatalembereknek, akiknek bankjában egzisztenciát biztosított és mindig különös elbánásban részesítette a város dolgozni akaró fiatal-ságát. Természetesen ezek nem enyhítik — mennyiben a vádak beigazolódnak — Bun József bűnét, mert ha igaz az, hogy az élle-halál harcot vivó demokrácia elleni cselekményét elkövet-te, akkor nem lehet semmi mentség bűnére.

1944 október 15-éről beszélt Szakasits Árpád

Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának folytatólagos ülésén Szakasits Árpád elnök megemlékezett Magyarország történelmének legvégzetesebb napjáról október 15-éről:

Ugyilátszott, mondotta, hogy 1944 október 15. a Nemzet balsorsa felelőtlen és lelkiismeretlen vezetőinek bűnei miatt végérvényesen beteljesedett. Soha annyira kilátástalannak és sötétnek nem látszott Budapest és az egész ország népének sorsa, mint azon az emlékeztetés vasárnapon, amikor német szuronyok segítségével egy áruló, idegen zsoldba szegődött bűnszövetkezet meghírsí-totta a fegyverszüneti megállapodás aláírását és ezzel az utolsó lehetőséget is elvágta, hogy ez a nép, amely a háborút sohasem akarta, ismét megtalálja a felemelkedés útját. A bűnösök azonban most már elnyerték méltó büntetésüket. A nemzet maga vette kezébe sorsának irányítását és kész arra, hogy a végső erejét is megfeszítse jövője érdekében és a reakciót, bármilyen formában is jelentkezék, szíjjelzuza.

„A pedagógusoknak mindent el kell követniük a stabilizáció megszilárdítása érdekében“

Háromnapos pedagógiai értekezlet Zalaegerszezen

(Zalaegerszei szerkesztőnk-
től.) A Pedagógusok Szakszervezete a csütörtökön kezdődő kongresszusra gyűlt össze Zalaegerszezen a Vármegyeháza nagytermében. Az értekezlet iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg és azon a zalaegerszei szakszervezeti tagokon kívül a megye nagyrészenek tanítósága és tanári kara résztvett. Pesthy József dr. a Szakszervezet elnöke nyitotta meg az értekezletet, üdvözölte a megjelenteket, az országos kiküldöttet és dr. Dávid János alispánt, aki szintén résztvett a kongresszus megnyitására.

Az alispán örömeinek adott kifejezést, hogy ilyen nagy számban látja összejönni a pedagógusokat, mert ebből a kari összetartás szép példájára lehet következtetni.

Matkovic iskolagazgató ismertette ezután a tanítóság sérelmeit és kívánságait, amelyre Béki István, a Pedagógusok Országos Szövetségének titkára válaszolt.

Tudják, hogy sok kívánnivalójuk van a pedagógusoknak, mégis türelmet kér mindenkitől. A pedagógusok problémái nem megoldhatatlanok és meg is oldódnak, csak éppen talán nem olyan gyorsan, mint az kívánatos lenne. Nem szabad azonban egyetlen percen figyelmen kívül hagyni azt a fontos körülményt, hogy az ország jelenleg súlyos nehézségekkel küzd és nagy erőfeszítésre van szükség ahhoz, hogy a szépen megteremtett stabilizációt fenn tudja tartani és meg tudja erősíteni. Ehhez kéri a pedagógusok segítségét, mert ha mindenkinek mindene meg lenne, akkor nem lehetne a stabilizációt biztosítani, enélkül pedig tönkre menne az ország. Egyben figyelmezteti karkársait, hogy a pedagógusoknak mindent el kell követniük a stabilizáció megszilárdítása érdekében.

Ezután behatóan foglalkozott azokkal a kérdésekkel, amelyek különösképpen érdeklik a tantestületeket.

A pedagógusok kongresszusa 3 napon keresztül tart és ezalatt az idő alatt az összes zalaegerszei és környékbeli iskolákban a tanítás szünetel.

A NOT 7 évre szállította le a nyilas plakátrajzoló büntetését

Élénken és undorral emlékszik vissza mindenki a nyilas-korszak hírhedt plakátjaira. Azok közül is a legemlékezőbbekre, amelyeket Szennik György, a nyilasok SS-egyenruhás rajzolója alkotott. Uszításban, gyűlölködésben verhetetlennek voltak a Szennik-plakátok. Így rajzolta a »Hát én is hadicél vagyok?« című plakátot, amelyen egy vézű kisgyerek emel vadműt a légitámadók ellen.

»Szennik testvére« a népbíróság 10 évi fegyházra ítélte. A NOT most ezt a büntetést hét évre szállította le.

Nem tudjuk, milyen szempontok voltak szükségessé, hogy a nyilas-korszak legeredményesebb uszítóinak és leghatásosabb propagandistáinak egyikét ilyen kegyes elbírálásban részesítsék.

— Inspekciós gyógyszertár ma:
Megváltó-gyógyszertár, Szabadság-
tér 21.

Ha új rendelet nem intézkedik, úgy november 5.-ig egy összegben kell a lakbért kifizetni

Mit mond a munkás és a tisztviselő

Október végén lejár a 8000—1946. M. E. számú rendeletben a lakbért fizetésre vonatkozóan megállapított kedvezmény hatálya. Eszerint ugyanis a stabilizációval kapcsolatos átmenet megkönnyítésére a havi két részletben való lakbért fizetést engedélyezték, de a kedvezmény csak augusztus, szeptember és október hónapokra szól. A lakók — főleg a közalkalmazottak — részéről ennek a rendszernek a meghosszabbítását sürgetik, hivatalos helyen azonban eddig a kérdéssel még nem foglalkoztak. Kétségtelen, hogy a mai kereseti viszonyok között nagyon sok érv szól a havi két részletben való lakbért fizetés további fenntartása mellett, hiszen az összes közalkalmazottak két részletben kapják fizetésüket még novemberben is.

Pénzügyi körökben viszont arra hivatkoznak, hogy a három hónapra szóló kedvezmény csupán a zökkenőmentes átmenetet volt hivatva biztosítani s végeredményben normális béke időkben is havonta fizették a lakbért, akiknek helibérük volt.

Az adózási és költségvetési szempontok pedig a normális viszonyokra való mielőbbi áttérést indokolják.

Jelenleg az a helyzet, hogy lakbért fizetésre vonatkozó új rendelet nem jelent meg és erre jogi szempontból nincs is szükség.

Mert ha nem ad ki a kormány újabb rendelkezést, akkor november 1-én önműködően életbelép a havonta egy összegben fizetendő lakbér, amely 1-én esedékes és 5-ig fizethető.

Értesülésünk szerint az illetékes hatóságok ezidőig még nem is tárgyálnak új rendelet kiadásáról. Nem lehetetlen azonban, hogy október végéig ez az álláspontra még megváltozik. Mindenesetre kívánatos volna, hogy a fixfizetéses réteg számára igen nagy terhet jelentő lakbérkérdésében mielőbb végleges tájékoztatást tegyenek közzé, de — úgy látszik — a közönség előbb utóbb kénytelen lesz felkészülni a békebeli tehát havonta egy összegben történő lakbért fizetésre.

A munkavállalók szempontjából, akár fizikai munkásról vagy köztisztviselőről van szó, súlyos nehézségeket okoz majd, ha a kormány fenntartja az eredeti rendeletét és kötelezi őket, hogy a lakbérüket november 5-ig egy összegben fizessék meg.

A Zala munkatársai beszélgetést folytatott egy magasrangú köztisztviselővel, aki kijelentette, hogy az elsejei kiadásai a lakbérén kívül is olyan nagy összeget tesznek ki, amit felhavi fizetéséből csak a legnagyobb lemondások árán tud teljesíteni.

Igy egy összegben az egész havi lakbértel sehogyszem tudja megfizetni, kitéve magát egy esetleges felmondásnak.

— Lehetetlen, — mondotta — hogy a kormány akkor, amikor bennünket félhavasított fizet, azt követelje tőlünk, hogy legnagyobb kötelezettségünknek, a lakbér fizetésének egy összegben tegyünk eleget. Hiszem, hogy még idejében erre vonatkozólag rendelet fog megjelenni.

Egy építőmunkás, aki jelenleg dolgozik, azt mondott munkatársunknak, hogy az állam lehetetlent követel az egy összegbeni lakbért fizetéssel akkor, amikor a kereset jóval a békebeli kereset alatt áll, nem beszélve azokról, akik munkanélküli vannak. Lehetetlen egy összegben a lakbért megfizetni és úgy vélem,

hogy a szakszervezeteknek meglesz az ereje ahhoz, hogy a normális gazdasági helyzet helyreálltáig rábírtja a kormányt, hogy továbbra is tartsa fenn a két részletben való házbérfizetést.

Budapestről jelentik:

Rákóczi hamvait is ki akarják utasítani a csehek

A Csehszlovák Liga Kassán ülést tartott. A visszaszlovákosító követelésen kívül követelték mindama emlékek eltávolítását, amelyek nincsenek összefüggésben a szlovákokkal. A lakosságcsere alkalmával követelik, hogy II. Rákóczi Ferenc hamvait hozzák át Magyarországra a kassai dómból. A szlovákok ugylátszik a nagy magyar halottaktól is meg akarnak szabadulni.

A protestánsnapokra okt. 28-tól féláron lehet Budapestre utazni

A budapesti protestánsnapok alkalmából az IBUSZ vidéki irrodáiban 50 százalékos kedvezményes utazásra jegesítő igazolványok válhatnak. A kedvezmények érvényesek a budapesti utazásnál október 28-tól 0 órától november 3-ig éjjel 12 óráig. A visszaútazás október 29-től 0 órától november 5-én 20 óráig érvényes.

Újra lehet levelet küldeni légipostán

A posta vezérigazgatósága közölte, hogy a nemzetközi forgalomban légipostával nemcsak levelezőlapok, hanem levelek is feladhatók. A levelek azonban európai forgalomban 10 grammot, Európán kívül az 5 gramm súlyt nem haladhatják meg. Ezért a posta felhívja a közönséget, hogy a rendes levélpapír helyett különleges vékony légipostai levélpapírt és borítékot használjon fel. A légipostai díjat válaszdíj szelvényekkel is le lehet róni.

Amerikában szerzett vagyonával valorazott

Böröczky Lászlóné, született Hunyadi Juliannát, akinél házkutatás alkalmával 141 dollárt, egy arany ötkolláros és két ezüst egydolláros találtak, valamint Deutsch Hermann kereskedőt, akivel Böröczkyné együtt valutázott, az uzsorabíróság felfüggetlően két évi és egyhónapi fegyházra ítélte. Böröczkyné azzal védekezett, hogy dollárjait

Amerikában szerezte, 1931-ben jött haza és 8000 dollárt hozott magával. Deutsch segítségével földet, házat vásárolt, a megmaradt 500 dollárját Deutsch-nak adta, hogy váltsa be forintba és a többit adja vissza. Deutsch azzal védekezett, hogy nem gondolt arra, hogy a külföldi valutát be kellett volna jelentenie. A bíróság nem vette tekintetbe a vádlottak védekezését.

Három halálos áldozata van egy budapesti aknarobbanásnak

Szerdán délelőtt tíz óra után néhány perccel a Henger-utca és Pálffy-utca sarkán a Pálffy-féle rendőrlaktanya közelében felrobbant egy tányérakna, amely több robbanóanyagot együtt halálosan eltalált. A robbanás megölte Máthé Károly 20 éves segéd-tűzszerezőt, Gál Győző 20 éves kárpitóst és Papp Attila 41 éves kereskedősegédet, akik az utcában, mint közmunkaszolgáltatók, romokat takarítottak. Gróza József 20 éves asztalossegéd könnyebben megsérült.

Újabb szállítmány érkezett az amerikai árukölcsön keretében Budapestre

Mint a Zala értesül, ma ez amerikai leszerelési anyagból újabb küldemény érkezett Budapestre. A 70 vasúti kocsiából álló küldeményből 58 vagonban jeep-pótkocsik, teherautók és kisebb traktorok voltak. — Ezenkívül érkezett két vagon hidvas, több vagon vegyszer és ruhásmű.

Mint értesülünk, újabb 50 vagon textiláru érkezését jelentették. A mai textilhiány mellett ennek a mennyiségnek az eladása kedvező hatással lesz a piacra.

Beismerő vallomást tett Jány Gusztáv

A napokban hivatalos helyről közölték, hogy Jány Gusztávot, Magyarországra való visszatérése után, az illetékes hatóságok őrizetbe vették.

Ehhez a hírhez kiegészítésként közölhetjük, hogy Jány Gusztávot, a volt 2. magyar hadsereg parancsnokát a kaposvári szűrtáborban fogták el és hallgatták ki első ízben. Mint Kaposvárról jelentik, Jány a szűrtábor parancsnoka előtt beismerő vallomást tett. Részletesen beszámolt ausztriai bujdosásáról, amelynek során felesége elhunyt.

Tegnap délelőtt Budapesten a katonapolitikai osztályon megkezdtek a háborús és néppolitikai bűntettekkel vádolt Jány Gusztáv vezérének kihallgatását. A vádak egy része a következő:

Jány Gusztáv és alárendeltjei elszikkasztották a legénység élelmét, megakadályozták, hogy a molog vli ruhák időben a legénységhez érkezzenek, azonkívül hibetelen mennyiségű élelmiszert és ruhásműt ellopottak. Ezenkívül még emberéletet megvetlenkedésekkel is vádolták. Ezeket azzal követte el, hogy a lehető legembertelenebb módon megkínóztatta a hadifoglyokat, többször orosz falut felgyújtott és a polgári lakossággal is kegyetlenkedett.

A katonapolitikai osztályon Jány Gusztáv kihallgatásával egyidőben előreláthatólag a tanú kihallgatásait is megkezdik.

VAROS
Péntek, 1946. október 19.
Korda S. remekműve
A BAGDADI TITKAI
Csanád V. ...
Eldadások ...

Kétszázötven rendőri felügyelet alá helyezést szüntettek meg Nagykanizsán

A közelmúltban belügyminiszteri rendeletre felülvizsgálták az internálótáborokat. Felülvizsgáló bizottság Nagykanizsán is járt és az internálótáborban felügyelet alatt tartott 233 internált közül helyenbent szabadrábra helyeztek. A többi 156 internáltat a budapesti internálótáborba szállították. A szabadrábra helyezettek 90 százalékát szigorított rendőri felügyelet alá helyezték, ami annyit jelent, hogy hetenként háromszor tartoznak a rendőrkapitányságon, vagy rendőrőrsön jelentkezni.

A megyei főkapitányság államvédelmi osztályának vezetője most a rendőri felügyeletet is revízió alá vonta és a nagykanizsai járás területén 362 rendőri felügyelet alá helyezés közül 210-et megszüntetett. A rendőri felügyelet kivizsgálása tovább folyik és újabb feloldások várhatók.

MOZI

Két óra az Ezeregyéjszaka meseországában

Mikor tegnap este beültünk a Városi Mozi nézőterére, azt gondoltuk, hogy két órára megfolytunk minden gondunkról és jól szórakozunk. De a szórakozásból rövidesen eleren valóság lett. Felültünk a repülő szőnyegre és egy-kettőre az Ezeregyéjszaka csodás mesebirodalmában voltunk.

Ki ne emlékeznék vissza boldog gyönyörűséggel gyermekkorra legkedvesebb olvasmányára, az Ezeregyéjszaka bűbajos tündérvilágára. Élénken él még emlékezetünkben Harun al Rasid mesecorszaga. Mindannyian szívesen ültünk volna fel a repülő szőnyegre, szálltunk volna a Legendák Országába a csodás repülő szőnyegen. Szerettünk volna beletekinteni a Millant Látó Szembe, hogy megpillantsuk mindazt, amit sohasem láthatnánk. Borzadva gondoltunk a palackbörtönéből kiszabadult szellemre, akit a halászfű egyszerű csellel a rabszolgájává tett.

Mindazt a szomunk elé hozta ez a csodás filmalkotás. Az Ezeregyéjszaka mondavilága, ahová mindig szeretünk volna eljutni, most megelovenedett előttünk. Láttuk a gonoszalkú varázslót, aki mágikus tudományának minden eszközt felhasználja, hogy az igazságot megcsúfolja és sárbatiporja. Mikor szemlélő néztünk, bár tudtuk, hogy csak mese, mégis majdnem mágiusi hatalmának bűvkörébe kerültünk. Mindenkint meghatótt a kis bagdadi tolvaj alakja, aki minden elé helyezi az igaz barátságot és a lehetlent is megteszi, hogy barátján segíthessen, de a félajánlott jutalmát nem fogadja el. Felül repülő szőnyegére és visszatér a Legendák Országába, mert a jó kalandot többre becsüli a fényes ruházatnál és a magas tisztességnek. Az önzetlen barát példaképe volt a kis tolvaj, aki a bajban is kitartott jóbarátja mellett. A királyfi szomorú sorsa milyen időszerte hatott. Nem a népevel uralkodott a népért, mert a gonosz nagyvezére ideig-óráig diadalmaskodhatott felette. A nyomorúságban azonban megérezte népe sok szenvedését és saját kárán tanult. Bölcs és igazságos uralkodó lett belőle. Ez ennek a filmnek legszebb és legaktuálisabb tanítása.

Megrázó alakítás volt a játékkedvelő basrai szultán alakítása, aki végül is ezenvedélyének áldozata lett. Nagy hatást gyakorolt a hatalmas dzsinn gunykapaja és a szépséges hercegnő szerelme.

Mi magyarok büszkék lehetünk erre a filmre, mert magyar ember rendezte. Korda Sándor neve nem ismeretlen egyetlen magyar előtt

som. Sok felejthetetlen alkotását rejtették már mozijainkban. A Bagdadi tolvaj ezekre csak a koronát tette fel.

Mikor a filmnek vége lett, mindenki önfelédten maradt néhány pillanatig a helyén, mert nehezen tudott megválni attól a mesecorszagtól, ahol már olyan jól érezte magát. Itt is, ott is lehetett hallani, hogy ilyen film még nem volt Magyarországon. Valóban! Ilyent még nem láttunk.

(Hárs)

A népbíróság ítélkezik

— a NOT leszállít

A nagykanizsai népbíróság dr. Béres-tanácsa tegnapi tárgyalónapján elsőnek egy NOT ítéletet hirdetett ki. A népbíróság annakidején Keszthelyen 2 év ibörtönre ítélte Németh József keszthelyi fegyveres pártszolgálatost. A NOT ezt az ítéletet 1 évre szállította le. Tekintve, hogy az egy év a kihirdetés napján telt le, a népbíróság Németh Józsefet szabadrábra helyezte.

A továbbiakban becselhelyi nyilasok bűnügyét tárgyalta a népbíróság. Lukács András körzetvezetőt 9 havi börtönre és 5 évi politikai jogvesztésre ítélték, mert a nyilaskeresztes pártnak 1941 óta tagja volt. A hatalomátvétel után pénztáros lett a pártban, majd a becselhelyi körjegyzőség körzetvezetője. Tevékeny szerepe volt a levették elvitelénél. Utána fiának, Lukács Endrének bűnügyét tárgyalta a népbíróság. Lukács Endre a Hungarista-légió becselhelyi csoportjának ifjúsági vezetője volt. A tárgyalást bizonyítás kiegészítése miatt elnapolták. Kovács Lajos becselhelyi pártszolgálatvezetőt 6 hónapi börtönre és politikai jogainak 5 évre való felfüggesztésére ítélte a népbíróság, mert a levették összeszedésénél szintén tevékeny szerepe volt.

Nyocévi börtönre ítélték a Nemzeti Munkaközpont volt alelnökét

A népbíróság Keresztély-tanácsa tárgyalta Buzás Lajos, a Nemzeti Munkaközpont volt alelnökének bűnügyét. A népbíróság háborús bűntettrel vádozta meg, mert 1940-ben a Radiátor Gépgyárban megszervezte a munkásokat a nyilaskeresztes részére és a baloldali munkásokat üldözte. Nagy részüket bűntetteszadba osztatta be és általában szélsőjobboldali meggyőződése szerint járt el.

A vádlott nem ismerte be bűnösségét, de a tanúk terhelően vallottak. A bíróság dr. Molezer József népbírósági elnök után megállapította a vádlott bűnösségét és 8 évi börtönbüntetésre ítélte. A népbíróság súlyosításért fellebbezett.

Gázfogyasztók figyelmeibe!

Folyó hó 20-án, vasárnap délután 13 óra 30 perctől kb. 18 óráig Kis-és Nagykanizsán a gázszolgáltatás szünetel. MAORT-üzemek termelési osztálya.

APHONIRDETÉSEK

KERESKEDŐK legolcsóbb bevásárlási helye **TARNÓCZKY** rövidtáru nagykereskedés, Szabadság-ter 18. 1309

Káposzta, zöldség, sárgarépa félre, Szemere-u. 4. Kefegyárban egész nap kapható. 1450

Magasabb árat kap homijaért, ha bizományba **Vadiya** öszeresnek adja. Ugyanott raktáron motorkerékpár, békabátok, télikabátok, varrógép eladó. Somogyi Béla (Király) utca 31. sz. 1349

Préselt szénát eladok bármely mennyiségben. Érdeklődni lehet mindennap Csengety 39. 1358

HIREK

A vármegye törvényhatósági kisgyűlése

szordán ülést tartott dr. Papp Andor főispán elnökletével. A kisgyűlés több községi ügyet tárgyalt. Letárgyalta továbbá a nagykanizsai városháza lebontási ügyét, amelyet lapunk más helyén ismertetünk.

Ejzakai fagy

Pénteken hajnalra az Alföldön mínusz 10 fokig terjedő talajmenti fagyok voltak. A fővárosban mínusz 2 fokot mértek. Az erős hidegöt a már hosszantartó őszi éjszaka és derült idő okozta. Átmenetileg csendes, derült marad az idő, mérsékelt nappali felmelegedéssel, de továbbra is igen hideg, fagyos éjszakával.

Engedély nélkül vágott borjút

Koller Rozsó nyug. mozdonyvezető, Babochay-utca 7. szám alatti lakos engedély nélkül borjút vágott Somogyzentmiklóson és azt Nagykanizsára beszállította szállítási engedély nélkül azzal a szándékkal, hogy a vendéglősöknek eladja. A gazdasági rendőrség szándékát meg-husította és az eljárást ellene meg-indította.

Gyilkosság az országuton

A zalaszentgyörgyi országuton a járókelők egy összevont arcu holttestre bukkantak. Azonnal jelentették a legközelebbi rendőrségen és megállapították, hogy a halott ember Nadrai István zalaszentgyörgyi lakossal azonos. A nyomok szerint valószínűleg gyilkosság áldozata lett a szerezetlen ember. Széleskörű nyomozás indult az ügyben.

A Független Kisgazdapárt

folyó hó 19-én, szombaton este 7 órakor Doak-ter 2. sz. alatti helyiségében közgyűlést tart. Felkértem a tagokat, hogy a tárgy fontosságára való tekintettel, feltétlenül jelenjenek meg. *Tükör.*

A Forintvédő Bizottság ülése

Szombaton délután 4 órakor tartja heti ülését a szakszervezeti székházban a Forintvédő Bizottság. A vezetőség felszólítja a bizottság tagjait, hogy az ülésen minél nagyobb számban jelenjenek meg a tárgysorozat fontosságára való tekintettel.

MUSZ összejevetel

Az Országos Munkaszolgálatos Szövetség központi választmánya felkéri a bajtársakat, hogy folyó hó 20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor Fő-ut 6. szám alatti bajtársi összejevetelre jelenjenek meg.

Szombaton MAORT-ban a Koronában

Szombaton, 19-én este 7 órai kezdettel — disznótoros vacsorával egybekötött — olajos és vasas-bált rendez a MAORT. A bevételt a sportegyesület felszerelésének gyarapítására fordítják.

Halalos szerencsétlenséget okozott a forróvíz

Trojki Józsefné portriventi lakos nagymosást végzett otthonában. A konyhában a földre tett egy forró vizet telt fazekat. Később dolga akadt kint az udvaron. Ezalatt kis egy éves József fiacskája beleült a fazékba. A forró víztől oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy azokba tegnap reggel a nagykanizsai kórházban belehalt. A nyomozás folyik annak megállapítására, hogy terhelő valakit felelősség a szerencsétlenség miatt.

Öngyilkosság

Vadász György kiskanizsai lakos tegnap a kora reggeli órákban felakasztotta magát. Mikor fia rátalált még élt, de segíteni nem lehetett már rajta, mert percekkel belül meghalt. A nyomozás megállapította, hogy Vadász György hosszú idő óta súlyos idegben szenvedett és efeljétti elkeseredésében követte el tettét.

Sportrovat

A megbékélés felé...

Nagykanizsa sporttársadalma végtelen örömmel látja, hogy az NVTE és a MAORT MSE elindult azon az úton, melyen haladva megvalósul az egyetemes érdekeket is szolgáló knaizsai sportbéké. Ennek az útnak első állomásait kell elkönyvelni a csütörtök délután, amikor a Vasut és a MAORT labdarugó csapatai edzőmérkőzést játszottak egymással a MAORT sporttelepén. Az érdeklődők népes tábora nagy figyelemmel nézte végig a háromharmados mérkőzést, melyen az NVTE 12 játékosot foglalkoztatott, míg a MAORT-ban — a beteg Csöngöi kivételével — szintén jutottak mindazok, akik a bajnokságért küzdő két csapat összehasonlásán szamba jöhetnek. Így álltak fel a csapatok: NVTE: Zalán — Gazdag, Perendi — Soms, Németh I., Botli — Németh II., Balogh, Molnár, Tura, Horváth. — MAORT: Kovács — Mihalecz, Millei — Papp, Hójjá, Takács — Nardai, Szabó, Téli, Lyka, Kapornaki. Az első harmadban jobb volt a MAORT s Téli fejlegelőjével 1:0-as vezetésre tett szerk. A második harmadban a Vasut jobbszekerítője Hoffmann lesz, a MAORT részéről pedig a teljes második csapat lép pályára és — nagy meglepetésre — teljesen egyenrangú ellenfélnek bizonyul. Ebben a játékrészben az NVTE ér el gólt Molnár révén. Az utolsó harmadban a Vasut változatlan összeállításban játszik, míg a MAORT színeiben kombinált összetételű tizenegyet játszik. Ezáltal az NVTE tetszett jobban, de eredményt nem tudott elérni. A háromharmados edzőmérkőzés tehát 1:1-es eredménnyel végződött. Az edzés legfőbb eredményeként kell elkönyvelni azt a bajtársias légkört, mely a pályán a játék alatt kifejezésre jutott. Komolyuk: ezzel a mérkőzéssel megtört a jég és a két egyesület karta a karta öltve dolgozik tovább a nagykanizsai sporttelepen. A játékról és az egyéni teljesítményekről nem mondunk bírálatot, mert edzésről lévén szó, egyik csapat sem fejtette ki tudása logyát. A mérkőzésnek edzés-jellege volt s ennek a célnak maradéktalanul meg is felelt.

Csak az NTE játszik itthon

Komoly feladatok előtt a kanizsai labdarugó csapatok

Az OB II.-és NVTE vasárnap Sopronba látogat el, ahol az SVSE csapatával játszik bajnoki mérkőzést. A soproni vasutas csapat otthonában komoly ellenfél, mi mégis bizunk a kanizsai fiúk küzdőképességében és döntetlen eredményt remélünk.

A bajnoki sorsolás a MAORT első csapatát is idegenbe szólítja. Lovász — a saját pályáján — sok ellenfelenek keserítette már meg életét, ez esetben azonban bizunk a javuló formát mutató MAORT-ban és győzelemmel a tarsolyukban várjuk őket haza.

Az NTE a csoport rangolóját, a Bajai MTE-t látja vendégül Dózsa György-uti pályáján. Az NTE eddigi szereplése nem jogosít fel túlzott optimizmusra. Az egyetlen Kanizsán rendezett I. o. mérkőzés lesz ez a találkozó és így minden biznnyal tekintélyes számú nézősereg előtt kerül lejátszásra. Reméljük, a nézők biztatása serkentőleg hat az NTE legénységére s így megnehezítik a — kétségtelenül jobb — vendégcsapat dolgát.

A csapatok felkészültsége kifogástalan, reméljük Fortuna isten-asszony kegyeit is olnyerik s így majd sikerrel számolhatunk be befőn lapunk hasábjain.

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: **Bencze Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.
Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő
Nyomtatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdaért felel: Zalay Károly.

ZALÁ

Nagy Ferenc miniszterelnök a Kisgazdapárt megalakulásának 16-ik évfordulóján holnap Békésen nagy beszédet mond. Beszédében foglalkozik a Baloldali Blokk által ma átnyújtott követelésekkel is.

Nyílt levél Nagykanizsa város népéhez!

1944. december 21-én a demokratikus pártokból megalakult Debrecenben az ideiglenes nemzeti kormány, hogy átvegye az ország irányítását és rávezesse a magyar népet a demokrácia útjára. 1945. április 1-én Nagykanizsa városa szintén eljutott a felszabadulás pillanatához, amikor lerázta magáról a betolakodókat és a nyilas hóhérokat. Ezzel a nappal Nagykanizsa népe is részese lett a politikai szabadságnak és a demokráciának, melyet Nagykanizsa város népe oly régen várt már.

Demokrácia népuralmat jelent, ami azt is jelenti, hogy a népnek joga van a közügyekbe beleszólni és azt irányítani úgy, hogy a közösségnek a javát szolgálja. Amikor jogokról beszélünk, ugyanakkor a kötelességekről sem szabad megfeledkezünk. Mi, szociáldemokraták érezzük a felelősséget, amellyel a népnek tartozunk és tudjuk kötelességünket Nagykanizsa népével szemben is. Azért fordultunk Nagykanizsa dolgozóihoz nyílt levélben, őszintén és férfiasan, hogy mondjon véleményt és ítéletet a nagykanizsai Kisgazdapárt egyes vezetőségi tagjainak a magatartása felett, akik önhatalmúlag elutasítják a demokratikus pártok által felajánlott békés szándékú, a közösségért való együttműködést.

1945-ben az ideiglenes nemzeti kormány rendeletben kimondta, hogy meg kell alakítani a törvényhatósági bizottságokat és a városi képviselőtestületeket. A nagykanizsai Nemzeti Bizottság ezen rendeletnek megfelelően meg is alakította a városi képviselőtestületet a demokratikus pártokból. Amikor ez a rendelet megjelent és megalakult a város képviselőtestülete, a nagykanizsai Kisgazdapárt még alig ébredt fel, alig volt szervezett tagja. (Ami igaz az is, hogy abban az időben a Kisgazdapárt, mint párt, sem a közügyekben nem vett részt, sem mint szervezett politikai párt nem jelent meg sehol.) Így nem is kaphatott ugyanolyan létszámot a képviselőtestületben, mint a többi demokratikus pártok. Nyolc taggal részt is vett egy darabig, sőt az országos választások után is egyideig a városi képviselőtestület munkájában. Varga József polgármester beiktatása alkalmával azonban túlnyomórészt, mint akinek semmi köze a dolgokhoz, kivonultak a városi közgyűlés terméből és bejelentették, hogy tovább nem hajlandók résztvenni annak munkájában. Meg kell jegyezni, hogy ezideig egyetlenegy esetben sem fordultak a többi demokratikus pártokhoz a Kisgazdapárt vezetői a kívánsággal, hogy egészítsék ki a létszámukat annyira, mint a többi pártok létszáma. Ellenben igaz az, hogy a Kisgazdapárt jött már olyan követeléssel, hogy azt

a százalékok, amelyet az országos választásokon elértek, megkaphassák. 1946. október 16-ára összehívott városi közgyűlés az én felszólalásomra és kérészemre úgy határozott, hogy bizonytalan időre elnapolja a költségvetés tárgyalását és felszólítja a Kisgazdapártot, hogy vegyen részt a városi képviselőtestület munkájában és közösen vigyük a város ügyét a boldogulás felé. A tárgyalások a pártok között meg is indultak. A munkáspártok és a Nemzeti Parasztpárt felajánlották a Kisgazdapártnak, hogy 30 képviselőtestületi tagságot biztosítsanak részükre, csak vegyenek részt ebben a közérdekű munkában, hogy minél előbbre tudjuk vinni városunkat a fejlődés terén. A demokratikus pártoknak ezen jószándékú, a koalíció szelleméhez való őszinte ragaszkodást kifejező ajánlatát a Kisgazdapárt egyes vezetői, dr. Szabad Lajossal az élén elutasították azzal, hogy nem hajlandók 30 képviselővel résztvenni a képviselőtestület munkájában.

Nézzük meg, hogyan alakult volna az ajánlat elfogadása esetén a képviselők arányszáma: 76 képviselőből áll a képviselő-

testület: 30 kisgazda, 12 szociáldemokrata, 12 kommunista, 14 szakszervezeti tag és 8 parasztpárti tag. A két munkáspárti képviselői: ipari munkások, önálló iparosok, kereskedők és magántisztviselők, a Nemzeti Parasztpárt emberei: dolgozó polgárok, földművesek. Kitől féltik a várost vajjon a kisgazdák? A dolgozóktól? Van-e precedens az országban arra, hogy a közösségi választások előtt ilyen arányszámban vesznek részt a városi közügyek munkájában, mint amit felajánlottak a pártok. Válasz: Nincs sehol az országban még erre példa. A nagykanizsai Kisgazdapárt egyes vezetőinek csak azért sem fogadom el politikája meghiusította a meggyezést. Az országos választási arányhoz való ragaszkodás gyerekes elgondolás és komolytalan. Fittyethányi a koalícióra, csak kizárólag pártérdekeket nézni. A közérdek nem fontos? Mi szociáldemokraták, ha arra hivatkoznánk, hogy a felszabadulás után az ország érdekében nemzetközi összeköttetéseink révén többet tettünk az ország érdekében, mint a Kisgazdapárt tett, akkor mi is odaállhatnánk és azt mondhatnánk, hogy nekünk pedig ennyi mandátum kell és fűtyülünk a koalícióra.

Igen tisztelt Kisgazdapárt! Önök hivatkoznak az országos választási százalékokra, mi nem hivatkozunk semmire, pedig nekünk is több tagság jarna, szociáldemokratáknak. De minket nem az vezet, hogy hányan vagyunk, hanem az, hogy mit és hogyan dolgozunk a köz érdekében. Nem tudom, hogy Magyar János nemzetgyűlési képviselő barátom mit szól a Kisgazdapárt ezen magatartásához? Helyesnek tartja-e, hogy egyetlen ember — dr. Szabad Lajos — makacsságán meghiusuljon az őszinte együttműködés lehetősége? Különösen kíváncsi volnék Nagy Ferenc miniszterelnök ur, a Kisgazdapárt elnökének véleményére ebben az ügyben, aki őszintén és minden hátsógondolat nélkül akarja a koalíció fenntartását. A Kisgazdapárt ezen elutasító magatartása nem mentesíti a felelősség alól, sőt fokozottabban terheli, hogy ezen nehéz időkben, amikor az országunk ezer sebtől vérzik, városunk pedig a munkanélküliek jajkiáltásától hangos, ugyanakkor a Kisgazdapárt kihuzza magát a közös munkából.

Nagykanizsa város népe mondjon véleményt és ítéletet.

Dombai János
a Szociáldemokrata Párt elnöke,
nemzetgyűlési képviselő.

Amerika népe békekezdet nyújt a Szovjetunió népének

A magyar küldöttség, amely Moszkvában tárgyalt a petrozsényi szénbányák magyar érdekességének orosz kézbe adásáról, tegnap visszatért Budapestre. A tárgyalásokat félbe kellett szakítani, mivel nem sikerült meggyezni a részvények felértékelésének ügyében. A tárgyalásokat később folytatni fogják. A szovjet kormány hajlandóan mulasztotta átvenni a bányarészvényeket jóváhagyta helyett.

Byrnes amerikai külügyminiszter tegnap rádióbeszédet mondott Északamerika népéhez, melyben többek között a következőket mondotta: Amerika népe békekezdet nyújt a Szovjetunió népének és a világ valamennyi népének, mely belefáradt a háborúba. Óvkedjünk attól a hiedelemtől, hogy azok az aggodalmak és fennakadások, melyek veszélyeztetik a békakötésre irányuló célokat, elkerülhetetlenné tennék az összeütközést. A szovjetunió azzal vádolja az Egyesült Államokat, hogy meggazdagodott a háború alatt és most gazdasági rabszolgasságba akarja hajtani Európát. Amerika a háború alatt több mint 10.000 millió dollár értékű hadianyaggal segítette Oroszországot és Oroszország megszerelte a Balti tenger mellett, a finn kikötőket és a távolkeleti határokat, így nem lehet birtoktól megfosztott országnak nevezni. Nem felel meg a valóságnak, hogy a Szovjetuniót gazdaságilag a nyugati hatalmak be akarják keríteni.

Bizonyíték erre Szaltin kijelentése, aki megállapította, hogy ez a veszély nem fog fenn.

A többségi problémák közül a magyar-csehszlovák kérdéssel foglalkozva azon reményét fejezte ki, hogy ezen vitás ügyet a Dél-Tiroli ügyben az osztrák-olasz meggyezéshez hasonlóan közvetlen tárgyalásokkal fogják megoldani.

Az atomerőről szólva kijelentette, hogy eljön az idő, amikor állandó és általános meggyezést köthetnek egymással a független államok és az atomerő birtokát nem szabad arra használni, hogy ezzel nyomást gyakoroljanak más államokra. Északamerika sohasem követelte, hogy saját kereskedelmi akaratát rákényszerítse más államokra, hanem igyekezett Európa ujjáépítését elősegíteni, mert Európa virágzása előmozdítja az egész világ virágzását. Baráti kezét nyújt a szovjet népnek és a világ valamennyi népének, mely belefáradt a háborúba. Isten töltsön el bennünket sugallatával, mondotta, melyre szükségünk van, hogy megtaláljuk a békességhez vezető utat.

Csodálatos számok a Szovjetunió költségvetésében

Moszkva, október 19

Az orosz föderációs köztársaság költségvetése 1946-ban 36,6 százalékkal nagyobb, mint az elmúlt évben volt. Szociális és kulturális célokra 31 százalékkal többet irányoztak elő. A közoktatásügy céljaira előirányzott összeg 46 százalékkal több, mint az erre a célra 1940-ben előirányzott összeg. A Szovjetunióban a felszabadulás óta 712.000 lakóházat építettek, amelyekben több mint 3 millió ember kapott lakást.

Gyorsabban megy mint a hang

London, október 19

Az egyik angol repülőgépgyárban

a hang sebességénél gyorsabban terjedő rakétahajtású, vezeték nélküli repülőgépet állítottak elő. A gépet rádió- és radar-hullámokkal irányítják. A gép rövidebbm elkészül és a hónap végén adják át az angol utánpótlási minisztériumnak.

Eisenhower: Európában maradnak az amerikai csapatok

Triest, október 19

Eisenhower tábornok kijelentette, hogy az amerikai hadseregnek Európában kell maradnia, mert rendet kell teremtenie a háborúutáni zűrzavarban. Eisenhower tábornok csütörtök este repülőgépen elhagyta Triestet és Palesztinába repült.

Törökország nem egyezik bele a Dardanellák ellenőrzésébe

Ankara, október 19

Törökország tegnap válaszolt a szept. 24-én hozza intézett szovjet jegyzékre a Dardanellák ellenőrzésével és védelmével kapcsolatban. Törökország kijelenti, hogy a tenger szorosok védelme kizárólag török területen fekszik, kívánja, hogy azok ellenőrzése török kezében maradjon. Hajlandó hozzájárulni nemzetközi konferenciához az 1936. évi montreuxi egyezmény revízióját illetően. Törökország fenntartja teljes függetlenségét és barátságát a Szovjetunió és a nyugati demokráciák iránt. A Dardanellák együttes orosz-török ellenőrzésébe nem egyezne bele.

Az államépítészeti hivatal javaslatára renoválással használhatóvá teszik a nagykanizsai városháza romépületét

Mint ismeretes, Nagykanizsa képviselőtestülete még a nyár folyamán határozatot hozott, amely szerint a leégett városházát romépületnek nyilvánította és elrendelte az utcai részek lebontását egészen a földszinten lévő használható üzlethelyiségekig. Ezt a határozatot jóváhagyás végett felterjesztették a vármegyei törvényhatósági kisgyűléshez, amely szerdai ülésén foglalkozott az ügyvel.

Cziboly Ferenc bizottsági tag hosszan fejtegette, hogy a volt városháza épület annyira megromlott a háborús események folytán, hogy azt helyreállítani és használhatóvá tenni szinte képtelenség, de amennyiben a kisgyűlés mégis ezt a megoldást választja, amennyiben pénzbe kerülne, hogy az nincs arányban egy eszleg ujonnan felépítendő modern városháza költségeivel. Kérte a bizottságot vegye ezt fontolóra, mielőtt határozná ebben az ügyben. A felszólalást vita követte, melynek eredményeképpen a kisgyűlés a következő határozatot hozta:

Az államépítészeti hivatal hivatalos szakértőjének véleménye szerint a romépület használhatóvá lehet tenni, ezért felkérjük a polgármestert, haladéktalanul készítsen költségvetést arról, milyen összeg emésztene fel az épület renoválását. Ezzel egyidejűleg felhívjuk a polgármestert, hogy egy teljesen új városháza épület elkészítésének tervét és költségvetését is egyidejűleg terjessze a kisgyűlés elé.

A romvárosháza életveszélyeztető részét ettől függetlenül le kell bontani.

A kisgyűlés határozata a leégett városháza használhatóvá tétele, mint azt a Zala már több ízben megírta, oly összegeket emésztene fel, amelyből egy egész új, modern városházának felépítése válna lehetővé. — Szakértők megállapítása szerint a romvárosháza újjáépítése több mint egymillió pengőbe kerülne, viszont egy egész modern új épület létrehozása egymillió kétszáz ezer, egymillió háromszáz ezer pengő kiadását jelentené. Kézenfekvő tehát, hogy egy régi rossz beosztású ház újjáépítése nem lehet rentábilis. Tudjuk, hogy a városnak közel sincs módjában pillanatnyilag egy ilyen hatalmas investációra, amikor a legszükségesebb szociális kötelezettségeinek sem tud eleget tenni. Mégis az a véleményünk, hogy a régi városházát le kell bontani, a használható üzlethelyiségek fölé provizórikus tetőt kellene emelni, hogy ne üres telek éktelenkedjen a város közepén. De azonnal meg kell keresni az alapot arra, hogy új otthon építsenek a városi hivataloknak. Ha a város az államtól vissza tudja kapni az elvesztett erdőből azt a famennyiséget, aminek kitermelése bármilyen oknál fogva a meghatározott időben lehetetlen volt és a mostani városháza na-

gyon értékes felkeit eladná, akkor olyan összeg állna rendelkezésre, amivel az új városháza megépítéséhez már hozzá lehetne kezdeni. A kérdéssel minden körülmények között foglalkozni kell azért is, mert a bér, amit a városháza különböző hivatalaiért fizet, komoly tételel jelent a költségvetésben. Igyekezni kell, amint arra a lehetőségek megadják az alkalmat, hogy sa-

Hétfőn tárgyalja a nagykanizsai uzsorabírósk Szklenszky zsirhamisítási bűnügyét

Oktober 21-én, hétfőn kerül bírálói Szklenszky Ferenc hentesmester, akinek zsirhamisítási botránya hétvégéig foglalkoztatta a város közvéleményét.

Mint ismeretes, Szklenszky Ferenc a magánvadásokból beszolgáltatásra került, sertészsirhamisítási gyűjtésével volt megbízva. Augusztus elején felszólították, hogy a nála levő 360 kiló zsirral 6-án szorozzon el a zsir központi gyűjtésével megbízott Fuchs Lajos páfni hentesmesternek. Szklenszky annak rendje-módja szerint el is számolt Fuchsnak, aki azonban a zsirt gyanusnak találta és feljelentést tett Szklenszky ellen a gazdasági rendőrségen. A rendőrség rövid nyomozás után megállapította, hogy a zsir burgonyával és sóval van keverve. Az ügyet ekkor áttették az államügyészségre. Dr. Takáts József államügyész felkérésére dr. Gráf

ját otthonukba költözhessenek ismét a városi hivatalok.

A kisgyűlés elmulasztotta a városháza leégésének körülményei után érdeklődni, holott, mint azt a Zala már többször megírta, ez a tűz sok titkot takarhat. Már történtek ugyan ebben az irányban felületes vizsgálatok, azonban ezek sehogysen elégteltek ki Nagykanizsa város közvéleményét. Jó lenne tehát, ha mindenki megnyugtatólására egy szakértő bizottságot küldenének ki a megyéből, hogy a városháza leégésének okát tüzetesen kivizsgálják. Meglepések nincsenek kizárva.

László MAORT vegyész mérnök megejtette a szakértői vizsgálatot és megállapította, hogy a 360 kiló zsirba mintegy 25 kilogramm burgonyát kevertek bele. A szakértői vizsgálat után rövidesen elkészült a vádirat, amely a közellátás érdekeit súlyosan veszélyeztető bűncselekménnyel vádolja Szklenszkyt.

A zsirhamisító hentesmester hétfőn kerül tehát bírálói elé és felel azért a súlyos cselekményért, amit nagyon sok dolgozó család ellen követett el. Ugyanis amikor a rábízott zsirt elcselezte, rengeleg munkásulad egy gramm zsir nélkül állott, mert képtelenek voltak azt az árat megfizetni, amit a feketézók megköveteltek. A bíróság valószínűleg példás ítéletet hoz, hogy elvegye mindazok kedvét, akik arra spekulálnak, hogy a köz javaiból gazdagodjanak meg.

Aranykalászos gazdákat avat a nagykanizsai gazdasági iskola

A terménykiállítás holnap vasárnap nyílik meg

Az Ady Endre-uti állami gazda- és gazdaasszonyképző iskola 20-án, vasárnap délelőtt 11 órától d. u. 4 óráig termelési versenykiállítást rendez s ez alkalommal tartja az aranykalászos gazdaavatást is. A földművelésügyi miniszter képviselője dr. Paizs Ferenc polgármester helyettes nyitja meg a kiállítást. A Zala munkatársai felkereste az iskolában Elekes Károly igazgatót s annak kalauzolásával megtekintette az eddig összegyűlt kiállítási anyagot. Az elmúlt tanévben csak liulagozat működött s most a végzett 26 növendék a saját gazdaságában kitermelt mintapéldányokat mutatja be az iskolát nem végzett gazdáknak. A kiállításnak tehát oktatói, tanítói célzata van. A már kiállított anyag ügyes kezek munkáját dicséri. A legjobb elhelyezésben, ismertető feliratokkal el látva megismerhetjük itt a kender-, napraforgó-, gyógynövény-, gyümölcs- és kerti magvak természetének alapelemét. A már eddig látottakból megállapíthatjuk, hogy jó munkát végeztek a közeljövő aranykalászos gazdái. Mert az a növendék, aki elvégezte a gazdaképző iskolát és kiállított anyaga megüti a kívánt mértéket, elnyeri a fenti büszke címet. Az iskola szervezeti beosztásáról és tananyagáról érdeklődünk ezután.

— Az 1945—46-os tanévre bizony rányomta szomorú bélyegét a háború pusztítása — mondotta Elekes igazgató. — Az 5 tanerős iskola fiutagozata azonban fényes tanujelét adta feltétlen életképességének. A növendékek az egyes tárgyakban, így növénytermelés, állattan, kertészet, gazdasági üzemtan és számvitelben, valamint az elsőrendű fontossággal bíró gyakorlati részben kifogástalan felkészültséget szereztek. Értékes munkásai, sőt szakemberei lesznek a tervszerű, céltudatos újjáépítési gazdasági életnek.

Örömmel jelenthetem, hogy a november 3-án kezdődő új tanévben megnyílik a nőitagozat is. A baromfiitenyésztésben, kertészetben, szabás-varráshoz, főzésben, gyermeknevelésben és az egészségügyben nyernek majd szakkiképzést a növendékek.

Az érdeklődés igen nagy, eddig már 45 leány jelentkezett.

Végtelenül elszomorít az a tény, hogy siralmasan gyenge felszerelési állományunk folytán nem tudunk maradéktalanul megfelelni hivatásunknak. A tangazdaság ügye most van rendezés alatt, reméljük sikerül megteremteni a gazdaképzés e nélkülözhetetlen alkotórészét.

— A növendékek a környező falvak gazdáinak gyermekeiből

tevéődnek össze.

Az iskola iránt a legnagyobb érdeklődés a közelbi Somogy-szentmiklóson nyilvánul meg. A nőitagozattal ellentétben egyenesen megdöbbenlő a fiúk passzív magatartása, melyről távol-tartják magukat az új tanévre való jelentkezéstől.

Elekes Károly ezután idézi az egyik környékbeli falu tanítójának szomorú szavait: »a lányok dolgozni akarnak, a fiúk pedig — mulatni«.

A sokhelyűlt deszkás ablakon átfúj a hideg szél, de bent a nagyteremben a közeljövő aranykalászos gazdái helyezik el lázas igyekezettel szebbnél-szebb terményeiket.

Dr. Bánáss László apostoli kormányzó a Szent Margit-ünnepség vasárnapi szónoka

Nagykanizsának, Délzala és Délnyugat-omogy népének nagy napja lesz október 20-án, vasárnap. A nagy magyar engesztelőnek, Árpád-házi Szent Margitnak tiszteletére soroglik össze a felsőtemplom előtti tere, hogy erőt merítsen az új magyar élet felépítésére.

Az ünnepség vasárnapi sorrendje: Kiskanizsán a reggeli órákban gyülekeznek a letenyei esperesi körület hívőcserege a kiskanizsaiakkal együtt. Itt gyülekeznek a járási és a nagykanizsai HONSZ csoportja is. Dél előtt fél 10 órakor megindul az ereklyével a körmenet Nagykanizsára. Az állami adóhivatal és a rendőrség épülete előtt a nagykanizsai leányifjúság fogadja az ereklyét. A leányifjúság nevében Dorman Ella köszönti. A rendőrség és a leányifjúság diszóra között folytatja útját az ereklye az ünnepség helyére, a felsőtemplom előtti tere. Itt Filó Ferenc egyházközségi elnök fogadja.

A Deák-terem gyülekeznek a vidéki községek hívőcserege, Nagykanizsa iskolái, egyesületei, hivatalai, hatóságai, a város egész népe.

Pontosan fél 11 órakor kezdődik a főpapi szentmise. Közben szentbeszéd. A szentmisét és a szentbeszédet dr. Bánáss apostoli kormányzó mondja. A szentmise alatt a leányifjúság szentáldozáshoz járul. Áldozat 12 pap.

Az ünnepség után az ereklyét tiszteletadásra a felsőtemplomban helyezik el.

Délután 2 órakor litánia a vidéki zarándokok részére. Szentbeszédet mond dr. Kiss György prépost-plébános.

Délután 4 órakor záróünnepség a felsőtemplomban. Szentbeszédet és litániát mond dr. Szemes József pápai káplán, plébános, az ereklye őre.

Írásbeli meghívás az ünnepségekre nincs, mindenkit szeretettel várunk.

Ezután az ereklye elbucszik Nagykanizsától, hogy folytassa diadalutját Dunántul többi városaiban.

Változások a megyei Földbirtokrendező Tanácsban

A demokráciának ezen igen fontos intézményébe a régi tagok leváltása után új tanácsstagokat delegált a Nemzeti Bizottság és Szabad Szakszervezet. A nehéz és felelősségteljes munkát ezután Szabó Borény, Horváth Vendel, Dene József és Németh János új megyei tanácsstagok végzik. Minden remény megvan arra, hogy ezután gyors és igazságos döntések kielégítik a földigénylők jogos kéréseit és a földhözjuttatás valóban pillérré lesz a demokratikus országnak.

Budapestről jelentik:**Hat évi fegyházra ítélték Nagy Zoltán költő gyilkosát**

Kövágó-Kugler Pál üveges-szolóságát 1945 július 4-én hosszabb vitafolyás után agyonlőtte dr. Nagy Zoltán budapesti ügyvéd, a neves költő. A gyilkosság után az utcára menekült, mikor azonban látta, hogy üldözik, fejbőlötte magát. Öngyilkossági kísérlete azonban nem sikerült, de mindkét szemére megvakult. A büntető törvényszék szándékos emberölés bűntette miatt 8 évi fegyházbüntetésre ítélte. A tábla az ítéletet megsemmisítette és új eljárásra utasította a büntető törvényszék. Ennek során a Dán-tanács az enyhítő körülmények figyelembevételével Kövágó büntetését 6 évi fegyházra szállította le.

Kossa István tanuvallomása egy keretlegény bűnyegében

A népbíróság Lukácsi-tanácsa szerdán tárgyalta Reikort István ügyét. Reikort a 401-es büntetőszázad keretlegényeként valóságos emberlétét végzett. A 190 főnyi századnak, melyet szocialistákból állítottak össze, Reikort leváltásakor mindössze 35 tagja maradt életben. Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára, aki a büntetőszázad tagja volt, tanuvallomásában elmondta, hogy a vádlott valóságosan hajszolta a munkaszolgálatosokat az aknamezőkre és véresre verte a védtelen embereket. Csoportonként végezte ki őket, majd ruhájukat, értéktárgyaikat eltulajdonította. A keret többi tagjait állandóan azzal biztatta Reikort, hogy minél előbb pusztul el a század, annál előbb mehetnek haza.

Sikertelen emberrablási kísérlet Budapesten

Nagy Sándor, a honvédelmi minisztérium egyik nyugalmazott altisztje tegnap este a Kerepesi-ut és Fehér-ut sarkán lévő Dobrutkai-féle vendéglőben borozgatott három barátjával. A vendéglőből ittas állapotban távozott.

A Kerepesi-ut egyik háza előtt Steyr személyautó állt meg előtük, a kocsiból borkabátos fiatal ember szállt ki és ajánlatot tett a társaságnak, hogy szívesen hazaszállítja őket. Nagy Sándor hajlandó volt beszállni az autóba. A kocsit tovább robogott és Nagy Sándort a Bonyhádi-ut felé vitte. A Rákospatak közelében egy üres telken megállt az autó, három fegyveres férfi szállt ki belőle, a Rákospatak mellett még két barátjuk várt az érkezőkre.

Nekirontottak Nagy Sándornak és teljesen le akarták vetkőztetni. Egy közeli villában azonban figyelmesek lettek a szerencsétlen ember segélykiáltásaira, rendőreért kiabáltak. Erre a fegyveres autós támadók visszautasították az autóba és továbbrobogtak.

Az ügyben széleskörű nyomozás indult.

Szerdán délután 6 órakor**PÁRTNAPOT**

tart a Magyar Kommunista Párt.

Előadó: Lakatos Dezső megyei párttitkár.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintettel nélkülözhetetlenül szeretettel vár a Pártvezetőség.

Teljes ütemben megindult a városi erdők titkának feltárása

A Zala vezércikke nyomán megindult vizsgálat folytatásaképpen Nagykanizsára érkezett dr. Dávid János alispán, dr. Tivolt Elemér vármegyei főjegyző kíséretében, hogy a felszabadulás előtti és utáni erdőügyeket tüzetesen kivizsgálják. A vármegyeinek, de a hivatalos városnak is eltökélt szándéka, hogy pontos legyenek a hosszú évek óta húzódó városi erdők ügye mögé és a legapróbb részletekig kivizsgálják a fasiszta kormányok alatt történt visszaéléseket és amennyiben annak szükségére mutatkoznak, úgy a büntető eljárás folyamatba vételét is szorgalmazzák. A hatóságoknak megdöntöhetetlen akaratuk, hogy bármilyen nagy munkát igényel is, lehetőleg a fasiszta erdőmanipulációk sötét dzsunglijébe, mert a demokrácia megvegy és helyi vezetői tisztviselői a közönség elé kívánják tárni leplezetlenül azokat a cselekményeket, amelyek a város lakóinak zsebére követtek el.

Ami a felszabadulás utáni kárt illeti, arra vonatkozólag a polgármesteri hivatalban tartott értekezlet egyhangúlag megállapította, hogy az adott körülmények között a minisztérium által biztosított kitermelés lehetetlen volt, mert az erdőbe sem hivatalos, sem nem hivatalos személy abban az időben be nem léphetett.

Amint az alább közölt jegyzőkönyvből is kitűnik, a várost ért hatalmas kárt úgy kívánják biztosítani, hogy a megszálló csapatok által kitermelt fát, ami kétszázéves jövételi számlán nyar elintézték, a város az államtól visszakövetelje. Minden romány meg van arra, hogy ez járható ut lesz a várost ért kár egészbeni vagy részbeni megtérítésére.

Varga József polgármester hivatalában felvett jegyzőkönyv szövegét a következőket mondja:

Készült Nagykanizsa megyei város polgármesteri hivatalában 1946 október 18-án a nagykanizsai erdők ügyében emelt panasz megvizsgálása tárgyában.

Jelen voltak:

Dr. Dávid János, Zala vármegye alispánja, dr. Tivolt Elemér tb. vm. főjegyző, Varga József, Nagykanizsa város polgármestere, dr. Paizs Ferenc v. i. o. aljegyző, Hackler János, a nagykanizsai Nemzeti Bizottság elnöke és Bencze Jenő, a Zala című lap főszerkesztője.

Zala vármegye alispánja a fenti ügyben meghallgatta Varga József polgármestert és Bencze Jenő főszerkesztőt. Ismertetve a zalaegerszegi erdőfelügyelőségnek a fenti ügyben Zala vármegye alispánjához intézett írásbeli közlését, amely-

Varga József

Nagykanizsa m. város polgármestere

Hackler János

Nemzeti Bizottság elnöke

Dr. Paizs Ferenc

v. i. o. aljegyző

Nyolc évi fegyházat kapott a MAORT farkasa

A Zala csütörtöki számában rövid hír jelent meg, amely közölte, hogy Radnóthy László, volt tüzérezredesi a budapesti népbíróság nyolc évi fegyházra ítélte, mert a munkaszolgálatosokkal kegyetlenül bánt és Berégfy hirhedi felkoncolási rendeletére két honvédet kivégeztette.

Radnóthy László neve Nagykanizsán is ismertté vált kegyetlenségéről és különösen a MAORT-nál emlékeznek rá borzalommal, mert ott követte el gátlástalanul nagy részét, amiért most nyolc évi fegyházra ítélték. Általában a MAORT farkasa névvel illették és ő erre a névre

ben az erdőfelügyelő a panaszban foglaltak és a nagykanizsai erdők korábbi kezelése tárgyában tájékoztató szakvéleményt adott.

A meghallgatások eredményeképpen a jelenlévők megállapították, hogy az ügy teljes és megnyugtató kivizsgálása érdekében mindenképp szükségessé vált a vonatkozó összes iratok: u. m. a dr. Krátky István volt polgármester és dr. Prack István volt tanácsnok ellen korábbi folyamatban volt fegyelmi iratok, az 1944. évi folyamatban volt erdőgazgatósági vizsgálati iratok és az erdőkre vonatkozó üzemtervek beszerzése.

Varga József polgármester előadta, hogy az említett fegyelmi iratok a hadműveletek következtében a városház kérgésekor megsemmisültek, az erdőgazgatósági vizsgálatról szóló iratok beszerzése ügyében úgy Nagykanizsa polgármestere, mint Zala vármegye alispánja már intézkedett, az üzemtervre vonatkozó iratok pedig szintén csak az erdőgazgatóságtól lesznek beszerezhetők, mert a régi üzemtervre vonatkozó iratok megsemmisültek, az új üzemtervre vonatkozó iratokat pedig Seemann György akkori erdőmester a szombathelyi erdőgazgatósághoz küldte meg.

Zala vármegye alispánja felhívta Nagykanizsa polgármesterét azon bádvány feltérjesztésére, amelyben Seemann György volt erdőmérnök 1945. év őszén felhívta a város polgármesterét a kedvezményes fakitermelés megindítására.

A meghallgatások eredményeképpen megállapították, hogy 1945. és 1946. évben jövételi számlára elvitték és elhasználták a korábban kitermelt és az erdőben tárolt fahulladékot, ezen felül további kitermeléseket is eszközöltek. Varga József polgármester Zala vármegye alispánjának felhívására előadta, hogy hozzávetőleg 5-6000 ürméter tűzfát vettek el, ezen olvitt fahulladékot később pontosan is megállapítható lesz a számadási iratokból, előadja egyben, hogy ugyancsak a jövételi terhére megállapíthatatlan mennyiségben új, illetve további fahasználatot éltek, ennek mennyisége az erdőgazgatóság közbenjöttével lesz megállapítható.

A vizsgálat eredményeképpen Zala vármegye alispánja elrendelte az így igénybe vett fahulladék összegének és értékének pontos megállapítását, hogy megfelelő intézkedés történhessen az irányban, hogy ennek elkerülte a jövételi számlába beszámíttassék.

A jegyzőkönyv felolvasás után hh. aláíratott.

Kmf.

Dr. Dávid János
Zala vármegye alispánja

Dr. Tivolt Elemér
tv. vm. főjegyző

Bencze Jenő
a Zala főszerkesztője

kel a szombathelyi hadbíróshoz terjesztett fel.

A munkaszolgálatosoknak ebben az időben a lehető legrosszabb volt az ellátásuk. Radnóthy megtiltotta, hogy a lakossággal érintkezzenek és silány élelmezésüket bármily kevés vásárlással is javítsák. A legnagyobb rész 50 éves emberekből álló munkaszázadától a legnagyobb munkateljesítményt követelte meg. Az elcsigázott embereknek félmázsás cementtömbökkel kellett többemelet magaságba, vékony létrán, a vállukon felcipelniük.

A nyilasok hatalomátvétele után kijelentette tisztjei előtt, hogy a fegyvert nem teszik le és tovább harcolnak. Radnóthy ekkor beavatkozott a MAORT belügyeibe is és elhurcoltatta a baloldali magartatásáról közismert Skultéty Lajos tisztviselőt, aki a szombathelyi katonai fogházba került. Skultéty innen csak kényszerűen súlyos testi és lelki kínzások után tudott kiszabadulni.

Radnóthy most felelt bűneiről és a népbíróság ítélkezett felette. A MAORT farkasát 8 évi börtönre ítélték. Mindenki, aki csak ismerte rövid, de annál gyászosabb szereplését a MAORT-nál, megkönnyebbülten veszi tudomásul, hogy megkapta a megérdemelt büntetését.

A rádió vasárnapi műsora

Budapest 7. 6.45 Hírek. 7.05 Reggeli zene. 8 Szórakoztató hangfelvételek. 9 Római katolikus vallásos félóra. 9.30 Evangélikus vallásos félóra. 10 Hírek. 10.10 Unitárius istentisztelet. 11.15 Barokk kamarazene. 12 Déli harangszó, hírek. 12.15 Anyák órája. 12.20 A Kapisztrán kórus énekel. 13.10-kor a Pinocchio jazz-együttes játszik. 14 Hírek. 14.10 Művészlemezok. 15.20 Ney Tibor hódol. 16 Hírek. 16.10 Tölgyessy Julia és Lontay Rajnór László magyar nótákat énekel. 17 Falurádió. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18.10 Bóka László előadása Petőfiről. 18.30 Chopin- és Liszt-művek. 19.10 Villáreggeli Marokkóban. Jules Romaine egyfelvonásosa. 20 Hírek. 20.20 Offenbach kavalkád. 21 A Rádió hangja. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek, sport hírek. 22.40 Vöröskereszt közlemények. 22.50 BBC ajándék lemezek. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Lomzantiquarium.

Budapest 11. 19 Művészlemezok. 20 Halmy Lujza énekel, Ambrózyné Baum Sára zongorázik. 21 Hírek.

A rádió hétfői műsora

Budapest 7. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Áttelepítési Kormánybizottság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Operatársulatok. 9 A Rendőrzenekar műsora. 10 Hírek. 12 Déli harangszó, hírek. 12.15 Killian Edit énekel. 13 Csormely Egon jazz-együttese játszik. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.40 Gergely Ferenc orgonál. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 16.10 Rádió kamarazene. 17 Párthíradó. 17.10 Vidám hangfelvételek. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18.40 A philosophus. Eszenyi György vígjátéka a Magyar Thália színpadán. 20 Hírek. 20.20 Magyar muzika. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.20 Svéd lemezek. 22.35 A Hazahozatali Kormánybizottság közleményei. 22.45 Világhírű tánczenekarok. 23 óra 10 percor Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Hadifogoly híradó. 23.40 Rádió keresztszolgálat.

Budapest 11. 20 Szórakoztató muzika. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hírek. 22.15 Brahms: D-moll zongoraverseny.

— Inspekciós győztesztár vasárnap Órangyal, Deák-tér 10.

HIREK

Sült gesztenyét

tessek, friss a sütés, hallani mosonában minden utcáskoron. Az ősz kicsalja a gesztenyesülű kályhikat és melléjük a jó öreg nénikéket. A vénaszonnyok nyarához szorosan hozzátartozik a sültgesztenye szaga, amit apró bési szelencék hordoznak hátukon. Képes olyan ember van, akinek lelkéből ifjuságának egy-egy édes emlékét ki ne ásná az utcáskoron sült gesztenye illata. Valamikor, mint a drágagyöngyöt spargára fűzve árulták, karikaként két krajcárért.

Ki ne emlékezne Naca néni, aki a Csengery-ut és a Deák-lér sarkán sültötte a gesztenyét? ... Az aranylő gesztenye-karikákkal gondosan egy faládjába rakta, amit tarka cíhője vaknassal takart le, hogy ki ne hűljön. A diákság kedvence volt Naca néni, mert hitelezte a szegény gyermekeknek éppen úgy, mint azoknak, akik gazdag papírral dícsékédtek. Nem télt különbséget társadalmi osztályok között. Született demokrata volt.

Egyszer aztán kijelentette: Nincs több hitel se szegénynek, se gazdagnak. Annyi a tartozás — mondta — hogy már nem tudom fejbe tartani, iródeket meg nem tarthatok. Egy gimnázistával, aki két karika gesztenyét fizezett, szép kalligrafikus piros betűkkel felíratta a faládjára: »Taknyosoknak nem hitelezek, de aki készpénzben fizet, annak nem hánálom fet a régi tartozását.«

Naca néni jó szíve mellett komoly realitásokkal szemlélő tudó kereskedő volt.

A hitelmegvonás egyébként komoly tragédiát is okozott, ami kihatással volt további életére.

Zsókiával jártam akkor estébe hajló észli délutánok, diákszeretem terhével szivemben. Csillagokról beszéltem, amit ha parancsol, lehozok neki a tejt legmesszebbik tájáról, meg kastélyokról, amit boldogságunk fészkeként építettek majd. Ekszerekről, amibe a legkisebb kö sem apróbb egy mogyoronál, valódi kancákról, amiket királyirokból emeltek ki Egyiptomban. Zsóki hallgatott és amikor Naca néni standja elé értünk, megszólalt:

Vegyen nekem egy karika gesztenyét. Nem volt se hilelem, se pénzem, úgy álltam ott, mint egy villámszajtos ifjú hölgy, de szólni nem tudtam. Hogy Zsóki mit mondott, arra már nem emlékszem, csak annyit tudok, hogy pillanatok alatt egyedül maradtam Naca néniel és bánatommal. Ekkor megfogadtam, hogy sohasem igérek olyant, amit belartani nem tudok. Mindaz azért jutott eszembe, mert tegnap, amikor elmentem egy gesztenyesülű néni kályhája előtt, egy fiúcskát láttam, aki mezitláb állt ott és tele láúdvol szivta a frissen sült gesztenye finom gőzét.

— Mondd öcsém, szóltam neki, mit kívánsz? Egy pár cipőt vagy gesztenyét?

A szöszke fiú rám emelte melykéik szemét és gondolkodás nélkül rávágta:

— Gesztenyét. Amikor megkapta, megkérdeztem tőle:

— Hat nem lett volna jobb egy pár cipő?

A fiú a gesztenye birtokában szemtellenül ezt felelte:

— Azt nem néztem ki magából. Elment.

Igaz volt. Megint olyant ígért, amit nem tudtam volna betartani. Ugra, úgy mint régen, ott maradtam egyedül a néniével és bánatommal.

— Hittudományi Akadémia megnyitása

A falnótt, katolikus értelmiség teológiai továbbképzését szolgáló Hittudományi Akadémia ünnepélyes megnyitását kedden este 7 órakor végzi dr. Bánás László apostoli kormányzó a piaristák templomában. Utána megkezdődnek az előadások. Egyébként az előadások hetenként kétszer: hétfőn és csütörtökön este 7-9-ig lesznek.

— A pedagógusok az iskoláért

Október 11-én nagyszerű műsoros előadást rendeztek a pedagógusok a nagykanizsai iskolák megsegítése érdekében. Mint most értesülünk, művészestüket hétfőn, október 21-én este 8 órai kezdettel a gimnázium tornatermében megismétlik. Belépődíj 2 forint. A művészestre mindenkit szeretettel meghív a rendezőség.

— Házasság

Rétfalvi Margit és Balázs Tibor folyó hó 19-én házasságot kötöttek.

— Esküvő

Ozv. Baján Ferenc és Varga János sörgyári munkavezető folyó hó 19-én délután 3 órakor tartották esküvőjüket a Jézus Szíva-plébániatemplomban. (Mindkét külön értesítés helyett.)

— Halálozás

Nemes »Jókuth-zomorfalvi« Jókuthy Béla folyó hó 18-án Nagykanizsán elhunyt. Temetés folyó hó 20-án, vasárnap délután fél négy órakor lesz a temető halottas-házából. Gyászoló család.

— Nagykanizsa a népkönyvkaért

Varga József polgármester felhívása október 9-én felhívással fordult Nagykanizsa társadalmához és kért mindenkit, hogy töltsen fel lehetőségeit az előzőkön. Felhívásában bejelentette, hogy a Szociálpolitikai Bizottság elhatározta a Népkönyvka felállítását és ebben az ügyben kérte a város közönségének támogatását. A felhívás nem maradt eredmény nélkül. A nagykanizsai társadalom, mint annyiszor a múltban, most is megnyitja szívét. Egyre érkeznek az adományok a népkönyvka javára. A beérkezett adományok első csoportját az uton nyugtazzuk. 100 forintot adtak: Teutsch Gusztáv és Ritter András, 150 forintot: Dunántúli Gazdasági Szociálpolitikai Rt. és a Horváth és Szomodics cég, 30 forintot: Zsoldos Gyula, Halmos Pál és Holczér László, 20 forintot: Szabó Antal, Marek (Stampf) Zsigmond, Kelemen Ferenc, Feber István, Huszti István, 10 forintot: Fischer és Bäder, Vékásy Károly, Szakonyi István, Schless, Bäder Testvérek, Horváth Géza, Hirschl József, Mándoki Ferenc, Túttó Jenő, Gazdag Géza, dr. Welvárh Rezsőné, Petri Vilmos, N. N. 5 forintot: Kauer Sándor, Quittner Arthur, 3 forintot: N. N.

— Prolongálják a Bagdadi tolvajt

Csütörtökön mutatták be a Városi Moziban a Bagdadi tolvaj c. nagyszerű szinesfilmet és eddig telt házak előtt vetítették. A mozi igazgatójának sikerült a filmet a hétfői napra biztosítani a nagykanizsai közönség számára és így azt közkívánatra még hétfőn is vetítik.

— Cipész és csizmadia

munkások 21-én, hétfőn este 5 órakor fontos megbeszélés végett a Csengery-uti színházban jelennek meg. Tagsági könyvét mindenki hozza magával. A megjelenés kötelező. Vezetőség.

— Elitelt sümegi ecetgyáros

A zalaegerszegi népbíróság most tárgyalta Végvári János sümegi ecetgyáros népeles bűntettét. Végvári mint nyilas járásvezetőhelyettes működött, mindenütt beszervezte az emberkeket a Szálasi-párta és minden kényszerítő körülmény nélkül teljes mértékben kiszolgált a nyilas rendszert. A buzgó ecetgyárost 6 havi börtönre és politikai jogainak 5 évre való felfüggesztésre ítélték.

— Gázfogyasztók figyelmébe!

Folyó hó 20-án, vasárnap délután 13 óra 30 percétől kb. 18 óráig Kis- és Nagykanizsán a gázszolgáltatás szünetel. MAORT-üzemek termelési osztálya.

VÁROSI MOZI

Még szombaton, vasárnap és hétfőn

Korda S. remekműve. Színes csodafilm

A BAGDADI TOLVAJ

Conrad Veidt hatalmas alakítása.

BETRÓ HIRADÓ

Előadások kórnapokon 5.7. vasárnap 3.5.7-kor

Megkezdte hivatásos működését a nagykanizsai MATEOSZ

Folyó hó 20-án délután fél egy órakor a MATEOSZ-központ igazgatósága Nagykanizsán a városháza kis tanácstermében tagértekezletet tart. Jelen lesznek a MATEOSZ-központ igazgatósága, élükön Mikó Mihály szövetségi elnökkel, valamint Bűk Gyula vezérigazgató, a város részéről a polgármester helyett dr. Paizs Ferenc városi főjegyző, a helybeli rendőrkapitányság vezetője és az összes MATEOSZ-tagok.

A fuvarvállaló iroda megnyitása Nagykanizsán, Sugár-ut. 2. szám alatt, a nagykanizsai telephellyel bíró MATEOSZ-tagok tehergépkocsijainak felvonulásával délután 4 órakor lesz.

A fuvarvállaló iroda megnyitása után a Szever-étteremben közös vacsora lesz, melyen részt vesznek az alábbiak:

MATEOSZ-központ igazgatósága, város polgármestere, város főjegyzője, rendőrkapitány, az összes pártok vezetői, Bencze Jenő, a Zala főszervezője, valamint az összes MATEOSZ-tagok és azok esetleges családtagjai.

Kellemen István üzleti bizottsági elnök a fuvarvállaló irodában megjelent MATEOSZ igazgatóságot, élükön az elnök urral, üdvözlőni fogja és egyben engedélyt kér a fuvarvállaló iroda működésére.

Vasárnapi sportműsor

Az NTE Dózsa György-uti sporttelepe vasárnap, 20-án jelentős sportesemény színhelye lesz. Délután 3 órai kezdettel bajnoki mérkőzés keretében mér össze tudását a kerületi első osztály állomása, a Bajai Munkás TE a helybeli NTE csapatával. A bajai együttes pontvesztés nélkül áll a bajnoki táblázat élén a Nagykanizsán is győzelmi esélyekkel áll rajthoz. Az NTE eddig nem valami jól szerepelt és legutolsó mérkőzésén is szétesően, tervszerűtlenül s főként kord nélkül játszott. Gyökeres változáson kell keresztülmennie annak a gárdának, hogy a vendégcsapatot képességének kifejtésére késztesse. Minden biztonnyal hatalmas nézősereg keresi fel az NTE-pályát és buzditja lelkes játéka a kanizsai fiukat. Ez esetben talán meg tudják szorítani a jobb képességű vendégcsapatot. Az NTE a következő összejövetelében lép pályára: Bedő — Férhezli, Király II. — Andrik, Vilesek, Király I. — Madorka, Egved, Horváth, Végh, Táncos. Tartalék Lukvár.

A nagy érdeklődéssel várt mérkőzés előtt egy negyed 2 órakor az NVTE II.—NTE II. II. o. bajnoki mérkőzést tartják meg. Az NTE II. összejövetele: Félix — Zöldvári, Tanács — Zakonyi, Gonda, Bűki — Bárdos, Farkas, Magyar, Kovács, Székely.

A-MAORT-pályán délután 8 órai kezdettel II. o. bajnoki mérkőzést játszik a Kaposvári VTE II. a MAORT második csapatával. A MAORT összejövetele ez lesz: Hecklovsky — Horváth, Szabocsány — Bogenrieder, Tatar, Millei II. — Márton, Mátyás, Turáni, Vojnovics, Molnár.

Egy órakor a MAORT III. játszik Miháldal, ebben az összetételben: Nagy — Nyiró, Millei III. — Nemeth, Gerics, Kangyalics — Sztraka, Sebesi, Kiss, Fülöp, Baj.

Az NTE má délután 6 órakor játékosértekezletet tart, melyen fogynál terhe mellett kötelessé megjelenni minden játékos.

Franciaország nem ellenzi a Bécsben tartandó Duna-konferenciát

Az Egyesült Nemzetek gazdasági és társadalmi bizottságának közleményére válaszul, a francia kormány kijelentette, hogy nem ellenzi a nemzetközi dunai konferencia Bécsbe való összehívását. Csapán azt a kívánságát fejezte ki, hogy a konferencián résztvevő államok mint az Egyesült Nemzetek szervezeteinek tagjai képvisellessék magukat.

Hirdetmények.

Felhívom azon teherbíró gazdákat, akik termelői tevékenységükre adnak ki tejet, hogy a szeptember havi tejtételeiket elszámolás végett azonnal adják be a Közlekedési Hivatalkán. 1351

Mindazon 1924. évben született ifjak, akik az 1946. évi február hó 5 és 6-án, valamint szeptember hó 12-én megtagott sorozáson nem jelentek meg, tekintet nélkül arra, hogy katonai szolgálatot teljesítettek vagy sem, pótsorozás végett 1946. évi október hó 22-én reggel 7 órára a nagykanizsai Kat. Legényegylet (Ady Endre u. 8. sz.) helyiségében jelenjenek meg. 1352

A város tulajdonát képező és a III. ker. temetőben levő kb. 4 kh. szántóföldet f. hó 22-én d. e. 9 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen berbeadom. 1353

A város tulajdonát képező és a Izzérlaktanya mellett levő kb. 5 kh. 61 négyszögletű szántóföldet f. hó 21-én d. e. 9 óra 30 perckor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen berbeadom. 1354

A város tulajdonát képező és a Kinizsi u. 34. sz. a kerület f. hó 21-én d. 9 c. órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen berbeadom. 1355

A város tulajdonát képező és a Barakktelep menti szántóföldet f. hó 23-án d. e. 10 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen berbeadom. 1356

A város tulajdonát képező és Honvéd u. 16. sz. a kerület f. hó 21-én d. e. 10 30 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen berbeadom. 1357

A város tulajdonát képező és a Sörgyár melletti, valamint a Somogyeszményi utca melletti szántóföldet f. hó 23-án d. e. 9 óra 30 perckor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen berbeadom. 1362

A város tulajdonát képező és a Fecskeparti úton levő szántóföldet folyó hó 23-án d. e. 9 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen berbeadom. 1363 Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

KERESKEDŐK legelőbb bevezetési helye TARNÓCZKY rövidáru nagykereskedés, Szabadság-tér 18. 1309

Jékarban levő hajós kis Singer varrógép eladó Ady Endre utca 2. sz. emelet, jobbra első ajtó. d

Hortulajdonosok figyelmébe! W. C. ürítést vállalok. Megrendelést levelező úton is elfogadok. Telefon: 148. (Bojtor). Kamaromy Zsigmond gyepmester, Petőfi u. 43. szám. 1343

Káposzta, zöldség, sárgarépa télire, Szemeré u. 4. Kelegyárban egész nap kapható. 1450

Fehér gyermekbunda eladó, Szemeré u. 2c 4 ajtó. 1466

55 éves özvegy vagyok, vidékre ajánkozom házatlanoknak, szakácsnőnek, beteg gondozónak. — Sugár-ut 16/a. Mártirek Gézné. 1368

Csöves kukorica, juktorkaszár, szalma eladó. Felvilágosítás vasárnap 12 óráig Jurcsik Imréné, Palinban. 1369

Keszorok, virágszokrok, vágott és cserepes krizantémok és egyéb cserepes virágok ismét kaphatók. Tulipán kertészet. Eötvös-tér 18. — 1370

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: Bencze Jenő főszervező. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 3. János u. 3. Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa. Szerkesztő: S. T. Nyomtatott a "Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdai vezető: Zalay Károly.

Eladó

2. szobás, kertés edmentes családnak. Sugár uton 3. szobás, belterületen 3 szobás, kertés összközművel családiház. Káposztát igen jó helyen 150 m. el. Ady Endre-uton 100 m. el. házhely, a Balaton, mellett villák, telkek, a város minden részén kisebb-nagyobb lakóházak.

Vétele keresek családiházat és szülőket.

Budapest és környéki ingatlanok eladását is vállalja

Ingatlanforgalmi Iroda

1367 Kinizsi-u. 27.

ZALA

Október hó 22-én, holnap kezdik meg Ujvidéken tárgyalni 9 magyar háborús bűnös bűnügyét. A vádlottak között szerepel 3 magyar tábornok, köztük Szombathelyi Ferenc, a magyar hadsereg vezérkarának volt főnöke is.

Az Egyesült Nemzetek Szervezete győzelmesen hajtja végre célkitűzéseit

Bevin az angol alsóház holnapi külügyi vitájában körvonalazni fogja Angliának Németországgal szemben követendő állásfoglalását. A beszédet a konferencia tagjai nagy érdeklődéssel várják. A konzervatív Daily Telegraph azt írja, hogy az ellenzék általánosságban megelégedését fogja kifejezni az angol kormány politikájával szemben, de több részletkérdésben bírálni fogja. A vita második napján Churchill és Eden is fel fog szólni.

Ugyanezen a napon, szerdán ül össze New-Yorkban az Egyesült Nemzetek közgyűlése. Bevin, akinek beszéde különös jelentőséggel fog bírni a nagygyűlés és a későbbi külügyminiszteri tanácskozás szempontjából, szombaton indul Londonból New-Yorkba. Truman elnök az Egyesült Nemzetek közgyűlésén elmondandó megnyitó beszédében körvonalazni fogja Amerika álláspontját, Byrnes és Wanderberg szenátoroknak a közelmúltban elmondott beszédére válaszol.

Amerikai politikai körök felfogása szerint a két nagy amerikai párt között külpolitikai téren nincsenek komoly eltérések.

Trygve Lie, az Egyesült Nemzetek főtárháza tegnapi este New-Yorkban rádió-beszédet mondott, amelyben azt állította, hogy az Egyesült Nemzetek szervezete a népek akaratainak megtestesítése és bármilyen támadás érje egyes nemzetek részéről, azért győzelmesen fogja végrehajtani célkitűzéseit.

Aebeson külügyi államtitkár kijelentette, hogy lehetséges, a konferencia során némelyek szájából eltérő vélemények fognak elhangzani, azonban az Egyesült Államok ezen kijelentésekkel szemben a nemzetközi álláspontot fogják képviselni. Az Egyesült Nemzetek eredményeinek elbírálásában türelemre van szükség. Az amerikai kormány rendületlenül támogatni fogja a szervezetet. A delegátusok nagy része repülőgépen már megérkezett New-Yorkba. A Queen Elisabeth óceánjáró hajón kedden érkeznek a brit, szovjet, cseh, belga és kínai delegációk vezetői.

A jugoszláv külügyi sajtóosztály főnöke tegnap rosszindulatú valótlanoknak minősítette az amerikai kormány azon állítását, hogy a jugoszláv kormány rabszolgasorshoz hasonló viszonyok között tart fogásban néhány amerikai személyt a jugoszláv internálótáborokban. Jugoszlávia, mondotta a sajtóosztály főnöke, sohasem végeztetett rabszolgamunkát, amit azonban az Egyesült Államokról nem lehet elmondani.

Nagy többséget kaptak a munkáspártok a német községi választásokon
Berlin, október 21

A tegnap lefolyt községi választásokon a szavazatok a következőképpen alakultak. — A 2300 berlini szavazókerületből 1500-ban eddig a következőképpen alakult a szavazás eredménye: A szociáldemokrata párt kapott 688.000 szavazatot, a keresztény demokraták 291.000 szavazatot, a szociálista egység pártja 275.000 szavazatot és végül a szabadelvű demokraták 118.000 szavazatot kaptak. Nagy érdeklődéssel tekintenek a szociálista egységpárt további működése elé, amelyet az orosz hatóságok nagymértékben támogatnak.

A tegnapi berlini községi választásokon a női választók száma háromszor annyi volt, mint a férfiválasztóké. A szovjet övezetben a választók 95 százaléka, az amerikai övezetben a választók 85 százaléka szavazott le. Külön érdekessége a szavazásnak, hogy a waddingi körzetben, amely a náci uralom alatt a kommunisták legerősebb körzete volt, a szociáldemokraták kapták a legtöbb szavazatot.

Franco kormánya az angol szak-szervezeti nagygyűlés programjában
London, október 21

Az angol szak-szervezeti kongresszus nagygyűlése ma kezdődött meg Brightonban. A közgyűlésen olyan határozati javaslatokat nem hoznak, amelyek a mostan i kormányt zavarba ejthetnék. A kongresszus foglalkozni fog a görög ügygel, továbbá a Franco-rezsimmel. A tárgyszorozaton szerepel, hogy azokat a munkásokat, akik nem tagjai a szak-szervezeteknek, munkahelyükről kizárják. A 40 órás munkahét bevezetését fogják kö-

vetelni és a nemzetközi döntőbiráskodások elvének ügyét tárgyalják le.

A francia külpolitika változatlan marad
Párizs, október 21

Tegnap este járt le a francia képviselőjelöltek listájának benyújtási határideje. Bideault kijelentette, hogy a francia kormány külpolitikája továbbra is változatlan marad. Az élelmiszer válságról azt mondotta, hogy a kormány vizsgálatot indít meg és minden esetben erős kézzel bűnteti meg a bűnösöket.

Megnyitott a leningrádi hittudományi akadémia
Leningrád, október 21

Leningrádban az ellenséges légitámadások során megrongálódott és ugyszólván teljesen újjáépített régi teológiai szeminárium épületében megnyitott a hittudományi akadémia és szeminárium. A megnyitás ünnepélyes szertartásán többek között ott volt Alexius, Moszkva és egész Oroszország pátriárchája, Gergely leningrádi és novgorodi metropolita és Belisev, az orosz orthodox egyházi ügyek tanácsának alelnöke is.

Nyugtalanok a fasiszták
Berlin, október 21

A szovjet övezetben megjelenő Berliner Zeitung jelentése szerint

Molotov nem nyilatkozott Byrnes beszédéről

Novikov washingtoni szovjet nagykövet és Gromiko, az Egyesült Nemzetek szovjet képviselője, valamint Kiszlev és Novikov az ukrán és fehér orosz küldöttségek vezetői ma délután kevéssel Newyork előtt csatlakoznak a Queen Elisabeth nevű gőzösön utazó Molotov szovjet külügyminiszterhez. A hajón utazó laptudósítók kérdést in-

Berlin külvárosában az utóbbi napok folyamán egész sor politikai merényletet követtek el. A merényletek áldozatai az egyesült Kommunista-szocialista párt tagjai, köztük szerepel a berlini községi választások két jelöltje is. A rendőrség megindította a nyomozást.

Róma, október 21

A rendőrség letartóztatta egy milánói összeesküvés résztvevőit, akik forradalmi előkészületeket tettek és egyebek között a kormányzati épületeket akarták megzsalálni. Van közöttük egy német katona is. Nagymennyiségű tűzfegyvert, aknavetőket és rádióállomásokat találtak náluk.

Lengyel gyermekeket fejezték le a németek
Varsó, október 21

Hivatalos megállapítás szerint a németek a varsói gettó lakosainak 92 százalékát mészárolták le. Drámai jelenetek között folyik most a tömegsírok feltárása. Egyik hatalmas tömegsírból lefejezett kisgyermekeket találtak. Megállapították, hogy a gettó kőfalának szűk résén szöktették ki csontig leszárt, éhes, gyenge, és a gyermekeket lefejezték. Az előkerült iratokból megállapítható, hogy Frank, a lengyel fő kormányzó tudott erről az állati kegyetlenségről, de nem emelt ellene kifogást.

Nagy Ferenc miniszterelnök a Kisgazdapárt megalakulásának 16 éves évfordulóján nagy beszédet mondott Békésen

A Független Kisgazdapárt Békésen a 16 évvel ezelőtti történet zászlóbontás emlékére nagygyűlést rendezett, amelyen megjelent Tildy Zoltán köztársasági elnök. A nagygyűlésen Szabó István államminiszter mondott megnyitó beszédet, utána Nagy Ferenc miniszterelnök szólalt fel:

— Nekünk okunk és jogunk van ünnepelni, mondta, mert nagy utat tettünk meg a békési zászlóbontó közgyűléstől, becsületos és teljes utat. 1930 októberében Békésen több történet, mint egy kis párt megalakulása.

Megindítottuk a demokrácia fejlődésének ügyét és fejszét fogtunk a reakciós rendszer fájának gyökérére.

A reakció e harcban mindent elkövetett, hogy megmozdulásunkat csírájában elfojtsa. A Független Kisgazdapárt volt az első, amely politikailag iskolázni kezdte a magyar népet és ennek tudható be, hogy a demokrácia beteljesedése idején a magyar nép tudott politizálni, helytállani és országot vezetni. Amikor a gyilkos nácizmus felütötte a fejét, akkor a magyar vidékeken az ellenállás ugyszólván a Független Kisgazdapárt feladata volt. A városokban ezt az ellenállást a munkásság képviselte.

Amikor az összeomlás után eljött a aláállítás ideje, a demokrácia tömegerejét mi adtuk az új magyar politikai életbe, amely a többi más frontra nyomuló párt mellett nagymértékben kiszélesítette a népi alapot. Így sor kerülhetett problémáink megvalósítására. Megvalósítottuk a földreformot, az általános titkos választójogot. Megvalósult a progresszív adózás és ezt tovább fejlesztettük. Ebben az országban a dolgozó magyar nép nélkül többá politikát nem csinálhat senki.

A reakció azonban mindent elhözött, hogy a Kisgazdapárt soraiból megbontsa, ezért a Független Kisgazdapárt elhatározta: újabb programjának nyilvánítását és a párt tagjainak megmozdulását, de természetesen a békési zászlóbontó közgyűlés gondolatának alapján.

Abban a programban, amelyet most készítünk, ki fogjuk mondani a magyar független köztársasági államformát a magyar nép örökös államformájának, hogy ne legyen megdönthető a magyar nép politikai életformája, a demokrácia. A köztársasági államformát a magyar dolgozók szabad országának tekintjük. A köztársasági magyar polgár szabadságjogait senkinek megsérteni nem szabad. Örök időkre biztosítani kívánjuk a nép jogainak szabad gyakorlását, közös ügyek és kérdések csak a nép akaratával és beleegyezésével oldhatók meg. A magyar népet a békés fejlődést biztosító munkájában nem szabad megakadályozni semmiféle politikai feszültségnek vagy válságnak.

Nem engedjük visszatérni a múltat és harcok küzdelmet folytatunk a reakció ellen. Tanítani fogjuk a magyar demokráciát és törekedni fogunk arra, hogy a békés munka érdekében minél szorosabbá tegyük a koalíciót és az együttműködést

a többi pártokkal.

Szükséges, hogy a központi hatalom ereje növekedjen és minél előbb legyen vége az ország különböző vidékein még most is jelentkező kis-királyok működésének. Az állami gépezetnek meg kell tisztulnia a pártpolitikától. Erősíteni kívánjuk az önkormányzatokat és módot adunk a magyar népnek arra, hogy szabad választásokon maga állítsa össze önkormányzati szerveit. Ki fogjuk mondani, hogy a magyar bíróságok tevékenységükben minél függetlenebbek és elhatározásukban minél szabadabbak legyenek. Békés, őszinte és nyílt külpolitikát kívánunk folytatni és törekedni fogunk szomszédainkkal olyan jó baráti viszonyt folytatni, mely lehetővé teszi közöttünk az együttműködést. Kemény szívvel és bátor elhatározással vesszük tudomásul a békekonzferencia elhatározásait és összegyűjtjük minden erőnket, hogy ebből a csapásból mielőbb kiemeljük a magyar népet. Szükségesnek tartjuk a mezőgazdasági örökkepviseletek mielőbbi megerősítését.

Biztosságot kívánunk teremteni a gazdasági életben a dolgozók számára, hogy munkájuk nyomán elkövetkezze a jólét fokozatos fejlődése.

További államosításra csak akkor kerülhet sor, ha ez a magyar nép érdekeit szolgálja és a stabilizációnak valamint az államháztartásnak egyensúlyát nem ingatja meg.

Szükségesnek tartjuk az ipari és mezőgazdasági árak összhangba hozását. A magyar gazdaságpolitikában méltó szerepet kell biztosítani a szövetkezeteknek.

A gazdaságpolitikának egyetlen nagy célja van, emelni a magyar dolgozó társadalom élet-színvonalát és elősegíteni az egyén vagyonszerzésének lehetőségét. Meg kell teremteni az államháztartás egyensúlyát és az adózás létminimumát. Olyan mezőgazdasági kultúrát kell teremteni, amely megfelel a megváltozott viszonyoknak. A magyar honvédségtől távol kell tartani a pártpolitikát.

Nagyműveltségű néppé akarjuk tenni a magyar népet, biztosítani kívánjuk a vallás gyakorlásának szabadságát.

Beszédét azzal fejezte be a miniszterelnök, hogy a párt hatalmas lömege legyen meggyőződve, hogy vezetőit semmi sem tudja eltántorítani a nép szolgálatától és ahogyan 16 évig kitartottunk a program célhozjuttatásának reményében, ki fogunk tartani továbbra is. A naggyűlés 20.000 főnyi hallgatósága nagy tetszéssel fogadta a miniszterelnök beszédét.

A rádió keddi műsora

Budapest I. 7. Hírek. 7.30 Magyar zsidók ajtatos felőrája. 8.15 Szórakoztató zene. 9. Tungsram-zenekar, vezényel Bor Dezső. 10. Hírek. 12. Déli harangszó, hírek. 13. Illiczkó László szalonzenekara játszik. 14. Hírek. 14.20 Horváth Jenő jazz-együttese. 15.15 Rádióiskola. 16. Hírek. 16.10 A Budai Dalárda Liszt-műveket énekel. 17. Párthíradó. 17.20 Megemlékezés Liszt Ferencről. Szegedi Ernő zongorázik. 18. Hírek. 18.15 Liszt-rapszódia. 18.30 A Zeneművészeti Iskola Liszt-ünnepségéről. 20. Hírek. 20.20 Liszt. Esztergomi misé. 22. Hírek. 22.10 Hírek és krónika angolul. 23.20 Hírek és krónika francián.

Budapest II. 20. Szórakoztató muzsika. 21.15 Szendlay Laci cigányzenekara muzsika. 22.15 Schubert: C-dur vonónégyes.

Szent Margit-ereklje ünnepi útja
Nagykanizsán

A tatárjárás után IV. Béla fogadalmat tett, hogy születendő gyermekét Isten szolgálatára ajánlja, hogy ő engesztelje Istent a magyar nép bűneiért. A gyermek Margit megszületett és atyja fogadalmához híven apácának adta. Margit maga is átérzte atyja fogadalmának súlyát és bár királyok kérték kezét, ő haláláig kitartott a krisztusi jegyesség mellett. A rendházban királyleány létére nem riadt vissza a legnehezebb munkától sem és örömmel szolgált ki azokat, akiknek őt kellett volna szolgálniok. Margit élethivatásának tekintette az engesztelést és vezekelt népe bűneiért.

Most, 1946-ban az ország éppen úgy letiporva áll, mint akkor a tatárjárás után. Szent Margit akkor a pusztulásból új életre ébredő ország megsegítését kérte Istentől. A magyar katolikus társadalom most, amikor a második világháborút átszenvedtük, mely pusztításaiban borzalmasabb volt minden ediginél és Magyarországra nézve a legsúlyosabb következményekkel járt, Szent Margitot kéri, engesztelje ismét a Mindenható, mint akkor tette.

Ezért indult országjárásra Szent Margit erekljeje. Erősíti a magyar nép hitét, hogy ne csüggedjen ezekben a nehéz napokban sem. Országjárásának első állomása Nagykanizsa volt, mely alkalomból nagyszabású ünnepségek színhelye lett városunk.

Az ereklje szombaton délután érkezett meg Nagykanizsára. Délután fél 4 órakor már a város minden részéből gyülekeztek az emberek. Egymásután érkeztek az iskolák és a különböző társadalmi egyesületek. Kévszel 4 óra előtt érkezett meg Varga József polgármester, Hackler János, a Nemzeti Bizottság elnöke, valamint Szabó Rerény a Szociáldemokrata Párt nevében, Magyar János nemzetgyűlési képviselő a Kisgazdapárt nevében, Kirschner Béla és Kaufner Sándor a Magyar Kommunista Párt nevében és Csepregi Zoltán a szakszervezetek nevében. A fogadtatási ünnepségen képviseltették magukat az összes nagykanizsai egyházközségek is. Pontosan 4 órakor érkezett meg az ereklje, amelyet dr. Szemes József, az ereklje öre helyezett az erekljehordózára. Ezután Varga József polgármester és Almássy Gyula, a törvényszék elnöke üdvözölte az erekljét, majd P. Burka Klemen tartományfőnök lépett a szószékre és többek között a következőket mondta:

A hívő lélek hódolatával köszöntjük Árpád-házi Szent Margit királyleány erekljét. Hozzánk érkezésével felidézi a XIII. század és a mai magyar élet azonosságát. Akkor is, most is a történelem hullámvölgyébe sodródtunk, amelyből csak Szent Margit példája, önfeláldozó engesztelése és Istenhez simuló telkisége segítheti ki a magyarságot. A rácszmelés milderre nemcsak a jelen esetiségünkből emel ki, de diadalmas erőt is biztosít a jövő szolgálatára. A Gondviselés terveiben a bajok és szenvedések egyesek és nemzetek viszonylatában egyaránt benne vannak. Mindezt beszé-

desen sugalmazza számunkra Szent Margitnak szelleme és erekljének jelenléte.

A beszédek után elindult a körmenet az alsótemplomhoz. A körmenetben résztvettek az összes iskolák és vallásos egyesületek. A szivgárdisták után vitte a liceum négy növendéke vállán az erekljét. Utánuk ment a főpapság, majd a polgármester és a pártok képviselői. Az alsótemplom előtti térségen litánia volt, amelynek végzetével az erekljét körmenetben vitték Kiskanizsára.

Vasárnap reggel ünnepélyes menetben hozták vissza az erekl-

Még ebben az évben megindulnak
az egész megyében az autóbusszjáratok

(Zalaegerszegi szerkesztőnkől)

Zala vármegye régi, megoldatlan problémája a jármű- és vasuthiány, amellyel egyik községet a másikhoz közelebb lehetne vinni. Egészen nagy, több kilométeres területek vannak, ahonnan csak nagynohozon lehet a vasutat megközelíteni és ezek az eldugott helységek bizony nagyon érzik minden tekintetben olzartságukat.

Ezön a lehetetlen állapoton szeretnénk segíteni a megye vezetői, hisz nagyon jól tudják, mit jelent az, amikor osztól tavaszir egész községek, emberök száza, képtelemek ki-mozdulni falvaikból, mert nincs olyan jármű, ami a lakosság rendelkezésére állna.

Az alispánt nagy térkép előtt találtak dolgozósobájában, közben apró zászlócskát tartott, amelyeket gondos figyelemmel helyeztet a térkép egyik-másik részébe. Lelkesen magyarázza: a megye minden részében autóbusszjárat megindítását tervezzük. A főispánnal együtt már többször jártunk ebben az ügyben Pesten és nagyon kedvező eredményről számolhatunk be. Tárgyalunk egy olyan tőkecsoporttal, amely hajlandónak mutatkozik megoldani a mi nagy problémánkat, már mint az egész megyére tervezett autóbusszjáratok megvalósítását. Az eddigi tervek szerint a legrövidebb időn belül a következő járatok indulnának meg: Zalaegerszeg—Nagykanizsa, Zalaegerszeg—Csesztreg, Zalaegerszeg—Letenye, Csesztreg—Nagykanizsa, Zalaegerszeg—Tapolca (Zalabér, Zalaszentgrót, Sümegen keresztül).

Ennek a járatnak lenne a legnagyobb jelentősége, mert ezzel közvetlen autóbusszjáratot nyernénk Budapesttel. Tapolcáról ugyanis, Veszprémen keresztül, már van most is rendszeres autóbusszjárat. Budapestre és ehhez a járathoz nyernénk ezzel összeköttetést.

Nagyon fontos ezenkívül, hogy közvetlen járatunk lesz a megye másik városához, Nagykanizsához, hisz naponta nagyon sokan keresik fel Kanizsáról a megyeszékhelyet, viszont sok embernek van olintéznivalója az élnék, nagyforgalmu Nagykanizsán. Letenye ugyszólván teljesen megközelíthetetlen a megyeszékhelyről, a legközelebbi vasutállomása is olyan távolságra fekszik, hogy azt csak komoly járművel, autóval, legfeljebb kocsival, lehet megközelíteni. Menhivvel egyszerűbb lesz, ha pár óra alatt kényelmesen meg lehet majd tenni az utat akár Kanizsáról, akár Zalaegerszegről. Ezzel a tervvel Letenye egy nagyon régi vágya és kívánsága megy teljesedésbe. A többi járatok egytől-egyig hasonlóan fontosak, mert közben többszáz község kapcsolódik be a rendszeres utasforgalomba.

Arra a kérdésünkre, hogy mikorra várható a megvalósulás, meg-

lyét a városháza, amelyet a rendőrség előtt fogadtak, majd a körmenet a Deák Ferenc-térre vonult, ahol dr. Bánáss László apostoli kormányzó ünnepélyes szentmisét pontifikált főpapi segédlettel. A szentmisére csaknem valamennyi környékbeli falu katolikussága felvonult. Mise után az erekljét a felsőtemplomban közszemlére tették ki és késő estig mindenki megtekinthette. Délután 2 és 4 óra-kor még ünnepélyes litániát is tartottak, amelyeken szintén nagy számban vettek részt a katolikusok. Az esti órákban az ereklje tovább indult országjárására, amelynek során valamennyi dumantuli városba ellátogat.

lepo választ kapunk dr. Dávid János alispántól:

Egészen rövid idő kérdése és megindulnak az autóbusszjáratok az egész megyében. Már csak kalkulációs kérdések vannak megoldásra és hetek múlva már végan utazhat Zala népe keresztül-kasul a megyében. Egy bizonyos: — fejezi be az alispánt — ebben az évben még megindul az autóbusszjárat Zala megyében.

Ennél kellemesebb hírt aligha közölhetnénk.

3200 forint

a legnagyobb fizetés

A minisztertanács elfogadta a vezető állású és kollektív szerződés hatálya alá nem eső munkavállalók javadalmazásának korlátozására vonatkozó rendeletet. Eszerint a legnagyobb vezérigazgatói fizetés felső határa 3200 forint. Csak egészen kivételes esetekben és tárcaközi bizottsági hozzájárulással lehet ennél magasabb összeget kifizetni. Ez a bizottság kap felhatalmazást arra is, hogy az egyes fizetéseknél, vállalatoknál százalékszerűen megállapítsa az összkalkulációk járandóságának mekkora része fordítható a kollektív szerződés hatálya alá nem eső munkavállaló javadalmazására.

A rendelet már a legközelebbi napokban életbe lép és megszűnteti azokat a kirívó igazságtalanságokat, hogy egy-egy vállalati vezető, vezérigazgató, vagy igazgató harminc-nyegyzszerezését kapta a szellemi és fizikai munkavállalók átlagos fizetésének.

Örízetbevétele

a demokrácia szidalmazásáért

A nagykanizsai rendőrség államvédelmi osztálya örízetbe vette Rácz György balatonmagyaródi lakost, aki tegnap a vasutállomáson erősen ittas állapotban szidalmazta a demokráciát és a kormány egyik tagját. Ezzel a cselekményével a demokrácia védelmérl szóló 1946. évi VII. t.-c. II. §-ba ütköző bűncselekményt követte el. Az államvédelmi osztály áttette ügyét a pécsi államügyészhez.

Szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt

Előadó: Lakatos Dezső megyei párttitkár.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetés.

Uri világ Magyarországon

Irtta: dr. Ruttkai György

A közelmúltban az »Uri« Magyarország egyik osztályáról, a Úrságról írtam e hasábo- kan; ma a másik, nem kevésbé jellemző és éppen olyan káros, gyökerében korhadt osztályról lesz szó: a földesurról, aki éppen úgy tudott cigányzenés ma- latságot csapni, kártyázni, mint a tiszt »Ur«.

A nyár folyamán a pacsai rendőrség nyomozati iratokat dúldótt a népügyészséghez a zalaapáti Uraság és családja el- len: az id. Szentkirályi és felesége, a fiúk és menyük ellen. Az iratokból arra a megállapítá- sra jutottam, hiába tanultuk az iskolában azt, hogy a jobbágy- ság Magyarországon 1848-ban megszűnt, mert bizony itt 1944- ben is jobbágyrendszer uralko- dott. A parasztnyuzó Uraság alávaló tetteinek sorozatát fog- lalta magában az iratesomó. — Csak két esetet ragadok ki: az akciós ruhafegyver kiosztásá- nál az egyik gazdasági cseléd mellőzöttnek érezve magát, be- jelentette, hogy k lép a szolgál- latból. Az Uraság felesége, ne- vezük szerényen Nagyasszony- nak, telefonon feljelentette a jo- gait követelő gazdasági cselédet a főszolgabirónál, aki csendőrök- kel küldött ki és azok alaposan helybenhagyták a lázadó pa- rasztot. Más. A kanász négy- órai időtartamra eltávozott s bár helyettesít állított maga he- lyett, de mert nem kért engedé- lyt, ugyanarra a sorsjára ju- toll, mint a gazdasági cseléd: főszolgabiró, csendőr és verés- től megdagadt fej.

Ilyen előzmények után mi sem természetesebb, mint hogy a fel- szabadulás után, amikor a di- szes családnak csak 100 hold földje maradt és a megvert gaz- dasági cseléd és a kanász való- ban felszabadult, Szentkirályiek- nak nem tetszett a demokrácia, főleg nem a földosztás, össze- útközésbe kerültek a népbíró- sági törvénnyel, így nekem is osztályrészül jutott a megtisz- teltetés: megismertem az Ura- ságot és nb. családját.

A kihallgatásra — természet- sen — autóval jelentek meg. Egyszerre jöttek egy környék- beli kisnyílással s mivel nyári munka ideje volt, előbb hall- gattam ki a parasztot, hogy dolgára mehessen és utána az »Uraságot«. A Nagyasszonytól szemrehányást is kaptam, nem- csak a megvárásért, de azért is, — nem tréfa, komoly tények — mert két-három cseléd val- lomása nekem elég volt ahhoz, hogy őket beidézzem. Ezek nem tudták, hogy én új köztisztviselő vagyok, akinek éppen annyi köze van a főszolgabiróhoz, mint ezeknek az Uraságoknak a földhöz juttatott új gazdákhöz. Amikor pedig közöltem velük, hogy a perrendtartás szerint két-három tanu vallomása érté- kesebb, mint a terhelt előadása, még akkor is, ha a terhelt Ura- ság és a tanu földtúró paraszt, láttam az arcukon, hogy le- vönják a konzekvenciát az egész jogról. Nekik a szolgabiró pörge kalapja és a csendőr szuronya volt a jog.

Kihallgatásuk után további nyomozást rendeltem el s mi- alatt a nyomozás folyt, a keszt- helyi rendőrségen a népbíróság

kiszállása alkalmával találkoztam a Nagyasszonnyal. Szégyen ide, szégyen oda, de nem ismer- tem meg, ő azonban megismert és barátságosan megszólított e szavakkal: »Hallja, mi van a mi ügyünkkel? Lehel, hogy azt is modta »hé«, de ebben nem vagyok biztos. Most azon tőp- rengek, vajjon a régi főszolgabi- róval, vagy a házörző kutyájá- val lévesztett össze. Akkor nem tudtam neki mit felelni, de azóta befejeztem a nyomozást és most ezuton is üzenem, hogy az Ura- ság, a Nagyasszony és a Fialat Ur ellen népellenes büntett miatt, a Fialat Ur felesége ellen

Nagykanizsán tartják a vármegyei nagygyűlésüket a zalamegyei ipartestületek

A zalai iparosság megmozdulása

A zalai iparosság számára fontos esemény történik 27-én vasárnap, amikor itt tartja Nagykanizsán vármegyei nagygyűlését a zalamegyei ipartes- tületekbe tömörült zalai iparos- ság. A nagygyűlés lesz a zalai iparosság első nagyszabásu meg- mozdulása a felszabadulás után, amely hivatalosan lesz meg- tárgyalni mindazokat az ipari problémákat, melyek akadályoz- zák a kisiparosság fejlődését. A gyűlés napirendjén szerepelnek mindazok a sürgős kisipari kér- dések, melyeket haladéktalanul kér megoldani a zalai iparosság. A gyűlésen elhangzó problémák megvitatásának fontosabb sulyt ad, hogy a gyűlésre az ipari kormányzat is képviselőt küld. Az Ipartestületek Országos Köz- pontja részéről Gesztosi Jenő miniszteri biztos, dr. Lippay

a demokrácia védelméről szóló törvény alapján vádat emelek.

De vádat emelek az ellen a rendszer ellen is, amely ezeket az emberpéldányokat kitenyész- tette, amely rabszolgasorban tar- totta emberek millióit a föld- ken és a gyárakban, hogy ki- szolgálják a földesurakat, a gyá- rakat s hálával gondolok arra az átalakulásra, amely felnyitotta a dolgozók szemét, amikor a kizsákmányolt, leigázott népitől a kizsákmányolók felett, amikor a dolgozó parasztnak ugyanany- ni, sőt több joga van, mint az »Uraságnak«, amikor azt mond- hatjuk, hogy »Ez a demokrácia«.

Jenő igazgató, valamint dr. Mé- száros Jenő az iparosság orszá- gos vezetői lesznek jelen s ad- nak képet az iparosság szem- pontjából alakuló helyzetről. A gyűlésen a vármegye részéről a főispán, alispán, majd a megye összes járási főjegyzői jelennek meg, a vidék iparosságának szá- zával, hogy szemtől-szemben be- szélgék meg azokat a problémá- kat, amelyek azonnal megoldha- tók lennének. Az országos vi- szonylatban is nagyszabásu gyű- lést a nagykanizsai Ipartestület elnöksége szorgalmazta és kérte már korábban annak itteni meg- rendezését, melyet az Ipartestü- let most el is vállalt s azon a kanizsai és járási iparosság szá- zai jelennek meg. A gyűlés 10 órakor lesz az Ipartestület eme- lői nagytermében.

A hét végén készen áll a hid

A Zala esütörtöki számában be- számoltunk a temetői hid építéséről és megírtuk, hogy a munkálatok első része befejeződött. A kőműv- sek befejezték munkájukat és átad- ták helyüket az ácsoknak. Péntek délelőtti az ácsok megkezdtek az áll- ványzatok építését és miután ezeket felállították, a városi vízművek Csengery-uti telepéről az építkezés szin- helyére szállították az előre elkészí- tett hidgerendákat.

Még a pénteki nap folyamán hozzáálltak a hid vázának összeállít- tásához. Szombaton reggel munka- társunkat, mikor ismét kiment meg- tekinteni a munkálatokat, érdekes látvány fogadta. A hid körvonalai már kibontakoztak. A két partot már hosszú gerendák kötik össze. A hid váza tulajdonképpen már készen is áll. Jelenleg a hidtestet tartó geron- dákat illesztik be. Amint ezzel a munkával elkészülnek, megkezdik a pallókat lerakni és utána a hid kor- láját megépíteni. És ezzel a mun- kával be is fejeződik a temetői hid építése. Az ácsok, akik ott sűrűnek- forognak az állványokon, úgy számí- tanak, hogy a hét végére elkészül- nek munkájukkal, tehát előbb, mint számítottuk volna.

A temetői hid így a héten elké- szül, jóval Mindenszentek ünnepe előtt. Ha szeretteink sírjához aka- runk menni, hogy a halottak ünne- pére rendbetegyük, úgy nem kell nagy kerülővel menni a temetőbe, mert már a hid is megnyílik ak- korra.

A Zala hidépítési akciójára a kö- vetkező adományok érkeztek be: 50 forintot adtak: Horváth és Szmodics cég, Tarabó Gyula hentesmester és Sáfán Ferenc ecotgyáros.

Az Ipartestület nöiszbábiipari szak- osztálya 104, a sütőszakosztály 182, a nemesfémiparosok 86, az asztalos-

mesterek szakosztálya 106, a ven- déglósiipari szakosztály 165, a vil- lanszerelőipari szakosztály 65, a husiparosok szakosztálya 85 forintot adományoztak a hidépítési akcióra.

A gyűjtőveken felfoktetett adó- mányokat ezuton nyugtázzuk: 20 fo- rintot adtak: Szalinger József, Vel- lak József, Tóth János, 15 forintot: Magyar Janosné, Varga Ferenc, 10 forintot: Ohogyi Ferenc, Jelinek Sándor, Vargha Ottóné, Horváth Imra, Mankovits István, Sziva Fe- renc, Németh Erzsébet, Potó és Samu, Kiss István, Szever József, Péntes Antal, Szalay János, Hegedűs István, Koller Ferenc, dr. Peeri János, Kelemen István, dr. Tamás János, Kovács Józsefné, Boier Gyula, Honti Károly, Szakonyi József, Koráts Ferenc, Kiss János, özv. Hor- váth Ferencné, Szücs Lajos, Németh Ernő, K. J., N. N., Lábod György, N. N., Horváth József, Kiss Pál János, Orbán István, Bojtos Kálmán, Pahocsa József, Juhász Lajos.

Odautazásra 1946. okt. 28.-nov. 3-ig, visszautazásra okt. 29.-nov. 5-ig érvényes.

felár-utazási igazolványok

és vasúti jegyek

Protestáns Napokra Budapestre,

továbbá bárhol

15 napos érvényességű menetjegyek válthatók az 1974

IBUSZ menetjegyirodában a Naptáraképző R. T. Nagykanizsán helyiségében, Csengery-ut 4. sz. alatt.

Ugyanott mindennemű bankügyletet is a legelőnyösebben lebonyolíthatja.

Dr. Domján Gyulát letartóztatta a népügyészség

Dr. Vit Ferenc rövidre szabott büntetése letéll és néhány nappal ezelőtt elhagyta a nagykanizsai fogházat. Értesülésünk szerint azonban az internálási eljárást folyamatba helyezték Imrédy nagykanizsai úttörője ellen.

Az imrédista ügyvéd elhagyta tehát a fogházat, de a Magyar Megújulás Pártja gondoskodott megfelelő utódról. Dr. Domján Gyula hosszú ideig bujkált a paragrafusok között és minded- dig sikerült neki megszöknie az igazságszolgáltatás elől. A vélet- len azonban most is, mint any- nyiszor máskor, segítségére ste- tett az igazságszolgáltatásnak.

A népügyészségen folyik az eljárás Vas János volt mura- szeményei körjegyző ügyében. A letenvei rendőrség államvédelmi osztálya beküldte a Zalai Köz- löny 1944 április 24-iki számát, amelyben egy közlemény jelent meg a járások pártszervezetei- nek vezetőiről. Eszerint a per- laki járás nyilaskeresztes veze- tője Vas János, imrédista veze- tője pedig dr. Domján Gyula volt. Az új terhelő bizonyítékok alapján a népügyészség dr. Domján letartóztatta és a vád- irat elkészülte után a népbíróság elé állítja.

A belváros házainak udvarában baromfit tilos szabadon tartani

A polgármester felhívása

A Zala legutóbb cikket közölt, a melyben szóvá tette az Ady Endre- ut és Szabadság-tér sarkán lévő her- cegi épület udvarán felhalmozott szomóthegyeket. Az egészségre mind- kívül káros és veszélyes helyzetet a tisztifőorvos cikkünk megjelenése után nyomban felülvizsgálta és in- tézkedett, hogy a város közepében lévő Augias istállóját a hercegi Ha- rakkos vagy annak gondnoka azo- nal tisztítsa ki. A városi tisztifőor- os a legérebben figyeli, hogy a tiszta- ságot és higiénit mindenhol betart- sák és ezuton is felhívja a háztulaj- donosok vagy gondnokok figyelmét, hogy a köztisztaság elmulasztása su- lyos büntetést von maga után.

A Zala cikke nyomán Varga Jó- zsef polgármester felhívja a nagy- kanizsai háztulajdonosok, házgond- nokok és házbérlők figyelmét a hi- vatalos lap 208-as számában meg- jelent 10.460/1946. M. E. számú rendeletre, amely szabályozza a ház- felügyelők és segédházfelügyelők szolgálati és jogviszonyába tartozó egyes kérdéseket:

Mindaddig, míg a helyhatósági szabályrendelet másképpen nem ren- delkezik, a fenti rendelet rendelkezé- seit kell alkalmazni. A polgár- mester felhívja a háztulajdonosokat, hogy a házfelügyelői szolgálat érde- kében tartsák be az alábbiakat:

1. A »házi rendet« megfelelő be- lyen fűszerek ki.
2. A házfelügyelő lakásába a csom- gót vezessék be.
3. Azoktól a lakóktól, akik jogta- lanul használnak kapukulcsot, von- ják be.
4. A város belterületén lévő házak udvarain a baromfinak szabadon való tartását tiltsák meg.
5. A ház körüli tisztogatási mun- kák elvégzéséhez bocsássanak díj- talanul a házfelügyelők részére meg- felelő tisztogató eszközöket.

Figyelmezteti a polgármester az érdekelteket, hogy a vonatkozó ren- dellet értelmében a rendelet meg- szegői ellen a rendőri büntető eljá- rásnak van helye.

— Inspeciós ügyosztály ma: Órangyal, Deák-tér 10.

A Zala közgazdasága

Újra megszilárdult a tőzsde

Az értékpiacon az irányvonal az átlagosnak bizonyult. Az érdeklődés előterében a nehézipari értékek állottak, amelyek azonban behozták árvesztésüket, sőt túl is haladták kezdeti legmagasabb jegyzésüket. A vételkór az üzletmenet későbbi folyamán kissé lehadt ugyan, de az elért magas árak ennek ellenére is jól tartották magukat. A következő árfolyamokban történtek kötések: Nemzeti Bank 270—278, Kereskedelmi Bank 82.75—84, Kőszén 149—154, Rima 37—38, Salgó 9.25—9.50, Dreher 148—150, Bauxit 142—150, Cukor 170—172, 1927. évi fővárosi kölcsön 1850, 1914. évi 1040, Népszövetségi font 450 forint.

Télre lesz sertésszalámi

Báranyos Károly közellátási miniszter egymillió forint hitelt utalt ki szalámgyártási célokra. Rövidesen megindul ugyanis a sertésvágás és a sertéshús egy részét szaláminak dolgozzák fel.

Hatvan vagon Jeep és teherautó uton Budapest felé

A Magyar Külforgalmi Rt.-nél rendkívüli érdeklődés mutatkozik az amerikai Jeep-ok, ezeknek megerősített típusai, a Weapon-ok és a különböző amerikai teherautók iránt. A közületek sorra benyújtották igényeiket, ugyanakkor vállalatoktól és magánosoktól is érkeztek érdeklődések, sőt rendelések igen nagy számban. A magánosok rendelései már hatalmas csomagot tesznek ki. A Jeep-ek és más kocsitípusok árát egyébként a jövő héten állapítják meg, amíg az inkább, mint hogy hatvan vagonból álló gépjárműszállítmány uton van Budapest felé. A Jeep-ek és teherautók mellett nagyobb tétel korékpár is érkezik. Motorokorékpár az amerikai leszerelési anyagban nincsen.

A jövő évben kicserélik a forint-bankjegyeket

A most használatban lévő ugyanevezett offset nyomású forint-bankjegyekből csak 10 és 100 forintos címletű bankjegyek kerülnek forgalomba. A jövő évben az állami forint-bankjegyeket réznyomású címletekkel cserélik ki. Az új réznyomású bankjegyek már 10, 20 és 100 forintos címletben készülnek. Az új réznyomású 10 forintos forgalomba bocsátására előreláthatólag öt hónap múlva kerülhet sor. A 20 forintos címlet kétféle rajzzal is elkészül s ezeket most a Művészeti Tanács vizsgálja felül. Az aprópénz gyártása fokozott erővel folyik és az aprópénzverés addig tart, amíg ezen a téren hiány mutatkozik.

Az épen maradt házak tulajdonosai is hozzájárulnak az újjáépítéshez

Misztér Endre építésügyi és közmunkaügyi miniszter mindent elkövet, hogy az építőipar munkanélküliségét csökkentse. A miniszternek újabb elgondolása rendelet formájában a közeljövőben lát napvilágot. Az építésügyi minisztériumban most készül a rendelet a háztulajdonosok közös képviselési kötelezettségéről. A tervezet lényegében arról szól, hogy az épségben maradt házak tulajdonosai kötelesek lesznek a házból egy bizonyos hányadát — az összeg még nincs eldöntve — egy közös alapba befizetni. Ebből az alapról a sérült házak tulajdonosai igen mérsékelt kamattal hosszú lejáratú kölcsönt kapnak, hogy házaikat rendezhessék.

Újabb 200 vagon vetőmag a gazdáknak

Ertesülésünk szerint a közellátási minisztérium a vetőmaghiányra való tekintettel újabb 200 vagon vetőmagot bocsát a gazdáknak rendelkezésére. Szobok államtitkár gondoskodni fog arról, hogy ez a vetőmag a lehető leggyorsabban a gazdákhöz jusson.

Sportrovat

Csak a MAORT győzött, a Vasut és az NTE vereséget szenvedett

A tegnap lejátszott bajnoki mérkőzéseken csak a Lovásziban játszó MAORT felelt meg a helyezett bizalomnak. A másik két nagykanizsai labdarúgó csapat — mérsékelttel teljesítményt nyújtva — vereséggel volt kénytelen megelégedni. Az egyes mérkőzések lefolyásáról — a beérkezett jelentések alapján — a következőkben számolunk be:

Bajai MTE—NTE 4:2 (2:0)

Első osztályu bajnoki. Vezető Székely. A szélről támogatott NTE ebben az összeállításban közdi a játékosokat: Bodó — Férhezli, Király II. — Király I., Vilesek, Egyed — Maderka, Bárdos, Magyar, Horváth, Tancos. Már az első percekben is kölcsönös támadások futnak a pályán, a jó védelmek azonban sikerrel rombolnak. Kiegyensúlyozott a játék közben két perc leforgása alatt két gólt lő az ellenfél, nagyszerűen játszó balösszekötője. 2:0 a BMTE javára. Mezőnyjátékkal ér véget az első félidő.

A második félidő 3. percében már 3:0-ra vezet a vendégcsapat. Az ellenfél balszélsőjének szögletugrása Vilesekről a hálóba pattan. Öngól. A 25. percen Maderka lefut s a kapus mellett a hálóba lő. 3:1. A 40. percen Horváth 30 méteres gyönyörű lövése köt ki a hálóban. 3:2. A 43. percen a BMTE jobb-szélsője révén ér el gólt. 4:2.

Az NTE-ből Vilesek a mezőny legjobbjai, Férhezli, Bodó, Maderka és Horváth volt jó.

N. MAORT—Lovászi 4:1 (2:0)

Első osztályu bajnoki. Vezető Biró. A MAORT összeállítása ez volt: Kovács — Mihalecz, Milloi — Papp, Héjja, Takács — Nardai, Kránitz, Téli, Lyka, Kapornaki. — A szélről támogatott MAORT azon-

nal közébe veszi az irányítást s a hazai csapat csak szörványos, de veszélyes támadásokat vezet. A göröngyös pályán nem alakulhat ki szép játék. A 10. percen Kapornaki beadásából Kránitz eredményes. 1:0. A Lovászi ellentámadásait nem kíséri szerencse. A 35. percen Téli kiugrik a védők között s a kifutó kapus mellett 2:0-ra növeli a MAORT előnyét. A hazai csapat lelkesen küzd, de játéka meddő.

Szünet után a szél ellen játszó MAORT továbbra is kezdeményező marad. A 3. percen Papp jó labdáját Téli kapura fejeli, a visszapattanó labdát Kapornaki behelyezi. 3:0. A 15. percen 3:1-re javít Lovászi s támadást támadást után vezet. Nagy nyomás nehezodik a MAORT kapujára. A 37. percen Kapornaki lefut, beadását Téli kapusból belövi. 4:1.

A MAORT legjobb csapatrésze a védelem volt. Egyénileg Kovács, Mihalecz, Papp, Kapornaki, Téli és Lyka játszott legjobban, de a többiek is jó teljesítményt nyújtottak.

Soproni VSE—NVTE 2:0

Mint telefonon értesültünk, a Sopronban lejátszott OB II. bajnoki labdarúgó mérkőzésen az SYSE 2:0 arányban legyőzte a Nagykanizsai Vasutast. A mérkőzésről szóló részletes beszámolókat holnap számban közöljük.

NVTE II.—NTE II. 2:0 (1:0)

II. o. bajnoki. Vezető Koltai. Góllörök: Horváth II., Németh II.

MAORT II.—Kaposvári VSE 3:3

II. o. bajnoki. Vezető Biró II. A MAORT góljait Turáni, Molnár és Horváth lőtték. A MAORT az első félidő 15. percétől 10 emberrel játszott.

Mi lesz Németország helyzete az új Európában

A Times első vezércikkében azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy mi lesz Németország helye az új Európában.

A szövetséges ellenőrzést nem lehet örökké fenntartani, feltéve, ha béke lehet Európában. Németország 10—15 éven belül legyűri a jelenlegi pusztulást és újjáépíti közigazgatását, hogy elviselhető életszínvonalat biztosítson népének. Franciaország politikája, amely felosztással kívánja megtörni Németország támadó erejét, talán túlságosan leegyszerűsítene a problémát s mint ilyen, nem igen számíthat sikerre. A távolabbi jövőben Németország meghatározza a maga ügyeinek intézését, a szövetségeseknek már most azon kell lenni, hogy megvonják a határvonalat, amelyen belül a jövő Németországának cselekvési szabadságot engedélyeznek. A probléma lényeges alkotó eleme elég egyszerű.

Németországot le kell fegyverezni, a lefegyverzés állapotában tartani és a szövetségeseknek biztosítékokat kell adni egymásnak Németország újra való felfegyverzése ellen.

Ennek felülvizsgálatát a behozatali engedélyek ellenőrzésével kell megteremteni, nem pedig a német ipar leszerelésével, amelynek fejlesztése Németország legfontosabb érdeké és a német jólét megteremtésének alapja. A News Chronicle azt írja, hogy Európa újjáépítése

elképzelhetetlen a német ipar nélkül. A német gazdasági élet újjáéledésének alapja a német széntermelés. Franciaország német szénét vász be, holott a francia szénbányák termelése a német foglyok foglalkoztatásával a rendesnél jóval nagyobb. Franciaország nem járhat el úgy, hogy a kecske is jóllakjon és a káposzta is megmaradjon. Vagy haza kell bocsátani a német hadifoglyokat, vagy be kell érni kevesebb német szénrel.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a csatornadíjakat az eddigi gyakorlattól eltérően a v. csatornánál fizetvétségére szedi. Befizetéseket tehát ott kell teljesíteni.

A kivetés alapjai változatlanul a csatornázási szabályrendelet 40. §. 2—5. pontjában megállapított bérértékek.

A csatornadíj kivetés kulcsa a szabályrendeletben megállapított alapoknak:

a) évi 2%-a mint alapdíj,
b) további évi 3%-a mint használati díj a csatornavonal mentén fekvő ingatlanok után.

A kizárólag csapadékvíz elvezetésére szolgáló csatornavonalak mentén fekvő ingatlanok után és az olyan üzletek után, amelyekben kizárólag csak kereskedelmi tevékenységet fejtenek ki, vagy amelyek kizárólag csak irodák céljaira szolgálnak, a használati díj 2%.

A csatornadíjak havonként előre, minden hó 8-ig fizetendők.

A csatornadíjak az ingatlan tulajdonosot terhelik, kivéve azokat, amelyek az 1939. évi szeptember hó 1. napján fennállott jogszabály, vagy helyi szokás szerint a bérleket terheltek.

A csatornadíjak esedékességének időpontja a tárgyév első napja. Készenléti befizetés esetében a csatornadíjak után s közadókra megállapított szabályok szerinti készenléti kamattal fizetendő.

A f. évi augusztus, szeptember és október havi csatornadíjak f. évi november hó végéig kamatmentesen fizethetők.

HIREK

— Művészek a mentőkért

A szeptember 29-i művészestot megismételtük közkívánatra október 22-én este 9 órakor. Jegyelővétől a mozipénztárnál, Ladeczy hangszerkereskedésben és a Népszava könyvesboltban.

— A Forintvédő Bizottság ülése

A Forintvédő Bizottság szombaton délután 4 órakor tartotta szokásos heti ülését, azonban tekintettel a Szent Margit ünnepségre, csak nagyon kevés bizottsági tag jelent meg. A jelenlévő tagok elhatározták, hogy a Bizottság ezúttal minden pénteken tartja ülését, mert a szombati nap mindenkinek valamilyen elfoglaltsággal jár. Eszerint a Forintvédő Bizottság ezen a héten már pénteken tartja meg ülését délután 5 órai kezdettel.

— Egy teljesen vak fiatalember kérelme

Tizenhét éves, mindkét szemére világtalan fiatalember kéri szóval fordul a város társadalmához. Kötösoros harmonikához szeretne hozzájutni, hogy ozzal keresse meg kenyerét. Az adományokat a következő címre kéri: Cseh Emil Nagykanizsa, Szegényház.

— Burgonya-kiosztás

Burgonya az általános közellátási jog D szelvényére (1 személy 5 kg.) kapható a Szervezett Munkások Szövetkezetében.

— Kitűnően sikerült a MAORT-bál

Szombaton, 19-én este 7 órai kezdettel „Olajos és vasas”-bált rendezett a MAORT. A dísznótáros vascorával egybekötött táncestélyen zsufolásig megtelt a Korona nagyterme s a megjelentek nagyszerű hangulatban töltötték az estét. A rendezés sikere érdekében kifejtett önzetlen fáradozásáért őszinte elismerést illeti Musil Ferencot és Nagy Kálmánt.

— Felhívás

Felhívjuk mindazokat a hadigondozottakat, akik a HONSZ útján szabadeukrot irattak, hogy a második részletet: 5.20 forintot kedden délután 4 órakor székházunkban fizessék be, utána a cukrot átvehetik. — Fontos és balaszthatatlan ügyben folyó hó 24-én (csütörtökön) délután 4 órakor vezetőségi és választmányi gyűlést tartunk. Pontos megjelenést kérünk. HONSZ elnökség.

Kedden délután 1/2 6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében
Vendégeket szívesen látnak.

VÁROSI MOZI

Még ma hétfőn

Kerda S. remekműve. Színes csodafilm

A BAGDADI TOLVAJ

Conrad Veidt hatalmas alakítása.

METRÓ HIRADÓ

Előadások kőnapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-ór

KERESKEDŐK legelőbb bevásárlás helye TARNÓCZKY rövidáru nagykereskedés, Szabadság-tér 18. 1388

Az előjegyzett szacharint a dehányttársadalmában átvehető. 1373

Magányos nőt keresek gyermekeim mellé háztartás vezetésére: Dózsa Gy. u. 23. 1372

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: Bencze János főszerkesztő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze János.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdaiért felel: Zalay Károly.

Szén érkezett!

Irodámat átmenetileg lakásomban, Csengery-ut 5. sz. nyitottam meg.

1371 SZAVÁRY szénkereskedő

ZALLA

A londoni rádió jelenti, hogy a magyar kormány prágai követévé Károlyi Mihály grófot nevezte ki, miután Magyarország újra felvette a diplomáciai kapcsolatokat Csehszlovákiával. Károlyi Mihály már el is hagyta Londont, ahol a magyar tanács elnöke volt, hogy Prágán keresztül visszatérjen Budapesre.

Truman elnök holnap nyitja meg az Egyesült Nemzetek közgyűlését

Truman elnök, aki minden idejét az Egyesült Nemzetek közgyűlésének holnapi megnyitói ülésén elmondandó beszéde előkészítésének szenteli, tegnap részletesen megvitatta Byrnes külügyminiszterrel a beszéd egyes részeit. A Fehérházaiban hivatalosan közölik, hogy az elnök holnap hajnalban érkezik New-Yorkba.

New-York állam és város hatalmas előkészületeket tesz az 51 nemzet küldöttjeinek fogadására. Ezidőszakra a város tulajdonát képező Atlantic városrészben van az Egyesült Nemzetek tanácsának és szervezeteinek otthona. New-York városa az első közgyűlés alkalmából 7 és fél millió dollár költséggel nagyvonalú berendezkedéseket eszközölt, amellyel dokumentálni akarja, hogy New-York a legmegfelelőbb hely a világszervezet székhelyének. A székház aranykincsének átadásával egyidejűleg Trygve Lienek, a szervezet főtitkárának átadják a részletes terveket, mely szerint az új városrészt gyönyörű ligeteivel, parkjaival és villáival együtt az Egyesült Nemzetek Szervezetének rendelkezésére bocsátják. Így New-York valószínűleg az Egyesült Nemzetek székhelye lesz.

A New-York Herald Tribune Észak-Amerika és a Szovjetunió egymáshoz való viszonyával foglalkozva a következőket írja: Amerika külügyminisztériuma és az Egyesült Államok egyházi vezetői különböző utakra kiindulva, közös eredményre jutottak, az amerikai-szovjet viszonyt illetően. Byrnes külügyminiszter a Szovjetunióval való viszony megjavításának szükségességéről szót. Az amerikai egyházi vezetők közül egyik sem tekinti lehetségesnek a két nagyhatalom közötti ellentétek kiegyenlítését. Hangzottak, hogy Amerika a demokratikus emberi jogok hazája és ezért sohasem lenne hajlandó, hogy skaratát más népekre ráerőszakolja. A külügyminisztérium és egyházak vezetőinek nyilatkozata bebizonyította megértésüket a Szovjetunió irányában.

Nenni olasz külügyminiszter Molotov szovjet külügyminiszterhez küldött táviratában hangsúlyozza politikájának lényegét, mely abban nyilvánul meg, hogy erősítse a baráti kapcsolatokat a Szovjetunióval. Simics jugoszláv külügyminiszterhez küldött üzenetében azt írja, hogy bár súlyos az a helyzet, amelyet a háború és a béke teremtett a két ország között, de nem annyira súlyos, hogy megváltoztassa a közvetlen egyezmény megkötésére irányuló kölcsönös erőfeszítéseket a két nemzet között.

Lemondott a görög kormány

Athén, október 22

A görög kormány tagjai kivétel nélkül beadták lemondásukat, hogy megkönnyítsék azokat a tárgyalásokat, melyeket a kormány ideiglenes kibővítése ügyében az ellenzéki vezetőkkel folytat.

A választások előtt nem lesznek változások az olasz kabinetben

Róma, október 22

De Gasperi olasz miniszterelnök kijelentette, hogy valószínű, hogy az olasz kormányban változások lesznek az általános választások előtt. Természetesen az alkotmányozó nemzetgyűlés bármely pillanatban elhatározhatja a kormányváltást, de nem tartja valószínűnek, hogy a közeljövőben erre szükség legyen.

Hatalmas munkáspárti győzelem a berlini községi választásoknál

Berlin, október 22

A berlini választások végleges eredménye a következő: A szociáldemokrata pártra szavazott 948.000 választó, a szocialista egységpárt kapott 383.000 szavazatot, a keresztény demokráta unió 431.000 szavazatot, míg a szabadelvű demokráta 182.000 szavazatot kaptak.

A triezti kormányt a tiszta demokrácia elvei alapján alakítják meg

Trieszt, október 22

Triesztben a felszabadulás utáni legutóbbi gyűlésen az ideiglenes kormány kérdésével foglalkoztak. Minthogy Trieszt szabad területén az ideiglenes kormány kérdése a külügyminiszteri tanács döntése értelmében aktuálisá vált, a várost felszabadító bizottság Trieszt demokratikus lakosságával együtt elhatározta, hogy minden igyekezetével azon lesz, hogy ideiglenes kormányát a tiszta demokrácia elvei szerint megalakítsa.

A kormánynak egyelőre a nemzetgyűlés nélkül is meg kell kezdenie munkáját.

A három felmentett náci vezető nem utazhat brit övezetbe

München, október 22

A németországi brit megszálló hatóságok visszautasították Papennek, Schachtnak és Fritschnek a brit övezetbe való beutazására vonatkozó kérelmét.

Megjelent Sztalin műveinek harmadik kötete

Moszkva, október 22

Megjelent Sztalin műveinek harmadik kötete, amely az októberi forradalom előkészítésének 1917 márciustól-októberig terjedő szakaszát öleli fel.

Bevin kijelentette: Stepinac érsek elítélése Jugoszlávia belügye

London, október 22

Bevin angol külügyminiszterhez a westminsteri érsek felhívást intézett azon sajnálatos eseményből, hogy Stepinac zágrabi hercegérseket 16

évi kényszerunkára ítélték el. Bevin a felhívásra kijelentette, nem volna helyes, ha az angol kormány beavatkozna ebbe az ügybe a jugoszláv kormánynál, mivel ez az ügy Jugoszláviának belpolitikai ügye. Ugyanakkor figyelni fogja a belpolitikai fejleményeket, hogy az angol álláspontot közölhessék a jugoszláv kormánynál. Bevin ma nyilatkozik az angol alsóházban az angol külpolitikai helyzetről. Beszédének óriási fontosságot tanusítanak, úgy, hogy valószínűleg zsufozt ház előtt fogja azt elmondani.

Csangkaisek a kommunista párt vezetőivel folytatott tanácskozása után a többi pártok előtt kijelentette, reméli hogy a tárgyalások Kína békéjéért azonnal megkezdődnek és hamarosan eredményesen fejeződhetnek be.

Mannerheim tábornok, aki magánlátogatást tett Stockholmban, a svéd fővárosban megbeszélte.

Oroszország visszautasította a vasárnapi bolgár választásokra tett amerikai javaslatokat

Szófia, október 22

Oroszország visszautasította Amerikának a jövő vasárnap tartandó bolgáriai választásokra vonatkozó javaslatát. Ezek a javaslatok a választás tisztaságának biztosításával foglalkoznak. Washingtonban közzétették az Egyesült Államok, Oroszország és Bulgária képviselői közötti levélváltás szövegét. Az első levelet Byrnes külügyminiszter intézte a bolgár miniszterelnökhöz és ebben a levélben sürgette, hogy a szövetséges ellenőrző bizottság bolgáriai tagjainak gyűlését hívják össze Szófiában, hogy meghallgassák valamennyi bolgáriai párt vezetőjét. Kivánta továbbá a levél, hogy biztosítsák a szabad sajtót, a katonaság ne avatkozzék bele a szavazásba, a politikai foglyokat bocsássák szabadon és a választások utáni politikai bosszúállásokat akadályozzák meg. Valóságban a bolgár miniszterelnök nem

utalt a bizottság összehívására, de szükségtelenségét nyilvánította a szabadság biztosítására vonatkozó intézkedéseket. Az amerikai bizottság tagjai most újból foglalkoztak az ügygel.

A szovjet kibüldöttek megállapították, hogy az amerikai jelentések és a választással kapcsolatban tervezett lépések Bulgária belügyeibe való közvetlen beavatkozást jelentenek.

Amerikai körökben viszont az a vélemény nyilvánult meg, hogy az amerikai kormány nem ismeri el Bulgáriát és a bolgár kormányt mindaddig, míg nem teljesíti a moszkvai egyezményt és nem hoz létre egy reprezentatív jellegű nemzeti kormányzatot. Az amerikai jegyzék visszautasítása a szovjet kormány részéről felveti azt a kérdést, elfogadja-e Amerika a vasárnapi bolgár választások eredményét?

A nemzetgyűlés újra Varga Bélát választotta meg elnöknek

Alelnökök: Kossa István és Kéthly Anna

A nemzetgyűlés első ülését ma délelőtt 10 óra 30 perckor nyitotta meg Varga Béla elnök. A házszabályoknak megfelelően újból felolvasták a köztársasági elnök berekesztő kéziratát, melyet a nemzetgyűlés tagjai felállva hallgattak végig. Következett az új ülészak házelnöknek és tisztikarának megválasztása. Közfelkiáltással egyhangulag elnöknek Varga Bélát, alelnöknek Kossa Istvánt és Kéthly Annát választották meg. Háznagy Révész László, jegyző Fütő József, Gyurkovics Károly, Hegyesi János, Kiss Károly, Laczkó Antal és Boros Vinco. Ezután az elnök a nemzetgyűlés második ülészakát megalakultnak jelentette ki, majd bejelentette, hogy a bizottságok megválasztására vonatkozólag később tesz javaslatot. Ezután a házszabályok alapján elhatározták, hogy a nemzetgyűlés új ülészakában az üléseket hétköznapokon 10 órakor kezdik és 4 óra hosszat tart. Interpellációs napként a szerdai napot jelölték meg. Ezután az elnök bejelentette, hogy a legközelebbi ülést szordán délelőtt 10 órakor tartják meg. A gyűlés napirendje az egyes bizottságok tagjainak megválasztása lesz.

Lakbért november 1-től is havi két részletben kell fizetni

A Gazdasági Főtanács szerdán tárgyalja a lakbér- és a házadó fizetésének módját, valamint a felmondási jogot szabályozó rendeletet, majd pénteken a minisztertanács foglalkozik a munkásság, az állami és egyéb fix-fizetésű alkalmazottak egyetemét érintő kérdéssel. A rendelet meghosszabbítja az eddigi kedvezményt és a kormány további intézkedésig lehetővé teszi a havi két részletben való lakbér- és házadófizetést. A lakbér első részletét a hónap 12-ig, második részletét 25-ig esti 6 óráig kell kifizetni. Annak, aki a második részlet határnapjáig nem fizeti ki lakbérét, a következő hónap 15-ig a hónap végére szóló rövid határidőre fel lehet mondani. Az új rendelet alapján a házadó továbbra is két félhavi részletben fizethető.

Kolosváry-Borcsát és Kassai-Schallmayert kivégzik

Antal István és két társa kegyelmet kaptak

A NOT nemrégiben halálra ítélte Kolosváry-Borcsa Mihályt, a volt fasiszta könyvégető sajtódiktátort és Kassai-Schallmayer Ferenc volt nyilas propagandaminisztert. — Kegyelmi kérvényüket a NOT felterjesztette a köztársasági elnökhöz, aki most szabad folyást engedett az ítélet végrehajtásának.

A NOT ugyancsak halálra ítélte Horváth György volt kassai rendőrfőkapitányt, aki a kassai gettó lakóival kegyetlenkedett és még a csecsemőket is deportálta, továbbá Antal Istvánt, a magyar Göbbels-t,

valamint Hellenbront Vilmos volt nyilas minisztert. A köztársaság elnöke e három esetben élt kegyelmezési jogával.

Budapestről jelentik:

Gerő miniszter felavatta az újjáépült Hernád-hidat

Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter vasárnap délelőtt adta át a forgalomnak az újjáépített gesztel Hernád-hidat. Ünnepi beszédében megállapította, hogy a hidépítés terén eddig olyan eredményeket értünk el, amelyek más országokban is becsületet szereztek a magyar névnek. Bejelentette, hogy november 3-án adják át a forgalomnak a budapesti vasúti összekötő hidat. November elejére elkészül az algyői Tisza-híd, a győri Rába- és Rabca-híd és mellette több más kisebb hid.

Felesége helyett annak barátját akarta megmérgezni

A főkapitányságon letartóztatták Vig József 42 éves postaaltisztet, aki tüdőbeteg feleségét el akarta tenni láb alól és — mint a nyomozás megállapította — ezért többször sztrichnint tett italába, amitől az asszony mérvegördcsöt kapott. Legutóbb Vigné két látogatója: Pavičević Illésné házmesterné és Karasz Mihályné mosónő szenvedtek sztrichninmérgezést a beteg asszony italába dobott sztrichnintól.

Szabadonbocsájtják a Pozsonyban internált magyarokat

A pozsonyi magyar meghatalmazott folkereste hivatalában Szavienecik tábornokot. A szlovák belügyi megbízott előtt ismertette, hogy magyar nemzetiségű személyek csupán nemzetiségi hovatartozásuk miatt még most is szlovákiai gyűjtőtáborokban vannak elhelyezve. Ilyen gyűjtőtáborok Pozsonyban a patrongyár és a téglagyár. Szavienecik tábornok megígérte, hogy a magyar meghatalmazott intervenciójának jogosultságát meg fogja állapítani és az internálótáborokban levő személyeket szabadon fogják bocsátani.

Diszes emléklappal tüntették ki Budapest „városalapító” újjáépítőit

Tegnap délelőtt Budapesten, a központi városházán Kővágó József polgármester diszes emléklappal nyújtott át annak a 21 városalapítónak, akik 1945 január 20-án munkához láttak, hogy rendbehozzák és az élet útjára indítsák Budapestet.

Szécsi András tanácsnok rámutatott, hogy amikor a fasiszták még nem adták fel a várost, 21 ember a város megmaradt részében elindult, hogy a várost újra felépítse. Ha követünk is el hibákat, büszkén vállaljuk az utókor előtt minden korábbi lépésünkért a felelősséget.

Csorba János a 21 városalapító nevében diszes emléklappal nyújtott át Kővágó polgármesternek kérve, hogy lépjen be huszonkettediknek a városalapítók sorába és velük együtt folytassa Budapest székesfőváros újjáépítését a megkezdett úton.

Három évi fegyházra ítélte az uzorabíróóság Sklenszky Ferenc hentesmestert

A nagykanizsai törvényszék uzoratanácsa dr. Almásy Gyula elnök-lésével tegnap délelőtt tárgyalta Sklenszky Ferenc hentesmester zsirhamisítási bűnügyét. A vádiratban az államügyészség Sklenszkyt azzal vádolta, hogy mint hatósági körzeti zsirgyűjtő a nála leadott sertészsirból saját céljaira elvett a szakértői megállapítás szerint mintegy 26 kilót és helyébe burgonyát és só-t kevert. Az ilyen módon meghamisított zsirral számolt el Fuchs Lajos palini hentesmesternek. Az államügyészség vádolta Sklenszkyt ezenkívül egy borju engedély nélküli levágásával is. Ezzel a vádponttal kapcsolatban, mint másodrendű, illetve harmadrendű vádlottakat megidéztek Farkas Jánost és fiát, Farkas Ferencet.

Sklenszky Ferenc a vádirat felolvasásakor őszinte megbánást mutatott, de váltig hangoztatta, hogy csupán 11 kiló zsirt tulajdonított el, szemben a szakértőileg megállapított 26 kilóval. A hamisítás tényét a bíróság ilyenformán hamarosan megállapította, csak az volt kétséges, hogy az mikor történt. Ugyanis ítéletet a 8800-as rendelet alapján mondhatnak, abban az esetben, ha a hamisítás augusztus elseje után, azaz a rendelet kihirdetése után történt. Ellenkező esetben a bűncselekmény csak egyszerű lopásnak minősíthető. Erre vonatkozólag Sklenszky előbb azt állította, hogy a hamisítás július 29-én történt, de később beismerte, hogy augusztus 4-én keverte a zsirba a burgonyát.

A tanácselnök kérdésre Sklenszky részletesen ismertette a zsirhamisítás lefolyását. Mint körzeti zsirgyűjtő szerv, 362 kilogramm zsirt gyűjtött össze a magánvásárokból. A zsirból azonban vallomása szerint 11 kilót el tulajdonított. Mikor felszólították, hogy a nála lévő zsirral számoljon el, a mutatkozó hiányt hamisítással akarta pótolni. E célból nagyobb mennyiségű burgonyát főzött ki, amelyet háztartási alkalmazottjával, Császár Margittal tisztított meg, majd burgonyaprésen áttörte. A 10 kiló burgonyához 1 kiló só-t kevert és ezt a keveréket adta a 350 kiló tiszta zsirhoz. A zsirt bádogedényekben vitte ki Paliba és adta át Fuchs Lajosnak. Fuchs a hamisítást észrevette és feljelentette a rendőrségen. Így tudódott ki Sklenszky Ferenc zsirhamisítása.

Az uzoratanács a bizonyítás során elsőnek Fuchs Lajos hentesmestert hallgatta ki. Fuchs elmondta, hogy augusztus 5-én kereste fel Sklenszkyt az összegyűjtött 362 kiló zsirral és azzal el is számolt neki. O akkor nem találta gyanusnak a zsirt, de később, mikor figyelmeztették és megkóstolta a zsirt, majd próbát is vett belőle, rájött a hamisításra. Ezután azonnal feljelentést tett Sklenszky ellen a rendőrségen.

A bíróság ezután Horváth Imre hentesmestert hallgatta ki szakértőként, aki a helyszíni szemlén ott volt és hozzávetőlegesen 25 százalékos keverést állapított meg.

Dr. Gráf László MAORT, vegyész-mérnök ismertette ezután részletesen a laboratóriumában lefolytatott szakértői vizsgálatot, melynek során megállapította, hogy a zsirban 7.32 százalék arányban volt burgonya és 0.26 százalék arányban só. Eszerint a 362 kiló zsirban 26 kiló burgonya és 1 kiló só volt. Elmondta, hogy a burgonyát csak víz és növényi rostok alakjában fedezhette fel. Kihallgatta a bíróság még Császár Margitot is, aki azonban nem tudott a hamisításra vonatkozólag semmi érdemlegeset mondani.

A bizonyítás során dr. Kovács László védőügyvéd kérdést intézett Sklenszkyhoz és a szakértőhöz abban az irányban, hogy előfordult-e már, hogy a zsirt meghamisított állapotban szolgáltatják be a zsirgyűjtőknek. Fuchs Lajos kijelentette, hogy szennyeződés előfordult mindig a beszállított zsiroknál, de minden

esetben legfeljebb fél százalékos arányban.

A bizonyítás befejeztével a vád- és védőbeszédok elhangzása után az uzoratanács ítélethozatalra vonult vissza, majd hosszas tanácskozás után dr. Almásy Gyula kihirdette az ítéletet.

Az uzorabíróóság Sklenszky Ferenc hentesmestert bűnösnek mondta ki a közellátás érdekeit veszélyeztető bűncselekményben és ezért 3 évi fegyházra, 5 évi hivatal- és politikai jogvesztésre, 1000 forint vagyoni elégtételre ítélte. Ezenkívül kitéltja Nagykanizsa város és Palin község területéről egy évi időtartamra, valamint kötelezi

E héten elkészül a hid

A készülő temetői hid az építési munkálatok utolsó szakaszába lépett. A tulajdonképpeni közművesmunkák lejejeződtek s már csak a tereprendezés van hátra. Jelenleg az ácsmunkálatok folynak. A gerendázat beágyazása megtörtént, a hatalmas gerendák nagy mértékben megnövelik a hid teherbíróképességét. A faszervezet tartóállványain rövidesen elhelyezik a pallókat s azután sor kerül a korlátok felhúzására. Ezen is felhívjuk a közönség figyelmét, hogy a pallózás befejezése után még ne közlekedjen a hidon, mert egyrészt veszélyes, azonkívül zavarja a korlátok felhúzásán dolgozó ácsmunkásokat is. Az ácsmunkálatok vezetője kijelentette, hogy a hid még ezen a héten elkészül.

Az elismerés hangján kell megemlékeznünk az ácsmunkásokról, akik naponta

félórát díjmentesen dolgoznak.

A munkásoknak ez az elhatározása csak megerősíti bennünk azt a felemelő tudatot, hogy a város minden rétege magáéva teszi a hidépítés feladatát. A Zala kezdeményezése sikerrel járt: a város dolgozó tömegeinek áldozatkészsége felépítette a hidat.

A gyűjtőiven 5 forintot adtak: Harangozó Lajosné, Zábó János, Monok Lászlóné, Gaál Sándorné, Kollarics Erzsébet, Orbán Julia, Anger István, Wuscher Kálmán, Buzási Román, Szattler Ernőné, Haszon Ferenc, Kiss János, Gossi Károly, Pörzse György, Szélig Antal, Lenk Kajetán, Keglovits József, Geröcs Károly, Horváth Vilmos, Takács János, Peti József, Gáborokosek György, Szántó Géza, Balogh Boldizsár, Vastagh Béla, Bojtor József.

Hihetetlen, de mégis valóság:

Német háborús szabotázsért most ítélték el egy embert Zalaegerszegen

A háboru már régen véget ért. A sok szenvedést felidéző főbűnösöket már kivégezték, úgy nálunk, mint másutt egész Európában. Ennek ellenére még mindig előfordul, hogy magyar törvényszéken oly ügyekben mondanak ítéletet, amelyekben a csendőrség az ő hathatós eszközeivel folytatott nyomozást és amely ügyek a német győzelmet szabotálják. Legutóbb is, két ilyen tárgyalás zajlott le. — Az egyik Zalaegerszegen, a másik Szombathelyen.

Zalaegerszegen Márkus János és társa bűnügyét tárgyalták. 1944-ben az ukki állomásfőnök jelentette fel őket, mert Lyberator-roncsokból nyersgumit vettek el. Az állomásfőnök ezt főbenjáró bűnnek tartotta, mert a német győzelmet szabotálták tettekkel.

Ezen az alapon hozták meg az ítéletet, amely szerint Márkust 2 hónapi fegyházra ítélte a bíróság.

Szombathelyen Nardai István ügyét tárgyalták, aki ugyancsak 1944-ben német repülőgéproncsokból vitt el egyes alkatrészeket. A csendőrség megtalálta nála ezeket a dolgokat. A csendőrség nyomozati iratai alapján készült el a vádirat.

Nardait pedig feltétlenül

az ítélet rendelkezéseit saját költségén a Zala-ban közzétenni.

Mindezeken kívül a bíróság megvonta Sklenszkytól a körzeti zsirgyűjtés megbízatását.

Az ítélet indokolásában megállapította a bíróság a szándékosságot. Enyhítő körülményként csak azt tudta be a bíróság, hogy a tárgyalás folyamán megbánást mutatott. Az a körülmény, hogy Sklenszky bűntetlen előéletű, nem jelentett semmit, mert a bűncselekményt mint közhivatalnok követte el.

Az engedély nélküli borjuvágásban csak kihágást állapított meg a bíróság és ebben az ügyben Farkas Jánost és Farkas Ferencet felmentette a vád alól.

Az ítéletet dr. Lengyel Károly államügyész megfellebbezte.

Hírek a világ fővárosaiból

Böhm Vilmos stockholmi magyar követ október 21-én reggel Prágán keresztül utazott vissza Stockholmba.

A felsőausztriai Lambach közelében újabb tömegsírra bukkantak, amelyben a mauthauseni haláltábor mintegy 4000 áldozatának holttestét találták meg.

Ugy tudják, hogy a Szovjetunió és az Egyesült Államok kifartanak a vétőjog fenntartása mellett, ha majd a közgyűlés az alapokmány feltülvizsgálatának kérdését tárgyalja. A közgyűlés tárgyalásai valószínűleg 6-7 hétig tartanak. November 4-én a külügyminiszteri tanács is összeül a békeszerződés tervezet végleges megszövegezésére.

VÁROSI MOZI

Kedden és szerdán
Csak két nap! Nagy gasztor film!

A gyanu árnyékában

Izgalom. — Romantika. — Szexuál.

Előadások kőznapokon 5.7. vasárnap 3.5. 7-kor

Unger-Ullmann Elek Budapesten bujkál

A nagykanizsai fasiszta és nyilas világ egyik szellemi vezére Unger-Ullmann Elek szolgálaton kívüli százados, nagykanizsai vaskereskedő volt. Szava a nyilas korszak városvezetésében döntő befolyást gyakorolt. Nem hangos, de mégis rettegett alakja volt mindazoknak, akik baloldali gondolkodásukról tettek tanúságot, vagy vallásuk miatt részesültek kíméletlen üldözésben. Általában tudott dolgok, hogy társát, Tóth József nagykanizsai vaskereskedőt, akinek felesége az üldözötti vallásuk közé tartozott, kíméletlen eszközökkel arra kényszerítette, hogy az általa fellendített üzletből kilépjen és vagyonának nagy részét átengedje Unger-Ullmann Eleknek. Tévedés volna azonban azt hinni, hogy az üzletből való távozás után felhagyott volt társa üldözésével. Erről szó sem lehetett, mert mint a kezünkben levő rőpcédula mutatja, azt tovább folytatta mindaddig, míg Tóth József fiatal, ragyogóan szép felesége, aki férjét és gyermekét féltette, öngyilkosságot el nem követett. Tóth Józsefné haláláért vitathatatlanul Unger-Ullmann Elek a felelős.

A Népbíróságok Országos Tanácsának gyakorlata szerint mindaz, aki lelki kizártságot követett el, háborús büntetést vonandó felelősségre. Ebben az esetben gyilkosság büntetése terhelte Unger-Ullmann Eleket, aki kizártsáival és megfélemlítései-vel öngyilkosságba kergette Tóth Józsefnét. A fiatalasszony halála után sem hagyott fel a megfélemlítéssel, mert utána Tóth József kislányát üldözte és csak különös csoda mentette meg a keresztény vallásban nevelkedett gyermeket a deportálástól.

Természetesen elsők között volt, aki Szalásira felesküdött és mint ilyen nyugatra menekült. Mindaddig nem sokat tudtak róla, bár a nagykanizsai rendőrség politikai osztálya nyomozást folytatott ügyében. A Zala most arról értesül, hogy Unger-Ullmann Elek Budapesten bujkál, mert több nagykanizsai kereskedő, akik jól ismerték, találkoztak vele. Erre a körülményre felhívjuk a nyomozó hatóságok figyelmét. Reméljük, rövidesen viszontlátjuk a nagykanizsai népbíróság előtt.

Bombákat dobta a „Nácik” Stuttgartban

Stuttgart, október 21
Stuttgartban tegnap éjjel két bombarobbanás történt. Egy bomba robbant a nácimentesítő itélőszék háza előtt. Ezen épület volt az, amelyben Schacht-ot elítélte, illetve börtönből való kiszabadulása után őrizetbe vették. Utána néhány perccel újabb bomba robbant az egyik közeli angol őrszoba előtt. A kár jelentéktelen.

Szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt.

Eldőadó: Lakatos Dezső megyei párttitkár.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség.

A főispán erélyes közbelépése a textilárak tullépése miatt

Dr. Papp Andor főispán szombaton értekezletre hívta össze a zalaegerszegi pártok kereskedői csoportját, a KOKS-ot és a kereskedelmi élet képviselőit. Az értekezleten bejelentette, hogy tudomására jutott, miszerint a megye egyes helyein, így Zalaegerszegen is, a kereskedők felemelt áron árusítanak egyes cikkeket. Miután ez a forint értékét aláeső cselekedet, felvilágosítást kért a jelenlevő kiküldöttektől, mi okozza ezt a meg nem engedett manipulációt. A kiküldöttek kijelentették, hogy tényleg történetek áremelések, de erről a kereskedők nem tehetnek, mert

Budapesten ismételtén textilkapcsolás történik, ami azt jelenti, hogy kelendő árut csak abban az esetben adnak a nagykereskedők, ha ehhez kétszerannyi olyan árut is vesznek, amiből csak keveset lehet, főként vidéken, eladni.

Igy történik azután, hogy a 8

forintos flanel mire eladásra kerül, 11 forintba kerül. Előfordul olyan eset is Pesten, hogy a vidéki kereskedőket csak úgy szolgálják ki, ha a maximális áron felül élelmiszerekkel is fizetnek.

A főispán ezeket a bejelentéseket felháborodva vette tudomásul, egyben leszögezte álláspontját, amely szerint inkább kevesebb árut hozzanak forgalomba a kereskedők, de ezt nem tűri, mert ezzel aláássák a forint stabilizációját.

A forint értékét, mondotta, minden körülmények között meg kell védenünk és éppen ezért érintkezésbe lépve a gazdasági rendőrséggel, minden egyes árucikk árát ki fogja elemezni és

ha azt látja, hogy hármelyik kereskedő a forgalomba hozott árut olyan árért adja tovább, amely nem áll arányban a nagykereskedői árral, a legszigorúbban eljár ellenük és iparigazolványukat azonnal be fogja vonni.

Dr. Pálffy Gyula, a kishivatalnokból nyilas alispáná lett gyilkos ügyével foglalkozik egy fővárosi lap

Az „Itélet” című nagyon elterjedt fővárosi hetilap legutolsó számában kimerítő cikkben foglalkozik dr. Pálffy Gyula nyilas zalai alispánal, akít a nagykanizsai népbíróság kétévi börtönnel sújtott. Ebben a büntetésben azonban nincsen bent a gyilkosság ügye, amelyben a nyomozás tovább folyik. Ez „Itélet” cikkét szösz szerint közöljük:

Városi kishivatalnok volt Nagykanizsán dr. Pálffy Gyula, de a Szalasi-rezsim alatt váratlanul karriert csinált. Dr. Begidsán ügyvéd, nyilas megyevezető ajánlatára kinevezték Zala megye alispánjává. Kinevezése nyilas egyszerűséggel történt, a főispán Zalaegerszegről autót küldött érte, még átöltözni sem hagyták, Zalaegerszegre robogtak vele és néhány óra leforgása alatt már bent ült az alispáni székben. Karrierje azonban egy hónap múlva furcsa módon, szándékos emberöléssel ért véget.

Pálffy ugyanis szerelmes volt egy keszthelyi szépasszonyba és alispáni kinevezésének egyhónapos fordulóján meglátogatta. A szépasszony keszthelyi lakásának egyik szobájában lakott Iván József honvédörmester, aki a látogatás idején éppen cigányzenés mulatságot rendezett. Az alispán kifogásolta a dolgot, az örmester azonban nem éppen udvarias szavakkal kikérte magának a rendreutastást. Pálffy erre feljelentette katonai előjárójánál. Az örmestert harmincnapos laktanyafogságra

ítélték. Az alispán azonban ezzel nem látta eléggé megtoroltnak a rajta esett sérelmet, másnap egy fegyveres pártszolgálatos és egy SS-katona kíséretében megjelent Iván Józsefnél, hogy letartóztassa. Az örmester tiltakozott az illeféltelen beavatkozás ellen, dulakodás támadt és ennek során az alispán agyonlőtte az örmestert.

A zalaegerszegi ügyészség akkoriban megszüntette az eljárást Pálffyval szemben és az alispán a felszabadító csapatok megérkezése előtt Németországba menekült. Hazaérkezése után a nagykanizsai népügyészség letartóztatta és a népbíróság az alispáni tisztség elvállalása miatt kétévi börtönrre ítélte azon a címen, hogy a nyilas közigazgatásban életét fenyegető kényszer nélkül vezető állást vállalt. Az örmester agyonlövésével kapcsolatban a népügyészség arra az álláspontra helyezkedik, hogy Iván lelővése tulajdonképpen törvénytelen kivégzés háborús büntetésnek számít, mert egy pártszolgálatos és egy SS-katona segítségével a nyilas alispán részéről hiyatáli állásának felhasználásával történt. Mivel azonban a tanuk nem tértek vissza nyugatról és ebben az ügyben a nyomozás hosszabb időt vesz igénybe, a népügyészség különválasztotta az alispán elvállalását és külön vádiratot nyújtott be. A kétévi börtönbüntetés kitöltése alatt tisztázódik majd Pálffy Gyula másikk bűnügye is.

„Olyant nem tűrök a házban, aki politizál!...”

Mondotta Berta Mária háztartási alkalmazottnak Gozdan Ernő egyházközségi titkár ur. 21-én a del-olotti órákban feljött hozzánk a szakszervezeti székhez Berta Mária háztartási alkalmazott és szösz szerint jegyzőkönyvbe mondta a következőket:

Október 20-án reggel 7 órakor Gozdan azt a kijelentést tette, hogy »Azonnal takarodjon ki a házból, rögtön ki is fizetem! Olyant nem tűrök a házban, aki szakszervezetbe jár vagy politizál!»

Amikor munkába álltam, már akkor is be akartam iratkozni a szakszervezetbe, de munkaadóm nem engedélyezte azzal, hogy »No politizáljon!« Rákosi beszédre nem engedett el azzal, hogy az magát úgy sem érdekli. Ezzel szemben a Szent Margit-eréklve fogadására kötelezően ki akart rendelni azzal, hogy ez rendelőben van. En nem mentem ki. Kérem a szakszervezetet fizetésem rendezésére, stb., stb.

Szóval Gozdan urnak nem tetszik az, ha a munkás politizál? Gozdan urnak az tetszene, ha a munkás továbbra is megmaradna abban a politikai sötétségben, mint a reakciós időkben. Gozdan urnak nem tetszik az, ha az alkalmazott szakszervezeti tag? Gozdan urnak az tetszene, ha az alkalmazottat most is ki lehetne használni és nem volna nekik kolléktív sztrájdések és az addig minden esetben kihasznált háztartási alkalmazott csak dolgozna rabszolga módjára éjjel-nappal, hogy Gozdan urnak legyen tiszta inge, tiszta lakása és pontos időre elkészített ebédeje. Gozdan urnak nem tetszik, ha az alkalmazottja Rákosi Mátyás beszédét hallgatja? Vajjon miért? Mi fájhat Gozdan urnak, hogy ennyire halmozza nemtetszését? Talán csak nem a demokrácia fáj, Gozdan ur?

Jegyezze meg Gozdan ur: a magyar dolgozó soha senki nem fogja visszaszorítani abba a sorba, ahonnan a demokrácia kiemelte. A magyar dolgozóosztály politizál és politizálni fog. A magyar dolgozó saját maga fogja irányítani a sorsát még akkor is, ha ez néhány ezer Gozdan-nak nem tetszik. Nem fogjuk a politikát a régi világ uraira bízni, hogy újabb Mohácsba vigyék az országot. Minden dolgozó a munkája után megbecsülést érdemel és nincs egy jottányi különbség On között és a háztartási alkalmazottja között, nincs különbség a vezető főmérnök és a napszámosember között, nincs különbség a magasállású tisztviselő és a napidíjas irnok között. Mind-egyiknek tisztelet és becsülés jár jól elvégzett munkája után és egyenlő politikai jog, egyformán megmondhatják véleményüket szabadon bárki emberfiának. Megszűnt már az a világ Gozdan ur, amikor 70 éves öreg szellememberek levett kalappal beszéltek az uraság 6 éves kislával és »közét csókolom«-mal köszönt a szöllér feleségre az uraság fiatal urának. Bizony-bizony Gozdan ur, nagyot fordult a világ! Nem lehet eltüntetni még a »veselődöt« sem a politizálástól és szakszervezettől.

A jegyzőkönyvet a szerkesztőségben megtekintheti.

Csepregi

Nagykanizsa város földigénylő bizottsága
657/1946. szám.

Hirdetmény.

A földigénylő bizottság felhívja mindazokat, akik házhelyet igényeltek és akár kaptak, akár nem, jelen hirdetmény kihirdetésétől számított 30 napon belül 50 ke. buza árát tartoznak fizetni, mászaki költségek részletfedezése fejében.

Aki ezen kötelezettségének eleget nem tesz, attól a juttatás minden indokolás nélkül meg lesz vonva.

A befizetéseket a városi adóhivatalnál 6.530. számú csekkszámúra kell befizetni. Nagykanizsa, 1946. október hó 18-án.

A földigénylő bizottság nevében:

Dene József

a bizottság elnöke.

FISCHER ÉS BÄDER

vaskereskedés Nagykanizsa

Ismét árusít viszonteladóknak, iparosoknak, fogyasztóknak: zománcedényt, horganyzott árut, sodronyszegyet, szekértengelyt, füstcsövet, asztali tűzhelyt, kályhakat, épület-, butorvasalást, szerszámokat, kerékpárt, gumit, összes háztartási cikkeket nagy választékban a legolcsóbb napi áron.

Megyei hírek

Athelyezték a megyei rendőrség politikai osztályának vezetőjét

A belügyminiszter Balla Alajos rendőrőrnagyot, a megyei politikai osztály vezetőjét Kaposvárra helyezte át. Utódjának kinevezése a napokban várható.

Iparegészségügyi tanfolyam

Ijesz Budapesten október 21-től 27-ig. A tanfolyamra Zala vármegyéből dr. Takács László vm. főorvost és dr. Völgyesy János tisztifőorvost küldték ki.

Kosztolányi-ünnepség Zalaegerszegen

Kosztolányi Dezső, a magyar irodalom egyik jelessége most 10 éve halt meg. Ebből az alkalmából Zalaegerszegen Kosztolányi ünnepséget rendeznek, több neves fővárosi művész részvételével. A város azzal emlékezik meg a nagy költő haláláról, hogy a nevével utat nevez el.

A Zalai Táj- és Népkutató Munkaközösség

Szombaton tartotta Zalaegerszegen első irodalmi előadását. Műsoron több középkori madrigáll szerepelt az Egyházi Énekkar és a középkori irodalmunkat érdekes előadásban, szemelvényekkel tarkítva ismertették az előadók. A komoly irodalmi estnek nagy sikere volt.

Ünnepélyesen megnyitották a MATEOSZ-tagok nagykanizsai fuvarvállaló irodáját

Vasárnap délután 1 órakor a városháza kistermében ünnepélyes gyűlés keretében nyitották meg a MATEOSZ tagok nagykanizsai fuvarvállaló irodáját, aminek székhelye a Sugár-ut 2. sz. alatti helyiségben van.

Az ünnepélyes megnyitásra lejött Budapestről Mihó Mihály, a MATEOSZ központi elnöke, Gálfalvi Dezső alelnök, Bilek Gyula vezérigazgató, Horváth Béla igazgató és több igazgatósági tag. A nagykanizsai MATEOSZ tagok Kelemen István, az üzleti bizottság elnökével az élükön jelentek meg a megnyitó gyűlésen. Mint vendégek résztvettek Varga József polgármester, dr. Paizs Ferenc főjegyző, Koltay Miklós rendőrszázados, az összes pártok megbízottai, valamint Nagykanizsa város utmestere és utbiztosai.

Az ünnepi gyűlésen több felszólalás hangzott el. Mihó Mihály elnök rámutatott a MATEOSZ nagy jelentőségére az ország ujjaépítésének szempontjából, üdvözölte a megjelenteket és kérte a város támogatását.

Az üdvözlésre Varga József polgármester válaszolt. Biztosította a szövetkezetet a város teljes támogatásával. Felszólalt még Kelemen István, a nagykanizsai MATEOSZ irodavezetője is.

Este a Szever-étteremben bankett volt, ahol szintén több felszólalás hangzott el.

— Inspekciós gyógyszer-tár ma:

Megváltó-gyógyszer-tár, Szabadságtér 21.

Kedden délután 1/2 6 órakor

PÁRTNAP

a Szocialdemokrata Párt helyiségében. Vendégeket szívesen látnak.

Sportrovat

Az erkölcsi győztes az NTE volt

Mintegy ötszáz néző előtt került lejátszásra a Bajai MTE—NTE mérkőzés. Azok a sportrajongók, akik megjelentek a Dózsa György-uti pályán, természetesen nem várták, hogy az NTE megveri a jóhírű bajai együttest. Podig ez majdnem bekövetkezett. Az NTE vasárnapi veresége felér egy győzelemmel. A mostoha anyagi helyzetben lévő egyesületet súlyos játékosvesztések érték s a vezetőség elhatározta, hogy átszervezi a csapatot. Azokat a játékosokat, akik nem a sportért sportolnak, az NTE vezetősége nem szerepelteti többé. Az átszervezett csapat bemutatkozása megtörtént: a fiatal, lelkes játékosokból álló együttes vasárnapi játékával meghódította a közönséget. Az ellenfél nagyobb tudása és a balszerencse ugyan térdrekenyszerítette az NTE legénységét, mégis: egy esetleges keserves győzelemnél többre lehet értékelni teljesítményüket. Miért? Szív és lélek volt a csapat játékában. A vasárnapi mérkőzés — úgy véljük — fordulópontot jelent az egyesület életében. Ha a jövőben is így küzd az NTE, még az őz folyamán olyan helyezést ér el a bajnoki táblázaton, mellyel biztosítja az első osztályban való bentmaradást.

Lovászi durva játékára panasz-kodnak a MAORT-ban

A MAORT első csapatát győzelmi reményekkel bocsátotta utnak az egyesület szurkolótábor. A csapat meg is felelt a belé helyezett bizalomnak és imponáló fölénnyel győzte le az otthonában igen veszélyes Lovászit. A vasárnap este hazaérkező vezetők és játékosok elszomorító és felháborító dolgokról számoltak be lapunk sportmunkatársának. Lovászi csapata még nem emelkedett fel arra a szellemi nivóra, hogy belássa: a nagyobb tudás, a jobb felkészültség előtt meg kell hajolni. A labdarugas férfiak sportja, amelyben a kemény játék megengedett, sőt gyakran hiányolt alkotó elem. Lovásziiban azonban — úgy látszik — baj van a fogalmakkal. A kemény játék nem egyenlő a durva, brutális rugdalózással még Lovásziiban sem. Annál is inkább megdöbbent mindenkit a hazai csapat inkorrekt játéka, mivel szintén MAORT-csapatról van szó. Vasárnap nem úgy viselkedtek Lovászi játékosai a pályán, ahogyan testvércsapat tagjaihoz illő lett volna. A kanizsai csapat minden részében jobb volt ellenfelénél és győzelme még ilyen arányban is megérdemelt.

MAORT III.—Mihály 7:3 (3:2)

Barátságos. Vezette Boda. MAORT: Nagy — Nyíró, Millei III. — Németh, Gerics, Róth — Baj, Szabó, Kiss, Sztraka, Sebosi. Mihály: Marics — Kovács, Sánta — Miatta, Vig, Viola — Tancos, Gyurancz, Gyarmati, Kozlár, Csordás. A miháldi csapatot tekintélyes szurkolótábor kísérte el Kanizsára. Góllövők: Sztraka (2), Baj (2), Kiss (2) és Szabó, illetve Csordás, Kozlár és Gyurancz.

Az NB. I. bajnoki táblázata

1. Kispest	7	4	2	1	24: 9	10
2. MTK	7	5	—	2	14: 8	10
3. Vasas	7	5	—	2	18: 10	10
4. Ferencváros	7	4	1	2	20: 7	9
5. Szeged	6	4	1	1	14: 13	9
6. Újpest	5	3	2	—	18: 11	8
7. ETO	7	3	2	2	11: 10	8
8. Csepel	6	3	1	2	14: 11	7
9. Haladás	7	3	1	3	12: 14	7
10. ERSO	7	3	1	3	13: 16	7
11. DVSC	7	3	1	3	14: 19	7
12. SZAC	7	2	1	4	20: 15	5
13. Szolnok	7	2	1	4	12: 12	5
14. Dorog	7	1	—	6	9: 20	2
15. Péreces	7	1	—	6	7: 22	2
16. Testvérség	7	1	—	6	7: 30	2

KERESKEDŐK legolcsóbb bevásárlási helye TARNÓCZKY rövidáru nagykereskedés, Szabadságtér 18. 1309

Zalaegerszegen elfogták a megszőkött „gombagyűjtőt“

A Zala annakidején beszámolt arról, hogy a Gömbös Gyula (Gombagyűjtő) Társas Szövetség egyik tagja, a négyévi örötönre itélt Babati György, október 9-én megszőkött. Babati a törvényszék helyreállítási munkálataiban vett részt és több társával együtt a helyiségeket és a folyosókat festette. Ezt a munkát végezte az egész nyár folyamán és a legkisebb panasz sem merült fel ellene. Október 9-én szintén megszőkött munkáját végezte. Este 6 óra tájban az őrzésükre kirendelt fogházor a többi munkást ellenőrizte és erre az időre Babati felügyelet nélkül maradt. Így nagyszerű alkalom kínálkozott neki a szökésre, amit fel is használt és minden további nélkül kisélt a Törvényszék épületéből. A nyomozást azonnal megindították a kézrekerítésére, de a városban nyomavesztett. Az állambiztonsági bizottság érintkezésbe lépett Zalaegerszeggel is, mert tudták, hogy ott lakik Babatinak egy mostohatestvére. Zalaegerszegről értesítették a nagykanizsai rendőrséget, hogy Babatit, aki Varga Mihály néven próbált megbujni Zalaegerszegen, elfogták. Babati György a múlt hét végéig a zalaegerszegi rendőrség őrzetében volt. Szombaton pedig a nagykanizsai nyomozók visszazárolták a fogházba.

MOZI

A gyanu árnyékában

A Városi Mozi ma mutatja be az Universal nagyszabású gengszterfilmjét. A film történetének központjában Charles, a gazdag nagybácsú áll, aki furcsa viselkedésével magára vonta a rendőrség figyelmét. Ezért Chicagóból elutazik a kaliforniai Santa Rosába. De furcsa viselkedése itt is feltűnik. Újságírók érkeznek rövidesen a városba, akik körkérdezt akarnak intőzni a város középmezőnybeli családjaihoz. Az újságírók azonban detektívek, akik valójában a vig özvegyek gyilkosát keresik. Charles családja is gyanakszik. Unokahuga rájön, hogy ő a gyilkos. Charles ezért meg akarja ölni, de nem sikerül neki. Elhatározza, hogy innen is elutazik. Bucsuztatására nagyon sokan mennek ki a vasútra. A vonatra unokahuga is felszáll, hogy elbucsuzzon tőle. Le akarja lökni a mozgó vonatból, de nem sikerül neki, mert ő maga esik ki a vonatból és kerül a kerékek alá. Mindenki gyászolja a közúti halálában álló Charlest és csak unokahuga tudja, hogy ki volt valóban.

A rádió szerdai műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Attelepítési Kormánybizottság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató hanglmezok. 10 Hírek. 12 Déli hangszó, hírek. 12.15 Höléczy Akos szalonzenekara játszik. 13.30 Halász Kató énekel. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Magyar nóták. 14.50 Knerr Antal harmonikázik. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 16.30 Lorenz Kornélia és Pogány László énekel. 17.25 Villámhíradó. 17.40 Emlékezés Reményik Sándorra. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 A párizsi sajtódelegáció tagjainak beszámolója. 18.45 A Rádiózenekar műsora. 20 Hírek, sporthírek. 21 Dr. Faraghó László előadása a békeszerződés gazdasági vonatkozásairól. 21 óra 50-kor Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.20 Jazz zongoraszámok. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Orosz műdalok. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23 óra 30-kor Tánclémezok.

HIREK

— Felhívás

A Délzalai Termelő és Értékesítő Szövetkezet értesíti tagjait és mindazokat, akik gyümölcsfa-csontot óhajtának beszerezni, e hét folyamán jelentkezzenek a Szövetkezetnél, ahol a bővebb felvilágosítást meg fogják kapni. Ugyancsak kárfiól is előjegyezhető.

— Szerkesztői üzenet

II. Endre és Meráni Gertrud icánya, Szent Erzsébet, 1207-ben született.

— Műsoros est a népkönyha javára

Mint a Zala közölte, szombaton este kilenc óras kezdettel nagy műsoros estet rendeznek a népkönyha javára. A munkanélküliség átmenetileg oly arányokat öltött, a szegénység a deflációs pénzpólitika következtében olyan nagy, hogy szükségessé vált a legsürgősebben egy népkönyha felállítására. Varga Józsefné, a polgármester felesége állt élére a népkönyha-akciónak, amelynek sikere így nem lehet kétséges. Ezt a célt szolgálja a szombat este megtartandó műsoros est, amelynek programjába Nagykanizsa legkiválóbb zenei és prózai előadói szoropolnak. Jegyek elővételben a Fischel-féle könyvkereskedésben, a Népszava újságüzletben, a Mair-féle könyvkereskedésben és a Szomolányi árúházban kaphatók. Szombat este a színház pénztáránál is árusítják a jegyeket.

— Felhívás

Mindazok, akik házikészítményű kifogástalan minőségű édes szilvát igényelnek, készpénzfizetés mellett kg.-ként 4.80 forintért azonnal átvehetik. Szövetkezeti tagok 4.40-ct fizetnek. — Savanyított káposzta kg.-ként 1.68 forintért előjegyezhető. Szövetkezeti tagok 1.50-ct fizetnek. Befizetések a Délzalai Termelő és Értékesítő Szövetkezet irodájában Szabadságtér 23. sz. alatt reggel 8 órától délután 5 óráig eszközölhetők.

— Jelentkezés katonai szolgálatra

A nagykanizsai 17. kiegészítő parancsnokság felhívja mindazokat az 1925—1928. évben született ifjakat, kik katonai szolgálatra önként jelentkeznek, hogy sorozásuk megéjtése végett folyó hó 25-én 8 órakor a 17. kieg. pságnál (Nagykanizsa, Dózsa György-laktanya) jelentkezzenek. Kiskorúak szülői, illetve gyámi beleegyezést hozzanak magukkal. 17. kieg. pság.

Hirdetmények.

Vállalatok, üzemek, intézetek, intézmények, hivatalok az általuk igényelt burgonya-utalványért jelentkezzenek folyó hó 25-ig bezárólag a Közellátási Hivatalban (4. sz. azoba). 1376

Értesítem a fogyasztó közönséget, hogy a Közellátási Hivatal által az esz eregyetű erdőre kiadott fautalványok október 31-ike után érvényüket veszítik. 1382

Polgármester.

APKÖHÍRDETÉSEK

Hátrulajdenosok figyelmébe! W. C. Gritést vállalat. Megrendelést levelezőapon is elfogadok. Telefon: 148. (Bojtor). Komáromy Zsigmond gyepmester, Petőfi-ut 48. szám 1343

Figyelem! Eladók Sugár-, Rozgonyi, Hunyadi-, Ady Endre utcák legszebb részein három-, négyszobás magánházak, forgalmas utvonalon Király-utcában két fülletű, több utcában kisebb adómentes kertes családiházak, tíz- és negyvenholdas szántóföldek, szép villatelek negyven darab nemes, termő gyümölcsfával, bombasztól villa szőlővel. Bővebbet Horváth Ingatlaniroda, Sugár ut 42. 1377

Előjegyzéseket szacharinná október 31-ig a dohányüzsdék újra felvesznek. 1380

Husz lóerős nyersolajmotoremat eladnám. Tíz lóerős benzinnmotort vennék. — Ugyanott cseplőgép eladó. Cim kiadóban.

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: Beneze Jenő főszerkesztő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31. Kiadja a Nemzeti Bizottság. Nagykanizsa Szerkesztésért és kiadásért felel Beneze Jenő. Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa“ nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdésért felel: Zalay Károly.

ZALA

A népjóléti minisztérium a közellátási minisztériummal együttműködve megkezdte az UNRRA által adományozott 1000 tonna angol-amerikai ruhanemű szétosztását. Az első 500 tonna ruhaneműt már elszállították a különböző vidéki központokhoz és a szétosztás a rászorulóknak között a szociális felügyelők ellenőrzése mellett fog történni.

Bevin örömmel üdvözölte Sztálin legutolsó nyilatkozatát

Az Egyesült Nemzetek közgyűlésének igazgató bizottsága tegnap a közgyűlés munkájának meggyorsítása érdekében több határozatot hozott, melynek felhívás számos intézkedést eszközölnek. Truman elnök a mai megnyitóra New-Yorkba érkezett. A megnyitási ülés ma este lesz.

Bevin tegnap mondotta el nagy politikai beszédét az angol alsóházban, amelyre Churchill és Eden válaszaival. Az ellenzék részéről Battler máris kifejezte, hogy támogatja a kormány külpolitikáját. Bevin megígérte, amikor kijelentette: Magunk is hozzájárulunk, a világéke megteremtéséhez.

Amerika szerepe, hogy közbejárjon Nagybritannia és a Szovjetunió között.

Mondják, hogy Anglia is járjon közbe a Szovjetunió és Amerika között. A mi szerepünk azonban nem a közbenjáró szerepe. Anglia teljes mértékben egyetért Byrnes stuttgerti beszédével.

Örömmel üdvözli Sztálin nyilatkozatát és igen örül, hogy megcáfolja azt a gondolatot, hogy Oroszország Nemetországot nyugat ellen akarja felhasználni.

Támogatni fogja a new-yorki minisztertanácsot, amely biztosítani kívánja a világot, hogy Németország vissza ne forduljon a diktatura felé és olyan gazdasági viszonyokat teremtsen Németországban, mely lehetővé teszi a németeknek és a világ többi népének a német ipari termékek élvezetét. Nagybritannia hajlandó teljes egészében érvényesíteni a potsdami egyezményt, nem hajlandó azonban a potsdami egyezményben érvényt szerezni azoknak a részeknek, amelyek már másféleképpen alakultak.

Byrnes külügyminiszter tegnap sajtóértekezletet tartott, amelyen kijelentette, hogy örömmel várja a négy külügyminiszter részéről a békeszerződés megvitatását a jövő hónapban New-Yorkban.

Ha a tárgyalások azt mutatják, hogy a függőben levő kérdésekben a megegyezés lehetővé válik, hajlandó további ülések megtartása céljából visszajárni Európába.

Amerika kölcsön-politikájáról azt mondotta, mikor arról döntenek, hogy kinek adjanak kölcsönt, az Egyesült Államok kormánya azokat a kormányokat fogja előnyben részesíteni, amelyeknek szüksége van a kölcsönre, s amelyeket s amelyek barátságosan érznek az amerikai Egyesült Államokkal szemben és akik úgy érzik, hogy a kölcsön elfogadása nem juttatja őket gazdasági rabszolgaságba.

Pompás fogadtatásban részesítették Molotovot a newyorki kikötőben

Newyork, október 23

Az amerikai sajtó nagy érdeklődéssel foglalkozik az Egyesült Nemzetek közgyűlésével és részletes tudósításokat közölnek az érkező delegátusokról, elsősorban Molotov szovjet külügyminiszteréről.

A New-York Times a következő nagybetűs címet írja: Molotov Newyorkban. A Szovjetunió támogatását ígérte meg az Egyesült Nemzetek Szerződésének a béke megteremtésében. Molotov a Szovjetunió üdvözlését hozta az Egyesült Államok népének.

A lap hasábjain foglalkozik a pompás fogadtatással, amelyben Molotovot és a vele együtt érkező 150 diplomatát részesítették a newyorki kikötőben.

A német szociáldemokraták vezére Londonba utazik

Berlin, október 23

Schunacher, a német szociáldemokrata párt vezére rövidesen Londonba utazik, hogy az angol szociáldemokrata párt vezetőivel tárgyaljon.

Az el-alameini csata évfordulója

London, október 23

Londonban az Albert-hallban nagy ünnepséget rendeznek az el-alameini csata emlékére. Az ünnepségen Montgomery tábornok is részt vesz. 1942 október 23-án este indultak támadásra az angolok Rommel sivatagi hadteste ellen és a fölöttük aratott angol győzelem nagy mértékben döntötte el a háború további sorsát.

A német béketárgyalás színhelye Párizs lesz

Newyork, október 23

Newyorkban minden előkészületet megtettek az Egyesült Nemzetek közgyűlésének biztosítására. Az Egyesült Nemzetek tagjai részére a newyorki szállodákban 1600 szobát foglaltak le, a szobafoglalások hat bétre szólnak. A vezető államférfiak közül eddig Molotov, Noel Baker, Le Grand, Jean Massaryk és Spaak érkeztek meg. Bevin és Bidcault érkezését csak november elejére vár-

ják, hogy résztvehessenek a külügyminiszterek november 4-én kezdődő tanácskozásán. Az Egyesült Nemzetek megnyitási ülése ma szerdán, amerikai időszámítás szerint 16 órakor lesz. Az első teljes ülésre csütörtökön kerül a sor. Diplomáciai köröknek továbbra is az a véleménye, hogy a külügyminiszteri tanács csak decemberben láthat hozzá komoly formában Németország sorsának megtárgyalásához. Valószínűleg a végleges tárgyalások színhelye Párizs lesz. Belgium és Hollandia azzal a kéréssel fordult a külügyminiszteri tanács felé, hogy képviselőiket hallgassák meg, ha a német kérdéssről tárgyalnak.

Ujra tárgyalják a Mateotti-gyilkosok bűnügyét

Róma, október 23

Mint a római rádió jelentette, az 1924 júniusában meggyilkolt Matteotti, a mártírhálált halt szocialista politikus halálával kapcsolatban december 11-én új per kezdődik a római külön esküdtszék előtt. A múlt év márciusában tartott tárgyaláson tíz embert már elítéltek ezzel kapcsolatban.

Krupié-sztrájk Montecarloban

Montecarlo, október 23

A montecarloi híres játékkaszinóban szombaton este megállt az élet. A croupiérek elfoglalták ugyan helyüket, de nem voltak hajlandók megkezdeni a játékot. A vezetőség felszólítására kijelentették, hogy sztrájkba lépnek mindaddig, amíg fizetésüket nem emelik fel.

Fenyegető méreteket ölt Newyorkban is a lakásinség

Newyork, október 23

Newyorki jelentés szerint az Egyesült Államokban egyre fenyegetőbb a lakásinség. A newyorki városi tanács ülésénél hadvisolt katonák szálltak meg. Közölték, mindaddig nem távoznak, amíg a tanácsot rendkívüli ülésre nem hívják össze a lakáskérdés tanulmányozására. A hadvisolt katonák nem engedelmességek a rendőrség kiűrésére parancsának és továbbra is megszállva tartják a városi tanács épületét.

A szovjet rádió a magyar földreformról

Moszkva, október 23

A szovjet rádió a magyar parasztság feladatairól szólva, a földreform megvalósítása után megállapítja, hogy a földreform döntő változást hozott a magyar parasztság életében. Az ország területének 34 százaléka a dolgozó nép tulajdonába került. A magyar földreformot csak az ipari munkásság támogatásával lehetett megvalósítani és a magyar parasztság problémáit a jövőben is csak az ipari munkássággal való legszorosabb kapcsolatokkal oldhatják meg. A reakció, mely az utóbbi időben megerősödött, szembeállította a parasztokat a munkásokkal. A parasztságnak ezért több figyelemmel kell ügyelni a reakciós törekvésekre és ki kell harcolni a földreform eredményeinek biztosítását.

Byrnes nem mond le

Amerikai körökben cáfolják azt a hírt, hogy Byrnes külügyminiszter betegsége miatt lemond a külügyminisztérium vezetéséről. Állítólag Byrnes külügyminiszter ezeket a híreszteléseket személyesen is megcáfolta.

Cáfolják Károlyi Mihály prágai követté való kinevezését

Az angol rádió kedd reggeli magyarnyelvű adásában, mint azt a Zala is közölte, hírt olvasott be, amely szerint Károlyi Mihály volt elnököt — egyidejűleg a magyar-csehszlovák diplomáciai viszony felvételével — kinevezték a magyar köztársaság prágai nagykövetévé.

Az angol rádió közlése természetesen téves. Nincs jelenleg szó a magyar-csehszlovák diplomáciai kapcsolatok helyreállításáról, sem pedig arról, hogy Károlyi Mihály Prágában diplomáciai küldetést vállal.

Rákóczi Ferenc hamvait 40 éve hozták haza Rodostóból

Most október 27-én lesz negyven esztendője, hogy Rákóczi Ferenc hamvait hazai földre hozták Rodostóból. E dátumnak különleges jelentőséget ad, hogy mint azt a Zala is megírta, a Szlovák Liga azt követeli, hogy ne csak a magyar lakosságot, de II. Rákóczi Ferenc hamvait is telepítsék át Kassáról Magyarországra.

A Törökországba emigrált kurucvezetők hamvainak hazahozatalát sok küzdelem és huzavona előzte meg. Ferenc József, aki gyűlölte a magyar szabadság kivívásának minden harcosát, végül is az egész nemzet nyomására beleegyezett a hősök földi maradványainak hazahozatalába.

Ebben a küzdelemben a magyarországi történelmének első esztendőként törhetetlen egységet mutatott. Ez a törhetetlen egység aztán diadalmasan zárult.

Thaly Kálmán, a kurucok történetének kutatója állt élén annak a mozgalomnak és ő volt az, aki egy ötös bizottsággal Rákóczi hamvaiért Rodostóba utazott.

Budapestre október 28-án, vasárnap érkezett Rákóczi koporsója. Már hajnalban talpon volt az egész város, a Keleti pályaudvartól a Bazilikáig szorongásig megtelt az utvonál az ószi napfényben. A róni Magyarországot hajdani országgyűlésének képe elevenedett meg a Keleti pályaudvar előtt, amint diszmagyarban gyülekeztek ott az országgyűlés és a főrendiház tagjai. Bordóvörös és nemzeti színű leplek vonták be a várócsarnokot, amelyet Rákóczi és Thököly cimerei ékítettek.

Jellemző a korra, hogy a katonai hatóságok megtiltották a tisztek részvételét a nemzeti kegyelet ünnepén, — csak egyetlen honvédtiszt, bárhadnagy lehetett ott teljes díszben, külön engedéllyel. Az egyik hazatérő bujdosó, Sibrik Miklós leszámoltja volt.

Budapestre pazar külsőségek közt szállították be a kurucvezetők hamvait, jelképezve az osztrák császárság elleni nemzeti ellenállást. A Kerepesi-utat ekkor nevezték el Rákóczi-útnak. Három napig zarándokolt Budapest népe a Bazilikában elhelyezett koporsóhoz, majd II. Rákóczi Ferenc városába, Kassára szállították a hamvakat. A kassai dombon helyezték el II. Rákóczi Ferenc, Zrínyi Ilona, Eszterházy Antal és Sibrik Miklós hamvait. Késmárkon pedig Thököly Imrét tették le végső nyughelyére, az evangélikus templom sírboltjába. Az utvonalon, amerre a vonat a hazatérő bujdosók koporsóit vitte a nyílt pálya mentén is, mindenütt csoportosult a falvak népe. Nappal virágot hintett, éjjel tüzet gyújtott, mint egykor Tokaj táján, mint a katonák II. Rákóczi Ferenc egykor kibontotta a fölkelés, a szabadságharc »Libertas« feliratu piros lobogóját.

Ujabb leszerelés a Szovjetunióban

A Szovjetunió legfőbb tanácsának elnöksége elhatározta, hogy leszereli a szárazföldi hadsereg soronkövetkező legidősebb évfajatait. Az e kötelekbe tartozó tisztek és altisztek leszerelése 1946. november és 1947. január között történik meg.

Bernard Shaw a nürnbergi ítéletről

A londoni Times hétfői száma Bernard Shaw levelét közli, amelyben a világhírű író azt írja, a náci vezéreknek moriumot adott volna, hogy megmérgezhessék magukat és így megkímélik a szövetségeseiket az akasztás izstelen munkájától. A háború által előidéztet örültségek közé kell sorolni — folytatta Shaw — azt az állítást is, hogy Göring öngyilkossága a nürnbergi törvényszék és a győztes hatalmak verecségének számít. Örültség, hogy szigorú vizsgálatot követelnek az ügyben. Azt hinné az ember, hogy a kötélt alól való kibúvás már a harmadik világháborúval fenyeget. Ha én intéztem volna a halálraítéltek ügyét, bőkezűen ellátam volna őket moriumlabdacokkal és így lehetőséget nyújtottam volna nekik, hogy megkíméljenek bennünket az akasztás műveletétől.

A kollektív bérek helyesbítését jelentette be Kossa István

Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára Kőszegen megbeszéléseket folytatott a helybeli szakszervezeti problémákról. A Belvárosi mozgóban megtartott vasárnapi nagygyűlésen ismertette a politikai helyzetet, szólott a termelési és gazdasági problémákról és bejelentette, hogy a kollektív szerződések felülvizsgálása és ezzel kapcsolatban a munkabérek helyesbítése egyrészt már megtörtént, másrészt pedig folyamatban van. Rámutatott az ipari árak csökkentésének fontosságára is.

Hány pofont tartozik megbocsátani a feleség?

Egy vidéki tisztviselő ellen felesége ideiglenes nótartásdíj fizetéséért pert indított. A bíróság előtt elpanaszolta, hogy a férje többször bántalmazta és ezért kénytelen volt otthagyni. Elmondta, hogy brutális férje utcán, lakásban, családtagok előtt ismételtén megpofozza. A férj ezzel védkezett, hogy minden ilyen alkalmkor ittas volt s utána mindig megkövette feleségét.

A pesti vidéki törvényszék kimondta, hogy az állandó bírói gyakorlat értelmében a házastárs a tettleges bántalmazást nem tartozik megbocsátani, a feleség férje viselkedésének nem volt kötelessége tenni, a közönlenségben nem jogtalan és ezért a férjet tartásdíj fizetésére kötelezte.

Télikabátot kapnak a beszolgáltatást 100 százalékos teljesítő gazdák és a kiváló gyárimunkások

Több ezer darab háromnegyedes télikabátot osztanak szét a beszolgáltatást 100 százalékos teljesítő gazdák és a nagyüzemekben dolgozó kiváló munkások között. A kabátokat az amerikai árukölcson során beérkezett gyapjútakarókból készítik az I-Köz-ban tömörült szabóiparosok. Egy kabát ára mintegy 240 forint lesz.

Az amerikai kölcson során oddig 16 vagon műszaki kellék, 47 vagon autó, 18 vagon hidalkatrész, 4 vagon csokoládé és 5 vagon postai szerelési anyag érkezett. Mivel az árak között sok használhatatlan holmi is volt, a toraobi vásáriásokat a magyar kormány a múlt hónapban további intézkedésig betiltotta. Ertesülésünk szerint a magyar bevásárlási megbízott most távirattal értesítette a pénzügyminisztériumot, hogy az amerikaiak engedélyt adtak: vásárolhatnak németországi raktárakból. A bevásárlás újabb megindításáról napok alatt döntenek.

A leégett városháza problémája

Az államépítészeti hivatal szakértői javaslata újból időszerűvé tette a leégett városháza épületének nehéz kérdését. Amikor ezzel kapcsolatban minden szakszerűség mellőzésével kissé könnyelműen és felolátlonul milliókkal dobálóznak, hozzá kell szólni a kérdéshez.

Véleményem szerint a legalább 100 évre tervezett, a célnak megfelelően monumentálisan méretezett új városháza épület legalább 3—4 millióba kerülne, de semmiestre sem 1,300,000 forintba. Az elég nagy különbség okát abban látom, hogy véleményem szerint az új városháza épületnek nemcsak a leégett rész hivatalait, hanem a megmaradt épület hivatalait is magában kell foglalnia úgy, hogy az összes városházi helyiségek egy épületben legyenek elhelyezve és legalább 100 év követelményeinek megfelelően.

A jövő szükségletet is szem előtt tartva az új városházánál 13—14.000 beépített köbmétert kell kalkulálni. Nemes anyagokat figyelembevéve 1 köbméter beépített tér árat minimálisan 220 forintban kell előirányozni, a létesítendő összes víz-, csatorna-, villany-, gázvezetékekkel és ezeknek az épülethez való vezetéseivel, a toroprendezéssel, új ut- és járdáépítéssel, udvarkialakítással, parkosítással, kerítés-építéssel, tervpályázati és tervezési költségekkel együtt.

Nem is kerülhet a mai árak mellett egy ilyen monumentális épület 3 millió forintnál kevesebbe.

Valószínűleg a vármegye is tudatosulatosnak látta az erre vonatkozó adatokat, ezért kör a várostól adatokon alapuló költségvetést és terveket.

Tudomásom szerint a MAORT kétemeletes irodaépület tervezetének költségelölirányzata — amely épület az új városháza részére kijelölt telken lett volna felépítendő — 2 millió 500.000—3,000.000 forintba rugott.

Fentiakkal szemben viszont a régi városházát — véleményem szerint — 8—900.000 forintért teljesen helyre lehet állítani. A legszükségesebb rendbóhozáshoz elegendő lenne 6—700.000 forint is, mivel a drága bérletű Bazar-épületben levő irodahelyiségek áthelyezésére bőveges helyet biztosítana egyelőre az I. emelet helyreállítása. Ehhez a következő munkák lennének elvégzendők:

1. Az életveszélyt jelentő aránylag kis rész veszélyességének megszüntetése;
2. a tetőfedés és tetőszerkezet elkészítése, ez utóbbi oly módon, hogy az utolsó emeletes rész kombinált fáfödém lenne;
3. a II. emeleti ablakok ideiglenes befalazása;
4. az I. emelet feletti fődém elkészítése. Ez a fődém, tekintettel a megmaradt falakra, csak vastartók közötti téglá vagy vasbeton fődém lehetne;
5. az I. emeleti rész lakhatóvá tétele (ablakok, ajtók, padló készítése és ugyanítt a szerelőmunkák).

Nagy hibaként emlegetik sokan a leégett városháza helyiségeinek túl magas voltát és alacsonyabbá tételüket tervezik aránytalanul nagy költséggel. Ez hibás felfogás. Ebben a kérdésben az a valóság, hogy régebben nem kellett az építkezésnél annyira takarékoskodni és szorították a légvonal helyiségeket.

A modern építéset sokkal gazdaságosabb és melegebb alacsonyabb szobákkal a könnyebb fűthetőség és az olcsóbbág kedvéért. Ez helyes is, ma új építkezésről van szó, azonban ha már megvan és nem kerül pénzbe, megmaradhat a légvonal helyiség luxusa. Nem hiba jelen esetben azért sem, mert a gázfűtésnél nem számít ez a magasságtöbblet.

De ha már mindenképpen ragaszkodna a város az alacsonyabb szobákhoz, ezt nem a falfelvilások drága és komplikált átvezetéseivel kellene megoldani, hanem a padlómagasságnak feltöltés által való emelésével. Emelni lehetne egy kissé az ablak melléért magasságot is, a paropott magasságot pedig le lehetne csökkenteni a minimális 75—80 cm.-re.

Az új fődém tervezésénél ez esetben már figyelembe kellene vonni ezt a magasabb, de természetesen könnyű feltöltést. A megmaradt fődém mag ugyanis elbírja a magasabb feltöltést, sőt a jelenleg rajta levő törmelék egy részét fel lehetne használni erre a célra.

En azon a véleményen vagyok, ha őseink elbírták a levégős, magas szobákat fáfűtéssel, akkor nem érdemes nekünk a helyreállítást drágítani, mert gázfűtés mellett mi ezt a luxust sokkal könnyebben elviseljük.

Fent elmondottak után az én szerény javaslatom — hangsúlyozottan csak arra az esetre, ha a város nincs abban a helyzetben, hogy milliókat áldozzon most egy új városháza építésére —, hogy bármennyire is fájdalmas, hagyja ezt a szép tervet a jövő feladataul, most pedig igyekezzék a legszükségesebb és leggyorsabb módon helyreállítani egyelőre a régi városháza I. emeletét, hogy hivatalai egy épületben legyenek, a Bazar-épületért fizetendő drága bérlet pedig fordítsa a helyreállítási munka amortizációjára.

A népügyesség letartóztatta dr. Bükky Jenő bizalmasát, aki politikai osztályvezető lett Marcaliban

A Zala szeptember 27-iki számában beszámoltunk arról, hogy a nagykanizsai rendőrség államvédelmi osztálya lefolytatta a nyomozást Pusztai Ferdinánd, volt nagykanizsai rendőr bűnügyében. Mint a népügyesség-től most értesülünk, a nyomozás adatai alapján letartóztatták Pusztai Ferdinándot, aki a fogházban várja be a bírót elkészülte után rövidesen kitűzendő tárgyalást.

Pusztai Ferdinánd a nagykanizsai rendőrségen teljesített szolgálatot, mint egyszerű közrendőr. 1944 március 19 után Bükky Jenő rendőrfőhadnagy bizalmi embere lett. 1944 december elejétől a felszabadulásig kizárólag Bükky lakásánál teljesített szolgálatot. A nyilasuralom alatt a Gestapoval részt vett a városban rendezett razziákon. A lakásán tartott házkutatás alkalmával a nyomozók megtalálták egy 1945 március 13-án keltezett levelét, amelyet családja felé írt és ebben hangoztatta, hogy a végső győzelem már közel van és napok kérdése, hogy Pécs és Kaposvár ismét német kézre kerüljön.

A felszabadulás után Pusztai Marcaliba került, ahol rövidesen mint rendőrfőhadnagy, a politikai osztály vezetője lett. 1946. augusztus elsejéig volt osztályvezető Marcaliban, mert akkor rendelkezési állományba helyezték és megindították ellene az eljárást, melynek befejeztével a népügyesség népellenes büntelt miatt hélión letartóztatta.

Mint érdességet akarjuk csak megemlíteni, hogy Pusztai Ferdinánd még ebben a hónapban is kézhezkapta rendőrfőhadnagyi fizetését annak ellenére, hogy a nagykanizsai rendőrség eljárását indított meg ellene.

Tudjuk, hogy az ilyen és hasonló esetekért a reakció a demokráciát teszi felelőssé és teleforokkal azt hirdeti, hogy a közrendőrből főhadnaggyá előléptetett bűnösök okozzák a visszaélések egész sorát és kiskirályoskodnak a nép hátán.

Allami támogatással nem kerülne ez a városnak még pár száz ezer forintjába sem, mert a megmaradt rész üzletbérleti és a kiépítendő rész jövendő üzletbérleti egész biztosan szintén hozzájárulnának a helyreállítási költségekhez, hiszen ezek az üzletek a város legforgalmasabb helyén fekszenek.

Szerény cikkemmel csak arra kívántam rámutatni, hogy a célszerű helyreállítás nem 1,000,000 forintba és az új városháza sem 1,300,000 forintba kerülne, hanem, hogy a legszükségesebb helyreállítást el lehetne végezni 6—700.000 forint költséggel, de új városházát, amelynek azt el kell képzelni, 3 millió forintnál kevesebbet lehetetlen felépíteni. A két összeg közötti különbség lényegesen több 30 százaléknál, ez pedig nem mellékes.

Ha lenne városomnak legalább 2 millió forintja, mintahogy nincs, ezt a cikket nem írtam volna meg. Megpróbáltam volna inkább az új városháza építéséhez egy szép, modern, célszerű tervet készíteni. Jömfömlöm, hogy a stabilizáció megszilárdulásával erre is sor kerül.

Vécsey Barnabás építésmérnök

Elfelejtik azonban, hogy a demokrácia kipróbált harcossai a Pusztai Ferdinándok garázdalkodásainak az idejében deportálóláborokban, kintokamrákban vagy börtönökben voltak és így azok nem is tudhattak ezek bűneiről.

Nagyon sokan vannak azonban akik annakidején együtt szolgáltak vele és ma is vezető állásban vannak. Ezek nagyon jól tudtak Pusztai Ferdinánd viselt dolgairól és mégsem akadályozták meg a népellenes büntetést vádolt rendőrfőhadnagy illetményeinek kifizetését. Így egyedül ezeket terheli a felelősség azért is, hogy a felszabadulás után a demokratikus magyar rendőrségben, mint az egyik járás politikai osztályának vezetője szerepelhetett. Ez az igazság!

Az új cigaretta neve: Opera

Cigaretta- és pipadohányt kap Nagykanizsa

A napokban mutatta be a Dohányjövédék a legújabb cigarettagyártmányt, az Operát. Az új cigaretta a legfinomabb bolgár, görög és török dohánylevelekből készül és így minden eddigi cigarettáénál kellemesebb az aromája. A bemutató az Opera nagy sikert aratott, csak az árával nem voltak megelégedve, mert az új cigaretta darabonként 32 fillérbe került.

Most már eljött az ideje, hogy Nagykanizsa lakói is élvezhessék a dohányárak felszabadítását. Sajnos a rossz-rangu pécsi „Magyar” és „Munkás” cigaretták vannak még ma is nagyon korlátolt mennyiségben trafikjainkban. A Zala már több cikkben követelte jobb dohányárak bevezetését is — elsősorban cigaretták és pipadohány árusítását, mely lényegesen olcsóbbá tenné a dohányos ember szenvedélyének kielégítését. Ertesülésünk szerint cikkeinknek meg volt a hatása mert illetékes körökben kijelentették, hogy rövidesen ellátják Nagykanizsát is a forgalomba kerülő összes dohányárakkal.

— Insppekciós gyógyszerár ma: Fekete Sas gyógyszerár, Fő-ut 6.

Fészkükben semmisítik meg a textil- árdrágítás hydráit

A Zala többiben foglalkozott már a nagykanizsai textilárdrágítás ügyével és arra a megállapításra jutott, hogy az árdrágítást nem a kisvárosi kereskedők követik el, hanem a fővárosi nagykereskedők, illetve gyárosok. Ebben a kérdésben a szakszervezetek is komoly vizsgálatai indítottak és hasonló megállapításra jutottak. Tegnap számban közöltük a zalaegerszegi KOKSZ vezetőségének nyilatkozatát, amelyet dr. Papp Andor főispán előtt tettek. Ebben a nyilatkozatban a KOKSZ megállapítja, hogy Budapesten ismételten textilkapcsolás történt, ami azt jelenti, hogy kelen-dő árú a kiskereskedők csak abban az esetben kapnak, ha ehhez kétszer annyi drága, a vidéken szinte eladhatatlan árut vásárolnak a nagykereskedőtől.

A főispán ezeket a bejelentéseket nagy felháborodással vette tudomásul és félreérthetetlenül leszegyezte az álláspontját, hogy a kiskereskedőkre az olyan árut, amelyet a megállapított árnál magasabban kínálnak neki, megvenni nem szabad, mert ha mégis ezt cselekszi, úgy becsúszkózik az árdrágítási törvénybe és semmiképpen sem mentesülhet a büntetés alól még akkor sem, ha az árut semmit sem nyerhet.

Az ilyen kereskedőktől az iparigazolványokat azonnal be fogják vonni.

Mi csak üdvözölhetjük a főispán erélyes fellépését, mert kétségtelenül bűnös az a kiskereskedő, aki a pult alatt áruló vagy árukapszó nagykereskedőt nyomban nem adja hatósági kézre, hanem megveszi tőle drágábban az árut.

Tudjuk, hogy ma nehéz kereskedőnek lenni, de éppen a nehézségek miatt kell helytállni, amit olyan nagyon gyakran hirdének magunkról kereskedőink.

Ennek a helytállásnak azonban nemcsak szavakban, hanem tettekben is meg kell nyilvánulni. Nem tűrhető, hogy a textilárdrágítás folyamánaképpen a piaci árak is napról-napra meredeken emelkedjenek és egy tojásért, amely 20-25 fillérrel indult, ma egy pengőt kelljen fizetni.

A forint védelmében, melynek stabilitásán az egész ország nyugalma és jövője nyugszik, éberrel fogunk őrködni és már most kijelentjük, hogy nyilvánosságra hozzuk mindazoknak a nevét, akik bármilyen textillal a hivatalos árnál magasabban adnak el.

A budapesti rendőrség gazdasági osztálya a tegnapi nap folyamán már megkezdte az írtóhadjáratot a textilárdrágító

hiénák ellen. Ertesülésünk szerint több textilgyár igazgatóját és nagykereskedőt máris letartóztattak, de a kiskereskedelem

Pártközi értekezlet foglalkozott a zalai munkanélküliség problémájának sürgős megoldásával

Nem jelentkeznek munkára a munkanélküliek

Szombaton délután rendkívül fontos ügyben pártközi értekezlet volt Zalaegerszegen a főispáni hivatalban. A pártértekezleten szönyegre került a zalai munkanélküliség kérdése és annak sürgős megoldása. Az előző dr. Papp Andor főispán bejelentette, hogy a megyében elég nagymérvű a munkanélküliség, de a gyakorlati megoldása rendkívül nehéz, mert az a helyzet, hogy a munkanélküliek nem jelentik be magukat az illetékes szakszervezeteknél.

A kimutatás szerint például Zalaegerszegen 234. Nagykanizsán pedig 1152 munkanélkült tartanak nyilván.

Konkrét eseteket mondott el ezután a főispán. Több téglagyárat a megyében le kellett állítani munkaerőhiány miatt.

A megyében közel tízezer munkásra lenne szükség fakitermelésnél és alig van jelentkező. A szakszervezetek tiltakoznak az ellen, hogy a munkaerőhiányt idegenből hozott munkaerővel pótoljuk, mégis ki kell jelentenem, — mondotta a főispán — ha a pártok és szakszervezetek a maguk vonalán nem gondoskodnak arról, hogy munkásokat lehessen beállítani, kénytelen leszek a munkaerőket máshonnan hozni. Így tehát a munkanélküliek saját érdekében mielőbb jelentkezzenek az illetékes szakszervezeteknél, hogy nyilvántartásba lehessen venni őket.

Ezután a főispán beszámolt azokról a tárgyalásokról, amelyeket az

frontján is több előállítás történt. Rákosi Mátyás nagykanizsai beszédében már utalt ezekre az intézkedésekre, amelyek még jókor jöttek ahhoz, hogy megakadályozzák a kereskedelem rablólovagjainak garázdálkodását.

alispánnal együtt folytatott Budapestben a megye közlekedésének megjavítása érdekében és az autóbusszjáratok mielőbbi megindításával kapcsolatosan. Bejelentette, melyek lesznek azok a vonalak, ahol legelőbb indul meg az autóbussz. A tőke fele, idegen tőkével, biztosítva van, de felkérte a pártok kiküldöttét, hogy a pártokon keresztül biztosítsák még azt az összeget, amely szükséges a járatok megindításához. A befektetés rentabilitása teljesen biztosított és az egész megye egyetemes érdeke fűződik ahhoz, hogy az autóbusszjáratok mielőbb megindulhassanak.

A jelenlévők a vetőmaghiányról panaszkodtak és kérték a főispán intézkedését, nehogy a területek bevetetlenül maradjanak. A főispán ebben az ügyben a napokban Budapestre utazik a szükséges tárgyalások lefolytatására.

Séreimezték továbbá, hogy a kereskedőket a hatósági cikkek árusítása után nagymértékben megadóztatják. Köztudomásu, hogy ezek a cikkek után alig van valami kevés hasznuk a kereskedőknek és mégis nagy adókat kell fizetni utánuk. A szabad sóval kapcsolatosan bejelentették, hogy Zalaegerszegen sok kereskedő szerzett be szabad sót és csodálatosképpen ennek ellenére, a fogyasztókhoz ebből semmi nem jut. Kérték ennek a kivizsgálását. A szabad cukor beszerzését is sürgették, de ugyanakkor egyetlen kereskedő sem akadt, aki hajlandónak mutatkozna a szabad cukor beszerzésére és árusítására.

Uj házasságkötés céljából megkönnyítették a holtánnyilváníást

Mint minden háboru, a második világháboru is nagy zavart okozott a családjogi és vagyongyogi kérdésekben. Az eltűntek vagyongyogi és családjogi viszonyai a rendeltől eltérő szabályozást igényelnek, mert ellenkezik a jogbiztonság elvével, hogy vagyongyogi, de első sorban családjogi helyzetek sokáig bizonytalanságban maradjanak.

A gazdátlan vagyonok sorsát gondnok kirendelésével oldja meg jogrendünk és igyekszik a gonokok jogát tágitva a függő jogi helyzeteket a minimumra csökkenteni.

Az eddigi jogszabályok szerint bírói holtánnyilváníás, tehát ítélet volt szükséges ahhoz, hogy az eltűnt házastárs újabb házasságot köthessen. Az eredeti tételes jog szerint csak a háboru befejezésétől számított harmadik év végén volt lehetséges a holtánnyilváníási eljárás megindítása és maga az eljárás is elég hosszadalmas volt.

Az 1946. május 1-én életbe lépett 4700-1946. M. E. számú rendelet az 1941. június 26-ik napja (ekkor tört ki a szovjet-magyar háboru) és a felszabadulás között eltűntekre nézve le-

gyszerűsíti és megrövidíti az eljárást. A holtánnyilváníás tanubizonyítással történik, ha azonban a honvédelmi miniszter vagy a népgondozóhivatal bizonyítványt ad arról, hogy az illető a fenti időben életveszélyre utaló körülmények között, mint polgári személy vagy munkaszolgálatos tűnt el, tanubizonyítás nem szükséges.

Bizonytalanság érezhető a jogkereső közönség körében abban a tekintetben, hogy kikre vonatkozik ez a gyorsított holtánnyilváníás. A legegyszerűbben azt mondhatjuk, hogy a Nyugaton eltűntekre. Akik tehát mint deportáltak, munkaszolgálatosok vagy politikai üldözöttek kerültek nyugatra, ezen rendelet szerint holtánnyilváníthatók. E megkülönböztetés indoka az, hogy aki nyugaton életben maradt, vagy haza tudott már jönni, vagy legalább hírt tudott adni. Az orosz fronton eltűnt katonákra és munkaszolgálatosokra egyelőre ilyen gyorsított eljárás nem vonatkozik.

A holtánnyilváníó bírói ítélet után az életben maradt házastárs új házasságot köthet.

A belügyminiszter azonban 84.800-1946. sz. körrende-

lelével megadta a lehetőséget az ennél is gyorsabb házasságkötésre. Ez a rendelet már nem lesz különbséget nyugatra vagy keletre került személy között. Körrendelet szerint az anyakönyvvezető egyes esetekben felmentést adhat a házasságkötőknek a halotti anyakönyvi kivonat vagy a holtánnyilváníó ítélet felmutatása alól.

Gyakran előfordul ugyanis, hogy valakinek a halála kétségtelenül megállapítható, de a halálesetet a háborus események miatt nem lehetett anyakönyvezni, viszont a holtánnyilváníás előfeltételei is hiányoznak.

Ilyen esetben az eljárás az, hogy a házasság az anyakönyvvezető előtt okirattal (Vörös Kereszt értesítése stb.) vagy tanukkal bizonyítja a halálesetet. A tanu azonban csak közvetlen ténytanu lehet: olyan, aki látta az illetőt meghalni, vagy személyazonosságát kétségtelenül felismerve részt vett az eltemetésében. Az anyakönyvvezető szabadon mérlegeli, hogy adott esetben a bizonyítékok elégségesek-e az új házasság megkötéséhez. A rendelet fokozott körültekintésre hívja fel az anyakönyvvezetőt, aki a kérdésben jogerősen, fellebbezés kizárásával dönt, azonban hangsúlyozza a rendelet, hogy óvatosság nem jelenti azt, hogy túlzott szigorral kell kezelni az eseteket. A bizonyítási eljárás során úgy a házasság mint a tanuk eskü alatti vallanak, sőt a házasság az anyakönyvvezető vallomására meg is esketi.

Meglepő, hogy a házasságok eddig nem igen éltek a jogszabályok adta ezen nagy könnyítéssel, aminek oka kétségtelenül a jogszabály ismeretének hiánya.

Működik a népbíróság: hét tárgyalás — hét felmentés

A nagykanizsai népbíróság dr. Bérés-tanácsa tegnapi tárgyalónapján kanizsakörnyéki kisnyilasok bűnügyeit tárgyalta. Elsőnek Kiss Ferenc és három tornyiszentmiklósi társa került a népbíróság elé, akik azzal voltak vádolva, hogy beléptek a Drá vamenti Légizóba. Mind a négyen hiteltérdelemmel bizonyították, hogy a nyilasok életveszélyes fenyegetésre voltak csak hajlandók belépni a német SS-kötelekbe. A népbíróság a védekezést elfogadja és valamennyiüket felmentette.

Tóth László vártóldi községvezetőt és helyettesét, Szabó Istvánt szintén felmentette a népbíróság, mert bebizonyosodott, hogy tisztességükben mindig a község érdekeit tartották szem előtt. — Lúdvig Jenő semjénházi Hunyadi SS páncélgránátost szintén felmentette a népbíróság, mert ebben az ügyben is életveszélyes fenyegetés gsetét látta fennforogni.

Szurdán délután 6 órakor PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt.

Előadó: Lakatos Dezső megyei párttitkár.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség.

VÁROSI MOZI

Ma csak ma Szurdán Nagy gengster-film!

A gyanu árnyékában

Izgalom. — Romantika. — Szerelm. Előadások hétfőnapokon 5. 7. vasárnap 3. 5. kor

Sportrovat

Az NVTE egyenrangú ellenfél volt — SVSE—NVTE (2:0)

OB II. bajnoki. Sopron, 800 néző. Vezető: Pozsonyi. — Az NVTE ebben az összeállításban játszott: Zalán — Porendi, Munkácsi — Samsi, Németh I., Both — Szabó II., Placsó, Molnár, Tura, Horváth.

Az első félidőben erős szél és nap ellen játszik az NVTE, s már a 3. percben balszerencsés gölt kap. SVSE támadás fut a pályán s a bal-összekötő lövése Munkácsi lábáról a hálóba pattan. A gól után lábra kap a kanizsai együttes, a mezőnyben jól kombinálnak az NVTE-csatárok, a 16-oson azonban elfogy a tudományuk. Mezőnyjáték közben, a 22. percben sarokkrúgáshoz jut az SVSE. Zalán — a naptól zavarva — labda mellé üt s a jól helyezkedő soproni balszélső befejezi a második gölt. 2:0 az SVSE javára. Az NVTE nem adja fel a harcot, támadást támadás után vezet, a csatársor azonban nem boldogul a jó soproni védelemmel.

Szünet után tovább folytatja rohamozásait a kanizsai csapat, a csatársor meddősége folytán azonban eredményt nem tud elérni. Két egyenlő felkészültségű csapat közepes színvonalu játékát eredményezte a mérkőzés.

Az NVTE-ben Zalán jóvédett, a második gólnál azonban hibázott. A két hátréd megfelelt. A focijétsor legjobbja Németh I. volt. Samsi elfogódottan játszott. A csatársorból csak Szabó II. egy-két jó megmozdulása emelhető ki.

Szalay Géza NVTE: Csatársorunk tehetetlensége miatt szenvedtünk vereséget. Az SVSE semmivel sem volt jobb nálunk. Oszintén szólni a két rossz csapat közül a kevésbé rossz nyerte meg a mérkőzést.

A Nemzeti Bajnokság II. o. állása

Nyugati csoport				
1. NOGÓRT	4	4	—	8: 3 8
2. Kaposvári MTE	5	3	1	11: 8 7
3. Gy. M. DAC	3	3	—	11: 3 6
4. Dynamo	5	3	—	2: 13: 7 6
5. Tatabánya	5	2	1	2: 13: 5 5
6. SzAK Bar.	3	2	—	1: 7: 5 4
7. Soproni VSE	4	2	—	2: 7: 7 4
8. Nagyk. VTE	3	1	1	4: 3 3
9. PVSK	5	1	2	2: 8: 7 3
10. Domb. VSE	5	1	1	3: 10: 15 3
11. Partizán	5	1	1	3: 7: 17 2
12. MÁV Előre	4	1	—	3: 11: 9 2
13. Kistext	4	1	1	2: 3: 5 2
14. S.É. TC	4	1	—	3: 7: 18 2

A rádió csütörtöki műsora

Budapesti I. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Áttelepítési Kormánybizottság közleményei. 7.30 Reggeli tánczene. 8. Előadás a tapolcai tavasbarlangról. 8.15 Egyveleg. 10 Hírek. 12 Déli harangszó, hírek. 12.10 Kiss Judit zongorázik. 13 Bódy József magyar nótákat énekel. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 16.10 Negyödóra Budapest polgármesterénél. 16.25 Egyveleg Walt Disney trükkfilmzenéjéből. 17 Párthír. 17.40 Potófi világa. 18 Hírek. 18.05 Trisztán és Isolda. Wagner zenedramája az Operából. 19.10 Előadás a békekonferencia belpolitikai tanulságairól. 20.40 Hírek. 22.10 Hírek és krónika oroszul. 22.20 Hírek. 22.50 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Filmdalok.

Budapest II. 20 Szórakoztató műsora. 20.30 Rádió szabadgyetem. 21 Hírek. 22.15 Hanglemezek.

APRÓHIRDETESEK

KERESKEDŐK legolcsóbb bevásárlási helye **TARNÓCZKY** rövidárú nagykereskedés, Szabadság-tér 18. 1309

Lakást adok megbízható családnak ellenszolgáltatásért. Cím: Sugar-ut 2. Trafik.

Szőlőbirtokot vennék Szabadhegyen, Bagola vagy Szentgyörgyvári hegyen. Cím a kiadóban. 1385

Budapestről jelentik:

Fiatalkorúak rablóbandáját tette ártalmatlanná a rendőrség

A szovjet parancsnokság néhány nappal ezelőtt bejelentette a rendőrségen, hogy Zápolya-utca 15. sz. alatt levő autójavító műhelyét ismeretlen tettesek kifosztották. A főkapitányság Marosi-csoportja bravuros nyomozás után kézrekerítette a tetteseket. Az Örömhegy oldalában lévő barlangban jól felfegyverzett rablóbandát talált a detektív-csoport. A banda tagjai: Szakács Gyula, Kovács János tanuló és hat 15—16 éves társa beismerte, hogy ők követték el a betörést. A rendőri nyomozás során megtalálták kilenc orgazdát, a rablott holmi jó része így megkerült. Kiderült, hogy a tettesek mintegy 20 ezer forint értékű autókalkatrézt raboltak. A szovjet parancsnokság a gyors és eredményes munkáért köszönetét fejezte ki a rendőrségnek.

Ujabb tömegsírra bukkantak

Felső-Ausztriában

Bécsből jelentik, hogy Felső-Ausztriában Lambach közelében újabb tömegsírra bukkantak, amelyben a mauthauseni haláltábor mintegy 3000 áldozatának holttestét találták meg.

10 évi fegyházat kapott

a Gestapo-kém szakács

Meiszterics Rudolf szakács megbízást kapott a Gestapótól, hogy ismért közéleti férfiak háztartásában keressen alkalmazást s így módon fűrksesse ki, kik járnak oda és nincsenek-e fasisztaellenes összejövetelek.

A felszabadulás után a hatóságok rájöttek a szakács titkos szerepére és megindult ellene a bünvádi eljárás. A népügyészség vádja alapján vonta felelősségre a népbíróság László Dezső-tanácsa. Meiszterics beismerte vallomásaiban, hogy Gestapo-kém volt, de védekezése szerint ezt a megbízást csak szinleg vállalta és senkit nem jelentett fel. A bíróság több tanút hallgatott ki, majd a perbeszéd után a vádolt szakácsot tízévi fegyházbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a népügyész sulyosbításért fellebbezett.

Betörő rendőröket tartóztatott le

a budapesti rendőrség

A főkapitányság lopási főcsoportjához már hosszú idő óta feljelentések futottak be, hogy a Kolositéren lévő gyümölcsösödékat szervezett banda már hosszabb idő óta fosztogatja. Detektívek mentek ki a helyszínre és a három ügyeletes rendőrrel lesbenálva várták egész éjjel a tolvajokat, akik azonban nem jelentkeztek. A detektívek többször is kiszálltak a helyszínre, azonban valahányszor megjelentek, soha tolvajlás nem történt. A detektíveknek gyanus lett a dolog és kebelbeliek után kezdtek nyomozni. Csakhamar, legnagyobb meglepetésükre, rájöttek, hogy a szervezett tolvajbanda nem más, mint a Kolosi-tér három ügyeletes rendőre, Cserfal Imre, Ráczkevei Károly és Hajdu 4. József. A betörő rendőröket letartóztatták.

A debreceni gyorsvonat kalandja

Az elmúlt hét végén, pénteken a budapesti—debreceni gyorsvonatot Püspökladányban megállították, hogy ott egy rendkívüli motorvonat megelőzhesse. Ez a motorvonat azután Benedekvilgy megállónál ráfutott egy vakvágányra, amelyen roncskocsik álltak. A motorvonat kisiklott és több sebesülés történt. Csak a vezető lélekjelenlétének köszönhető, hogy az utasoknak nagyobb bajuk

nem történt. Ezután értesítették a debreceni üzletgazdagságot. Rögön értesítés ment a gyorsvonat megállítására. A vágányokat rendezték és másfélórás késéssel a gyorsvonat Debrecébe érkezett. A motorvonat sebesültjeit azonnal a klinikára szállították.

Ujabb háborús bűnösöket kért ki az igazságügyminisztérium

Az igazságügyminisztérium nemzetközi jogi osztálya szombaton átiratot intézett a Szövetséges Ellenőrző Bizottsághoz és újabb háborús főbűnösök kiadatását kérte. Olyanokról van szó, akik Ausztria amerikai övezetében tartózkodnak és a minisztérium a legtöbbjüknek a tartózkodási helyét is megnevezte. A névsorban a következők szerepelnek: Werth Henrik, Milotay István, Bartha Károly, gróf Széchenyi Lajos, dr. Szemák Jenő, Hajba István, dr. Meleghy Gyula, Jurcsák Béla, Solymosy Ulászló, dr. Ribárszky Pál, ifj. Sorg Antal, dr. Liszka Béla, Berencsi Tamás, Balogh Illés, Boros András, Budaházy Károly, Seidl József, Ács Ferenc, Boton (Pilhoffer) István, Kozma István, dr. Demeter Pál, Stampler N., Vörös Kálmán, Patáki Kálmán, dr. Jakab Ferenc, Forster Pál, Takács Albert, dr. Kerekes Béla, Palóc Kálmán, Cziegler István, dr. Mogyoróssy Imre, Sváb Ferenc, Udvarhelyi Ferenc, dr. Hartmann Vilmos.

Közülük Jurcsákról az a hír járja, hogy meghalt, ifj. Sorg Antal már Argentínában tartózkodik. Érdekes, hogy Szemák Jenő, a kuria nyilas elnöke, a megkeresés szerint a kies Zell am Seeben található. Az amerikai hatóságok most félbeszakítják üdülését. Az igazságügyminiszter reméli, hogy a kiadatok rövidesen megtörténnek.

A Magyar Nemzeti Bank hetijelentése

A bankjogforgalom az október 15-i kimutatás szerint az október 7-i forgalommal szemben 62,692.140 forinttal 719,127.240 forintra emelkedett. (A forgalomban lévő bankjegyekből arany, deviza és valuta vásárlás folytán 160,937.600 forint került forgalomba.) A lezártított értékek összege 42,704.386.43 forinttal 630,209.155.17 forintra emelkedett. Az állami zsrirószámlák egyenlege 31,272.400.10 forinttal 98,709.554 Ft 35 fillérre emelkedett, az egyéb számlák egyenlege 11,664.860.57 forinttal 20,749.182.98 forintra csökkent s így végeredményben a zsrirókövetelések együttes állománya összesen 19,607.539.53 forinttal 114 millió 458.737.33 forintra emelkedett.

Két rendelet a mezőgazdasági munkásság érdekében

A földművelésügyi minisztérium illetékes osztálya rendeletet készített a folmondási idő szabályozására. Akiket nem határidőben fogadtak fel, elsősorban a napszámosokról és kortészekről van szó. Ugyancsak rendelet készül a szerződések megkötéséhez szükséges formások szabályozására. A multban a munkabérszerződéseket a hatóság előtt kellett megkötöni. Az új rendelet szerint, melyet a szakszervezettel egyetértően bocsát majd ki a hatóság, munkavállalói szerződések kötéséhez elegendő lesz két tanu jelenléte és ahhoz még utólagos hatósági látamozás sem szükséges majd. A rendelet az elszögődések egyszerűsítését és meggyorsítását kívánja előmozdítani.

HIREK

— Engesztelő Jézus Szive-kilenced a nagykanizsai ferencesek templomában. Október 23-tól 31-ig naponta reggel 7 órakor engesztelő szentmise, szentbeszéd. Este fél 6 órakor szentbeszéd, rózsafüzérjátosság. Október 27-én Krisztus Király ünnepén este 6 órakor szentmise korotében az egyházközség hívóinak felajánlása Krisztus Királynak. Október 31-én délután 5 órától este 8 óráig engesztelő szentmisemádás. Este 8 órakor szentóra a templomban, utána gyertyás szentégi körmenet a Cinktőriumban, majd az engesztelő szent kilenced betejézése. A kilenced napi ájtatosságot P. Zolotnoki Z. Oktáv ferences áldozópap vezeti.

Gyulay Zoltán — vezérigazgató-helyettes

Mint értésülünk, a MAORT nagykanizsai vezetésében változások álltak be. Gyulay Zoltán igazgatót Budapestre helyezték, ahol a központban vezérigazgató-helyettesé léptették elő. Helyébe Kanizsán Majoraszy Béla mérnök lépett.

„Ilyenek a férfiak...”

Folyó hó 27-én és 28-án este 9 órai kezdettel tartja első nyilvános szereplését a MAORT kultuszakosztálya. A Városi Színházban színpadra kerül Hindi András és Carlo de Fries 3 felvonásos táncos operettje. Rendezők: Kardos József és Schön Ferencné. A táncokat Kardosné Pallay Paulotto tanította be. Jegyek a Népszava könyvesboltban, vasárnap a Városi Színház pénztáránál válthatók.

NTE-táncestély a Centrálban

Folyó hó 26-án, szombaton este 8 órai kezdettel táncestélyt rendez az NTE, melyen a rendezőség megtepetéssel szolgál a megjelenteknek. Minden táncolni szerető sportbarátot ezuton is meghív az egyesület vezetősége.

Halálozás

Szemes László postaaltiszt Nagykanizsán elhalt. Temetése csütörtökön délután fél négy órakor lesz a temető halottas-házából.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik Csaba (Czulek) Lajos temetésén fájalkunkat részvétükkel enyhíteni szivesek voltak, ezuton mondunk halás köszönetet. Gyászoló család.

Hirdetmény.

Az Ir vöröskereszt cukor kiosztása f. hó 28-tól kezdetét veszi. A cukrot a jogosultak a kiadott utalvány ellenében ingyenesen átvethetik a kereskedőknél. A kereskedők az erre a célra kiadott egész utalványt (cukorjegyet) tartoznak a fejtől bevenni és ezzel elszámolni.

Az Ir cukorra bejelentett igényjogosultak száma 10% kal meghaladja a kiadott cukorkormenységet. Az állapán ur minden igényjogosult részére biztosítani akarta a megállapított fejadagot, ezért a hiányzó 10% mennyiséget pénzért megvásárolta. A megvásárolt cukor ára fejadagonként 1.52 Ft. Felkérem a tehetősebb jogosultakat, hogy ezen összeget saját jószántukból a cukor kiváltása alkalmából a kereskedőknél fizessék be. Nem akarom én megállapítani, hogy kik tartoznak a cukorral lefizetni, ennek megállapítását mindenkinek saját magára bízom.

Felhívom a kereskedőket, hogy a vevők által önként felajánlott cukorral vegyék át, a befizetőkről névjegyzéket feltessenek fel és ezen névjegyzéket a Közellátási Hivatalnak szolgáltatassák be, a cukor árát pedig a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztárnál fizessék be.

Az ingyenes cukorra a kereskedőknek semmiféle költséget felszámítani nem szabad.

1390

Polgármester.

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: **Bencze Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut. 31. Telefon 31.
Kiadja a Nemzeti Bizottság. Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő.
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdaiért felel Zalay Károly.

ZALA

Beavatott politikai helyről kapott értesülésünk szerint a Nemzeti Parasztpárt visszahívta Keresztury Dezső kultuszminisztert, akinek helyére Darvas Józsefet, a kitűnő író, a Szabad Szó főszerkesztőjét jelölik.

Megnyitották az Egyesült Nemzetek közgyűlését

New-Yorkban tegnap este nyitották meg az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlését. Az államok kiküldöttelt New-York polgármesterének megbízottja üdvözölte.

Ezután Spaak az Egyesült Nemzetek Szervezetének elnöke francia nyelven üdvözölte a jelenlevőket.

Rámutatott arra a nagyjelentőségű tényre, hogy az Egyesült Nemzetek szervezetében két nagyhatalom az Egyesült Államok és a Szovjetunió is helyet foglal, sőt igen aktív szerepet játszik.

A szervezet munkájával kapcsolatban kijelentette, hogy sokan nem nagy bizakodással tekintenek a szervezet működése elé, sokan visszarettentek, mert úgy vélik, hogy a szervezet munkáját nem koronázza siker. Ezek tévedtek, amikor azt állították San Franciscóban, hogy az Egyesült Nemzetek szervezete nem jön létre. Tévedtek, amikor azt mondták, hogy a kiküldött londoni munkája kudarcba fulladt. Az Egyesült Nemzetek Szervezete működik, hangsúlyozta Spaak.

Sok ellentmondás van közöttünk és a nemzetek különböző álláspontot foglalnak el, de a nehézségeken felül kell emelkedni a mostani nehéz napokban, amikor számolni kell súlyos feladatok megoldásával.

Azért vagyunk itt valamennyien, hogy közös nevezőre hozzuk a vitás kérdéseket. Nehéz háború van mögöttünk, de mi ezt a háborút megnyertük és most a békét kell megnyernünk.

Utána Truman elnök beszélt. Kijelentette, hogy Észak-Amerika minden rendelkezésére álló erőforrásával támogatja az Egyesült Nemzetek Szervezetét. Ez a szervezet egyébként jelképe annak, hogy Észak-Amerika szakít az elszigetelődés politikájával. Truman a továbbiakban utalt arra, hogy újabb háborús félelem nyilvánul meg a világon. Ennek a félelemnek nincs alapja és jogosultsága. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének az a feladata, hogy eszközt nyújtson a béke fenntartására. A béke rendezését négy lényeges szabadságra kell alapozni.

Ezek a szólás-szabadság, a vallás-szabadság, az inségtől való mentesség szabadsága és a félelemtől való mentesség.

Amerika külpolitikáját a béke őszinte vágya tölti el. A békeszeretet azonban nem egyedüli eszköz ahhoz, hogy elkerüljük a háborút vagy a háborús híreszteléseket. A népeknek arra kell törekedni, hogy kifejlesszék azokat az eszközöket, melyek lehetővé teszik a nemzetközi ellentételeknek a törvény és igazság elvi alapján történő rendezését.

A világ népei tudják, hogy igazi béke nem állhat fenn, ha a békét nem úgy építették meg, hogy abban az igazság érvényesüljön és abból

Nenni távirata Byrnesnek

Róma, október 24

Nenni olasz külügyminiszter hivatalbalépése alkalmából táviratot küldött Byrnes külügyminiszternek, melyben kijelentette, hogy Olaszországnak szüksége van Észak-Amerikára és leljánlotta Amerikának, hogy az együttműködés alapján közreműködik a béke újjászervezésében. Byrnes válaszában hangsúlyozta, hogy Olaszország az elnyomás alatt bebizonyította, hogy az elnyomás évei nem tudták elpusztítani az olasz nép demokratikus és szabadelvű szellemét. Byrnes biztosította Nenni, hogy sikerül megoldást találni a fennforgó nehézségekre és lehetséges, hogy Olaszország is dolgozhat a tartós béke érdekében.

a háborús félelmet kiküszöböljük és amíg valamennyi nemzet a többi nemzethez való cselekményében tisztelőtlen nem tartja a másik szabadságát.

Ezután annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a béke elrendezése után az Egyesült Nemzetek szervezetének tagjai megakadályozzák a háborút. A közgyűlés feladata, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetét előkészítse azokra a feladatokra, amelyekből a békekötés után részt kell vállalni. A közgyűlés egyik legfontosabb feladata, hogy az egész emberiség nevében beszéljen, hogy elősegítse minden tagállam egységét, az igazság alapján felépülő tartós béke megteremtésében. Az Egyesült Nemzetek Szervezete jövőjének szempontjából fontos, hogy a tagállamok a biztonsági tanácsban a vétőjogot felhasználhassák vitájuk fellárására és elsimítására, bár a vétőjog egymagában véve nem biztosítja a tartós békét. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének két nagy vállalt kötelezettséget kell teljesíteni.

Először egységet kell elérni az atomerő nemzetközi ellenőrzésében. Másodszor el kell jutni olyan egyezményhez, amely eltünteti a félelmet a tömegpusztításra alkalmas számos fegyverektől.

Ez a két feladat nagyon nehéz

Uj szlovák vélemény az áttelepítésekről

Prága, október 24

Gondolkozzunk a visszazlovákosítás felett cím alatt a Svobodné Slove foglalkozik Szlovákia kisebbségi problémáival. Megállapítja a többi között, hogy Szlovákia Csehszlovákia mintájára akarta megoldani kisebbségi kérdését, ez azonban nem sikerült. A győztes szövetséges nagyhatalmak Magyarországot csatlós államnak minősítették s a háborús bűnösök második csoportjába sorolták, mert Olaszország, Finnország vagy Románia egyrészt, másrészt Magyarország háborús bűnösége között alapvető különbség nincs. Franciaország nem fogja kitelepíteni az olaszokat, Jugoszlávia sem a magyarokat és a gö-

és ettől függ az Egyesült Nemzetek Szervezetének és minden tagállamnak is jövő biztonsága. Arra vonatkozólag is egyezményt kell elkészíteni, hogy a biztonsági tanácsnak a támadó lépések megfékezésére megfelelő haderő álljon rendelkezésre.

Truman elnök ezután beszélt az Egyesült Nemzetek Szervezetének gazdasági és társadalmi tanácsáról, valamint az élelmiszer- és mezőgazdasági szervezeteiről és az egészségügyi világszervezet felállításáról.

Az emberiség és a saját jól felfogott érdekünk — mondotta — egyaránt megköveteli a teljes együttműködést. Közös erőfeszítést kell tennünk, hogy megszűnjenek azok a sérelmek, melyek a világ nemzetel között hátráltatják a béké megindulását és kicserélését.

A gondolat közlése és az értesülés szabadsága minden népet megillető jog. Az amerikai nép az Egyesült Nemzetek Szervezetétől nem időleges megoldást vár, hanem állandó társulást a népek közötti tartós érintkezési viszonyban, a közös jólét fenntartására.

A hallgatóság Truman elnök beszédét kitörő lelkesedéssel fogadta. A tegnapi ülés végén Spaak elnök bejelentette, hogy a szervezet naponta két ülést tart.

rögországi albánok kiköltöztetésére sem kerül sor. A Szovjet-Unió sem gondol arra, hogy kiköltöztesse a románokat vagy a finneket, sőt teljesjogú polgároként kezeli őket.

A külügyminiszterhelyettesek befejezték párizsi munkájukat

Párizs, október 24

A külügyminiszterek helyetteseinek tanácsa befejezte a békeszerződéstervezeteknek a párizsi értekezlet által elfogadott ajánlásokkal való kibővítését és újra megszövegezését. Az így kiegészített tervezeteket eljuttatják Newyorkba, ahol a külügyminiszterek tanácsa november hó 4-én kezdi meg azoknak végleges formába öntését.

A pénzügyminiszter bejelentette az államháztartás viteléhez szükséges meghatalmazási javaslatot

A nemzetgyűlés mai ülése

A nemzetgyűlés mai ülését 10 óra 30 perckor nyitotta meg Varga Béla elnök. Több elnöki bejelentés után Rátz Jenő pénzügyminiszter benyújtotta az államháztartás vitelére adott felhatalmazás meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslatot. A pénzügyminiszter javaslatát a Ház sűrűsnek mondta ki, tárgyalásához hozzájárult és jelentéstételt végzett kiadtak az illetékes bizottságoknak.

Ezután következett napirend szerint a kormányának rendeletet kibocsátására adott felhatalmazásnak a jövő év február hó végéig való meghosszabbítására vonatkozó benyújtott törvényjavaslat tárgyalása. A javaslatot Ács László ismertette. Hangsúlyozta, hogy ez a felhatalmazás kivételes és ideiglenes jellegű és a bizottság véleménye szerint a kormányának az a kötelessége, hogy a felhatalmazás jogát a leghalmozottabban értelmezze. Ezzel kapcsolatban felhívta a bizottság a kormány figyelmét azokra a törvényes korlátozásokra, melyek a törvényektől eltérő szabályozást értelmező rendeletek kibocsátását kizárják. Az általános vita során Nagy Vince szabadságpárti képviselő kifejtette, hogy a kormány utólag sem mutatta be a nemzetgyűlésnek a kibocsátott rendeleteit, tehát pártja személynem tekint bízalommal a jövőben kibocsátandó rendeletek elé. Kérte, hogy a kormány alkotmányos felelősségének togyen elogot és a költségvetés terjessze be. Hangoztatta, hogy a földreformra gazdasági és politikai okokból szükség volt és szerinte ezen a téren is mutatkoztak visszasságok. Sürgette a házak újjáépítését, az árak és bérek arányosítását. Ezután azt fogadta, hogy a kormány megfogalmazásában rendelet intézkedett a B-lista kérdésében, amelynek során nagy képzettséggel bíró szakemberek, akik ellen politikai kifogás fel sem hozható, elvesztették nyugdíjigényüket, holott ehhez a saját fizetésükből adták a filléreket. A javaslatot nem fogadta el.

A gyűlés lapzartakor még tart.

A Kisgazda Párt választ a Baloldali Blokk követeléseire

Mint ismeretes, a Baloldali Blokkban tömörült pártok egy héttel ezelőtt átnyújtották Nagy Ferenc miniszterelnöknek azokat a követeléseket, amelyeket szükségesnek tartanak arra, hogy a koalíciós kormányzat továbbra is működhesse.

A Kisgazdapárt válasza a Baloldali Blokk követeléseit tárgyalási alapul elfogadja. Az ipari árak 25 százalékos leszállításához elvben hozzájárul, azzal a kikötéssel, hogy külön-külön minden iparicikk árvetését vizsgálják felül és ennek alapján állapítsák meg az árszállítás mértékét. Helyesli a magánérdekeket szolgáló kartelek feloszlását és hozzájárul az üzemi bizottságok jogkörének kiterjesztéséhez, a szakszervezetek jogainak törvénybeiktatásához. A Parasztszövetséget a parasztság szakszervezetévé kívánja átalakítani. A malmok kérdésében a községtétellel szemben állami ellenőrzést akarja véteni a malmokat.

Szükségeseznek tartja a községi választások sűrűs megtartását,

de ellenzi a választójog szűkítését.

A Baloldali Blokk memorandumának az utolsó pontját, a közös harcot a Baloldali Blokkal a reakció ellen, a Kiszegedapárt olvbon — a kölcsönösség alapján — szintén elfogadja.

Az értékeket végén a képviselők megválasztották a parlamenti bizottságok kiszegedapárti tagjait.

Budapestről jelentik:

Az Elhagyott Javak Kormánybiztoságának tisztviselője nem elhagyott autót vett gondozásba

Az éjszaka folyamán a fővárosban cirkáló R-csoport három gépkocsira lett figyelmes a Szent László-köruton. Leállították a gépkocsikat és igazoltatták a benti ülést. Alig, hogy a kocsik sofőrjeit kiszállták, kettőt közülük rágtól felismertek az R-csoport emberei: mind a kettőt már hónapok óta körözték autólopásért. A két hűtlenember, Kéri Sándor autószerelő és Kormányos Lajos autószerelő elmondta, hogy ez a három kocsi is lopott volt, mind a hármat ok kettőn lopták, a harmadik kocsi vétőjének, Gutfreund Elemér, az Elhagyott Javak kormánybiztoságának tisztviselőjének biztatására. Elmondták, hogy Gutfreund volt az, aki „kinézte” nekik a szebb kocsikat a fővárosban, amelyeket azután Kéri és Kormányos elloptak. A nyomozás a kocsi eredetének tisztázására folyamatban van. A három banditát orizetbe vették.

Halálra ítélték egy nyilas besúgót

A népbizóság Herpay-tanácsa hétfőn délután hírdetést ítéltél Szalai Berencné büntügyében. Szalai né a Rottenbiller-utca 29. számú házban bujkáló üldözötteket a nyilasok kezére adta. A pártbiztosok közülök hármat kivégeztek. A Herpay-tanács Szalainét nem jogerősen kötelezték halálra ítélté.

Konkoly Kálmán éjszakai kálálója elfogásait

Szerdán éjszaka egy óra tájban a Mátyásföldi-úton és Nyul utca sarkán három Beszkárt-egyenruhás és két civilruhás férfi részegen beledobolt az arra haladó és szolgálatból hazajövő Pozsonyi Béla detektívbe. Az egyik férfi megütötte a nyomozót, mire az elővette revolverét. Kicsavarták a fegyvert kezéből, a pisztoly eközben elsült és a golyó a detektív combjába lúdodott. Ezután véresre verték Pozsonyi Bélát, majd elmenekültek. A rendőrség még a hajnali órákban elfogta a társaság tagjait: Kovács 52. József, Écsy János és Szira 2. János kalauzokat, valamint dr. Konkoly Kálmán ügyvédet, aki az egyik vendégülhőben ismerkedett meg a társasággal. Valamennyiüket orizetbe vették. Pozsonyi Béla detektívét az OTBA-kórházba ápolják. (Konkoly Kálmán a Szvatkó-féle „Magyarország” belpolitikai munkatársa volt. Birta a népmelbarát politikuskok bizalmát. A felszabadulás után a lakásban tartott razzia alkalmával rengeteg fasiszta sajtóterméket találtak nála. Csaknem egy évig volt a budapesti népbizottság fogházának foglya, ahonnan nemrégiben szabadult. A szerk.)

Papen elhagyta a börtönt

Nürnberg, október 24
Papen szerdán délután elhagyta a börtönt, de egvelőre a városban marad fiánál.

Tildy Zoltán köztársasági elnök a főispán vendége lesz Zalaegerszegeen

A badacsonyi elnöklátogatásról közölt tudósításban a Zala megírta, hogy Tildy Zoltán köztársasági elnök megígérte dr. Papp Andor főispánnak, hogy rövidesen pár napos látogatásra hitvesével Zalaegerszegre utazik, hogy személyesen győződhessen meg az ország egyik legnagyobb megyéjének helyzetéről. Megbízható forrásból nyert értesülésünk szerint a főispánnak tett ígéret most beváltásra kerül, mert november első napjaiban Tildy Zoltán Zalaegerszegre érkezik, ahol dr. Papp Andor főispán látja vendégül. Bár az előzetes hírek szerint a látogatás kizárólag magánjellegű, mégis úgy hisszük, hogy a fehérasztalnál is szóba kerülnek ennek a megyének fájó sebei.

Dr. Papp Andor főispán annakidején fogadtatási beszédében elmondta, hogy Zala megye volt az első, amelyik az éhező Budapest segítségére sietett, dacára, hogy az élestarak itt is nagyrészt üresek voltak. Aldozatos szívről több mint 150

vagon gabonát, zsirt és egyéb élelmiszert szállítottunk a fővárosba. Ez a megye volt leg-hosszabbban a fasiszta hordák és a nyilas rablóbandák által megszállva, így természetesen kifosztottságunk is a legnagyobb volt, mégis úgy éreztük kötelességet teljesíteni, ha tettekkel sietünk segítségére a súlyosan beteg ország szívének.

A harmadik magyar köztársaság elnöke bizonyára ezeket a cselekedeteket méltányolta, amikor első ízben hosszabb időre Zala megyébe jön, amelynek földje nemcsak Badacsony borát, Göcsej acélos buzáját és gyümölcsét, de a földkerekség két legnagyobb kincsét, az olajat és a bauxitot is pazar bőségben adja.

Dr. Papp Andor főispán a köztársasági elnök tiszteletére nagyszabású vadászatot is rendez, amelyre, mint értesülésünk, meghívást kapnak mindazok, akik a megye nehéz és áldozatos munkájának vezetésében résztvesznek.

Vasárnap adják át a temetői hidat a forgalomnak

A Zala már eddig is részletesen beszámolt olvasóinak a temetői hid építési munkálatairól. A közönség a hidépítés minden fázisáról pontosan értesült. Így nem mulasztjuk el, hogy a munkálatok befejezéséről is tudósítsuk olvasóinkat.

Három heti munka után ott tartunk ma, hogy a hid készen áll. A tegnapi napon befejezték a pallók lerakását. Ma pedig már a korlátot készítik az ácsok. Mig ez a munka folyik a hidon, az állványzaton még mindig munkások járkálnak és a gerendákat kátránnyal impregnálják, hogy ezzel is amennyire csak lehetséges, időállóvá tegyék. Ilyenformán a hid a hét végére készen is lesz.

A hid ünnepélyes megnyitása ügyében már folynak az előkészületek. Annyit már most közölhetünk, hogy a hidat vasárnap délelőtt fél 11 órakor nyitják meg ünnepélyes községi közönség előtt. Az ünnepségen jelen lesz dr. Papp Andor, Zala vármegye főispánja, dr. Dávid János alispán, a városi tisztviselők, élükön Varga József polgármesterrel, a nagykanizsai egyházközségek vezetői, a pártok és a szakszervezetek kiküldöttei.

A hidat a Zala szerkesztősége adja át a polgármesternek, aki rövid beszéd kíséretében veszi át azt a város nevében. A beszédek után a polgármester elvágja a hid Kossuth-terti bidőjének két karfájához kötött szalagot. Ezzel az ünnepélyes akcióval be is fejeződik a hid átadása illetve átvétele.

Ezen a héten tehát elkészül a temetői hid és a hét végén átadják a forgalomnak. A nagykanizsai hidcsata befejeződik. A menekülő németek és nyilasok minden ok nélkül, a pusztítás ördögétől megszállva, elpusztították ezt a hidat, amelynek katonai szempontból semmi jelentősége nem volt. Nagykanizsa népe pedig csaknem mástól esztendőig érezte hiányát ennek a hidnak és bár minden oldalról hangzottak el ígéreték a hid megépítéséről, az ígéreteket mégsem váltották be. De várni tovább nem lehetett. A Zala felhívást intézett a város lakosságához és erre a felhívásra mindenki sietett, ha csak pár fillérrel is, hozzájárulni a hid megépítéséhez. Elhang-

zott az utolsó ígéret, amely Minden-szentek ünnepére ígérte meg a hid elkészülését. A hid pedig az ígéret-höz híven még az ünnep előtt elkészül. Köszönetet kell mondani ezért legelső sorban azoknak a munkásoknak, akik fáradságot nem kímélve mindent elkövettek, hogy az ígért időpontra elkészüljenek munkájukkal. Köszönetet kell mondani az építésvezetőknek is. És köszönetet kell mondani nem utolsó sorban Nagykanizsa közönségének, akik áldozatos feltéréikkel lehetővé tették, hogy a hid elkészüljön.

(Hárs)

Tuljegyzték az Irország által adományozott ingyen cukrot

Megirtuk, hogy az ir állam a magyar Vöröskereszt útján nagy mennyiségű cukrot bocsátott rendelkezésre, azzal a kikötéssel, hogy a cukrot teljesen ingyenesen kell kiosztani a ráutaltaknak. Zala vármegye ebből a cukormennyiségből 24.450 kilogramot kapott. Az eredeti elgondolás szerint minden 12 éven alululi gyermek, terhes és szoptató anyák, valamint a 60 éven felüli személyek teljesen ingyenes cukorjuttatásban részesülnek 20 dekás fejadaggal.

Az alispán ilyen értelmű rendelkezésre összeírták az igényjogosultakat az egész megyében és megállapították, hogy kb. 10%-kal tuljegyzték azt a mennyiséget, amely rendelkezésre áll. Már most, hogy a 20 dekás fejadagot ne kelljen szállítani, az alispán úgy rendelkezett, hogy a tehetősebbek, akik feltétlenül kiteszik a 10 százalékot, hatósági cukorellátásba részesüljenek és 20 dekánként 1 forint 52 fillért tartoznak befizetni. Ilyen módon lehet csak elérni azt, hogy az Irország által adományozott cukrot a rászorulóknak hiánytalanul kioszthassák. A befizetéseket Nagykanizsán a megbízott fűszereseknél kell eszközölni.

Munkás — paraszt — értelmiség egységet akarsz? Segítsd tanulni a paraszt és munkás gyermekét: — adakozz a népi kollégiumra!

Attlee angol miniszterelnök alsóházi beszéde

London, október 27

Az angol alsóház külügyi vitájában Attlee miniszterelnök nagy beszédében többek között a következőket mondotta:

— A világ számos pontján zavaros és bizonytalan helyzet alakult ki olyan országokban, melyekben Angliának fontos érdekei vannak. Ez a helyzet akadályozza a szilárd és tartós békét. Nagy-Britannia nem kívánja a letagadhatatlan nemzetközi nézeteltérések kiéleződését.

A Szovjetunióval több kérdésben elváltást bennünket elérő felfogásunk. Az elv nézet-eltérés azonban nem akadályozhatja meg a nemzetközi együttműködést, melynek megvalósulásához türelme és megértésünk szükség.

Churchill azt mondotta, hogy teljesen egyetért Attlee kijelentéseivel és sikraszállt a német kérdés nagyvonalu megoldása mellett. A közelkeleti kérdésben kifogásolta az Egyesült Államok magatartását, mert csupán véleményét nyilvánítanak apé-kül, hogy részt kérnének a súlyos terhekből, melyeket Nagy-Britannia visel Közkeletet fenntartásában.

— Anyakönyvi hírek

Október 14-től 22-ig 17 fiú és 7 leány született: Hegyi István kora-kedelmi úgynök és Koma Ilonának fia, Nagy Péter-MAORT műhely-vezető és Szűcs Ilonának fia, Mandó György kocsiműves és Szabaván Margitnak leánya, Buzek Dénes fényképezőmester és Zab Katalinnak fia, Tarnóczy Géza korekedő és Varga Margitnak fia, Tóth Boldizsár MÁV pályamunkás és Kellermann Katalinnak fia, Szakács János korekedő és Galba Valériának leánya, Kötő János Hangya boltkezelő és Komáromi Margitnak fia, Stróbor Gábor községi irnok és Csöndör Annának fiukrei, Horváth Karolina napszámosnőnek fia, Németh István MAORT tisztviselő és Steiner Ilonának leánya, Szakács Sándor fűtősegéd és Dömötör Rozáliának fia, Györkös Lajos szabóság és Szabó Mária leánya, Szabó Dezső korekedő és Oszkár Gizellának fia, Zalaibéri Ferenc korekedő és Horváth Mária leánya, dr. Thoma Jenő OTI segédtitkár és Korégyártó Juliannának fia, Horváth József MAORT kovács és Schinkovitz Leopoldinának leánya, Pati Ferenc közművessegéd és Biharrári Juliannának fia, Iván József földműves és Csinyát Annának fia, Lukács József MÁV órabéres irnok és Kovács Erzsébetnek fia, Vucskás László földműves és Mátés Mária leánya, Balázs Gyula pékség és Erdődi Margitnak fia, Tanczos Ferenc orvosi-vitai altiszt és Hoffmann Mária leánya. — Házasságot kötött hat pár: Horváth Jenő vízvezeték-szerelősegéd és Gaál Katalin, Varga János szegvári munkavezető és Domján Anna, dr. Szabó Endre orvos és Németh Szidónia, Balázs Tibor korekedő és Rétfalvi Margit, Nagy József magántisztviselő és Rosenheim Anna, Lakatos István asztalos és Csaba Anna. — Elhalálozott: Takács Péter 85 éves, Balázs József 24 éves, Ország József 24 napos, özv. Zsidó Pálné Horváth Rozália 82 éves, Godina István 78 éves, Trojko József 1 éves, Szomi László 1 hónapos, Jókuthy Béla 75 éves, özv. Godina Lászlóné Imrei Erzsébet 84 éves, Vadász György 47 éves, Csaba Lajos 57 éves, Belovics Anna 20 napos, Bodzai Anna 58 éves.

Mai és régi levelezésből származó tömeg-bélyegért pénz, magyar sorokat vagy adó-földi bélyegeket adok. Ir-anyagot is ártaszok. Rozgonyi-utca 19. Barbanits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.)

Az Egyesült Izzó telepén Tildy Zoltán megtekintette Bay professzornak a holddal érintkezést kereső készülékét

Tildy Zoltán köztársasági elnök tegnap délelőtt Újpesten megtekintette az Egyesült Izzó gyártelepét. A köztársasági elnök fogadásakor ismertették a gyár békebeli termelő-képességét. A gyár békebeli termelésének értéke elérte a 25—30 millió svájci frankot, amely felmúló hold föld hozamának felel meg. A gyár ezen termelési képességét a háború események következtében elvesztette és 1944 év végén a gyárban megszünt a termelés. A háború után természetesen szünetelt a gyárban a munka, míg fokozatosan újra nem épült.

A gyár ma elérte a békebeli termelés 40 százalékát. A termelés fokozására a gyár vezetősége terveket dolgozott ki, melynek megvalósításával a gyár a jövő év végére elérte a békebeli termelés 60 százalékát. Ennek az összes előfeltétel megvan. Megindultak a külföldre való szállítások. Most folyik a gyár üzemeltető üzemének felszerelése. A munkások létszáma természetesen a békebeli létszámnak, a szakmunkások száma azonban na-

gyobb a békebelinél. Ennek az a magyarázata, hogy a gyár azoknak a gépeknek az előállításával foglalkozik, amelyeket a saját üzemében használ fel. Szép fejlődésnek indult a rádiógyártás is, amely jelenleg eléri a 30—35 százalékot, de a jövőre 60 százalékig is emelkedhet. Ezután a köztársasági elnök a gyártelep vezetőségének kalauzálása mellett végigjárta a gyártelep 120 méter hosszúságú fizetését.

Bemutatták a laboratóriumot, ahol különös érdeklődéssel szemlélte meg azt a rövidhullámú készülékét, amellyel Bay professzor végezte a külföld előtt is jólismert kísérleteit és figyelte meg a holdról visszaverődő rádióaktív sugarakat. Azután megtekintették azokat a műhelyeket, ahol a munkások saját használatukra a kapott anyagból sportcsónakokat készítenek. Majd megtekintette a rádiókészülékeket előállító üzemet és végül a gyár szociális intézményeit. A köztársasági elnök a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a látottakról.

1870 óta nem volt olyan száraz szeptember, mint az idén

Ember, állat és gép meggósitása az őszi mezőgazdasági munkák érdekében

A vármegyei termelési biztosok a napokban értekezletet tartottak, amelynek egyetlen tárgya az őszi szántási és vetési munkálatok eredménytelensége volt. Ismeretes, hogy a földművelési kormányzat 4 millió kataszteri holdnyi terület őszi szántását irányozta elő. Ezzel szemben a szántási idény derekán a felszántandó területnek nem egészen 20 százalékát sikerült eddig megművelni. A szántási munkálatok eredménytelenségének egyik fő oka a nagy szárazság. A meteorológusok megállapítása szerint 1870 óta nem volt olyan száraz szeptember Magyarországon, mint az idei. Október első felében a szárazság tovább tartott és az ország legtöbb vármegyében csak jelentéktelen esőt mértek az elmúlt két hétben is.

A szárazság mellett azonban még más okok is hátráltatják a szántást. A traktorszántás, illetve az üzemanyag drágasága igen sok helyen visszatartotta a gazdákat attól, hogy gépi szántáshoz folyamodjanak. A traktorüzemanyagok árának és a gépi szántás költségeinek leszámítása most orvosolja ezt a bajt. A jelenleg üzemben levő traktorok munkabaállítására elrendelték a kötelező traktorszántást is. — Eszerint a különböző típusú üzemképes traktorok 90—180 kat. holdat kötelesek felszántani hűtőszámi bérért a hozzájuk forduló gazdák földjein. A kötelező traktorszántási rendelet után most megjelenik a mezőgazdasági élő- és holt felszereléseket meggósitó rendelet is, amely lehetővé teszi az őszi mezőgazdasági munkák céljaira mindenféle mezőgazdasági termelési eszköz, iga, tárcsás kultivátor, borona, szekér és igásállat, valamint azok kezelőszemélyzete igénybevételét.

Ha a gazda munkáját már saját földjén elvégezte, úgy talajművelő eszközeivel és

állattal igénybevehető hetenként 2 kat. hold felszántására, vagy egyéb munkára a hét három napján.

A gazda köteletségét egyfolytában is teljesítheti. Abban az esetben, ha a gazda más faluban nyújt segítőkezet az őszi munkákhoz, úgy havonként 12 napi munkára, illetve 8 kat. hold felszántására kötelezhető. A segítségért díjazás jár, pénzbeli vagy természetbeni munkabér, illetve az ellenszolgáltatásért robotmunka is követelhető a meggósitótól. A terménybért az 1947. évi termésből is lehet fizetni, ebben az esetben azonban 10 százalékkal nagyobb járandóság követelhető.

A vetőmag hiánya különösen Heves-, Szatmár-, Fejér- és Veszprém megyében akadályozza az őszi munkákat. A törvényhatóságoknak általában maguknak kell gondoskodni a vetőmagról, az említett négy megye azonban a békésmegyei, illetve a zalamegyei kötöttkészletekből kap segítséget majd.

A rádió pénteki műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Átteljesítési Kormánybiztoság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató hangfelvételek. 10 Hírek. 12 Déli harangszó, hírek. 12.15 Víg Judit hegedű. 13 Jáki Tóth Pál szalonzenekara játszik, Miklós Kata énekel. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.30 Fuvós kamarazene. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 17 Párthíradó. 17.10 Szakszervezeti híradó. 17.15 Budai Nagy Antal. Kós Károly történelmi drámája. 18 Hírek. 19.20 Orosz táncfelvételek. 19.30 Falurádió. 20 Hírek. sporthírek. 20.45 A Rádiózenekar műsora. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.20 Bizet műveiből. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 USA ajándékfelvételek.

Budapest II. 20 Szórakoztató zene. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hírek. 22.15 Operarészletek.

Nagykanizsai művészek is kiállítanak a zalaegerszegi kulturnapokon

A Zalai Táj- és Munkaközösség rendezésében november 10-től, november 17-ig bezáróan nagy-szabású kulturhét lesz Zalaegerszegen. A kulturhét célja a dunántúli népi szellem felébresztése és a parasztság gazdasági felemelése. A Kulturhét műsortervezete a következő:

November 10-én a Munkaközösségi napok meggyújtása, megnyitó beszédet dr. Papp Andor főispán mond. Ezen a napon nyílnak meg a kiállítások és pedig a zalai háziipari, zalai képzőművészeti, Zalai Népművészeti Szabadiskola, Zaláról szóló könyvek kiállítása, Zalaegerszeg népkönyvtárának megnyitása, Göcseji Múzeum megnyitása és a legújabb könyvek és folyóiratok kiállítása. Ugyanazon a napon este Kosztolányi Irodalmi-est lesz, budapesti művészek fellépésével.

November 11-én a Zalai Táj- és Munkaközösség napja, előadók a Teleki Pál Tndományos Intézet vezetői.

November 12-én képzőművészeti nap, ezen a napon mutatják be az összes zalai művészek alkotásait. A képzőművészeti kiállításban többek között a nagykanizsai művészek nagyszámban vesznek részt munkáikkal.

November 13. Zalai népi est. Előadást tart Gönczi Ferenc néprajzi író.

November 14. Szövetkezeti nap. November 15. Dunántúli írók kongresszusa, este népi írók irodalmi estje. November 16. Kulturpolitikai nap. November 17. Az egyházi zene és népi zene ünnepe. Délután néptünnepély a kulturhét záróünnepségével egybekötve.

Közeledik a kolorádóbogár

A Zala szeptember 11-i számában cikket közölt a Gazdasági Iskola ezévi munkatervéről és ebben a cikkben kitértünk az iskolának a növényegészségügy terén kifejtett munkájára is. Megirtuk, hogy a jövőévi burgonyatermést nagy veszedelem fenyegeti. Ez a veszedelem a kolorádóbogár képeben jelentkezik. Ez a bogár, mint annakidején megirtuk, közel egy centiméter hosszú állatka, hálán 10 fekete és sárga csikkal. A rovar rendkívül szapora és ha idejében nem védekeznek ellene, úgy az egész burgonyatermést elpusztítja.

Most az a riasztó hír érkezett a földművelésügyi minisztériumba, hogy Zágráb közelében már találtak kolorádó okozta súlyos burgonyakárokat. Ha a Dráván sikerül keresztülfutni, akkor már itt van Magyarországon ez a veszedelemes pusztító bogár.

A minisztériumban sürgős intézkedést tesznek a kolorádóbogár előrejutásának megakadályozására.

VÁROSI MOZI

Az idet ezon legnagyobb filmje!

PARANCSOLJ A CSILLAGOKNAK

Charles Boyer, Olivia de Havilland

Hétfő, Híradó

Előadások köznapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

— Inspekciós gyógyszerár ma:
Fekete Sás gyógyszerár, Fő-ut 6.

Internáltak hozzátartozói, figyelem!

Mint annakidején megirtuk, a nagykanizsai internálótábor felosztatták, az internáltak egy részét szabadon bocsátották, míg azokat, akikről feltehető volt, hogy a demokráciába sehogysem tudnak beilleszkedni, a budapesti Dél-Buda körzeti internálótáborába szállították.

A Zala értesítése szerint a Dél-Buda internálótáborral kapcsolatban a főkapitány az alábbi intézkedéseket tette, amelynek szigorú betartására a nagykanizsai és környéki internáltak hozzátartozóinak figyelmét felhívjuk:

Az ország legnagyobb internálótáborává lett Dél-Buda, jelenleg Központi Internálótábor, látogatási és csomagbeadási rendjére vonatkozólag a főkapitány a következőképpen intézkedett: Az internáltak havonta egyszer fogadhatnak látogatót, velük 5 percig, rucsal kettéosztott helyiségben, felügyelet mellett beszélgethetnek, a hozzátartozók semmiféle csomagot vagy mást nem adhatnak át. Minden hó első vasárnapján az A—F, második vasárnapján G—K, harmadik vasárnapján L—R, negyedik vasárnapján pedig az S—Z betűvel kezdődő nevű internáltak fogadhatnak látogatót délelőtt 9 és 12 óra között. Csomagot, amely nem haladhatja meg az 5 kilót, minden hét szerdáján 9 és 12 óra között adhatnak be az internáltaknak. A csomagot postán is lehet kikézbcsíteni. A csomagban élelem, fehérnemű és tisztálkodószerek lehetnek csupán, luxusholmikát és ingyenségeket az internáltakhoz eljuttatni nem szabad, ugyszintén levelet sem. Az internáltak héthetenként írhatnak levelet hozzátartozójuknak, de csak röviden és abban csupán családi vonatkozású dolgok szerepelhetnek. Külföldre internált nem írhat.

Elfoglák Nadrai István gyilkosát

Mint az megirtuk, a zalaszentgyörgyi országúton holtan találták Nadrai István zalaszentgyörgyi lakost. A széleskörű rendőri nyomozás sikerrel járt és a gyilkost hamarosan el is fogták egy fiatalkoru személyében. A vizsgálat megállapította, hogy Nadrai részeges, kötekedő ember volt és a gyilkosság napján is erősen ittas állapotban volt. Ilyen állapotban zörgetett be felesége szüleinek lakásán, ahol feleségét kereste. Mikor apósa felrúgósította, hogy felesége nincs náluk, Nadrai az idős embert ütlegelni kezdte, akinek fiatalkoru fia apja segítségére sietett és vasvillával addig verte Nadrai fejét, míg élettelenül össze nem rogyott. A holttestet ezután kivitte az országútra, hogy a gyanút elterelje magáról. A fiatalkorut letartóztatták és a zalaegerszegi ügyészségnek átadták.

Mikor vonják ki a forgalomból az adópengőjegyeket

Gyakran merül fel a közönség köréből a kérdés: Mikor tűnnek el a pénzforgalomból az elrongyolódott adópengőjegyek? Illetékes pénzügyi helyen ma délelőtt a következőket mondták a Zala munkatársának. Az adójegyek végleges bevonására pontos határidő még nincs megállapítva. Az adópengőjegyeket azonban máris fokozatosan kivonják a forgalomból és annak hatása a fokozottabb aprópénzellátás következtében rövidesen érezhető lesz.

A Kisgazdapárt újra résztvesz a város ügyeinek intézésében

Országos politikai jelentősége van a pártok nagykanizsai megegyezésének

A Zala október 6-i számában »Hidépítés és várospolitika« címen vezércikket közölt, amelyben rámutatott, hogy a város sorsát eldöntő költségvetési tárgyalásokban szükség lenne arra, hogy a Kisgazdapárt visszatérjen a város parlamentjébe és résztvegyen a vitában. Pontosan körvonalazta a feladottságot, amelyvel minden párt a város 80.000 lakosával szemben tartozik, akár részt vesz a vitában, akár nem. Ráműtünk, hogy a némaság és a duzogó félrevonulás sohasem szolgálta a közösség érdekeit, de ellenkezőleg csak hátráltatja az előttünk álló emberfeletti munkát. Cikkünk megírására az készített bennünket, mert tisztában voltunk azzal, hogy a város újjáépítése és felmérése a Kisgazdapártnak époly szívügye, mint a baloldali blokkban tömörült többi pártoknak.

A Zala vezércikke nagy feltűnést keltett egy munkáspártok, mint a Parasztpárt, de a Kisgazdapárt tömegeiben is és azonnal észrevehető volt az a hajlandóság, amely végül is a tegnapi megegyezésre vezetett. A Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt és a Nemzeti Parasztpárt kezdeményezésére indultak meg a tárgyalások. Ezek a pártok oly politikai bölcsességről tettek tanúságot, amelyek mintaképp szolgálhatnak nemcsak egy kis község várospolitikájában, hanem az országos politikában is.

Mint lapunk annak idején közölte, a költségvetési közgyűlést Dombai János nemzetgyűlési képviselő indítványára elnapolták azzal az indoklással, hogy tárgyalásokat kezdjenek a Kisgazdapártnal a város közgyűlési termébe való visszatérésre. Mint ismeretes, a munkáspártok és a Parasztpárt 90 mandátumot ajánlott fel ugyanakkor, amikor a Szociáldemokrata és Kommunista Pártoknak mindössze 12—12 mandátum jutott. A Kisgazdapárt annak idején, amikor a polgármester behelyettesítésére Varga Józsefet a közgyűlés beiktatta, elhagyta a közgyűlési termet azzal, hogy a választáson elért számarányának nem megfelelő módon van képviselve a városi közgyűlésben. Azt követelték, hogy a Zala megyében elért országos választási eredményeknek megfelelően kapjanak mandátumokat.

Ez a követelés a munkáspártok részéről teljesíthetetlen volt, mert egy idevágó miniszteri rendelet erről másként intézkedett. Mindaddig tehát, amíg az új közválasztások meg nem lesznek, — mondja a rendelet — a Nemzeti Bizottság által meghatározott számarány az, amellyel egyes pártok a közgyűlések gyűlésein képviselhetik magukat. A felszabadulás után a Kisgazdapártba tömörült tagok száma oly alacsony volt, hogy mindössze 8 képviselői mandátumot tudott a Nemzeti Bizottság részükre biztosítani. Azóta természetesen a párt megerősödött, az országos választásokon többséget kapott, így a baloldali blokkba tömörült nagykanizsai pártok szervezetei belátták, hogy a mandátumok elosztása igazságtalan. Eppen ezért úgy határoztak, hogy magukévá teszik a Kisgazdapárt sereglőit és a pártot megfelelő mennyiségű mandátumhoz juttatják.

A hosszas tanácskozások tegnapi eredményre vezettek és így Nagykanizsa város képviselőtestületének arculata teljesen megváltozik. A mandátumok elosztása a következőképpen történt:

Kisgazdapárt 31, szakszervezetek 14, Magyar Kommunista Párt és Szociáldemokrata Párt 12—12, Parasztpárt 7 taggal képviselteti magát a város közgyűlésében.

A megegyezésnek nemcsak lokálisan, de országosan is nagy jelentősége van. Úttörő ezen a téren, mert felszámol egy igazságtalanságot és utat mutat arra, hogyan lehet a

köz ügyeit a megbékélés szellemében az ország javára intézni.

Bizonyosak vagyunk afelől, hogy a nagykanizsai megegyezést a megyei megegyezés most már rövidesen követni fogja és az egész vonalon egy olyan hatalmas újjáépítő munka indul meg, amelynek javát ez a szegény, agyonszanyargatott, sokat szenvedett nép látja majd.

Ertesülésünk szerint Varga József polgármester hétfő délután 3 órára hívta össze a közgyűlést, amelyen már a Kisgazdapárt is részt vesz. A pártok tegnap délután betérjesszettek képviselői listájukat a Nemzeti Bizottságnak, amely azt jóváhagyta.

Árdrágítók

A nagykanizsai rendőrség gazdasági osztálya megindította az eljárást Horváth István tótszerdahelyi lakos ellen, aki a nagykanizsai piacon a szemes tengeri mázsáját a hivatalosan megállapított 25.80 forintos ár helyett 40 forintért árusította. A gazdasági nyomozók több, mint két mázsa szemestengerit lefoglaltak nála. Ugyét átteszik az államügyészséghez.

Takács Györgyné Lendvai Rozália kiskisrécsi lakos első osztályú almát árusított a piacon 90 filléres ár helyett 1 forintért. Az eljárást megindították ellene és ügyét átteszik az államügyészséghez.

Bognár Mária Kiskanizsa, Hajgató Sándor-utca 5. szám alatti fiatalkoru lakos fokhagymát árusított a megengedettnél jóval magasabb áron. Az eljárás megindult ellene.

MOZI

Charles Boyer a Városi Moziban Parancsolj a csillagoknak

Georges Iscovescu, a letört parkettlancos szeretne Mexikóba átjutni az Egyesült Államokba, de felvilágosítják, hogy születésénél fogva hosszú időbe telik, míg ez sikerül neki. Régi szerelme, Anita azonban közli vele, hogy abban az esetben átmehet az Egyesült Államokba, ha amerikai állampolgárnót vesz feleségül. Ekkor ismerkedik meg Emmy Brown-nal, az amerikai tanítónővel. Georges elhatározza, hogy feleségül veszi és ha sikerül átjutnia az Egyesült Államokba, faképnél hagyja a lányt és elváltik tőle. Terve sikerül és feleségül veszi Emmyt, aki elutazik, hogy férje részére megszerezze a beutazási engedélyt. Az amerikai hatóságok közben nyomozni kezdenek a nagyon elharapódzott házasságok körül, a melyekben az egyik fél amerikai állampolgár. Emmyt is vallatásra fogják, de Georges olviszi egy faluba, ahol egy pap áldja meg házasságukat. Az ifjú férj érzi, hogy csunya játékot akar folytatni és rájön, hogy szoroti Emmyt. Anita, mikor látja, hogy így áll a helyzet, elmondja Emmynak a házasság tulajdonképpeni okát. Emmynben minden összemlik és elutazik, de közben autószerencsétlenség éri és súlyosan megsebesül. Georges fásultan várja az események fejlődését, mikor egy napon megjelenik Emmy a beutazási engedéllyel. Georges szakít Anitával és felesége oldalán új életet kezd.

A film főszerepét a nálunk is jól ismert Charles Boyer alakítja. A női szerepekben Olivia de Havilland és Paulette Goddard nyújt remek alakítást.

Kisérő műsoraként a Metro hirdőjét mutatják be, amelyben a német hadigépek felrobbantását és a német háborús főbűnösök nürnbergi tárgyalásáról készült felvételeket láthatjuk.

Sportrovat

Hazai pályán játszik vasárnap az NVTE és a MAORT is

Vasárnap, 27-én Nagykanizsa bővelkedik az érdekes sporteseményekben. A műsor legkiemelkedőbb számának az NVTE—Székesfehérvári MÁV Előre OB II bajnoki labdarugómérkőzés ígérkezik. A kanizsai vasutasok az elmúlt vasárnap Sopronba látogattak el, ahol az SVSE jó erőkből álló együttese elleni küzdelemben minimális gólkülönbséggel alulmaradtak. Vasárnap minden biztonnal teljes erőbedobással fognak küzdeni a bajnoki pontokért, mert esztelen győzelmiük számottevően jelentékeny módon javítja meg helyzetüket. A MÁV Előre jóképessegi csapat és játékosai már városunkban is bebizonyították, hogy szakavatott művelői a labdarugó-sportnak. A két csapat találkozása izgalmas küzdelmet, jó sportot és igen szoros eredményt ígér. Nagykanizsa sporttársadalma győzelmet vár fiaitól.

A MAORT legjobb tizenegye a PVSK második csapatával mérí össze tudását bajnoki mérkőzés keretében. A MAORT a Ferencváros elleni diadalmas mérkőzés óta örvendiesen magára talál, amit igazol a Lovásziban — nehéz körülmények között — kiharcolt bajnoki győzelem is. A csapat összetétele igen jó, ami a szakértő kezek munkáját dicséri. A mostani csapat — képeségeinél fogva — alkalmasnak látszik komolyabb feladatok megoldására is. A város sportjogói örömmel — s joggal — várják, hogy Nagykanizsa két jó csapata dicsekedhet: az NVTE-vel és a MAORT-tal. Vasárnap, a PVSK elleni mérkőzésen ismét bebizonyíthatja a MAORT, hogy megérdemli a sportkedvelő tömegek őszinte bizalmát és ragaszkodó szeretetét. Ezen a mérkőzésen a MAORT-szinek győzelmét várjuk.

Az NTE Simontornyan játszik

Az NTE csapatát a sorsolás vasárnap Simontornyára szólítja, ahol a jöhrü börtvényi csapattal játszik bajnoki mérkőzést. A csapat autón megy Simontornyára. Indulás vasárnap reggel 7 órakor az Eötvös-térről.

Az NTE második csapata vasárnap bajnoki mérkőzés nélkül marad, mert 27-re kisorsolt ellenfele, Somogyiszob, visszalépett a további játéktól.

HIREK

Kinevezték a megyei rendőrség politikai osztályának új vezetőjét

Mint megtudtuk, a belügyminiszter a vármegyei politikai osztály eddigi vezetőjét Kaposvárra helyezte át. Az új politikai osztályvezető Barna Andor soproni rendőrnagy lett, aki a napokban veszi át a megyei rendőrség politikai osztályának vezetését.

Esküvő

Vincze Ferenc MAORT gk. vezető és Huber Mária folyó hó 27-én tartják esküvőjüket a szentferenc-rendi plébánia-templomban.

Szerkesztői üzenet

Erzsébet Amália Eugénia magyar királyné, Ferenc József hitvese 1898-ban halt meg.

Baltával összevagdalták

Horváth Boldizsár bezerédi lakos a hegyről tartott hazafelé, amikor összetalálkozott Tóth Péter bezerédi ismerősével és annak bátyjával. A találkozásból csakhamar összeveszés lett, miután során Tóth Péter és a bátyja baltát vettek elő és 24 sérülést ejtettek Horváthon. Az összevagdalt embert súlyos állapotban szállították a zalaezerszegi kórházba.

Megkezdte működését a sümegi népfióiskola

A vármegyében az első népfióiskola Sümegen nyílik meg és a napokban megkezdte működését. A népfióiskola igazgatója Berend Iván gimnáziumi igazgató lett. A népfióiskola 30 hallgatóval kezdte meg működését és Sümeg nagyközség gondoskodik teljes egészében a fenntartásáról.

Motorkerékpár-balesetek

Rajkai Antal zalaezerszegi lakos Vitenyéről motorkerékpáron haladt Zalán szegre. Szentpál községnél a gyorsan haladó motorkerékpár árokba zuhant és utasát maga alá temette. Súlyos sérülésekkel kórházba szállították. — Németh Imre andráshidai lakos motorkerékpáron haladt és nem vette észre, hogy szembe jön vele egy kocsi. Teljes oróvel nekiszaladt a kocsirudnak, úgy hogy bal karja eltört és a fején is súlyos sérüléseket szenvedett.

Gerencsér György előadása

A Magyar Kommunista Párt értelmiségi bizottsága folyó hó 26-án, szombaton este 6 órakor a Kommunista Párt helyiségében értelmiségi gyűlést tart, melynek előadója Gerencsér György olvtárs lesz, a MKP megyei bizottságának tagja, a »Magántulajdon, család és vallás« címen.

Az értelmiségi gyűlésre pártállásra való tekintet nélkül mindenkit meghívunk és szeretettel várunk.

M. K. P. Értelmiségi Bizottsága

Hírek a világ fővárosaiból

Az olasz keresztény demokrata párt parlamenti csoportja állást foglalt az olasz békeszerződés aláírása ellen.

Ausztria és Jugoszlávia között helyreállt a rendes diplomáciai kapcsolat.

Hirdetmény.

Felhívom a tehetősebb gazdákat, hogy a kötelező tejeszolgáltatásnak pontosan tegyenek eleget, mert a rendelet megszegését ellen szigorúan fogok eljárni.

Polgármester.

Nagykanizsa város földigénylő bizottsága

671/1946. szám.

Hirdetmény.

A földigénylő bizottság felhívja mindazokat, akik házhelyet vagy földet igényeltek, saját érdekükben megbeszélés végett f. hó 27-én vasárnap délelőtt fél 10 órára a Magyar Kommunista Párt nagyertermében megjelenni sziveskedjenek.

A földigénylő bizottság nevében:

Dene József

a bizottság elnöke.

1375

Adóhor átvétel megkezdődött

Dr. Boda Károly Borértékesítő cégnél

Ady Endre-u. 35. sz. alatt.

APRÓHIRDETÉSEK

KERESKEDŐK legelőbb bevásárlási helye TARNÓCZKY rövidáru nagykereskedés, Szabadság-tér 18. 1309

Használt hely gyűrmekocsi-t venni. Ady Endre-ut 3. Schreiber Ferenc. 1391

Olcsón eladó 3-11 c. öves Telefunken-rádió. Cím a kiadóban. 1393

Vadászok! Érvényes fegyvertartási engedélyre havonként 200 darab vadász-töltényt vásárolhatnak Szabó Antal sportüzletében. 1394

Ki fogadna örökbe egy 10 napos egészséges gyönyörű, négy és fél kilós szillettet frgyermeket. Cím a kiadóban. 1395

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: Benecz Jenő főszerkesztő Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefont 31. Kiadja a Nemzeti Bizottság. Nagykanizsa Szerkesztésért és kiadásért felel Benecz Jenő Nyomatott a »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa« nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdásért felel Zalay Károly.

ZALÁ

A hivatalos lap mai száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, amely szerint újabb négy és félmillió darab egyforintos alumínium érme kerül forgalomba.

Válasz egy nyílt levélre

Mindenki, aki egy kicsit beavatott a helyi várospolitikában, furcsa érzéssel olvasta Dombai János nemzeti képviselő társamnak, a Szociáldemokrata Párt helyi elnökének nyílt levelét Nagykanizsa város népéhez. Erthetetlen ugyanis a politikában jártak számára, hogy valaki pártpolitikai szempontból esetleg feláldozza a békés megőrzés lehetőségét, különösképpen érthetetlen, ha az illető a »politikai magaskola« tanítómestere. Dombai képviselőtársam ugyanis nyílt levelét a Kisgazdapárttal való tárgyalás közepette írta meg és ezzel alaposan elértéztette az eseményekről. Hogy mennyire fölöslegesen »követte« cikkeit, azt mutatja az is, hogy mi kisgazdák — bár nem vagyunk nagymesterei a politikának — átérzve a kötelességet, amellyel a népek tartozunk, tudtuk kötelességünket Nagykanizsa népével szemben és a megőrzés közöttünk és a Baloldali Blokk között a városi képviselőtestület arányszámát illetőleg létrejött. Miért kellett hát a tárgyalások alatt riadót fújni, cikkezni és a Kisgazdapárt egész vezetőségi tagjait kipécézni, mint bűnbakot?

Magvalljuk őszintén, hogy miért született meg oly nehezen ez a megállapodás, amely természetesen ideiglenes és csak az önkormányzati választásokig marad meg. Több cikk és még több parlamenti felszólalás hangzott el azzal a kétségtelen tényvel kapcsolatban, hogy a Kisgazdapárt aktivitása miatt bontakozott ki legkétségtelenebb a pártok közül. A véleményeket és ellenvéleményeket megismételni nem feladatunk. Tény az, hogy a Kisgazdapárt országos győzelme után, akkor, amikor látnunk kellett, hogy a nép zöme bennünk bíz, a mi politikai elveinkre akarja felépíteni az új Magyarországot, a Baloldali Blokk pártjai nem tartották szükségesnek, hogy a Kisgazdapárt számára ahhoz képest nevezetesen kicsiny 8 tagságot a városi képviselőtestületen felül emeljék és a 67 százalékos győzelmet aratott párt képviselőtestületi létszámát 10 százalékos holtpontra elmozdítsák. Amikor az addigi szoc. dem. polgármestert felfüggesztették, a Szoc. Dem. Párt a mi megkérdésünk nélkül új polgármestert jelölt és iktatott be. Mi kihangsúlyoztuk akkor is, hogy nekünk nem a személy ellen volt éppenséggel kifogásunk, hanem a mód ellen, az ellen, hogy az ország leghatalmasabb pártját egyszerűen leegykezték, mint amire nem tartozik semmi. Nem tehetünk hát mást, mint a polgármester-választáson tiltakozásul kivonultunk. Ennyi önértéket Nagykanizsa város közönsége joggal elvart attól a párttól, amelyik ereje tudatában eddig nem csinált mást, csak engedett.

Nem akarjuk elmergesíteni a viszonyt és a magunk részéről becsületese partnerként jelentkeznünk, de meg kell állapítanunk, hogy Dombai képviselőtársam annyira kötelességnek érzi a pártfegyelmet, hogy önmagával ellentmondásba keveredik. Ő ugyanis hű akar maradni Szakasits Árpád ama kijelentéséhez, hogy a parlament mostani összetétele egy végtelenül szerencsétlen aritmetika eredménye. Dombai képviselőtársam tudniillik kijelenti, hogy a Kisgazdapárt nem kérte, hogy létszámát egészítsék ki annyira, mint a többi párt létszáma. (Vagyis kb. 25 százalékra.) Kérdem, hogyan tudja ezt összeegyeztetni az előbbi kijelenté-

sével, hogy a demokrácia, amit Nagykanizsa népe olyan régen várt népi uralmat jelent, annyit jelent, hogy a népnak joga van a közügyekre lebeszélni és azt irányítani. A nép pedig beleszólt azzal, hogy nem 10, nem 25, hanem 67 százalékban szavazott a Kisgazdapárt. Természetesen, ha az önkormányzati választások más eredményt hoznak, a nép döntését mi mindig irányadónak ismerjük el a magunk számára és mi nem fogunk azon igyekezni, hogy az abszolút többséget relatív többségnek állítsuk be hajánál fogva előrelátást bizonyítékokkal. De elvárjuk a többi pártoktól is a lojális magatartást.

Akkor, amikor elfogadtuk a 31 tagságot — a 67 százalék helyett a 40 százalékot — a felelősségre gondoltunk. Arra gondoltunk, hogy ha mi vállalunk valamit, a felelőséget osztoznunk kell, még pedig tekintet nélkül a számárányunkra. Mi nem játszadunk könnyelműen a felelőség kérdésével, nem mondjuk, hogy Miskolcért minket a felelőség csak 17 százalékban terhel, hanem a közös hibáért közösen tartjuk a hátunkat, amint hogy a közös jó munkáért közösen érzünk megelégedést. Mi nem sajátítjuk ki magunknak a tapsokat és nem háritunk minden rosszat a másik nyakába. Ez a mindenáron való érvényesülni akarás távol áll a Kisgazdapárttól. Neki nincs szüksége rá. A felelőséget az első foka hatotta át dr. Szabad Lajost, amikor részünkről a képviselőtestület arányosításáról tárgyalt. Egy 75 esz-

lendős párt vezetőjének tudnia kell, hogy egy párt főtárháza csak a vezetői tudtával cselekedhetik. Dr. Szabad Lajos a neki adott felhatalmazáson — meg kell mondanunk — túlment. Túlment az igényeink lecsökkentésében, túlment azért, mert békét és összefogást akart. Ezért a ténykedésért koalíciós partnereink részéről nem bírálat és kipollengézés, hanem elismerés illeti meg. Az ő eljárásával — magától értetődően — a Kisgazdapárt egész vezetősége és minden tagja azonosítja magát.

Reméljük, hogy a héten meginduló országos tárgyalásokból a demokrácia megerősödve fog kikerülni és a koalíció, amelyre a nemzetnek egyelőre és előreláthatólag jó ideig szüksége van, nem borul fel. De engedje meg a Baloldali Blokk előre leszegeznünk azt, hogy a koalíciós együttműködésnek nemcsak, sőt elsősorban nem a mi részünkről vannak akadályai. De igenis megbénítják az együttes munkát azok a vidéki kiskirályok, akiknek hatalmaskodását olyannyira elítélte Nagy Ferenc legutóbbi békési beszédében. Azt mondják: a Baloldali Blokk elleni izgatás (?) demokrácia ellenes bűn. Rendben van; de akkor az a Kisgazdapárt elleni lázítás is! Nem tűrjük, hogy az esetleg sorainkban lévő reakciókkal azonosítsák az egész Kisgazdapártot s a vidéki vezetőket szemérmetlen rágalommal a nép előtt és hamis jegyzőkönyvekkel a felső vezetőség előtt diszkreditálni igyekezzenek! A jövőben fokozottabban ügyelni fogunk erre és minden kilengést azonnal megtoroltatunk! Együttal kérjük koalíciós partnereinket, hogy figyelmesen kövönítsék

el az izgatást a bírálatól. Mert a hibákra építő szándékkal rámutatni, hogy ezáltal fiatal demokráciánk tökéletesedjék, nemzeti feladat. Láztani azonban és rágalmozni, merénylőket a nemzet ellen. Tisztoságos eszközökkel a magyar nép ítéletére bízva vívjuk meg politikai és világnézeti harcunkat s nyugodjunk bele, ha a nép nem tőlünk, hanem a másiktól várja sorsa jobbrfordulását. Csak azért egyedül, mert az ország tulnyomó többsége nem marxista, nem reakciós és nem fasiszta az egész ország. Ezt tudomásul kell venni, ebbe bele kell nyugodnia mindannyiunk pártjának s politikájának ehhez kell igazítani. Mi a magunk részéről, mint a magyar nép szájában és felelőségében legnagyobb pártjához illik, irányadók kívánunk lenni. Tanítani fogjuk a magyar demokráciát és törekedni fogunk arra, hogy a békés munka érdekében minél gyorsabba tegyünk a koalíciós együttműködést a többi pártokkal, hogy az ország életét ne veszélyeztessék pártharcok és olyan törekvések, amelyek nem állnak az egyetemes magyar nép emelkedésének vonalában. Nagy Ferenc ezen szavait tartjuk szem előtt s miután a magunk részéről meghoztuk a nagy áldozatot, az együttműködés lehetőségében állunk a vártán s küzdünk Nagykanizsa város népének érdekében, küzdünk az ezer sebből vérzésnek, a munkanélküliek jankijállításának csillapításáért.

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt nevében:

Magyar János
elnök

A világ őszintén kívánja a spanyol nép szabadságának helyreállítását

Az Egyesült Nemzetek tegnapi közgyűlésének során több kiküldött bírálta a vétó jog használatát. A belgiumi delegátus azt hangoztatta, ha a biztonsági tanács állandó tagjai nem használhatják a rendkívüli óvatossággal kapott széleskörű felhatalmazást, akkor módosítani kell az alapokmányt. A spanyol kérdés kezelése megmutatta, hogy mennyire megbénítja a vétó jog a szervezet cselekvési lehetőségét. Hírszerint Anglia és Amerika ellenezni fogja a Szovjet azon indítványát, hogy vegyék le az Egyesült Nemzetek közgyűlésének napirendjéről a vétó jog tárgyalását. A mai gyűlésen a belga kiküldött előterjesztést tesz a spanyol probléma elrendezésére vonatkozólag.

Trygve Lie, az Egyesült Nemzetek főtárháza a mai nap folyamán szintén utalást tesz a spanyol-országi helyzetre, melyszerint továbbra is a fasiszta irányzat alatt áll. Amíg a Franco rendszer kormányon marad ez állandó félreértések forrása lesz az Egyesült Nemzetek tagjai között.

Ezen nyilatkozatokkal kapcsolatban a washingtoni spanyol nagykövetség tegnap este nyilatkozatot küldött Trygve Lienek, amelyben a spanyol nagykövet azt írja, hogy Trygve Lienek fogalma sinos Spanyolországról és az ugynevezett spanyol kérdésekről, amelyet méltatlanul támad. A közgyűlés ma este 10 óra körül folytatja munkáját. Az egyik felszólaló Noel Baker angol delegátus lesz. Az Egyesült Nemzetek szervezete 5 nyelven folytatja tárgyalásait angol, orosz, francia, spanyol és kínai nyelven.

A szofiai ellenőrző bizottság angol megbízottja jegyzéket nyújtott át az orosz bizottság vezetőjének, amelyben Anglia és Amerika teljes egyetértését fejezte ki a bulgáriai választással kapcsolatban. A jegyzék felhívta a Szovjetunió figyelmét a krimi konferencia egyik szakaszára, amely megállapítja, hogy Anglia, Amerika vagy Oroszország segítséget nyújthat bármely volt eszláv állam népének, hogy szabad választásokat tarthassanak.

A moszvai rádió munkatársa a következőket mondotta az Egyesült Nemzetek közgyűléséről: A közgyűlés abban az időben ült össze, amikor már egész világosan kibontakoztak a nemzetközi együttműködés lehetőségével és az ennek útjában álló nehézségeket sikerült megoldani. Ezek az ellentétek a párizsi értekezleten mutatkoztak meg leginkább és ez volt az oka, hogy az értekezlet munkája nem járt kellő sikerrel. Ezt az eredménytelenséget arra akarják felhasználni, hogy a biztonsági tanácsot nem megfelelő célok szolgálatába állítsák. Bizonyosság erre az iráni kérdés, a spanyol és görög ügy. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének munkája csak akkor lesz sikeres, ha érvényesül a kis és nagy nemzetek egyenjogúsága és a népek együttműködésének elve. A szovjet nép azonosítja magát azzal a kijelentéssel, amelyet Molotov külügyminiszter tett, amikor Amerika földjére lépett. Az Egyesült Nemzetek feladatai sikerrel oldhatók meg, ha meg van a jóakarát és a közös megértésre irányuló óhaj.

Attlee érdekes nyilatkozata az angol hadsereg leszereléséről

London, október 25

Attlee angol miniszterelnök-höz az angol alsóházban kérdést intéztek, hogy miért nem lehet a brit haderő létszámát az

év végéig 1 millió egyszázézer létszámra csökkenteni. A brit miniszterelnök kijelentette, hogy előbb a brit hadseregnek a háború idején elhatározott intézkedéseit kell végrehajtani s ezt csak az év végéig tudják megvalósítani.

Felrobbantják a kielit német tengeralattjáró támaszpontot

Kiel, október 25

Illetékes helyről szerzett értesülés szerint brit mérnökök október 25-én felrobbantják a kielit tengeralattjáró-támaszpontot.

Trygve Lie fontos bejelentései az Egyesült Nemzetek közgyűlésén

Az Egyesült Nemzetek tegnapi ülésén Trygve Lie előterjesztette főtitkári jelentését. A jelentés részletesen foglalkozik a közgyűlés tárgy sorozatán szereplő valamennyi kérdéssel.

Felülbiztosítani kell dolgozni a nemzetközi együttműködés megvalósítása érdekében, ha nem akarjuk, hogy a történelem példáját töljön felettünk.

Megértést és erőt kell tanúsítani nagy céljaink érdekében. A sánfranciscói alapokmány igazságos béke létrehozásával akarja felépíteni a világ új demokratikus rendjét. Ha az igazságos és észszerű béke megszüntethető a nemzetek között mutatózó nézeteltéréseket, melyek pedig rányomták bélyegüket a világ-szervezet eddigi munkájára, soha nem látott biztonság alakulna ki, mely a nagyhatalmak együttműködése következtében minden háborút tervező politika számára felettsúlyos következményekkel járna.

Az Egyesült Nemzetek főtitkára ezután a spanyol kérdéssel foglalkozott.

A Franco-rendszer már számoltalan nemzetközi surlódásokra adott alkalmat és a világ színterén kívánja a spanyol nép szabadságának helyreállítását.

Az atomellenőrző bizottság munkájáról szólva kívánta, hogy ezen fontos kérdés nemzetközi rendezése minél gyorsabb ütemben megvalósuljon. A közgyűlés a főtitkári jelentés után ügyrendi kérdéssel foglalkozott.

Utána először Mexikó külügyminisztere szólalt fel. Beszédében megállapítást kért a kis- és közép-nemzetek álláspontjának a közgyűlés elé való terjesztésére.

A kis- és közép-nemzetek nagy aggodalommal tekintenek a nemzetközi politika újabb fejleményei felé, melyek arra vallanak, hogy a "natura lenyűgítő erőnyerésének az igazsággal szemben. Ki kell küszöbölni a bizalmatlanság szellemét a nemzetközi politikából az Egyesült Nemzetek Szervezetének közreműködésével és szilárd békét kell teremteni a fardt nemzetek számára.

A nézeteltérések kiküszöbölésére és a nemzetközi együttműködés meg erősítésére célszerűnek tartaná a nagyhatalmak részéről gyakorolt jövőjog felülvizsgálatát. A belga kiküldött szigorúan bírálta azokat az eredményeket, amelyeket az Egyesült Nemzetek különféle szervezetei eddig értek. Kifogásolta a vétőjog gyakori használatát a biztonsági tanácsban. Belgium nevében kérte, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete tanulmányozza a spanyol ügyet. Ugy a mexikói, mint a belga kiküldött beszédét nagy tapsai fogadták. Az angol kiküldött hangoztatta, hogy a béke a nagyhatalmak kezében nyugszik és a világ nagy nyugtalansággal szemléli, hogy a nagyhatalmak érdekeltségei háttérbe szoríthatják azokat az érdekeket, amelyek a nemzetközi jóléttel függnek össze.

Német szakmunkások mennek Oroszországba

A német szakmunkások toborzása ügyében a német szakszervezetek érintkezésbe léptek a szovjet hatóságokkal, amelyről a következő értesülés érkezett: A szovjet hatóságok meg erősítették a német szakmunkások toborzását, amely a szövetséges ellenőrző tanács 3. számú törvénye alapján történik. A német munkások családjukat és személyi tárgyukat magukkal vihetik. A Szovjetunióban szak-képzetségük szerint alkalmazják őket. A német szakszervezetekkel közvetlen érintkezést tarthatnak fenn, hogy ezek megismerhessék életkörülményeiket.

Tizezer munkásra van szüksége Zala vármegye erdőgondnokságának

Az ország faellátását ma leginkább a dunántúli erdőkből kitermelt fával fedezik. Ebből a szempontból nagy jelentőséggel bír Zala vármegye, amely egyike az ország legjobban befásított megyéinek. A felszabadulás után, amikor a szénbányák üzemének megindításához bányafára volt szükség, Zala megye volt az, amelyik biztosította a kívánt bányafamennyiséget.

Ebben az esztendőben még fokozottabb mértékben indul még a zalai fakitermelés. A megyei Erdőgazdálkodási Hivatalban már részletes terveket dolgoztak ki erre vonatkozólag. A zalai állami erdőbirtokok területén az 1946-47-es év tervi szerint mintegy 380 ezer köbméter fa vár kitermelésre, amely mennyiségből 260 ezer köbméter 80 ezer köbmétert a megye rendelkezésére bocsátanak, a többit Budapestre és az alföldi városokba szállítják. Zala vármegye ebben az évben csak Budapestre 2600 vagon tűzifát szállít. Az alföldi városok közül a legnagyobb mennyiségű fa Szolnokra kerül, de sok zalai fát kap Kecskemét, Szeged és Szentés is.

Zala megyében a fakitermelést

még ebben a hónapban megkezdik és márciusig dolgoznak a favágók az erdőben. A megye 25 erdőgondnokságának 10.000 munkásra van szüksége. Ez a nagy munkáskereslet jelentős mértékben javítja az egyre aggasztóbb méreteket öltő munkanélküliséget is. A fakitermelő munkásoknak a lehető legjobb kereseti lehetőséget nyújtják, mert valamennyi munkás napi fizetése eléri az ipari szakmunkások keresetét. A fakitermelési munkánál bevezetik a prémium-rendszert is a kiváló teljesítményt nyújtó munkások akkordbérének javítására. Az itt foglalkoztatott munkásoknak biztosítják az étkeztetést is.

Minden remény megvan arra, hogy a most meginduló erdei munkákkal a téli hónapok tartamára megszűnik a munkanélküliség és sok dolgozó kerül megfelelő keresethez. Zalaegerszeg közelében máris dolgozik egy kis csoport fakitermelő munkás, akik között lehet találni munkanélküli iparost és kereskedőt, B-listás katonát és tisztviselőt. Ilyenfórmán a zalai fakitermelés az országos tűzifaellátáson kívül, ha rövid időre is, de megoldja a megyei munkanélküliség problémáját is.

Ut a nagykanizsai lakásépítések megindításához

Világviszonylatban foglalkoztam az építkezés, lakástermelés és ezzel kapcsolatban a munkanélküliség esetleges megoldásának lehetőségével, amikor szerénytelenül felvettem a Nemzetek Szövetsége által megalakítandó, világot újjáépítő nemzetközi pénzügyi gondolatát. Ezt az intézményt gondoltam alkalmasnak arra, hogy megindítsa a lakástermelést, megszüntesse a munkanélküliséget és így gazdasági alapon biztosítsa a béke művét.

Nagykanizsai viszonylatban is szeretnék foglalkozni az építkezés megindításának lehetőségeivel. Sokan nem tudják, hogy a Földigénylő Bizottság Nagykanizsán már kb. 500 házhelyet kiosztott, többnyire tökeszegény kisembereknek. A Bizottság a földreform által igénybevett volt Batthyány-birtoknak nem a legjobb helyen levő, de mégis a város belterületéhez legközelebb eső részeit biztosította házhelyekül. Következő feladata a Bizottságnak az ut mentén fekvő, be nem épített házhelyeknek csere útján való megszerzése és ezekkel a még ki nem elégitelt házhely-igénylők ellátása lenne, erre azonban csak akkor kerülhet sor, ha a Bizottságnak megfelelő csereingatlanok állnak rendelkezésre.

A házhelyhez jutott, kb. 500 kisember pénz, hitel és elegendő építési anyag híján a juttatott telket nem építkezésre, hanem egyelőre csak kertnek tudja felhasználni. A földreform révén földhöz és házhelyhez jutottak felsegítése érdekében a nagykanizsai földigénylő bizottság agilis elnöke, Dene József megalakította a Mezőgazdasági Szövetkezetet. Ennek a szövetkezetnek tagozata lenne az u. n. Építő Szövetkezet, melynek feladatát képezné a kiosztott ház-

helyeken az építkezés megindítása.

Egyelőre kb. 500 embert érdekelne a családi-ház építés Nagykanizsán, de az érdekeltek száma rövidesen 1000 is lehetne. Ez a Szövetkezet által meginduló építkezési program megoldaná egyben Nagykanizsán a munkanélküliség problémáját is. Kezdetben csak az építési munka terén, a munka teljes lendülettel megindulása esetén pedig mozgásba hozná a többi iparágakat is.

A Szövetkezet állami támogatást, hitelt tud szerezni és ezenkívül — anyagi közülményeihez mérten — az érdekeltek is elősegíthetnék megalakulását. Az építkezéseket azután a Szövetkezet bonyolítaná le, leggazdaságosabban készített típus-tervek szerint. A házak lehetnek egy-, két- és háromszobásak olyan megoldással, hogy kisebb változtatásokra is alkalmasak legyenek. Az olcsóbb kivitt biztosítaná az, hogy az épületek szabványtervvel, ablakkal, ajtókkal, vasalással és egységes szerelési munkával készüljenek.

Mivel a házhelyhez juttatottak nagy része vasutas, postás, állami, városi és MAORT alkalmazott, az Építő Szövetkezet megalakulását a vasút, posta, város, állam és a MAORT feltétlenül elősegítenék. Az egységes tervek alapján a felépítést is a Szövetkezet bonyolítaná le, a háztulajdonosok pedig házbér formájában törleszthetnék a befektetett tőkét. Az épület után csak a tökéletes teljes letörlesztése után kerülne a telektulajdonos birtokába. Törleszthetnék a házhelytulajdonosok munkával, vagy esetleg rendelkezésükre álló anyagok átadásával is.

A város annyiban járulna hozzá ehhez a nagyszabású telepítési építkezéshez, hogy az új

épületekhez a szükséges közülményeket (ut, víz, csatorna, villany, gázvezeték) igyekezne mielőbb biztosítani, a terepegyengetést pedig közmunkával végrehajtani.

Az Építő Szövetkezet vonjon be munkájába műszaki és gazdasági szakembereket és kezdje el, de minél előbb a munkát, az építkezést, — lakástermelést — mert ezzel nemcsak házhelyhez, hanem házhoz, családi otthonhoz is hozzájuttathatja az erre jogosult igénylőket és czenkivül a sok nagykanizsai munkanélküli iparosnak is kenyeret tud biztosítani. V. B.

Megjelent a hentesárak új áráról szóló rendelet

A közellátásügyi miniszter szabályozta a hentesárak árát. A legmagasabb fogyasztói árak az ország egész területén: Sózott borsos szalonna 7.90 forint, füstölt, paprikás borsos szalonna 8.90, borsos császárhus füstölve 10. Az egyéb hentesárak árai eltérőek aszerint, hogy Budapest, az ország ellátatlan területein, vagy más helyeken kerülnek eladásra.

A három kategória szerint a füstölt sonka csonttal egészben 10.80, 9.60, 8.20, a füstölt sertéshus, nyolc és csülök nyersen 10, 8.80, 7.40, sertésköröm (füstölve nyersen) 2.50, 2.10. Bármilyen húsból készült kolbász, nyárszalámi és virstli 12, 11, 9.60, párisi, krinolin, szafaládó 10, 9, 8. véreshurka 3.50, 3.50, 3, májshurka 5, 5, 4. Legalább 80 százalékos sertéshus felhasználásával készült füstöltkolbász 15, 14, 11. Sertéshus felhasználásával készült fejsajt 9, 8.50, 7.20, borsajt 2.20, 2.20, 1.60 kilogrammonként. Nagykanizsán a harmadiknak megjelölt árak érvényesek.

Ahogy a náci elképzelték

Az egyik svájci lap közli, hogy München közelében történelmi filmraktárt fedeztek fel, számos »Nachahmungskopie« jelzésű tekercsel. A tekercsek javarészt elsőosztályú amerikai filmek voltak, melyeket a német titkos szolgálat juttatott Németországba és a propagandaminisztérium mutatott be a náci rendezőknek.

Volt azonban a tekercsek között egy német film is, ezzel a címmel: »1948 — das Leben im Reich«.

Amikor levetítették, kiderült, hogy a náci vezérkar álmait ábrázolta a »Herrnvolk« jövője életéről a »nagy győzelem« után. Minden család csodálatos palotában lakik, hatalmas eselőség szolgálja ki, az inasok angolul beszélnek, a szakácsok magyarul, a nevelőnk franciául, a kortészek hollandul, a soffőrök oroszul...

A rádió szombati műsora

Budapest I. 6.80 Falurádió. 7 Hírek. Az Áttelepítési Kormánybizottság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató hangfelvételek. 10 Hírek. 12 Déli harangzó, hírek. 12.15 Ceorba Gyula cigányzenekara játszik. 13.20 Róna Vera, Spiegel Anni és Hegyesi Imre énekel. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Chopin-művek. 16 Hírek. 16 óra 10-kor Régi nagy slágerok. 16.25 A Munkás Kultúrszövetség műsora. 17.05 Fiatalok színháza. A Pódium műsora. 17.50 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 19 Az OMIKE hangversenye. 20 Hírek, sporthírek. 20.20 Magyar századok. A félhold árnyékában. 21.15 Hangos hoti-hiradó. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.20 Balettészletek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23 óra 30-kor Tánclémezok. Budapest II. 20 Dalok. 20.45 Magyar nóták. 21 Hírek. 22.15 Hangfelvételek.

A kínai kormány szabadon bocsájtott egy orosz érseket

Moszkva, október 25

A szovjet követség felkérésére a kínai kormány szabadon bocsátotta Viktor orosz érseket, a távolkeleti görögkeleti egyház orosz vezetőjét. Az orosz görögkeleti érseket a kínai katonai rendőrség tartóztatta le.

Megnyitották az oxfordi egyetem könyvtárát

London, október 25

Az oxfordi egyetem hatalmas könyvtárának új épületét az angol király nyitotta meg a nagyközönség számára. Az új könyvtárépületet már 6 évvel ezelőtt meg kellett volna nyitni, azonban a megnyitó ünnepséget akkor elhalasztották, mivel a kitűzött-dáfum egybeesett a németeknek Párizsba való bevonulásával.

Rövidesen megkezdődik a többi német háborús főbűnös ügyének tárgyalása

Berlin, október 25

A németországi amerikai hírszolgálat jelentése szerint a folytatlagos nürnbergi per céljára jelenleg a nürnbergi börtönben tartózkodik többek között Guderian tábornok, a német vezérkar volt főnöke, Milch tábornagy, a német birodalmi légierők volt helyettes főparancsnoka, valamint Bodenschatz repülő-tábornok.

Mi történik a nürnbergi kivégzés fényképeivel

Berlin, október 25

A Szövetséges Ellenőrző Tanács König tábornok elnökletével hozott ülésén hozzájárult ahhoz, hogy a francia sajtó október 23-án közölje a német háborús főbűnösök nürnbergi kivégzéséről készített fényképfelvételeket.

A Szövetséges Ellenőrző Tanácsban nagy vita folyt a náci főbűnösök kivégzéséről készített fényképek nyilvánosságra hozataláról. Az angol kiküldött a legszigorúbban megtiltotta, hogy a németországi brit lapokban, valamint a hazai sajtóban ezeket a fényképeket közöljék. — Hynd, a német ügyekkel megbízott miniszter Londonban kijelentette: — Biztosak vagyunk abban, hogy a brit nép ezeket a fényképeket nem akarja látni.

A NOC elrendelte az újrafelvételt Kolosváry-Borcsa bűnügyében

Budapestre

A Népbíróságok Országos Tanácsa — annak figyelembevételével, hogy Kolosváry-Borcsa Mihály több tanút és bizonyítékot kíván felsorakoztatni annak bizonyítására, hogy a fegyverszünet megkötésének megakadályozásában nem vett tevékeny részt — helyt adott Kolosváry-Borcsa újrafelvételi kérelmének.

Már ezer gépkocsi érkezett az amerikai vásárlásból

Budapestre

Az amerikai kölcsönből vásárolt gépkocsik egymásután érkeznek Budapestre. Eddig mintegy ezer gépkocsi érkezett Budapestre. Gerő Ernő kereskedelemügyi miniszter megtekintette a különböző nagyságú gépkocsikat, melyek között 16 tonnásak is vannak. A szakemberek részletes jelentést tettek az érkezett kocsikról és azok értékesítési lehetőségeiről.

S. Szabó Ferenc földművelésügyi államtitkár jelenlétében nagyszabású gazdanap volt Káptalantötiben

Értékes mezőgazdasági- és állatkiállítások a megyében

(Zalaegerszegi szerkesztőnk-től.) A gazdálársadalom különböző érdekl., nagyjelentőségű események zajlottak le a közelmúltban megyénkben. A vármegyei gazdasági felügyelőség rendezésében több helyen nagyszabású gazdanapokkal összekötött állat- és mezőgazdasági kiállítást rendeztek, melyek mindegyike valósággal bámulatba ejtette a megjelenteket.

Legutóbb október 20-án Káptalantöti községben rendeztek gazdanapot, ahol megjelent S. Szabó Ferenc földművelésügyi államtitkár, Kárász József gazd. főfelügyelő, a termelési osztály vezetője, dr. Hordósi Lajos, a felügyelőségi osztály vezetője, Balogh György, a gépesítési ügyosztályról, Radványi János kerületi gazdasági biztos és még többen a minisztérium kiküldöttjeit. Zala vármegyét dr. Papp Andor főispán, dr. Dávid János alispán, Kovács Miklós, a megyei gazdasági felügyelőség vezetője és a gazdasági felügyelőség teljes személyzete képviselte.

A délelőtt folyamán értékes és tanulságos előadások hangzóltak el, különösen kiemelkedő volt dr. Mészáros József, az Országos Szarvasmarhatenyésztő Egyesület elnökének előadása a szarvasmarhatenyésztés időszerről. Dobos Lajos áll. kertészeti főfelügyelő az őszibarack és mandula termeléséről, Manninger Adóll ny. jószágigazgató a kendertermelésről és Kisfaludy Mihály áll. főadjunktus a dohánytermelésről tartottak nagyon érdekes és tanulságos előadásokat.

Ezután megnyitották a kiállítást, amelyen szarvasmarhákat, lovakat és aprójószágokat mutattak be. A kiállítás másik része a mezőgazdasági terményeket ölelte fel, a nyersanyagtól egészen az ipari termékig. — délután népi táncbemutató volt helybeli gazdaleányok előadásában. A kellemes napot táncmulatság zárta be.

A kitűnően sikerült gazdanapot Lednitzky Lajos esperesplébános, nemzetgyűlési képviselő irányította nagy lelkesedéssel és hozzáértéssel.

Még egy hasonló, de talán méreteiben még nagyobb szabású gazdanap és kiállítás volt az elmúlt napok egyikén Zalaszentgyörgyön. Procsek András országos gazdasági főfelügyelő tartott szemlét a megyében és ebből az alkalomból rendezték a nagyszerűen sikerült gazdanapot. Itt is volt állatbemutató, minősítéssel egybekötve és egy nagyon ötletesen rendezett mezőgazdasági és ipari kiállítás, ahol bemutatták többek között a kender utját egészen a feldolgozott anyagig. Ezenkívül volt kertészeti, borászati, szőlészeti és háziipari kiállítás is. Gyönyörű háziipari hánctermékeket láttunk itt, továbbá lenvászonból készült kézimunkákat, terítőket, törölközőket. De ezenkívül a helybeli és környékbeli iparosok, cipészek, kovácsok szabók is kiállították munkájukat, úgy hogy a kiállítás mérete messze túlhaladta egy ilyen

aránylag kis községnek a termelési nivóját.

A megyében ezen a két igazán említésre méltó gazdanapon kívül még Zalalövön, Eszteregnyén és Újudvaron rendeztek nagyon sikerült gazdanapokat, kiállításokkal összekapcsolva.

Olyant nem tűnök a házbán, aki politizál!

cimén támadó cikk jelent meg ellenem a Zala október 23-iki számában. Elfoglaltságom miatt én háztartási alkalmazott ügyével nem foglalkozom, az a feleségem feladata. Talán 10 mondatot váltottam mindössze az alkalmazottal. Mégis a feleségem helyett válaszolok a cikk ferde beállítottága miatt, tisztán közérdekből.

Az egész ügy családi körben játszódott le, így mondhatnám azt, hogy az koholmány és rágalom. De nem ezt teszem, hanem megindokolom, hogy miért tiltottam meg a jelenlétemben való politizálást.

A háztartási alkalmazott egy hónapra keresztül rendes, kifogástalan munkát végzett. Nekünk sem, neki sem volt kifogása ellenünk.

Körülbelül egy hónapja észrevettem, hogy kutat körülöttem, figyel, hallgatódzik, az asztalomon hagyott dolgaim között turkál, keresgél. Női kíváncsiságnak tartottam, de mivel közben olyan mederben politizált, ami a mai rendszerrel szöveg ellentétben áll, úgy gondoltam, hogy tőlem politikai kijelentéseket akar kiszűzni és ezért megkértem, hogy jelenlétemben többet ne politizáljon. Hogy helyes volt elhatározásom, az események bebizonyították. Mert mi lett volna, tegyük fel akkor, ha csak enyhe megjegyzéseket is tettem volna akár személyre, akár politikára, akár pártokra?

Hogy megfigyelt és kutatott, azt ő maga beszélte el az egyházközség másik alkalmazottnak, aki ezt bizonyította is.

A szakszervezetbe, hogy beiratkozik-e egy munkás vagy sem, az nem a munkaadójának a dolga, hanem az övé. Hiába tiltja meg ezt a munkaadó, a munkás amúgy is beiratkozik. Már most a kérdés az, megtiltottam-e neki, hogy járjon a szakszervezetbe milyen mértékben. Igen! Megtiltottam azért, mert minden este nem kell a háztartási alkalmazottnak a szakszervezetbe menni, mert ezt a szakszervezet sem meg nem kívánja, sem meg nem követeli. A háztartási alkalmazottnak minden békén este, amint értesülve minden szakmai érdeklődéssel kell elmennie, a szakszervezetbe nem kell járnia, csak akkor, ha erre oka van. Nem hiszem, hogy minden este szükség lett volna neki megjelenni a szakszervezetben.

A háztartási alkalmazott kérdést intézett hozzám, hogy beiratkozzék-e a szakszervezetbe és jelentse-e, hogy kinél dolgozik. Azt a választ adtam, amit tegnap el is ismert, hogy mivel a házbán vannak háztartási alkalmazottak, kérdezze meg őket, hogy be kell-e iratkozni, mikor és howá kell eljárni, addig várjon. Nem is érdeklődtem utána, mert nem is akartam azért, mert az előbb vázolt jelenségek után igen sürgősen, de finoman, szabadulni akartunk tőle.

Arra nem is kért engedélyt, hogy Rákosi Mátyás beszédjére elmehessen, mert nem is akart elmenni. Tegnap azt mondta már, hogy erre a napra már két héttel előbb meghívott vendégek voltak nálunk.

A Szent Margit ünnepségre, amint tegnap ezt kijelentette, én egyáltalán ki nem rendeltem, ki nem parancsoltam. Feleségem mondta neki, — szerinte — hogy siessen elvégezni, hogy az ünnepségre elmehessen.

Az egyik tanu azt is bizonyítja, hogy szombaton este újságot írt neki, hogy el volt ám ő is megnézni az ünnepséget és holnap siet elvégezni, hogy elmehessen rá.

Az egyházközség alkalmazottja, aki ebben a kérdésben nyilatkozhatott, kijelentette, hogy még ő sem volt kirendelve, nem csak erre, de semilyen egyházi ünnepségre sem. Ezt ő kifogásolta is.

Mindezeket bizonyítani is tudjuk és tanuk serege áll rendelkezésünkre, akik elmondhatják és tegnap el is akarták mondani, hogy feleségem panaszkodott nekik, hogy miket mesél a háztartási alkalmazott és ő fél tőle.

Mindezekből mindenki láthatja, hogy nem a munkás lett oltitva a politizálástól, hanem az, aki munkája mellett egyebet is csinált.

Azt a kijelentését pedig, hogy ezután pedig mi parancsoltunk a munkaadónak és nem öknénk, mert megváltozott a világ, biztosan mindenki visszautasítja, még azok is, akik hivatottak a munkásvédelemre.

Október 20-án azonnali elbocsátásának, amikor is nem volt egyébéről szó, mint a gázkules megkönséséről, egyetlen hang sem volt politikáról, sem szakszervezetről.

Ami a fizetését illeti, 110 forintot kapott a 20 napra. A 10 napra még kap 70 forintot. Ebből megállapíthatja mindenki, hogy bérkérdésről sem volt szó. Az újabb követelése még az, hogy a megállapított napi 11 óra munkaidőn kívül még napi 4 órát fizessünk ki túlóra címén, mert ő este 9-ig fann volt.

Minden dolgozó a munkája után megbecsülést érdemel, hiszem és vallom én is!

Megvan a magam politikai irányvonalam. Ettől egy jöttányit sem térnek el, ezt tudják rólam a kiszagadák, a kommunisták, a szoc. dem. pártiak és a parasztpártiak egyaránt. De tudják ezt rólam a 24 ezrek is.

Gozdán Ernő

Kirabolták a Nemzeti Színház fegyvertárát

Feltűnő ügy foglalkoztatja a Nemzeti Színház vezetését. Major Tamás, a színház igazgatója megjelent a politikai rendőrségen, ahol felkereste Péter Gábor vezérőrnagyot. Az igazgató előadta, hogy ismeretlen tettesek elrabolták a Nemzeti Színház fegyvertárát.

A Nemzeti Színházban e héten megkezdtek Ernest Hemmingway, amerikai író ötödik hadoszlop című színművének próbáit. A rendező jelezte, hogy a darabhoz fegyverekre van szüksége, mert puskaropogás lesz a színpadon. A kellektár vezetője, Gera Pál közölte, hogy nem áll módjában fegyvereket rendelkezésre bocsátani, mert ismeretlen tettesek elvették azokat. Egyenruhában jelentek meg a színházban, átvizsgálták a kellektárat és hiába mutatták a fegyvertartási engedélyt, a revaló tekintet nélkül összeszedték a puskákat, pisztolyokat és magukkal vitték.

Lefejezett női holttest Debrecen határában

Debrecen határában az utmenti árokban egy levágott fejű női holttestet kapartak ki a kutyák. A vizsgálat során megállapították, hogy a 30-35 év körüli nőt mintegy két héttel ezelőtt meggyilkolták, a fejét levágták, levetkőztették és elföldelték.

VÁROSI MOZI

Péntek, szombat, vasárnap

Az idei szezon legnagyobb filmje!

PARANCSOLJ A CSILLAGOKNAK

Charles Boyer, Olivia de Havilland

Metro Híradó

Előadások kőznapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

A nagykanizsai KOKSz felhívása tagjaihoz az árdrágítási ügyekben

Az illetékes hatóságok vezetői felhívták a KOKSz elnökségének figyelmét arra a körülményre, hogy a textilkereskedelem vonalán, különösen vidéken az áruk sokszor nem a tisztességes kereskedelem szabályai szerint jutnak el a fogyasztókhoz és igen sok textil, mint csempészárú kerül ki az országból. A KOKSz csak a tisztességes kereskedelem érdekeit képviseli és ezért a leghatározottabban elítéli minden olyan manipulációt, amely az ország és a stabilizáció érdekeit sérti.

A KOKSz nagykanizsai fiókjára éppen azért nyomatékosan figyelmezteti tagjait, hogy a hatósági árakat és rendelkezéseket mindenkor a legpontosabban tartásuk be és ha bárhol is visszaélést tapasztalnak, az egész kereskedelem becsületének védelmének szem előtt tartásával juttassák a hatóság kezére a visszaélőket.

Figyelmezteti a KOKSz a kanizsai kereskedőket, hogy a hatóságok ezentúl fokozottabb mértékben követik az áruk útját a gyártól a fogyasztókig és

a legszigorubb eljárást indítják meg mindazok ellen, akik vétének a kérdésekkel szemben.

A nagykanizsai KOKSz-fiók vezetősége már napok óta figyelemmel kíséri a helybeli kereskedőket. Az eddig beérkezett jelentések arra mutatnak, hogy a budapesti áruclosztásnál van hiba. Az áruclosztás ismét olyan kezekbe került, akik lelkiismeretlenül csak egyéni nyereszkedésüket tartják szem előtt és nem törődnek azzal, hogy cselekedetükkel az ország kereskedelmi életét rontják. A hatóság kötelessége, hogy ezekkel szemben a legnagyobb szigorral járjon el, mert ezek a spekulációk az általános gazdasági helyzetet ássák alá.

A textilárak ilyen módon történt drágítása maga után vonja az élelmiszerárak jogtalan emelését is. Általános közösségi érdek, hogy minden jogtalanul drágítóval szemben a törvény a legszigorubbán járjon el, mert a nehezen felépített stabilizációnkat minden eszközzel meg kell védelmeznünk.

Ujabb adományok a temető hidra

Tegnap számunkban beszámoltunk arról, hogy a temetői hidat, amelyet a Zala vállalkozásában építettek meg, a hét végén elkészül és vasárnap délelőtt ünnepélyes külsőségek között adják át a forgalomnak. A megnyitó ünnepségen, mint azt megírtuk, valószínűleg jelen lesz a vármegye főispánja és alispánja. A hidat a Zala szerkesztősége adja át. A város névében Varga József polgármester veszi át az elkészült hidat, majd a hagyományos szalagelvágtatás után megindul a hidon a forgalom.

A Zala hidépítőakciójára az eddig összegyűlt adományok újabb csoportját nyugtazzuk ezúton is:

Az Ipartestület férfiszabószakosztálya 71 forintot adományozott. A Jézus Szíve plébánia-templom 100 forintot. Karancsy József vésnök 10 forintot adott. 5 forintot adtak: Görög Károly, özv. Oláh Pálné, Varga István, Zollner Ferenc, Strobl Jánosné, Gerencsér József, Horváth György, özv. Gyergvák Istvánné, Kele István, Luft Mária, Kutnyák Ferenc, Sattler Ernőné, Papp Zsigmondné, Joó Imre, Pintér Ferenc, Vida András, Kordics Lőrinc, Györi Zoltán, Széllné, Fogarassi Ferenc, N. N., Rác Ernőné, Németh János, Babits Lajos, Farkas Dánielné, N. N., Tóth Péter, Magyar Sándor, Szőke Péter, özv. Kovátsné, Erdei Ferenc, Bánáti József, Kör József, N. N., Polónyi Gézané, Mátyás József, Bazsó János, özv. Jáger Kálmánné, Svarba Aladárné, Major Károly, Kuti János, Szabó Alajos, Tomasiás Ferenc, özv. Czvetkó Istvánné, Légrádi Istvánné, Fóber Jánosné, Ammann Antal. Folyammérnöki Hivatal 14 pengőt juttatott el szerkesztőségünkbe.

Mai és régi levelezésből származó tömegbélyegért pénzt, magyar sorokat vagy külföldi bélyegeket adok. Iv anyagot is átveszek. Rozgonyi-utca 19. Barabits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.)

Sportrovat

A magyar válogatott Franciaországban

November 8-án ismét komoly orópróba előtt áll a magyar labdarúgás: válogatott együttesünk Párizsban játszik a franciák legjobbjával. A francia-magyar találkozóra messze túlnó a sablonos keretekben s jelentősége sportdiplomáciai vonatkozásban is felmérhetetlen. A magyar labdarúgás nagy propagatív erejét a közelmúltban az Újpest csapata igazolta be, amikor törökországi mérkőzés-sorozatát veretlenül küzdötte végig, mindenütt elismerést és csodálatot keltve sportkulturánk fejlődéséért. A török sajtó terjedelmesen foglalkozott az Újpest portyájának minden állomásával s meleg hangon tolmácsolta a török nép nemzetünk felé megnyilvánuló érdeklődését és őszinte szeretetét. Az egyik török lap ezt írta: »Az Újpest több barátot szerzett Magyarországnak a sport nemes fegyverével, mint a párizsi magyar diplomácia.«

Szőnyű elesettségünkben, mostoha magunkra hagyatottságunkban csak egy fegyver van kezünkben: labdarúgó-nagyhatalom vagyunk. Két kezünket szorítsuk marokra és úgy vigyázzunk erre a nagy kincsünkre. Nekünk, magyaroknak, most a sport által kell új segítő barátokat szeresnünk. Ezért más ez a válogatott mérkőzés is, mint az évekkel előttek. Az a csapat, melyet képessége, tudása és felkészültsége alapján alkalmasnak tartanak nemzeti színeink képviselésére, az a tiszonyi játékos jól jegyezze meg: ez a mérkőzés is hozzátartozik az újjáépítéshez! Ugy kell küzdeni Franciaországban fiainknak, hogy a szomorú emlékü békéért közelet színhelyén megdöbbenjenek az emberek: — »Hát azt a Magyarországot szorították hátterbe, melynek ilyen fiai vannak?«

Ha így lesz, nem maradhat el a győzelem sem. A válogatott csapatot az egyetemes magyar sportársadalom féltő rágaszkodása, de őszinte bizalma kíséri el hosszú útjára. K. L.

Munkás — paraszt — értelmiség egységet akarsz? Segítsd tanulni a paraszt és munkás gyermekét: — adakozz a népi kollégiumra!

HIREK

A nagyszalontai nótárius

Arany János ma száz esztendeje, hogy pontot tett a magyar irodalom páratlan remekművének. Toldy Miklósnak utolsó szava mögött. Száz esztendeje, hogy egy falusi kis jegyző lelkéből pazar bujasággal kinyílt ez a legpompásabb, legtisztább illatu magyar virág. Előtte senki és utána is csak nagyon kevesen tudtak ily zongzetesen szép magyar nyelven beszélni. A magyar mesevilág minden csodájával és szépségével bontakozik ki Arany János eposzából, amelyre Eötvös József, amikor elővasta, azt mondta, hogy minden munkáját odaadná érte, ha ő irhatta volna. A mű a Kisfaludy Társaság pályázatára készült, amelynek legkésőbbi terminusa 1846 november 20-ika volt. Arany János már október 25-én készen állt a művével és nagyon meglepődött annak hallatlan sikeréről. A Kisfaludy Társaság eredetileg 15 aranyat tűzött ki pályadíjjal, de amikor elővásták Toldy Miklóst, ezt nyomban 20 aranyra emelték fel.

Pelótfi Sándor Arany Jánoshoz címzett versében oly elragadtatással ír a műről, amely példátlan a magyar köllészetben:

Dalod, mint a puszták harangja, egyszerű,
De oly tiszta is, mint a puszták harangja,
Melynek csengése a rónákon keres-tül
Vándorol s a világ zuja nem zavarja.

S ez az igaz köllő, ki a nép ajkára
Hullatja lelkének mennyel mannyját
A szegény nép! Olyan felhős láthatára
S felhők közt két eget csak néhanapján lát

Nagy fáradalmat nem enyhíti más,
Enyhítsük mi köllők, daloljunk számdra,
Legyen minden dalunk egy-egy vigasztalás,
Egy édes álom a kemény nyoszolyára!

Toldy olvasásakor akarattalul is felvetődik bennünk a gondolat, mi lett volna akkor, ha a fasiszta világ filmvállalkozói a sok rossz, giccses és hazug álmagyar film helyett, amit tucatszámra készítettek, a magyar Korda Sándorral filmre rendeztették volna ezt a csodálatos magyar mesét.

Bizonyosak vagyunk, a Bagdadi tolvaj mellett az egészvilágon Toldy Miklós filmjét emlegették volna, mint a legtündöklőbb filmcsodát.

— Inspekciós gyógyszertár ma:

Órangyal, Deak-ter 10.

— Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik Szemes László postaaliszt temetésén fájdalomukat részvétükkel enyhíteni szívesek voltak, ezúton mondunk hálás köszönetet.

— Áramszünet

Tisztelettel bejelentjük, hogy folyó hó 26-án reggel 7 óra és déli 13 óra között, 28-án déli 12 óra és 14 óra között, kedvező időjárás esetében műszaki okok miatt áramszünet lesz. Dráva-völgyi.

— Fűtik a mozit

Hosszu vajudás után, mint értesülünk, elkészült a városi színház gázfűtésének berendezése. Ma estétől kezdve fűtött nézőtérrel élvezhetjük Charles Boyer nagyszerű filmjét. A mozi igazgatósága sem költséget, sem fáradságot nem kimélt, hogy létrehozassa a fűtési berendezést, ami most lehetővé teszi a tél folyamán kifogástalan szín-előadások megrendezését is. A város közönsége örömmel üdvözli ez újabb vívmányt, amely nem lekiécsinylendő kulturéletünk szempontjából.

Nyilas kémből minisztériumi tisztviselő

Léh László, a defenzív osztály vezetőtiszte nyilas kézre juttatta Lévai Jenőt, a „Képes Családi Lapok” főszerkesztőjét és a lap valamennyi munkatársát. Tudomására jutott ugyanis, hogy a szerkesztőség munkaszolgálatosok hálójáról szerrez és ad információt. Mint munkaszolgálatos hozzátartozója jelentkezett ő is felvilágosításért és a tapasztalatokról jelentést tett a defenzív osztálynak. A defenzív osztály tisztjei megröhanák a szerkesztőséget és Léh László utasítására a Hadik-Laktanyába hurcolták az ott talált újságírókat. A népdgyészség most letartóztatta Léh Lászlót. A vádirat már elkészült és rövidesen tárgyalják az ügyet. Léh László, amíg le nem tartóztatták, a földművelésügyi minisztérium „demokratikus” tisztviselője volt.

Román só magyar divatcikkéért

Tegnap érkezett vissza Budapestre az a csoport, amely Romániába utazott, hogy egy nagy bukaresti színházban bemutassa a legújabb magyar divatkreációkat. Mint értesülünk, a teljes anyagot eladták kompenzációs alapon a románoknak. Románia só ad a magyar divatcikkéért.

Hirek a világ fővárosaiból

Düsseldorf német várost a brit hatóságok zárt területnek nyilvánították, tekintettel a súlyos élelmiszerellátásra és a lakosság nagy nyomorára. Düsseldorf Németország kilelencedik nagy városa és lakosainak száma több mint félmillió.

A Wellidge 1650 tonnás brit romboló, amely Korfuból távozott három más rombolóval együtt, az albániai partok közelében aknára futott és megsérült. A megsérült hajót vontató cirkáló szintén aknára futott. Egyik hajó sem süllyedt el.

Hirdetmény.

A nem önellátó sertéstartó gazdik sertésenként 50 kg. korpát igényelhetnek a v. Közellátási Hivatalnál. Az igényléshez a sertés levelét és családú leljapot kell elvinni.

Polgármester.

Sok most a gondja OTI-re, adókra, — mert nincs

Munkavállalók nyilvántartója.

Kaphat még néhányat a Zala kiadóhivatalában.

Több értelem, több hit, több eredmény a tanulás nyomán: — adakozz a népi kollégiumra!

APRÓHIRDETÉSEK

KERESKEDŐK legolcsóbb bevásárlási helye TARNÓCZKY rövidáru nagykereskedés, Szabadság-ter 18. 1309

Szépén butorozott szoba kiadó Ady Endre-ut 11. II. em. 6. 1400

Elcserelem 1 szobás olcsó bértú kertés lakásomat 2 szobásra. Cím a kiadóhivatalban. 1402

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: Benese Jenő főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.
Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel Benese Jenő
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdért felel: Zalay Károly

ZALA

Párizsi jelentés szerint valószínűtlen, hogy megtartják a november elsejére kitűzött bécsi dunai nemzetközi értekezletet. Mértékadó körökből származó értesülés szerint a konferencia belátható időn belül nem kezd meg tanácskozásait.

Bencze Jenő:

Hidavatás

Ma holnap Nagykanizsán. Vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Zala szerkesztősége átadja a temetői hidat a város polgármesterének. Nagy öröm ez nekünk, mert úgy érezzük, hogy a hid megépítésével a város közönségének érdekeit szolgáljuk. Amikor hozzáfogtunk, rajtunk kívül senki sem hitt benne, de mi tudtuk, hogy akarunk és munkánk nyomán csak siker járhat. Ismertük városunk közönségét, amely sohasem fukarkodott, ha oly célok eléréséről volt szó, amiről pontosan tudta, hogy az ő érdekeit szolgálja.

Jöttek az emberek, kicsinyek és nagyok, szellemi és kétkézi munkások és odaadták keszvesen megkezelet deflációs filléroiket, hogy Mindenszentek ünnepére megépüljön a hid. Ezt ígértük és ígértünket betartottuk.

All a hid, ami ebben a városban az ujjáépítés kezdetét jelenti, de amit sok nagyszerű alkotás követ majd. A demokrácia városvezetésének programjában oly alkotások szerepelnek, amelyeket a régi városi rezsimnek csak azért nem tudtak létrehozni, mert törökösök nem a közösség érdekeit szolgálták. Az állam elverte erőinket, leszogénységünk olyan mérvű, hogy a város háztartása csak a legnagyobb nehézségekkel tudja legsürgősebb kötelezettségeit teljesíteni, mégis csodákat fogunk itt látni. Csodákat, amit csak szennyezetlen, tiszta kezek tudnak művelni. Ha a város minden filléréjét, a vezetőket minden munkáját a közönség nagy érdekeinek szolgálatába állítja, akkor a roppant szegénységünk mellett is, sokat tudunk alkotni, mint azok, akik nagy gazdagságunkkal csupán feneketlen zsebük megtöltésére gondoltak.

A hid építése megmutatta, hogy fillérekkel is lehet építeni, ha azt hitel, bizalommal eltelve csináljuk. Ennek a hidnak minden egyes téglája, gerendája és deszkája egy falat kenyérrel kevesebbet jelentett a dolgozók asztalán, de mégis áldozatos szívvel adták, mert világos volt előttük, hogy a háború által robbantott szakadékot át kell hidalni, hogy eljött és itt van az ideje, hogy a tengernyi szót és beszédet tettük is közzé. Mi nem tettünk egyebet, mint életet adtunk a hid utáni általános vágyakozásnak, nem más, mint munkánkon kívül újabb munkát vállaltunk, marokra fogtuk a teendőket és kiosztottuk a tennivalókat. Ez a mi érdemünk és sommi más.

Az elmúlt 25 esztendő Horthy-sajtója és göbbelsi ujságírása nem hidat épített, de hidat rombolt. Minden ténykedése arra irányult, hogy tárogató szakadékokat nyisszon meg népek és népek, emberek és emberek között. Aláaknázta minden hidat, ami folyamokon és lakken ivolt át, amelyeken járművek és gondolatok közlekedtek. Anyagi és szellemi romhalmazon át akarta ez a sajtó ördögi urait a világ parancsolóivá tenni, megmérhetetlen szenvedést zudítva az egész emberiségre. Ez a sajtó volt az, ami a hazugságot, becsstelenséget és tisztességtelenséget törvényesítette, joggá emelte a jogtalanságot, eredmény a gyalázat. Ez a sajtó ünnepe a gyáva gyilkost bátor bűszket és ütötte vitézzé az esküjét megszegett katonát. A magyar ember erkölcsi világát ez a hírlapírás

forgatta ki sarkából, nem kimélve a zsenge gyermeklelküket sem.

Ne csodálkozzunk, ha a fiatal demokráciánk erejének nagy részét arra kell pazarolnia, hogy helyére igazítsa azt a kaput, ami a becsületet a becsstelenségtől, a szeretetet a gyűlölettel, Krisztust az Antikrisztustól, a művészt a kontártól, a bölcsőt a hazug szószátyártól elválasztja.

Ne feledjük, hogy ma is itt élnek köztünk megromlottak, a parancsuralom tébolyodottjai, akik a demokrácia nevében és annak védelme alatt maguk köré gyűjtik a fizikai és szellemi alvilág kétes figuráit, hogy újra megkezdhesék a pörérogolyódott magyar dolgozók véres verőjékével ujjáépített fizikai és szellemi hidak lerombolását. Ezt a jo-

lenséget úgy a sajtó egy részénél, mint a politikai életbe becsúszant karrierista orvadászok falusi szónoklataiból pontosan megállapíthatjuk.

Mi a felszabadulás után, amikor újra tollat vehettünk a közünkbe, hidak építésére vállalkoztunk. Ezt vallottuk és valljuk feladatunknak. Nem a temetői hid építésére vagyunk büszkék, hanem arra a másik hidra, aminek létrehozásán sokat fáradoztunk. Megmondjuk nyíltan, hogy ez a hid még gyenge pilléren nyugszik, de hiszük, mert hinniünk kell, hogy az ennek a városnak de az egész nemzet üdvét csak egy szolgálhatja eredményesen, ha a vasbetonnal is súlyalóbb lesz.

Nehéz feladatra vállalkoztunk, mert olyan folyón akarunk hidat verni, amely a mult szennyes vizét görgeti alá. Egy kettészakadás előtt álló ország pártjait kell összekötnünk a megbékélés és szeretet vastraverzeivel. Meg kell érteni azoknak, akik

menyiséget hirdetik, hogy a silány anvagnál a minőség többet ér. Meg kell érteni, hogy gyermekek és bűnözők kezébe nem adhatunk gyufát, de még kevésbé fegyvert. Meg kell érteni, hogy hidrobantó Matuskákra nem bízhatjuk az általuk legelőre röpitett hid ujjáépítését, különösen akkor nem, amikor ennek egy egész ország anyagi és erkölcsi terhére kell hordoznia. De azt is meg kell érteni, hogy egyetlen párt sem sajátíthatja ki magának az igazságot, mint az ő egyedül idvezítő programját.

Célunk, hogy ezeket megértessük, hogy hiddal iveljük át azt a roppant politikai farkasvermet, aminek tárogató szája csak arra vár, hogy egy nemzetet elnyelhessen. Ha ezt a feladatunkat nem tudnánk oldani, ha guzsa akarnák kötni kezünket, akkor összetörjük azt a tollat, amit tiszta lelkiismeretünk adott a közünkbe, hogy szolgáljuk vele a közösséget.

A vétójog kérdése az Egyesült Nemzetek közgyűlésének gyűjtőpontjában

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének munkügyi bizottsága tegnap a vétójog kérdéséről tárgyalta. Izgalmas vita fejlődött ki, amelynek során Visinszky arra kérte a munkügyi bizottságot, hogy vegyék le az ügyrendről a vétójog kérdésének megtárgyalását. Miután az Egyesült Államok, Anglia és Kína delegátusa ellenoztek a Szovjetunió indítványát, Visinszky visszavonta javaslatát. Felszólalásakor kijelentette, nem magyarázza meg részletesen, miért nem öhajlja a beavatkozást a vétójog kérdésének ügyében. Fenntartja magának a jogot, hogy álláspontját később megfelelő időben részletezze.

Visinszky kérte, hogy a munkügyi bizottság vegye le a napirendről azt a javaslatot, amelyet Kuba is előhozott, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete külön konferencia keretében foglalkozzék a vétójog teljes kiküszöbölésével.

Hangsúlyozta, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének alappillére az egyetértésen alapul. A Szovjetunió nézete szerint a vétójog elvetése megbénítja a szervezet működését, melynek pedig a legsúlyosabb feladatok megoldását kell magára vállaltnia. Ez pedig a béke megépítése és fenntartása. A teljes egyetértés megóvása érdekében kéri a bizottság beleegyezését, hogy a vétójoggal foglalkozó indítványt vegyék le az ügyrendről.

Az angol delegátus szintén nem találta alkalmasnak az időpontot a vétójog kérdésének megtárgyalására, de a munkügyi bizottságnak nem áll módjában megakadályozni, hogy ne tárgyalják ezt az ügyet, illetve, hogy felvegyék a tárgysorozatba.

A probléma igen fontos és jelentős az Egyesült Nemzetek jövőjének szempontjából.

Az amerikai megbízott nézete szerint a kérdés részletes megvitatása rendkívül nagy jelentőségű. Miután Visinszky visszavonta a javaslatot, az ülést felfüggesztették.

A vétójog kérdése az Egyesült Nemzetek ügyrendi vitájának homlokterében

Az angol és amerikai kiküldöttek nem vesznek részt az Egyesült Nemzetek megnyitó ügyrendi vitájában, mert épen ez a vita nyújtotta el a párisi értekezletet. A brit küldöttség szóvivője kijelentette, Nagybritannia szintén ellenzi, hogy a vétójog kérdéséről töröljék a napirendről. Kuba képviselője kijelentette, hogy kilép az Egyesült Nemzetek szervezetéből, ha az általános bizottság visszautasítja azt az indítványt, amely egy külön értekezlet összehívásáról szól és ez a nagyhatalmak vétójogának megszüntetésével foglalkozna. Kuba kiküldötte kijelentette, hogy ezt a kérdést életbevágóan fontosnak tartja a kisnemzetek számára. Nincs értelme, hogy az Egyesült Nemzetek szervezetében maradjanak, ha a kis nemzeteket kiskoruként kezelik.

Kesselring tábornagy a nemzetközi törvényszék előtt

Nürnberg, október 26.

A nürnbergi nemzetközi katonai bíróság — amerikai rádiójelentés szerint — tovább folytatja munkáját. Már meg is tették az előkészületet

a bűnösök második csoportjának bíróság elé állítására. Ezek között legismertebb név Kesselring tábornagyé, aki mellett 60 tábornok, 20 nagyiparos és 14 SS-orvos ül majd a vádlottak padján.

Moszkvai vélemény a magyar munkásság és parasztság szövetségéről

Moszkva, október 26

Moszkvai jelentés szerint a szovjet rádió hírmagyarozója foglalkozott a magyarországi Kommunista Párt harmadik kongresszusával. Megállapította, hogy az elmúlt két esztendő folyamán gyökeres átalakulás történt a magyar nemzet életében: megvalósult a földreform, kiküldöttek a köztársaságot. — A változásokban hatalmas szerepe volt a Magyar Kommunista Pártnak.

A demokratikus szellem terjedésével szemben azonban a bankok és gyárak igazgatásában alig történt változás. — állapította meg a moszkvai rádió. A reakció mesterségesen szembe akarja állítani a parasztságot a munkássággal. A szovjet hírmagyarozó szerint a parasztság és

munkásság szövetségétől függ a magyar demokrácia jövője.

Öngyilkosságot kísérelt meg a haláraitölt Daluge tábornok

Newyork, október 26.

Daluge német rendőrtábornokot, akit a cseh népbíróság a volt protektorátusban elkövetett kegyetlenkedéséért és Lidice falu elpusztításáért kötélláltali halálja ítélt, szerdán Prágában nyilvánosan felakasztották — jelenti az amerikai rádió. Daluge az ítélet kihirdetése után zárkájában öngyilkosságot kísérelt meg; titokban összetörte tányérját és egy szilánkkal a takaró alatt felvágta kezén az ütőeret. Az ő azonban idejekorán észrevette és Daluge-t gyors orvosi segítségben részesítették.

Befejezték a moszkva-charkovi táviróvonat megépítését

Moszkva, október 26

Moszkvában az októberi forradalom évfordulójára befejezik a Moszkva és Charkov közötti 770 kilométer hosszú táviró- és távbeszélő-vonalat, amely jelentősen megjavítja a távbeszélő és táviró összeköttetést Moszkva és Ukrajna, valamint a Kaukázus között.

Miért van élelmezési nehézség Németország nyugati zónáiban

Németország brit megszállási övezetében befejezték a földreform előkészületeit. Az összeíró bizottság munkájának lezárása után meglehetősen zavaros állapot alakult ki az egyes álláspontokban a földbirtokok felosztása tekintetében. Sok nagybirtokos felmondott régi bérlőinek és a birtokot már felosztotta a lakosság körében, ezért alig van felosztható nagybirtok. A moszkvai rádió azt mondja, hogy az angol-amerikai övezetben a földbirtoktörvény meghozói mindent megtettek, hogy a junkerek reakciós kasztját telepítsék a földekre, rámutatva a szovjet földreform egyéves eredményeire. A mezőgazdasági termelés növekedett, a vetési területek a tavalyihoz képest 550 ezer hektárral növekedtek, ami javította az élelmiszerellátást. A nyugati övezetben nagybirtokosok irányítják a mezőgazdasági termelést, ez is egyik oka az élelmezési nehézségeknek.

Holnap választ Bulgária

Szofia, október 26

A ma reggeli bolgár lapok szerint a holnapi választások zavartalan biztosítására a következő intézkedéseket hozták. — Biztosították a szólás-, a gyülekezési- és sajtószabadságot; szabadlábra helyezték a különböző pártoknak a börtönökben és gyűjtőtáborokban levő tagjait, megtiltották a katonaságnak, hogy a választásokba beleavatkozzanak és a választások után minden megtorló intézkedést megakadályoznak. A választási hadjárat kiterjedt az egész országra.

21 halálos ítélet a norvégiai haláltábor keretlegénységének bűnjében
Belgrád, október 26.

A belgrádi rádió jelentése szerint szerdán hirdetett ítéletet a belgrádi hadbíró 32 német katona, a „haláltábor” néven ismeri norvégiai fogolytábor keretlegénységi bűnjében. A vádítottak közül, akik mintegy 1500 jugoszláv hadifogoly haláláért felelősek, a belgrádi hadbíró 21-et golyó általi halálra, a többi pedig 5—20 évi börtönre ítélte.

Az amerikai csapatok eltávoznak Izlandról
Reykjavik, okt. 27

Az amerikai csapatok megkezdtek Izland kiürítését. Az izlandi és amerikai kormány között megállapodás jött létre, hogy az amerikai legierő továbbra is használhatja Izland repülőtereit. A szárazföldi haderőket december 26-ig kell kivonni a szigetről.

Horthy és Feketealmay-Czeydner vádolja Ujvidéken Szombathelyi
Ujvidék, október 26.

Szerdán Ujvidéken megkezdtek Szombathelyi Ferenc volt vezérkari főnök kihallgatását. Az ujvidéki razzziákra vonatkozó kijelentéseikből kitűnik, hogy a főgőbb magyar vezetőket ismerték a módszereket is, amelyekel a razzziáknál alkalmazták. Minderről tudomása volt Horthynak is. Bevallotta, hogy tudott a kémelhárító véres tetteiről s ezek megakadályozását meg is kísérelte. Kijelenti, nem tudta útját állni a kegyetlenségnek, mert az egész hadsereg hitlerista szellemű volt. A razzziák végrehajtását Czeydnerre, a szegedi 5. hadsereg parancsnokára bízta. Czeydner beszélt rá őt a razzziákra, mondván, hogy Magyarország megkapja a németektől a Bánságot, ha rendet teremtenek a Bácskában.

A Sió-csatorna építkezését vezető főmérnök nyilatkozott a Zalának

A Zala már egyszer beszámolt annak a hatalmas munkának a megindulásáról, amelynek célja a Sió-csatorna hajózhatóvá tétele. Ez a munka mind Zalamegyére, mind Nagykanizsára beláthatatlan jelentőséggel bír, mert ezáltal nemcsak az országoshírű zalai gyümölcsök és borok jutnak el az ország minden részébe a fogyasztókhoz, de a világhírű magyar bauxit és oaj is könnyűszerrel szállítható lesz akár a legtávolabbi feldolgozó gyárba, vagy akár exportra is.

A Sió-csatorna hajózhatóvá tétele hatalmas összeget vesz igénybe. A költségek fedezésére ebben az évben 6 millió forintot, a jövő évre 4 millió forintot irányoztak elő. A hatalmas munka elvégzéséhez hozzátétőleges megállapítások szerint százezer szakmunkás és kétszázezer segédmunkás munkanapjára van szükség.

A Zala munkatársai beszélgetést folytatott az átutazóban itt tartózkodott egyik vezető főmérnökkel, aki kérdéseinkre elmondta, hogy a hajózás építéséhez szükséges nyersanyagot már a helyszínrre szállították. Mintegy 270 vagon cement, 2000 vagon kavics, 50 vagon faanyag és 30 vagon vas van felhalmozva a munkálatok helyén. A tervek szerint a szállítási jövő év őszére készül el.

A most megindult hatalmas munkálatok láttán önkéntelenül is felvetődik a kérdés, mi lesz vajjon a már oly régóta tervezett, nem kevésbé fontos Duna-Tisza-csatornával. Munkatársunk ilyen irányú kérdésére informátorunk

a következő felvilágosítást adta:

A Duna-Tisza-csatorna melőbbi megépítése országos jelentőségű, mert egyrészt megkönnyítené a Tiszántul mezőgazdasági termékeinek gyors elszállítását a Dunántulra, másrészt pedig az államnak is hatalmas összeget megtakarítást jelentené a vasúti szállítás ugyanis jóval költségesebb a vízi úton történő szállításnál. A Duna-Tisza-csatorna megépítése pedig évente 30 millió forint megtakarítást vonna maga után. Ettől eltekintve a két hatalmas folyam között mutakozó 20 méteres szintkülömböséget villamoserőműtelepek energiaforrásává lehetne tenni. De többszáz ezer hold földet lehetne öntözni is a csatorna vizével. A csatorna megépítésére azonban ezidőszert nem gondolhatunk, mert a tervek szerint legalább 240 millió forintba kerülne az építkezés. Legkevesebb tíz esztendő telik bele, míg ennek a csatornának megépítésével számolhatunk.

Amennyiben ez a csatorna is elkészülne, a zalai gyümölcsöket vízi úton lehet szállítani a Tiszántulra, ahonnan cserébe annak a vidéknek terményeit kapnánk. A Duna-Tisza-csatorna megyékre nézve tehát éppen olyan nagy jelentőségű, mint a Sió-csatorna. A Balatont és a Dunát összekötő csatorna hajózhatóvá tétele már a megvalósulás stádiumában van. Remélhetőleg ennek a munkának befejeztével rövidesen hozzálátunk a másik országos jelentőségű csatorna megépítéséhez is.

A hazatérő hadifoglyok rendfokozat nélkül viselhetik kincstári ruhájukat

Miniszteri rendelet a leszerelésről

A honvédség nem hivatásos állományához tartozó, hazatérő hadifoglyok — annak ellenére, hogy a fogadóbizottságok minden egyes esében részletes és pontos felvilágosítást adnak — mind nagyobb számban keresik fel a honvéd kiegészítő parancsnokságokat, egyrészt a leszerelési-jegy- és a leszerelési illemények folyósítása, másrészt pedig amennyiben hadirokkantak a hadigondozási igény bejelentése (leszállékolás) céljából holott ezek a feladatok nem a katonai hatóságok hatáskörébe tartoznak.

A hazatérő nemhivatásos állományba tartozó hadifoglyoknak katonai hatóságnál (kiegészítő parancsnokságnál, bevonulási központnál) jelentkezniük kell.

A leszerelési jegyet a 9010/1946. M. E. számú rendelet (Magyar Közlöny 191. szám) 2. § a alapján a hadifogoly fogadóbizottság által kiállított hadifogoly igazolvány teljes hatállyal pótolja. Leszerelési jegyre a hazatérőnek tehát nincs szüksége, illet tőle a volt munkaadója, a közgazgatósági hatóság vagy a rendőrség nem követelhet.

A régebben kifizetésre került hadifogolyillemény megszűnt. Helyette a törvényhatóság első tisztviselője méltánylást érdemlő esetben a 9010/1946. M. E. számú rendelet 4. § ával rendszeresített egyszeri segélyt folyósít. Ez irányú kérést a hazatérőnek a lakóhelye szerint illetékes községi előjáróságnál (város polgármesterénél) kell előterjeszteni.

A hadigondozási igény megállapítására, téves megjelöléssel: „a le-

szállékolásra” vonatkozó kérelmet a lakóhely szerint illetékes járás (városi, Budapesten kerületi) a hadigondozó bizottságnál kell előterjeszteni.

Közlöm egyben, hogy a hazatérő hadifoglyok a hadifogságból magukkal hozott, rajtuk lévő kincstári ruházatot saját tulajdonuknak tekinthetik és azt mint ilyen, rendfokozat nélkül viselhetik. E ruhát tehát, kik szabályszerű hadifogoly igazolvány birtokában vannak, tőlük elvenni nem szabad.

Hangsúlyozom, hogy a fentiek kizárólag a nemhivatásos állományból származó hazatérő hadifoglyokra vonatkoznak. A honvédség hivatásos állományába tartozó hazatérő hadifoglyoknak ehhez képest továbbra is jelentkezniük kell az illetékes katonai parancsnokságnál.

A miniszteri rendeletről:

*Dr. Paradi Jenő s. k.
miniszteri osztályfőnök.*

Magyar munkaszolgálatosok hóhéra a gráci katonai bíróságok előtt

Bécs, október 26.

Az angol katonai bíróság megkezdte Herbert Neumann bűnjének tárgyalását. 1944 tavaszán Engerau és Prebichl között mintegy 250 magyar munkaszolgálatost gyilkoltak meg SS-katonák, akiknek a szerencsétleneket Mauthausenbe kellett volna küldeni. A tettesek közül már tízet halálra ítélték és felakasztották. Most került kézre Neumann, a parancsnok, aki a mérszállásokra rendelkezéseket adott ki.

Budapestről jelentik:

60 új kollégium az országban

Az elmúlt három hónap alatt Budapesten 15, az ország többi városában 45 új kollégiumot létesítettek. A 60 kollégiumban mintegy 200 szegény paraszt- és munkástanulót helyeztek el.

Körözik a biatorbágyi rémet

Röviddel az ostrom előtt a nyilasok kinyitották a váci fegyház kapuit, ahonnan mintegy 700 fegyenc szökött meg. Az igazságügyminisztérium börtönügyi osztálya hónapokig tartó munkával elkészítette ezeknek a névsorát és kiadta ellenük az elfogatóparancsot. A körözött fegyenc között szerepel Matuska Szilveszter, a biatorbágyi rém is, aki a „szabadulás” után egy ideig Budapesten bujkált, majd Csantavérre, szülőfalujába utazott, ahonnan nyomra vesztett.

Bűnügyi zárlatot rendeltek el Klebersberg Jenőné vagyonára

A szegedi törvényszék vádancsa gróf Klebersberg Jenőné (akit Szegeden csak úgy „cigány grófnak” neveznek) vagyonára 600.000 forint valószínű kárösszeg és felmerülő költségek erejéig bűnügyi zárlatot rendelt el. A vád szerint a grófné és társasága agyonitatták és különböző fondorlatokkal kiforgatták vagyonából a súlyosan alkoholiista és magával tehetetlen dr. Mihalovics Lászlót. A zárlatot a Mihalovics-örökösök kérelmére rendelték el. A végzés megállapítja, hogy Klebersberg Jenőné alaposan gyanúsítható uzsora, testisítés, illetve egészségrontás és sikkasztás bűntetteiben.

A rádió vasárnapi műsora

Budapest I. 6.45 Hírek. 7.05 Reggeli zene. 8 Szórakoztató hanglombok. 9 Görögkeleti istentisztelet. 9.30 Református vallásos félóra. 10 Hírek. 10.10 Római katolikus istentisztelet. 11 SZIM nagygyűlés a Sportcsarnokból. 11.30 Rokokó muzsika. 12 Déli harangszó, hírek. 12.20 A Bazilika énekara énekel. 13.20 Zenés részletek a »Csicsonéknak három lányac c. operettből. 14 Hírek. 14.10 Művészlemezok. 15.20 Székely Mihály énekel. 16 Hírek. 16.20 Vöröss Sári magyar nótákat énekel. 17 Falurádió. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18.30 Őszi ének. Szüreti játék. 20 Hírek. 20.20 A Rádiózenekar műsora. 21 A Rádió hangja. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek, sporthírek. 22.25 Jazz-dalok. 23.40 Vöröskereszt közlemények. 22.50 Magyar tánczene. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Hanglomezantiquarium.

A rádió hétfői műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió 7 Hírek. Az Áttelapítási Kormánybizottság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató lemezok. 10 Hírek. 12 Déli harangszó, hírek. 12.15 Dr. Döme Péter heggedül. 12.50 Elbeszélés a francia ellenállás történetéből. 13.10 A Broadway-együletes játszik. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Iskolai énekek. 14.45 Fehér Pál énekel. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 17 Párthír. 17.10 Előadás Görgyéről. 17.30 A Kispesti Szervezett Munkások Dalköre énekel. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18.10 Érköl-művek. 18.40 Gyermekdalok. 19.20 Exotikus est. 20 Hírek, sporthírek. 20.20 Magyar muzsika. 21.20 25 év a szatira tükrében. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.20 Néger spirituálék. 22.35 A Hazahozatali Kormánybizottság közleményei. 23 óra 45-kor Angol tánclemezok. 23 óra 10-kor Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Hadifogoly híradó. 23.40 Rádió kereső hírszolgálat.

Őszirozsás forradalom- emlékünnepe a Szociáldemokrata Pártban

Október hava a történelmi dátumok hónapja. Ebben a hónapban 6-án emlékezik a magyarság örök gyásszal az aradi vértanúkra, akiket a német imperializmus küldött a vértanú halálba. Október 6-ika emlékezteti a magyarságot arra is, hogy a német imperializmus volt az, mely belevájta piszkos karmait a magyarság husába és vérebe és ezen emlékezésnek kellett volna visszatartani a magyar nemzetet, hogy sorsát oda ne kösse a német ígáshoz.

1914 október 15-nek emléke még itt sajog lelkünkben, még itt él elevenen a szegény arcunkon, amikor a német zsoldban álló hitvány gonoszok, a vadállatnál is jobban lealjasodtak, akiknek gonosztettei láttán, még az ördög is elpirult szegényében.

Október hónapjának harmadik évforduló napja, október 31-ike, az őszirozsás forradalom napja. Ezen a napon Dobó, Piave és a többi magyar vértől áztatott harcmező kirobantotta az eddig szuronyokkal visszatartott elkeseredést, a magyar nép ereje tudatára ébredt és egyetlen vállrándítással lerázta magáról a német érdekek szolgálatában álló urak seregét. Szabad lett újra a magyar, szabad lett a munkás és és paraszt ember lett újra az ember és lobogó lelkesedéssel sorakoztatta a dolgozók seregét a szebb magyar jövő mögé.

Ennek az őszirozsás forradalomnak emlékünnepe, rendezi meg október 29-én keddi szokásos pártnapján a Szociáldemokrata Párt. Méltó keretek közt a párt dísztermében *kedden délután fél 6 órakor* kezdődik az ünnepély. Ezen mutatkozik be városunkban először a MAORT Jó Szerencse dalárdája, amely méltó feltűnést fog kelteni nagyszerű tudásával. A műsoron zeneszámok és magánénekesszámok is szerepelni fognak.

Az ünnepi megnyitót Dombai János nemzetgyűlési képviselő mondja, míg Brónyai Lajos, a Szakmaközi Bizottság elnöke az októberi forradalom nagykanizsai eseményeit eleveníti fel. Az ünnepélyen Balázs Ilonka és Décsi Aladár, akik már számtalan esetben adtak bizonyosságot kiváló szavalóművészetükről, Ady és Petőfi verseket fognak előadni.

Minden tekintetben méltó keretek között emlékezik meg tehát a Szociáldemokrata Párt az 1918-as októberi forradalomról, melynek mártírjai ugyancsak hozzájárultak ahhoz, hogy tárgyaljon a magyar munkás kezéről a bilincs, amely ma már teljesen lehullott kezéről és végre a hosszas harc után szabad lett a munkás és paraszt egyaránt.

A Szociáldemokrata Párt ezen az ünnepségen mindenkit szívesen lát.

Rendőrségi hír

A belügyminiszter Nagy István rendőrszázadost a várme gyei főkapitányságról a zalaegerszegi városi rendőrfőkapitánysághoz helyezte át és megbízta a városi és járási őrszemélyzeti parancsnoksággal.

Megtámadták a hegyről hazatérő embert

Fitos Jenő zalatárnoki lakos az esti órákban hazafelé tartott a hegyről, amikor egy 5 tagból álló csoport körülvette, utoljára kezdte és Vörös József tárnoki lakos kést rántva megszurta. A védtelen ember eszméletlenül esett össze, majd súlyos sérülésekkel szállították be a zalaegerszegi kórházba. Vörös Józsefet a rendőrség letartóztatta.

Véletlenül elsült a vadászfegyver

Pogacsics Károly batyki lakos vadászfegyverét, lőésre töltve, felakasztotta a szegre. A napokban felkeresték vadásztársai, Márkus Géza és Kerca János zalavégyi lakosok, akik nem tudva arról, hogy a fegyver meg van töltve, mit sem sejtve levették a szegről, hogy összehasonlítsák saját fegyverükkel. Ebben a pillanatban a fegyver elsült és oly szerencsétlenül találta a golyó Pogacsics lábát, hogy azt valósággal lenyírta. A súlyosan sérült embert vadásztársai kórházba szállították.

Csütörtökre virradó éjjel leégett a tapolcai fűrésztelep és faraktár

Szerdán este 11 órakor kigyulladt a Tapolcavidéki Fűrésztelep Rt. telepe. A tűz a nagy szélvihárban csakhamar veszélyessé vált és lángok borították el az egész nagykiterjedésű telepet. A tapolcai tűzoltóság jármű hiányában csak kése delmesen tudott az oltáshoz látni, ekkorra azonban már olyan méreteket öltött a tűz, hogy kénytelenek voltak segítséget

Karády Katalin kalandja a vetköztetőkkel

Budapesten egyre jobban elharapóznak a vetköztetések. Ma már az a helyzet a fővárosban, hogy ha valaki a késő esti órákban elhagyottabb utcában megy, könnyen előfordul, hogy kiűn erre a célra alakult társaságok újabb ruhagondot zúdítanak a nyakába. Bár a rendőrség kíméletlen eréllyel csap le minden esetben a vetköztetőkre, még mindig előfordulnak vetköztetések Budapesten.

Legutóbb Karády Katalin, a népszerű művésznő volt szenvedő hőse egy vetköztető kalandnak. Kedden éjszaka, miközben a színházból hazafelé igyekezett, a Bástya-utcában az egyik kapualjából két suhanc rontott neki és dulakodni kezdtek vele. Karády szembezállt támadóival, de az egyik kitépte kezéből kromodilbőr kezításkáját, mire mindketten elszaladtak. Másnap reggel Karády a rendőrséget akarta értesíteni a támadásról, de közben a vetköztetők visszajuttatták hozzá a tarsolyban volt iratokat, köztük az egyik nagy olasz filmgyárral kötött szerződési okiratot is. De megtartották értékes puderszelencéjét, cigarettatárcáját és pénzét a táskával együtt.

Ha tudásban, műveltségben gazdag országot akarsz: — adakozz a népi kollégiumra!

Megyei hírek

kérni a környékről és Zalaegerszegről. A zalaegerszegi tűzoltóság éjjel 2 órakor érkezett a helyszínre, de ekkor már teljesen leégett a fűrésztelep épülete, a benne felhalmozott deszkanyagokkal és gépi berendezéssel együtt. A raktáron levő 150 vagon faanyagot sikerült megmenteni. A kár így is nagyon nagy. Vizsgálat indult a tűz keletkezésének felderítésére.

Elítelt nyilas körzetvezető

Agoston Károly nemesapáti lakos a nyilas uralom alatt, mint körzetvezető működött falujában. Most vont felelősségre a zalaegerszegi népbíróság és 6 hónapi börtönrre, továbbá politikai jogainak 5 évre való felfüggesztésére ítélte.

Sajtó- és propaganda-vezető, aki sem írni, sem olvasni nem tud

A nyilas időkre jellemző eset került napvilágra a zalaegerszegi népbíróság előtt. Takács Imre nemesapáti napszámos háborus és népellenes bűncselekményekkel vádolva került a bíróság elé. Az volt a vád ellene, hogy a Szálasi-uralom alatt, 1944 decemberében, elfogadta a járás sajtó- és propagandavezető tisztségét, amit saját bevallása szerint a felszabadulásig el is látott. Eddig még semmi rendkívüli nem lenne a dologban, de a vezető népbíró kérdésére, hogy tud-e írni és olvasni kijelentette, hogy olvasni nem tud, de a nevet le tudja írni. Óriási derűség fogadta a leleplezést, ami mögött egy szörnyű korszak korcs kinövése húzódik meg, amely szerint a nyilasok analfabétákat használtak fel sajtó- és propaganda céljaira. A vádlottat, aki 8 hónap óta internálva van, a bíróság felmentette, mert beigazolták vette védekezését, hogy mint teljesen tudatlan embert, a párt kényszerítette a tisztség vállalására.

Ausztriából visszaszökö svábokat fogott el a rendőrség

A nagykanizsai rendőrség államvédelmi osztálya őrizetbe vette Bognér Antal és Illés Béla svábokat, akik illetéktelenül átkartak szökni az osztrák határon. A nyomozás megállapította, hogy mindkettőjük a tolnamegyei Tolna községből telepítették ki még a tavasszal. A közelmúltban visszaszöktek az országba és most akartak visszamenni Ausztriába. Ezt a szándékukat a rendőrség meg-hiusította és ügyük kivizsgálásáig a rendőrség őrizetében maradnak.

Amikor az elhagyott menyasszony bosszút áll

A nagykanizsai népbíróság dr. Béres Sándor-tanácsa tegnapi tárgyalta Debreceni Gyula MAORT hegesztő-munkás háborus bűnyét, akit azzal vádoltak, hogy a nagykanizsai SS gépjavitó üzemben dolgozott és a munkaidőben SS egyenruhát hordott. A tárgyalás során bizonyosodott, hogy Debrecenit elhagyott menyasszonya jelentette fel bosszúból. A bosszúálló menyasszony azonban a tárgyaláson nem jelent meg. Debreceni Gyulát a népbíróság felmentette.

MAORT-nyilasok a népbíróság előtt

A nagykanizsai népbíróságon már két alkalommal is kitűzték Babati Lajos volt nyilas MAORT tisztviselő népellenes bűnyének tárgyalását, de mindkét alkalommal el kellett halasztani a tárgyalást. Először augusztus 8-ára tűzték ki a tárgyalást, de a győri internálótáborból, ahol Babati dolgozott, elmulasztották elővezetni. Később Babati Nagykanizsára szállították, de mikor az új tárgyalási hatánapot kitűzték, az internálótábor Budapestre vitték, köztük Babati is. Október 8-ára volt kitűzve az új tárgyalási hatánap, de ekkor az internálótábor parancsnoksága nem rendelkezett kellő anyagi fedezettel, hogy a vádlottat Nagykanizsára szállítsa. A harmadik tárgyalási hatánapot október 29-ére, keddre tűzték ki, mert egyrészt az internálótábor parancsnokságának módjában áll Babati Nagykanizsára kísérése, másrészt a vádlott maga is 100 forintot helyezett letétbe az utiköltségek fedezésére, hogy a tárgyalást mielőbb meg lehessen tartani.

A népbünyesség azzal vádolja Babati, hogy a nyilaskeresztes pártban röviddel belépése után vezető tisztséget viselt, mert Simon György járásvezető helyettese és szállási irányítója lett. Jelen volt, mikor Lieb Gyula MAORT tisztviselő jelentést tett Fider Györgynek és Bede Zászlósnak arról, hogy Bázakerettyén szabotázs készül és abban jelentős része van Ordas Pál mérnöknek is. A nyilasok Ordas Pált letartóztatták, Sopron-Kőhidára szállították, ahol meg is halt. Részbe volt Babatinak Albrecht és Spurmann közismerten baloldali gondolkodású MAORT tisztviselő elhurcolásáról.

Kedden tárgyalja a népbíróság Károly Lajos volt MAORT gépkocsivezető háborus bűnyét, aki 1944 nyarán a Bázakerettye határában lelőtt angol szusz repülőgépet logányosságát súlyosan bántalmazta. Károly volt az, aki a nyilashatalom átvétel napján letartóztatta Skultéty Lajos MAORT pénztárost, csendőrkísérettel Szombathelyre szállította, ahol az hosszú ideig volt a csendőrség foglya.

Ugyancsak kedden tárgyalja a népbíróság Balogh Sándor és felesége, keszthelyi lakosok népellenes bűnyét. A vádat szerint a Balogh-házaspár 1944 tavaszán, mikor a keszthelyi zsidókat góttóba szállították, beköltöztek Kálmán Jenő deportált lakásába, ahol megtalálták annak nagyrészt elcsúszott készletét, amelyeket el is tulajdonítottak. A felszabadulás után a lakásukon tartott házkutatás alkalmával az ékszerek nagy részét megtalálták. Ezenkívül Balogh Sándor 1942 júliusában feljelentette Friedfeld István keszthelyi lakost kommunistá érzelmei miatt. Friedfeldet letartóztatták és 16 napig volt letartóztatásban. Az ügy érdekessége az, hogy Balogh Sándorné maga is zsidó származású és csak mint kivételozott maradhatott otthon.

Nagykanizsa város földigénylő Bizottsága
101/1946. szám.

Hirdetmény.

A termelési bizottság felhívja mindazokat, hogy akik vetőmagot igényeltek, a hó 28-án hetfőn déle 10 óráig a termelési bizottság elnökeél (MAORT-kertészet, malom háta mögött) jelentkezzenek és métermázsánként 46 forintot hozzanak magukkal. Aki a fentjelzett határidőre nem jelentkezik az vetőmag-kiutalásban nem részesül.

Nagykanizsa, 1946. október hó 20-án.

Dene József

1411 a termelési bizottság elnöke.

VÁROS! MOZI

Szombat, vasárnap
Az idel szezon legnagyobb filmje!
PARANCSOLJ A CSILLAGOKNAK
Charles Boyer, Olivia de Havilland
Metro Híradó
Előadások kőnapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **szücsműhelyemet**

Fő-ut 8. sz. alatt, a Bazar-udvarban újból megnyitottam.

Lóbl Béliáné.

Gerencsér György előadása a Magyar Kommunista Pártban

Szeptember 21-én nagyszerű és magas színvonalú előadás hangzott el a Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezetének előadóterében. Az előadást Gerencsér György, a Magyar Kommunista Párt megyebizottsági tagja tartotta az egyház és a demokrácia viszonyáról. Gerencsér György, aki fiatal korában szerzetes volt, megkapó összehasonlítást tett az evangélium és a történelem alakulása között. Előadásával az egész város elismerését vívta ki magának. Ezt az elismerést sokszorozza meg Gerencsér György ma este.

A Magyar Kommunista Párt helyi szervezetének értelmiségi bizottsága ma este 6 órakor a párt székházában értelmiségi gyűlést tart, amelyen az előadó Gerencsér György lesz. Előadásának címe: Magántulajdon, család és vallás.

Az értelmiségi gyűlésre pártállásra való tekintet nélkül mindenkit szeretettel meghívunk.

A M. K. P. Értelmi Bizottsága

Elkészült a vádirat Töke Jenő ellen

A nagykanizsai népügyészség ma készült el a vádirat Töke Jenő volt városi nyilvántartó népellenes bűnyűgyében. A vádirat két vádpontot tartalmaz.

Az első vádpont szerint a zsidók deportálása után Hegyi Lajos polgármesterhelyettes Töke Jenőt bízta meg azzal, hogy az elhagyott zsidó lakásokban viszszzamaradt ingóságokat leltározza, közös raktárakba szállítsa és hatósági kiutalásokra kiadja azokat. Töke Jenőnek ebben a minőségben kötelessége lett volna a leltározást végző egyes csoportok munkájának ellenőrzése. Ezt ő elmulasztotta és így fordulhatott elő, hogy az értékek nagy része elpusztult. Az ellenőrzés hiányában vált lehetségessé, hogy a németek és nyilasok minden értéket nyugatra szállíthattak, szemben az ország más városaival, ahol az ingóságok nagyrészt megmaradtak.

A Népbíróságok Országos Tanácsának legújabb álláspontja szerint mindenki bűnös, aki jogfosztó törvények és rendeletek végrehajtásában részt vett. — A népügyészség álláspontja szerint Töke Jenőt fokozott mértékben terheli felelősség, mert magatartásával elősegítette az üldözöttek vagyoni romlását.

A második vádpont szerint a leltározás során egyes ingóságokat maga is eltulajdonított.

Hirtelen halál a vonaton

Rajcsányi Tibor volt gyékényesi vasúti tisztviselő kedden a szombathelyi vonatra akart felszállni, amikor hirtelen rosszul lett. A mentők a kórházba szállították, hol hamarosan meghalt. A boncolás megállapította, hogy szívbénulás okozta a hirtelen halált. Az államügyészség a temelési engedélyt megadta.

Hirdetmény.

Margarita a kereskedők előjegyzéseket elfogadhatnak. Bővebb felvilágosítás a közellátási hirdetőláblakon (Muszeli- és Stámf. kirakat).

1410

Polgármester.

Műsoros est a népkönyha javára

Ma, szombaton este 9 óras kezdettel nagy műsoros estét rendeznek a népkönyha javára. A munkanélküliség átmenetileg oly arányokat öltött, a szegénység a deflációs pénzügyi politika következtében oly nagy, hogy szükségessé vált a legsürgősebben egy népkönyha felállítására. Varga Józsefné, a polgármester felesége állt élére a népkönyha-akciónak, a melynek sikere így nem lehet kétséges. Ezt a célt szolgálja a ma este tartandó műsoros est, amelynek programjában Kanizsa legkiválóbb zenéi és prózai előadói szerepelnek. Jegyek elővételben a Fischel-féle könyvkereskedésben, a Népszava újságüzletben, a Mair-féle könyvkereskedésben és a Szomolányi áruházban kaphatók. Este a színház pénztáránál is árúsítják a jegyeket. A Városi Színház helyiségét gázzal fűtik.

Új időpontban rendezik meg a MAORT-szinielőadást

A Zala csütörtöki számában hirt adtunk arról, hogy a MAORT kultuszakosztálya — a labdarugók felszerelésének gyarapítására — a Városi Színházban előadja az „Ilyenek a férfiak” című 3 felvonásos táncos-operettet. A MAORT rendezőbizottságának felkérésére közöljük, hogy az előadást néhány nappal elhalasztották. Az operett új időpontban: október 30—31-én, szombat és csütörtökön kerül előadásra a fűtött Városi Színházban. A MAORT kultuszakosztályának minden igyekezete odairányul, hogy nívós, szórakoztató műsorral bizonyítsa be életrehatottságát. Az előadást mindkét esetben este 9 órakor kezdik. Jegyek a Népszava könyvesboltban és a Városi Színház pénztáránál válthatók.

Kalácskának nem felel a demokrácia

A nagykanizsai rendőrség államvédelmi osztálya a tegnapi nap folyamán őrizetbe vette Kalácska István tölöpusztai lakost, aki a kormányra, vezető államférfiakra, a demokráciára és a rendőrségre gyalázkodó megjegyzéseket tett. Meggondolatlan kijelentéseivel a demokrácia védelméről szóló törvénybe ütköző bűncselekményt követett el. Ma reggel a rendőrségről elbocsátották. Ügyének iratát áttették az államügyészségre.

Az angol szakszervezeti kongresszus Franco ellen

London, október 26
Az angol szakszervezeti kongresszus záróülésén visszautasították azt az irányzatot, amely bírálta az angol munkáspárti kormány külpolitikáját. Nagy szótöbbséggel elfogadtak egy másik javaslatot, amely Francoval a gazdasági és politikai kapcsolatok megszakítását követelte.

Munkás — paraszt — értelmiség egységet akarsz? Segítsd tanulni a paraszt és munkás gyermekét: — adakozz a népi kollégiumra!

Sportrovat

Az NVTE 11 órakor kezd

Az NVTE—Székesfehérvári MAV Előre bajnoki labdarugómérkőzést felfokozott érdeklődéssel várja Nagykanizsa sporttársadalma. A vendégcsapat már az idén is járt városunkban s a most folyó bajnoki év megkezdése előtt — barátságos mérkőzésen — legyőzte a vasutasokat. Tisztában vagyunk azzal, hogy barátságos mérkőzéseken a csapatok nem nyújtják tudásuk legjavát, a fehérvári csapat játéka mégis feltűnést keltett. A vasárnapi mérkőzés nagyfontosságú mindkét NB II.-es csapat szempontjából, mert a győztes helyzetét jelentősen megjavítaná a két pont. A találkozó nagy küzdelmet ígér. Az NVTE igyekszik bizonyítani, hogy a soproni vereség csak pillanatnyi formahanyatlás következménye volt, a fehérvári együttes viszont multkori győzelmének reális voltát szeretné bebiztosítani. A mérkőzést délelőtt 11 órakor kezdik az NVTE sporttelepén. A kanizsai vasutasok a következő összeállításban lépnek pályára: Zalan — Perendi, Munkácsi — Semszi, Németh I., Both — Szabó II., Péter, Molnár, Tura, Horváth.

Az NVTE II. 27-én, vasárnap Kaposvárra utazik s ott a kinizsival játszik II. osztályu bajnoki mérkőzést.

A MAORT a PVSK II.-vel játszik

A MAORT hétközi edzései a komoly munka jegyében folytak le. A csapatot nem tette elbizakodottá a Lovásziban elért értékes győzelem s lelkiismeretesen felkészült a PVSK ellen is. A pécsi csapat a kerületi első osztály egyik erőse és már idegenben is számos esetben bebizonyította, hogy a legjobbaknak is komolyan számolni kell vele. A MAORT határozott tábora lázas izgalommal várja a vasárnapi mérkőzést, melynek megnyerésével kedvenc csapata folytathatja a bajnoki tablát az elővasárhoz való felzárkózást. A pécsi vasutas-együttes igen jó játékot képvisel s a MAORT-nak latba kell vennie minden tudását, hogy kétváltóra fellekérje a küzdőképessége folytán igen veszélyes vendégcsapatot. A mérkőzésen a MAORT kis gólkülönbségű győzelmét várjuk. A MAORT színeit az alábbi összeállításban csapat képviseli: Kovács — Mihalecz, Milics — Papp, Héjja, Takács — Nardai, Szabó, Jeli, Lyka, Kapornaki.

A mérkőzést fél 3-kor kezdik a MAORT-sportpályán.

A MAORT második csapatának összeállítása a Kaposvári MTE II. elleni bajnoki mérkőzésen: Hecklovski — Tólosi, Turáni — Mátyás, Nyíró, Bogenrieder — Rományi, Kránitz, Tatar, Horváth, Molnár. A mérkőzést 1 órai kezdettel tartják meg a MAORT-pályán.

MAORT-vegyes utazik vasárnap Gelsére s ott meghívásos mérkőzést játszik a Gelséi Vasutással. A vegyes csapat összeállítása ez lesz: Vajda — Böhm, Szobocsnay — Milei II., Nagy, Róth — Németh, Sztraka, Kiss, Boda, Baj.

— Inspekciós gyógyszerár ma:
Szombaton: „Orangyal” gyógyszerár Deák-tér 10.
Vasárnap: „Megváltó” gyógyszerár Szabadság-tér 21.

HIREK

— Esküvő

Molnár István és Szöllösi Katalin folyó hó 27-én délután fél hét órakor tartják esküvőjüket a Jezus Szive plébánia-templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— Hirdetmény

Komárom város községben az országos állat- és kirakodóvásár november hó 4-én lesz megtartva.

— Értesítés

Tisztelettel értesítjük a város közönségét, hogy szücsmühelyünket Szabadság-tér 20 szám alá helyeztük át. Mindennemű szörmunka elkészítését vállaljuk. *Volner Zoltán* képesített szücsmester.

— Felhívás

A Délzalai Termelő és Értékesítő Szövetkezet értesíti tagjait, hogy akiknek vöröshagymára van szükségük, azok a jövő hét folyamán a Szövetkezet irodájában Szabadság-tér 23. I. em. alatt jelentkezzenek, ahol a hagymát azonnal át is vehetik.

— Az Országos Munkaszolgálatos Szervezet

nagykanizsai csoportja vasárnap délelőtt 11 órakor Fő-ut 6. sz. alatt alakuló ülést tart. Kérjük a bajársakat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— Az Ipartestület felhívása

A megye-iparosságának nagygyűlése holnap, vasárnap d. e. 10 órakor lesz az Ipartestület emeleti dísztermében. Az iparosságra rendkívül fontos eme nagygyűlésen nemcsak felszólalások hangzanak el, javaslatok terjesztetnek elő, de előáll az iparosság mindama követeléseivel, melyeknek teljesítése nem ür haszont. Minden iparost szeretettel meghív és megjelenésükre okvetlenül számít az Ipartestület elnöksége.

— Az NTE ma este 9 órakor

tartja a Centrálban szokásos táncestélyét. Az esten több liveg likör és rum kerül árverésre. Frissen főtt percc lesz az est szenzációja, melyet a drukkosok ajándékoztak az NTE labdarugó csapatának abból a célból, hogy az érte kapott összegben hiányos felszerelését pótolja. A terem kellemesen fűtött és előreláthatóan zsufolt lesz. Mingenkit szeretettel és szívesen vár a város sportját képviselő egyesület vezetősége. Jöjj és támogasd az NTE-t.

Bevin utban Amerika felé

London, október 26
A külügyminiszterek tanácsának new-yorki ülésén résztvevő brit küldöttség élén Bevin külügyminiszterrel tegnap kelt utra az Akvitánia fedélzetén. Vasárnap este Le Havreba érkeznek és felveszik a francia és szovjet küldöttség tagjait.

KERESKEDŐK legelőbb bevásárlási helye **TARNÓCZKY** rövidáru nagykereskedés, Szabadság-tér 18. 1309

Husz lóerős nyersolajmotoromat eladnám. Tíz lóerős benzínmotorot vennék. Ugyanott cséplőgépet eladó. Cim kiadóban.

Elcserelelm 1 szobás olcsó béru keres lakómat 2 szobásra. Cim a kiadóhivatalban. 1402

Vörösmarthy-utca 14, 18 és 60 számú házak sürgősen eladók. Bővebbet Dombai cipőüzletben. 1404

Jó karban lévő fekete férfi télikabát eladó. Kinizsi-u. 28. 1406

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: **Bencze Jenő** főszerkesztő Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 3. Telefon 31. Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő. Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdazért felel: Zalay Károly.

ÉRTESÍTÉS.

Cserépkályhakeresztő-műhelyemet megnyitottam.

Készítek modern új cserépkályhát, vállalok átrakást Hardtmüt, gáz és szénfűtésre javítást, takaréktűzhely igazítást és vaskályha samotozást.

Kérem a szives pártfogást.

Tisztelettel:

Filó Gyula cserépkályhás mester.
Nagykanizsa, Kinizsy-utca 16 szám.

ZALA

Csehszlovákiából vasárnap eltávozott az utolsó német is. Ezentul Csehszlovákiában sohasem lesz egyetlen német sem.

Bencze Jenő:

A megtizedelt Európa

Most, hogy Newyorkban összeült az Egyesült Nemzetek parlamentje, amelyben 51 nemzet 500 kiküldöttje vesz részt, a világsajtó megállapítja a párizsi békekonferencia részben esodjelt. Amit Párizsban nem vezettek el, amit abbahagytak, mert féltő volt, hogy a felmerült elvi és anyagi szakadékok és érdekellentétek a békekonferenciából súlyos nemzetközi krízist váltanak ki, azokat most Newyork van hivatva megoldani. A kényes kérdéseket félretettek és valljuk meg őszintén, már ez is eredménynek számít, mert ebből azt a következtetést lehet levonni, hogy minden hatalomban megvan a meg egyezés akarása és minden nemzetben a béke utáni olthatatlan vágy.

A magyar belpolitikai élet kényes kérdéseit hosszú ideig szintén félretették, mert a politikai bölcsesség azt kívánta, hogy a súlyosan sebzett nemzet lelkében ne halmozzanak fel új robbanóanyagot. Ezeket a kérdéseket, amelyeknek megoldása most már naaszthatatlan, szerdán kezdik tárgyalni a baloldali blokk megbízottjai a Kisgazdapárt kiküldöttjeivel. Amíg Newyorkban az 51 nemzet képviselőinek lelkére a világbéke felelőssége nehezedik, amelynél nagyobb felelősséget ember még soha sem viselt, éppen úgy nehezedik a budapesti tárgyalások résztvevőire is annak a kérdésnek megoldása, nyugalom, fejlődés, vagy kaos és testvérháború lesz-e ebben az országban.

Amíg Newyorkban a világgazdaság sorskérdéseiről, Németország jövőjéről és a nemzeti kisebbségek sorsáról kell dönteni, addig Budapeston a magyar demokrácia jövőjének hallatlan fontossága kérdése dől el. Arról van szó, amit tegnapi vezércikkünkben is lesezgettünk, hogy adhatunk-e dinamitot azoknak a Matuskáknak kezébe, akik már tegyszer elpusztították az országot és rábizhatjuk-e ezekre az elemekre az újjáépítés feladatát? Adhatunk-e választó jogot olyan embereknek, akik azzal élni nem, csak visszatekintni tudnak és akik nem a demokrácia fejlődésének érdekében munkálkodnak, hanem éppen ellenkezőleg a fiatal és zsege demokráciának megdöntésén. Pártszempontokon felülemelkedve teljes tárgyilagossággal erre minden becsületes magyar csak egy szóval felelhet: nem!

Mert mit akarnak ezek az emberek? Kauszt és háborút. Kauszt azért, mert ettől remélik a háborút, a háborút azért, mert kötyagos agyukban azt forgatják, hogy ezzel ismét visszaállíthatják feudális uralmukat és a dolgozót újra páriává aljásíthatják. Itt nem arról van szó, hogy kitorjesszük-e a választó jogot, mert ez minden pártnak, amely a dolgozókat képviseli, sarkalatos programpontja, hanem arról, hogy nemzetünk gyilkosainak újra kezükbe nyomjuk-e a géppisztolyt? Épeszü ember erre csak azt mondhatja: soha!

A megtizedelt Európának elég volt a gonosztyókból, nyugalmat és békét akar. El fogja taposni a Schrödereket, Tissseneket, Pappeneket, Kruppokat, akik a hitleri uralmat arannyal alátámasztották. De el fogják taposni itt nálunk Magyarországon is mindazokat, akik pénzükkel hasonló kísérletbe kezdenének.

Alljon itt Varga Jenőnek, a kiváló közgazdasági tudósnak egy cikke, amelyből világosan kitűnik, résztvevő országok lakossága — írja

hogy az elmúlt háborúban Európa népeit megtizedelték.

Az első világháborúban 36 állam üzent egymásnak hadat, a második világháborúban 61. Az első világháborúban 14 állam területén játszódtak le hadiselekmények, a második világháborúban 40 államra terjedtek ki, nem beszélve azokról az államokról, amelyek területén nem folyt ugyan hadművelet, de légitámadásokon keresztül mégis megismerték a háború borzalmaát. Ilyen például Anglia, India, Ausztrália.

Az első világháborúban aktívan Varga Jenő tanulmányában — körülbelül 800 millió embert tett ki, a második világháborúban harcoló

országok lakossága körülbelül kétmilliárd emberre rugott. Az első világháborúban fegyveres szolgálatra behívták számát körülbelül 36 millióra teszik, a második világháborúban ezt a számot Molotov 110 millióra becsülte. Tehát a második világháborúban háromszor akkora embertömeget mozgósítottak.

Az első világháborúban körülbelül tízmillió ember pusztult el, akik majd mindannyian a fegyveres erők állományába tartoztak. A második világháború áldozatainak száma az 1945-ös év végéig még nem volt megállapítva, de ez a szám, tekintve az emberek millióit, akiket a németek semmisítették meg és akik a légibombázások következtében haltak meg, körülbelül 50 millióra rug.

Es végül:

A hadikiadások az első világháborúban 200 milliárd dollárt tettek ki.

A második világháború hadikiadásainak teljes felbecsülése még nem történt meg, de fel kell tételezni, hogy a háború résztvevőinek hadikiadásai meghaladta az 1000 milliárd dollárt.

Eddig Varga Jenő megállapítása. A felsorolt számokból kitűnik, hogy az emberek legyilkolására felhasznált összegből földünk minden lakosára a ma született csecsemőtől az agonizáló aggyastyánig 500 dollár jutott volna. Ez magyar pénzben 5500 forintnak felel meg.

Megrendítő számok, ha meggondoljuk, hogy ezek a számok a pusztulást, a szenvedést és a rombolást jelentették. Ijesztő mérleg, amelynek olvastán arra kell gondolnunk, soha ne következzen el olyan idő, amelyben majd egy harmadik világháború adatait hasonlítják össze az első két világháború adataival.

Lezajlottak a bolgár választások

Külpolitikai téren a közérdeklődés az Egyesült Nemzetek naggyűlése és a biztonsági tanács ülésel felé összpontosul. Bevin külügyminiszter tegnap indult el New-Yorkba az Aquitania fedélzetén. Elutazása előtt nyilatkozatot adott az újságíróknak a kongresszusról és a jövő hónapban tartandó külügyminiszteri tanács tárgyalásainak kitázasairól.

Azon teszünk, monasztó, hogy véglegesítsük a békeszerződéseket és rendezzük a finnországi, bulgáriai, romániai, magyarországi és olaszországi függő kérdéseket.

Kellő jóakarattal el kell tudnunk vezetni a munkát. Ma nincs meg a kellő jóakarát, akkor a kérdések rendezése a Gondviselés kezében van. A világhelyzet rendkívül zavaros, de én nem vagyok pesszimista. Ilyen mérvű világfelfordulás után nem lehet azt varni, hogy rövid időn belül mindent helyre lehessen hozni. Az eddigi tárgyalások után következik a német és az osztrák kérdés rendezése.

Az egyszerű emberek millióit békére áhítónak és nekünk mindent el kell követni, hogy ezt a békét megteremtjük.

New-Yorkban tegnap a Szent Patrick székesegyházban ünnepi szent misét mondtak az Egyesült Nemzetek szandékaira, amelyben Isten útmutatásáért könyörögtek. A szentmisén Vislászky vezetésével megjelent a szovjetküldöttség egy csoportja és az Egyesült Nemzeteknek mintegy 200 delegátusa és tisztviselője volt jelen.

Vasárnap teljes rendben tartották meg a nagy szobranje választásait. A fővárosban és falvakban már a kora reggeli órákban a választók nagy tömege vonult a szavazóhelyiségek felé. A szavazásra jogosultaknak mintegy 80%-a szavazott le. A szavazóhelyiségekben a hazafias front és az ellenzéki pártok bizaimi emberei ünek, akik ellenőrizték a szavazások lefolyását. A bolgár fővárosban az egyik szavazó körzet előtt a tömeg lelkes éljenzéssel fogadta a hazafias arcvenal megalakítóját, amikor a szavazásra odaérkezett. Ugyanóság nagy lelkesedéssel fogadták a hazafias arcvenal főtitkárát és Vaszil Kolarovot az ideiglenes államfőt. A vidék lakossága már a kora reggeli órákban zeneszó és énekszó mellett lepte el a szavazóhelyiségeket és a legesekélyebb zavargásokról sem érkezett hír. Ma reggel fél hat órakor a szavazatok a következőképen alakultak:

A hazafias arcvenal kapott 312 mandátumot, míg az ellenzék 91 mandátumhoz jutott.

A bolgár nemzetgyűlésben 462 képviselő foglal helyet, tehát mindössze 59 mandátum sorsa ismeretlen még.

Indiai csendélet: 38 halott, 170 sebesült

Delhi, október 28

Ma nyílik meg az indiai parlament új ülészaka, amelyen először mutatkozik be Pandit Nehru új kormánya, melynek tagjai tisztán mohamedánokból és indiaiakból tevődik össze. A kormány bemutatkozásának hírére állítólag Kalkuttában lecsendesedtek a zavargások, melyek a mohamedánok és hinduk között folytak. A lázongások megfékezésére katonaságot kellett szombaton kivezényelni. Az összecsapások során 38 ember meghalt és 170 megsebesült.

Az angol—orosz kereskedelmi forgalom nagyarányu emelkedése

Az angol kereskedelemügyi miniszter jelentése szerint az Oroszországgal folyó tárgyalások az angol—orosz kereskedelmi forgalom nagyarányu emelkedésére fognak vezetni. Sikerült meg egyezni olyan kérdésekben, me-

lyék eddig megnehezítették a tárgyalásokat.

Bideault nyilatkozata a francia költségvetésről

Newyork, október 28

Bideault francia külügyminiszter Newyorkban kijelentette, hogy megtörténtek a lépések, amelyek lehetővé teszik a francia kormány költségvetésének egyensúlyát. Bideault azt mondta, hogy mindenkitől áldozatot fognak követelni Franciaország pénzügyi helyzetének helyreállítására és Franciaország minden téren a javulás útján van.

Megbélyegezték a Franco-kormány jogszolgáltatását

Párizs, október 28

A Párizsban ülésző nemzetközi jogászkongresszus záróülésén határozati javaslatot fogadtak el, melyben megbélyegzik a Franco-kormány jogszolgáltatását és önkényes eljárását. A másik határozati javaslatban bün-

tetendőnek nyilvánítják az emberiség ellen elkövetett bűncselekményeket.

Ma hat esztendeje támadta meg Mussolini a kis görög népet

Athén, október 28

Ma van hatodik évfordulója annak, hogy Olaszország megtámadta Görögországot és az ellenállási mozgalom az ország megvédéséért és határaiért akcióba lépett. György király tegnap jelen volt a háború művészetek kiállítás megnyitóján.

Jó eredménnyel biztatnak az angol—egyiptomi tárgyalások.

Kairó, október 28

Londonban ma vagy holnap nyilatkozatot adnak ki a most folyó angol—egyiptomi tárgyalásokról. Kairói jelentés szerint a tárgyalások sokkal jobb eredménnyel biztatnak, mint azt várták. Az Alexandriában folytatott tárgyalások során az angolok újabb javaslatokat terjesztettek elő, melyeket most tárgyal az egyiptomi delegáció.

Az UNRRA vezérigazgatója Európa élelmézéséről

La Guardia, az UNRRA vezérigazgatója tegnap jelentést adott ki és ebben figyelmeztette az Egyesült Nemzeteket, ha nem gondoskodnak további támogatásról az UNRRA által támogatott országok részére, a jövő évben ezekben az országokban újabb élelmézési válságok keletkeznek. La Guardia azt írja, hogy ezek az országok előreláthatólag a talpraállás felé, azonban további segítyezések nélkül nagymértékű visszaesés következhet be és lerombolhatja ezen országok nagyon is labilis pénzügyi helyzetét.

1500 főnyi közönség előtt kivégezték Jöcklt, a theresienstadti gyűjtőtábor parancsnokát

Berlin, okt. 28

Jöckl, a terezini gyűjtőtábor volt parancsnokát pénteken, nemsokkal 14 óra után, a litomerciai börtönben kivégezték. A nyilvános kivégzést 1500 ember nézte végig. Amikor az ítéletet a kegyetlen gyilkos előtt felolvasták, azt kiáltotta, hogy „Németországért hal meg”. Jöckl egyébként még ügye tárgyalásának megkezdése előtt kétszer öngyilkosságot kísérelt meg.

Franco erődíti a francia-spanyol határt

Párizs, okt. 28

A francia hírszolgálati iroda jelentése szerint Franco tábornok hadserege újabb nagyarányú erődítmények építésébe kezdett az egész francia-spanyol határ mentén. Az erődítési munkálatok méretei a német nyugati fallal hasonlíthatók össze; alagutakat és cementtel megerősített géppuska-félszkeket is építenek.

Olaszország 10 ezer hontalan zsidót fogad be

Róma, okt. 28

Az olasz kormány, amely multkoriban visszautasította azt az indítványt, hogy Itália adjon hazát 25.000 hazátlan zsidónak, most közölte az amerikai kormánnyal, hogy hajlandó 10.000 zsidót befogadni az ausztriai gyűjtőtáborokból.

Magyarok nem vándorolhatnak be Kanadába

Kanada, okt. 28

A. L. Jolliffe, a kanadai bevándorlási ügyek igazgatója, levelet intézett a Magyarok Világszövetségéhez és ebben arról tudósít, hogy mindazoknak az országoknak az állampolgárai, amely országok Kanadával háborúban álltak, nem engedik be Kanadába. Ez a bevándorlási tilalom természetesen vonatkozik a magyarokra is.

Vörhenyjárvány Szombathelyen

A vasvármegyei tisztifőorvos jelentést adott ki a Szombathelyen komoly méretű vörhenyjárványról. A központi fertőzőosztálya már nem tudja befogadni a betegeket és így a város kénytelen volt a 3. helyi-orségi honvédkórház fertőzőosztályát is igénybe venni a lakosság számára. A járvány főként a felnőttek között terjed. Sok megbetegedés fordult elő a Domonkos-növények zárdájában és ezért az iskolát és az óvodát bezáratták.

Kedden délután 1/2 6 órakor októberi ünnepi PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében
Vendégeket szívesen látnak.

Ki a nép ellenségeivel a koalícióból

Rákosi Máttyás a magyar demokráciáért

A Magyar Kommunista Párt őszi politikai akadémiájának megnyitó előadását Rákosi Máttyás miniszterelnökhelyettes tartotta. A MKP III. kongresszusa és a magyar demokrácia jövője címmel. Bevezetőben hangsúlyozta, hogy a III. kongresszus fordulópontot jelent a fiatal magyar demokrácia történetében. A kongresszus megmutatta, hogy kell vinni a harcot a népi demokrácia megerősítéséért és mi a demokrácia jelenlegi válságából kivezető út.

— A magyar demokráciának — mondotta — ma is a központi kérdése, amit a MKP kongresszusa abban a jelszóban foglalt össze:

ki a nép ellenségeivel a koalícióból.

Ennek a harcnak a megvívására szükséges, hogy a magyar demokrácia tisztán lássa mindazokat a kérdéseket, amelyek a harc folyamán felmerülnek. Az egyik legsúlyosabb hiba, hogy nem egyszer igen rendes demokraták lebecsülik a magyar reakció erejét. Azt hiszik, hogy azáltal, hogy a földet felosztottuk és elpusztult a reakció fegyveres ereje, a harc már el is dőlt. Az ilyen lebecsülés megnehezíti a demokratikus erők mozgósítását és lecsökkenti az éberséget. Eről a háború előtti magyar irodalomban láttunk már példát. A magyar irodalom kettévált fasiszta támogatókra és a demokrácia híveire.

Ekkor jutottak szóhoz a »harmadik utasok«, akik azt prédikálták, hogy nem kell harcolni sem az egyik, sem a másik oldalon. Ezzel meg-

gátolták a demokratikus erők mozgósítását.

— Angliában és Amerikában — folytatta Rákosi — nagy viták folynak, huszonöt, vagy ötven évig kellene átnevelni a német népet, amíg megéri a demokráciára. Ennek analógiájára fel kell vetnünk a kérdést: milyen átnevelésre van szüksége népünknek. Lépten-nyomon felmerül a demokratikus választójog kérdése. Magyarországon kívül ezt a kérdést úgy oldották meg, hogy elsősorban fizikailag kiirtották a reakció és a fasiszmus vezetőit. Ez történt Franciaországtól le Bulgáriáig. Azután százezreivel, vagy milliószámra megfosztották őket a politikai jogoktól és csak miután ezeket az óvintézkedéseket elvégezték, akkor tértek át a demokrácia normális procedurájára.

— Most, amikor felmerült a kérdés, hogy a földreform után befolyó összegeket elsősorban mire fordítjuk, akkor a demokrácia balszárnya azt javasolja, hogy ezeket az összegeket elsősorban az ujjazdák felségélyezésére fordítsák. A Kisgazdapárt azzal válaszolt, hogy az így befolyt jövedelmeket elsősorban az egyháznak kell juttatni és csak ami megmarad, azt lehet bizonyos feltételek mellett a magyar nép legrászorultabb rétegének, az ujjazdák adni.

— Ezek a kérdések — hangsúlyozta végül Rákosi — a magyar demokrácia égető kérdései és az előttük álló harcban, mely azt célozza, hogy kiszorítsuk a reakciót a demokratikus kormányzásból, mindezek a kérdések igen fontos szerepet fognak játszani.

Négyszázezer köbméter fa kerül kitermelésre a megyében

Tízezer munkásra van szükség a kitermelési munkálatoknál

A zalai fakitermelés, mint értesülünk, fokozottabb mértékben indul meg a közeljövőben. Az Erdőigazgatóság tervei szerint még ebben az évben Zala megyében közel négyszázezer köbméter fa kerül kitermelésre. Ebből a nagy mennyiségből 260 ezer ürméter a tűzifa. A kitermelt fának egy része, 78 ezer ürméter, itt marad a megyében, a többi fával pedig a faszegény vidékeket, főleg az Alföldet látják el. Budapestre 2600 vagón tűzifát szállítanak. A megyében maradt fából elsősorban a nagyobb zalai városokat és községeket látják el tüzelővel. Nagy mennyiséget szállítanak Nagykanizsára, Zalaegerszegre, Sümegre, Keszthelyre, Tapolcára, úgyhogy ezeken a helyeken a téli tűzifaellátás biztosítottnak tekinthető.

A megyében összesen 26 erdő-gondnokság működik és ezek mindegyikében megindul a kitermelési munka. Hozzávetőleges becslés szerint ezeknek a kitermelési munkálatoknak az elvégzéséhez 10 ezer munkanélkülit lehel munkába állítani, ami ugyszólván teljesen megoldja a zalai munkanélküliség problémáját. Tájékoztatásul közöljük azokat a helyeket, ahol feltétlen szükség van munkásokra. Nagy-

kanizsa, Kiskomárom, Keszthely, Zalaszántó, Bátorpuszta, Gyulakeszi, Zalacsány, Váruspuszta, Monostorapáti, Nemesahany, Lencsetomaj, Túrje, Sümeg, Nyírad, Nemesahany, Lenti, Zala-baksa, Letenye, Törnyiszentmiklós, Bánokszentgyörgy, Pölöske, Nova, Bak és Zalalövő.

A munka októbertől—márciusig tart és a bérek olyanok lesznek, amiből a dolgozó el tudja tartani a családját. Amennyiben nem jelentkezne a kitermeléshez elegendő munkaerő, hatósági kirendeléssel oldják meg a munka elvégzését. A szakszervezetek mindenütt gondoskodni fognak arról, hogy a munkanélküliek jussanak elsősorban életlehetőséget jelentő munkához és ezért a saját érdekében mindenki, aki részt kíván venni a kitermelési munkánál, jelentkezzen mielőbb a szakszervezeteknél. Itt említjük meg, hogy Zalaegerszeg környékén már meg is indult a munka, a munkavállalók között nagyon sok munkás, iparos, tisztviselő és gazdálkodó van. A nagyjelentőségű munkálatoknál a télire igen nagy segítséget nyújt azoknak, akiknek gondot okozott, hogy miből éljen meg a télen.

— Inspekciós gyógyszertár ma:
Mária-gyógyszertár Király-utca 40.

Budapestről jelentik:

Hatévi fegyházra ítélték egy vezérőrnagyot, aki a demokrácia ellen izgatott

Bokros László vezérőrnagyot a Népbíróság hatévi fegyházra ítélte. Bokros Szalasi uralomra-jutásakor felszólította híveit, tegyenek esküt Szalasi-ra. Ezután egész harcoló alakulatát kivitte nyugatra. Azok közé a tiszték közé tartozik, akik odakint fenekedtek a magyar demokrácia ellen. Bokros egy ízben összehívta tisztjeit és altisztjeit és előadást tartott nekik arról, hogy szervezkedniök kell a demokrácia ellen.

Élítették a nyilas pofozó embert

Szöke Ferenc MÁV portás a nyilaskeresztes párt mozgózója volt. Az elfogottakat durván bántalmazta. Mint pofozó embert ismerték a pártban. A népbíróság öt évi börtönre ítélte.

Ítélték a falfestő váci diákok felett

A népbíróság ötös különítanása ma hirdetett ítéletet a váci összeesküvő diákok ügyében. Karácsonyi Kiss Sándort, aki a demokráciaellenes falfeliratok kiindulójaként kezdeményezte 6 évi börtönre ítélte, két kiskoru társa pedig 3 évet, illetve 14 hónapot kapott. Mikes József főügyész és Szentornay joghallgató ellen az eljárást megszüntette. A két nyilaskereszt-bélyeggyártó és ragasztó kiskoru ügyét a Jankó-tanács elkülönítette.

Halálra ítélték Steinhardtnak, a híres komikusnak nyilas gyilkosát

A népbíróság Kassovitz-tanácsa kötéltáti halálra ítélte Kémenczi Jánost, a kapásutcai nyilasház vezetőjét. Kémenczi egy kerületközi értekezleten követelte, hogy a II. kerületben fogvatartott zsidókat azonnal ki kell nyírni. Ezt a javaslatát saját hatáskörében végre is hajtotta. Kémenczi lelkiismeretét terheli, a többi között, Steinhardt Géza halála is.

A kormány kikéri a magyar sajtó német diktátorát a szövegségektől

Fehéri Armand hírlapíró bejelentést tett Kurt von Brunhof volt német követségi tanácsos ellen azért, mert 1914-ben háborus propagandába szorította a magyar sajtót, elhurcoltatta Benda Jenőt és Györi Imrét, a Pesti Hírlap szerkesztőit és ezzel közvetve halálukat okozta.

Az ügyben csütörtökön kihallgatták a népbíróságon Kolosváry-Borcsa Mihályt, aki szerint Brunhofnak nem volt módjában a magyar sajtót presszionálni, erre a német követségnek más szervei voltak.

A népbíróság most az igazságügyminisztériumhoz fordult az a kérelemmel, hogy kérje, Kurt von Brunhof kiadatását a Németországot megszálló hatalmaktól.

VÁROSI MOZI

Hétfő, kedd, szerda

Legújabb orosz film

A PAMIRI SAKÁLOK

Karaván legyőzésének izgalmas filmje.

Orosz Híradó

Előadások köznapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-zer

Felavattuk a temető-hidat

Dr. Papp Andor főispán és dr. Dávid János alispán jelenlétében adták át a város közönségének a hidat

Most két esztendeje még javában dorogtak Magyarországon az ágyuk. Az ország keleti része már hadszíntérre vált a náci téboly jóvoltából. Az ágyuk döröge és a bombák robbanása egyre közelebbről hallatszott. A német és nyilas propaganda hiába üvöltötte teli torokkal, hogy ezt a háborút csak és egyedül ők nyerhetik meg. A felszabadító hadsereg feltartóztatatlannal nyomult előre. A vort hadseregeknek vissza kellett vonulniuk, és bosszút álltak. Az országban mindenfelé aláaknázott, majd felrobbantott hidak jelezték ezt a bosszút. A háború 1945 tavaszán elérte Nagykanizsát is. Husvét vasárnapján hajnalban a város vihar előtti csondját hatalmas robbanás rézta meg. A »terrszerüen« vissza-vonuló német hadsereg felrobbantotta a temetői hidat, amelynek semmilyen nevezhető jelentősége nem volt hadászati szempontból. Azóta több, mint másfél esztendő tölt el. Az elpusztított hid helyébe senki sem épített újat. Ekkor a Zala magához ragadta a kezdeményezést és felkérte Nagykanizsa társadalmát, lássák le, milyen jelentőséggel bír a városra nézve ennek a hidnak a léte. Jöjjenek fillérvikkel, hogy felépülhessen ez a hid. A felhívás nem maradt eredménytelenül. A Zala megígérte, hogy Mindenszontek ünnepére a temetői hid készen lesz. Igéretét beváltotta. A hid elkészült és tegnap délelőtt át is adták a forgalomnak.

Fél 11 előtt néhány perccel érkezett meg Varga József polgármester Hackler Jánosnak, a Nemzeti Bizottság elnökének kíséretében, akiket a már jelenlévő P. Vados Pál plébános, Dombai János nemzetgyűlési képviselő és Réti Lajos, az építészeti ügyosztály vezetője fogadott. Egymásután érkeztek meg a Szociáldemokrata Párt részéről Szabó Benyó párttitkár, a Kisgazdapárt részéről dr. Szabad Lajos, a Magyar Kommunista Párt részéről Hegyi János, majd a honvédség, a rendőrség és az Államvasutak képviselői. Fél 11-kor érkezett meg dr. Papp Andor, Zala megye főispánja és dr. Dávid János alispán, dr. Monostory Tibor járási főjegyző és Bencze Jenő főszervező kíséretében. Ekkor kezdődött meg a hidavatási ünnepség.

Bencze Jenő főszervező lépett elő és a következő szavakkal adta át a hidat a polgármesternek a Zala szakszervezősége nevében:

— Nagykanizsa sajtójának dolgozói, a nyomdászok, kiadóhivatali tisztviselők és a szerkesztőség munkatársai mély tisztelettel átadják ezt a hidat a város közönségének. Mély megilletődéssel mondunk köszönetet mindazoknak, elsősorban a város polgármesterének, akik lehetővé tették számunkra ennek a hidnak megépítését. Még sohasem fordult elő ennek a városnak történelmében, hogy egy újság hidat épített volna olvasótáborának segítségével. Elmondhatjuk és ez nem frázis, hogy ennek a hidnak minden tégláját és deszkáját a város közönsége hordta egybe. A közösségi érzés nagyszerű ténye ez a hid és ez adja meg beláthatatlan jelentőségét. Ez a hid nemcsak az élőköt köti össze a holtakkal, de ami ennél sokkal lényegesebb, az élőköt az élőkkel is egybefogja.

— Ez a hid az ujjaépítés kezdetét jelenti Nagykanizsán, amit reméljük, még sok alkotás követ majd. Bebizonyítottuk, hogy munkával és akarattal csodákat lehet művelni, mert ima itt van ez a hid, amiben senkisémm hitt és mégis megépült. Amikor újból köszönetet mondunk a kőműveseknek, ácsoknak és mindazoknak, akik türelemmel gyorsasággal hidalták át ezt a szakadékot, akkor nem mulaszthatjuk el felhívni a város közönségének figyelmét arra, hogy ha átmegy a hidon, lássa meg azt a különbséget, ami a fasiszták által szétrombolt hid és a demokrá-

cia által ujjaépített hid között van. Eljen Nagykanizsa város közönsége! Bencze Jenő főszervező szavai után Varga József polgármester Nagykanizsa város közönségének nevében a következő szavakkal vette át a hidat:

Mélyen tisztelt ünnepelő közönség!

Egy hónappal ezelőtt még nem hittük, hogy ma hidat avatunk. A szilárd elhatározás, az erős akarat produkálta ezt az eredményt. Amidőn a város nevében átveszem a hidat, Nagykanizsa népének őszinte köszönetét tolmácsolom Bencze Jenő főszervezőnek, aki értelmi szerzője, uttörője volt az egész dolognak. Mindenki elismerése legyen jutalma önzetlen munkájáért. Köszönetet mondok a MAORT vezetőségének, kereskedőknek és minden adományozónak, aki bármi módon hozzájárult a keresztülvitelhez. Köszönetet mondok a közreműködő munkaerőknek, akiknek teljesítménye mind a kivitelben, mind a minőségben minden dicséretet megérdemel.

Minket jólesően tölt el az a tudat, hogy munkához juttattunk, ha rövid időre is, sok-sok családot. Őszinte vagyok akkor, ha itt kijelentem, hogy szívügyem a munkanélküliség levezetése és Nagykanizsa felépítése. Igéretet teszek az építőmunkásságnak, hogy legközelebbi budapesti utam alkalmával elkövetek minden, hogy pénzt szerezzek, hogy kényerhez, munkához juttassam őket.

Ez a hidépítés szimbolizáljon valamit. Mélységet, szakadékot kötötünk össze pár nap alatt erős elhatározással. Nagyon elhíható, hogy országunk érdekében a lelki különbségeket is áthidalhatjuk, ha igazi építő szándék vezet bennünket. Szünjenek meg Nagykanizsán is az ellentétek, fogjunk össze minden a magasabb közös cél érdekében és dolgozzunk mindnyájan őszintén a város, az ország, a demokratikus élet felépítésén.

Beszéde végeztével Varga József polgármester elvágta a hidavatást szimbolizáló nemzetiszínű szalagot, majd az ünnepelő közönség élén a megye és a város vezetőinek kíséretében első ízben áthaladt az új temetői hidon. Ezzel az aktussal véget is ért Nagykanizsa új hidjának felavatása.

Az egész ünnepség alatt valami megnevezhetetlen bensőséges és felomelő érzés lett urrá rajtuk. Bensőséges, mert olyan áldozat nyerte el jutalmát, mint amilyen még Nagykanizsán sohasem volt. A város népe egy emberként sietett adni e nemes célra. Itt nem volt különbség ember és ember között. A legszegényebb ember fillérekje is éppen úgy segített a hid építésében, mint a leggazdagabb forintja. Es felemelő volt az ünnepség, mert éreztük, hogy ezzel a néhány hős munkával sok munkás családjának jutott egy-két falattal több kenyér. Köszönetet mondunk mindazoknak, akik ebben segítségünkre voltak.

Hárs

Dr. Pató Sándor, az új zalai főkapitány elfoglalta hivatalát

Mint jelentettük főkapitánycsere történt Zala megyében: az Egerbe áthelyezett Farkas József helyére dr. Pató Sándor rendőralezredest nevezte ki a belügyminiszter zalai főkapitányává. — Dr. Pató Sándor személyében, aki már el is foglalta hivatalát, régi, szakképzett és tapasztalt rendőrzetű került a megye élére. Az új főkapitány működése elé nagy bizalommal tekint a megye jogtisztelő népe.

A döntő belpolitikai tanácskozások szerdán kezdődnek

Ismeretes, hogy a Baloldali Blokk a Független Kisgazdapárt válaszelevele után közvetlen tárgyalások megkezdését javasolta a belpolitikai kibontakozás megkeresésére. Tegnap megállapodás jött létre a Független Kisgazdapárt vezetősége és a Baloldali Blokk végrehajtóbizottsága között, hogy szerdán délután 5 órakor a demokrácia vezető politikusi összeülnek a nemzetgyűlés elnöki szobájában és megkezdik közvetlen tárgyalásaikat. A tanácskozáson a Baloldali Blokk pártjainak, valamint a Szakszervezeti Tanácsnak három-három tagja vesz részt.

A jelek szerint egyelőre nincs lehetőség a gyors kibontakozásra, habár a Baloldali Blokk és a Független Kisgazdapárt részéről is kétségbevonhatatlanul az a szándék, hogy a koalíciót továbbra is fenntartsák. A Baloldali Blokk szerint olyan megállapodásra van szükség, amely biztosítékot nyújt, hogy a felvetett problémákat a koalíció valóban gyökeresen megoldja.

Keresztury Dezső kultuszminiszter és Illyés Gyula a Zalai Kulturnapokon

A Zala október 25-iki számában közölte, hogy november hó 10-én kezdődik Zalaegerszegen a Zalai Táj- és Népkutató Munkaközösség rendezésében a zalai kulturhét. A kulturnapok célja a dunántúli népi szellem felébresztése és a parasztság gazdasági felemelése.

A kulturhétet dr. Papp Andor főispán nyitja meg november 10-én. Ezen a napon nyitják meg a háziipari és kézművészeti kiállítást, — amelyen nagykanizsai művészek is részt vesznek — a népművészeti szabadiskolát, a könyvkiállítást, a zalaegerszegi népkönyvtárt és a Göcseji Muzeumot. A hét folyamán magasszínű előadások hangzanak el. November 16-án a kulturpolitikai napra Egerszegrre érkezik Keresztury Dezső kultuszminiszter és Illyés Gyula, akik előadásokat tartanak. November 17-én az egyházi- és népzene ünnepével végződik a kulturhét.

Halálra ítélték Hain Péter egyik pribékjét

A népbíróság Sági-tanácsa most tárgyalta K. Horváth Sándor volt detektív háborús bűnügyét. A vádlott Hain Péter mellett működött. A kikényszerített beismerő vallomások alapján többeket deportáltak, sőt egyeseket ki is végeztek. Ezért a népbíróság K. Horváth Sándort kötélláltali halálra ítélt. A népbíróság az iratokat kegyelem céljából felterjeszti a köztársasági elnökhöz.

Szerdán délután 6 órakor PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt. Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség.

Művészt a népkönyha javára

Szombaton este 9 órakor telt nézőtér előtt mutatták be Nagykanizsa művészei tudásuk legjavát azon a nagyszabású művésztelenre, amelyet a népkönyhaakció javára rendeztek. Ez a művészt messze felülmulta az eddigi műkedvelőestek színvonalát. Az est megrendezése Varga Józsefné a polgármester feleségének érdeme, aki mindent elkövet, hogy a város esestjei meleg étkezéshez jussanak. Siklósi János bevezető szavai után a nagykanizsai Szimfónikus Zenekar Ivankovits Ferenc vezényletével ismét megmutatta, hogy komoly művészi értéket képvisel Nagykanizsa számára. **Delibes: Coppélia balettjének előadása** a legjobb budapesti hangversenyzenekarokéval vetekedett. A közönséget nagyon meglepte Ivankovits Ferencné, aki a Mignon-áriát és Debussy: „Csillagos ég” című dalat énekelte el. Kulturált, meleg hangja több élvezetet nyújtott a közönségnek, mint az itt hallott bármelyik énekes előadása. Megérdemelten ünnepeltek. Az est legnagyobb élménye Herczeg Ferenc: Két ember a bányában című egyfelvonásos drámája volt. Dr. Béres Sándor, a népbíróság elnöke és Pongrácz János MAORT tisztviselő adták elő a darabot. Béres Sándor nemcsak jó törvényszéki bíró, de jó színész is. Mindkettőjük előadása és színészi képessége kitűnő művészi készségről tett tanúságot. Zajos tapsal jutalmazták őket. A társadalmi kérdésekkel foglalkozó dráma után a nagykanizsai leányliceum énekkara az Enge János tanár által énekkari előadásra megzenésített Vörösmarty: Vén cigány című költeményét mutatta be nagy sikerrel.

De sajnós megróni is kell, nemcsak dicsérni. Az egyébként kitűnő Pongrácz Jánosné három verset adott elő. Előadása nem gyakorolhatott kellő hatást, mert érthetetlen okból éppen akkor kapcsolódott be a gázfűtést, amelynek sűrű zaja teljesen elnyomta az előadó halk tónusát a különben is rossz akusztikájú Színházban. A Katolikus Legényegylet táncgyűjtésének magyar táncja sem arathatott megfelelő sikert, mert zenekari kíséret nélkül voltak kénytelenek táncolni.

Ezekről eltekintve azonban nagyszerű művészi élményben volt részünk. Ez a művészt pedig a szórakoztatáson kívül nagymértékben segítette a népkönyhaakciót és hozzájárult ahhoz, hogy sok éhezőnek meleg ételt tudjanak nyújtani a hideg téli hónapokban.

A B-listás „hekus” lövöldözött — őrizetbe vették

Szerdán éjjeltájban Vasas Iure rendőrnagy alhadnagy és Tóth Ernő kereskedősegéd ittas állapotban mentek a Fő-utcán. Vasas minden ok nélkül többször a levegőbe lött. „En tehetem — kiabálta ittaságában — engem úgy sem visznek el a hekusok, mert én is hekus vagyok!” Mindkettőjüket előállították a rendőrök.

Munkás — paraszt — értelmiség egysége akarsz? Segíts tanulni a paraszt és munkás gyermekét: — adakozz a népi kollégiumra!

A Zala közigazgatása

Adónaptár

Október hó 30-án: Házadó fizetés
Október hó 31-én:
Együttes kereseti és jövedelmiadó bevallás
November hó 4-én:
Illetményadó fizetés
Háztartási alkalmazottak utáni adófizetés
November hó 5-én:
Forgalmiadó fizetés
Forgalmiadó bevallás
November hó 15-én: Házadó fizetés
Együttes kereseti és jövedelmiadó fizetés
Társulatiadó fizetés.
Ügynöki és alkuszi jövedelem alapján
együttes kereseti és jövedelmiadó fizetés
Tantiemadó fizetés.

A szovjet lapok közlik a takarékpénztárak hirdetését

amelyben arra szólítják fel a lakosságot, hogy helyezze el pénzét takarékpénztári betétekben. 1946 január 1-én a betétek összige meghaladta a 8,3 milliárd rubelt. A takarékbármikor felvehető betétek után az időszerinti évi 3 százalékos, legalább hat hónapra lekötött betétek után pedig évi 5 százalékos kamatot fizet. A betétek a két fajtáján kívül a szovjet takarékpénztárak ismerik a nyereséggel egybekötött betétek rendszerét is: húsz kétszer egy évben van és minden 1000 betévből 25 jut ilyenkor a betéte nagyságától és a betévesi időtől függő összegű nyereséghöz.

Megérkezett a svájci tenyészállatok második szállítmánya is

A Svájcából vásárolt tenyészállatok második szállítmánya is megérkezett Budapestre. Az állatokat a volt tenyészállatvásártelenen osztják szét az állami gazdaságok és az igénylő magángazdaságok között.

MOZI

Pamiri sakálók

A háború utáni orosz filmgyártás egyik legújabb alkotását mutatja be a Városi Mozi, amelynek főszerepét egy kutya, Rin-tin-tin utóda, Dzsulbarsz alakítja.

So-Murad, az öreg karavánvezető megsebesül vadászát közben. Egy határőr, Tkacsenko siet segítségére, aki hazaviszi az öreget. Tkacsenko nála marad felgyógyulásáig és megismeri Perit, a karavánvezető unokáját. A leány megszereti Tkacsenkot, de Abdulo, egy rablóbanda vezére akarja feleségül venni. Tkacsenko elbucszik vendéglátóitól és Peri nekijárandekozza hűséges kutyáját, Dzsulbarszt. Karaván érkezik ekkor. A rablóbanda megtámadja őket és a karavánnál tartózkodó So-Muradot és Perit is elfogják. De megjelenik Dzsulbarsz és gardáit megszabadítja a rablók kezei közül. A határőrség megtalálja a rablókat és valamennyit elfogják Dzsulbarsz segítségével.

A rádió keddi műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Áttelépítési Kormánybiztoság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató lemezek. 10 Hírek. 12 Déli harangszó, hírek. 12.15 Sachs Renée zongorázik. 13 Sovinszky László szalonzenekara játszik. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Kamaraművek. 15 Szévtetkezeti negyedóra. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 17 Párthírado. 17.30 Jazz-zongoraszámmok. 17.40 Előadás Pázmány Péterről. 18 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 18 óra 15-kor Mit üzen a rádió? 19 Dalok. 19.30 Falurádió. 20 Hírek, sport hírek. 20.20 A Rádiózenekar műsora. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Keresztossy Mária énekel. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Magyar tánczene.

Budapest II. 20 Szórakoztató muzsika. 20.30 Rádió szabadgyetem. 21 Hírek. 22.15 Brahms XIV. a-moll szimfónia. Hanglemez.

Sportrovat

Hatalmas küzdelem a MAORT-pályán

Dermesztő hidegben, de szépszámú közönség előtt került lejátszásra a MAORT—PVSK II. mérkőzés. Temesi sipjelére a MAORT a következő összeállításban kezdte a játékot: Kovács—Mihalecz, Millei—Papp, Héjja, Takács—Nardai, Szabó, Téli, Lyka, Kapornaki.

Hatalmas iramban indul a játék. A vendégcsapat megfelel a várakozásnak: ügyes játékkal kezébe ragadja a kezdeményezést. Az első negyedórán a mezőnyben jobb a PVSK, a MAORT csak szélsői révén veszélyeztet. A 15. percben Szerdai elfut a védők mellett, s okosan begurított labdáját Téli a hálóba helyezi. A kezdeti lendület kissé alábbhagy, de most is élvezetes a játék. A félidő hátralévő része: egyenrangú ellenfelek küzdelméhez. Szünet után mindkét csapat ujl erővel veti magát a játékba. A csapatok érzik, hogy egy gól eldönti a játék sorsát. Izgalmas, változatos a mérkőzés, mindkét kapu gyakran forog veszélyben. Kapusának sérülése miatt 10 emberrel játszik, s hősiességével küzd a pécsi csapat. Az utolsó 20 percben állandóan ostromol a MAORT, a támadások sikeres befejezését azonban mindig gátolja valami.

Nagyiramu, helyenként magas színvonalu, izgalmas mérkőzést vívott a két csapat. A MAORT a II. félidei játékával megérdemelte a győzelmet. A pécsiek meglepően érett fociballt játszanak, tegnap azonban a balszerencse is melléjük szegődött. — A MAORT legjobb csapatszéke a védelem volt. Kovács ragyogóan védett, örvendetes Millei javuló játékosa is. A fedezetpár is elfogadhatóan játszott. A csatársor játékába sok hiba csuszott be, a játékosok akarása azonban dicsőre méltó.

MAORT II.—Kaposvári MTE II. 9:1 (4:1)

II. sztályu bojnoki, Nagykanizsa. Vezette: Biró. Góllövők: Sztraka (3), Tatar (3), Horváth (2), és Kránitz, illetve Gulyerás.

Szerencsével vitt el egy pontot a Székesfehérvári MAV Előre

Ezer néző előtt, Páldi játékvezetésével játszották le a nagy érdeklődéssel várt NVTE—Sz. MÁV Előre mérkőzést. A két csapat összeállítása ez volt:

NVTE: Zalán — Perendi, Munkácsi — Semszi, Németh I., Both — Szabó II., Péter, Molnár, Tura, Horváth.

Sz. MÁV Előre: Magyar — Adorján, Tóke — Ignác, Szeles, Márhoffer — Bába, Millye, Szép, Dombóvári, Tóth.

A vendégcsapat kezd, mégis a 2. percben már halójukban táncol Molnár labdája. A 8. percben Tura hatalmas lövése száll el a kapu fölött. A 19. percben Magyar kifut, de Molnár jó helyzetben kapu fölé lö. A 32. percben Horváth jó támadást vezet, de a fehérvári védelem az utolsó pillanatban ment. NVTE-támadásokkal teik el az első félidő többi része.

Szünet után erős iramban indul a játék, midkét csapat kiveszi részét a támadásokból. A 16 percben Ignác lövését Zalán nem tudja védeni 1:1. A kanizsai csapat erősen támogatja. A 37. percben Péter kapu-

fát lö. A 42. percben Horváth az utolsó alkalom a győzelem megnyerésére a hazai csapatnak. Horváth szögletét Tura Magyar ölebe fejeli. Az NVTE van támadásban, amikor a játékvezető sipja a mérkőzés végét jelzi.

Jók: Zalán, Németh I., Both és Tura, illetve Magyar, Tóke, Ignác és Szeles.

NVTE II Kaposvári Kinizsi 3:1 (2:0)

II. o. bajnoki Kaposvár. Vezette: Jandó. Góllövők: Németh II. (2) és Körös, illetve Figuli.

HIREK

— Halálozás

Kadar Istvánné f. hó 28-án reggel Nagykanizsán elhunyt. Temetése kedden délután fél 4 órakor lesz a temető halottasházából.

— Megalakul a Szociáldemokrata Párt zala megyei honvédségi csoportja

A honvédségnek Nagykanizsán szolgálatot teljesítő tisztjei és tiszt-helyettesei, továbbá a létszámfeletti és rendelkezési állományban levő honvédszemélyek folyó hó 29-én a Szociáldemokrata Pártban, az ünnepélyes pártnap keretében alakítják meg a Szociáldemokrata Párt zala megyei honvédségi csoportját. Ebből az alkalomból a honvédség és a Szociáldemokrata Párt vezetősége felkeri az érdeklődőket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— Felhívás

Nagykanizsai M. Állami Erdő-gondnokság megkezdi a fakitermelési munkákat. Felhívás az Fő-ut 5. sz. alatt. Erdőgondnokság.

— Emlékünnep a Szociáldemokrata Pártban

Mint azt már a Zala megírta, a Szociáldemokrata Párt kedden délután fél 6 órai kezdettel a Párt nagytermében tartja az őszirózsás forradalom emlékünnepét. Pártállásra való tekintet nélkül vonulnak fel erre az ünnepélyre a városi és állami hivatalok, közületek és üzemek és a Függelenségi Frontba tömörült pártok, valamint az iskolák képviselői. A meghívottak között szerepelnek felekezeti különbség nélkül az egyházak is. Az ünnepi beszédet Brónyai Lajos tartja, majd a központi pártvezetőség üzenetét tolmácsolja Szabó Berény járási titkár. A napnak az ünnepi beszédeken kívül a városi zeneiskola hangversenye, szavalatok és énekszámok adnak ünnepélyes formát. Ezen a napon lép először a nyilvánosság elé a MAORT „Jó szerencse” dalárda. Gyönyörű és felejthetetlen találkozója lesz ez a nap a demokrácia és a szabadság régi harcainak és utmutatás és példaadás a fiataloknak.

— Ötven százalékos kedvezménnyel utazhat mindenki a Református nagygyűlésre

Az ország reformátussága lázasan készülődik a november 1—3 napjain tartandó országos nagygyűlésre. Közel 20 év felt el az utolsó nagygyűlés óta és az egyház nagykérdései most különösen időszerűvé tették az újabb nagygyűlés összehívását. A köztársasági elnök és a miniszterelnök is megjelennek a sportcsarnok hatalmas épületében, ahol a református egyház és a magyar jövő sorsdöntő problémái szólnak meg. A nagygyűlésre 50%-os vasuti kedvezménnyel lehet hazautazni akként, hogy a Budapestre való felutazáshoz használt vasuti jeggyel díjmentesen lehet hazautazni. A budapesti pályaudvarokon a rendezőség a nagygyűlés minden részt-

vevőjének kiszolgáltatja majd az ingyenes visszautazáshoz szükséges igazolványt. (Ez a kedvezmény nem azonos az Országos Protestáns Napok vasuti kedvezményével.) Jelentkezni lehet a lelkesi hivatalok útján, vagy közvetlenül a nagygyűlés irodájánál: Budapest, VIII. Vas-utca 2/c. III.

Szerdán és csütörtökön lesz a MAORT-előadás a Városi Színházban

Folyó hó 30-án és 31-én, az este 9 órai kezdettel tartandó előadásokon mutatkozik be a MAORT kulturszakosztálya a város közönségének. Már a műsorösszeállításnál is igyekeztek a közönség kedvét keresni s ezért esett a választás az egyik legnépszerűbb színpadi műfajra, a táncos operettre. Az „Ilyenek a férfiak” c. háromfelvonásos darab kiálló siker aratott a fővárosi színházakban is, ami biztosíthat mindenkit arról: hogy az operett jó. A szerda-csütörtöki előadás szereplői kivétel nélkül erősségei a kanizsai színjátszó gardának. Jó darab kiváló szereplőkkel nem eredményezhet mást, mint nagyszerű előadást. A MAORT mindent elkövetett, hogy az est színvonalát emelje. Az előadás elhalasztására is azért volt szükség, mert a zenekar néhány tagjának másirányú elfoglaltsága volt. Most már készen áll a darab s várja a szórakozni vágyó közönséget. K.

Hirdetmények.

Tudomásomra jutott, hogy a sertésárú gardák nap-nap után vágják le sertéseiket anélkül, hogy arra a sertésvágási engedélyt a Közellátási Hivatalnál kikérték volna. Nyomatékosan felhívom a lakosság figyelmét arra, hogy minden sertésvágásnál — még kényszerűség esetében is — előzetes engedélyt ki kell váltani. Figyelmeztetem a közönséget, hogy a feketevágásoka hatóságai közegemmel szigorúan ellenőriztetem és ellenük a legszigorúbb eljárást fogom folytatni tenni. Félreértések elkerülése végett még azt is közlöm, hogy a MAORT-üzem k ellátásában lévőnek is a sertésvágásokat be kell jelenteni. 1416

Felhívom a kereskedőket, hogy a beváltott ir szabadság utalványokról f. hó 30-án (szerdán) számoljanak el a Közellátási Hivatalnál. Polgármester.

KERESKEDŐK legolcsóbb bevásárlási helye **TARNÓCZKY** rövidáru nagykereskedés, Szabadsgy-tér 18. 1309

Vörösmarthy-utca 14, 18 és 60 számú házak sürgősen eladó. Bővebbet Dombosi cipőüzletben. 1404

Különbejárati elegánsan burorozott szoba kiadó. Mezei, Szekeres József u. 37 szám. 1415

Használt delgaléri legmagasabb árt akkor érhet el, ha azokat Vadiya őzerének adja **bizományba**. Rádiólampek, esküvői ruhák, motorkerékpár, télikabátok, ágyneműk, csizmák, cipők raktáron. Vadiya Attila őzeres, Király-utca 31. 1407

Szülők figyelmébe! Gyengén tanuló gyermekét havi harmincórát oktatja béltás-tás tisztviselő. Magántanulókat osztályvizsgára lelkiismeretesen előkészít. Vadiya Alajos, Kórház-utca 11. 1412

Különbejárati 1 esetleg 2 szoba november 1-re kiadó. Cim a kiadóba. 1413

Értesítés. Cserépkályhakeresztelő-műhelyemet megnyitottam. Készítek modern új cserépkályhát, vállalatok átrakást Hardfmul, gáz és szénfűtésre, javítást, takaréktűzhely igazítást és vaskályha samotóztat. Kérem a szives pártfogást. Tisztelettel: Filó Gyula cserépkályhás mest. Nagykanizsa, Kinizsy-utca 16 szám. 1380

3-tól 10 hónapos malacok eladó, Hűség tenyésztésre alkalmas. Hoffer, Szentgyörgyváry-ut 3. 1414

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: **Bencze Jenő** főszerkesztő Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31. Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő. Nyomatott a „Közigazgatási R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdaért felel: Zalay Károly.

ZALÁ

A moszkvai rádió tegnapi adásában azt mondta, hogy Magyarországon még él a reakció és most a stabil forintot akarja nemzetrontó céljaira kihasználni.

Sztálin világszenzációt keltő nyilatkozata

Az United Press elnöke visszatérve európai utjáról jelenleg Londonban tartózkodik. Ez alkalmából téviriati úton kérdéseket intézett Sztálin generalissimushoz és kérte, hogy válaszoljon a feltett kérdésekre.

Sztálin generalissimus kijelentette, nem osztja azt a véleményt, hogy megnövekedett volna a feszültség a Szovjetunió és az Egyesült Államok között.

Arra a kérdésre, hogy mit tekint a békét legjobban veszélyeztető tényezőnek, azt válaszolta:

Elsősorban egy új háború előidézője, Churchill és azokat, akik hozzá hasonlóan gondolkodnak Nagybritanniában és az Egyesült Államokban. Szükséges, hogy leleplezzük és megfékezzük az új háborúra uszítókat.

Ezután több Németországra vonatkozó kérdést intéztek Sztálin generalissimushoz. — Az első kérdés a 4 megszállási övezet egyesítésére vonatkozott. — Sztálin generalissimus ezt válaszolta:

Szükséges egységesíteni Németországot nemcsak gazdaságilag, hanem politikailag is.

Az egységesítés úgy várható volna, hogy valamely szövetséges nemzetközi szervet állítanának fel, melynek adminisztrációja német kézen volna és az intéző bizottság tagjai németek volnának. A közeli képviselői választásokkal kapcsolatban ezt kérdezték, bizik-e abban, hogy a német politika demokratikus úton halad előre? Sztálin ezt válaszolta: nem vagyok meggyőződve, hogy ilyen haladás mutatkozik.

A német iparra vonatkozólag kijelentette, hogy az engedélyezett ipar színvonalát a jelenlegi főlé kellene emelni, hogy lehetővé tegyék Németország fizetési mérlegének kiegyensúlyozását, hogy a német ipar és kereskedelem képes legyen Németország újjáépítésére és gazdasági öneltartására.

Németország határaitra vonatkozólag kijelentette, hogy Oroszország véglegesnek tartja Lengyelország nyugati határait.

Görögországgal kapcsolatban kijelentette, hogy a Szovjetunió véleménye szerint felelőleges angol csapatok jelennek Görögországban.

A Szovjetunió jelenléte a nyugati országokban, kijelentette, hogy Németországban, Ausztriában, Magyarországon, Bulgáriában, Romániában, Olaszországban, Lengyelországban a Szovjetunióból jelenleg 60 páncélos és gyalogos hadosztály van, a legtöbbnek a létszáma nem teljes. Jugoszláviában nincsenek szovjet csapatok. Körülbelül két hónap múlva, amikor végreh vitték az újabb demobilizációra vonatkozó határozatot, 40 hadosztály marad nyugaton.

Arra a kérdésre, hogy mi a szovjet kormány álláspontja az amerikai hadihajók jelenlétével kapcsolatban a Földközi-tengeren, Sztálin csak ennyit válaszolt:

„Közömbösek vagyunk.”

Az atomenergiával kapcsolatban Sztálin kijelentette, hogy Oroszország mindaddig nem fejlesztette ki a maga atomenergiáját, vagy más hasonló hadieszközt. Ugy lehetne a legjobban felügyelni az atomenergiára, ha meg lehetne nemzetközileg szervezni az ellenőrzést, amely esetben meg lehetne állapítani, milyen mértékben szükséges, hogy az egyes hatalmak szuverenitásuk egy részét feláldozzák. Sztálin kijelentette, hogy

az atomenergiánál erős nemzetközi ellenőrzésre van szükség.

Az amerikai kölcsonnel kapcsolatban azt mondta: ez érdekli Oroszországot. Arra a jugoszláv döntésre vonatkozólag, hogy Jugoszlavia nem irathja alá az olasz béreszerződést, kijelentette, Jugoszláviának oka van rá, hogy elégedetlen legyen. A vétő joggal kapcsolatban kijelentette, hogy véleménye szerint nem vitték túlzásba a vétőjog használatát, a négy nagyhatalom külügyminiszterének tanácsában történt tárgyalások alkalmával, sem a biztonsági tanácsban.

Ma este Molotov beszél az UNO közgyűlésén

Newyork, október 29

Az Egyesült Nemzetek közgyűlésén ma, európai időszámítás szerint este 9 órakor, Molotov szovjet külügyminiszter mond beszédet. Tegnapi este a francia küldött beszélt, aki hangoztatta, hogy Franciaország sohasem volt lelkes híve a vétőjognak. Jelenleg az a helyzet, hogy a biztonsági tanács tagjai nem adhatnak le szavazatot anélkül, hogy érintkezésbe ne kerüljenek a vétőjoggal. Olyan valódi vétőjogrendszer kellene felállítani, amelyben szántságokkal kellene a vétőjogot gyakorolni.

Ezzel sürgette, hogy hamarosan állítsanak fel az Egyesült Nemzetek ellenőrzésében egy nemzetközi hadsereget, korlátozzák a fegyverkezést és ellenőrzik az új fegyverek gyártását.

Nincs más szervezet a világon, amely elfoglalhatná az Egyesült Nemzetek szervezetének helyét, amely kell hogy sikerrel működjön, mert nélkülözhetetlen. — Utána Kiszélev fehérorosz küldött beszélt, aki hangoztatta, hogy mindenképpen ellene van az alapokmány revíziójának. A

lengyel küldött arról beszélt, hogy ha a nagyhatalmak egyenjogúságának elvét elejtették a vétőjog alkalmazásánál, ez elpusztítaná az Egyesült Nemzetek intézményének alapját.

Eltűnt a holdrakéta

Hétfőn a világsajtó közölte, hogy Új-Mexikóban az amerikaiak egy rakétát indítottak a holdba. Pénteken kellett volna visszaérkeznie a földre, azonban eltűnt. Az a feltevés alakult ki, hogy eddig még ismeretlen kozmikus erők hatása alatt a föld bolygója lett.

Ausztriát Amerikában nem tekintik ellenséges államnak

Newyork, október 29

Gruber osztrák köztársasági elnök Washingtonban tartózkodik, amely alkalmából meglátogatta

Groza:

Elvárom a román testvéreimtől, hogy megbecsülfék a magyarságot

Groza Péter román miniszterelnök a szerémi ünnepségek alkalmából fogadta az Új Élet című lap munkatársát, akinek rövid interjút adott. Elvárom román testvéreimtől, mondotta, hogy megbecsülfék a magyarságot. Ezért járom Erdélyt. Lehetővé akarom tenni, hogy a szomszédos Magyarországgal a legközelebbi összhang jöjjön létre.

Azt hangsúlyozom továbbra is, előre a vámunió felé. A demokrácia nem ismer határokat. A határok el fognak tűnni.

Ennek elérésére türelemre és fegyelemre van szükség és nem utolsósorban önbírálatra, amelyet így egyesíttek: magyar és román türelemre, magyar és román önbírálatra.

Ausztriában a helyzet rendkívül válságos

Szénhiány miatt szünetel a vasúti és postaforgalom

Bécs, október 29

Weiner Kurt helyettes osztrák kancellár nyilatkozata szerint Ausztria helyzete rendkívül válságos. A szénhiány miatt a vasúti forgalom beszüntetésével kell számolni. Néhány nemzetközi gyorsvonat tegnap tette meg utolsó útját. A vasúti forgalom megszüntetésével a postai forgalom megszüntetésére is lehet számítani úgy belső, mint külföldi viszonylatban. A forgalom szüneteltetése megnehezíti az amugyis válságos élelmiszerhelyzetet. Az övezethatárok lezárásával a forgalom teljesen lehetetlenné vált és a néhány hónappal ezelőtt életbeléptetett új szövetségi egyezmény ezzel teljesen illuzorikussá vált. Több övezetben kimerültek a tartalékok s ha nem oldják meg az övezethatárok lezárását, úgy a helyzet Ausztria összeomlásához vezet.

Új gazdasági rendszert ajánl Európának a Times

London, október 29

A Times mai vezércikkében a gazdasági és politikai kérdések összefüggéséről ír. Európa gazdasági jövőjét illetően nagy eltérés mutatkozik kelet és nyugat felfogása között. Gyakran úgy látszik, hogy Európa népének két gazdasági rendszer között kell választani. Az egyik az irányított gazdaság, a másik a magánvállalkozás és minden ellenőrzéstől mentes amerikai rendszer. Európában legtöbbször talán úgy gondolják, hogy egyik rendszer sem elfogadható. Cikk végén felszólítja Amerikát, hogy dolgozzon ki új gazdasági tervet és közgazdasági politikát Európa számára. Az a gazdasági terv teljesen független lenne úgy a szovjet, mind az amerikai rendszertől és minden remény megvan arra, hogy Európa népe magáévá tegye. Angliával kötendő átfogó árucserégyezmény nagy lépést jelentene ilyen politika felé.

Budapestről jelentik:

Csökkentik a főváros villanytarifáját

A budapesti fizemi szakbizottságok ülésén elhatározták, hogy az elektromos áramtelepek tarifáját november 1-től 15 kilovatt fogyasztásig 20%-kal csökkentik.

5 kacska 1 tyuk — 15 évi fegyház

A pestvidéki törvényszék, mint rögtönítélő bíróság most ítélkezett Biró János 19 éves napszámos felett, aki Pestszentlőrincen a múlt hónapban egy ház udvarára éjjel bemászott s öt kacsát, valamint egy tyukot ellopott. Tekintettel arra, hogy a bűncselekményre statáriális rendelkezések vannak érvényben, rögtönítélő bíróság 15 évi fegyházzal sújtotta.

Megalakult a Munkaszolgálatosok Országos Szervezetének nagykanizsai csoportja

A napi sajtóból és a népbíró-sági tárgyalásokról ismeretesek azok a borzalmak, amelyek a modern rabszolgaság intézményének, a munkaszolgálatnak keretében történtek. A faji, nemzetiségi és politikai üldözöttek százezreinek áldozatul emberi mivoltukból kivétel nélkül tiszták és a keretlegényeknek. A közös sors a felszabadulás után arra készítette azokat a keveseket, akik Ukrajná, Bor és a német koncentrációs láborok borzalmait a sors kegye és a felszabadító szövetséges csapatok győzelme folytán túlélték, hogy külön szervezetbe tömörüljenek. Így alakult meg a belügyminiszter és a Szövetséges Ellenőrző Bizottság engedélyével a Munkaszolgálatosok Országos Szervezete. A szervezeti diszelnőke nagybeceni Nagy Vilmos vezérezredes, egyike azoknak a keveseknek, akik bátran, nemcsak rangjuk, de szabadságuk és életük kockázatásával is kiállottak az üldözöttek mellett, nem ismerve különbséget, hogy zsidó volt-e vagy keresztény, román vagy szerb, vagy politikai üldözött.

A szervezet célja a fasizmus üldözötteinek közös érdekképviselete a demokratikus köztársaság keretén belül. A szervezet álláspontja szerint sokkal több joguk van az elmúlt kor üldözötteknek a demokrácia kifejlesztésében, mint a fasizmus kiszolgálóinak.

Vasárnap megalakult a szervezet nagykanizsai csoportja, amely egyhangulag háromtagú vezetőséget választott Kirschner Béla, a Kommunista Párt járási titkára, Pollák Ede képfestő és dr. Ruttkai György népbíró személyében.

A szervezet bajtársi szeretettel hív és vár mindenkit, aki az elmúlt korszak üldözöttje volt vallásra, nemzetiségre és politikai pártállásra való tekintet nélkül.

A fővárosban megindították a közmunkákat

A főváros középítkezési szakbizottsága hétfőn délelőtti ülést tartott Morvay alpolgármester elnöke-tével, aki ismertette, hogy a főváros 5 és fél millió forint értékű közmunkát kezdett meg. Remélte, hogy ez az összeget még felemelhetik és a polgármester utasítására novemberben és decemberben nagy-szabású közmunkák indulnak meg. Az elmúlt héten 1 és fél millió forint értékű közmunkát adtak ki, amelyet 250 iparos kapott meg. Három, négy héten belül 160 kislakást hoznak rendbe. Az Albrecht laktanyában 220 kislakást építettek. A Mária Valéria-telepen és a városi Kiserdei-telepen rozzant viskókban 900 család lakik, akiket a tél folyamán városi lakásokban helyeznek el. Megkezdik a Gellért-fürdő újjáépítését. Erre a célra a főváros 800.000 forintot irányzott elő. A főváros tulajdonában 4000 épület van és az elszendvedt kár a háború folyamán 150 millió aranypengő, amely forintban 750 millió összegnek felel meg. A közmunkavállalás címén 12 millió forintot folyt be, ebből 6 és fél millió forintot a főváros kislakásépítésre fordít.

Magántulajdon, család és vallás

Gerencsér György nagysikerű előadása a MKP értelmiségi gyűlésén

Szombaton este a Kommunista Párt helyiségében Gerencsér György, a Kommunista Párt zalamegyei bizottságának tagja „Magántulajdon, család és vallás” címen tartott előadást. Emlékeztet az a siker, amely az előadó pár héttel ezelőtt „Demokrácia és egyház viszonya” címen tartott előadása aratott. E siker után érthető, hogy a mostani előadás zsúfolt teremben zajlott le. Megjelentek a város polgármestere, a hivatalok és bíróságok képviselői, a Szociáldemokrata Párt és a Nemzeti Párt párttagjai, a Nemzeti Párt párttagjai és a fizikai és értelmiségi dolgozók nagy száma.

Az előadás tárgyát a politika, a jog és a közgazdasági élet három sokat emlegetett és vitatott fogalma képezte. A magántulajdon tárgyalásánál az előadó áttekintést adott a magántulajdon öskorától napjainkig történő kialakulásáról. Mint minden intézmény, a magántulajdon is egyenes fejlődési vonalat mutat a marxi dialektikus szemlélet szerint. Hangsúlyozta az előadó, hogy a Kommunista Párt a magántulajdon elvi alapján áll, megvédi a magántulajdont, de nem a nagytőkés kapitalista, el-

nyomó magántulajdont, hanem a dolgozók magántulajdonát és ezek között elsősorban azt a magántulajdont, amellyel minden dolgozó, a legszegényebb is rendelkezik, a munkát.

A családról beszélve visszatért a jobboldal azon támadásához, hogy a marxi szemlélet családellenes. Utalt a törvénytelen gyermek fogalmának eltörléséről, amely a demokrácia egyik vívmánya. Példákat hozott fel, hogy a dolgozókat elnyomó társadalmi rend alapjában ingatta meg a családi életet, sőt szinte lehetetlenné tette, hogy a munkás családi életet éljen.

A vallásról szólva hangsúlyozta, hogy a marxizmus tiszteli mindenkinek vallásos meggyőződését, egyik alapvetése a vallásszabadság, de kiméletlenül leszámol azzal a réteggel, amely a szöszéket politikálásra és ennek során a munkáspártok elleni támadásra és rágalmak terjesztésére használják fel.

Az előadás után néhány fel-szólalás volt, amelyek közül kiemelkedett Dombai János nemzetgyűlési képviselő felszólalása, amelyben hitelt tett a dolgozók egysége mellett.

Amikor először gyúlt ki a gáz, könnybe lábadt a szemem...

A Rozgonyi-utcai általános iskolában ég a gáz. A tanterem barátságos mologok. Ötszáz tanuló boldog örömmel hallgatja a gázgőzök duruzsolását.

Másfél évig vártunk erre a pillanatra. A tavalyi iskolai évet könyöradományokkal kezeltük át. Megértette kérés szavunkat a Sörgyár, a Szeszgyár, a Konzerfgyár vezetői, mikor székérzsámra küldték a szemet és a fát. A szakszervezet helyi központja egész télen vállalta a fűtetlen szobák hidegségét, hogy az így felszabaduló fát nekünk juttassa. A Magyar Nők Demokratikus Szövetség helyi vezetősége sok családon úgy segítette, hogy az iskolának adott közel egy öl fát. Tuboly Ferenc, Sóváry József, a Nemzeti Segély adományai sem hiányoztak. Ezekben kívül naponta a tanulók háza alól ritkán hiányzott a hazuról hozott egy-egy darab fa. A város is megértéssel támogatta. A polgármester-válság idején különösen dr. Szűcs tanácsnok követett el mindent, hogy segíthessen. És mi tördeltük az utcai fasorok nyirkos gallyait, az altisztjeink húzták a nagy fűrészt, hasították a fát, ha éppen volt. De az iskola kapuit nem zártuk be. Két nagyon hiányos és zavaros iskolai év után becsületesen dolgozhattunk, amiről az évről vizsgák alkalmával a nagyközönség, a város vezetősége, a pártok megbízottai előtt tanuságot tettünk.

A gázvezeték beszerelését még a múlt évtől megkezdtek. A szülők megértették kérés szavunkat és segítségünkre álltak. A szerelési munkálatokat Tóth Vendel cég végezte. Tóth Vendel pontos, lelkiismeretes munkát végzett, mert ingyen dolgozott. Mint iskolának volt nőn-déko egy fillért nem kért értékes munkájáért. Munkásai is a legszűkösre szabták napi béreiket. Agh és Németh vaskereskedő cég a hűgesszítéshez vashuzalt bocsátott ingyen rendelkezésünkre. A MAORT üzemi bizottsága, Kozma István hathatós közbenjárására egy reduktort aján-dalozott az iskolának. A Tompos cég pedig a romló tápópengőket nem valorizálta, változatlan összegben fogadta el kevés pénzünket az égő-ért, mely így valóban ingyen van.

Czvetkó Gyula is értékes adományokkal járult hozzá a szereléshez, hogy hiányunk ne legyen.

Külön ki kell emelnem a Zala fő-szerkesztőjének támogatását, aki megértette és méltányolta nehéz helyzetünket. A fűszerkészítő ur-össz-méje tette az idén lehetővé, hogy tiszták a tantermeink, világosak az ablakok. Mennyivel többet tudott volna elérni, ha megértik éppen a mi oldalunkon nemis szándékait.

Köszönetet kell mondanom Samu Ferenc mérsékelő úrnak az ingyen adott mészért, a Fliszár cégnek a jórészt ingyen végzett mészelési munkálatokért.

Segítségünkre sietett a MAORT vezetősége is. Négy új cserépkályhát bocsátott rendelkezésünkre. Sajnos az iskolának ma sincs pénze ahhoz, hogy a négy kályhát felállítsa.

Itt jártak az iskolánkban a szakszervezetek megbízottai és összeir-ták a sürgősen elvégzendő munkálatokat. Az ablak-, ajtó-hiányokat, a villanyvezetékek bajait, a szokrén-nyek rosszul záródó ajtóit.

Holczer fakereskedő első szóra, ingyen cserepet bocsátott rendelkezésünkre, hogy a cserépkályhák fel-állítását lehetővé tegye.

A város vezetősége, élén a polgármesternel, Péti Lajossal, Tassy fő-mérnökkel, Szántó Lajossal mindnyájan az iskola köszönetét és hálá-ját érdemelték ki.

Mikor először gyúlt ki a gáz a kályhákban, könnybe lábadt a szemem. Szerettem volna iskolám sok-sok megértő barátját, az áldozatkész szülőket magamhoz ölelni, a kezüket megszorítani és megköszönni a sok meztelibus gyerek helyett — a jó Isten fizesse meg!

Vandra Jenő

V. közs. áll. s. t. isk. igazgató

Szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt.

Előadó: Dr. Kertai György.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség

Rákosligeiten elfogták Petschauer Attila olympikon gyilkosát

1942 elején indult utnak Ukrajnába Angyal László főhadnagy 263 főnyi munkásszázadával. A század állományában volt Petschauer Attila, a magyar kardvívás olimpiai bajnoka is, akinek Ukrajnában nyoma vesztett. Angyal László a legvaló-gatottabb kinzásokkal győzörte beosztottjait. Keretlegénysegé-nek is kiadta a parancsot, hogy a legkegyetlenebbül kínozzák a munkaszolgálatosokat. Nem egyszerű vezényelt embereinek fe-küdjöt és ilyenkor személyesen rugdalt össze őket és néhéz csizmáival ugrált a fejükön. Sokakat kikötetett és meztelenül sétáltatott a fagyos hóban. Különös előszeretettel kínoztá Petschauer Attilát. Minden alkalommal, amikor szemé elé került, összekötöztette és a fel-ismerhetetlenségig összeverte és rugdalt.

Ezeknek a szörnyű kinzásoknak esett áldozatul Petschauer Attila, a világhírű vívóbajnok 254 bajtársával együtt, mert az egész századból mindössze kilencen tértek vissza.

A felszabadulás után Angyal László ismét jelentkezett szolgálattételre iskolájánál. Le is igazolták és a Rákosligei elemi iskolához osztották be. A közel-múltban a demokratikus nép-oktatás terén kifejtett érdemeinek elismeréseképpen igazgatóvá nevezték ki.

Az életben maradt kilenc munkaszolgálatos azonban nem felejtette el Angyal László kinzásait és feljelentették a katonai politikai osztályon. Hosszas nyomozás után a Rákosligei pályaudvaron le is tartóztatták és rövidesen népbíró elé állítják Petschauer Attila hóhérait.

Érvénytelenítik

a tábort házaságokat

Az igazságügyminisztérium törvényelőkészítő osztályán rendelkezett készítették a tábort házaságok szabályozásáról. A nyugatra sodródott magyarok nagyrésze táborokban élt smozgási szabadságában korlátozva volt. Ilyen körülmények között a házasságkötésnek gyakran azt az egyszerű módját választották, hogy megjelentek a táborparancsnok előtt és bejelentették egybekelési szándékukat. A parancsnok minden további nélkül házastársaknak nyilvánította őket és ezt a tényt bejegyezte a tábor naplójába, a feleknek pedig irást adott róla. Ez az eljárás, amely ellenkezik a magyar házassági törvény rendelkezéseivel, természetesen nem volt jogszerű s így szabályozásra szorult. Az új rendelet mindenké-vel megállapítja, hogy a táborparancsnokoknak nem volt joguk a házasságkötés megállapítására s azért ezeket a házasságokat semmieseknek kell nyilvánítani. A megoldás módja az, hogy a házaspár újabb megje-lennek, de most már hivatalos magyar anyakönyvvezető előtt és kéri házastársra nyilvánításukat. Ugyanilyen módon, rövid uton törvényesítik a házasságból származó gyermekeket is.

— Inspekciós gyógyszerész ma:

Mária-gyógyszerész Király-utca 40

A koalíciós együttműködés példát mutató komolyságával folyt le a tegnapi városi közgyűlés

Elfogadták a város költségvetését

Mindenki előtt ismeretes a baloldali blokkba tömörült pártoknak az az óhaja, hogy a városi képviselőtestületből a múlt év őszén kivonult Kiszgázpárti frakciót visszahívják. Ez a törekvésük sikerrel is járt, mert hosszas tárgyalások után múlt héten létrejött a meggyezés a baloldali blokk pártjai és a Független Kiszgázpárt között. A meggyezés folytán a Kiszgázpárt ezentúl a városi képviselőtestületben 31 képviselővel vesz részt.

Az ilyenformán újjáalakult városi képviselőtestületet hétfőn délutánra hívta össze a polgármester. Ennek a közgyűlésnek a gerincét a város jövővi költségvetésének tárgyalása képezte, de ezenkívül több más, fontos városi ügy tárgyalása is a tárgyszorozatra volt tűzve.

Hétfőn délután 4 órakor a városháza közgyűlési termében már teljes számban jelen voltak mind a Kiszgázpártból ujonnan behívott képviselők, élükön Magyar János nemzetgyűlési képviselővel, dr. Szabad Lajossal és dr. Haba Antallal, mind a baloldali pártok régi képviselői. A Magyar Kommunista Párt képviselőit Hegyi János, a Párt helyi szervezőjének titkára, a Szociáldemokrata Párt képviselőit Dombai János nemzetgyűlési képviselő, a szakszervezetekét pedig Brónyai Lajos, a Szakmaközi Bizottság elnöke vezette.

Négy órakor Varga József polgármester ismertette a Nemzeti Bizottság átiratát, amely értesítette a képviselőtestület tagjainak megválasztásáról; majd megnyitotta az újjáalakult képviselőtestület közgyűlését és üdvözölte a képviselőtestület új tagjait. Kérte őket, hogy munkájukban mindig a város érdekeit tartásuk szem előtt. A város ügyeit komolyan, önzetlenül és jó szándékkal tárgyalják, mert csak így emelhetjük fel a várost jelenlegi szomorú helyzetéből.

Magyar János nemzetgyűlési képviselő szólt fel először és a Független Kiszgázpárt nevében köszönetet mondott a polgármester szavaiért.

Kijelentette, hogy mikor elfogadják a visszahívást a városi képviselőtestülethez, azért tették azt, mert ezzel a város érdekeit szolgálják.

Biztosította a képviselőtestületet, hogy ő és pártja becsülettel állni fogják a koalíciót, hogy a város jóllétét előbbre juttassák. Megértést kért a pártoktól, hogy a város ügyeit ne pártérdekek szem előtt tartásával, hanem a nép szempontjából intézzék.

Dombai János nemzetgyűlési képviselő szólt fel ezután és kijelentette, hogy a Kiszgázpárt által kivívott kezdeti pártja nevében örömmel elfogadja. Örömet fejezte ki azért is, hogy megírta azt az emlékeztetőt, amely a Zala október 20-iki számában megjelent, mert az a nyílt levél nagy mértékben hozzájárult a Baloldali Blokkba tömörült pártok és a Kiszgázpárt közötti nagyjelentőségű meggyezéshez.

Kijelentette, hogy jóleső érzés fogta el a vasárnapi hírdarabokkor, mert az bizonyította, hogy a város élni akar. Köszönetet mondott ezután Bencze Jenő főszervezőnek, a Zala minden alkalmazotjának és minden lakosának, amiért lehetővé tették a temetői hid megépítését.

Biztosította a képviselőtestületet pártja nevében, hogy pártpolitikát nem csinálnak a képviselőtestületben és mindig csak a város érdekeit tartják szem előtt. Ezután beterjesztette a Szociáldemokrata Párt programját, mely a következő pontokból áll:

1. A város háborús pusztulásából való újjáépítése.
2. A községi önkormányzat biz-

tosítása.

3. Adókievési jog. Az új városháza felépítése.

4. Közútzemek létesítése.

5. Kislakások építése.

6. Harc a népbetegségek ellen. A városi kórház kibővítése és személyzeti osztály berendezése.

7. Ingyenes közoktatás. Iskolai étkeztetés létesítése, napközi otthonok felállításai és könyvtárak berendezése.

8. Politikai bizottság létesítése.

Kijelentette, hogy Nagykanizsa érdeke ennek a programnak a megvalósítása.

A város régi vezetősége ellopta az adófizetők filléreit, mert nem érezték a néppel. Hiszi, hogy a város jelenlegi vezetősége a város népével érez és ez az együttérzés a boldoguláshoz vezet.

Hegyi János szólt fel ezután a Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete nevében. Ő is üdvözölte pártja nevében az újjáalakult képviselőtestületet és leszegyezte, hogy mindenkor a nép érdekében, a koalíció és a nemzeti összefogás mellett álltak szikra. A pártjukra eső felelősséget átérzik és csak azt kívánják, hogy a felelősséget a többi pártok is megfelelőképpen érezzék át. A Magyar Kommunista Párt túrheterlennek tartja, hogy a jövőben is a multéhoz hasonló közszéppolitika érvényesüljön. A város régi urai felelősök azért, hogy a város jelenleg a csőd szélén áll. Nem szabad elhallgatni, hogy ebben a városban a régi vezetőség ugyanolyan bűnös politikát folytatott, mint országos viszonylatban Horthyék.

A város régi urai felelősök a Drávavölgyi-panamáért, a városi erdők tilkaiért és a múlt korrupciójáért. Pártja nevében kijelentette, hogy minden ügyeket el kell intézni, hogy a város egészségügyi, szociális és egyéb problémáit megoldják.

Kérte a képviselőtestületet, hogy a város minden kérdésében egységesen küzdjenek a Magyar Kommunista Párttal. Kíméletlen harcot kell folytatni a reakció ellen,

mert Nagykanizsán komoly reakciós erők csoportosulnak és ezt csak egységes munkával és a demokratikus erők összefogásával lehet kiküszöbölni.

A képviselőtestület a felszólalások után tudomásul votta a testület újjáalakítását, majd rátért a napirend előtti felszólalások meghallgatására.

Dr. Paizs Ferenc főjegyző ismertette az ujonnan megalakult városi bizottságok névjegyzékét.

Németh László (MKP) szólt fel először a napirend előtt és indítványozta a lakáskataszterek sürgős felállítását, mert túrheterlen az, hogy egyesek 4-5 szobás lakásokban lakjanak, míg sokan tízedmagukkal laknak egy kis szobában. A ház-helyhez juttatottaknak szövetkezeti alapon biztosítsanak kölcsönt, hogy az építkezés minél hamarabb megindulhasson.

A polgármester kijelentette, hogy a lakáskataszter felállításai ügyében tárgyalások vannak folyamatban.

Kaufner Sándor (MKP) szólt fel ezután és kérte a képviselőtestületet, hogy

felirattal forduljon a kormányhoz a háborús gazdagok megadóztatása tárgyában és indítványozta a városi sertéshizlalda felállítását, hogy a dolgozók részére biztosítsák a szükséges zsiromennyiséget.

A polgármester mindél indítványt magáévá tette, de kijelentette, hogy a város nem fordul-

hat közvetlenül a kormányhoz és ígéretet tett, hogy ezt a határozatot a főispán elé terjeszti. A sertéshizlalda ügyével már foglalkoztak, de egyelőre nem valószínű, hogy a város nem rendelkezik kellő pénzüsséggel.

Dr. Eichner Árpád kijelentette, hogy közellátási kölcsönöket folyósítanak. Indítványozta, hogy a nemzetgyűlés előtt szóljának fel ilyen irányban a város képviselői.

Horváth Vendel (MKP) az iskolák fejlesztése és elhelyezése ügyében szólt fel.

Indítványozta egy tanoncotthon felállítását, valamint népi kollégium létesítését. Kérte a tudószanatórium melletti rendbelsőzást is. A kórház szemészeti osztályát pedig szereljék fel, mert nem engedhető meg, hogy a kész épületben csirkék legyenek.

Palkó József (Ssz) a piacter megépítését javasolta és indítványozta

a leégett városháza melletti lebontását. A város vezetősége eszközölje ki, hogy a közmunkavállalás egy részét a város részére utalják ki, hogy ezáltal a munkákat megindíthassák.

A polgármester kijelentette a felszólalással kapcsolatban, hogy a jelenleg tárgyalás alatt levő gázszerződés során felmerültek olyan tervek, hogy a régi városháza épületét átadják a MA-ORT-nak. Az érte kapott összegből pedig felépítik az új városházát.

Szabó Máté (MKP) a tulmagas faárak, lakás- és üzletberek és a villanytarifák leszállítása ügyében szólt fel.

A napirend előtti felszólalások után dr. Paizs Ferenc főjegyző terjesztette be a város jövő évi költségvetését. A közgyűlés komoly vita után egyáltalánosságban, mint részleteiben elfogadta a polgármester által beterjesztett költségvetést.

Varga József polgármester indítványára a közgyűlés egyhangúlag köszönetet szavazott meg Bencze Jenő főszervezőnek azokért a munkáért, amelyek lehetővé tették a temetői hid megépítését.

A vita során dr. Haba Antal (FKP) kíméletlen eljárást sürgetett a városi tüzoltótestület felelőtlen elemei ellen. Amíg a tüzoltótestület a költségvetésben 7000 forint kiadással szerepel, addig a bevétel mindössze 2 forint. — A polgármester kijelentette, hogy a legszigorubb vizsgálatait máris folyamatban van.

Dr. Fülöp György (FKP) a városi erdők ügyének gyors kivizsgálását indítványozta és kérte az erdők tulajdonjogának felülvizsgálását, mert ezáltal az erdők nagy része a város közönségének kezébe jutna vissza.

A vita további során újabb panamak kerültek napvilágra a tüzoltótestületről. Kiderült, hogy egyesek a tüzoltószervezet értékeit lelkiismeretlenül áruba bocsátották és így a várost nagymértékben megkárosították. A

közgyűlés az eljárás azonnali megindítását szavazta meg a visszaélők ellen. A költségvetési vitán még ezenkívül több érdekes városi ügy került szóba.

A közgyűlés a késő esti órákban ért véget. A tárgyszorozatot többi pontját a mai napon tárgyalják tovább.

Áthelyezések a nagykanizsai rendőrtisztikárban

A Zala annakidején beszámolt arról, hogy a rendőrség átszervezésével kapcsolatban a nagykanizsai rendőrtörzsenység nagy részét elbocsátották, illetve rendelkezési állományba helyezték, más részüket pedig vidéki rendőrkapitányságokra vagy rendőrbiztoságokra helyezték át. Helyükbe a megye más részeiből helyeztek Nagykanizsára rendőröket.

A rendőrség átszervezése során most a nagykanizsai rendőrtisztikár állományában is jelentős változtatásokat hajtanak végre. Többeket áthelyeztek más rendőrkapitányságokra, másokat pedig Nagykanizsára helyeztek át.

Nagykanizsáról Zalaegerszegre helyezték Nováczki Gyula rendőrnagyot és Török Karola rendőrhadnagyot, Göllei József főhadnagyot Keszthelyre, Lugosi Jenő főhadnagyot Tapolcára helyezték. Jakab József rendőrhadnagyot rendelkezési állományba helyezték.

Az átszervezés során városunkba a következő rendőrtisztiket helyezték: Letenyéről Baranyai Károly századost és Keszthelyről dr. Tóth Géza főhadnagyot. Zalaegerszegről helyezték Nagykanizsára Major Géza és Tóth János nyomozó-tiszteket, valamint Eckler Anna és Hegedűs Karolina rendőrhadnagyokat.

A rádió szerdai műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Átteljesítési Kormánybizottság közleményei. 7.30 Reggoli zene. 8.15 Szórakoztató lemezek. 10 Hírek. 12 Déli harangzó, hírek. 12.15 Mesterek muzsikálnak. 13 Faludi Katalin énekel, kísér a Molodiá-együttessel. 14 Hírek. Vöröskörszti közlemények. 14.35 A Filu jazz-együttessel játszik. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 17 Szakszervezeti tanácsadó. 17.10 Szakszervezeti híradó. 17.15 Villámhíradó. 18 Hírek. Vöröskörszti közlemények. 18.15 A MSZMT műsora. 19 A Protestáns Napok megnyitó hangversenye. 19.40 A Székesszabasi Zenekar hangversenye. 20.40 Hírek, sporthírek. 21 Pálócs Imre énekel. 21.30 Villámhíradó. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.20 Szimfónikus jazz-muzsika. 22.35 Vöröskörszti közlemények. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Orosz filmzene.

Budapest II. 20 Balettzene és olasz és spanyol dalok. 21 Hírek. 22.15 Beethoven: Hegedűverseny. Hanglémez.

Kedden délután 1:30 órakor októberi ünnepi PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében Vendégeket szívesen látnak.

Jelentkezzenek a tehetséges nagykanizsai ifjak

Ingyenes képzőművészeti oktatásban részesülnek a tehetséges, szegénysorsu paraszt- és munkásgyermek a budapesti „Derkovics Kollégium”-ban

A demokrácia fontos célkitűzése, hogy a fejlődés, a tudás mindenki számára elérhető legyen. Különösen a szegénysorsban élők felé tekint nagy várakozással, ahonnan friss erőforrások után kutat. Bekopogtat a nádfedeles, fehérhalu vályoghajlékokba és a perifériákon a munkások ajtaján kutatva, keresve azokat az ifjakat, akik majdan a tudás birtokában szellemi vezetői lehetnek a magyar népi demokráciának. Meg kell vallanunk, hogy a múltban, de a jövőben sem feltétlen a selyempárnák szülőföldjei azok, akik az isteni szikra megáldottjai. Ugyanúgy, a hogy a hősi küzdelemnek a halottjai előtt fejhajtással kell állanunk, úgy azok előtt is, akiknek lelki vágyait szellemi tehetségük fejlődését a nyomor és a nihil — mielőtt kivirágozhatott volna — elnyelte. Életem útján hány kiváló paraszt- és munkáskéntől származó és tiszta lélekből fakadó művészi munkát láttam és nem volt mód hivatalos támogatást találni — bár keresem — a továbbképzésükre, mely feltétlen szükséges a fejlődés szempontjából. Akár nemzetünk, akár egyénenkénti fejlődésünk legnagyobb gátja a nyomor — ezt megszüntetni és a fejlődés útját keresni a demokrácia legfontosabb feladatának tekintem. Minél műveltebb a nemzet, minél több a szellemi vezetőink arányszáma, annál történelmi időtállóbb nemzetünk, annál életduzzabb, életteresebbé kell válni a magyar demokráciának. Szellemi értékeink a nemzet műveltségének apostolai és fokmérőnk más nemzetek előtt.

A Magyar Képzőművészek Szabad Szakszervezetének leiratát nagy örömmel vette a nagykanizsai cso-

port és szószerint közöljük:

„A Derkovics Kollégiumban tehetséges, szegénysorsu paraszt- és munkásgyermek képezheti magát. Díjtalanul kapnak oktatást, lakást, ellátást. A felvétel beküldendő saját munkák alapján történik. Bővebb felvilágosítás a beküldés után a Kollégium vezetőségétől. Jelentkezni bármikor lehet.»

Derkovicsról, a modern magyar festőművészet szomorú magyar művész sorsát elt nagyjóról neveztek el a Kollégiumot, így adózva emlékének. Az éhség gyötrelmének örületbe hajszolása vetett véget életének és így torzult a sebzett lelke tükröződik megokoltan alkotásain. Szocialista főtű volt, proletár sorban élt, talán mint pénztelen, mindenkitől elhagyva munkások között érezte jól magát és így munkás témákat festett. Most a „Derkovics Kollégium”-ban bizonyosan a néma falak között idézik szellemét, hogy lehunyt lelki szeme öröme táruljon a látomáson, midőn: szegény sorsból szabadult tehetségek nyugodt, gondmentes élettel tanulnak és fejlődnek a nevével diszitett művészet otthonában, a „Derkovics Kollégium”-ban.

Felhívom a város és környékének figyelmét, ha tudomás van valakinek tehetséges festő- vagy faragó ifjakról, értesítsék őt, valamint családját és eddigi munkáival bemutatásra jelenjen meg nálam. Az itteni felülbírálat a helyi Képzőművész Szakszervezet végzi el és a valóban tehetségesek érdekében a legmesszebbmenően el fog járni.

Sándor Matyás festőművész
Széchenyi-tér 1.

Sportrovat

Biráló szemmel...

Amit a vasárnapi mérkőzésen láttunk

Az időjárás viszontagsága ellenére is sokan korestek föl vasárnap a MAORT-pályát, hogy szemtanúi legyenek a MAORT—PVSK II. első osztályu bajnoki mérkőzésnek. A közönség nem csaldott. A két csapat találkozása régen nem tapasztalt nagy iramu, izgalmas és helyenként egészen jó színvonalu mérkőzést hozott. A játék első negyedében a vendégcsapat tagjai mesterien kombinált támadásokkal sokszor tették sajk-mattá a MAORT védelmét. A pécsi középsatár és a balszárny minden akciója gólveszélyt rejtett magában. Ekkor azonban a MAORT addigi taktikáját megváltoztatva, új haremmodrral próbálkozott — és eredményesen. A szélsőkre felépített támadások magukban hordták az eredményesség csirait. A mérkőzés egyetlen — de győzelmet jelentő — gólja is a jobbszélső játékos Nardai foglalkoztatásának az eredménye. A második féldőre rányomta bélyegét a pécsi csapat válltörést szenvedett kapusának kiválása. Az emberfölényben lévő hazai csapat ekkor főként tudott kibarcolni, bár az gólokban nem jutott kifejezésre és általában közében tartotta a játék irányítását. A vendégcsapat korántsem játszott alárendelt szerepet és példát szolgáltatott az utolsó percig való lelkes küzdelemből. A PVSK-ban a kanizsai közönség jó kis csapatot ismert meg és elismeréssel adózik játéka előtt. A MAORT nem nyújtotta azt, amit vártunk a csapattól. Csak a küzdeni tudást dicsérhetjük. A csapatrészek teljesítményeinek bírálata után a pálmát ismét a védelemnek kell adnunk. Kovácsnak volt egy olyan védele, amely válogatott mérkőzések arénáiban is tomboló tapsvihart váltana ki. Komoly tehetség ez a fiatal fiu. Mihalecz az első negyedében nem birt ellenfelével, később azonban feljavult. Millei jó játéka biztató ígéret a jó-

vóre. Héjja megbízható, rutinos játékos, aki a legnagyobb pergőtűzben is megőrzi higgadságát. A két támadófedezet lelkesen harcolt és bár játékaiba hibák is csuszak, teljesítményük jónak mondható. A csatársor, a csapat Achilles-sarka, vésszes góliszonyban szenved. A mézőnyben csinálnak ügyes dolgokat, a bűvös körzet határánál, a 16-oson azonban akcióképtelenné teszi őket a tohetetlenség bénító eroje. Nincs fantázia ennek a sornak a játékában és egyesek olyan hibákat vétnek, melyeket nem volna szabad látni — még a kerületi I. osztályban sem. Ha a MAORT jobban akar szerepelni a folyó bajnoki év küzdelmeiben, haladéktalanul meg kell oldania a támadó ötősfogat — komoly gondot okozó — problémáját.

Mintogy ezer sportrajongó nézte végig az NVTE—Székesfehérvári MÁV Előre NB II. bajnoki mérkőzést, dacolva hideggel, esővel és bizva a hazai csapat győzelmében. Az NB II. ujoncának, a kanizsai vasutasoknak szinte létfontosságú lett volna a két pont megszerzése. A játékosok nagy akarataból kitűnt, hogy át is érezték a tét komolyágát és a közönség is lelkesen biztatta kedvenceit. Ez alkalommal azonban a székesfehérvári fiuk voltak Fortuna istenasszony kegyeltjei.

A vasárnapi játék megdöbbentően emlékeztetett a PVSK elleni — szintén 1:1-es eredménnyel végződő — bajnoki mérkőzésre. Most is — az első percekben — mindent elsőpró lendülettel viharoztak a (támadások az ellenfél kapuja felé. A játék kezdése után nemsokkal már meg is szereztek a vezetést az NVTE-fiuk, de utána nem tudtak ujtani. Lélegzetet engedték jutni a jó vendégcsapatot, mely — hamar magához térve kezdeti zavarodottságából — részt követelt a játék to-

vábbi menetének irányításából. Az NVTE támadásaiban egyre kevesebb lett a meggyőző erő és a csatársor moddőség bénítólag hatott a többi csapatrészek munkájára is. A játék-ido második szakaszában mindkét csapat alaposan kivette részét a támadásokból. A vendégek kulturáltabb futballt játszottak, a mézőnyben toszetösebb volt játéka, az NVTE viszont lelkesebben küzdött. Az NVTE védőme feladata magaslatán állt. Németh I. hétről-hétre kifogástalan és most is a mézőny legjobbjá volt. Zalán a gólnál hibázott, egyébként jó volt. A két hávéd is megfelelt. A fedezetek sok jó labdát dobtak előre. A csatársor volt jobb. Jobb támadóssorral megnyerte volna fontos mérkőzését a hazai csapat.

K. L.

Az NB. I. oszt. bajnoki táblázata

1. Újpest	7	5	2	26:14	12	
2. MTK	8	6	—	2	16:9	12
3. Vasas	8	5	1	2	14:11	11
4. Szeged	7	5	1	1	21:13	11
5. Ferencváros	8	4	2	2	20:7	10
6. Kispest	8	4	2	2	25:11	10
7. Csepel	8	4	1	3	19:15	9
8. Haladás	8	3	2	3	12:14	8
9. ETO	8	3	2	3	12:15	8
10. DVSC	8	3	2	3	15:20	8
11. Szolnok	8	3	1	4	16:13	7
12. Erő	8	3	1	4	13:23	7
13. SzAC	8	2	1	5	21:18	5
14. Dörög	8	1	1	6	11:22	3
15. Testvérség	8	1	1	6	9:32	3
16. Perccs	8	1	—	7	8:26	2

Elfogták a Hunnia

nyilas vezérigazgatóját

A politikai rendészeti osztály őrizetbe vette dr. Sós József ügyvédet, a Hunnia filmgyár egykori teljhatalmu nyilas vezérigazgatóját. Sós 1939 óta volt tagja a nyilaskeresztes pártnak, résztvevett a nyilasok hatalomátvételében, aminek jutalmául 1944 novemberében a Hunnia filmgyár vezérigazgatójának nevezték ki. A filmgépek nyugatra szállítását elősegítette és a gyár 150.000 pengős kézipénztárát magához véve, nyugatra menekült.

HIREK

— A Magyar Demokratikus Ifjusági Szövetség

folyó hó 31-én délután 5 órai kezdettel Ifjusági-napot tart, melynek előadója Kozma István megyebizottsági tag lesz, ki Ifjuság a demokráciában címen tart előadást. Mindenkit pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár és hív a Vezetőség.

— Bélyeggyűjtők!

A kanizsai bélyeggyűjtők eheli, szerdai találkozója a legényegyleti MAORT-helyiségben délután fél 5 órakor lesz. Somogyi egyesületi vezető nagy anyaggal érkezett meg Budapestról, miért is minden tag megjelenése kívánatos.

— Az állomástönök felhívása

Felhívom a város közönségének figyelmét, hogy 1946 november hó 1-től az Oswald József-utcai (volt Hajcsár-utca) pályaszintbéli kocsiforgalmu vasuti utátjárót a közuti kocsiforgalom részére lezáratom. Az utátjárót a német hadsereg erőszakkal nyitotta meg. A hadiszállítások megszűnésével ennek nyitvatartása szükségtelenné vált. A közuti kocsiközlekedés a lezárt utátjáró helyett a Szemere-utcán fog lebonyolódni az Ady Endre-utról a Csengery-utra. Egyben felhívom a város közönségének figyelmét arra is, hogy szigorúan fogom ellenőriztetni azt, hogy a pályaussten, valamint a vasut elzárt területén idogenek engedély nélkül tartózkodjanak, *Állomástönök*

— Hirdetmény

Komárváros községben az országos állat- és kirakodóvásár november hó 4-én lesz megtariva.

Holnap felakasztják Kassai-Schalmayer Ferencet

Kassai-Schalmayer Ferenc, a nyilas kormány volt tagja, mint ismeretes, ujrakérelt a népbíróság elé. A népbíróság ezt elutasította és felfolyamodás után a NOT elé került. A Népbíróságok Országos Tanácsa helybenhagyta az alsófoku bíróság határozatát így az iratok ma visszakérültek a népbíróság elé. Kassai-Schalmayerert ennek következtében felvezették a népbíróság elé, ahol az elnök kihirdette előtte, hogy a köztársasági elnök szabad folyást engedett az ítélet végrehajtásának. Ennek értelmében a halálos ítéletet szerdán reggel hajtják végre.

VÁROSI MOZI

Kedden és szerden

Legújabb orosz film

A PAMIRI SAKÁLOK

Karaván legyőzésének izgalmas filmje

Orosz Híradó

Előadások hétfőn 5. 7. vasárnap 3. 5. 7-ór

TETEMES KÁR

és a megbetegedések egész sorozata származik a patkányok és egerek nyomjéről elszaporodásából. Ezek ellen biztosan hatásos

CORA PATKÁNYIRTÓ PASZTA CORA EGERIRTÓ MAG

Cyano: CORA VEGYÉSZETI GYÁR
Budapest, X. Bécsiút 2

APRÓHIRDETÉSEK

KERESKEDŐK legelőbb berátsáris helye TARNÓCZKY rövidáru nagykeresede, Szabadság-tér 18. 1309

Értesítés. Cserépkályhákészítő-műhelyem megnyitottam. Készítek modern új cserépkályhát, vallalok átrakást Hardmut, fűz és szénfűtésre, javítás, takaréktűzhelyigazítás és vaskályha samotozást. Kérem a szives párlogást. Tisztelettel: Filó Gyula cserépkályhás mester. Nagykanizsa, Kunizy-utca 16 szám. 1300

Butorozott szoba kiadó Fő-ut 10. Csar fényképszínház 1419

Borosbordót 50—100 literig megvételek keresek. Szabó Antal sportüzlet. 1420

Konserv-, cipőpasztás-dobozokat, kis füveket vesz Perényi szappangyár, Magyar-u. 22. 1423

Eladó egy srép női kerékpár. Cím a kiadóban. 1421

Biztosító társaság keres külső és belső munkilátok elvégzésére megfelelő, szorgalmas egyént. Ajánlatokat „Fix és jutalék” jellegre a kiadóba. 1422

3-tól 10 hónapos malacok eladók, főleg tenyésztésre alkalmas. Hoffer, Szentgyörgyváry ut 3. 1424

Mai és régi levelezésből származó tiszeg bélyegért pénzt, magyar sorokat vagy külföldi bélyegeket adok. Iv-anyagot is átvesszek. Rozgonyi-utca 19. Barbarits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.) 1425

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: Benecz János főszerkesztő Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31. Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa Szerkesztésért a kiadást felé Benecz János Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdavezető: Zalai Káldy

ZALÁ

A londoni rádió külön tudósítója jelentette, hogy a szovjet hatóságok nagyobb mennyiségű szénét bocsátottak az osztrák kormány rendelkezésére, hogy a vonat és postaforgalom megindulhasson

Molotov általános lefegyverzési indítványt tett az Egyesült Nemzetek közgyűlésén

Molotov szovjet külügyminiszter az Egyesült Nemzetek nagygyűléséhez intézett tegnap esti beszédében 4 indítványt tett.

Indítványozta az általános lefegyverzést, amely szerint a közgyűlésnek el kellene határoznia a fegyverkezések általános csökkentését. Meg kellene tiltania az atombomba gyártását. A két előbbi terv lebonyolítására hasznos indítványokat kellene tennie. Végül minden kormány támogatását kell kérni ebben az ügyben. Az atombombát, mondotta, már használták városok ellen, de még soha hadseregek ellen.

Nem szabad elfelejteni, hogy az egyik hadviselő fél atombombájára a másik hadviselő fél szintén atombombával, sőt még ezenkívül más fegyverekkel is válaszolhat.

Kifogásolta úgy az angol, mint az amerikai politikát és sajnálkozását fejezte ki azon tény fölött, hogy a biztonsági tanács nem léphet akcióba Spanyolország ügyében. Említett az erkölcsi felelősség egyes nagyhatalmakat terhel. Perzsa ügyében a biztonsági tanács álláspontja nyíltan kedvezőtlen volt a Szovjetunióval szemben, amely semmit sem használt Perzsiának.

Görögországgal kapcsolatban nem maradhat közömbös azon tényekkel szemben, hogy a görög fasizták teljesen gátlás nélkül működnek a brit kormánycsapatok védelmében.

A Szovjetunió nézete szerint kívánatos volna, hogy az Egyesült Nemzetek tagállamai megadjanak minden felvilágosítást a határaikon levő haderejük létszámáról, kivéve a volt ellenséges államok területén tartózkodó haderők létszámát.

A vétőjoggal kapcsolatos viták és felszólalások arra voltak jók, hogy eltereljék a figyelmet az Egyesült Nemzetek munkásságának más fontos hibáiról. A vétő ellenes kampány a reakciók munkája. Az Egyesült Nemzetek Szervezetén belül két fő irányzat van.

Az egyik, amelyet a szovjetunió teljes erővel támogat, a nemzetközi együttműködés az összes tagállamokkal.

A másik irányzatot befolyásos esepartok világhatalmi törekvései bujtogatják és foglalkoznak azzal a lehetőséggel, hogy világhatalmi törekvéseik érdekében meggondolatlan katonai kalandokba boesátkozzanak, hogy növeljék világurami befolyásukat.

Ennek az irányzatnak képviselője úgy Angliában, mint Amerikában Winston Churchill.

A nagyhatalmak együttműködésének elve az Egyesült Nemzetek alapköve és ha a nagyhatalmak végeznek ezzel az elvvel, ez egyben a szervezői végét is jelentené és azt, hogy egyes nagyhatalmak, akik világuralomra törekkeznek, szabad kezet kapjanak mindenfajta kalandra. Ezután betérjesztette a lefegyverkezésre vonatkozó javaslatát és indítványozta, hogy a kiküldöttek fejezzék ki nézeteiket, erről Spaak elnöknek az volt a felfogása, hogy a vitát a közgyűlés keretében nem lehet megtartani és a szovjet javaslatot külön bizottság elé kell terjeszteni. Ezután az ülést bezárták. Ma délután 16 órakor folytatják a közgyűlést.

Világviszhang Sztálin beszédéről

London, október 30

A világ közvéleménye rendkívül nagy érdeklődéssel fogadta Sztálin nyilatkozatát. Az angol rádió diplomáciai munkatársa szerint a Sztálin-nyilatkozat rendkívül szíves fogadtatásra talált Angliában, különös tekintettel a nyilatkozat Németországgal foglalkozó részére. Anglia politikai körében örömmel állapítják meg, hogy Sztálin a német kérdés csaknem valamennyi pontjában egyetért Bevinnel. A nyilatkozat különöse jelentősége abban rejlik, hogy azok a Németországra vonatkozó newyorki tárgyalások előestéjén hangzottak el. Ha megvalósul az együttműködés, akkor Európa sorsa rózsásabbnak látszik, mint évtizedek előtt bármikor. Byrnes külügyminiszter megjegyezte, hogy Sztálin szavaiból nincs hozzáfűzni valója, csupán emlékeztet júliusi rádióbeszédére, amelyet a párizsi konferenciáról visszatérve intézett Amerika népéhez, továbbá szeptember 6-án elhangzott stuttgarti beszédére.

Dimitrov a bolgár választásokról

Szofia, október 30

Dimitrov a bolgár választásokkal kapcsolatban írt cikkében megállapítja, hogy a választások tanúsága szerint az ellenzék Bulgáriában csekély erőt képvisel. A hazafias arcvonalat kötelezi a nép bizalma, hogy a jövőben még erélyesebben küzdjön a reakció ellen és a demokrácia megörökösödéséért. Az a tény, hogy a szavazatok 60 százalékát a kormány pártja kapta, mutatja, milyen bizalommal van a nép a hazafias arcvonal iránt. Dimitrov azal fejezte be cikkét, hogy a választások nagy lehetőséget adtak a kormánynak Bulgária demokratikussá tételében és Bulgária jólétének megteremtésében.

Davy Lillenthal az atomerő bizottság elnöke

New-York, okt. 30

Truman elnök tegnap este az Egyesült Nemzetek most létesített atomerő bizottságának elnökévé Davy Lillenthal nevezte ki. Truman kijelentette, hogy háború idején az amerikai hadsereg volt felelős az atomenergia felhasználásáért. Ezt a felelősséget most áthárította az újonnan megalakított bizottságra, amelynek a legszorosabban együtt kell működnie a hadügyi és a haditechnológiai minisztériummal.

Az új bolgár kormányelnök Dimitrov lesz

Belgrád, október 30

A bolgár választások eredményei élénk érdeklődést váltottak ki a világpolitikában. Washingtoni körökben az új választások alapján meg-

alakuló új kormányt várják és örülnek annak, hogy Bulgáriának történelme folyamán első ízben, köztársasági kormánya lesz. Washingtonban remélik, hogy az új bolgár kormányfő Dimitrov lesz, aki őszintén óhajt együttműködni a szomszédos államokkal Európa békés újjáépítése és békeje érdekében. A belgrádi rádió a bolgár választásokkal kapcsolatban közölte, hogy a hazafias arcvonal győzelme azt mutatja, hogy a bolgár nép továbbra is a hazafias arcvonal politikáját követi és olyan alkotmányt hoz, amely a legjobban megfelel a fiatal bolgár demokrácia érdekeinek.

A kanadai miniszterelnök Trumannal

Mackenzie King kanadai miniszterelnök meglátogatta Truman elnököt.

Churchill válaszolt Sztálinnak

London, október 30

Churchill tegnap este válaszolt Sztálin nyilatkozatára, főként, hogy Oroszországnak 60 hadosztálya van a megszállott Európában. Churchill, aki nemrégiben megkérdezte az angol alsóházban, igaz-e, hogy a Szovjetunióknak 200 hadosztálya áll készenlétben a Balti-tengertől a Fekete tengerig, kijelentette, az angol kormánynak kellett volna ezen állítást megcáfolni. Senki nálánál jobban nem örül, hogy tévedett. A hadosztályok ereje azonban nagyon változhat. Semmi sem vet véget jobban a gyanunak, mint a tények közlése, azért sürgette a vitás kérdésekben mindig a tények köz-

lését. Az Egyesült Államok nem adják át az atombomba gyártásának titkát mindaddig, amíg nem tudják, hogy minden más országot meglehet akadályozni az atomenergia gyártásában. Az általam javasolt egyezményben kényszer nélkül, minden érdekelt állam együttműködése szükséges, hogy a nemzetközi atomenergia ellenőrzésének minden módját felhasználva, örökösnek annak végrehajtása fölött. Ha mindezekben meggyeztünk, s az egyezmény végző formába jutott, akkor minden tudásunkat, készletünket és nyersanyagunkat átadjuk vagy megosztjuk.

köt. Az elnökkel való tanácskozása után kijelentette, hogy látogatása baráti jellegű volt és nem az, hogy valamely közügyi kérdést tárgyaljanak meg. Mindamellett általánosságban mozgó tanácskozás keretében több kérdést beszélt meg Truman elnökkel.

Hollandia nem kívánja Emdent és Aachent

Amsterdam, okt. 30

Németországgal kapcsolatban a határkiigazítások, amelyeket a holland kormány javasol, korlátoit jellegűek és nem vonatkoznak semmiféle fontos központ elcsatolására. Ebben a kérdésben a holland parlament még nem fejezte be annak a tervezetnek vizsgálatát, amelyet a nagyhatalmakhoz nyújt be, de máris meglehet cáfolni, hogy Emdent és Aachent Hollandiához csatolják. A határkiigazítások mindössze 100.000 németet érintenének, akiket a holland kormány nem akar kitelepíteni.

A „V”-fegyverek tervezői Franciaországban

Egy kevésbé világos marseillei távirat új „V”-gondokról beszél. A náci rosszmemória, tulbecsült csodafegyverével most úgy látszik tudományosan kezdenek foglalkozni. Erre vall, hogy ötszáz német ballisztikai szakember érkezett St. Raphaelbe, hogy a „V. 1” és „V. 2” rakétafegyverek kilövésének új módszereit dolgozzanak. Egy közlemény szerint „a német szakemberek önként mentek Franciaországba”. Úgy látszik, a franciák nem fének az önként jelentkező „V”-tudósoktól. Bizonyára vigyáznak rájuk.

India megtette az első lépést teljes szabadsága felé

Delhi, október 30

Wewel indiai alkirály rádióbeszédet intézett India népéhez. Megállapította, hogy India törvényhozó testületében ezúttal először csupa indiai tagok foglalnak helyet. Ezzel a kormánnyal India megtette az első lépést teljes szabadságának útján. Reméli, hogy India különböző pártjai között olyan teljes összhang alakul ki olyan alkotmány megalkotásában, mely lehetővé teszi, hogy minden hatalmat az indiaiak gyakoroljanak. India csak akkor tud kitűzött célja felé törni, ha megszűnik minden belső viszály és félelem.

Hirek a világ fővárosaiból

Kodály Zoltán szombaton New-Yorkba érkezett. Fogadására igen sokan megjelentek. Kodály néhány előadásra le is szerződött, így a new-yorki szimfonikus zenekarban előadja „Psalmus Hungaricusát.”

A második nürnbergi háborús bűnper, amelyben 1000 náci főbűnöst vonnak felelősségre december 2-án kezdődik.

Nagy Ferenc miniszterelnöknel megjelent Weigner Ferenc pozsonyi magyar megbízott és részletesen beszámolt a csehszlovák magyar lakosságcsere ügyéről.

A mezitlábás gyermekekért

Ránk szakadt a korai tél. Nyúft, rongyos ruhákat talált a kis proletárlakások fogásain, sápadt, soványka gyermekek testén. Talál minden házban üres fűszekrényt, hidegen ási- tozó kályhákat. És talál minden utcában, minden udvaron me- zitlábás gyermekeket. Goromba szelek, csipős fagyok, őszi locs-pocs betegíti sorra a cipő- len, ruhátlan aprónépet. Nap- ról-napra néptelenebbek az is- kolapadok és napról-napra több a lábbeteg, ványadt gyermek a szegénység fűtellen otthonaiban.

A demokratikus országépítés emberfeletti erőfeszítései köz- ben, amikor a romok semmivé vált ország helyén kell új Ma- gyarországot teremteni, nem le- het egyszerre minden szociális problémát intézményesen meg- oldani. Szükség van, sőt éppen mert most a magunk világát építjük és magunknak építjük, — fokozottan szükség van a társadalom szociális segítő kész- ségére. Ennek mutatja kimagas- lóan szép példáját a nagykani- Szakmaközi Bizottság, amikor a maga igen szűkös anyagi erői- hez mérten nagy áldozattal vál- lalta két kanizsai elemi iskola gyámságát, azt tehát, hogy a két iskolának anyagi gondjaiban és ügyeinek intézésében segítségére szegődik. Az eredmény maris sok tekintetben megmutatkozott. A Szakmaközi Bizottság munká- jának és gyűjtésének eredmé- nyeként befejezték már a gáz- bevezetés munkálatait a Petőfi- utcai elemi iskolába. Ott már nem fog dideregni a demokrácia gyermekcserege.

Sok azonban még az iskolák- ban a mezitlábás gyermek. Félig megfagyva róják a sokszor messze utakat az iskolákig a proletár-családok cipőtlen gyer- mekei, rongyokba csavart, kékre dermedt lábakkal s még meleg reggeli sem jutott nekik, ami fű- telen didergő tagjaikat. Ezeket a szerencsétlen kicsinyeket, a de- mokrácia aprószenyjeit, akikre az emberségesebb holnapnak kell felébrednie, — ezeken a mezitlábás kismagyarokon se- gíteni kell. Ezeknek a lábára lábbelit kell adni, mert külön- ben az igerkező kemény télen újabb kicsi koporsók sorfala- közt menetelhet csak a demo- krácia az új tavaszi vetés elébe, az ilyen vetésen pedig áldás nem lesz.

A Szakmaközi Bizottság ke- zébe vette ennek a társadalmi szociális feladatnak gondját, de a maga korlátozott anyagi erői- hez kéri a társadalom segítsé- gét is.

Adományokat (kimustrált, ki- javítható cipőket vagy pénzt) a szakszervezeti titkárságon (Csengery-ut 6. I. em.), a Zala kiadóhivatalában vagy Brónyai Lajosnál a Zala nyomdájában fogadjunk el.

A nagykanizsai szakszervezetek Szakmaközi Bizottsága.

Negyven polgármesteri javaslatot tárgyalt le és fogadott el a város parlamentje

Nagykanizsa város ujjáala- kult képviselőtestülete a város jövő évi költségvetésének tár- gyalása után tegnap délután folytatta a közgyűlést, melyen a tárgysorozat többi pontját tár- gyálták. — A tárgysorozat 41 pontja között 13 a létszámsök- kentés során elbocsátott városi alkalmazottak végelbánás alá vonását javasolta, további 7 pe- dig volt városi alkalmazottak, il- letve azok özvegyének a nyug- díj vagy kegydíj megállapítását indítványozta. A képviselőtestü- let valamennyi javaslatot elfo- gadta.

Ezen a gyűlésen történt meg a főjegyzői állás behelyettesít- tés útján történő betöltése. Dr. Eichner Árpád indítványozta a városi tanács két tagját behelyettesítés útján kijelölni. Fő- jegyzőül dr. Paizs Ferenc al- jegyzőt, városi tanácsnokul pe- dig dr. Szőnyi Sándor árva- széki ülnököt ajánlotta. A kép- viselőtestület a javaslatot elfo- gadta és ezzel ezt a két fontos városi tisztséget betöltötték. — Ugyancsak behelyettesítés útján töltötték be a megüresedett bá- bai állást, amelyre Katz Teréz okleveles szülésznőt jelölték. Dr. Haba Antal kérte a képvi- selőtestületet, járuljon hozzá ahhoz, hogy fél évig Katz Teréz, mint kórházi műtősnő, mellette maradjon, amíg megfelelő utódot talál. A képviselőtestület ehhez rövid vita után hozzá is járult. Ezenkívül kijelölték az új rendőr-büntetőhírt is, dr. Szűcs László személyében.

A tárgysorozat 31. pontja a Kossuth-téri gyalogfelüljáró kérdése volt. Tekintve, hogy ez a kérdés már megoldódott, nem tárgyaltak róla, ellenben el- ismerték a közgyűlés azt a szol- gálatot, amelyet a Zala a hid megépítése ügyében tett. A köz- gyűlés tudomásul vette a Du- nántúli Szeszgyárosok Szeszti- nomító Részvénytársasággal, a Király Söröződe Részvénytársasággal és Oszterer Károly hen- germalmával a gázszolgáltatásra kötött megállapodás felmondá- sát, amely azért volt szükséges, mert előző kettő a gázszabály- rendelet által előírt gázdíjnal ke- vesebbet, míg az utóbbi többet fizetett. Jóváhagyta a közgyűlés a Városi Vízművek részére 8000 forint értékben szerszámok be- szerzését.

A tárgysorozat után ismertel- ték a lazsnaki kastélynak vá- rosi kertészetté történő átala- kításának tervét. A közgyűlés ezt az indítványt is elfogadta.

A piactér ügye került ezután a közgyűlés elé. Réti Lajos, az építési osztály vezetője ismer- telte a terveket, amelyeket a Zala annakidején már közölt. Eszerint a Zárda-utca és a So- mogyi Béla-utca sarkán levő városi telekre telepítendő piac- téren 32 elárusítófülkét építe- nek. Ezeket azonban már most eladják, hogy a befolyt összeg- ből a piacteret megépíthessék. Az elárusítófülkék azonban 10 esztendő múlva visszazállnak a város tulajdonába. A piactér megépítésére mintegy 230 ezer forintra volna szüksége a vá- rosnak. Bencze Jenő főszer- kesztő indítványozta, hogy a vá- ros a piactér környékén levő ke- reskedőktől bizonyos összegű

hozzájárulást kérjen, mert üzle- tük forgalma a piactér megépi- tése által jelentős mértékben fellendülne. A képviselőtestület az indítványt el fogadta és a pol- gármester ígéretet tett, hogy ilyen értelemben intézkedik majd.

Végül a leégett városháza ügye került a közgyűlés elé. Dr. Eichner Árpád ismertette régi álláspontját, amely semmiben sem változott. Indítványozta a régi városháza ujjáépítését, mert az lényegesen kevesebbe kerül- ne, mint az új városháza felépi- tése. A város, amennyiben mód- jában áll, adja el telkeinek nél- küözhető részét és ebből fe- dezze a költségeket. A polgár- mester a város álláspontját is- mertette ezután és rámutatott arra, mint azt tegnapi számunk- ban is megírtuk, hogy szóba ke- rült az, hogy a leégett városháza épületét a MAORT átvenné és az érte kapott összeg fedezné az új városháza felépítését. Te- kintve, hogy ezzel csak egy alap- on lehet foglalkozni, a további vitát berekesztették. A polgár- mester végül kérte a közgyűlést, hogy járuljon hozzá Husz Jó- zsef azon indítványához, hogy a volt internálólábor épületét la- noncotthon és tanonciskola ré- szére kiigényeljék. Az indítványt a képviselőtestület elfogadta és ezzel a közgyűlés véget is ért.

Megnyitották a takarékosági hetet

A Budapesti Kereskedelmi- és Iparkamara székházában tegnap nyitották meg a takarékosági hét ünnepségeit. Az ünnepségen megjelent Tudy Zoltán köztár- sasági elnök, Rátz Jenő pénzü- gyminiszter és Biró József, a posta vezérigazgatójának kísé- retében. Az ünnepségen megje- lentek a kormány tagjai, a pár- tok vezetői, a szakszervezetek megbízottai és a többi meghí- vott közéleti és társadalmi kép- viseletek. Az ünnepi megnyitó beszédet Rátz Jenő pénzügy- miniszter mondotta, aki hangoz- tatta a takarékoság szükséges- ségét az ország ujjáépítése és az életszínvonal emelése érdekében.

Miért nem lehet Nagykanizsáról feladni légipostai küldeményeket?

A Zala többiben közölte, hogy tengerentúli és kontinentális külföldi relációban lehet már légipostai kül- deményeket Magyarországról feladni. Ezt a jelentést hivatalosan közölték a sajtóval. Az egész ország lakossága örült annak, hogy külföldön élő ro- konaival és barátaival most már gyors levelezést folytathat.

A hivatalos hír dacára azt kellett azonban tapasztalni, hogy a vidéki postahivatalok, így a nagykanizsai posta sem veszi fel a légipostai kül- deményeket. Érdeklődtünk ez ügy- ben és azt a választ kaptuk illetékes helyről, hogy a légipostai forgalom megnyitása ténylegesen megtörtént, de az a furcsa helyzet állt elő, hogy küldeményeket csak Budapest három postahivatala vesz át. Nem hinnénk, hogy akadna valaki Nagykanizsán, aki azért, hogy légipostán levelet küldjön, felutazna Budapestre.

Eppen ezért megállapítjuk hogy a légipostaforgalom nem Ma- gyarország és külföld, hanem Budapest és a külföld között nyitott csupán meg.

Nagykanizsa közönségének, de az egész vidék lakossága nevében követ- teljük a postavezérigazgatóságtól,

hogy szüntesse meg ezt a lehetetlen állapotot és megkönnyítse a vidéki postahiva- talok is átvegyék a légipostai küldö- ményeket. Nem hinnénk, hogy ezen jogos kívánság elől illetékes ügyezők elzárkóznak.

Letartóztatták Unger-Ullmann Elekét

A Zala október 23-iki száma- ban megírta, hogy Unger-Ull- mann Elek volt százados, nagy- kanizsai vaskereskedő, aki szél- sőjobboldali magatartásáról volt hírhedt a városban, hosszabb idő óta Budapesten bujkál. A nagykanizsai rendőrség állam- védelmi osztályától nyert érte- sülésünk szerint Unger-Ullmann Elek ma önként jelentkezett a rendőrségen, ahol nyomban le- tartóztatták. Az ügyet azonnal áttették a népügyészséghez és Unger-Ullmann Eleket is átki- sérték az ügyészségi fogházba. A további nyomozást a nép- ügyészség folytatja le.

Baleset 3 súlyos sebe- sülttel a Király-utcában

Egylovos szekér, utasokkal jól megrakva igyekezett haza ma dél- előtt a kanizsai betévasárról. A szék- ér utasai fülöp-majoriak voltak. A szekér még a Király-utcában ko- cogott, amikor az elébe fogott ló; eddig meg nem állapított körülmé- nyek között, megbokrosodott és vad vágásban vonszolta végig a járművet az uttesten. Az egyik ház előtt a szekér nekirohant a tűzcsapnak, azt kitérte helyéből és abban a pillanat- ban a víz hatalmas sugárban ömlött, mint egy szökőkút. A ló törött lábbal került el a földön, összeesett a kocsi is, utasai pedig verboborultan terül- tek el az utca kövezetén. Horváth Istvánné, Pete Józsefné és Németh Ilona, mindhárman fülöp-majoriak, súlyos sebekkel, eszméletlenül ma radtak a baleset színhelyén. A mon- tók mindhármukat súlyos állapotban szállították a kórházba. A viz- gálat megindult.

Őrizetbevétel fekete vágásért

Az államrendőrség nagyka- nizsai gazdasági csoportja őri- zetbe vette Sipos József heutes- mestert, aki Somogy megyéből illegális úton sertést szállított Nagykanizsára és azt le is vágta. A feketén levágott sertés zsirját kg.-ként 12 forintért adta el, de csak kivételezett egyéneknek.

A rádió csütörtöki műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hi- rek. Az Áttelepítési Kormánybizto- ság közleményei. 7.30 Római ka- tolikus vallásos félóra. 8.15 USA-lo- mezek. 9 Unitárius vallásos félóra. 9.30 Kamarazene. 10 Hírek. 10.10 Református istentisztelet. 11 Evan- gélikus istentisztelet. 12 Déli ha- rangszó, hírek. 12.15 Iskolai ének- karok. 12.35 Zenekari művek. 13 Szellemidőzés. Hanglémorzvó. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 A Rendőrszenekar műsora. 15 óra 15-kor Rádióiskola. 16 Hírek. 17 Párthírado. 18 Hírek. Vörökre-eszt közlemények. 18.15 A poster- zsébeti Szabadság Dalkör ének. 19 Otello. Közvetítés az Oporból. 19.30 Hírek, sporthírek. 20.25 Vostí anekdoták. 21.10 Hírek és krónika oroszul. 22.15 Hírek. 22.40 Vörö- kereszt közlemények. 22.50 Bach- művek. 23.10 Hírek és krónika an- goul és franciául. 23.30 Esti ha- gulatok.

Szurdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt.

Előadó: Dr. Kertai György.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekta- tet nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség

Kombinált szobát, hálót,
konyhaberendezéseket, üzlet-
berendezéseket, átalakításokat
a legolcsóbban vállalok

Springár
műbútor asztalosmester
Király-u. 30.

— Inspekciós gyógyszertár ma:
„Igazság” gyógyszertár, Főut 12.

Budapestről jelentik:**Rövidesen hazakerülnek a Szépművészeti Múzeum értékei nyugatról**

Vasárnap este Nyárádi Miklós, az elhagyott javak visszahozatali kormánybiztosa, Hémi Sándor fővárosi tanácsnok és Oroszlán Zoltán, a Szépművészeti Múzeum megbízottja Münchenbe utazott, hogy a Szépművészeti Múzeum rendkívül értékes képgyűjteményét hazahozza. Ezenkívül hazaszállítják a fővárosnak Németországban levő autóbusszait és öt kórházvonatot is. A bizottság előrelátólag november végén érkezik vissza az elhurcolt javakkal Budapestre.

A NOT helybenhagyta Görgey Vince halálos ítéletét

A Népbíróságok Országos Tanácsa hétfőn hirdetett ítéletet Görgey Vince nyilas hírlapíró háborús bűnperében. Görgey Vincét első fokon halálra ítélték. A Népbíróságok Országos Tanácsa helybenhagyta az elsőfokú ítéletét és szintén golyó általi halálra ítélte. Görgey kegyelmet kért.

Halálra ítélték egy nyilast, aki versenyzett a gyilkolásban

A népbíróság Kémenczy János szabómestert, a II. kerületi kaspátscai nyilasház vezetőjét kötélfaltali halálra ítélte. Kémenczy bizonyos Fonó és Hlovay nevű nyilasokkal versenyzett abban, hogy ki tud kegyetlenebbül bántani a rájuk bízott szerencsétlenekkel. A nemes versenyből Kémenczy került ki győztesen. Végső jutalmát most a népbíróság Kassovitz-tanácsától kapta.

Üi község Veszprém megyében

A napokban az Országos Földbirtokrendező Tanács ünnepélyes keretben közölte át a birtokát Hercegfalva határában 280 Heves megyéből származó ujjgazdáknak. Az ünnepélyes átadás abból az alkalomból történt, hogy a 280 család új falut épített a zirci apátság felosztott 60.000 holdjához tartozó Hercegfalva határában. Az új falut Kisvenyimnek nevezték el lakói.

Öt évi kényszer munkára ítélték a volt érreimiségi kormánybiztosságot egyik vezetőjét.

Dr. Répássy László, az értelmiségi kormánybiztosság jogi osztályának vezetője a Kulcsárféle hírhedt intézményben működött. Valóságos diktátorként, kegyetlen intézkedéseivel fosztotta meg az üldözötteket minden joguktól. Valamennyi filmszakmában működő zsidó elleninternálási javaslatot tett. Több ezer vétség és kihágás címén folytatott eljárásai során egzisztenciák százait tette tönkre.

A nagy érdeklődéssel kísért ügyben a népbíróság Lukács-tanácsa ma hozott ítéletet és Répássy Lászlót öt évi kényszer munkára és vagyonekizetésre ítélte.

Drózdny Győző nem indított sajtóperet A Zala ellen

Bizonyára még emlékeztetőben él olvasóinknak július 7-én megjelent cikkünk, amelyben élesen állást foglaltunk Drózdny Győzőnek Kiskomáromban június 30-án elmondott beszédével szemben. Ebben a beszédben Drózdny Győző részben virágnyelvűen, részben teljesen nyíltan súlyosan támadta a demokráciát azzal, hogy egy koalícióban résztvevő pártot és annak vezetőit becsmérelte és ellonkult valótlan kijelentéseket tett. De nemcsak a magyar demokráciának egyik pillérét támadta hazug módon Drózdny Győző, de a Szovjetről is olyan kijelentéseket tett, amelyek súlyos ártalmára voltak a magyar kormányzat külföldi megítélésének. Drózdny Győző a beszédével teljes egészében kimerítette a demokrácia védelméről szóló törvény kritériumát, mert a demokrácia alapvető elvei, a baloldali pártok ellen gyűlöletet hirdetett és a függetlenségi frontba tömörült munkáspártok ellen pedig izgatott. De súlyosan vétett a törvény ellen azért is, mert kijelentései alkalmasak voltak a népek háború utáni együttműködésének megnehezítésére. Mind a két cselekménye kimerítette a háborús bűntettekéről szóló törvény paragrafusait.

Drózdny Győzőt ezen a vidéken mindenki ismeri, mert pacsai mandátummal annak idején ellenzéki programmal került be a képviselőházba, ahol egy ideig, amíg érdekei megkivánták, a kisemberek oldalán harcolt. Később azonban különféle anyagi honyodalmakba keveredett, kénytelen volt Amerikába emigrálni, ahonnan, Gömbös Gyula jóvoltából, került ismét haza. Ettől az időtől kezdve hűséges kiszolgálója lett a jobboldali pártoknak, amit a fasiszta kormányok azzal honoráltak, hogy beültették őt a kispesti textilgyár igazgatói székébe. A politikusból gyárigazgatóvá vedlett tapintásoska ilyenkor komoly karriert csinált, amit gazdaságilag a saját előnyére alaposan ki is használt. Ezeket a tényeket állapította meg a Zala július 7-iki számában, ahol hű portrét festett erről a politikai kameleonról.

A jelenlegi nemzetgyűlésbe mint a Kisgazdapárt megválasztott nemzetgyűlési képviselője került be, de onnantól, mint a demokráciára veszélyes elemet saját pártja kiszorította. Jelenleg a Szabadság Párt jobbszárnyán foglal helyet és intenzió brutális és hazug támadásait a legharcosabb magyar demokraták ellen.

Mindezeket azért voltunk kénytelenek elmondani, mert cikkünk megjelenése után július 12-én egy 146 szóból álló táviratot kaptunk Drózdny Győzőtől, amelynek lényege az volt, hogy a Zala ellen, annak szerinte valótlan cikkéért a sajtóperet haladéktalanul folyamatba teszi. A sajtótörvény előírásai szerint a per a tudomásul vétel után legkésőbb három hónapon belül meg kell indítani.

Mi vártuk ennek a pernek a megindítását, mert szeretnénk volna a bíróság előtt minden állításunkat igazolni, hogy egy felmentő ítélettel a kezünkben végre eltűnőssük ezt a politikai szerencsejátékost a magyar közéletből.

Szerettünk volna, ha mindazok, akik még nem látnak tisztán, ennek a pernek anyagából meggyőződhesse nek, hogy ki az, aki sorakban mint a magyar nemzet egyik képviselője helyet foglal. Szerettünk volna itt Nagykanizsán a bíróság előtt tanuként kihallgattatni a bukott fasiszta rendszer egyes szabadlábán lévő exponenseit és azokat a demokratákat, akik a multból jól ismerik Drózdny Győzőt. Ezek a kihallgatások és egyéb bizonyító anyagok érdekes portrét festettek volna a »képviselő urról«.

Vártuk a sajtóperet, de ez nem következett el. Drózdny Győző pontosan tudta, miért nem indította meg ezt a pert, amit oly nagy hangon

táviratában bejelentett. Pontosán tudta, hogy amit a Zala megír, az szóról szóra igaz és mint igazság igazolható is. Drózdny Győző azt hitte, hogy agyonhallgathatja ezt az ügyet és arra számított, hogy az emberek olg folodékenyek ahhoz, hogy a kis vidéki lap súlyos megállapításaira hosszabb ideig emlékezzenek. Tény az, amit a távirata is igazol, hogy Drózdny tudomást szerzett a cikk tartalmáról és annak állításairól még sem kísérelte, hogy olgított szerezzen magának a bíróság előtt.

Ezután megkérdezzük a meg nem irt erkölcsi kódex alapján képviselő maradhat-e Drózdny Győző? Tudunkkal a régi és az új politikai élet erkölcsi azt diktálja, hogy olyan ember, akit ilyen súlyos támadás ér és azt megtorolni nem tudja, mert az a tényekkel ellenkező, az levonja ennek konzekvenciáit és eltűnik a politikai élet porondjáról.

A Drózdny-üggyel kapcsolatban, ha vele nem is szoros összefüggésben, érdekesek azok az átiratok, a melyek a nemzetgyűlés elnökéhez az utóbbi napokban érkeztek.

Dr. Szűcs János népfőgyűlés egyes nemzetgyűlési képviselők mentelmi jogának felfüggesztését kéri, hogy az ellenük folytatnba tett bűnvádi oljárast lefolytathassa. A négy ügy a következő:

Belső Gyula képviselő Vépén egy népgyűlésen felhívta a gazdákat, hogy addig ne adják le a sertések után beszolgáltatásra előirt 4 kg. zsirt, amig maximált áron nem tudnak sóhoz és petróleumhoz jutni. Ha ők nem kapják meg a sót, akkor majd ők zsirral oszik a krumplit, a városiak meg egyék a sóvat. E kijelentés miatt a szombathelyi népfőgyűlés a Btk. 172. §-ába ütköző izgatás bűntette miatt emelt vádat Belső ellen.

Pécsi József nemzetgyűlési képviselő a györmegyei Enesén bevezetett tartott és abban súlyos kijelentéseket tett a kormányról, a baloldali politikáról, a kommunista pártól és a megszálló vörös hadseregről. E kijelentései, melyeket számos tanu hallott és igazolt, a győri népfőgyűlés felfogása szerint alkalmasak a népek háború utáni együttműködésének megnehezítésére, tehát a népbírósági törvény 18. §-ának 7. pontjába ütköző háborús bűntettek középenek.

Vértesi Károly képviselő Budapestben egy nagymezőutcai vendéglőben néhány újságíróval beszélgetett. A beszélgetés hamarosan politikai térre terelődött és a képviselő olyan kijelentéseket tett, melyeket az újságírók demokráciaellenesnek tartottak és feljelentést is tettek miattuk. Az eljárás a köztársasági rend és a demokrácia védelméről szóló 1945. évi VII. tc. alapján indult meg Vértesi ellen.

Ugyanennek a törvénynek az alapján vádolja a debreceni népfőgyűlés Gyulai József képviselőt azzal, hogy Fehérgyarmaton egy gyűlésen a kommunista pártot, a Nemzeti Pártot, a szociáldemokratákat és a szakszervezeteket, illetve azoknak vezetőit sértette és gyalázta. Ugyanennek az ügyben hasonló vádat emeltek Kézy József pótképviselő ellen is. Minthogy pótképviselőt a mentelmi jog nem véd, az ő ügyében nem kellett kiadatási eljárást indítani.

A népfőgyűlés mind a négy ügyben az iratok tanulmányozása után megállapította, hogy az illetékes bíróság előtt indult meg, a vád alaposága valószínűsítő van és a mentelmi törvényben meghatározott zaklatásról nincs szó, tehát mind a négy képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kéri.

Több értelem, több hit, több eredmény a tanulás nyomán: — adakezz a népi kollégiumra!

Meglepő onyho ítélet egy szadista százados bűnügyében

A szegedi népbíróság másfel-évi börtönre ítélte és azonnal szabadlábba helyezte Purgly Tamás huszárszázadost, aki még a Horthy-rendszer szadista katonatiszti garnitúrájában is hírhedt nevet vívott ki magának kegyetlenkedéseivel. Huszonkét terhelő jegyzőkönyvet vettek fel viselt dolgaírói és ezeknek az alapján feltétlenül kötelek kellett volna kapnia. Szovjet falvakat gyújtatott fel Ukrajnában és elaknásított területeken szovjet asszonyok és gyermekek ezreit hajszolta a biztos halálba.

Se vége, se hossza nem volt a tárgyaláson a vallomásoknak, amelyeknek nyomán kiderült, hogy Purgly Tamás százados emberbőrbe bujt fenevad módjára bánt embertársaival és alárendeltjeivel.

A legkülönösebb az egészben az, hogy ügyét nem az ötfalu népbíróság, hanem a háromfalu rendes törvényszéki tanács tárgyalta. Az egész magyar közvélemény követeli ennek a példátlanul szadista gyilkos fenevadnak azonnali letartóztatását és legszigorubb megbüntetését.

Bezárták Newyork egyetlen magyar moziját

E héten nyújtotta át a Magyarok Világszövetsége a kormányának emlékiratát, amelyben a forgalomban levő magyar filmek zárolását kéri. Erre a követelésre az adott okot, hogy egyes magyar filmek minden módon megpróbálják kicsúszni az országból az indexre tett fasiszta szellemű filmeket, ugyanakkor pedig hallatlan összegeket, néha 15—20.000 dollárt kérnek egy-egy filmért a külföldi magyaroktól. Ez az eljárás oda vezetett, hogy az amerikai magyarok kénytelenek lemondani a magyar filmekről. Newyork egyetlen magyar moziját például filmhiány miatt be kellett zárni.

Mint háborús főbűnöst kikéri Braziliától Albrecht főherceget

Mint ismeretes, Albrecht főherceg, az elmúlt rendszer egyik legsötétebb politikai kalandora kerekelt oldott Ausztriából. Egy rosszhírű táncosnő társaságában repülőgépen Braziliába menekült. Ausztriában azért nem meri tovább tartózkodni, mert tudta, hogy előbb-utóbb kiderül, hogy egyike az ország legnagyobb háborús bűnösének és ez esetben a szövetséges megszálló hatóságok kiadják Magyarországnak.

Azt hitte, hogy gyáva szökésével megmenti a bőrét. Braziliában biztonságban érzi magát. Egyelőre valóban kitünően él, mert persze nem felejtett el mesébeillő vagyont magával vinni. Sorsát azonban annál kevésbé kerülheti el, mert a politikai rendőrség okmányok és tanuvallomások alapján összeállította bűnlístáját és a népfőgyűlésen most készül a vádirat, amelynek alapján kérni fogják Habsburg Albrecht kiadatását.

VÁROSI MOZI
Még ma, szardán
Legújabb orosz film
A PAMIRI SAKÁLOK
Karaván legyőzésének izgalmas filmje.
Orosz Híradó
Előzetes kénszponon 5. 7. vasárnap 3. 5. 7-ker

Sportrovat

A nagyhirű MOGÜRT csütörtökön bajnoki mérkőzést játszik Nagykanizsán

Holnap, 31-én nagy esemény lesz a város sportéletének. Az NVTE ekkor játsza le a Vasut-pályán elmaradt NB II. bajnoki mérkőzést a nyugati csoport rangelsőjével, a fővárosi MOGÜRT-tel. A vendégcsapat egyetlenül játszotta még eddigi mérkőzéseit, gólaránya megvesztetően jó és a legkomolyabb jelleme a folyó bajnoksnak. A kanizsai vasutasok nehéz feladat előtt állnak, amikor meg akarják állítani diadalutjában a vidéken is féltelenül jól játszó MOGÜRT együttesét. Az NVTE mellől nem akar elszakadni a balszerencse. A csapat minden mérkőzésén kondíció-főlényben játszik, de a technikai felkészültsége bizony sok kívánnivalót hagy maga után. A hazai pályán felszerelődött két vereséggel egyenlő értékű döntetlen folytán a csapat a bajnoki táblázat hátsó régióba esett le. Ezen a mérkőzésen a papirforma alapján nem sok eséllyel indul a hazai csapat a küzdelemben, mégis bizunk. Ezt a bizalmat az aggódó féltetem szüli bennünk, mellyel a csapat NB II.-es szereplését figyeljük. A labdarugásban nincs lehetőség. Szívet és lelket kell adni a játékba és akkor — talán még meglepetés is lehetséges.

A mérkőzést fél 3-kor kezdik, előtte a MAORT első csapata játszik háromnegyed 1-kor az NVTE II.-vel.

Két komoly sérülés történt a MAORT-pályán

Az elmúlt vasárnap a MAORT-pályán két komolyabb sérülés történt. Az előmérkőzésen II. osztályú bajnoki mérkőzést játszott a Kaposvári MTE második csapata a MAORT II.-vel. A vendégcsapat eddig egyetlenül játszotta még eddigi mérkőzéseit, erre a fontos és nehéz mérkőzésre azonban tartalékkapussal kényszerültek kiállni. A MAORT ragyogó napot fogott ki a szinte lehengerelt a mezőnyben különben jól játszó együttest. A vendégek kapusa az első gólokban bizony »bonne volta«, ezért a kaposváriak kapucserét eszközölték. Az első félidő végéig történt a sérülés. Tatár, a hazai csapat középcsatára nagy lendülettel futott rá egy hosszan elbővített labdára. Az új kapuvédő kifutott eléje s elvetődve megszerzte a labdát. Tatár ugyanabban a pillanatban ért oda és rugásra előrelendített lába a labdával együtt oltalálta a kapust is. A MAORT középcsatára hibáztatható, mert nem látta meg, hogy a kapus birtokába vette a labdát és számitania kellett volna a csúszós talajra. Szándékosság esete nem forog fenn, ezt a játékvezető is megállapította. A sérült játékos természetesen kivált a küzdők sorából és a jelenlévő orvos vette kezelés alá.

A MAORT első csapatának bajnoki mérkőzésén szintén sajnálatos módon megsérült a Pécsi VSK kapusa. A MAORT a nagyszerű örökből álló vendégcsapattal végig nagyjáramu, kemény mérkőzést vívott. Egyik csapat sem játszik kisasszonyfutballt és vasárnap is mindkét együttes tagjai kihasználta testi adottságait a megongodott határokon belül. A pécsi kapus sérülésének balszerencse, a forró légkör és az esőzattal sikos pálya volt az okozója. Kapornaki óriási lendülettel tört a kapura, de a 16-oson kissé hosszán tette maga elé a labdát. A kifutó kapus elvetődött és így igyekezett megszerezni a labdát. Kapornaki természetesen lőtt és ugyanabban a pillanatban ért a kapus keze is a labdához. A MAORT-játékos lába így a labdával együtt a pécsi fiu karját is érte, akét szintén orvosi kezelés alá kellett vonni. Kapornaki nem hibáztatható. A mérkőzés tul-futott, izgalmas hangulatában mindkét csapat ráment a labdára és ó-

ugyanazt tette. A játékvezető véleménye is ez és maguk a pécsiek is elismerik, hogy a sérülést a véletlen balszerencse szülte.

A vasárnapi mérkőzések sérültjei a nagykanizsai kórházban fekszenek

A vasárnapi mérkőzéseken megsérült két kapust a városi kórházba szállították, ahol az orvosok tüzetes vizsgálat alá vették őket. A kaposvári játékosnál kulcsesonttörést állapított meg a Röntgen-vizsgálat, míg a pécsi kapus kulcsesonttörést és kéztorzást szenvedett. Lapunk sportmunkatársa meglátogatta a két sérült játékost. A két fiu egymasmelletti ágyakban fekszik, hangulatuk és közérzetük egyre javul. Az ő véleményük szerint is véletlen műve volt sérülésük és nem hibáztathatnak senkit. Beszélünk dr. Linner Bertalan-nal, az ügyveltes orvossal is, aki a kaposvári Hortobágyi Ferenc sérülésének gyógyulását három hét alatt várja. A pécsi Dede Sándor szerencsés esetben négy hét alatt jön rendbe. Természetesen ezt az időt nem kell a kórházban eltölteni és a hét folyamán a MAORT gondoskodik hazaszállításukról.

A Zala közgazdasága

Leszállítják-e az üzletbéréket?

Mint ismeretes, kereskedői körökben általános elégedetlenséget keltett a forint-üzletbérrendelet, amely kimondta, hogy az 1939-es üzletbérének 75 százalékát kell fizetni, természetesen háromszoros szorzószámmal. Ezt a kérdést a kereskedők érdekképviselete állandóan napirenden tartotta és harcot indított az üzletbérék leszállítása érdekében. Mint értesülünk, az egyik budapesti napilap munkatársa felkereste Szolnoki István kereskedelemügyi minisztériumi államtitkár, aki a következő nyilatkozatot tette:

A Gazdasági Főtanács a pénzügyminisztérium és a kereskedői érdekképviseletek jelenlétében ankétot tartott, amelyen az új üzletbérék megállapításáról volt szó. A kereskedelemügyi minisztérium javaslatot nyújtott be a Gazdasági Főtanácshoz, amelyben kérte az 1939-es üzletbérék 75 százalékról 50 százalékra való leszállítását.

A kereskedelem érdekében a minisztérium ehhez ragaszkodik. A Gazdasági Főtanács ígéretet tett, hogy ezt a kérdést néhány napon belül a kereskedőkre előnyösen intézik el.

Az interjú valódiságát ellenőrizni nem tudjuk, így annak valódiságát fenntartással közli a Zala. Kétségtelen, hogy a kereskedők panaszai a nehéz gazdasági viszonyokra tekintettel jogosak,

de nem hallgathatjuk el, hogy legalább annyira fontos, sőt talán fontosabb lenne a lakbérék leszállítása, hogy a rendkívül nehéz körülmények között élő fizikai és szellemi dolgozók életkörülményeit megkönnyítsék.

Nem vitatjuk, hogy súlyos terheket ró a kereskedőre a jelenlegi üzletbér, de tárgyilagosan megállapítjuk azt is, hogy a lakbérék leszállítását lényegesen fontosabb és sürgetőbb teendők tartanánk.

Megyei hírek

Zalaegerszegi szerkesztőnk jelenti:

Fogadóestély a főispánnál

Dr. Papp Andor főispán és felesége szombaton este nagyszabású fogadást tartott zalaegerszegi lakásán. A fogadáson hivatalosak voltak az összes helyi hivatalok vezetői, a pártok és egyesületek vezetősége, az egyházak képviselői, a kereskedő- és iparostársadalom reprezentánsai, továbbá a sajtó képviselői. A társadalmi esemény szamba menő estély a legjobb hangulatban a késő esti órákban ért véget.

Műsoros estély a Vármegyei Egész-ség-ház felszerelése javára

Vasárnap este Zalaegerszegi a Vármegyei ház nagytörmében értékes műsoros estély volt, melynek teljes jövedelme az újonnan létesítendő vármegyei egészség-ház felszerelésének céljait szolgálja. A műsort dr. Dávid János alispán nyitotta meg, aki ismertette azokat az anyagi nehézségeket, amit részben a társadalomnak kell megoldania, hogy létre lehessen hozni a szinte nélkülözhetetlen megyei egészség-ház felállítását. Kérte a közönség támogatását, egyben pedig ígéretet tett, hogy a megye minden vonatkozásban segítséget nyújt az egészség-ház létesítésénél. Borda János egy Kosztolányi verset adott elő nagyon szépen, majd Papp Antónia, a főispán leánykaja tangóharmonika számait következtek. A meglepő technikával és felkészültséggel előadott műsorszámok óriási sikert arattak. A zongorakíséretet Ötvös Béla kaposvári zongoraművész látta el művészi tudással. Ötvös Béla ezenkívül még magyar nótákat is adott elő gyönyörűen. Dr. Mikula Szigfrid, Zalaegerszeg helyettes polgármestere mondott végül záróbeszédet. Ismertette, milyen nagyfontosságú az egészség-ház létesítése, ahol ingyenes népfogászati és iskolafogászati kezelésben részesülnek az egész megye területéről azok, akik különben képtelenek lennének orvosi segítséget igénybe venni. Ezen kívül ebben az egészség-házban nyer majd elhelyezést a már meglévő tüdőbeteg és nemigondozó, ezek az intézmények a statisztikai kimutalás szerint már eddig is hathatós segítséget nyújtott ingyenesen a rászorulóknak. Megköszönte a társadalom segítségét, különösképpen a megye vezetőségének készséges támogatását. Műsor után tánc volt, amely a reggeli órákig tartott.

HIREK

— Jézus Szive kilenced befűzése

A ferencrendi plébánia-templomban engesztoló Jézus Szive kilencedet tartottak, amelynek befejezése alkalmával a hívek 3 órási szentségimádáson vesznek részt. A szentségimádás október 31-én délután 5 órakor kezdődik. Ugyanaznap este 8 órakor szentóra. November 1-én vasárnapi szentmiserend. Reggel fél 8 órakor szentséges mise a hívek szentáldozásával. Utána P. Zolotnoki Z. Oktáv, a kilenced napi ájtatosság vezetője pápai áldást oszt. Fél 11

órákor ünnepi szentbeszéd, utána plébániai szentmise papi segédlettel.

— Házasság

Dr. Gaál András és Szitár Zsuzsanna folyó hó 26-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Táncol a MAORT

A MAORT távvezeték síófoki ki- rendeltsége szombat este nagyszabású táncestetélyt rendezett. A bal fővárosi Reményik Lajos bányamérnök, míg védnökei Vincze Lajos és Zaemszky Ferenc mérnökök voltak. A bálon megjelent Majerszky Béla bányamérnök feleségével és még számos vendég Nagykanizsáról. A táncmulatság kiválóan virradatig tartott, olyan jó hangulatban, amire még sokáig fognak a résztvevők visszaemlékezni.

— A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége

november 8-án, vasárnap délután 6 órai kezdettel Fő-ut 5. sz. alatti helyiségében műsoros táncestet rendez, melyre tagjait és vendégeit szeretettel várja a Vezetőség.

— Ma és holnap este táncos operett a Városi Színházban

Szardán és csütörtökön este 9 órai kezdettel a MAORT rendezésében kerül előadásra az »Ilyenkor a férfiak« című 3 felvonásos táncos operett a fűtött Városi Színházban. Az előadás iránt városszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg. Jöjjenek a Népszava könyvesboltban és a színházi pénztárnál válthatók.

— A demokratikus női tábor az iskolákért

A fiatal magyar demokrácia a maga iskolájának tekintti az új általános iskolát, mely az alapjait rakja le a magyar jövőnek. Ennek bebiztosítására biztonvitelre, hogy a nagykanizsai Magyar Nők Demokratikus Szövetségének két vezetőségi tagja felkereste a Rozgonyi-utcai állami általános iskolát és a szegény tanulóknak között tankönyveket osztott szét. Volt osztály, hol öt-öt tanuló kapott új könyvet. A könyv-melléklet adottság egy kiadós tiszóráit is. Az értékes ajándékért boldogan mond köszönetet a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége helyi csoportjának az iskola tantestületé.

— A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség

folyó hó 31-én délután 5 órai kezdettel Ifjúsági-napot tart, melynek előadója Kozma István megyebizottsági tag lesz, ki Ifjúság a demokráciában címen tart előadást. Mindenképp partálásra való tekintet nélkül szeretettel vár és hív a Vezetőség.

KERESKEDŐK legolcsóbb bevásárlási helye TARNÓCZKY rövidáru nagykereskedés, Szabadsg-ter 18. 1909

Konserv-, cipőasztás-dobozokat, kis leveket vez. Perényi szappangyár, Magyar-u. 22. 1423

Eladó 1 kazai takarmány szalma és szalma. Kovács János, Bagolacsán-Kisfakos. 1428

Eladó gimnázium közelében három és még nagyobb magánházak. Deák tér, Király-uton ültethetők. Több utcákban kisebb, nagyobb adómentes, kertes, családi házak — olcsó áron hat hold szántóföld. Keresek ügyfelem részére a városhoz közeli hegyekben eladó szőlőbirtokot. Vasut közelében magánházakat esetleg egy lakóval. Horváth ingatlan iroda, Sugár-u. 42 szám. 1427

Ismét megnyit a Talipán virágkvet. Ady Endre u. 1. (városi ház épület). Bejárati Brónyai Divatház felől. 1424

Mindszent ünnepekre fogast, sültöt, csukát, pontyot vegyen Bércziné. 1425

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkesztő: Bencze Jenő főszerkesztő Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31. Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő. Nyomatott a »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa« nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdaeset felel: Zalay Károly.

Muskátli-hangulat terme

Fő-u. 21. szám alatt vasárnap este 8 órakor megnyílik.

Disznótoros vacsora. Balatoni borok. Polgári árak.

Zenét Schön Ferenc halk zenéje szolgáltatja.

Szives pártfogást kér

KERESZTESI GÉZA

hévizi vendéglős.